ΗΓΥΝΑΙΚΑ

Α.Δ.Κ

ΑΡ. 94

ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Κρέϊκ οἰκονομικό

Σ' αὐτὸ τὸ τεῦχο
ΠΑΡΑΡΤΗΜ
ΚΕΝΤΗΜΑΤΩ
ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΝ
ΦΟΡΕΜΑΤΟΣ

Η ζωὴ τῶν παιδιῶν σας

ΛΕΡΩΝΕΤΑΙ ΑΚΟΜΑ...

Εἶναι φυσικὸ νὰ βρέχη τὴ φασκιές του ἕνα νεογέννητο. Ὅταν ἡ κύστις του γεμίση, ἀδειάζει αὐτομάτως, κατόπι γεμίζει πάλι, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες τὸ παιδὶ μπαίνει σ' ἕνα ρυθμὸ ζωῆς καὶ δὲν βρέχεται πιά, παρὰ μόνο τὴ νύχτα.

Πρὸς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἔτους, τὸ παιδὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ βρέχεται πιὰ καθόλου. Σὲ μερικὰ παιδιὰ ὡστόσο ἡ συνήθεια αὐτὴ δὲν ἐξαλείφεται ὅταν πρέπει. Σὲ ἄλλα σταματάει, καὶ ἐπαναλαμβάνεται πρὸς τὸ τέταρτο ἢ πέμπτο ἔτος.

Στὴν πραγματικότητα μόνο μετὰ τὸ τρίτο ἔτος μποροῦμε νὰ μιλήσουμε γιὰ ΕΝΟΥΡΗΣΙ.

Ἡ ἐνούρησις μπορεῖ ἀναλόγως μὲ τὴν περίπτωσι νὰ γίνη κάθε νύχτα ἢ περιοδικά. Μπορεῖ νὰ δημιουργηθῆ 1, 2, 3 φορὲς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύχτας (γενικὰ κατὰ τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς νύχτας). Καμμιὰ φορὰ δημιουργεῖται κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας. Τὸ παιδὶ «ξεχνιέται» παίζοντας, διαβάζοντας κ.λ.π.

Τὶς περισσότερες φορὲς θεραπεύεται μόνη της πρὶν ἀπὸ τὴν ἥβη. Καμμιὰ φορά, σπανίως ὅμως, δατηρεῖται ἕως τὰ εἴκοσι χρόνια καὶ πλέον. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δὲν εἶναι γιὰ γέλια γιατὶ μπορεῖ νὰ προκαλέση πραγματικὴ καταστροφή, καθιστώντας ἀδύνατη τὴν κοινωνική, οἰκογενειακὴ καὶ συζυγικὴ ζωή, καὶ δημιουργώντας στὸν ἐνδιαφερόμενο σοβαρὲς ψυχώσεις.

●

Ποιὸς εἶναι ὁ μηχανισμὸς τῆς οὐρήσεως;

Ἡ πλήρωσις τῆς κύστεως ἀπὸ οὖρα προκαλεῖ τὴν αἴσθησι τῆς ΑΝΑΓΚΗΣ, ποὺ μὲ τὴ σειρά της προκαλεῖ τὴ σύσπασι τῶν μυϊκῶν ἰνῶν ποὺ βρίσκονται στὰ πλευρὰ τῆς κύστεως. Ἑπομένως, ἡ κύστις συστέλλεται γιὰ νὰ διώξη τὰ οὖρα, ὅπως ἀκριβῶς μιὰ λαστιχένια κύστις ποὺ πιέζουμε.

Ἡ διαπαιδαγώγησις — ποὺ εἶναι συνδεδεμένη κατὰ ἕνα τρόπο μὲ τὸ ἔνστικτο, μαθαίνει στὸ παιδὶ ν' ἀντιτάσση σ' αὐτὴ τὴν ὤθησι τὴν ἀντίθετη σύσπασι ἑνὸς ὀργάνου ποὺ βρίσκεται στὴν ἔξοδο τῆς κύστεως καὶ ποὺ εἶναι ἕνας πραγματικὸς μυϊκὸς «κρουνός». Τὸ ὄργανο αὐτὸ ὑπακούει στὴ βούλησι. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἡ σύσπασίς του δὲν πραγματοποιεῖται στὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ παρὰ μόνον ὅταν εἶναι ξύπνια. Κατόπι ἀποκαθίσταται ἕνας αὐτοματισμὸς καὶ τὸ ὄργανο αὐτὸ παραμένει συνεχῶς κλειστό: καὶ ἡ ἐπέμβασις τῆς θελήσεως εἶναι πιὰ ἀναγκαία ὅταν θέλη κανεὶς νὰ οὐρήση.

Ὁ ἀδιάκοπος ἔλεγχος αὐτοῦ τοῦ ὀργάνου, καθὼς καὶ ἡ ἐκκένωσις τῆς κύστεως, εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν ὡρισμένων κέντρων τοῦ ἐγκεφάλου.

Ἡ ἐνούρησις μπορεῖ νὰ προέλθη:

1. Ἀπὸ ὑπερευαισθησία τῶν μυῶν τῶν πλευρῶν τῆς κύστεως. Τότε ἡ «πίεσις» εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ ὁ σφιγκτὴρ τοῦ στομίου τῆς κύστεως δὲν μπορεῖ νὰ συγκρατήση τὰ οὖρα.
2. Ἀπὸ ἀδυναμία τοῦ σφιγκτῆρος ποὺ κάνει τὴ σύσπασί του πιὸ ἀργὴ ἢ πιὸ δύσκολη: κλείνει δηλαδὴ ἄσχημα ἡ βρύσι.

●

Ὡρισμένες ἀσθένειες τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ὅπως ἡ ἐπιληψία, προκαλοῦν ἐνούρησι. Ὅταν ἐπίσης τὸ παιδὶ δὲν ἀναπνέη καλὰ καὶ κάνη ταραγμένο ὕπνο, μπορεῖ νὰ «βραχῆ» στὸ κρεβάτι του. Ἡ καθυστέρησις ἐπίσης τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, ἡ φυματίωσις, ὁ διαβήτης, καὶ ἰδίως ἡ σύφιλις ἀποτελοῦν αἰτία τῆς ἐνουρήσεως.

Καμμιὰ φορὰ παίζει ρόλο ἐπίσης ἡ ἀλλαγὴ στὴ σύνθεσι τῶν οὔρων (πολλὰ ὀξέα λόγου, χάριν). Στὴν περίπτωσι αὐτή, ἡ ἐνούρησις ἐξηγεῖται ἀπὸ ἕναν ἐρεθισμὸ τῶν πλευρῶν τῆς κύστεως.

Τέλος, εἶναι τὰ ὄνειρα. Τὸ παιδὶ ἔχει διάθεσι νὰ οὐρήση. Μὰ κοιμᾶται. Ἡ αἴσθησι, λοιπόν, γίνεται ἀντιληπτὴ ἀπὸ τὸ ὑποσυνείδητο, ἀντὶ ἀπὸ τὴ συνείδησι. Κατόπι, ἡ δρᾶσις (νὰ σηκωθῆ, νὰ πάη νὰ οὐρήση κ.λ.π.) μεταβάλλεται σὲ ὄνειρο: τὸ παιδὶ ὀνειρεύεται ὅτι βρέχει τὸ κρεβάτι του... καὶ τὸ κάνει.

●

Πρέπει ἀσφαλῶς νὰ δείξετε σταθερὰ στάσι ἀπέναντι στὸ παιδὶ ποὺ παθαίνει ἐνούρησι. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ τὸ μαλώνετε οὔτε νὰ τοῦ ἀγριεύετε. Δὲν πρόκειται ἔτσι νὰ τοῦ κόψετε αὐτὴ τὴ «συνήθεια». Χρειάζεται πολλὴ ὑπομονὴ γιὰ νὰ φθάσετε σὲ κάποιο ἀποτέλεσμα. Φυσικά, ὁ μόνος ὁρμόδιος νὰ σᾶς ὁδηγήση εἶναι ὁ γιατρός.

Πρῶτα - πρῶτα πρέπει νὰ ἐξαλείψουμε τὴν ἐξωτερικὴ αἰτία ἐρεθισμοῦ (πολλὰ ὀξέα στὰ οὖρα).

Κατόπι πρέπει νὰ θεραπεύσουμε τὴ νευρικὴ ἀσθένεια ἀπὸ τὴν ὁποία πάσχει πιθανὸν τὸ παιδί.

Σὲ ὁποιαδήποτε περίπτωσι τὸ παιδὶ πρέπει νὰ κάνη κανονικὴ καὶ ἥσυχη ζωή, νὰ περνάη πολλὲς ὧρες στὸ ὕπαιθρο καί, ἐν ἀνάγκη νὰ τὸ ὑποβάλουμε σὲ ψυχοθεραπεία καὶ σὲ ψυχανάλυσι.

Ἂν πρόκειται γιὰ ἐρεθισμὸ τῆς οὐροδόχου κύστεως, θὰ τοῦ δώσουμε τὰ φάρμακα ποὺ θὰ ὁρίση ὁ γιατρός.

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

●

ΒΑΡΥΤΑΤΟ πένθος σκέπασε ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἀναπάντεχη καταστροφὴ τῆς Κεφαλονιᾶς, τῆς Ζακύνθου καὶ τῆς Ἰθάκης, ἀπὸ τοὺς τρομεροὺς σεισμούς, θὰ κρατήση γιὰ πολὺν καιρὸ βουρκωμένα τὰ μάτια — ὥσπου ν' ἀνθίση πάλι τὸ χαμόγελο στὰ μαρτυρικὰ νησιὰ τοῦ Ἰονίου. Αὐτὸ εἶναι κάτι ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἐλπίση τώρα, στὶς στιγμὲς τοῦ μεγάλου θρήνου. Θὰ χαμογελάση ποτὲ ἡ πατρίδα τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Λασκαράτου, τοῦ Κάλβου: Θ' ἀνθίσουν ξανὰ οἱ μπουγαρινιές, θ' ἀκουστοῦν τραγούδια ἐκεῖ ποὺ κεῖτονται σήμερα ἐρείπια; Κι' ὅμως. Ἔγινε ὄνειρο κιόλας στὸν καθένα μας νὰ ζωντανέψη τὰ μυροβόλα νησιὰ ποὺ τὰ θέρισε ὁ χαλασμός. Μόλις ἀκούστηκε τὸ κακό, πρὶν φτάσουν ἐδῶ οἱ ἐπικλήσεις γιὰ βοήθεια, ὅλοι μὲ μιὰ ψυχὴ ὡρκίστηκαν νὰ βοηθήσουν τοὺς κατατρεγμένους τῆς μοίρας. Δὲν θέλουμε νὰ πιστέψουμε πὼς δὲν θὰ δοῦμε πιὰ τὴ Ζάκυνθο, τὴν Κεφαλονιὰ καὶ τὴν Ἰθάκη. Ὅσο κι' ἂν ἦταν ἡ καταστροφὴ ἀπέραντη, ἐμεῖς μὲ τὴν καρδιά μας, μὲ τὸ μόχθο καὶ τὴν ἀγάπη μας, θὰ στήσουμε καινούργιες ὄμορφες πολιτεῖες. Ἡ ἑλληνική, ἡ ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη θὰ τραγουδήση ζωντανεμένο τὸ στίχο τοῦ Σολωμοῦ: «Τὸ χάσμα π' ἄνοιξε ὁ σεισμός, εὐθὺς ἐγιόμισ' ἄνθη»!

✻

ΔΕΝ εἶναι ὥρα γιὰ θρήνους. Πρέπει νὰ σταθοῦμε πρῶτ' ἀπ' ὅλα πλάϊ στ' ἀδέρφια μας. Νὰ τοὺς παρασταθοῦμε σ' ὅ,τι χρειαστοῦν. Ὁ ἐφφνικὸς χαλασμός, ἡ ἐρήμωσι, ὁ θάνατος κι' ἡ ὀρφάνεια, ἔφεραν τὴν ἀπόγνωσι σ' ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες ψυχές. Ἀνάμεσα στὰ ἐρείπια καὶ στοὺς τάφους, καθὼς μουσκεύουν μ' αἷμα καὶ δάκρυα τὶς πέτρες τοῦ σπιτικοῦ τους, ἀναζητοῦν λίγη στοργή, ἀληθινὴ ἀγάπη. Ὄχι μόνο τὰ παιδιὰ ποὺχασαν τοὺς γονιούς τους. Κι' οἱ μεγάλοι ποὺ εἶδαν μιὰ ὁλόκληρη ζωὴ νὰ χάνεται μονομιᾶς. Ὁ ψυχικός τους κλονισμός, ἀλλοίμονο, δὲ θὰ σταματήση εὔκολα. Χρειάζεται ἀδελφικὴ συμπαράστασι γιὰ νὰ κοπιάσουν. Χρειάζεται νὰ νοιώσουν οἱ σεισμόγκρεμισε ὁ σεισμὸς στὴ χώρα τούτη, μένει πάντα ὄρθιο τὸ αἴσθημα τοῦ χρέους στὸ βγάλη πέρα σ' ὅλες τὶς μπόρες...

✻

ΘΑΡΘΗ ἀργότερα ἡ ὥρα τοῦ θρήνου. Ὅταν σφουγγίσουμε τὶς πληγές, τότε θ' ἀναλογιστοῦμε τί χάθηκε. Μαζὶ μὲ τὶς ἀνθρώπινες ζωὲς ἔσβυσε στὴ Ζακυνθο καὶ στὴν Κεφαλονιά, μιὰ μεγάλη δοξασμένη ἱστορία. Τὰ μνημεῖα της δὲν ὑπάρχουν πιά. Τὸ παρελθὸν ζοῦσε ἀκέριο στὰ «καντούνια» καὶ στὶς «ροῦγες». Οἱ ἀνταποκριτὲς τῶν ἐφημερίδων, αὐτοὶ ποὺ βρέθηκαν ἀμέσως κοντὰ στοὺς δυστυχισμένους ἐφτανησιῶτες, ἔμειναν κατάπληκτοι ἀκούγοντας τοὺς Ζακυνθινοὺς νὰ κλαίνε ὄχι μόνο γιὰ τὸ χαμένο σπιτικό τους, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς χαμένους θησαυροὺς — γιὰ τὰ χειρόγραφα τοῦ Σολωμοῦ καὶ τὰ βιβλία τῶν πατέρων τους... Ὁ θρῦλος κι' ἡ ἱστορία ἔχτισε σιγὰ - σιγὰ τὰ γραφικά, τὰ μυροβόλα νησιὰ τοῦ Ἰονίου. Ἔτσι ἀνατράφηκε κι' ὁ πληθυσμός τους. Σ' αὐτὴ τὴν πέτρα, μᾶς ἔλεγε, κάθησε κι' ἔγραψε ὁ Σολωμὸς τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο. Κι' εἴχαμε ὅπερα πρὶν ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια μὲ τοὺς καλύτερους Εὐρωπαίους τραγουδιστές. Κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ καντούνια ξεχύθηκαν οἱ ποπολάροι τραγουδώντας τὴν ἕνωσι μὲ τὴν Ἑλλάδα... Τώρα, εἶναι συντρίμμια ἡ Ζάκυνθος κι' ἡ Κεφαλονιά. Ὡστόσο θὰ μείνη στὴ μνήμη μας πάντα ἡ ἱστορία τους. Καὶ μ' αὐτὴν ὁδηγό, θὰ βοηθήσουμε ὅλοι νὰ ξαναχτιστοῦν.

✻

ΘΕΛΕΙΣ νὰ γράψης κάτι ἄλλο ἀπ' τὴ συμφορὰ ποὺ βρῆκε τὰ νησιά μας, νὰ μιλήσης γιὰ ἕνα διαφορετικὸ θέμα ἴσως καὶ γιὰ νὰ διασκεδάσης κάπως τὸν πόνο σου —καὶ δὲν μπορεῖς... Πάντα ἡ σκέψι μου γυρίζει ἐκεῖ. Αὐτὸ τὸ βλέπεις καὶ στὶς συνομιλίες μας. Ὅλοι τὸ ἔχουν ἀνάγκη νὰ μιλήσουν γιὰ τὴ φρίκη ποὺ ἔζησαν. Ἡ ἀνάμνησι τῆς ἀγωνίας τῆς ἀπελπισίας τῆς ἀπόγνωσης τῆς ἀγάπης τῆς ἀλληλεγγύης τῆς ἀνθρωπιᾶς τῆς ἀδελφοσύν

Η ΓΥΝΑΙΚΑ
ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ, ΕΘΝΙΚΟΥ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ, ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΥ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ, ΗΘΟΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΕΤΟΣ 4ον ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 94
ΑΘΗΝΑΙ, 26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1953

Τιμή τεύχους δραχ. 5.000

Διευθυντής: Ε. Χ. ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀρχισυντάκτης: ΑΛ. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ
Οἰκονομική Διεύθυνσις: ΑΝ. ΝΟΜΙΚΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ 1
Τηλέφωνον: 36.762
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΒΟΡΕΟΥ 7
Τηλέφωνον 36.555

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ:	
ΕΤΗΣΙΑ (26 τεύχη) Δραχ.	125.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ (13 τεύχη) »	65.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	35.000
Ἐξωτερικοῦ (ἐτησία):	
Λίραι Ἀγγλίας (χάρτιναι)	2.10.0
Δολλάρια	7.00

Τὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀποστέλλωνται πρὸς Ε. Τερζόπουλον ἐκ μὲν τοῦ Ἐσωτερικοῦ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἐκ δὲ τοῦ Ἐξωτερικοῦ διὰ τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς.

Η ΗΜΕΡΑΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

«Η ΓΥΝΑΙΚΑ» κυκλοφορεῖ ἀνὰ δεκαπενθήμερον, ἡμέραν ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας.
Τὸ προσεχὲς (95ον) τεῦχος θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν

ΤΕΤΑΡΤΗ, 9 ΣΕΠΤΕΜΠΡΙΟΥ 1953

ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ

ἀπὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ τελευταίου, πλὴν τῶν 2, 3 καὶ 4, πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας.

ΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ „ΓΥΝΑΙΚΑΣ"

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΤΑΤΟΙ ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΙ

ὁ Α'	(τεύχη ἀριθ. 1—13)	
ὁ Β'	(τεύχη ἀριθ. 14—26)	
ὁ Γ'	(τεύχη ἀριθ. 27—39)	
ὁ Δ'	(τεύχη ἀριθ. 40—52)	
ὁ Ε'	(τεύχη ἀριθ. 53—65)	
ὁ ΣΤ'	(τεύχη ἀριθ. 66—78)	
ὁ Ζ'	(τεύχη ἀριθ. 79—91)	

Προσκομίζοντες τὰ ἀνωτέρω τεύχη εἰς τὰ γραφεῖα μας παραλαμβάνετε τοὺς τόμους δεμένους εἰς δραχύτατον χρονικὸν διάστημα.

Βιβλιοδεσία ἑκάστου τόμου δρ. 25.000 (Προπληρωτέα)

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 7 τοῦ Α. Ν. 1092/1938:
Διευθυντής: Εὐάγγελος Τερζόπουλος. Κατοικία: Ὁδὸς Κολχίδος 12.
Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: Νικόλαος Παρασκευόπουλος. Κατοικία: Βορέου ἀρ. 7

ΜΕΙΩΝΟΝΤΑΙ
ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἀπὸ τὸ παρὸν τεῦχος οἱ συνδρομὲς ἐξωτερικοῦ καθορίζονται ὡς ἑξῆς:
ἀπὸ λίρες χάρτινες 3.10.0
εἰς 2.10.0
ἀπὸ δολλάρια 10.00
εἰς 7.00

ΖΑΚΥΝΘΟΣ-ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ-ΙΘΑΚΗ

Μιὰ ἱστορικὴ ἀναδρομή, εὐλαβικὸς φόρος τιμῆς στὰ τρία νησιὰ τοῦ Ἰονίου ποὺ χτυπήθηκαν ἀπὸ τοὺς σεισμούς

ΕΝΑ ΑΠΟ τὰ εὐγενέστερα καὶ πιὸ πολιτισμένα τμήματα τοῦ Ἔθνους, οἱ Ἑφτανησιῶτες, καὶ πιὸ συγκεκριμένα: οἱ Ζακυνθινοί, οἱ Κεφαλονίτες καὶ οἱ Ἰθακήσιοι δοκίμασαν πάλι τὴν ὀργὴ τοῦ Ἐγκέλαδου. Αὐτὸ δὲν συμβαίνει γιὰ πρώτη φορά. Ὁλόκληρη ἀλυσσίδα ἀπὸ καταστρεπτικοὺς σεισμούς, στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, σώριασε σ' ἐρείπια ὀνομαστὲς πόλεις καὶ σκόρπισε τὴ συμφορά. Στὸ πεῖσμα ὅμως τῶν ἀδυσώπητων στοιχείων τῆς φύσεως, οἱ σκληροτράχηλοι κι' ἀκούραστοι κάτοικοι τῶν νησιῶν ἀνάσταιναν πάλι τὶς πόλεις τους, ξανάχτιζαν τὰ χωριά τους. Τὸ ἴδιο θὰ γίνῃ καὶ τώρα. Ὁ φοίνικας ποὺ ξαναγεννιέται ἀπὸ τὴν τέφρα του εἶναι σύμβολο ἑλληνικό!...

ΘΕΩΡΗΣΑΜΕ χρέος μας νὰ δώσουμε στὶς ἀναγνώστριές μας, ἀπὸ τὶς σελίδες αὐτές, μιὰ συντομώτατη ἱστορικὴ ἀνασκόπησι ποὺ μόλις καὶ ὠχρότατα ζωγραφίζει τὸ δοξασμένο παρελθὸν καθενὸς ἀπὸ τὰ τρία νησιὰ τοῦ Ἰονίου. Δὲν εἶναι βέβαια ἀπόλυτα κατατοπιστικό, μὲ τὴ συντομία του, τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ σημείωμα, ἀλλὰ νομίζουμε πὼς βοηθᾶει κάπως στὸ νὰ γνωρίσῃ ἡ ἀναγνώστρια τὴν πορεία τους στὴν ἑλληνικὴ ἱστορία ὡς τὶς μαῦρες ἡμέρες τῆς καταστροφῆς.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

ΕΙΝΑΙ ΤΟ νοτιώτερο ἀπὸ τὰ νησιὰ τοῦ Ἰονίου πελάγους. Βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν Κεφαλονιὰ καὶ ἀπέναντι στὴ δυτικὴ ἀκτὴ τῆς Πελοποννήσου. Τὸ ἔδαφός της εἶναι μᾶλλον ὀρεινό, ἀλλὰ στὸ νοτιοανατολικὸ της μέρος ἔχει μιὰ μικρὴ πεδιάδα. Ἡ Ζάκυνθος παράγει κυρίως ἐλιές, σταφίδα, κρασὶ καὶ λίγο πετρέλαιο.

*

ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ δὲν εἶναι κάτι τὸ νέο γιὰ τὴ Ζάκυνθο. Δὲν ὑπάρχουν μαρτυρίες ἀπὸ ἀρχαίους συγγραφεῖς ἂν τὸ νησὶ ἐπαθε καταστροφὲς ἀπὸ σεισμούς. Ἱστορικὰ ὅμως βεβαιωμένοι εἶναι οἱ μεγάλοι σεισμοὶ τοῦ 1514, 1534, 1592, 1622 (ὅταν ἀποσπάσθηκε τὸ ἀκρωτήριο "Αγ. Σώστης), 1633, 1636, 1676, 1742, 1746, 1767, 1791, 1820, 1840, 1873, 1886. Ὁ τελευταῖος καταστρεπτικὸς σεισμός, πρὶν ἀπὸ τὸν τωρινό, ἔγινε στὶς 19 Ἰαν. 1893, μὲ τὸ παλιὸ ἡμερολόγιο, καὶ κατέστρεψε τὴν πόλι τῆς Ζακύνθου τῆς ὁποίας ὑκρεμίστηκαν 1000 σπίτια, ἄλλα 3.200 ἔπαθαν ζημιὲς καὶ 300 ἔμειναν ἀνέπαφα. Μεγάλες ἐπίσης ζημιὲς ἔπαθαν πολλὰ χωριὰ τοῦ νησιοῦ. Ὁ σεισμὸς ἐπανελήφθη στὶς 5 Ἀπριλίου τοῦ ἴδιου χρόνου καὶ ὁλοκλήρωσε τὴν καταστροφὴ τοῦ νησιοῦ. Κατὰ τὴ θερμηνία αὐτή, μεγάλοι βράχοι ἔπεσαν στὴ θάλασσα, κατέρρευσε δὲ καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἀγ. Διονυσίου μὲ τὸ περίφημο κῳδωνοστάσιο. Τὰ θύματα καὶ τότε, ὅπως καὶ τώρα, ἦταν πολλά.

*

ΤΟ ΝΗΣΙ πῆρε τὴν ὀνομασία του ἀπὸ τὸν Ζάκυνθο, γυιὸ τοῦ βασιλιᾶ τῆς Τροίας Δάρδανον, ποὺ ἔφθασε ἐκεῖ στὰ 1500 π.Χ. περίπου καὶ ἔκτισε τὴν πόλι. Οἱ Ζακυνθινοί, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Ἑπτανησίους, ἔλαβαν μέρος στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Ὀδυσσέα. Πολλοὺς αἰώνες ἀργότερα, ἐξ αἰτίας τοῦ μεγάλου πληθυσμοῦ ἵδρυσαν ἀποικίες, τὴ Ζάκενθα στὴν Ἱσπανία καὶ τὶς Κυδωνίες στὴν Κρήτη. Στὴν ἀρχαιότητα ἡ Ζάκυνθος, ὅπως καὶ ἄλλες ἀρχαῖες πόλεις, συνεμάχησε πότε μὲ τοὺς Ἀθηναίους, πότε μὲ τοὺς Σπαρτιάτες καὶ οἱ πόλεμοι δὲν ἔλειψαν. Φυσικὰ κατακτήθηκε κι' αὐτὴ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους καὶ ἔπαθε μεγάλη καταστροφὴ ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴ τῶν Γότθων.

*

ΣΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ χρόνια οἱ Ζακύνθιοι, μαζὶ μὲ τὸ στρατηγὸ Βελισσάριο συνέτριψαν διάφορες βαρβαρικὲς φυλὲς ποὺ ἔκαμναν τακτικὲς ἐπιδρομές. Ἀργότερα οἱ Σταυροφόροι τὴν ἐπέρασαν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου καὶ ἐγνώρισε πολλοὺς Φράγκους αὐθέντες. Τελικὰ τὴν κατέλαβαν οἱ Ἐνετοί, ἀλλὰ τότε ἄρχισαν οἱ ἐπιδρομὲς τῶν Τούρκων σὲ ἀλλεπάλληλα κύματα, ποὺ ἀπομακρύνθηκαν ὅμως ἀπὸ τοὺς γενναίους κατοίκους τῆς Ζακύνθου. Οἱ νίκες αὐτὲς ἐπέτρεψαν στὸ νησὶ νὰ ζήσῃ εἰρηνικὰ ἀρκετὰ χρόνια.

*

ΤΟΤΕ, ΓΥΡΩ στὰ 1570, ἐμφανίσθηκε στὴ Ζάκυνθο ὁ ἅγιος Γεράσιμος Νοταρᾶς, ἀπὸ τὰ Τρίκαλα τῆς Κορινθίας, ποὺ ἐπρόκειτο ἀργότερα νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ καθαγιασθῇ στὴν Κεφαλονιά. Τὴν ἴδια ἐποχὴ γεννήθηκε καὶ ὁ πολιοῦχος τῆς Ζακύνθου ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ Σέγουρος.

*

Η ΕΠΟΧΗ ΑΥΤΗ συμπίπτει μὲ τὴν οἰκονομικὴ ἀκμὴ τῆς Ζακύνθου ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐμφάνισι τῶν πρώτων ἀντιθέσεων μεταξὺ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν λαϊκῶν τάξεων, ποὺ κατέληξαν σὲ σοβαρὲς συγκρούσεις, ὅπως τὸ «Ρεμπελιὸν τῶν Ποπολάρων» στὰ 1628. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἐσωτερικοὺς ἀγῶνες οἱ Ζακυνθινοὶ λαβαίνουν μέρος καὶ σὲ μάχες κατὰ τῶν Τούρκων στὴ Στερεὰ καὶ στὴν Πελοπόννησο. Μὲ τὴν ἔκρηξι τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως στὰ 1789, δημιουργήθηκε στὴ Ζάκυνθο ἀληθινὴ ἐπαναστατικὴ ἀτμόσφαιρα καὶ οἱ συγκρούσεις ξανάρχισαν μὲ μεγαλύτερη μαχητικότητα κι' ἀπ' τὰ δυὸ μέρη. Μὲ τὴν κατάργησι τῆς Ἐνετικῆς Δημοκρατίας ἀπὸ τὸ Ναπολέοντα, ἡ Ζάκυνθος περιέρχεται στοὺς Γάλλους καὶ κατόπιν στοὺς Ἄγγλους.

*

Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ, ὑπὸ τοὺς Ἄγγλους ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο στὴν προετοιμασία τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴ διάρκειά της. Ἔγινε ἡ ἀληθινὴ βάσις πολεμοφοδίων καὶ θέσις ἐξορμήσεως συγκροτημένων πολεμικῶν ὁμάδων στὶς ὁποῖες ἔλαβαν μέρος καὶ πολλοὶ Ζακυνθινοὶ ποὺ ἀγωνίστηκαν καὶ θυσιάστηκαν στὸν ἀντικρυνὸ Μωριά. Ἀντίθετα μὲ τὴν πολιτικὴ τοῦ τουρκοφίλου ἁρμοστῆ των Ἰονίων Μαίτλαντ, ποὺ κατεδίωξε τοὺς ντόπιους, ὁ κατοπινὸς ἁρμοστὴς Ἄνταμ ἦταν δίκαιος καὶ ἡ Ζάκυνθος εἶδε μέρες σχετικῆς ἐλευθερίας ἕως ὅτου στὰ 1864 ἐξεπληρώθη ὁ ζωηρὸς πόθος της: Ἡ Ἕνωσις μὲ τὴ Μητέρα Ἑλλάδα!

*

ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ «Φιόρο τοῦ Λεβάντε» οἱ Ἰταλοὶ θέλανε νὰ ἐκφράσουν τὴν ὁμορφιὰ τῆς πόλεως τῆς Ζακύνθου ποὺ σήμερα βρίσκεται σωριασμένη σὲ καπνισμένα ἐρείπια. Οἱ ἀρχαῖοι τὴν ἀποκαλοῦσαν μὲ τὰ ἐπίθετα «καλή», «ἀξιόλογος», «μεγαλοπρεπής». Ἡ καινούργια πόλις, πρὶν καταστραφῇ, εἶχε δικό της χαρακτήρα μὲ τὰ λιθόστρωτα «καντούνια», τὴν «Παλτειὰ ρούζα», τὴ «Στράτα μαρίνα», τὶς πλατεῖες Σολωμοῦ καὶ Δημοκρατίας ἀλλὰ καὶ μὲ λαμπρότατα ἱστορικὰ κτίρια.

*

ΤΑ ΜΕΓΑΡΑ τῶν Κομούτων, τῶν Ρώμα, Λούντζη, Ἀμπελοράδδη, Μαρτινέγκου Γαήτα, Μιχαλέτση Λαμίρη, Σαββάτου ἦταν ἀληθινὰ κοσμήματα γιὰ τὴν πόλι ὅπως καὶ οἱ ἱστορικὲς καὶ καλλιτεχνικώτατες ἐκκλησίες τῆς Φανερωμένης, τῆς Μητροπόλεως, τῆς Εὐαγγελίστριας, τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος τοῦ Φλαμπουριάρη, τῆς «Κυρίας τῶν Ἀγγέλων», τοῦ Ἁγίου Διονυσίου ὅπου φυλάγεται τὸ λείψανο τοῦ προστάτου ἁγίου τοῦ νησιοῦ καὶ οἱ καθολικὲς τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τῆς Ὑπεραγίας τῶν Χαρίτων καὶ πλῆθος ἄλλες μικρότερες.

*

ΑΛΛΑ ΚΑΙ δημόσια κτίρια εἶχε σπουδαῖα τεῖες καὶ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ κάνουν μιὰ πόλι νὰ ξεχωρίζῃ. Τὸ σπουδαιότερο ὅμως εἶναι ὅτι παρὰ τὴν πολύχρονη ξενικὴ κατοχὴ ἡ Ζάκυνθος ἔμεινε μιὰ ἐθνικὴ κιβωτός, ἕνας φάρος ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Στὴ Ζάκυνθο, ὅπως καὶ στ' ἄλλα νησιὰ τοῦ Ἰονίου καλλιεργήθηκαν τὰ γράμματα καὶ οἱ τέχνες ὅσο ἡ ἄλλη Ἑλλάδα ἦταν ζυθισμένη στὸ σκοτάδι. Ἡ Ζάκυνθος ἀνέδειξε φιλόσοφους, λογοτέχνες, μουσικοὺς, ποιητές. Ἡ Ζάκυνθος μᾶς ἔδωσε ὁ Φώσκολο, τὸν Κάλβο, τὸν Ξενόπουλο, τὸν ἐθνικό μας ποιητὴ τὸ Σολωμό!...

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

ΕΙΝΑΙ τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ Ἑπτάνησα καὶ βρίσκεται ἀπέναντι στὴ δυτικὴ ἀκτὴ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Ἔχει ἔδαφος ὀρεινό, λίγες μικρὲς πεδιάδες καὶ ἐλάχιστο νερὸ ἀλλὰ ἄφθονες φυσικὲς καλλονὲς καὶ πάμπολλα χωριά. Ὁ Αἶνος, βουνὸ ὕψους 1640 μ., δίνει ἄγρια μεγαλοπρέπεια στὸ νησί. Οἰκονομικοὶ πόροι τοῦ νησιοῦ εἶναι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία, ἀλλὰ κυρίως ἡ ναυτιλία μὲ σοβαρὰ ἐμβάσματα ἀπ' τὸ ἐξωτερικό.

*

ΟΙ ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΕΣ εἶναι μετανάστευτικὸς λαός. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ λεγόμενο ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ Κεφαλονίτη καὶ στὴν τελευταία γωνιὰ τῆς Γῆς. Παλαιότερα ἀπὸ τὰ 1900, οἱ Κεφαλονίτες μετανάστευαν στὴν Ἀμερική, Ρωσία, Ρουμανία, Αἴγυπτο Ἀσία, Αὐστραλία ὅπου ἵδρυσαν ἀξιολογώτατες παροικίες. Ἀλλά, ἄλλες πόλεις, συναντᾶ κανεὶς Κεφαλονίτες σὲ κάθε βῆμα. Παντοῦ ὅπου πῆγαν οἱ φίλεργοι αὐτοὶ καὶ πανέξυπνοι νησιῶτες διέπρεψαν σὲ κάθε δουλειὰ ποὺ ἀνέλαβαν.

*

ΚΑΙ ΣΤΗΝ Κεφαλονιὰ οἱ σεισμοὶ εἶναι συνηθισμένο φαινόμενο, ὅπως ἄλλωστε σ' ὅλη τὴν περιοχὴ τοῦ Ἰονίου. Ὁ καταστρεπτικώτερος συνέβη στὶς 23 Ἰανουαρίου 1867 ποὺ κατέστρεψε τὸ Ληξοῦρι καὶ σημείωσε 200 θύματα. Προηγουμένως, τὸ 1847 ἄλλος σεισμὸς εἶχε καταστρέψει τὸ Αργοστόλι.

*

ΕΝΑ ΠΑΡΑΞΕΝΟ γεωλογικὸ φαινόμενο στὴν Κεφαλονιὰ ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ἐξηγηθῇ: κοντὰ στὸ Ἀργοστόλι καὶ στὴν ἄκρη τῆς ὁμώνυμης χερσονήσου τὸ νερὸ τῆς θάλασσας προχωρεῖ περὶ τὰ 50 βήματα στὴ στεριὰ καὶ ἐκεῖ πέφτει σ' ἕνα ἄνοιγμα τῆς γῆς ὅπου ἐξαφανίζεται. Ἀλλοῦ πάει τὸ νερό, κανεὶς δὲν μπόρεσε ὡς τώρα νὰ τὸ βρῇ. Οἱ Ἐγγλέζοι ὅταν εἶχαν τὸ νησί, ἔρριξαν στὸ ἄνοιγμα αὐτὸ τῆς γῆς πολλὰ βαρέλια λάδι. Ἔψαξαν κατόπιν στὴ γύρω θαλάσσια περιοχή, ἀλλὰ δὲν βρῆκαν οὔτε ἴχνος λαδιοῦ. Πάντως οἱ ἐξυπνοὶ Κεφαλονίτες ἔχτισαν ἐκεῖ μύλους κι' ἐκμεταλλεύθηκαν ἔτσι τὴν πτῶσι τοῦ θαλάσσιου νεροῦ, ποὺ τὴν ἔκαναν κινητήρια δύναμι.

*

ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΠΕΡΙΕΡΓΟ γεωλογικὸ φαινόμενο εἶναι ἡ «Κουνόπετρα»: Στὸ ἀκρωτήρι τῆς Παλικῆς ὑπάρχει ἕνας μεγάλος βράχος στὴ θάλασσα πολὺ κοντὰ στὴν ξηρά, ποὺ κουνιέται ὅπως ἀκριβῶς ἡ ζυγαριά, ἀλλὰ μὲ κανονικώτατο ρυθμό. Πολλὲς ἀπόπειρες ποὺ ἔγιναν γιὰ ν' ἀλλάξῃ ὁ ρυθμὸς καὶ ἡ φορὰ τοῦ λικνίσματος, δὲν εἶχαν ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ οὔτε καὶ μπόρεσε νὰ ἐξηγηθῇ τὸ φαινόμενο.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΛΕΝΕ ὅτι ἡ Κεφαλονιὰ ἦταν κατοικημένη ἀπ' τὴν προϊστορικὴ ἐποχή, 3000 χρόνια πρὸ Χριστοῦ. Στὴ μυκηναϊκὴ περίοδο εἶχε μεγάλη ἀνάπτυξι, ὅπως δείχνουν τὰ ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἤδη ἐκείνη ὑπῆρχεν ἡ Σάμη, ἀλλὰ ἦταν κτισμένη στὸ ὕψωμα. Ἀρχαῖες ἐπίσης πόλεις ἦταν οἱ Πρόνοι στὴν ἀνατολικὴ ἀκτή, ἡ Πάλη κοντὰ στὸ σύγχρονο Ληξούρι καὶ ἡ Κράνη κοντὰ στὸ Ἀργοστόλι. Οἱ τέσσερες αὐτὲς πόλεις ἦσαν ἐλεύτερες καὶ ἀνεξάρτητες. Ἀλλὰ ἡ ἐχθρότητα ποὺ εἶχαν μεταξύ τους τὶς ἀπομόνωσε καὶ ἔτσι δὲν παρουσίασαν δείγματα τέχνης κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους.

*

ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΑ ἡ Κεφαλονιὰ λεγόταν Ταφία ἀπὸ τὸν Τάφιο, γυιὸ τοῦ Ποσειδῶνα, ποὺ ἦταν ἱδρυτὴς τῆς πόλεως τῆς Τάφου. Ὁ ἥρωας Κέφαλος ὑπέταξε ἀργότερα τοὺς Ταφίους καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν νησὶ πῆρε τὸ ὄνομα Κεφαλληνία. Στὰ ἱστορικὰ χρόνια οἱ τοτεινοὶ Κεφαλονίτες εἶχαν πολέμους καὶ συμμαχίες πότε μὲ τοὺς Ἀθηναίους, πότε μὲ τοὺς Σπαρτιάτες, πότε μὲ τοὺς Κορινθίους. Ὁ Φίλιππος τῆς Μακεδονίας ἀργότερα προσπάθησε νὰ καταλάβῃ τὸ νησί, ἀλλὰ σκόνταψε στὴ γενναία ἀντίστασι τῶν κατοίκων ποὺ ὑπέκυψαν ὅμως πιὸ ὕστερα στοὺς Ρωμαίους.

*

ΚΑΤΑ ΤΗΝ περίοδο τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ἡ Κεφαλονιὰ ἔπαθε τὰ πάνδεινα ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ κατόπιν ἀπὸ τοὺς Φράγκους. Οἱ Τοῦρκοι τὴν κατέτκησαν γιὰ ἕνα μικρὸ διάστημα, γύρω στὰ 1500, καὶ κατόπιν ἀκολούθησαν οἱ Ἐνετοί. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς τῶν Ἐνετῶν στὸ νησί, ἡ Κεφαλονιὰ εἶδε καλὲς ἡμέρες. Αὐτὸ κράτησε ὡς τὰ 1797, ποὺ παρεχωρήθη στοὺς Γάλλους. Στὰ 1799 τὴν κυρίευσαν οἱ ἑνωμένοι στρατοὶ τῆς Τουρκίας καὶ Ρωσίας. Στὰ 1807 παρεχωρήθη πάλι στοὺς Γάλλους καὶ στὰ 1809 κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους ποὺ τὴν κράτησαν ὡς τὰ 1864 ποὺ ἡ Κεφαλονιὰ ἐνώθηκε μὲ τὴν Ἑλλάδα.

*

ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ τοῦ 1821 οἱ Κεφαλονίτες ἔπαιξαν σπουδαῖο ρόλο μὲ ἐπαναστατικὰ σώματα ποὺ πολέμησαν στὴ Στερεὰ καὶ στὴν Πελοπόννησο μὲ ἀρχηγοὺς τοὺς Ἀνδρ. καὶ Κωνστ. Μεταξᾶ, τὸ Φωκᾶ, τὸν Πανᾶ, τὸ Δ. Εὐμορφόπουλο καὶ ἄλλους.

*

ΤΟ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ, ἡ μαρτυρικὴ αὐτὴ πρωτεύουσα τῆς Κεφαλονιᾶς, ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες ἑλληνικὲς πόλεις, μὲ θαυμάσια ρυμοτομία, ἄμεμπτη καθαριότητα, μεγάλες λεωφόρους, πλατεῖες καὶ πάρκα. Πρώτη φορὰ καταστράφηκε τὸ 1847, ἀπὸ τὸ σεισμὸ καὶ ξαναχτίσθηκε. Ὡς πρωτεύουσα ἱδρύθηκε τὸ 1737 ἀπὸ τὸν Ἐνετὸ προβλεπτὴ Ἀλβέρτο Μάγνο. Δὲν ἔχει λοιπὸν παλιὰ ἱστορικὰ κειμήλια νὰ ἐπιδείξῃ. Οἱ σύγχρονοι ὅμως Κεφαλονίτες, τὴν ἐκόσμησαν μὲ σπουδαῖα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα. Ὁ Βαλλιάνος, ὁ Καργιαλένιος, ὁ Βεργωτῆς, ὁ Μπλέσσας, ὁ Γερμενῆς, ὁ Χαροκόπος, ὁ Βέγιας, ὁ Λιβιεράτος καὶ ἄλλοι, ὑπῆρξαν οἱ μεγάλοι εὐεργέτες τῆς πόλεως τοῦ Ἀργοστολίου.

*

ΟΝΟΜΑΣΤΑ ΤΕΚΝΑ τῆς Κεφαλονιᾶς, ποὺ πέρασαν σὰ φωτεινὰ μετέωρα ἀπὸ τὴν ἱστορία, ἦταν ὁ Εὐγένιος Βούλγαρις, ὁ Λασκαράτος, ὁ "Αβλιχος, ὁ Ἠλίας Μηνιάτης καὶ ἄλλοι.

*

ΤΟ ΛΗΞΟΥΡΙ, ἡ δεύτερη πόλις τῆς Κεφαλονιᾶς, ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἕνα παρελθὸν ἀξιοζήλευτο παρὰ τὴ σμικρότητά του. Οἱ Ληξουριῶτες δὲν χώνεψαν ποτὲ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Ἀργοστόλι ἔγινε πρωτεύουσα τῆς Κεφαλονιᾶς. Διεκδικοῦσαν τὴν τιμὴ γιὰ τὴν πόλι τους. Συνέπεια αὐτοῦ ἦταν νὰ ἐκσπάσῃ γύρω στὰ 1800 σκληρὸς ἐμφύλιος πόλεμος ἀνάμεσα στὶς δυὸ πόλεις. Ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῶν Ἄγγλων οἱ Ληξουριῶτες σήκωσαν τὰ ὅπλα.

ΙΘΑΚΗ

ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ Θιάκι, ἡ ἀρχαία Ἰθάκη, περίφημη ἀπὸ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη, εἶναι ἡ πιθανώτερη πατρίδα τοῦ πολυμήχανου καὶ πανούργου βασιλιᾶ Ὀδυσσέα. Βρίσκεται ἀνάμεσα Κεφαλονιὰ καὶ Στερεὰ καὶ εἶναι τὸ μικότερο νησὶ τοῦ Ἰονίου. Ἔτσι ὅπως βρίσκεται, φαίνεται σὰν ἀπαραίτητο ἐξάρτημα τῆς Κεφαλονιᾶς. Σπουδαία παραγωγὴ δὲν ἔχει, ἐπειδὴ εἶναι ὀρεινὴ καὶ ἄγονη, ἀλλὰ ἡ ναυτιλία καὶ ἡ μετανάστευσι εἶναι οἱ μοναδικοὶ οἰκονομικοὶ πόροι της.

*

ΟΙ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΙ Ἰθακήσιοι ἐθαυμακὸ ὡς ἐφοπλιστές. Ἵδρυσαν ναυτικὰ γραφεῖα στὴ Ν. Ρωσία καὶ στὴ Ρουμανία ὅπου ἔκαναν χρυσὲς δουλειές. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι στὰ 1890 μόνο στὸ ἑλληνικὸ προξενεῖο τῆς Βοαΐλας τῆς Ρουμανίας ἦταν ὑπολογημένα 400 πλοῖα ποὺ ἀνήκαν σὲ Ἰθακήσιους. Παροικίες Ἰθακησίων ὑπάρχουν καὶ σήμερα στὴν Ἀμερική, Ἀφρική, Αὐστραλία, Ἀσία κ.λ.π.

*

ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ πνευματικὸ τομέα ἡ Ἰθάκη ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ σπουδαίους ἄνδρες ποὺ ἀνέπτυξαν μεγάλη ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ δράσι στὸ παρελθόν. Μεγάλοι δάσκαλοι τοῦ Γένους ὅπως ὁ Ἰ. Δενδρινός, ὁ Χρύσανθος Καραβίας, ὁ Ἀντ. Ἰθακήσιος, ὁ Γρ. Ξανθόπουλος, ὁ Β. Κανέλλος, ὁ Διον. Καραβίας, ὁ Εὐγ. Καραβίας ποὺ βρῆκε μαρτυρικὸ θάνατο μαζὶ μὲ τὸν πατριάρχη Γρηγόριο. Θιακὸς ἦταν κι' ὁ ἥρωας τῆς μάχης τοῦ Δρίσκου ὁ ποιητὴς Λορέντζος Μαβίλης.

*

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ζωὴ στὴν Ἰθάκη ἐξ αἰτίας τῆς ἔπαφής μὲ τὸ ἐξωτερικὸ ἦταν ἐξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένη, μὲ ὅλες τὶς ἀνέσεις καὶ στὰ μικότερα χωριὰ ἀκόμη, φαινόμενο ὄχι συνηθισμένο στὴν ἑλληνικὴ ἐπαρχία. Μεγάλοι δωρητὲς τοῦ νησιοῦ ὑπῆρξαν ὁ Π. Δενδρινός, ὁ Ὄθων Σταθᾶτος, ὁ Ὀ. Καραβίας, ὁ Ἰ. Βλασσόπουλος ποὺ τὴν πλούτισαν μὲ σπουδαῖα κοινωφελῆ ἱδρύματα.

*

ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΗ, γνωστότατη σ' ὅλους ἡ λπά της Ὀδυσσέα, τὴν ὡραία Ἑλένη, τὸν τρωϊκὸ πόλεμο, τὴν Πηνελόπη, τοὺς μνηστῆρες καὶ τὸν Τηλέμαχο. Στοὺς κατοπινοὺς αἰώνες ἡ τύχη τῆς Ἰθάκης ἦταν περίπου ὅμοια μὲ ἐκείνη τῆς Κεφαλονιᾶς καὶ τῆς Ζακύνθου ὡς τὴν ἕνωσί της μὲ τὴν Ἑλλάδα.

*

ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ τοῦ 1821 ἡ Ἰθάκη προσέφερε σπουδαιότατο μερίδιο. Γενναῖα τέκνα της ἔδρασαν ὡς φιλικοὶ καὶ ὡς πολεμιστὲς στὴ Ρουμανία. Ὁ ἑνωμένος στόλος Κεφαλήνων καὶ Ἰθακησίων διασκορπίζει τουρκικοὺς στολίσκους στὸ Δουναβῆ καὶ στὴ Μαύρη Θάλασσα καὶ κατ

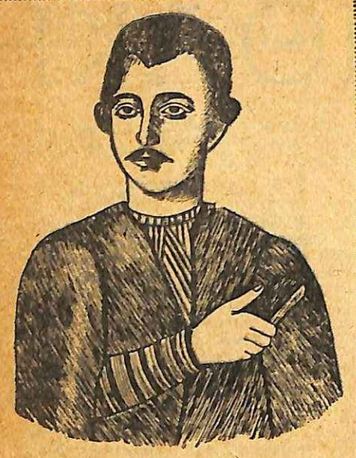

Ὁ Πάτμιος Μανόλης Ξάνθος ἀπὸ τοὺς ἱδρυτὲς τῆς «Φιλικῆς Ἑταιρίας».

ΠΑΤΜΟΣ
τὸ ἱερὸ νησὶ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΗ, ἡ λαμπρότατη ἱστορία τῆς Πάτμου ἀρχίζει ἀπὸ τότε ποὺ ὁ ἔνδοξος αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου, ὁ Ἀλέξιος Κομνηνός, ἐχάρισε τὸ νησὶ στὸν εὐλαβέστατο Χριστόδουλο τὸ Λατρηνὸ (1088), ὡς δῶρο αἰώνιο καὶ ἀναφαίρετο. Μὲ τὸ δωρητήριο χρυσόβουλο στὸ χέρι ὁ ὅσιος Χριστόδουλος ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι φορτωμένος μὲ πολύτιμα δῶρα, ἀφιερώματα τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ, στὸ ἱερὸ μοναστήρι ποὺ θὰ χτισθῆ σὲ λίγο στὴν κορυφὴ τῆς Πάτμου. Πανύψηλο κάστρο μεσαιωνικό, σύμβολο πίστεως καὶ δυνάμεως μαζί, ὑψώνεται ἔκτοτε ὑπερήφανη καὶ στεφανώνει ὁλόκληρο τὸ νησὶ ἡ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Ἀπὸ τὸν ἐνδέκατο λοιπὸν αἰώνα ὡς σήμερα, συνεχίζεται ἀδιάκοπη καὶ ἀδιατάραχη ἡ ζωὴ στὸ ἱερὸ μοναστήρι. Οἱ ἅγιοι πατέρες, ποὺ ἀφιέρωσαν τὴ ζωή τους στὴ διακονία τοῦ Θεοῦ, κατώρθωσαν μὲ τὴν ἐπιμονή τους καὶ τὴν πίστι τους νὰ κάμουν τὸ μοναστήρι τους ὀχυρὸ τῆς ὀρθοδόξης λατρείας καὶ τῆς ἐθνικῆς μας ἰδέας καὶ νὰ ξεπεράσουν νικητὲς τόσους αἰώνες σκλαβιάς καὶ μαρτυρίου. Ἀνέπαφη ὡς σήμερα ἡ πλουσιώτατη βιβλιοθήκη της μὲ τὶς χιλιάδες τὰ πολύτιμα χειρόγραφα, ἀνέπαφο τὸ σκευοφυλάκιο μὲ τὰ πολύτιμα βυζαντινὰ καὶ μεταβυζαντινὰ του κειμήλια, ἀνέπαφα τὰ ἅγια λείψανα καὶ τὰ ξυλόγλυπτα εἰκονοστάσια καὶ οἱ ὡραιότατες κι' ἀνεκτίμητες εἰκόνες — ἔργα μεγάλων ζωγράφων τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς καὶ τῆς κρητικῆς σχολῆς.

*

Ἄλλη πηγὴ δόξας καὶ φήμης γιὰ τὴν Πάτμο ἦταν ἡ περίφημη «Πατμιὰς Σχολή», ποὺ ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸ σοφὸ ἱεροδιάκονο Μακάριο Καλογερᾶ στὰ 713, μέσα στὴν καρδιὰ τῆς Τουρκοκρατίας. Στὴν Πατμιάδα ἐδίδαξαν μεγάλοι λέγιοι καὶ διδάσκαλοι, ποὺ βοήθησαν ν' ἀπλωθῆ ἡ φήμη της σ' ὅλη τὴ χριστιανικὴ Ἀνατολή. Στὰ 140 χρόνια τῆς πρώτης ἀκμῆς της ἡ σχολὴ τροφοδότησε μὲ ἀποφοίτους της τοὺς μεγαλύτερους μητροπολιτικοὺς θρόνους τῆς ὀρθοδόξης Ἀνατολῆς. Ἀλλὰ παράλληλα ἐγαλούνησε ἐθνικοὺς ἀγωνιστές, ἑκατοντάδες νέους ἀπὸ τὴν Πάτμο καὶ τὸ ἄλλο Αἰγαῖο, πρόθυμους νὰ ὑπηρετήσουν τὴν ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία ὡς φιλικοί, ὡς στρατηγοί, ὡς καπεταναῖοι. Τὸ ἔργο τῆς Πατμιάδου Σχολῆς δὲν ἦταν μόνο θρησκευτικὸ καὶ φιλοσοφικό, ἀλλὰ καὶ ἐθνικό. Κοντὰ στὴ θεολογία καὶ στὴν εὐσέβεια ἐκυλλιεργοῦσαν καὶ τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη. Σκοπὸς τῶν ἀποφοίτων ἦτο νὰ προσφέρουν ὅ,τι ἔμαθαν στὸ δύστυχο ἔθνος, ν' ἀναζωπυρώσουν τὸ ἐθνικὸ φρόνημα τῶν ὑποδούλων καὶ νὰ ἐμπνεύσουν τὴν ἀγάπη τῆς ἐλευθερίας στοὺς βασανισμένους ἀδελφούς. Ὁ βαθύτερος σκοπὸς τῆς Πατμιάδας ἦταν ἕνας καὶ μοναχός: ἡ προπαρασκευὴ φωτισμένων ἀρχηγῶν ποὺ θὰ κατέλυαν τὴν τουρκικὴ τυραννία. Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ ὅτι πολλοὶ μαθηταὶ τῆς Πατμιάδος ὑπῆρξαν πρωτεργάτες τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας.

*

Μέσα σ' ὅλο τὸ δωδεκανησιακὸ σύμπλεγμα, πρώτη ἡ Πάτμος ζώωσε τὴ σημαία τῆς ἐπαναστάσεως. Ὑποκινητὴς ἦταν ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος ὁ Πάτμιος, ὁ ὁποῖος διωγμένος ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους γιὰ τὰ αἰσθήματά του, ἦρθε στὴν Πάτμο κι' ἀπὸ κεῖ ἐργάσθηκε μὲ δραστηριότητα νεανικὴ σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐπαναστάσεως καὶ μετέπειτα κοντὰ στὸν Καποδίστρια, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε φίλος καὶ σύμβουλος.

Τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Πάτμου εἶναι βέβαια ὁ Μανόλης Ξάνθος. Σπουδασε στὴν Πατμιάδα Σχολὴ καὶ κατάγινε κατόπιν στὸ ἐμπόριο, ὅπως οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συμπατριώτες του. Πνεῦμα ἀνήσυχο, ὡραματίστηκε τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ γένους, καὶ τὸ ὅραμα τοῦτο ἔβαλε σκοπὸ τῆς ζωῆς του. Μαζὶ μὲ τὸ Νικόλα Σκουφᾶ καὶ τὸ Θανάση Τσακάλωφ ἵδρυσε τὴ Φιλικὴ Ἑταιρεία, ποὺ σὰν ἀράχνη ἀπλώθηκε σ' ὅλες τὶς ἑλληνικὲς παροικίες τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ μέσα στοὺς δασκάλους καὶ τοὺς παπάδες καὶ τοὺς καπετανέοις τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ σὰν τὸ σαράκι τὸ ὑπονομευτικὸ ἔσκαψε τὰ θεμέλια τῆς Τουρκιᾶς κι' ἐρείπωσε σὲ λίγο τὸ κορμί της. Ὁ Ξάνθος ἔγινε ὁ ἀκούραστος πράκτορας τῆς Ἑταιρίας, θαρραλέος καὶ ἀεικίνητος, ἀληθινὸς ἀπόστολος τῆς ἐθνικῆς ἰδέας. Τρέχει παντοῦ ὅπου ὑπάρχουν Ἕλληνες, τοὺς προσηλυτίζει στὰ μυστικὰ τῆς Ἑταιρίας, τοὺς ἐνθαρρύνει καὶ τοὺς ὁδηγεῖ γιὰ τὴν προετοιμασία τοῦ μεγάλου ἔργου. Ψύχραιμος καὶ φρόνιμος δὲν χάνει εὔκολα τὸ θάρρος του. Ἐὰν ἀπογοητεύεται, ἐν λιποψυχεῖ. Σ' αὐτὸν ἔλαχε ὁ κλῆρος νὰ βρῆ τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τοῦ ἔθνους. Γ' ὅταν ἀπέτυχεν ἡ προσπάθειά του κοντὰ στὸν Καποδίστρια, μπόρεσε μὲ τέχνη καὶ ἐπιδεξιότητα νὰ συγκινήση τὸν Ἀλέξανδρο Ὑψηλάντη καὶ νὰ τὸν κάμη νὰ δεχθῆ τὴν ἀρχηγία. Δὲν ἔχει σημασία ἂν ἀπέτυχε ἀργότερα ὁ Ὑψηλάντης. Τότε ὅμως τὸ ὄνομά του, ἡ αἴγλη του, ἡ θέσι του κοντὰ στὸν Τσάρο Ἀλέξανδρο τῆς Ρωσίας ἔδωσαν θάρρος στοὺς Ἕλληνες κι' ἐδυνάμωσαν τὴν πίστι τους γιὰ τὸ αἴσιο τέλος τοῦ ἀγῶνος. Κι' ὅταν τὸ ὄνειρο ἔγινε ἀλήθεια, κι' ἡ ἐλευθερία ἐθέριζε τὴν Ἑλλάδα, ὁ Ξάνθος ἀποτραβηγμένος σὲ μιὰ γωνιά, λησμονημένος καὶ φτωχός, χαίρεται τὸ ἔργο του πίνοντας σύγχρονα ὁλόκληρο τὸ πικρὸ ποτήρι τῆς ἀγνωμοσύνης. Πέθανε ὕστερα ἀπὸ ἕνα ἀτύχημα ποὺ τοῦ συνέβη στὴ σκάλα τῆς Βουλῆς στὶς 29 Νοεμβρίου τοῦ 1851. Τώρα ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ ἔθνους καὶ ἡ ἀγάπη τῶν Πατμίων τοῦ ἑτοιμάζουν ἑορτὴ ἑκατονταετηρίδας. Θὰ μεταφέρουν τὰ ὀστᾶ του στὸ ἱερὸ νησὶ καὶ θὰ τὸ τοποθετήσουν σὲ μνημεῖο κοντὰ στὸ μικρὸ σπιτάκι ποὺ εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ φῶς.

Σημαντικὸς ἀγωνιστὴς ὑπῆρξεν ὁ Πάτμιος ἐπίσης Δημήτριος Θέμελης. Διακρίθηκε ὡς φιλικὸς στὴν προετοιμασία τοῦ κινήματος, ἀλλὰ καὶ στοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνες ὅπου ἔλαβε μέρος. Ἐνισχυτὲς εἶναι οἱ ἀδελφοὶ Θεόδωρος καὶ Μανόλης Ξένοι, μεγαλέμποροι, ὁ Στέφανος Παλαιολόγος τραπεζίτης στὸ Ἄμστερνταμ, ὁ χιλίαρχος Μιχάλης Πάγκαλος, οἱ ἀδελφοὶ Μανόλης καὶ Γιώργης Καλοῦ, ὁ Α. Πελοπίδας, ὁ Ν. Γιοροῦζος, ποὺ σκοτώθηκε στὴν ἐπανάστασι, ὁ Ν. Γριμάνης, ὁ Δ. Πατινιώτης, ὁ Ι. Παρίσης, ὁ Ε. Σιχνῆς, ὁ Ν. Χωματιανὸς κι' ἄλλοι πολλοί. Καὶ στὴ θάλασσα ἡ Πάτμος ἔδωσε τὸ παρών. Τὰ καράβια τοῦ Καλλιγᾶ, τοῦ Ρεβίθη, τοῦ Μπουρνῆ, τοῦ Παγκώστα, τοῦ Λαδικοῦ, τοῦ Μουζάκη, τοῦ Φιέρη, ἔλαβαν μέρος ἀπὸ ναυτικὸ ἀγώνα.

Μιὰ μεγάλη γυναικεία μορφὴ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΖΟΥΡΟΥΔΗ
Η ΜΑΝΑ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
Ἡ ἐθνικὴ-κοινωνικὴ της δράσι

ΤΟΝ τελευταῖο αὐτὸ καιρὸ ἔκλεισε τὰ μάτια μιὰ ἐκλεκτὴ Ἑλληνίδα καὶ μιὰ ἐξαιρετικὴ σὲ δράσι γυναίκα. Τὸ ὄνομά της Ἀντιγόνη Ζουρούδη, γνωστὸ καὶ στὰ μικρὰ παιδιὰ τῆς Δωδεκανήσου γιατὶ ἐκεῖ γεννήθηκε, ἐκεῖ μεγάλωσε, κ' ἐκεῖ ἔδρασε. Ἦταν κόρη τοῦ δημογέροντα τῆς Χάλκης Ἀριστείδη Λορεντζιάδη. Τὸν καιρὸ ποὺ γεννήθηκε —τὸ 1880— στὴ Ρόδο πολλοὶ πατριῶτες καὶ πρῶτος ἀπ' ὅλους ὁ πατέρας της, ἐργάζονταν μὲ θερμοῦργο ζῆλο γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς πατρίδας τους ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγό. Τὶς οἰκογενειακὲς αὐτὲς παραδόσεις τὶς ἔκλεισε μέσα στὴ ψυχὴ ἡ Ἀντιγόνη ὅταν μεγάλωσε. Ἤξερε τὴν ἐθνικὴ δράσι τοῦ πατέρα της καὶ δὲ ξεχνοῦσε πὼς δολοφονήθηκε γιὰ τὰ πατριωτικά του αἰσθήματα. Μὰ δὲ ξεχνοῦσε καὶ τὴ δράσι τῆς μάνας της Παρασκευῆς, τῆς δασκάλας ποὺ σημείωσε ἐποχὴ διδάσκοντας στὰ παιδιὰ τῆς Δωδεκανήσου ὄχι μόνο τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγάπη, τὴν πίστι πρὸς τὴ μητέρα Ἑλλάδα.

Ἡ Ἀντιγόνη πιστὴ στὶς οἰκογενειακὲς καὶ ἐθνικὲς αὐτὲς παραδόσεις, ἔδειξε καὶ ἡ ἴδια ἐξαιρετικὴ δράσι καὶ πῆρε τὴν πρωτοκαθεδρία τὸν καιρὸ τῆς ἰταλικῆς κατοχῆς. Ἦταν πανταχοῦ παροῦσα. Τολμηρή, μορφωμένη, ρηξικέλευθος, δραστήρια. Γι' αὐτὸ τὸ ὄνομά της ἔγινε σεβαστό. Εἰν' ἀλήθεια ὅτι εὐτύχησε νὰ κάμη καλὸ γάμο. Ὁ ἄντρας της Ζουρούδης ἦταν κι' αὐτὸς θερμὸς πατριώτης καὶ ἄνθρωπος μὲ προοδευτικὲς ἀντιλήψεις. Ἔκαναν πέντε παιδιὰ καὶ ἡ οἰκογενειακή τους ζωὴ ἦταν τύπος καὶ ὑπογραμμός. Ἂν καὶ ἡ οἰκογένειά τους ἦταν πολυμελὴς καὶ τοὺς δημιοῦργοῦσε ὡρισμένες ὑποχρεώσεις καὶ πολλὰ καθήκοντα ὡστόσο, ἄντρας καὶ γυναίκα δὲν ξεχνοῦσαν ὅτι εἶχαν καὶ ἐθνικὰ καὶ κοινωνικὰ καθήκοντα.

Ὅταν ὅμως ὁ Ζουρούδης πέθανε, τότε ἡ Ἀντιγόνη ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα στὴν κοινωνικὴ δράσι. Τὰ παιδιά της μεγάλωσαν καὶ τὴ βοηθοῦσαν κι' αὐτὰ στὴν πολύπλευρη κοινωνικὴ καὶ ἐθνικὴ ἀποστολή της. Τὸ 1931 παρ' ὅλες τὶς ἀντιδράσεις, ἵδρυσε τὸ γυναικεῖο φιλανθρωπικὸ σωματεῖο «Δωδεκανησιακὴ Μέλισσα». Εἶναι ἀνεκτίμητες οἱ ὑπηρεσίες ποὺ προσέφερε μὲ τὴ δράσι της τὸ σωματεῖο αὐτό. Ὡς πρόεδρός του ἀνακούφισε φτωχὲς γυναῖκες, συνέτρεξε πάσχοντες, μανόδες καὶ ἀδελφές. Δὲν πέρασαν καὶ πολλὰ χρόνια καὶ ἵδρυσε τὰ «Κυριακάτικα Δωδεκανησιακὰ Σχολεῖα» στὰ ὁποῖα φοιτοῦσαν ὄχι μόνο κορίτσια ἀλλὰ καὶ νέοι καὶ ἄκομα καὶ ἐνήλικοι. Τὰ σχολεῖα αὐτὰ ἔγιναν φυτώρια πατριωτισμοῦ. Τὴν τιτλοφοροῦν: Ἡ «Μάνα τῆς Δωδεκανήσου». Ὁ τιμητικὸς αὐτὸς τίτλος δικαιωμάτικα τῆς ἀξίζει. Ὁ νοῦς καὶ ὁ λογισμός της εἶναι πάντα ἡ Δωδεκάνησος. Τὴν ὁραματίζεται ἐλεύθερη καὶ ἐργάζεται στὴν Ἀθήνα καὶ τὸν Πειραιᾶ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς πατρίδας της. Ὅταν κηρύχθηκε ὁ ἑλληνοϊταλικὸς πόλεμος ἐργάστηκε μὲ ζῆλο καὶ ἀκατάβλητη δραστηριότητα γιὰ τὴ «φανέλλα τοῦ Στρατιώτη». Στὸν Πειραιᾶ ὀργάνωσε τὴ «Δωδεκανησιακὴ Ψυχαγωγία» χάρι τῶν τραυματιῶν. Τὸ σπίτι της εἶναι σὰ νὰ ποῦμε ἡ πνευματικὴ Λέσχη τῶν Δωδεκανησίων. Ἐκεῖ ἀνταλλάσσονται σκέψεις καὶ γνώμες κ' ἐκεῖ συναντιόντουσαν οἱ ἐκλεκοὶ πρόσφυγες Δωδεκανήσου.

Ὅταν ἀπελευθερώθηκε ἡ Δωδεκάνησος ἡ Ζουρούδη δὲν κάθησε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Ἂν καὶ περνοῦσε τὰ βαθεῖα γεράματα, ἐξακολούθησε τὴ δράσι της. Πῆγε στὴ Ρόδο. Ἦταν ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ πάτησαν τὸ μεγάλο νησὶ ἐλεύθερο. Ἵδρυσε ἀμέσως τὸ γυναικεῖο σωματεῖο: «Ἕνωσις δωδεκανησίων διανοουμένων γυναικῶν».

Ἦταν φυσικὸ νὰ σημειωθῆ ἐξαιρετικὴ κίνησι ἀπὸ τὴν πρωτοβουλία της καὶ τὸ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον της. Τὸ σπίτι της συγκέντρωσε ὅ,τι ἐκλεκτὸ εἶχε ἡ Ρόδος. Ἡ Ἀντιγόνη Ζουρούδη εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ τὴν «ἱερὴ μανία» νὰ φωτίση, νὰ διδάξη, νὰ ἀνυψώση τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο τῶν γυναικῶν τῆς Δωδεκανήσου γενικὰ καὶ τῆς Ρόδου εἰδικά. Παρ' ὅλα τὰ γεράματά της οἱ ὑπηρεσίες ποὺ προσέφερε στὰ τελευταῖα τοῦτα χρόνια ἦσαν πολλές. Πέθανε ἀφίνοντας πίσω της μιὰ πολύπλευρη δράσι καὶ κατέθηκε στὴν τελευταία κατοικία της περιτριγυρισμένη ἀπὸ πλῆθος θαυμαστὲς καὶ θαυμάστριες. Ἔτσι τὸ ὄνομά της θὰ γραφῆ στὶς χρυσὲς δέλτους τῆς Δωδεκανήσου καὶ οἱ νεώτερες γενεὲς θὰ τὸ τιμοῦν.

Χ.

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ

Πρό Χριστοῦ

15ος αἰώνας. Μυκηναῖοι Ἕλληνες (Ἀχαιοί) ἀπὸ τὴν Ἀργολίδα κατακτοῦν τὴ Ρόδο.

11ος αἰώνας. Δωριεῖς μὲ τὸν Τληπόλεμο ἀπὸ τὴν Τίρυνθα ἀποικίζουν τὸ νησί. Τρεῖς πόλεις: Ἰαλυσός, Κάμιρος, Λίνδος.

700 (περίπου). Ἡ Ρόδος συμμετέχει στὴ δωρικὴ ἑξάπολη.

691)690. Ἡ Λίνδος στέλνει ἀποικίες στὴν Τέλα καὶ στὴ Φάσηλι.

6ος αἰώνας. (Πρῶτος μισό). Ὁ Κλεόβουλος, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ σοφούς, «τύραννος» στὴ Λίνδο.

491. Οἱ Ροδῖτες μὲ σαράντα πλοῖα λαβαίνουν μέρος στὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας μὲ τὸ μέρος τῶν Περσῶν ἀναγκαστικά.

478)7. Ἡ Ρόδος προσχωρεῖ στὴν Ἀθηναϊκὴ συμμαχία.

646. Ὁ Διαγόρας ἀπὸ τὴν Ἰαλυσὸ Ὀλυμπιονίκης στὴν πυγμή. Ὁ Πίνδαρος γράφει τὸν VII Ὀλυμπιονίκο.

412)11. Ὁ Δισγόριδης Δωριεὺς (περιοδονίκης) βοηθάει τοὺς Σπαρτιάτες κατὰ τῶν Ἀθηναίων στὴ ναυμαχία τῆς Σύμης καὶ ἡ Ρόδος ἀποστατεῖ ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴ συμμαχία.

408)7. Οἱ τρεῖς παλιὲς πόλεις τοῦ νησιοῦ (Ἰαλυσός, Κάμιρος, Λίνδος) «συνοικίζουν» τὴ νέα πόλη Ρόδο καὶ τῆς δίνουν τὸ ἴδιο τὸ ὄνομα τοῦ νησιοῦ.

377. Ἡ Ρόδος προσχωρεῖ στὴ δεύτερη Ἀθηναϊκὴ συμμαχία.

351. Ἡ Ἀρτεμησία τῆς Ἁλικαρνασσοῦ κυριεύει πρόσκαιρα τὴν πόλη.

342. Πυρκαϊὰ καταστρέφει τὸν ἀρχαῖο ναὸ τῆς Λίνδου (τοῦ Κλεοβούλου).

316. Μεγάλη πλημμύρα τῆς πόλεως Ρόδου.

305)4. Μακρὰ πολιορκία τῆς Ρόδου ἀπὸ τὸ Δημήτριο Πολιορκητὴ τελειώνει μὲ συμβιβασμό.

304)292. Ὁ γλύπτης Χάρης ἐργάζεται τὸν περίφημο Κολοσσὸ τῆς Ρόδου.

227)6 Σεισμὸς καταστρεπτικὸς γκρεμίζει καὶ τὸν Κολοσσό.

190. Ὁ ναύαρχος τῶν Ροδίων Εὐδαμος νικᾶει στὴ ναυμαχία τῆς Σίδης (Παμφυλία) τὸν Ἀνυβίκα, σύμβουλο τοῦ Ἀντιόχου Γ' ἐχθροῦ τῶν Ρωμαίων. (Μὲ τὴ νίκη αὐτὴ σχετίζεται ἴσως ἡ νίκη τῆς Σαμοθράκης).

167. Οἱ Ρωμαῖοι ἀποσποῦν ἀπὸ τὴν ἐπικυριαρχία τῶν Ροδίων τὴν Καρία καὶ τὴ Λυκία.

164 Οἱ Ρωμαῖοι ὑπογράφουν «συμμαχία» μὲ τοὺς Ροδίους ποὺ τοὺς ὑποχρεώνει νὰ ἔχουν τοὺς ἴδιους ἐχθροὺς καὶ φίλους μὲ τὴ Ρώμη.

147. Οἱ Ροδῖτες βοηθοῦν τοὺς Ρωμαίους στὸν τρίτο Καρχηδονιακὸ πόλεμο.

99. Γράφεται τὸ χρονικὸ τοῦ ναοῦ τῆς Λίνδου ἀπὸ τὸν Τιμαχίδα.

93—63. Οἱ Ροδῖτες βοηθοῦν τοὺς Ρωμαίους στοὺς Μιθριδατικοὺς πολέμους. Πολιορκία τῆς Ρόδου ἀπὸ τὸν Μιθριδάτη ἀποτυχαίνει.

42. Ὁ Κάσσιος μετὰ τὸ φόνο τοῦ Καίσαρα πολιορκεῖ, κυριεύει καὶ τιμωρεῖ σκληρὰ τὴ Ρόδο ἐπειδὴ δὲν τὸν βοήθησε. Λεηλασία τῶν ἱερῶν τῆς Ρόδου.

Μετὰ Χριστόν

155. Καταστρεπτικὸς σεισμὸς τῆς Ρόδου. Ὁ «Ροδιακὸς» λόγος τοῦ «Αἰλίου Ἀριστείδη».

297. Ὁ Διοκλητιανὸς ἑνώνει τὴ Ρόδο μὲ τὴ ρωμαϊκὴ ἐπαρχία τῶν νησιῶν.

515. Ὕστερα ἀπὸ σεισμὸ ἡ πόλη συμμαζεύεται στὴν περιοχὴ τοῦ σημερινοῦ Κάστρου.

620. Οἱ Πέρσες τοῦ Χοσρόη κυριεύουν πρόσκαιρα τὴ Ρόδο ἀπὸ τοὺς Βυζαντινούς.

653. Οἱ Σαρακηνοὶ τοῦ Μωαβία κουρσεύουν τὴ Ρόδο καὶ πουλοῦν τὸ χάλκωμα τοῦ ἀπαίδωνες γκρεμισμένου Κολοσσοῦ.

807. Ἐπιδρομὴ τῶν Σελτζούκων τοῦ Ἀρούν ἀλ Ρασίντ.

1191. Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος τῆς Ἀγγλίας καὶ Φίλιππος τῆς Γαλλίας στρατολογοῦν μισθοφόρους στὴ Ρόδο.

1204—1240. Ὁ Λέων Γαβαλᾶς κληρονομικὸς «καίσαρ» τῆς Ρόδου.

1261. Ἡ Ρόδος ἐπανέρχεται ὀνομαστικὰ στὴν κυριαρχία τοῦ Βυζαντινοῦ αὐτοκράτορα, οὐσιαστικὰ ὅμως βρίσκεται στὰ χέρια τῶν Γενοβέζων ναυάρχων τοῦ Βυζαντίου.

1275. Οἱ βυζαντινοὶ ἐπισκευάζουν τὰ τεῖχη καὶ τὴν τάφρο τῆς Ρόδου.

1306. Ὁ Γενοβέζος ναύαρχος Βινιόλο πουλάει τὴ Ρόδο, τὴν Κῶ καὶ τὴ Λέρο στὸ Ἅγιον τῶν Ἰωαννιτῶν.

1309—1522. Ἱπποτοκρατία στὴ Ρόδο. 19 Μεγάλοι Μάγιστροι.

1480. Χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ μὲ πολλὲς καταστροφὲς πολιορκίες τῆς Ρόδου ἀπὸ τὸν Μωάμεθ Β'.

1481. Δυνατοὶ καὶ μὲ πολλὲς καταστροφὲς σεισμοί.

1498)9 Φοβερὸς λοιμὸς στὴ Ρόδο (τὸ «θανατικὸ τῆς Ρόδου» τοῦ Ἐμμανουὴλ Γεωργιλᾶ).

1522. Ὁ Σουλτάνος Σουλεϊμὰν Β' πολιορκεῖ ἐπὶ ἑξάμηνο τὴ Ρόδο. Οἱ ἱππότες παραδίνουν τὴν πόλι (22 Δεκεμβρίου) καὶ φεύγουν στὴ Μάλτα.

1522—1912. Τουρκοκρατία στὴ Ρόδο.

1912. Κατάληψι τῆς Ρόδου ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὶ (4 Μαΐου).

1945. Ἀπελευθέρωσις τῆς Δωδεκανήσου

Ἀπὸ τὸ βιβλίο «Ρόδος» τοῦ Χρίστου Ι. Καρούζου

*

● ΑΝ ΤΟ ΠΙΝΕΛΟ ποὺ βάφετε ἔγινε σκληρὸ θέλετε νὰ βράσιν ἀραιωμένο ξύδι, ἀφῆστε μέσα τὸ πινέλο κάμποση ὥρα νὰ τραβήξη καὶ μετὰ πλύνετέ το καλὰ μὲ σαπουνάδα.

● ΤΟ ΒΕΛΟΥΔΟ ΒΟΥΡΤΣΙΖΕΤΕ κατὰ τὸ ξυούδι του μὲ μιὰ βούρτσα βουτηγμένη στὸ ἀλάδι. Τὸ ἀλάδι παίρνει τὴ σκόνι μαζί του καὶ φρεσκάρει τὸ χρῶμα.

● ΑΝ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΕΤΕ ΤΟ ΤΙΡΜΠΟΥΣΟΝ ΣΑΣ βιδώστε στὸ φελλὸ τοῦ μπουκαλιοῦ ποὺ θέλετε νὰ ἀνοίξετε, μιὰ βίδα καὶ τρεβήξτε τη μετὰ μὲ τανάλια.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

Πνευματικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις

Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ Ναυσικὰ Βουτυρᾶ, ἐγύρισε πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὴν Ἑλβετία καὶ τὸ Παρίσι, ὅπου ἔκαμε μαζὶ μὲ μερικὲς καλλιτεχνικὲς ἐμφανίσεις καὶ τοὺς γάμους της μὲ τὸν κ. Κυριακόπουλο.

— Ἡ ξεχωριστὴ καλλιτέχνις ἔλαβε μέρος στὸ Φεστιβὰλ Μπετόβεν καὶ τραγούδησε μιὰ σειρὰ μελωδιῶν ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου συνθέτου. Ἔδωσε ἔπειτα ἕνα κοντσέρτο Ἑλλήνων συνθετῶν (Καλομοίρη, Εὐαγγελάτου, Πετρίδη, Παλλάντιον, Βούρτση). Ἀκολούθως μετέσχε δύο κοντσέρτων μὲ τοὺς μαέστρους Σαμουὲλ Μπὰ Μπωδὺ καὶ

Ἡ πρωταγωνίστρια τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς ΝΑΥΣΙΚΑ ΒΟΥΤΥΡΑ.

Ἄπια. Εἶχε τέλος τὴν ἐπιτυχία. Ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον μοντέρνους Ἕλβετοὺς συνθέτες ὁ Μποβαρά, διευθυντὴς τοῦ μουσικοῦ τμήματος τοῦ ραδιοσταθμοῦ τῆς Γενεύης, νὰ τῆς ἐμπιστευθῇ μιὰ σειρὰ σύνθέσεις του ποὺ ὀνομάζει «Μελῳδίες τῆς Ἀνατολῆς» ποὺ εἶναι γιὰ ὀρχήστρα, γιὰ νὰ τὶς πρωτοπαρουσιάσῃ σὲ προσεχεῖς ἐμφανίσεις της, ὅ-που θέλει.

— Στὸ Παρίσι πάλι ἡ κ. Βουτυρᾶ ἔδωσε δύο κοντσέρτα ἀπ' τὸ ραδιόφωνο γιὰ ἔργα Ἑλλήνων συνθετῶν τὸ ἕνα, καὶ τὸ ἄλλο μὲ ἔργα κλασσικῶν ρωμαντικῶν (Σούμαν, Σούμπερτ, Μπράμς) τὰ ὁποῖα καὶ τὸ κοινὸν καὶ ἡ κριτική, ὑπεδέχθησαν μὲ πολὺ ἀγάπη. Ἡ καλλιτέχνις μας ἐδῶ, τώρα ἑτοιμάζεται γιὰ νέες ἐξορμήσεις.

●

ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ζωγραφικῆς ἔγινε αὐτὲς τὶς ἡμέρες στὴν Πόλη, καὶ ἡ ἐντύπωσις τῶν εἰδικῶν ἀπ' αὐτὴν ὑπῆρξε τέτοια ποὺ καὶ μεῖς νομίζομε πὼς δὲν πρέπει νὰ περάσῃ ἀπαρατήρητη ἀπὸ τὸ δικό μας κοινό: τῆς Ἕλλης Γιαγτζόγλου.

— Ἡ καλλιτέχνις ποὺ φαίνεται καλὰ μελετημένη καὶ καταρτισμένη στὴ νέα τεχνοτριοπία, παρουσίασε στὴν πρώτη της αὐτὴ ἔκθεσι ἐργασία ἀξιόλογη, ἀπὸ κάθε πλευρά, ποὺ προκάλεσε εὐρύτατα σχόλια, ὑπὲρ καὶ κατά.

●

ΕΝΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ἀπὸ τὰ πλέον γνωστὰ κι' ἀξιόλογα τοῦ Καΐρου, «Οἱ Φιλόπτωχοι» ποὺ ἡ δραστηριότητά του ὅλες τὶς ἐποχὲς ὑπῆρξε ὑπολογίσιμος γιὰ τὴν παροικία καὶ ἀναπτύσσει χάρις στὴν πρόεδρό του κ. Θεοτοκᾶ ἀξιοσημείωτη πρόοδο, ἔκαμε πρὸ ὀλίγου καιροῦ τὶς τακτικές του ἐκλογὲς καὶ ἐγῆκε τὸ νέο του συμβούλιο, ποὺ εἶναι τὸ ἑξῆς:

— Καλλιόπη Θεοτοκᾶ πρόεδρος, Σαπφὼ Βισαρᾶ ἀντιπρόεδρος καὶ Σοφία Γ. Κομνηνοῦ β' ἀντιπρόεδρος. Καλλιόπη Ἰωάννοβιτς γεν. γραμματεύς, Λουκία Χριστοφίδου ταμίας καὶ Μαρούσα Βράϊλα, Αἰκ. Ἀρχιμανδρίτου, Αἰμ. Μπελένη, Θ. Παναγοπούλου, Β. Θωμαΐδου καὶ Ἠὼ Ρισὰ σύμβουλοι. Οἱ εὐχὲς τῆς στήλης αὐτῆς, εἶναι γιὰ κάθε του πρόοδο.

●

ΤΡΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ μέλη τῆς πνευματικῆς οἰκογενείας τοῦ ἀλεξανδρινοῦ ποιητοῦ Κ. Ν. Κωνσταντινίδη, ἡ σύζυγός του Ἀγγελικὴ καὶ οἱ δυὸ του κόρες κ.κ. Αἰκ. Ἐγγλέζου καὶ Ἰσμήνη Ἀθανασιάδη, παρεπιδημοῦν στὴν Ἀθήνα.

●

ΑΝΑΜΕΣΑ στὶς μαθητικὲς ἐκδηλώσεις ποὺ μᾶς ἔδωσαν τὰ σχολεῖα θηλέων ἐφέτος, ξεχωριστὴ ἐπιτυχία σημείωσε ἡ ἔκθεσι χειροτεχνίας ποὺ ὠργάνωσε τὸ 11ον Γυμνάσιον Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν συγκρότησιν καὶ καθοδήγησιν τῆς καθηγητρίας τῶν τεχνικῶν μαθημάτων καὶ γνωστῆς ζωγράφου κ. Χαρ. Χατζησσάβα — Φωτίου.

— Ἡ λαμπρὴ καλλιτέχνις παρουσίασε θαυμάσια ἔργα μαθητριῶν ποὺ ἐδίδαξε μὰ καὶ μαθητῶν ἀκόμα, ποὺ εἶναι ἐπιτεύγματα σοβαρῆς ἐργασίας καὶ προσφορὰ στὴν τέχνη καὶ βιοτεχνία τῆς πατρίδος μας.

●

ΑΠΟ ΤΟ ΣΙΚΑΓΟ μᾶς πληροφοροῦν γιὰ τὶς ἐπιστημονικὲς ἐπιδόσεις μιᾶς τελειοφοίτου τῆς ἰατρικῆς ἀπ' τὸν Πειραιᾶ, ποὺ κατέκτησε τὴν ἐπιστήμη μέσα σὲ δύο χρόνια, ποὺ βρίσκεται ἐκεῖ. Πρόκειται γιὰ τὴ δίδα Σταυρούλα Πρινέα ὀρφανὴ ποὺ μὲ τὴν ἐκπληκτικὴ ἐργατικότητα καὶ δραστηριότητά της κατώρθωσε μόνη της νὰ ἐπιτύχῃ.

— Ἡ δὶς Πρινέα λαμβάνει τὸ ἔτος τοῦτο τὸ πτυχίο μὲ τὸ θαυμασμὸ τῶν καθηγητῶν της γιὰ τὸ ταλέντο της καὶ τῶν συναδέλφων της γιὰ τὶς ἀπασχολήσεις της στὸ Νοσοκομεῖο ποὺ ἐργάζεται γιὰ τὶς σπουδὲς καὶ τὴ ζωή της.

●

Η ΓΝΩΣΤΗ ἱστορική, συγγραφεὺς καὶ λογογράφος τῆς Θεσσαλονίκης κ. Ἀγγελικὴ Μεταλλινοῦ ἔχει ἕτοιμα πρὸς ἔκδοσιν δύο ἔργα της:

— Τὴν ἱστορία τῆς εἰσόδου τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ στὴ Θεσσαλονίκη, 1912—13—1953 εἰκονογραφημένη, καὶ τὴν ἱστορία τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι αὐτοῦ 1903—1953, εἰκονογραφημένη.

ἡ ΜΑΡΒΑ

●

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ Διπλωματούχων Ἐπισκεπτρικῶν Ἀδελφῶν δημοσίας καὶ κοινωνικῆς ὑγείας, μᾶς ἔστειλε τὴν παρακάτω ἐπιστολὴ τὴν ὁποία δημοσιεύουμε εὐχαρίστως:

«Εἰς τὸ τεῦχος 93 τοῦ περιοδικοῦ ἡ «ΓΥΝΑΙΚΑ», καὶ εἰς τὴν στήλην περὶ ἐπαγγελμάτων διὰ τὰς νέας, ἀναγράφετε ὅτι ἡ Σχολὴ Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Νοσοκόμων (ὁδὸς Λαμψάκου7) λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ὀφεν παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως προβῆτε εἰς διόρθωσιν

Ἡ διάσημος καλλιτέχνις τοῦ τραγουδιοῦ ΑΝΝΑ ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ στὸν «Ἀρχοντοχωριάτη» τοῦ Στράους.

αὐτοῦ ἀναγράφοντας ὅτι ἡ Σχολὴ Ἐπισκεπτριῶν Ἀφελφῶν, λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, αἱ δὲ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς ἐργάζονται εἰς ὅλα τὰ Ὑγειονομικὰ Ἱδρύματα διὰ τὴν προληπτικὴν ἰατρικὴν καὶ τὴν ἐκλαΐκευσιν τῶν κανόνων τῆς Ὑγιεινῆς.»

Ἡ πρόεδρος
ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΑΝΤΕΛΛΟΥ — ΤΡΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
ΕΥΔΟΚΙΑ ΛΕΓΑΚΗ — ΚΑΝΕΛΛΗ

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Τὸ Σεπτέμβρη κλείνουν 9 χρόνια ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς μαρτυρικῆς Δωδεκανήσου καὶ τὸ Σεπτέμβρη ἐπίσης θὰ γιορτασθῇ ἡ 100ετηρίδα τοῦ μεγάλου Ἐθνεγέρτη καὶ Φιλικοῦ Μανόλη Ξάνθου. Ἡ «ΓΥΝΑΙΚΑ» θεώρησε καθῆκον της νὰ προσφέρῃ στὶς ἀναγνώστριές της μερικὲς σελίδες γιὰ τὰ Δωδεκάνησα ὡς μιὰ ἐλάχιστη συμβολὴ στὸν ἑορτασμό.

Ἐξ αἰτίας τῆς ἔκτακτης αὐτῆς ὕλης, δυό-τρεῖς ἀπὸ τὶς τακτικὲς συνεργασίες τοῦ περιοδικοῦ ἀναβάλλονται γιὰ τὸ ἑπόμενο τεῦχος.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ σ' ὅλο τὸν κόσμο

●

Περισσότερες γνωριμίες

ΣΤΟ βιβλίο του 'Η 'Αμερικανίς», ὁ δόκτωρ Πόπενο, διευθυντὴς τοῦ ἀμερικανικοῦ 'Ινστιτούτου οἰκογενειακῶν σχέσεων, διαπιστώνει μὲ θλῖψι, ποὺ φαίνεται ὁλοκάθαρα στὶς γραμμές του, ὅτι ἡ μέση 'Αμερικανὶς γνωρίζεται μόνο μὲ τρεῖς ἄνδρες πρὶν παντρευτῇ. 'Ο ἀριθμὸς αὐτός, τονίζει ὁ 'Αμερικανὸς ἐπιστήμων, εἶναι ἀπολύτως ...ἀνεπαρκὴς γιὰ ν' ἀποκτήσῃ μιὰ κοπέλλα πεῖρα τῆς ζωῆς καὶ πρὸ παντὸς τῶν ἀνδρῶν...

'Ο δόκτωρ Πόπενο εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ὅλα τὰ κορίτσια, πρὶν παντρευτοῦν, πρέπει νὰ γνωρίζωνται μὲ 25—30 ἄνδρες γιὰ νὰ διαλέξουν τελικὰ τὸν ἕνα, ποὺ θὰ γίνῃ σύζυγός τους!

'Ο διακεκριμένος ἐπιστήμων δὲν κρύβει στὸ βιβλίο του αὐτὸ ὅτι οἱ περιωρισμένες γνωριμίες τῆς 'Αμερικανίδας εἶναι μιὰ ἀπ' τὶς ἀφορμὲς τῶν πολλῶν διαζυγίων ποὺ παρατηροῦνται στὶς 'Ηνωμένες Πολιτεῖες.

'Ισχυρὴ ἡ γυναικεία καρδιὰ

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ 'Αγγλος καρδιολόγος δόκτωρ Μπέτφορντ, ὁμιλῶν στὸ συνέδριο τῆς Βρεταννικῆς 'Ιατρικῆς 'Ενώσεως στὸ Κάρδιφ, εἶπε ὅτι ἡ γυναικεία καρδιὰ εἶναι, κατὰ μέσον ὅρον, ἰσχυρότερη ἀπὸ τὴν ἀνδρική. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, συνέχισε, μπορεῖ νὰ ὑποθέσουμε ὅτι τὸ γυναικεῖο σῶμα περιέχει κάποια εἰδικὴ οὐσία, ποὺ προστατεύει τὴν καρδιὰ καὶ τὶς ἀρτηρίες της ἀπὸ τὴν ἔντασι τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Μιὰ ἀπ' τὶς οὐσίες αὐτές, εἶναι ἕνα ἐκχύλισμα ἀδένος, ποὺ λέγεται «οἰστρογόνος ὁρμόνη» καὶ ποὺ δοκιμάστηκε σὲ ἄνδρες ποὺ πάσχουν ἀπὸ θρόμβωσι τῆς στεφανιαίας ἀρτηρίας. Ἂν τὰ πειράματα αὐτὰ ἐπιτύχουν, θὰ δίνεται ἡ ὁρμόνη αὐτὴ σὲ ἡλικιωμένους ἄντρες ποὺ ἔχουν σκληρύνει οἱ ἀρτηρίες τους. Πάντως τὸ συνέδριο δέχτηκε σὰν ἀναμφισβήτητο ὅτι οἱ πολλὲς εὐθύνες, οἱ στενοχώριες καὶ ἡ ἀκατάστατη διατροφὴ εἶναι ἡ αἰτία ποὺ οἱ ἄνδρες καὶ μάλιστα οἱ πνευματικὰ ἐργαζόμενοι ἔχουν μεγάλη εὐπάθεια στὶς καρδιακὲς ἀσθένειες.

Η θέσι τῆς γυναίκας

ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ φαῦλο κύκλο κατέληξε μιὰ ἀτέλειωτη συζήτησις ποὺ γίνεται τελευταῖα στὴ Νότιο 'Αμερικὴ καὶ ἰδιαίτερα στὴ Βραζιλία καὶ τὴν 'Αργεντινή, ἐπάνω στὸ θέμα ἂν ἡ θέσις τῆς γυναίκας εἶναι στὸ σπίτι ἢ ὄχι. Πολλοὶ οἰκονομικὸ ἐμπειρογνώμονες ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἀνεργία θὰ μειωθῇ ἂν οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες «γυρίσουν στὴν κουζίνα τους». 'Αλλοι ὅμως, ἐπίσης εἰδικοὶ γύρω ἀπὸ τὸ ζήτημα αὐτό, ἀπαντοῦν ὅτι ἡ ἐπιστροφὴ αὐτὴ θὰ ἔχῃ σὰ συνέπεια τὴ μείωσι τοῦ εἰσοδήματος τῆς οἰκογένειας, ἑπομένως μικρότερη ζήτησι καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, κλείσιμο πολλῶν σχετικῶν βιομηχανιῶν καὶ φυσικὰ...ἀνεργία.

Οἱ «Πειραταὶ τῆς Μόδας»

ΕΙΝΑΙ γνωστὸ ἀπὸ καιρὸ ὅτι ὁ ἐφιάλτης τῶν οἴκων μόδας εἶναι οἱ λεγόμενοι «πειρατὲς τῆς μόδας», δηλαδὴ διάφοροι εἰδικευμένοι πράκτορες ἐνδιαφερομένων ποὺ ἀντιγράφουν ἢ συνηθέστερα φωτογραφίζουν τὰ τελευταῖα μοντέλα. Φυσικά, μὲ τὴν «πειρατεία» αὐτὴ ὅλοι οἱ κόποι τῶν μεγάλων οἴκων μόδας νὰ μείνουν κρυφὲς οἱ νέες τους δημιουργίες πηγαίνουν χαμένοι, ὅταν ἕνας ἀντίπαλος «ξεσηκώνῃ» τὰ πιὸ πρωτότυπα μοντέλα των καὶ τὰ ἐμφανίζῃ πρὶν ἢ συγχρόνως μὲ αὐτούς.

Γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴν κλεψιὰ αὐτὴ οἱ σχεδιασταὶ τῆς ἀγγλικῆς μόδας, προσέλαβαν ἐφέτος εἰδικοὺς ντέτεκτιβ οἱ ὁποῖοι ἀναμιγνύονται μὲ τοὺς θεατὲς τῶν ἐπιδείξεων τῶν ραπτικῶν οἴκων καὶ πιάνουν ἐπ' αὐτοφώρῳ τοὺς «πειρατὲς τῆς μόδας». Παρ' ὅλες ὅμως αὐτὲς τὶς προφυλάξεις, ἡ ἀντιγραφή, ἔστω καὶ σὲ μικρότερο βαθμό, ἐξακολουθεῖ...

ΚΑΝΕΤΕ ΚΑΘΕ ΠΡΩΙ ΤΙΣ ΑΠΛΕΣ ΑΥΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΟΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΕΣ ΑΥΤΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΘΑ ΣΑΣ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΤΕ ΤΗ ΣΙΛΟΥΕΤΑ ΣΑΣ, ΝΑ ΕΠΩΦΕΛΗΘΗΤΕ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΑΣ, ΝΑ ΕΙΣΘΕ ΔΙΑΡΚΩΣ ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ, ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΚΑΙ ΩΡΑΙΑ

● Ἂν εἶσθε τύπος γερός, ἂν ἔχετε κανονικὴ πίεσι, ἂν θέλετε νὰ ἀδυνατίσετε, κάνετε τὴ γυμναστική σας τὸ πρωΐ, μόλις σηκωθῆτε ἀπὸ τὸ κρεβάτι.

Ἂν εἶσθε κουρασμένη, ἀδυνατισμένη, νευρική, ἔχετε ὑπότασι, ἂν κοιμᾶσθε ἄσχημα, ὃν θέλετε λίγο νὰ παχύνετε, κάνετε τὴ γυμναστική σας τὸ ἀπόγευμα, μεταξὺ 5 καὶ 8.

Ἂν κάνετε τὴ γυμναστική σας συγχρόνως μὲ τὰ παιδιά σας, προτιμήσετε τὶς πρωϊνὲς ὧρες, ποὺ δὲν θὰ εἶναι κουρασμένα μὲ τὰ παιχνίδια καὶ τὰ σπόρ.

Ὕστερα ἀπὸ κάθε κίνησι, μὴ παραλείπετε νὰ ἀναπνεύσετε βαθειὰ ἐπὶ 30 δευτερόλεπτα.

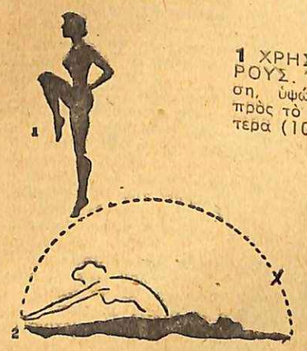

1 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΡΟΥΣ. Ὄρθια, μὲ τὰ χέρια στὴ μέση, ὑψώνετε διαδοχικὰ τὰ γόνατα πρὸς τὸ στῆθος, ὅσο μπορεῖτε ψηλότερα (10 ἕως 20 φορές).

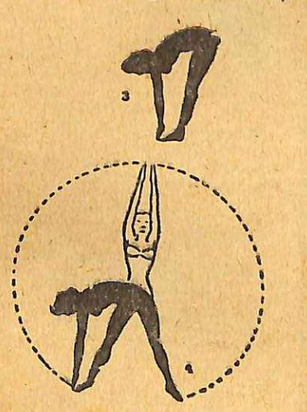

2 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΛΙΑ. Ξαπλωμένη ἀνάσκελα, ἀνασηκώστε μὲ φόρα τὸν κορμὸ καὶ φέρτε τὰ χέρια ὡς τὶς ἄκρες τῶν ποδιῶν, ἀνακαθίζοντας (10 φορές).

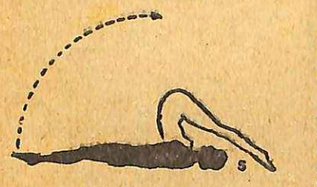

3 ΧΡΗΣΙΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΠΤΗ ΜΕΣΗ. Ὄρθια, μὲ τὰ πόδια ἑνωμένα, ἀγγίσετε τὸ ἔδαφος μὲ τὰ χέρια, χωρὶς νὰ λυγίσετε τὰ γόνατα (10 φορές).

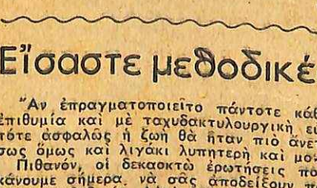

4 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΦΟΥΣ. Ὄρθια, μὲ τὰ πόδια ἀνοιχτά, σκύψετε τὸν κορμὸ ὥστε τὰ χέρια νὰ ἀκουμπήσουν στὰ δάχτυλα τοῦ κάθε ποδιοῦ (ἐναλλὰξ) χωρὶς νὰ λυγίσουν τὰ γόνατα (10 φορές).

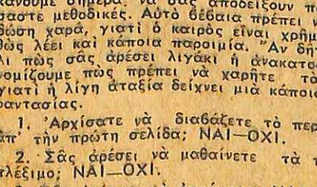

5 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΥΛΥΓΙΣΙΑ. Ξαπλωθῆτε ἀνάσκελα, μὲ τὰ χέρια κατὰ μῆκος τοῦ σώματος. Φέρτε τὰ πόδια ἑνωμένα πρὸς τὰ πίσω, κατόπιν πάλι ἔμπρός, ἀνασηκωθῆτε στὴν καθιστὴ θέσι, καὶ τέλος ὄρθια (10 φορές).

6 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΠΟΥΣΤΟ. Ξαπλωθῆτε στὴν κοιλιὰ καὶ ἀνασηκώστε τὸ στῆθος καὶ τὰ πόδια ὅσο μπορεῖτε ψηλότερα (10 φορές).

7 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΛΙΑΚΟΥΣ ΜΥΣ. Σταθῆτε ὄρθια, στὶς μύτες, μὲ τὰ χέρια στὰ ἰσχία. Κάνετε χαμηλὸ κάθισμα, διατηρώντας ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἑνωμένα τὰ πόδια σας (10 φορές).

8 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΩΝ ΠΟΔΙΩΝ. Ὄρθια. Κάνετε βαθειὰ προβολὴ (σὰν τοὺς ξιφομάχους), ρίχνοντας τὸ βάρος σας στὸ ἔμπρὸς πόδι (8 φορ. μὲ κάθε πόδι).

9 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΗΘΟΣ. Ὄρθια, κάνετε μεγάλες κινήσεις μὲ τὰ χέρια σας, ὁριζόντια, πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ πλάγια (ἂν εἶναι δυνατόν, κρατᾶτε καὶ ἀλτῆρες ἀπὰ χέρι). Σταυρώνετε ἔμπρὸς τὰ χέρια καὶ ἀνοίγετέ τα (10—20 φορές)

10 ΧΡΗΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΙΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΑΣΙ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΙΟΥ. Ὄρθια, κάνετε κάμψεις τοῦ λαιμοῦ πρὸς τὰ ἔμπρός, πρὸς τὰ πίσω καὶ πρὸς τὰ πλάγια. Ἡ ἄσκησις θὰ ἐπαναληφθῇ 10 φορές

Εἴσαστε μεθοδικές;

Ἂν ἐπραγματοποιεῖτο πάντοτε κάθε μας ἐπιθυμία καὶ μὲ ταχυδακτυλουργικὴ εὐκολία, τότε ἀσφαλῶς ἡ ζωή θὰ ἦταν πιὸ ἀνετη. Ἰσως ὅμως καὶ λιγάκι λυπητερὴ καὶ μονότονη.

Πιθανόν, οἱ δεκαοκτὼ ἐρωτήσεις ποὺ σᾶς κάνουμε σήμερα, νὰ σᾶς ἀποδείξουν πὼς εἶσαστε μεθοδικές. Αὐτὸ βέβαια πρέπει νὰ σᾶς δώσῃ χαρά, γιατὶ ὁ καιρὸς εἶναι χρῆμα, καθὼς λέει καὶ κάποια παροιμία. Ἂν δῆτε πάλι πὼς σᾶς ἀρέσει λιγάκι ἡ ἀνακατοσούρα, νομίζουμε πὼς πρέπει νὰ χαρῆτε τὸ ἴδιο, γιατὶ ἡ λίγη ἀταξία δείχνει μιὰ κάποια δόσι φαντασίας.

1. Ἀρχίσατε νὰ διαβάζετε τὸ περιοδικὸ ἀπ' τὴν πρώτη σελίδα; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

2. Σᾶς ἀρέσει νὰ μαθαίνετε τὰ παιδιὰ πλέξιμο; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

3. Σᾶς ἀρέσουν τὰ ἀπρόοπτα; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

4. Ἀγοράζετε τὸ περιοδικό σας πάντα ἀπ' τὸ ἴδιο μέρος; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

5. Μπορεῖτε νὰ χωρίσετε μιὰ τούρτα σὲ πέντε ἴσα μέρη; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

6. Μήπως ἔχετε κανένα ἑλληνικὸ λεξικό; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

7. Ἔχετε πάντοτε τὴν πεποίθησι πὼς τὴν τελευταία στιγμὴ ὅλα θὰ ἤταν τακτοποιηθοῦν; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

8. Σημειώνετε τὶς χρήσιμες σας διευθύνσεις σ' ἕνα βιβλιαράκι; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

9. Ὅταν σηκώνεστε τὸ πρωὶ ἀπὸ τὸ κρεβάτι κρατεῖτε πάντα τὴν ἴδια σειρὰ στὶς τρεῖς πρώτες «δουλειές» τῆς ἡμέρας; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

10. Τὸ γράψιμό σας εἶναι συχνὰ δυσανάγνωστο; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

11. Ξέρετε πάντα πόσα χρήματα ἔχετε μέσα στὴν τσάντα σας; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

12. Ἔχετε ἐμπιστοσύνη στὴ μνήμη σας γιὰ τὰ ραντεβοῦ σας; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

13. Νομίζετε πὼς μπορεῖ νὰ κάνῃ καμμιὰ φορὰ κανεὶς δυὸ πράγματα μαζί; ΝΑΙ—ΟΧΙ

14. Σᾶς ἀρέσει ἡ συλλογὴ τῶν γραμματοσήμων, ἢ ἔστω ὁποιουδήποτε πράγματος; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

15. Μπαίνετε μὲ τὸ ἴδιο κέφι στὸν κινηματογράφο ἀκόμα κι' ἂν τὸ φίλμ βρίσκεται στὴ μέση; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

16. Ξέρετε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀκριβῶς εἶναι ἡ ταυτότητά σας; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

17. Ξεχνᾶτε συχνὰ στὸ σπίτι κάτι ποὺ σᾶς χρειάζεται; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

18. Ζυγίζεστε τακτικά; ΝΑΙ—ΟΧΙ.

Σημειώστε ἕνα βαθμὸ κάθε φορὰ ποὺ ἀπαντήσατε ΝΑΙ στὶς ἐρωτήσεις: 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9 11, 14, 16, 18.

Ἕναν βαθμὸ γιὰ κάθε ΟΧΙ στὶς ἐρωτήσεις: 3, 7, 10, 12, 13, 15, 17.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἂν συγκεντρώσατε συνολικὰ παραπάνω ἀπὸ 14 βαθμοὺς εἶσαστε σίγουροι πὼς ἡ ζωή σας θάναι τρομακτικὰ μηχανική. Προσέχετε μὴ γίνετε γεροντοκόρες πρὶν ἀπ' τὴν ὥρα σας. (Καλὸ ὅμως εἶναι νὰ τανίσουμε ὅτι καὶ πολλὲς παντρεμένες φέρνουν κι' αὐτὲς τὰ ἴδια ἐλαττώματα τῶν μὴ παντρεμένων).

Ἂν συγκεντρώσατε ἀπὸ 6 ὡς 14 βαθμοὺς εἶναι φρόνιμο νὰ μὴ σᾶς ἐπισκέπτεται κανεὶς ξαφνικὰ γιὰ νὰ μὴ σᾶς βάζῃ σὲ δύσκολη θέσι... Ἂν τέλος τὸ σύνολο τῶν βαθμῶν σας εἶναι μικρότερο ἀπὸ 6, τότε προσπαθῆστε νὰ μὴ ξεχάσετε τὸν πυθαγόρειο πίνακα, νὰ κρατᾶτε καλὰ τὸ κεφάλι σας πάνω στοὺς ὤμους, κατὶ τὰ πόδια σας γερὰ πάνω στὴ γῆ...

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

ΤΗΣ κ. ΕΥΡΗΣ ΜΟΣΚΟΒΗ-ΒΑΡΙΚΑ

Τα ηλιολούστα Δωδεκάνησα μὲ τὶς ἀσύγκριτες ὀμορφιές τους, μὲ τὰ δαντελωτὰ ἀκρογιάλια τους, τὴν πολύβουνη φύσι τους καὶ τὴ μακραίωνη ἱστορία τους, ἦταν πολὺ φυσικό, νὰ μᾶς δώσουν λαϊκὴ ποίησι θαυμαστή, ἀνάμεσα στὶς ἄλλες περιοχὲς τῆς ἑλληνικῆς γῆς. Τὸ δημοτικὸ τραγούδι βέβαια, εἶναι γνωστὸ ὅτι ἀποτελεῖ κάτι τὸ ἐνιαῖο. Οὔτε τὴν περιοχὴ ποὺ πρωτοεμφανίσθηκε, τοὐλάχιστον γιὰ τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτά, εἶναι εὔκολο νὰ ἐξακριβώσῃ κανένας, οὔτε, πολὺ περισσότερο, τὸν ἀτομικὸ δημιουργό τους νὰ ἀνακαλύψῃ. Τὰ περισσότερα θὰ τὰ συναντήσωμε σὲ ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς περιοχές, ποὺ μιλιέται ἡ ἑλληνικὴ γλώσσα. Κάτι περισσότερο μάλιστα. Ὁ πανελλήνιος αὐτὸς χαρακτήρας τους ἀποτελεῖ σὲ ἕνα σημαντικὸ βαθμὸ καὶ τὴ βασικὴ αἰτία τῆς αἰσθητικῆς τους τελειότητας.

Μὲ τὴν ἐπανάληψί τους ἀπὸ στόμα σὲ στόμα καὶ ἀπὸ περιοχὴ σὲ περιοχή, ἡ μορφή τους τελειοποιοῦνταν, ἔφευγαν τὰ περιττά, οἱ προσθῆκες καὶ τὰ παραγεμίσματα καὶ τὸ τραγούδι ἀποκτοῦσε τὴν κλασσικὴ λιτότητα, ποὺ ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια γνωρίσματά του. Ὁ πανελλήνιος ὅμως χαρακτήρας τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ νὰ διακρίνωμε καὶ τὴν ἰδιόμορφη προσωπικότητα κάθε ἑλληνικῆς περιοχῆς χωριστά, ὅπως αὐτὴ ἐκδηλώνεται μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἀπρόσωπο δημοτικὸ τραγούδι. Θὰ τὸ διακρίνομε πρῶτ' ἀπ' ὅλα στὴ μορφὴ ποὺ ἐμφανίζεται σὲ κάθε περιοχὴ ξεχωριστά.

Μιὰ συστηματικώτερη μελέτη τῶν παραλλαγῶν, ποὺ κάθε τραγούδι ἐμφανίζει, ἀπὸ περιοχὴ σὲ περιοχὴ μὲ τὴν προσθήκη καὶ τὴν ἀφαίρεσι στίχων ἀπὸ τὸν κεντρικό του κορμὸ θὰ ἦταν ἐξαιρετικὰ διδακτικὴ ἀπὸ τὴν ἄποψι αὐτή. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλο περισσότερο πρόχειρο, ἂν καὶ ὄχι λιγώτερο σταθερὸ κριτήριο. Μᾶς τὸ δίνει ἡ ἔρευνα τῆς συχνότητας, μὲ τὴν ὁποία ἕνα τραγούδι συναντᾶται στὶς διάφορες περιοχές. Βλέπομε τότε πῶς ἔχει ἐπιζήσει περισσότερο στὸ στόμα τοῦ λαοῦ μιᾶς περιοχῆς, τὸ εἶδος ἐκείνο τῶν τραγουδιῶν στὸ ὁποῖο τὸ τμῆμα αὐτὸ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ἐξακολουθεῖ ἀκόμη καὶ σήμερα νὰ βλέπῃ τὴν ἔκφρασι τῶν πόθων του. Τὸ εἶδος αὐτὸ εἶναι ἀσφαλῶς καὶ τὸ περισσότερο προσαρμοζόμενο στὴν ψυχολογία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν.

Τὸ κριτήριο τοῦτο ἐφαρμόζοντας καὶ στὰ Δωδεκάνησα, θὰ δοῦμε ὅτι οἱ εἰδικὲς συνθῆκες ζωῆς καθώρισαν κι' ἐδῶ τὰ εἴδη τῶν τραγουδιῶν, ποὺ κυριάρχησαν. Ὑπάρχουν εἴδη ὅπως π.χ. τὸ κλέφτικο τραγούδι, ποὺ σὲ πολλὰ νησιὰ τῆς Δωδεκανήσου εἶναι σχεδὸν ἄγνωστο. Ἐλάχιστα ἐπίσης εἶναι τὰ τραγούδια ἀπὸ τὸν ἀκριτικὸ κύκλο, συγκριτικὰ μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἄλλων τραγουδιῶν ποὺ συναντᾶμε στὰ Δωδεκάνησα.

Ὁ εἰρηνικὸς νησιώτης, ποὺ ἔζησε αἰώνες ὁλόκληρους μακρυὰ ἀπὸ τὸν πόλεμο, καὶ ποὺ ἡ ἀντίστασί του ἐναντίον τῶν ἑκάστοτε κατακτητῶν ἔπαιρνε ἐντελῶς διαφορετικὴ μορφή, γιατὶ ὁ περιορισμένος χῶρος ποὺ κινιόταν, δὲν τοῦ ἔδινε τὴ δυνατότητα τῆς ἀνοικτῆς πάλης, δὲν ἔβλεπε στὸ εἶδος αὐτὸ τῶν τραγουδιῶν τὴν ἔκφρασι τοῦ ἑαυτοῦ του.

Τὸ ἴδιο θὰ μπορούσαμε, ὡς ἕνα βαθμό, νὰ ποῦμε καὶ γιὰ τὰ μοιρολόγια. Ἡ στάσι τοῦ νησιώτη ἀπέναντι στὴ ζωή, ἔχει κάτι τὸ βαθύτερα ἠρωϊκό. Ὁ θάνατος ἔρχεται σὰ συμπλήρωμα μιᾶς ζωῆς, ποὺ δὲν ἐξάντλησε ὅλη τὴ ζωτικότητά της γόνιμα. Ἔτσι δὲν δημιουργεῖ τὴν αἴσθησι τοῦ ἀνικανοποίητου, ποὺ ὁδηγεῖ στὸ μοιρολόϊ.

Ἀντίθετα τὰ θέματα τῆς ξενητιᾶς, τοῦ ἔρωτα σ' ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς μορφές του, ἀπὸ τὴν πιὸ αἰσθησιακή, ὡς τὴν πιὸ ρωμαντικὴ τοῦ γάμου, τὶς συζυγικὴς πίστεως, τῆς θάλασσας, καὶ γενικὰ ὅλων, ὅσων ἔχουν σχέσι μὲ τὴν καθημερινὴ νησιώτικη ζωή, κατέχουν δεσπόζουσα θέσι στὰ δημιουργήματα τῆς δωδεκανησιακῆς μούσας, καὶ ἐξακολουθοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα, νὰ βρίσκωνται στὸ στόμα τοῦ λαοῦ.

Στὴ σύνθεσί τους τὰ τραγούδια αὐτὰ μᾶς δίνουν τὴν πληρέστερη ἴσως εἰκόνα τῆς ζωῆς τῶν Δωδεκανησίων, ὅπως διεμορφώθη στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων καὶ ὅπως τὰ βλέπομε ἀκόμη καὶ σήμερα στὶς αὐθόρμητες ἐκδηλώσεις τῶν κατοίκων. Μιὰ εἰκόνα ὅμως ὄχι μονάχα τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδηλώσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς βαθύτερης ψυχικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἠρωϊκοῦ αὐτοῦ λαοῦ, γιατὶ δημοτικὸ τραγούδι στὴ Δωδεκάνησο, δὲν εἶναι κάτι τὸ νεκρό, κάτι ποὺ ἀνάγεται σὲ μιὰ περασμένη ἐποχή, ἀλλὰ κάτι ποὺ ἐξακολουθεῖ πάντα νὰ ἀποτελῇ μιὰ ζωντανὴ πραγματικότητα.

Δὲν ὑπάρχει λαϊκὴ ἐκδήλωσι στὴν ὁποία νὰ μὴ ἐμφανίζεται, νὰ μὴ ἔχη τὴ θέσι του. Δὲν ὑπάρχει σημαντικὸ γεγονὸς σύγχρονο, ποὺ νὰ μὴ γίνεται τραγούδι. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ στενὴ σύνδεσι τοῦ Δωδεκανησίου μὲ τὸ δημοτικὸ τραγούδι, ἐξηγεῖ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἑλληνικὴ αὐτὴ περιοχή, ἀποτελεῖ πάντα μιὰν ἀνεξάντλητη πηγή, γιὰ τὸ συλλέκτη, τὸ λαογράφο καὶ τὸν εἰδικὸ ἐπιστήμονα. Καὶ ἔχει ὁ δωδεκανησιακὸς λαὸς ἀπόλυτη συνείδησι τῆς ὑπεροχῆς του, στὸν εἰδικὸ αὐτὸ τομέα. Δὲν εἶναι ὑπερήφανος, μόνο γιὰ τὴν ἔνδοξη ἱστορία του καὶ τὸν πολιτισμὸ ποὺ ἀνέπτυξε σὲ παλαιότερους, ἀλλὰ καὶ πρόσφατους ἀκόμη καιροὺς, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ βαθειὰ ἀγάπη, γιὰ τὴν πραγματικὴ λατρεία, ποὺ ἀνέπτυξε σὲ κάθε εἶδος ὀμορφιά.

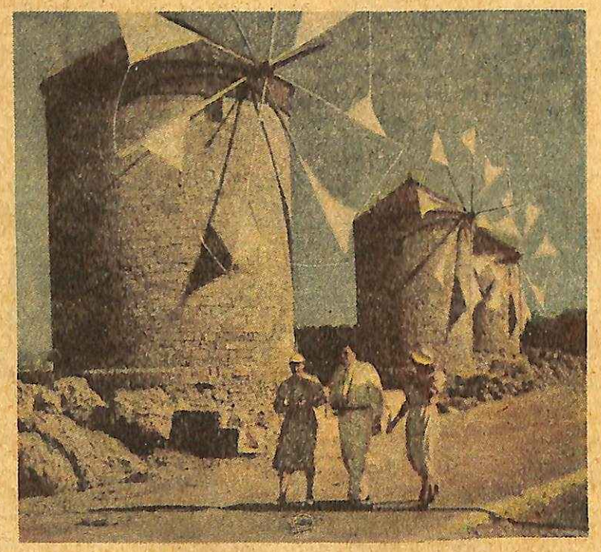

Οἱ χαρακτηριστικοὶ ἀνεμόμυλοι τῆς Ρόδου.

Ἰδιαίτερα εἶναι ἕνας λαὸς μὲ ψυχή, ποὺ ἡ τέχνη, εἴτε χορὸς εἶναι, εἴτε τραγούδι, ἀποτελεῖ γι' αὐτὸν ἀπαραίτητο στοιχεῖο γιὰ τὴν ὕπαρξί του. Καὶ γιὰ ἀπόδειξι τῶν ἰσχυρισμῶν μας ἔχομε τὰ μνημεῖα τῆς λαϊκῆς δωδεκανησιακῆς ποιήσεως, ποὺ ὅλα σχεδὸν εἶναι πραγματικὰ ἀριστουργήματα καὶ κλείνουν μέσα τους δυνατὰ νοήματα καὶ εὐγενικὰ συναισθήματα. Μέσα σ' αὐτὰ καθρεφτίζονται ἡ χαρά, ἡ λύπη, ὁ πόθος γιὰ τὴ λευτεριά, ἡ λαχτάρα τοῦ ξενητεμένου νὰ γυρίσῃ κάποια μέρα στὸ νησί του καὶ σὰν ἄλλος ὁμηρικὸς ἥρωας νὰ φιλήσῃ εὐλαβικὰ τὸ χῶμα τῆς πατρίδας του:

Πότε καὶ πότε καὶ ποτὲ
στὸν τόπο θὰ γυρίσω
μιὰν ἄσπρη πέτρα τοῦ γιαλοῦ
νὰ σκύψω νὰ φιλήσω.

Ἰδιαίτερα τὰ δίστιχα τῆς Δωδεκανήσου, οἱ κοινῶς μαντινάδες, δὲ συγκρίνονται (ἐκτὸς τῶν κρητικῶν φυσικά), μὲ τὰ δίστιχα ἄλλων νησιῶν, γιατὶ οἱ μαντινάδες τῆς Δωδεκανήσου, εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερες στὴν περιεκτικότητα καὶ τὸ ποιητικὸ νόημα.

Καμμιᾶς περιοχῆς ἑλληνικῆς τὰ δίστιχα δὲ φθάνουν στὴ δύναμι καὶ στὴ λεπτότητα τὰ δίστιχα τῶν Δωδεκανήσων. Καὶ γιὰ ἀπόδειξι, παραθέτομε μερικὰ ἀπ' αὐτά:

Ἡ μάνα γράφει στὸν ξενητεμένο γυιό της:
Νἄτανε μπορεσάμενο
να δένονταν τὸ δάκρυ
νὰ τὄδενα νὰ τὸστελνα
στοῦ μαντηλιοῦ τὴν ἄκρη.

*

— **Φύσηξ ἀέρι δροσερὸ**
τσαὶ πάρε τὴ φωνή μου
στὴν ξενητειὰ τὴν ἔπαρε
οὐποῦναι τὸ παιδί μου.

*

Ἡ ξενητειὰ κι' ἡ ὀρφανιὰ
κι' ἡ πίκρα τοῦ θανάτου
στὴ ζυγαριὰ τὰ βάλανε
κι' ἡ ξενητειὰ βαρειά του.

*

Ποὺ στἀν' ἐξεχωρίσαμε
ποὺ τοῦ γιαλοῦ τὴν ἄκρια
δὲν ἀνεντράνισα νὰ δῶ
τὸν ἥλιο δίχως δάκρυα.

Ὅλες οἱ θλίψεις μετριάζονται μὲ τὸν καιρό. Κι' ὁ πόνος ἀκόμη ἀπ' τὸ χάσιμο προσφιλῶν προσώπων, μπορεῖ κι' αὐτὸς νὰ ἐπουλωθῆ. Ἀλλὰ ὅμως ὁ πόνος τοῦ χωρισμοῦ μένει ἀγιάτρευτος.

ΤΗΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ

Ὁ χωρισμὸς εἶναι κακὸς
τὰ στήθεια φαρμακώνει
θαμπώνει τὼν ματιῶν τὸ φῶς,
τὸ αἷμα τὸ παγώνει.

*

Τῆς θάλασσας τὰ κύματα
χίλιες ὀργυιὲς βαθειὰ 'ναι
κι' ὁ ζωντανὸς ὁ χωρισμὸς
μαχαίριαι καὶ σπαθιὰ 'ναι.

ΤΗΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

Ὡς πόχωρίζει τὸ νερὸ
ποὺ τῆς ἐλπὶς τὸ λάδι
ἐξεχωρίσαμε καὶ μεῖς
ἀγάπη μου μεγάλη.

ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ὁ χωρισμὸς σου ἔγινε
δέντρο ξεριζωμένο
γράψε μου χαϊδεμένε μου
πότε νὰ σὲ λιμένω.

*

Πέφτω μὲ τὰ ὀνείρατα
ξυπνῶ μὲ τὴ λαχτάρα
στὴν ἔρημη τὴ ξενητειὰ
στέλνω βαρειὰ κατάρα.

ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΣ

Ὡς πεθυμᾶ νὰ πιῇ νερὸ
ἡ γῆ τὸ καλοκαίρι
ἔτσι πεθύμησα καὶ γὼ
τοῦ τόπου μου τὰ μέρη.

Σὲ ἑπόμενες σελίδες ἡ ἀναγνώστρια θὰ βρῇ ἕνα πλῆθος ἀπὸ χαρακτηριστικὰ δωδεκανησιακὰ δίστιχα.

ΕΥΡΗ ΜΟΣΚΟΒΗ—ΒΑΡΙΚΑ

● ΟΤΑΝ ΟΙ ΠΡΟΚΕΣ δὲν μπαίνουν σφιχτά, παρὰ «παίζουν» στὸν τοῖχο, βγάλτε τις, τυλίξτε τις μὲ λίγο μπαμπάκι, βουτήξτε τις σὲ μιὰ διάλυσι γύψου καὶ ξαναβάλτε τις στὴν παλιά του τρύπα. Ἔτσι θὰ στερεωθοῦν.

● ΕΠΕΙΔΗ ΟΙ ΣΚΟΡΟΙ ἀγαποῦν τὴν ἡσυχία, ἀνοίγετε ταχτικὰ τὴ ντουλάπα σας καὶ κουνᾶτε καλὰ τὰ πράγματα ποὺ βρίσκονται ἐκεῖ. Τὴ νυφαλίνη ἢ ὅ,τι ἄλλο σχετικὸ βάλετε, πρέπει νὰ τὸ ἀνανεώνετε, γιατὶ σιγὰ - σιγὰ χάνει τὴν ἀποτελεσματικότητά του.

Λίνδος

ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

Ἡ Ρόδος εἶναι γεμάτη, σὰν ἕνα κάνιστρο προσφορᾶς, ὡραῖα τοπία καὶ ἀρχαιότητες. Κι' ὁποιοδήποτε ἕνα μπορεῖτε νὰ στε βέβαιος πῶς δὲ λείπει τὸ ἄλλο. Ἔτσι, τ' ἀρχαῖα μάρμαρα ἔχουν πάντα ἕνα πλαίσιο ζωντανῆς ὀμορφιᾶς ἐνῶ τὰ ἴδια αὐτὰ δίνουν πνευματικὸ χαρακτήρα στὰ τοπία. Στὶς κορφὲς τῶν βουνῶν, ἀπ' ὅπου τὸ μάτι ἀγκαλιάζει τὴν ἀπεραντοσύνη τῆς γλαυκῆς θάλασσας καὶ τὰ παιχνίδια τοῦ φωτὸς καὶ τῶν χρωμάτων ἐνὸς πανοράματος γῆς, ὑπάρχουν ἐρείπια ἀρχαίων ἀκροπόλεων ἀπ' ὅπου ὁ ρεμβασμός μας ἀγκαλιάζει τὸ πανόραμα χιλιάδων χρόνων ἱστορίας· στὰ σκαμένα σπλάχνα γραφικῶν βράχων τῶν ἀκρογιαλιῶν βρίσκουνται τάφοι ἀρχαίων Ροδίων, ἐνῶ τὰ σεισμικὰ κατρακυλίσματα τεράστιων μονόλιθων στὰ νερὰ μικρῶν κόλπων διηγοῦνται ἀκόμα τὰ μῦθο τῆς τελευταίας μάχης τῶν Θεῶν καὶ τῶν Γιγάντων· τὴν ἐπίσημη σιγὴ ἀρχαίων μάτων· μαρμάρινες κολῶνες καὶ κρῆνες λευκάζουν μέσα σὲ γοητευτικὲς πρασινάδες· παντοῦ δρέπετε μαζὶ μὲ τὰ λουλούδια καὶ θρύλους· κι' ἂν στὸ Ροδινό, τὸ σκιασμένο ἀπὸ χιλιόχρονα πλατάνια κι' ὅπου ἦταν ἄλλοτες ἡ ρητορικὴ σχολὴ τῆς Ρόδου, ἔχει σωπάσει γιὰ πάντα ἡ ἀρχαία εὐγλωττία ποὺ πήγαιναν, νέοι νὰ διδαχτοῦν ὁ Κικέρων, ὁ Ἰούλιος Καίσαρας ἢ ὁ Αὔγουστος, ὑπάρχει ζωντανὴ μιὰ ἄλλη εὐγλωττία, τῶν λάλων τρεχούμενων νερῶν.

Γιὰ νὰ ἐξαντλήσῃ κανεὶς τὴ Ρόδο αὐτὴ τῶν τοπίων καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, θἄπρεπε νὰ μείνῃ ἐκεῖ ἑβδομάδες ὁλόκληρες καὶ νὰ γυρίζ μὲ τὸ ἀργὸ βῆμα τοῦ ρεμβασμοῦ τὶς γραφικὲς ἀκρογιαλιές της ἀπ' τὶς εὔφορες κοιλάδες της ὅπου ὁ Ἥλιος, ὁ ἀρτὴ χρυσὴ βροχή του στὴ γαλήνη τῶν νερῶν καὶ τῶν παχιῶν χωραφιῶν.

Μ' ὅλο ποὺ τὸ νησὶ αὐτὸ γέννησε «ἀγέρωχους ἄντρες», ὅπως λέει ὁ Ὅμηρος, καὶ ποὺ γιὰ διακόσια χρόνια φώλιαζαν σ' αὐτὸ σὰν ἀετοὶ οἱ πολεμικοὶ μοναχοὶ τοῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ἱερουσαλήμ, ἡ φύση του ἔχει μιὰ βιργιλικὴ ἡμερωσύνη καὶ μιὰ γλυκύτητα ποὺ τὴ νοιώθετε, σχεδόν, στὴ γεύση σας. Μ' ἀρέσει νὰ συλλογίεμαι πῶς ἡ Ρόδος βρίσκεται σήμερα κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τῆς «Παναγίας ὅλων τῶν Χριστῶν» γιατὶ ὅ,τι τὴ χαρακτηρίζει στ' ἀλήθεια, εἶναι ἡ χάρη. Μόλις βγῆτε ἀπὸ τοὺς περίβολους τῶν κάστρων καὶ τῶν ἀκροπόλεων ποὺ ὕψωσαν οἱ ἄνθρωποι, ἡ φύση τῆς σᾶς δέχεται σὰν ἕνας γλυκὸς κόλπος ποὺ ἀναπαύει. Εἶναι, πραγματικά, ἡ Ὀλβία, ἡ Μακαρία, ἡ Ἡλιοῦσα τῶν ἀρχαίων...

Δὲν ἔμεινα παρὰ μιὰ μέρα μόνο στὴν ἀνοιξιάτικη φύση της. Τὸ ἄστρο καράβι ποὺ μὲ εἶχε φέρει μπρὸς στὰ κάστρα τῆς Ρόδου περίμενε ὑπ' ἀτμὸ γιὰ νὰ μὲ πάῃ καὶ σ' ἄλλα ἀκρογιάλια. Ἄρκεσε ὡστόσο ἡ σύντομη αὐτὴ ἐπίσκεψη γιὰ νὰ γιομίσει ὀμορφιὲς ἡ ψυχή μου, ὅπως ἡ ποδιὰ τῆς Μαρσελίνας Βαλμὸρ μὲ τριαντάφυλλα. Γιατί, κάνοντας τὴν ἐκδρομὴ τῆς ἀρχαίας Λίνδου, εἶδα ἀρκετὸ μέρος τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ρόδου. Οἱ Ἰταλοὶ ἔχουν κάνει ἕνα ὡραῖο δρόμο, ἴσαμ' ἐκεῖ, ποὺ περνᾶει μέσα ἀπὸ γοητευτικὰ τοπία καὶ κάτασπρα γραφικὰ χωριὰ σὰ μιὰ κλωστὴ μέσα ἀπὸ χάντρες.

Τὸ ἀνοιξιάτικο ἐκεῖνο πρωϊνὸ ποὺ πήγαινα στὴ Λίνδο ὁ ἀέρας ἦταν γεμάτος ἀπὸ μυρωδιὲς θυμαριῶν κι' ἀνθισμένων πορτοκαλλιῶν, ἀπὸ ψίθυρους νεροσυρμῶν κι' ἀπὸ τὸν ἀχὸ τῶν πευκώνων, τὸ βαθὺ καὶ τὸν ἤρεμο σὰν τὸν ἀνασασμὸ τῆς θάλασσας. Σ' ὅλη τὴ διαδρομὴ τὰ μάτια μου δὲν ἀντίκρυσαν οὔτε μιὰ σπιθαμὴ φτωχικῆς ἢ ἀσήμαντης φύσης. Παντοῦ τὰ κυπαρίσσια, οἱ ἐλιές, τὰ πλατάνια καὶ τὰ πεῦκα ἔντυναν τοὺς λόφους καὶ τὶς λαγκαδιές, καὶ στοὺς κάμπους ἁπλωνόταν ἡ τρυφερὴ πρασινάδα τῶν περιβολιῶν, κεντημένη μ' ἕνα φεστόνι ἀγριολούλουδων. Τὰ χωριὰ τῆς Καλλιθέας, τοῦ Ἀρχάγγελου, τῆς Μάλωνας, ποὺ ἦταν στὸ δρόμο μας, λεύκαζαν πάνω στὴν ἀπέραντη πρασινάδα σὰ σμάρια καθισμένων περιστεριῶν. Τὸ γενικό τους ἀσθέστωμα κι' ἡ πάστρα τῶν κατωφλιῶν καὶ τῶν αὐλῶν τους εἶχαν ἕνα γιορταστικὸ κι' ὑποδεχτικὸ τόνο ποὺ φαίδρυνε ἀκόμα περισσότερο τὴν ἀνοιξιάτικη ἀτμόσφαιρα.

Ἡ Λίνδος, ὅταν φτάσαμε, μοῦ προσφέρθηκε σὰν ἕνα κύπελλο στὸ ὁποῖο ἤπια τὸ ἀπόσταγμα ὅλης τῆς Ρόδου. Εἶναι ἡ σύνθεση καὶ τὸ ἀποκορύφωμά της. Τὸ θεαμά της εἶναι ἀπὸ κεῖνα ποὺ συνδυάζουν τὴ γοητεία καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, ποὺ ἐναλλάζουν ἀδιάκοπα τὰ μοτίβα τῆς χαρᾶς τῶν ματιῶν μας καὶ τῆς ἔξαρσης τῆς φαντασίας μας.

Αὐτὸ ἀκόμα τὸ σημερινὸ χωριὸ δὲ φέρνει ἀνάξια τὸ ἱστορικό του ὄνομα. Εἶναι γεμάτο χαραχτήρα. Οἱ στενοὶ καὶ σερπετοὶ δρομάκοι του θέλουν μὲ τὴ μεσογειακὴ νησιώτικη γραφικότητά τους καὶ τὴν ἀσπίλη πάστρα τους. Τὰ σπίτια, κολλημένα τόνα μὲ τ' ἄλλο, τόνα πάνω στὸ ἄλλο, εἶναι κατασπροι κύβοι. Πάνω στὶς ἴσιες ταράτσες τῶν σκεπῶν τους τὰ κοριτσια, τ' ἀνεβασμένα γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸ καραβάνι μας, φάνταζαν σὰν ἀραδιασμένες γλάστρες πολύχρωμων λουλουδιῶν. Φεστόνια κληματαριᾶς ἁπλώνονταν πάνω ἀπὸ τὶς πόρτες, κληματίδες σχεδίαζαν μοῦ μοτίβα στὶς σκάλες κι' οἱ ἀνοιχτὲς αὐλὲς μᾶς ἔστελναν ἀρώματα πασχαλιᾶς. Τὰ ταπεινὰ μὰ καὶ πρόσχαρα μαζὶ νησιώτικα αὐτὰ σπιτάκια ποίκιλλαν μὲ μεγαρα χτισμένα ἀπὸ Λίνδιους ἔμπορους κι' ἐφοπλιστὲς τοῦ δέκατου ἕχτου αἰώνα καὶ ποὺ συνενώνουν τὸ βυζαντινό, μαυριτανικὸ καὶ γοτθικὸ ρυθμὸ τῶν Ἱπποτῶν. Σ' ἄλλα σπίτια θαύμασα, κρεμασμένα στοὺς τοίχους σὰν πολύτιμες εἰκόνες, τὰ ἐξαισία φαγεντιανὰ ροδίτικα πιάτα καὶ δὲν περάσαμε ἀπὸ κατώφλι ὅπου νὰ μὴ ἔστεκαν χωρικὲς γυναῖκες ντυμένες, γιὰ τὸ Πάσχα, μὲ τὰ γιορτερά τους φορέματα καὶ στολισμένες μὲ τὰ φλουριά τους.

Γυρίσαμε ὡστόσο βιαστικὰ στὸ χωριὸ γιατὶ ἀνυπομονούσαμε ν' ἀνεβοῦμε στὴν ἀκρόπολη τῆς ἀρχαίας Λίνδου.

Ὑψώνεται στὴν κορφὴ ἑνὸς λόφου ποὺ μπαίνει σὰν πλῶρη στὴ γλαυκὴ θάλασσα κι' εἶναι περιζωσμένη ἀπὸ τὰ μελαχροινὰ τείχη καὶ τὶς δαντελωτὲς ἐπάλξεις ἑνὸς κάστρου τῆς ἐποχῆς τῶν Ἱπποτῶν. Ὁ λόφος, ποὺ τὸν στεφανώνει, εἶναι ἀπότομος, γυμνὸς καὶ μὲ κοκκινωπὲς ἀποχρώσεις. Τὸ ἀνέβασμά του εἶναι κουραστικό, ἀλλ' ὅταν φτάνετε τὴν πύλη τοῦ κάστρου σᾶς ὑποδέχονται, σὰν καστελάνες του στὸ προαύλιο, ἡ Ὀμορφιὰ κι' ἡ Ἱστορία.

Τὸ προαύλιο αὐτό, ἀνοιγμένο στὰ σπλάχνα τοῦ πέτρινου βράχου, εἶναι σὰν ἕνα θεωρεῖο πρὸς τὴ φύση καὶ τὸ παρελθόν. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ λευκάζουν ἀνάμεσα στ' ἄγρια χορτάρια σπασμένα κιονόκρανα καὶ γυμνὲς βάσεις ἀγαλμάτων, ἐνῶ τὸ βλέμμα ἀγκαλιάζει τὸ λιμάνι τῆς Λίνδου, τὸ λόφο ποὺ στεφανώνεται ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ Κλεόβουλου, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς ἑφτὰ σοφοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας καὶ τ' ἀκρογιάλια ποὺ φιδίζουν ἴσαμε τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα. Σκαλισμένη στὸ τεφροκόκκινο τοίχωμα τοῦ βράχου, διαγράφεται μιὰ μεγάλη ἀρχαία τριήρης — σὰν πρόσκλησι γιὰ ἕνα ταξίδι σ' ἐποχὲς μακρυσμένες.

Ἀκολουθώντας τὴ διεύθυνση τῆς πέτρινης πλώρης της καὶ τὸ κάλεσμα μιᾶς πανύψηλης σκάλας, βρίσκεστε σὲ μιὰ δεύτερη εἴσοδο τοῦ κάστρου, ποὺ τὴν προασπίζει ἕνας ἀγέρωχος πύργος, ὄρθιος μέσα στὸ γαλάζιο τοῦ οὐρανοῦ σὰν τιτανικὸς φρουρός. Μιὰ χαμηλὴ καὶ παχειὰ καμάρα κάτω του φέρνει μέσα στὸν ξάγναντο περίβολο τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἀκρόπολης.

Ἐκεῖ, ἄλλοτες, ὑψωνόταν ὁ περίφημος στὴν ἀρχαιότητα ναὸς τῆς Λινδίας Ἀθηνᾶς καὶ τὴν ἀκρόπολη τὴ στόλιζαν προπύλαια, στοές, βωμοὶ ἄλλων θεῶν, ἑκατοντάδες ἀγάλματα κι' ἀναρίθμητες μαρμάρινες ἐπιγραφὲς μὲ ψηφίσματα τῆς δημόσιας ζωῆς καὶ μνείες τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τῶν ἀρχαίων Λινδίων. Σήμερα βρίσκεται μπροστά σ' ἕνα ἀπέραντο λατομεῖο μαρμάρου. Ὅλος ὁ περίβολος εἶναι σκεπασμένος ἀπὸ συντρίμματα κιόνων καὶ κιονόκρανων, ἀπὸ μαρμάρινα ἀγκωνάρια, ἀπὸ βάσεις ναῶν κι' ἀγαλμάτων κι' ἀπὸ ἀναρίθμητες ἀκρωτηριασμένες ἐπιγραφές, πεταμένες ἐδῶ καὶ κεῖ σὰ σκισμένα φύλλα ἑνὸς μεγάλου βιβλίου ἱστορίας.

Ὡστόσο ὅλη αὐτὴ ἡ τεράστια, ἡ ὁλοκληρωτικὴ καταστροφὴ δὲ σᾶς γεννάει ἕνα αἴσθημα θανάτου. Τὸ ἀνοιξιάτικο φῶς ποὺ χαϊδεύει τὰ σπασμένα καὶ σκόρπια μάρμαρα, τοὺς ἀφαιρεῖ κάθε ρωμαντικὴ μελαγχολία. Ἔτσι ἀναρίθμητα καὶ λευκά, σᾶς κάνουν τὴν ἐντύπωση ἑνὸς ἄφωνου πλήθους ντυμένου μὲ χλαμύδες,—σὰ νάταν ὁ λεός τῆς ἀρχαίος «λαὸς τῶν Λινδίων καὶ οἱ ἀρχοντές του...», ὅπως διαβάζετε στὰ σκορπισμένα στὸ χῶμα ἀρχαῖα ψηφίσματα, ποὺ ἐξανάρθαν ἀπὸ τὸ παρελθὸν στὴν ἀκρόπολή τους γιὰ μιὰ ἐπίσημη συνέλευση...

Πέρασα στὴν ἀρχαία ἀκρόπολη τῆς Λίνδου μιὰ ὥρα μὲ τὴν αἴσθηση ὅτι ζοῦσα ὁ ἴδιος τὸ παρελθόν—μέσα στὸ παρελθόν. Κάτω ἀπὸ τὸ φωτεινὸ καὶ γαλάζιο οὐρανὸ βασίλευε ἐκεῖ μιὰ γαλήνη αἰωνιότητες. Ὁ ἀέρας εἶχε τὸ ἄρωμα ποιητικῶν θρύλων. Ἕνα ἀπέραντο τοπίο στερίας καὶ θάλασσας ἁπλωνόταν κάτω μου. Ὁ ἥλιος χρυσίζε ταν σὰν ἀναποφάσιστα νὰ διαλέξουν τὸ σημεῖο ποὺ θὰ τοὺς ἄρεσε περισσότερο γιὰ σταθοῦν. Ἔβλεπα τὸ λιμάνι ἀπ' ὅπου ἐξεκίνησε μιὰ μέρα μὲ τὶς τριήρεις του ὁ Δημήτριος Πολιορκητὴς γιὰ νὰ πάῃ νὰ πάρῃ μέρος στὸν τρωϊκὸ πόλεμο, τὸν ποιητικὸ τάφο τοῦ Κλεοβούλου πάνω στὸ ἀκρωτήριο τοῦ λιμανιοῦ, τὶς ταράτσες τῶν σπιτιῶν τῆς Λίνδου, τὶς ἀχτὲς ποὺ ἔμπαιναν βαθειὰ μέσα στὴ θάλασσα. Τὸ σημεῖο ὅπου ἐπὶ τέλους σταματήσαν ἤταν ἕνας μικροσκοπικὸς λόφος κάτω ἀπὸ τὸ λόφο, κλεῖστος σὰ δαχτυλίδι καὶ ποὺ γυάλιζε σὰ μιὰ μεγάλη ζαφειρόπετρα. Σ' αὐτὸν, λένε, βγῆκε ὁ ἀπόστολος Παῦλος, γυρίζοντας ἀπὸ τὴ Ρώμη, καὶ κατήχησε τοὺς Ροδίους στὴ θρησκεία

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὴ σελίδα 28

Ο ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Λυκούδης (1849—1924) γεννήθηκε στὸ Ναύπλιο. Σπούδασε νομικὰ καὶ διεκρίθη στὴν ἐπιστήμη αὐτή. Παράλληλα ἀσχολήθηκε μὲ τὴ δημοσιογραφία καὶ τὴ λογοτεχνία. Ἔγραψε πολλὰ διηγήματα ποὺ τὰ συγκέντρωσε σὲ τόμους. Τὸ ὕφος του διακρίνεται γιὰ τὴ λεπτότητα τῶν ἀποχρώσεων. Τὰ θέματά του ἐμπνέεται ἀπὸ σκηνὲς τοῦ καθημερινοῦ βίου.

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο Μαρασμός

ΤΟΥ ΕΜΜΑΝ. ΛΥΚΟΥΔΗ

Ἡταν σ' ἕνα λιμάνι τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ἀπάνω στὴ ρουμελιώτικη ἀκτή, σὲ μιὰ σκάλα ὅπου ἀνάρια καθρεφτίζονται στὸ γιαλὸ σὲ μιὰ γραμμὴ τὰ σπίτια, κι ἀγναντεύεις ἀντικρυ τὸ Μωριά, ποὺ στεφανώνουν ψηλὰ οἱ κορυφὲς τῆς Ζείριας· θέλεις πὲς πὼς ἦταν ἡ Βιτρινίτσα, θέλεις ἡ Ἰτιά.

Καμμιὰ ἑκατοστὴ ὀργυιὲς ἀνοιχτὰ ἦταν ἀραγμένη μιὰ μπρατσέρα ὄμορφη, καινούργιο καραβάκι, ποὺ ὅτι λὲς κ' εἶχε ξεγλυστρήσει ἀπὸ τὰ σκαριὰ τοῦ Γαλαξειδιοῦ.

Ἦταν ἕτοιμο νὰ τὰ πριμάρει. Τὸ πρᾶμα ἐφαίνονταν καθαρά. Γιατὶ καὶ ὁ φλόκος ἦταν ἀπλωμένος καί, χώρια ἀπ' αὐτό, ἰσάριζαν καὶ τὸ τουρκετίνο καὶ τὴ μαΐστρα.

Ἄξαφνα βλέπω νὰ λύνουν τὴ φελούκα του ἀπὸ τὴν πρύμη καὶ νὰ τὴ στέλνουν ἔξω. Ἕνας μονάχα ναύτης ἦταν στὸ πρυμνιὸ κουπί τὸ μοναχό, στρι φογυρίζοντάς το σὰν ἔλικα βαποριοῦ, καὶ στὴν κουπαστὴ μπροστὰ ὁλόρθο ἕνα μαῦρο καραβόσκυλο ποὺ οὐρλιαζε λυπητερά.

Ἀκοστάρει ἡ βάρκα στὴν ἀμμουδιά, μπρὸς στὰ μαγαζιὰ τοῦ γιαλοῦ, καθαυτὸ μάλιστα μπροστὰ σὲ μιὰ σκιάδα, ποὺ εἶχαν στημένη μὲ πάλους ἀπάνω στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ παίρνουν ἐκεῖ μὲ τὸ μπάτη τὸν ἀργιλέ τους οἱ θεργιακλῆδες. Κ' ἐκεῖ ποὺ ἀκοστάρισε, βλέπω τὸ ναύτη ν' ἀρπάξει τὸ μαῦρο σκυλί, ἔτσι σὰν τραγὶ ἀπὸ τὸ σβέρκο καὶ ἀπὸ τὴ ράχη, καὶ νὰ τὸ πετάξει μὲ δύναμη στὴν ξηρά. Κι' ὅτι τὸ πέταξε, λάμνοντας μὲ δυνατὲς κουπιές, ἀνοίχτηκε ἀμέσως ἀρόδο καὶ τράβαε μὲ βία γιὰ τὴ μπρατσέρα.

Μὰ τὸ σκυλὶ ἐρίχθηκε στὴ θάλασσα, κυνηγώντας τὴ βάρκα, καὶ κολύμπαε οὐρλιάζοντας λυπητερά! Ἔλαμνε ὁ ναύτης μὲ τὸ μονάχο κουπί, καργάροντας ὅσο μποροῦσε τὸ δρόμο τῆς βάρκας· μὰ καὶ τὸ σκυλί, ἀπελπισμένο, ἐχτύπαε ὅσο μποροῦσε μὲ τὰ ποδάρια τὸ νερό, καὶ τόφτασε τὸ φελούκι.

Τότε ὁ ναύτης μὲ ἄγριο θυμὸ σηκώνει τὸ κουπὶ καὶ τὸ χτυπᾶ τὸ ἄμοιρο στὸ κεφάλι, λέγοντας: «—Τὸ θεό σου!... ποὺ νόμισες πὼς θὰ γυρίσεις πάλι στὸ καράβι».

Τότε οὐρλιασε τὸ ἔρημο πιὸ θλιβερά, θέλεις ἀπὸ τὸν πόνο, θέλεις ἀπὸ καημό. Δὲν ἐγύρεψε νὰ ἀκολουθήσει πλιὰ τὴ βάρκα, ἀλλὰ χαλχλάκιζε μὲ τὰ ποδάρια τὰ νερά, χωρὶς σκοπό, χωρὶς νόημα, μόνε-μόνε νὰ μὴ βουλιάξει.

Εἶδα τότε τὴ φελούκα νὰ ἀκοστάρει τὴ μπρατσέρα· ὁ ναύτης τὴν ἔδεσε στὴν πρύμη καὶ ἐσαλτάρησε ἐπάνω. Καὶ ἡ μπρατσέρα ὅλο καὶ νὰ σαλπάρει. Ἔτριζε ἡ ἀλυσίδα δυνατά, καὶ σὲ λίγο ἐπῆραν μέσα τὸ ἀγκουρέτο. Φυσοῦσε καλούτσικο μαϊστράλι καὶ στὴ στιγμὴ ἐπῆραν τὰ πανιά· καὶ φλόκος καὶ τουρκετίνο καὶ μαΐστρα. Κ' ἐχύθηκε σὰ χέλι ἀπάνω στὰ νερὰ ἡ μπρατσέρα. ἀφίνοντας πίσω ἀπὸ τὴν πρύμη χοχλάτο, ἀφρισμένο αὐλάκι, καὶ τραβώντας γοργά, μὲ ρότα κατὰ τὸ Αἴγιο.

Τὸ σκυλὶ ὅλο καὶ οὐρλιαζε, χτυπώντας μὲ ἀπελπισία τὴ θάλασσα καὶ τραβώντας κατὰ τὸ πέλαγος. Ἀλλὰ ἐμάκραινε ὁλοένα γοργὰ ἡ μπρατσέρα καὶ στὸ τέλος ἀπελπίστηκε. Ἐγύρισε τὸ κεφάλι κατὰ τὴ στεριὰ καὶ μὲ κόπο πολὺ καὶ ἀγωνία ἔφτασε νὰ βγεῖ καὶ νὰ πέσει σὰν ψόφιο ἀπάνω στὶς τοῦφες ἀπὸ τὰ φύκια, ὅπου εἶχε σωριάσει ὁ μπάτης ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ σκιάδα.

Ὅτι ἔφτασε, ἐσηκώθηκε ὁλόρθο καί, τεντώνοντας τὸ λαιμό, ὅλο καὶ οὐρλιαζε σπαραχτικά, ἀγναντεύοντας τὰ ἄσπρα λατίνια τῆς μπρατσέρας, ποὺ χώνεναν θολὰ στὴν καταχνιὰ τοῦ πελάγου.

Τὸ ἔβλεπα ἐκεῖ τρεῖς μέρες καθισμένο πάντα στ' ἀκρογιάλι, ν' ἀγναντεύει τὸ πέλαγος. Δὲν ἐσάλευε ἀπὸ κεῖ. Τοῦ πήγαινα ἀπὸ κάτω ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν ἐξέδρα τοῦ γιαλοῦ ψωμί, κόκκαλα - μὰ τοῦ κάκου! Δὲν ἐννοοῦσε οὔτε νὰ μυρίσει τροφή. Κι' ὅλο ἐσούρωνε, κ' ἐπερδυκλώνονταν ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τὰ πόδια του, ὅταν ζητοῦσε νὰ σηκωθεῖ, σὰν νὰ εἶχε ποδόλυσσα· καὶ τὰ παγίδια του ἐμετριόντου σαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ πετσί του.

Τὰ παιδιὰ τοῦ ἔκαναν μαρτύρια, γιατὶ δὲν εἶχε ἀφέντη — ἦταν, ἔλεγαν, σκυλὶ τοῦ δρόμου. Βροχὴ ἔπεφταν ἀπάνω του οἱ πέτρες — τὸ κούτσαναν κιόλα γιὰ καλά. Ἀλλ' αὐτὸ — πρᾶμα παράξενο! — δὲν ἐννοοῦσε νὰ φύγει. Ἐκεῖ, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὶς σανίδες τῆς σκιάδας - πάντα ἐκεῖ! Τί ξέρεις; Τοῦ ἐφαίνονταν, ἴσως, πὼς ἦταν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν κουπαστὴ τῆς μπρατσέρας του — τοῦ σπιτιοῦ του.

Μιὰ μέρα, ἀφοῦ τὸ χάϊδεψα πολύ, τοῦ ἔδεσα τὸ λαιμὸ μὲ ἕνα μαντίλι καὶ ἐζήτησα νὰ τὸ πάρω μαζί μου στὸ σπίτι, ποὺ εἶχα στὸ γιαλὸ κοντά.

Ἅμα ἐφθασα στὸ σπίτι, τὸ ἔλυσα καὶ τὸ ἐχάϊδεψα πολύ.

Μὲ τήρασε μὲ τὰ τίμια μάτια τοῦ σκυλιοῦ, ὅλο εὐγνωμοσύνη καὶ συμπάθεια, μάτια πού, ἂν καὶ ζῶο, ἐζωγραφίζονταν ἀπάνω τους ὅλος ὁ βαθὺς καημὸς ποὺ τοῦ σπάραζε τὴν ψυχή, καί, γλυφοντάς μου τὰ χέρια, ἔβυγε ἀργά - ἀργά. Σὲ λίγο ἐγύρισε τὸ κεφάλι καί, κουνώντας τὴν οὐρά, μὲ ἐκοίταξε πάλι μὲ τὰ πονεμένα μάτια του καὶ ἐτράβηξε.

Τὸ ἐνοιωσα τὸ δυστυχισμένο. Δὲν ἤθελε νὰ τὸ παρεξηγήσω. Ἄλαλο ἦταν τὸ στόμα του, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἡ θλιβερὴ ματιὰ μοῦ φάνηκε πὼς μοῦ ἔλεγε: «—Μὴ μὲ πάρεις γιὰ ἀχάριστο· ἀλλὰ θέλω ἐκεῖ ἀπὸ κάτω, ποὺ μοιάζει τόσο τὸ καράβι μου, νὰ ξεψυχήσω· ἐκεῖ, ἀγναντεύοντας τὸ πέλαγος καὶ ρουφώντας τὴν ἁρμύρα ποὺ φέρνει ὁ μπάτης».

Καὶ ὅμως πόσο τοῦ αὔξαινε τὰ μαρτύρια του αὐτὸς ὁ μπάτης!

Ἐκεῖ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ μουράγιο πούχε κρυφθεῖ, ὅταν ἤτανε ρήχη, μὲ τραβηγμένα τὰ νερά, ἄφνιε δυὸ πιθαμὲς τόπο ἡ θάλασσα καὶ μαζευότανε κουλουριασμένο ἀπάνω στὰ μουσκεμένα φύκια. Ἀλλὰ ὅταν ἔπαιρνε μπάτης, ἡ θάλασσα ἔφτανε τὸν τοῖχο τοῦ μουράγιου καὶ τὸ ἐσκέπαζε ὁρθὸ ὡς τὴν κοιλιά.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο δὲν τὸ ἐκουνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ κάτω. Μονάχα ὅταν ἄκουε τὴν ἀλυσίδα τοῦ ἀγκουρέτου κανενὸς καϊκιοῦ ποὺ ἄραζε, ἐσηκώνονταν, ἔβγαινε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ τρύπα του καὶ ἀγνάντευε τὴ θάλασσα, μυρίζοντας τὸν ἀέρα· καὶ ὅταν ἀκοστάριζε στὸ γιαλὸ κανένα βαρκὶ καϊκιοῦ, ἐσούρνονταν ὡς ἐκεῖ, κουνώντας τὴν οὐρά του στοὺς ναῦτες. Ἀλλὰ τὸ ἔδιωχναν μὲ πετριές, γιατὶ εἶχε ὅλα τὰ σημάδια τῆς λύσσας, τὸ παλιόσκυλο· τὰ γουβιασμένα μάτια του ἐγυάλιζαν, χώρια ποὺ εἶχε πάντα τὴν οὐρά του ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλια.

Στὸ τέλος, ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν τὰ μαγαζιὰ στὸ γιαλὸ ἀποφάσισαν νὰ τοῦ δέσουν μιὰ πέτρα, νὰ τὸ φουντάρουν ἀπὸ τὴν ἄκρια τῆς ξυλένιας σκάλας τοῦ λιμανιοῦ, γιατὶ οὐρλιαζε πολὺ τὴ νύχτα καὶ θὰ ἔπαιρνε κανένα ὁ Χάρος μὲ τὴ γρουσουζιά του.

Εἶδα κ' ἔπαθα νὰ τοὺς ἀλλάξω τὴ γνώμη μὲ πολλὰ παρακάλια. Τοὺς ἔλεγα πὼς ἔκλαιγε ἀπὸ τὸν καημὸ τῆς ἐρημιᾶς του —μὰ ποῦ ν' ἀκούσουν. Ἐκεῖνο ποὺ τοὺς ἡσύχασε ἦταν ὅταν τοὺς εἶπα πὼς αὐτὸ τὸ σκυλὶ ξέρω ὅτι δὲν τρώει τίποτα καὶ σὲ δυὸ μέρες, τὸ πολύ, θὰ ψοφήσει μοναχό του.

Τὴν περασμένη εἶχε ἔρθει μιὰ γαλαξειδιώτικη γολέτα καὶ τὸ ξημέρωμα, κοντὰ τρεῖς ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ἔριχνα μὲ τὴ βάρκα της τὰ παραγάδια γιὰ νὰ τὰ σηκώσω μὲ τὴν ἅλμπα.

Εἴχαμε ἀνοιχτεῖ μακριά. Καὶ ὅμως ἐκεῖ ποὺ ἐκαλάριζα τὸ παραγάδι, τὸ στεριανὸ τ' ἀγέρι ποὺ ἔβγαναν τὴν ὥρα ἐκείνη οἱ ξέρες, μοῦ ἔφερνε ἀδύνατο, ξεψυχισμένο, τοῦ σκύλου τὸ οὐρλιασμα.

Σὲ λίγο, ἂν κ' ἐπέσαμε πολὺ πλιὸ γιαλό, δὲν τ' ἄκουγα πλιά. Θὰ ἦταν ἀπάνω-κάτω ἡ ὥρα ποὺ ἐπρόβαλε ἐκεῖ ἀπὸ τὰ βουνὰ τῆς Δεσφίνας ὁ αὐγερινός.

Δὲν τὸ θυμήθηκα πλιὰ τὸ σκυλὶ καὶ ψάρευα, ὅσο ποὺ βγῆκε ὁ ἥλιος. Ὅταν, στὸ τέλος, ἐπήραμε ἀπάνω καὶ τὰ δυὸ παραγάδια, ἐτραβήξαμε κατὰ τὸ γιαλό.

Ἐκεῖ στὴν ἀμμουδιά, ἄκρη-ἄκρη, ἦταν ξαπλωμένο τὸ σκυλί, σὰν καθιστό, ὅπως ζωγραφίζουν τὶς Σφίγγες, μὲ τὰ πόδια ἐμπρός, μὲ τὸ λαιμὸ τεντωμένο, ἀγναντεύοντας τὸ πέλαγο.

Ἀλλὰ ἦταν νεκρό. Σβησμένα, γυαλωμένα τὰ ὀρθάνοιχτα μάτια του, ξυλιασμένο τὸ κορμί του.

Τότε τὸ μικρὸ ναυτόπουλο, ποὺ μοῦ κρατοῦσε τὰ κουπιά:

— Μπά! εἶπε· ὁ Κουτσάφτης! Τὸ κακόμοιρο τὸ σκυλί! Τὸ εἶπαν καὶ τόκαμαν οἱ ἄπονοι...

Πολὺ βαθιὰ συμπάθεια γιὰ τὸ ναυτόπουλο μὲ ἔκαμαν νὰ αἰσθανθῶ τὰ πονετικά του λόγια γιὰ τὸ δυστυχισμένο ζῶο.

— Τὸ γνωρίζεις, παιδί μου, τοῦ εἶπα, αὐτὸ τὸ σκυλί;

—Ἀμ δὲν τὸ γνωρίζω; Εἶναι ὁ Κουτσάφτης· ἀπὸ πατριώτικο καράβι — ἀπ' τὴ μπρατσέρα τοῦ Νικολοῦ τοῦ Σταμπᾶ. Εἶχαν πεῖ πὼς θὰ τὸ διώξουν καὶ τόδιωξαν

— Καὶ γιατὶ τόδιωξαν, παιδί μου;

— Νά, δὲν ἦταν διόλου κακό. "Οσα κι' ἂν τούκαναν, καὶ ξύλο καὶ δέσιμο σφιχτό, γιὰ ν' ἀγριέψει, αὐτὸ τίποτα! Ἕνα καραβόσκυλο, ξέρεις, κύριε, πρέπει νὰ εἶναι ἄγριο, κακό, νὰ γαυγίζει δυνατὰ καὶ νὰ δείχνει πάντα τὰ δόντια. Αὐτὸ ἦταν γεννημένο ἤμερο καὶ καλό· ὅσοι κι' ἂν ἐζύγωναν στὸ καράβι, τοὺς κουνοῦσε τὴν οὐρά του. Δὲν ἐλόγιαζε κανένα γιὰ κλέφτη, δὲν ἔβανε μὲ τὸ νοῦ του κακὸ ἄνθρωπο...

Κ' ἐγώ, ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή, εἶχα τὴ γελασμένη ἰδέα ὅτι μονάχα ἀνθρώπους σβήνει καὶ βουλιάζει σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ἡ καλωσύνη!

Στὴ Δωδεκάνησο

Μὲ τὶς λαλιὲς τῶν ἀηδονιῶν καὶ τὶς ἀνάσες τῶν ἀνθιῶν
τὸ πλέκει ὁ Μάης μήνας
σὰν ἄϋλο βαγιοστέφανο, τὸ εὐωδιασμένο μήνυμα
στοὺς κήπους τῆς Ἀθήνας.

Τ' ἀκοῦς κυρούλα τῶν κυρῶν; Τ' ἀκοῦς μητέρα Ἑλλάδα μας;
Ἔλα καὶ πάλι, ὀρθώσου.
καὶ βάλε τὸ λαμπριάτικο τὸ ροῦχο σου γιὰ νὰ δεχτῆς
τὴ Δωδεκάνησό σου.

Εἶναι κι' αὐτὴ ἀπ' τὶς πιὸ ἀκριβὲς τὶς κόρες σου. Στὰ σίβερα
δεμένη, σκλάβα αἰῶνες,
ἀπὸ τὸ πικροπότηρο τῶν θυσιῶν ἐρούφηξε
καὶ τὶς στερνὲς σταγόνες.

Μὰ οἱ τύραννοι δὲν μπόρεσαν τὸ αἷμα της νὰ μολύνουνε
κι' ἡ Ἑλληνοπούλα ἐστάθη
ἀμόλυντη, ἄσπιλη, λευκή, μέσα στὴς πολυκύμαντης
τῆς ἱστορίας τὰ βάθη.

Κι' ἔρχεται τώρα! Κι' ἔρχονται μαζὶ τὴς ὅλες οἱ χαρές,
μαζὶ τὴς ὅλοι οἱ πόθοι.
Ἄχ, τέτοια ἀλήθεια Πασκαλιά, ἄχ τέτοια ἀλήθεια Ἀνάστασι,
κάθε καρδιὰ τὴ νοιώθει.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

ΤΟ ΓΡΑΦΙΚΩΤΑΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΟΠΩΣ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗ ΟΤΑΝ ΦΤΑΝΗ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ
στὴν ἐπανάστασι τοῦ 21

Ἐπανάστασι καὶ στὰ Δωδεκάνησα! Ἡ Κάσος, ἡ Κάρπαθος, τὸ Καστελλόριζο, ἔχουν σηκώσει καὶ αὐτά, μαζὶ μὲ τὴν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα τὴ σημαία τῆς Ἐλευθερίας!

Στὸ Καστελλόριζο μὲ τὴν κήρυξι τῆς Ἐπαναστάσεως, ἡ Δημογεροντία ἁρμάτωσε μὲ τὰ λεφτὰ τοῦ ταμείου τῆς Κοινότητας τρία καράβια καὶ τὰ διάταξε σιοῦ, τὰ ἄλλα δυὸ δὲ νὰ ἀποκλείσουν τὶς γύρω θάλασσες καὶ τὴν ἀπέραντη τουρκικὴ παραλία καὶ νὰ πιάνουν κάθε ἐχθρικὸ καράβι ποὺ θὰ βρίσκανε. Καὶ κάνανε συμφωνία κάσα, δηλαδὴ τὸ ταμεῖο, γιὰ νὰ ἁρματώσει καὶ ἄλλα καράβια καὶ τὸ ἄλλο μισὸ νὰ τὸ παίρνουν τὰ ἁρματωμένα καράβια μὲ τοὺς ναῦτες τους γιὰ ἀμοιβή. Ἁρμάτωσαν μὲ ἐπίσημα χαρτιὰ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ σήκωσαν καὶ τὴ σημαία της.

Τὰ πολεμικὰ αὐτὰ μὲ καπεταναίους, τὸν καπετὰν Γιάννη, τὸν καπετὰν Διαμαντάρα καὶ τὸν καπετὰν Χατζηστάθη - Ζιμπιλᾶ, ἀνοίχτηκαν στὸ πέλαγος καὶ ἀρχισαν τὸν ἀποκλεισμὸ τῆς κοντινῆς τουρκικῆς παραλίας, περιμένοντας νὰ πιάσουν ἐχθρικὰ καράβια καὶ τροφὲς καὶ ἐμπορεύματα.

Εἶναι πρωΐ! Ἡ δροσιὰ τῆς νύχτας μόλις σηκώνεται ἀπ' τὴ θάλασσα καὶ οἱ ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου ἀρχίζουν νὰ σκορποῦν τ' ἀσήμι, πάνω στὴν πλατειὰ τὴ θάλασσα. Πέρα ἀπ' τὸ Νοτιά, ἀπ' τὰ μέρη τῆς Ἀλεξάντρας, φάνηκαν πανιά! Φόρα τὰ κυάλια. Τὸ καράβι ἔχει στ' ἄλμπουρό του τὴν τούρκικη σημαία. Οἱ Καστελλοριζιῶτες, γυρίζουν τὸ τιμόνι πάνω του. Τὸ φτάνουν, τοῦ ρίχνουν μερικὲς τουφεκιὲς καὶ κεῖνο δειλιασμένο, κατεβάζει τὰ πανιὰ καὶ παραδίνεται χωρὶς νὰ πολεμήσει. Οἱ Ἕλληνες στέλνουν μιὰ βάρκα μὲ ὀπλισμένους ναῦτες καὶ τὸ παροῦνε. Εἶναι τριπολίτικο καράβι μὲ 5000 κιλὰ σιτάρι γιὰ τὴν Πόλη, ποὺ τόφερνε ἀπὸ τὴ Συρία. Ὁ καπετάνιος καὶ οἱ ναῦτες του εἶναι ὅλοι Χριστιανοί. Μόνο ἕνας γέρος Τούρκος βρίσκεται πάνω στὸ καράβι, ὁ συνοδὸς τοῦ καραβιοῦ. Τὸ καράβι ὠδηγήθηκε λάφυρο στὸ Καστελλόριζο.

Σὲ λίγες μέρες ἔξω ἀπ' τὴν Ἀττάλεια, κάπου 25 μὲ 30 μίλια, ἀνέβαιγε σκίζοντας τὰ κύματα. ἕνα Μπρίκι τοῦ Τούρκου ἐφοπλιστὴ Μουχαρέμπεη τοῦ Μεϊμεταλῆ, μὲ καπετάνιο ἕνα πραγματικὸ παλληκάρι ἀπ' τὴν Μπαρμπαριὰ καὶ μὲ 15 ναῦτες, ἀπ' τοὺς ὁποίους οἱ 13 ἦσαν Τοῦρκοι καὶ οἱ δύο χριστιανοί. Εἶχε ἐπιβάτες 6 Ἀνατολίτες Τούρκους καὶ 48 Τουρκαρβανῖτες ἀπ' τὴ Σκόδρα, ποὺ γύριζαν ἀπ' τὸ χατζηλίκι ἀπ' τὴ Μέκκα. Ἦσαν ὅλοι ἁρματωμένοι καὶ τὰ κεμέρια τους γεμάτα φλουριά. Τὸ καράβι μετέφερε ἀκόμα καὶ τρία σεντούκια ἄρματα γιὰ ἐμπόριο καὶ ἑφτὰ χιεπιέδες γεμάτους φλουριὰ καὶ τάληρα. Γιὰ φορτίο του εἶχε ἀκόμη καὶ πολλὰ ὁραχνοῦφαντα καὶ χρυσοκέντητα ἀνατολίτικα μεταξωτά.

Τὸ Καστελλοριζιώτικο, ὅταν τόφτασε, τοῦ ρίχτηκε. Μὰ καὶ τὸ Τούρκικο ἁρματωμένο μὲ 6 κανόνια τοῦ ἀπάντησε μὲ κανονιές. Τὸ κανονίδι ἄναψε κι' ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ κι' ἀπ' τὴ ἄλλη. Μιὰ ὁλόκληση μέρα πολεμοῦν χωρὶς κανένε ἀποτέλεσμα. Κοντὰ στὸ βραδάκι, φάνηκε ἀπὸ πάνω νὰ κατεβαίνει κι' ἕνα ἀκόμη ἀπ' τὰ Καστελλοριζιώτικα περιπολικά. Μὰ ὁ ἀέρας εἶναι ἀντίθετος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ πλησιάσει γιὰ νὰ πάρει μέρος στὴ ναυμαχία. Στέκεται ἀπὸ μακρυὰ καὶ στέλνει μὲ τὴ βάρκα του 20 ναῦτες, ἐνίσχυσι στὸ καράβι ποὺ πολεμᾶ.

Κι' ὁ πόλεμος ξακολουθοῦσε, χωρὶς ἀποτέλεσμα, σὰν ἔφτασε καὶ τὸ τρίτο Καστελλοριζιώτικο καράβι ἀπ' τὴν ἄλλη πάντα τοῦ Τούρκικου, ποὺ βρέθηκε ἔτσι ἀνάμεσα στὰ δυὸ Ἑλληνικά. Τὸ καράβι ποὺ μπῆκε τώρα στὸν ἀγώνα εἶναι ψηλότερο ἀπ' τὸ ἐχθρικό. Ἀπὸ τὶς πρῶτες κανονιὲς του, δυὸ πέφτουν στὴν κουβέρτα τοῦ τουρκικοῦ καὶ σκοτώνουν καμμιὰ εἰκοσαριὰ Τούρκους. Οἱ ὑπόλοιποι καταφεύγουν στ' ἀμπάρι. Οἱ Ἕλληνες ξεθαρρεύουν, κοντοζυγώνουν, πετοῦν τοὺς γάντζους καὶ πέφτουν δίπλα στὸ ἐχθρικὸ καὶ μὲ τὰ μαχαίρια καὶ τὰ τσεκούρια στὸ χέρι, κάνουν ρεσάλτο καὶ ρίχνουνται στὴν κουβέρτα τοῦ τούρκικου.

Οἱ Τοῦρκοι πολεμοῦν παλληκαρίσια. Μὰ κι' οἱ ἐπαναστάτες Καστελλοριζιῶτες τὸ ἴδιο. Τὸ αἷμα πλημμυρίζει τὴν κουβέρτα. Οἱ περισσότεροι Τοῦρκοι εἶναι σκοτωμένοι ἢ βαρειὰ λαβωμένοι. Ὁ Μπαμπαρέσος καπετάνιος βαστώντας στὸ ἕνα χέρι τὸ σπαθὶ καὶ στ' ἄλλο τὴν μπιστόλα, ὑποχωρεῖ πολεμώντας, μέχρι τὴν καμπίνα του, ποὺ εἶναι συγχρόνως καὶ μπαρουταποθήκη. Μόλις φτάνει ἐκεῖ καὶ βλέπει πὼς δὲν ὑπάρχει καμμιὰ σωτηρία, βάζει φωτιὰ στὸ μπαρούτι γιὰ νὰ τινάξει τὸ καράβι του στὸν ἀέρα.

Ἡ μισὴ κουβέρτα τοῦ καραβιοῦ τινάζεται στὸν ἀέρα μὲ ὅσους Τούρκους καὶ χριστιανοὺς βρίσκονται πάνω της.

Τὸ καράβι πῆρε φωτιά, μὰ πέφτουν μὲ τὰ τσεκούρια οἱ Καστελλοριζιῶτες καὶ τὴ σβύνουν. Ἀπ' τοὺς Καστελλοριζιῶτες δὲν σκοτώθηκε κανείς. Μόνον ἕνας τραυματίστηκε ἐλαφρὰ στὸ κεφάλι ἀπὸ σπαθιά.

Οἱ Ἕλληνες ἄρχισαν νὰ κάνουν καταμέτρησι τῶν λαφύρων. Τὰ ὑφάσματα, τ' ἄρματα κι' οἱ χιεπιέδες, ποὺ βρίσκονταν στὴν καμπίνα τοῦ καπετάνιου καὶ στ' ἀμπάρι, κάηκαν. Ἀπὸ τοὺς χιεπιέδες μὲ τὰ φλουριὰ καὶ τὰ τάληρα ἕνας γλύτωσε, μὰ κι' αὐτὸν κάποιος τὸν ἔκλεψε. Οἱ Καστελλοριζιῶτες ἀφοῦ μάζεψαν τὰ λάφυρα κι' ἀφοῦ πῆραν καὶ τὰ ἄρματα καὶ τὰ ροῦχα τῶν σκοτωμένων, ἀπομακρυνθήκανε καὶ τράβηξαν γιὰ τὸ Καστελλόριζο.

Ἀπ' τὸ βιβλίο «Στὰ Ἡρωϊκὰ τὰ χρόνια» τῶν Λάμπη Βολανάκη — Μανόλη, Γ. Πρωτοψάλτη

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣΜΟΙ

● Μιὰ νοικοκυρὰ στὸ Νόρουωλκ τῆς Καλιφόρνιας, ἔβαλε φωτιὰ στὸ ἴδιο της τὸ σπίτι. Ὅταν προσήχθη στὸ δικαστήριο κατηγορουμένη γιὰ ἐμπρησμό, ἡ... πρωτότυπη αὐτὴ νοικοκυρὰ ἐξήγησε ὅτι τὸ σπίτι της εἶχε τόση βρώμα, ὥστε βρῆκε ἀπλούστερο νὰ τοῦ βάλη φωτιὰ καὶ νὰ τὸ κάψη, παρὰ νὰ τὸ καθαρίση...

● Ὅταν μιὰ ἐπιτροπὴ ἐλέγχου ἐργασίας στὸ Χάρτφορντ (ΗΠΑ) ἐμόρασε σὲ ὅλους τοὺς ἐργαζομένους ἕνα ἔντυπο γιὰ νὰ τὸ συμπληρώσουν ἀναφέροντας πόσες ὧρες δαπανοῦν καθημερινὰ σὲ καθένα ἀπὸ τὰ διάφορα καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός τους, τὸ πρῶτο συμπληρωμένο ἔντυπο ποὺ ἔλαβαν προήρχετο ἀπὸ ἕνα νεαρὸ χειροπτέρυγο ἀνελκυστῆρος ἑνὸς μεγάρου: «Ἀνεβαίνω, 50%. Κατεβαίνω, 50%», ἔγραφε τὸ ἔντυπο!

Ένα αγωνιώδες πρόβλημα στό φῶς της ψυχαναλύσεως

Η ΨΥΧΡΟΤΗΣ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Μιὰ ἀναγνώστρια μᾶς γράφει:

«Εἶμαι ζωντοχήρα. Παντρεύτηκα πρὶν ἀπὸ δέκα χρόνια (ἤμουνα τότε εἰκοσιπέντε χρονῶν) ἕναν ἄντρα πολὺ μεγαλύτερό μου ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι πατέρας μου. Τὸν παντρεύτηκα γιατὶ τὸν ἐκτιμοῦσα πολὺ γιὰ τὴν καλωσύνη του καὶ τὴν πνευματική του ἀνωτερότητα. Στὴ διάρκεια τῆς σύντομης συζυγικῆς μου ζωῆς ἤμουν ἀπολύτως ψυχρή. Ὁ γάμος ἦταν γιὰ μένα μιὰ μεγάλη ἀπογοήτευση. Χωρίσαμε ψύχραιμα καὶ φιλικά. Ἀπὸ τότε πέρασαν πολλὰ χρόνια καὶ ζῶ ἀπορροφημένη ἀπὸ τὴν ἐργασία μου, ψυχρὴ καὶ ἀνέραστη. Κάπου - κάπου κάτι σκιρτᾶ μέσα μου, θολὸ κι' ἀκαθόριστο. Στὸ μεταξὺ τὰ χρόνια περνοῦν, νοιώθω τὴ ζωή μου νὰ φεύγη ἄδεια, κάτι φωνὲς μέσα μου... Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ ζήσω, νὰ χαρῶ κι' ἐγὼ σὰν γυναίκα. Οἱ ἄντρες δὲν φαίνεται νὰ πέρνοῦν ἀδιάφοροι ἀπὸ μπροστά μου, μ' ἐνοχλοῦν, ἔχω δεχθῆ πολλὲς προτάσεις, ὅμως νοιώθω βαθύτατη δυσπιστία ἀπέναντί τους, τοὺς βρίσκω χυδαίους, σκέπτομαι, πὼς μὲ θεωροῦν εὔκολη ἐρωτικὴ λεία καὶ τίποτα περισσότερο. Βοηθῆστε με...

Α.»

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΑΣΤΗΣ

Μία κοπέλλα κλεισμένη μέσα στὸ δικό της ἀέρινο κόσμο, τὸν ἀπιαστο κόσμο τῆς φαντασίας καὶ τῶν ψυχικῶν ἀνατάσεων, ἀσθμαίνοντας ἀκόμα, ποιός ξέρει, κάτω ἀπ' τὸ βάρος μιᾶς αὐστηρῆς οἰκογενειακῆς ἀγωγῆς κα' ἑνὸς ἀκαμπτου καὶ συντηρητικοῦ περιβάλλοντος, περιφρονεῖ τὴ φωνὴ τῆς σάρκας καὶ δένεται μ' ἕνα ἄνθρωπο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰναι πατέρας της μὲ μόνη ἐρωτικὴ ἀποσκευὴ τὴν ἐκτίμησι καὶ τὸ σεβασμό κι' ἴσως ἀκόμα κάποια κοινὰ πνευματικὰ ἐνδιαφέροντα. Κι' ἔσο τὰ πράγματα περιορίζονται σὲ χειροφιλήματα, βεγγέρες καί... περιπατητικὴ φιλοσοφία, ὅλα εἶναι ὡραῖα κι' εὐγενικὰ κι' ἀνώτερα. Ὁ ἥλιος μένος ὅμως κύριος, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀπόκτησε δικαιώματα συζύγου, θέλησε βέβαια νὰ προχωρήση στὴν ἐκπλήρωσι τοῦ κι' ἡδεῖα πλημμύρισε τὴν ψυχὴ τῆς ρωμαντικῆς νέας μπροστὰ στὶς «ἀσα ἡμίες» αὐτῆς τῆς ζωῆς. Ὅ,τι ὡραιότερο εἶχε γιὰ τῆς χαρίση ἡ ζωή, τῆς προσφέρονταν μὲ τὴν πιὸ ἀποκρουστική του μορφή. Τί τὸ περίεργο νὰ εἶναι ψυχρὴ στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ βρίσκεται στὴ δύσι τοῦ βίου του καὶ ποὺ ἴσως τὸν διάλεξε ὡς σύζυγο, ἀν τὸν διάλεξε ἡ ἴδια, ἀπὸ φόβο καὶ ἀνησυχία γιὰ τὴν ἐρωτικὴ σφριγηλότητα τῶν νέων; Τὸ ἀντίθετο δὲ θὰταν κανονικὸ καὶ φυσικό. Ἴσως ἀκόμα (δύσκολα μιλάει κανεὶς γι' αὐτὰ τὰ πράγματα) νὰ δοκίμασε ἕνα τρομερὸ σὸκ στὴν ἰδέα ὅτι βρισκόταν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα της, σὲ μιὰ πράξι ἀπαίσιας αἰμομιξίας.

✻

Ὁ ἔρωτας, γιὰ τὸ σύγχρονο πολιτισμένο ἄνθρωπο, ὅπως τονίσαμε ἐπαναλημμένα ἀπ' αὐτὴ τὴ στήλη, εἶναι σύνθεσι δυὸ στοιχείων, τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ ψυχικοῦ. Ἀλλὰ ἂς δώσουμε καὶ πάλι τὸ λόγο στὸ διάσημο Βιεννέζο ψυχαναλυτὴ Βίλελμ Στέκελ. Στὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ πολύκροτου ἔργου του: «Ἡ ψυχρὴ γυναίκα», γράφει πολὺ παραστατικά:

«Εἶναι σύμπτωμα μιᾶς ἄρρωστης ἐποχῆς ὅτι τόσοι ἄνθρωποι ἔχασαν τὴν ἱκανότητα ν' ἀγαπήσουν. Τὸ μαρτύριο αὐτὸ κατάντιᾶ ἀληθινὴ τραγωδία ἂν ἕνας ψυχικὸς πόθος, συχνὰ φλογερός, δὲν ἀντιστοιχεῖ σὲ μιὰ φυσικὴ συγκίνησι. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντίθετο παρουσιάζεται μὲ τὴν ἴδια συχνότητα, δηλαδὴ μιὰ φυσικὴ σεξουαλικὴ ἐνεργητικότητα ἀπὸ τὴν ὁποία λείπουν τὰ ψυχικὰ στοιχεῖα. Τὸ σχίσμα αὐτὸ ἀνάμεσα στοὺς δυὸ συντελεστὲς τοῦ ἔρωτα, ἡ διάσπασι ἀνάμεσα στὸ φυσικὸ καὶ τὸν ψυχικό μας παράγοντα, ἔχει τὴν ἐξήγησί του στὴ βαθύτερη οὐσία τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου.

Ὅσο πιὸ χαμηλὰ βρίσκεται τὸ ἄτομο στὴν κλίμακα τοῦ πολιτισμοῦ, τόσο ἡ σεξουαλική του ζωὴ λειτουργεῖ πιὸ ὁμαλά. Αὐτὴ εἶναι καθαρὰ ζωϊκή, εἶναι δηλαδὴ μιὰ ἁπλὴ λειτουργία τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Ὁ νωτιαῖος μυελός, ἂς ποῦμε ἡ «κάτω Βουλή», περιλαμβάνει τὰ κέντρα τῶν γεννητικῶν ὀργάνων. Ὅσο λιγώτερο ἐξελιγμένο εἶναι τὸ ζῶο, τόσο τὸ γεννητικό του σύστημα εἶναι πιὸ ἁπλό. Τὰ ὄργανα τῶν αἰσθήσεων εἶναι στὴν ὑπηρεσία τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Μὰ ὁ πολιτισμένος ἄνθρωπος ἔχει νὰ κάνη καὶ μὲ μιὰ «ἄνω βουλή», τὸν ἐγκέφαλο. Ὁ ἐγκέφαλος εἶναι τὸ κέντρο ὅλων τῶν ἀπωθήσεων, ὅλων τῶν ἀνεκπλήρωτων ἐπιθυμιῶν, ὅλων τῶν παρορμήσεων ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴ συνήθεια καὶ τὴν ἀγωγή, τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἀμφιβολιῶν, τῶν σεξουαλικῶν προσταγῶν. Ἡ εἰδικὴ μορφὴ κάθε ἔρωτα καθορίζεται ἀπὸ τὴν πάλη ἀνάμεσα στὸν ἐγκέφαλο καὶ τὸ νωτιαῖο μυελό. Ὅμως ὁ ἐγκέφαλος δὲν περιέχει μόνο τοὺς ἠθικοὺς χαλινούς, μὰ καὶ διεγέρσεις ὑπὸ μορφὴν ἀναμνήσεων. Εἶναι στὴ φύσι τῶν πρώτων ἐρωτικῶν ἐντυπώσεων τῆς παιδικῆς ἡλικίας ν' ἀντιβοοῦν αἰώνια».

Ὅλο τὸ πρόβλημα τοῦ ἔρωτα καὶ τῆς συζυγικῆς εὐτυχίας γιὰ τὸ σύγχρονο πολιτισμένο ἄνθρωπο, ἄντρα καὶ γυναίκα, περικλείνεται στὶς πραγματικὰ σοφὲς αὐτὲς σκέψεις. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἡ «κάτω βουλή», δηλαδὴ τὸ ὁρμέμφυτο, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ «ἄνω βουλή», δηλαδὴ ἡ λογική, ὁ ἔλεγχος, τοῦ ἄντρα της ποὺ διάλεξε, ἂν δὲν τῆς τὸν ἔδωσαν οἱ ἄλλοι, πρᾶγμα ποὺ δὲν φαίνεται ἀπίθανο, χωρὶς νὰ ρωτήση τὸ ὁομέσφυτό της. Ἡ ἐκλογή της ἦταν ἔτσι μονόπλευρη καὶ ἡ ψυχρότης ἀκολούθησε μὲ δύναμι φυσικῆς ἀναγκαιότητος.

✻

Πῶς νὰ τὴ βοηθήση κανείς; Ἡ περίπτωσί της φαίνεται ἐξαιρετικὰ λεπτὴ καὶ περίπλοκη. Τὰ σκιρτήματα τῆς σάρκας, ποὺ νοιώθει κάπου - κάπου, σκοντάβουν πάνω στὸ ἀδιαπέραστο φράγμα τῆς συνειδήσεώς της. Οἱ ἄντρες ὁλόγυρά της εἶναι ἢ τῆς φαίνονται χυδαῖοι, ὑπολογιστές, καιροσκόποι καὶ ἡ βαθειὰ δυσπιστία ποὺ τρέφει γιὰ τὸ ἰσχυρὸ φῦλο δὲ μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς βέβαια, πὼς εἶναι ἀδάσιμη. Οἱ φοικιάσεις τῆς σάρκας μόλις τολμοῦν νὰ βγοῦν στὴν ἐπιφάνεια κι' ἀμέσως βάλλονται ἀπὸ τὰ πυρὰ τῆς συνέσεως καὶ τῆς λογικῆς. Κι' ἡ κατάστασι αὐτή, ὅσο περνάει ὁ καιρὸς χειροτερεύει, ἡ ψυχή της πετρώνει. Τί νὰ γίνη ὅμως; Ἂς προσπαθήση νὰ συμβιβαστῆ κάπως μὲ τὴ ζωή. Ὁ ἄνθρωπος κλείνει ἀμύθητους θησαυροὺς μέσα του, φτάνει νὰ ξέρη κανεὶς νὰ τοὺς βρῆ καὶ νὰ τοὺς ἀξιοποιήση. Ὡραῖα τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὄνειρα, τὸ πρόβλημα ὅμως εἶναι νὰ τὰ βάλουμε νὰ περπατήσουν, νὰ τοὺς δώσουμε σάρκα καὶ ὀστᾶ. Τότε μόνο μποροῦμε νὰ τὰ χαροῦμε ἀληθινά.

Καβάλα λοιπὸν στὸ ἄτι τοῦ ἐνστίκτου, μὲ χαλινάρι τὸ λογικό, ὄχι τὴ στενή, τὴν κοντόθωρη λογικὴ τοῦ κλειστοῦ κόσμου μας, μὰ τὴν πλατειὰ καὶ δυναμικὴ σκέψι ποὺ ὀρθώνεται μεγαλόπρεπα πάνω ἀπὸ τὴ συμβατικότητα τῆς ρηχῆ ζωούλας μας. Ἂς μαστιγώση τὰ σκιρτήματά της, ἂς τὰ κάνη νὰ τρέξουν, νὰ καλπάσουν ἀκόμα, ἂς κρατάη ὅμως γερὰ τὰ γκέμια. Μὰ θὰ μᾶς ἀντικρούση ἴσως: Κι' ἂν πέσω κάτω καὶ τσακιστῶ; Αὐτὸ δὲν ἀποκλείεται, μὰ πῶς νὰ γίνη; Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι καὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι εὐθύγραμμη κι' ἀκίνδυνη πορεία. Κι' ὕστερα, ἂς μὴ ξεχνᾶ ὁ γνωστό: Ἡ τύχη βοηθᾶ τοὺς τολμηρούς.

Ἀλλοιώτικα τὴν περιμένει ὁ μαρασμός. Σὲ λίγα χρόνια θὰ κλείση ὁ κύκλος τῆς ὡριμότητας, θάρθη ἡ κλιμακτηριακὴ περίοδος, ἡ «κρίσιμη ἡλικία» μὲ τοὺς μεγάλους ψυχικοὺς κλονισμούς της, τὶς νευρικὲς κρίσεις καὶ μιὰ ἀναθεώρησι ἀξιῶν θὰ ἀκολουθήση μοιραῖα, ὅμως θἆναι τότε πολὺ ἀργά. Ἂς μὴ τὰ ξεχνᾶ αὐτά.

Χ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Θλιμμένο Σπιτικό, Ἄρρωστη Ψυχικά, Γεροντοκόρη. Στὸ προσεχὲς τεῦχος θὰ ἔχετε ἀπαντήσεις.

Χ.

Εἶναι ὠφέλιμη ἡ ζάχαρη γιὰ σᾶς;

Τὸ ΖΑΚΧΑΡΟΝ καὶ τὸ ἄμυλον ἐφοδιάζουν τὸν ὀργανισμὸ μὲ θερμίδες, ποὺ παράγονται σὲ μικρὴ ποσότητα, καὶ ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἀμέσως γιὰ τὴν παροχὴ ἐνεργείας. Ἔλλειψις ζακχάρου, παρατηρεῖται μόνο σὲ περίπτωσι ὑπερβολικοῦ ὑποσιτισμοῦ. Ἀντίθετα περισσότερο ἀξιοπαρατήρητη ἀλλαγὴ στὶς συνήθειες τῆς τροφῆς μας, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ περασμένου αἰώνα ἦταν ἡ αὔξησις στὴν κατανάλωσι ζαχάρεως. Πρὶν ἀπὸ πενήντα χρόνια ἡ παγκόσμια παραγωγὴ ζαχάρεως ἀπὸ κοκκινογούλια ἦταν 3.8 ἑκατομμύρια τόννοι, καὶ ζαχαροκαλάμου 9.8 ἑκατομμύρια τόννοι. Οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοί, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο ἦσαν 11.5 ἑκατομμύρια τόννοι καὶ 29.2 ἑκατομμύρια τόννοι.

Ἡ ζάχαρη παράγει ἐνέργεια κατὰ τέτοιον τρόπο ποὺ χρησιμοποιεῖται ἀμέσως, ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη της ἀξία. Ἀτυχῶς ἔχει παραμερίσει ἄλλες πολύτιμες πηγὲς ὑδατανθράκων, ὅπως π.χ. τὶς πατάτες καὶ τὰ δημητριακά, στὰ ὁποῖα ὅπως ἐπίσης καὶ στοὺς ὑδατάνθρακες, ὑπάρχει, σὲ μορφὴ ἀμύλου, μιὰ μέτρια ἀναλογία ἀπὸ ἅλατα καὶ βιταμίνες.

Γενικά, ὑπάρχει ἡ γνώμη πὼς ἡ καταρροὴ δὲν συνδέεται ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴ ζακχάρου στὸν ὀργανισμό. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἐπέτυχαν μιὰ ἀξιοσημείωτη ἐλάττωσι στὴν εὐαισθησία τους στὰ κρυολογήματα μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ περιώρισαν τὴν κατανάλωσι ζαχάρεως στὴ δίαιτά τους, ἐνῶ, ἀντιστοίχως, παρετηρήθη αὔξησις σὲ λίπη καὶ βιταμίνες. Ἡ ζύμωσις τοῦ ὀξέος ποὺ περιέχεται στὴ ζάχαρη μπορεῖ, τουλάχιστον, ἐν μέρει νὰ εἶναι ὑπεύθυνη γιὰ τὴν καταστροφὴ τῶν δοντιῶν.

Συνεπῶς, ἂν ἐνδιαφέρεσθε γιὰ τὴ σωματική σας ὑγεία καὶ τὴν ὑγεία τῶν δοντιῶν σας, μετριάσετε τὴ ζάχαρη καὶ ἰδιαίτερα τὰ γλυκίσματα.

●

● ΚΑΘΑΡΙΖΕΤΕ ΤΑ ΑΣΠΡΑ ΚΑΣΤΟΡΙΝΑ ΚΑΠΕΛΑ ΩΡΑΙΟΤΑΤΑ ἂν τὰ τρίψετε ἐλαφρὰ μὲ βενζίνα καὶ ἀμέσως, ἑνόσω ἀκόμη εἶναι ὑγρά, σκορπίσετε πάνω τους πατατάλευρο. Τὰ ἀφίνετε ἔτσι μιὰ ὥρα καὶ κατόπιν τὰ βουρτσίζετε μαλακὰ - μαλακά.

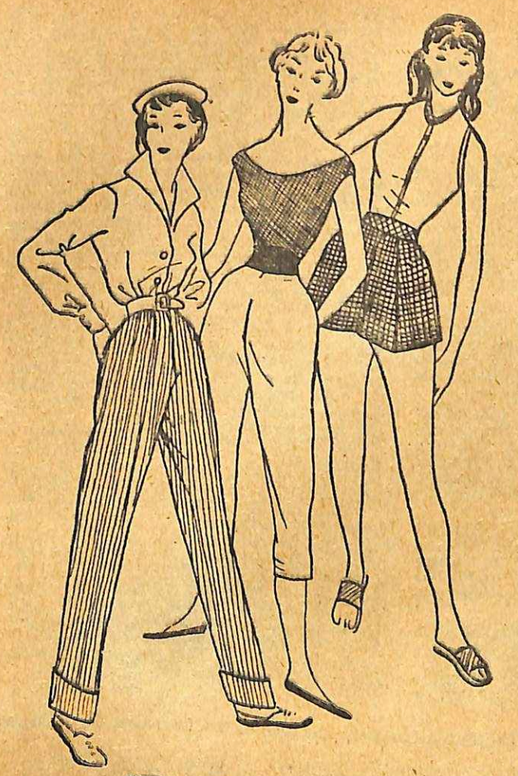

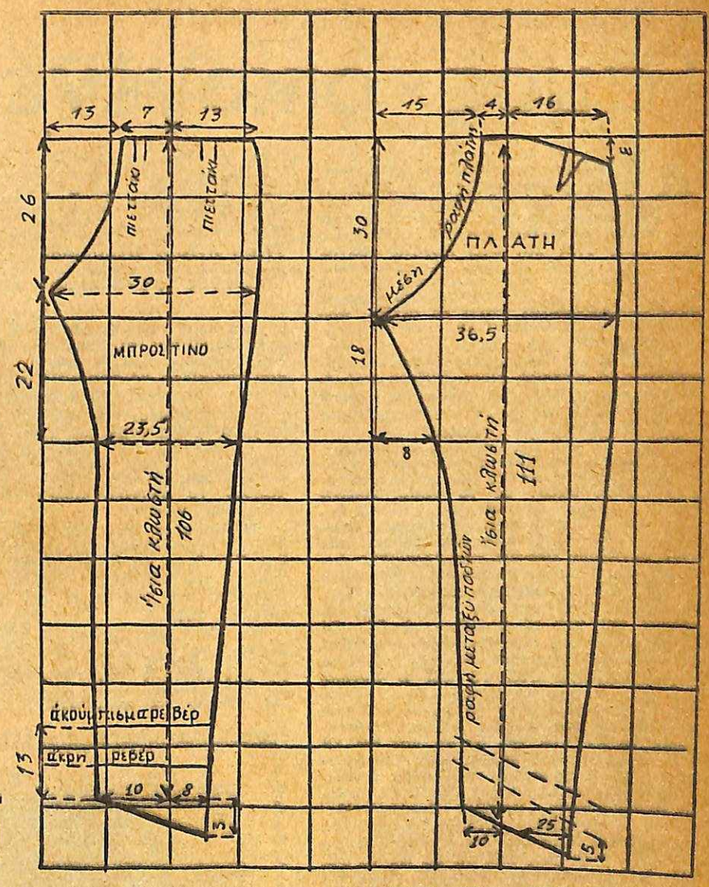

ΠΑΤΡΟΝ ΓΙΑ ΠΑΝΤΕΛΟΝΙ-ΨΑΡΑΔΙΚΟ-ΣΟΡΤ

Ἀνάμεσα στὰ πολλὰ πατρὸν ποὺ σᾶς ἔχουμε δώσει σὲ κανονικὰ μεγέθη στὰ παραρτήματά μας καὶ τὰ ἄλλα σὲ μικρογραφίες μὲ κανονικὲς διαστάσεις σᾶς δίνουμε καὶ σήμερα ἕνα πατρὸν πολὺ χρήσιμο μὲ τὰ τρία εἴδη του. Γιὰ νὰ κάνετε τὸ ψαράδικο ἢ τὸ σόρτ δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ἐλαττώσετε τὸ μάκρος τοῦ παντελονιοῦ. Προσέχετε ποῦ θὰ τοποθετήσετε τὴν ἴσια κλωστὴ τοῦ πατρόν σας στὸ ὕφασμα. Ἐκεῖ ἔγκειται ὅλη ἡ ἐπιτυχία Τὸ πατρὸν αὐτὸ θὰ σᾶς χρησιμεύση γιὰ ὅλες τὶς ἐποχές. Μπορεῖτε νὰ τὸ κάνετε ἀπὸ λινὸ ἢ ὁ,τιδήποτε βαμβακερὸ ὕφασμα γιὰ τὸ καλοκαίρι καὶ ἀπὸ γκαμπαρντίνα ἢ ἀνδρικὴ φανέλλα γιὰ τὸ χειμώνα.

Εξήγησις

Γιὰ ὅποιο εἶδος ποὺ θὰ θελήσετε νὰ κάνετε θὰ πάρετε 2 μάκρη ὕφασμα μὲ 90 ἑκατ. φάρδος ἢ 80 ἑκατ. ἐπιπλέον τὸ στρίφωμα ἢ τὸ ρεβέρ. Ἀπὸ δι πλόφαρδο ὕφασμα θὰ χρειασθῆ τε μόνον ἕνα μάκρος μὲ ἐπιπλέον τὸ στρίφωμα ἢ τὸ ρεβέρ. Τὸ μέγεθος ποὺ σᾶς δίνουμε εἶναι γιὰ σῶμα μὲ τὶς ἑξῆς ἀναλογίες: Περιφέρεια γοφῶν 105—107 ἑκατ, καὶ περιφέρεια μέσης 68—70 ἑκατ. Στὸ κάθε κομμάτι τοῦ πατρὸν θ' ἀφήσετε ἐπιπλέον τὴ ραφὴ τοῦ ραψίματος τὸ ρεβέρ ἢ τὸ στρίφωμα. Κάνετε τὶς πένσες στὰ πίσω κομμάτια καὶ τὰ μιετάκια στὰ μπροστινὰ κομμάτια. Τρυπᾶστε τὶς πλαϊνὲς ραφές, ραφὲς μετὰ ἐὺ τὼν ποδιὼν καὶ τοῦ καβάλου. Τρυπᾶστε προσωρινὰ τὴ γκρόγκρὲν στὴ μέση γιὰ νὰ τὸ προδάρετε. Ἴσως χρειασθῆ νὰ κάνετε βαθύτερες ἢ μικρότερες τὶς πένσες καθὼς καὶ τὰ μιετάκια. Ἂν θέλετε νὰ στενέψετε τὰ μπατζάκια τοῦ παντελονιοῦ, θ' ἀφαιρέσετε τὸ φάρδος ἀπὸ τὶς πλαϊνὲς ραφὲς καὶ ἀπὸ τὶς ραφὲς μεταξὺ τῶν ποδιῶν ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ κάτω μέρος καὶ σβύνοντας τὸ στένεμα πρὸς τ' ἀπάνω Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἐξασφαλισμένη. Μετὰ τὴν πρόβασας ράψετε ὅλες τὶς ραφὲς στὴ μηχανή. Ντύσετε τὴ γκρόγκρὲν καὶ τοποθετήσετε την στὴ μέση ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ ραφὴ πρὸς τὰ δεξιά. Στὸ ἀνοίγμα τῆς ἀριστερῆς ραφῆς θὰ θέλετε ἕνα ἐκλαίρ καὶ στὴν ἄκρη τῆς ζώνης ἕνα κουμπάκι. Ὡς τελείωμα ἂν δὲν θέλετε ρεβὲρ μπορεῖτε νὰ γυρίσετε ἕνα κανονικὸ στρίφωμα.

Τ. Κ.

Μικρὰ καὶ χρήσιμα

● ΤΑ ΣΚΟΥΡΙΑΣΜΕΝΑ πηρούνια, ψαλίδια σας κ.τ.λ. καθαρίζετε ἂν ἀλείψετε τοὺς λεκέδες μὲ καθαρὸ κερὶ καὶ μετὰ βάλετε τὸ ἀντικείμενο σὲ ζεστὸ νερὸ μὲ σόδα. Τρίβετε τότε τὶς σκουριὲς μὲ λεπτὴ ἄμμο, ὥσπου νὰ ἐξαφανιστοῦν.

● ΑΝ Η ΚΟΜΜΕΝΗ ΣΑΛΑΤΑ ΣΑΣ παραθῆ, βάλετέ τη στὸ νερό, ὅπου ἔχετε στάξει μερικὲς σταγόνες λεμόνι καὶ πλύνετέ τη. Θὰ γίνη καὶ πάλι φρέσκια ὅπως πρώτα.

● ΑΠΟ ΚΑΙΡΟ ΣΕ ΚΑΙΡΟ ΒΑΖΕΤΕ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΡΥΠΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΧΥΤΗ ΣΑΣ ἕνα μεγάλο κομμάτι ποτάσα. Μὲ τὸ νερὸ ποὺ τρέχει λυώνει καὶ τότε διαλύει τὰ λίπη καὶ ἐξαφανίζει ἔτσι τὴν ἄσχημη μυρωδιά.

● ΟΤΑΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΕΣΤΕ ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ ΓΙΑ ΤΟ ΤΗΓΑΝΙΣΜΑ κάμετε τὸ ἑξῆς: Βάλετε τὴ μαργαρίνη σ' ἕνα δοχεῖο, ζεστάνετέ τη πάνω στὴ φωτιὰ καὶ κατόπι ἀφήσετέ τη νὰ πήξη. Μ' ἕνα ξύλο κάμετε μιὰ τρύπα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια ὡς τὸ βάθος τῆς μαργαρίνης καὶ χύσετε τὸ νερὸ ποὺ ἔχει μαζευτῆ θὰ δῆτε, ὅτι δὲν «πετᾶ» μέσα στὸ τηγάνι.

● ΤΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛΥΛΟΙΝΤ ποὺ ἔχουν χτυπήματα ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἢ ἔχουν στραβὼθῆ, βάλετέ τα στὸ ζεστὸ νερό. Μὲ τὸν ἁπλούστατο αὐτὸ τρόπο ξαναφτιάνουν πάλι.

● ΠΡΙΝ ΕΡΓΑΣΤΗΤΕ ΤΟ ΧΑΡΤΟΝΙ διαπιστώσετε ποιὰ πλευρὰ τοῦ λυγίζει καὶ ποιὰ πλευρὰ σπάζει.

● ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΠΛΕΝΕΤΕ βουτᾶτε συχνὰ τὰ χέρια σας στὸ ξύδι. Ἔτσι μετὰ τὸ πλύσιμο μένουν λεία, ὅπως πρίν.

● ΓΙΑ ΝΑ ΔΩΣΕΤΕ ΣΤΗ ΣΑΛΑΤΑ ΤΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ ἕνα ὡραῖο ἄρωμα, προσθέσετε μέσα μιὰ λεμονόκουπα καὶ μιὰ πορτοκαλόκουπα καὶ ἀφήσετέ τὶς νὰ μείνουν μιὰ ὥρα μέσα στὴ σαλάτα. Κατόπιν τὶς βγάζετε.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Γάμος - οἰκογένεια

'Ο γάμος: θεμέλιο καὶ στήριγμα τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς καὶ ἡ ὁμόνοια τὸ στήριγμα καὶ ἡ βάσι του. Ποιὰ ἡλικία θεωροῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες κατάλληλη γιὰ γάμο.

ΑΦΟΥ ΣΤΑ προηγούμενα σημειώματά μας κάναμε λόγο γιὰ τὴν ἰδιωτικὴ ζωὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων, ἄς ἔλθουμε τώρα στὸ ζήτημα τοῦ γάμου. Δὲν θέλει ρώτημα πώς, ὅπως καὶ τώρα, ἔτσι καὶ στὰ ἀρχαῖα χρόνια ὁ γάμος ἦταν τὸ θεμέλιο τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς. Ὅσο ὅμως πάμε πιὸ μακρυὰ στὰ βάθη τῆς ἱστορίας, τόσο τὸ ζήτημα αὐτὸ ἁπλουστεύεται γιατὶ ἐξ αἰτίας ποὺ ἐπικρατοῦσε πολυγαμία ὑπῆρχαν ἄλλα ἤθη καὶ ἔθιμα.

Σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχαῖες ἑλληνικὲς παραδόσεις, ὁ Κέκροψ εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἐπέβαλε τὴν μονογαμία καὶ σιγὰ - σιγὰ καθιερώθηκε ἐπίσημα καὶ ἀπὸ τὴ νομοθεσία τῶν ἑλληνικῶν πόλεων.

Ὅταν ὅμως καθιερώθηκε ἡ μονογαμία, οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου καιροῦ εἶχαν νὰ λύσουν πολλὰ ζητήματα ποὺ ἔχουν ἄμεση σχέσι μὲ τὸ γάμο. Πρῶτα πρῶτα ἄρχισαν νὰ συζητοῦν γιὰ τὸ ζήτημα σὲ ποιὰ ἡλικία ἔπρεπε νὰ παντρεύωνται. Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀπασχόλησε καὶ τοὺς μεγάλους σοφοὺς τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητας. Πρὶν ἀπὸ αὐτοὺς ὁ Ἡσίοδος διατύπωσε τὴ γνώμη πὼς ἡ καταλληλότερη ἡλικία εἶναι γιὰ τὸν ἄντρα τὰ 16 χρόνια καὶ γιὰ τὴ γυναίκα τὰ 30. Οἱ φιλόσοφοι ὅμως εἶχαν κάπως διαφορετικὴ γνώμη. Ὁ Ξενοφῶν ἤθελε ἡ γυναίκα νὰ παντρεύεται στὰ 15 καὶ ὁ ἄντρας στὰ 40. Ὁ Πλάτων ὥριζε ὥριμη ἡλικία γιὰ τὸ γυναικεῖο φῦλο τὰ 16-18 καὶ γιὰ τοὺς ἄντρες τὰ 30-38, ἐνῶ ὁ Ἀριστοτέλης τὰ 37 γιὰ τὸν ἄντρα καὶ τὰ 18 γιὰ τὴ γυναίκα. Σήμερα αὐτὲς οἱ ἀντιλήψεις δὲν ἐπικρατοῦν πιὰ γιατὶ ἡ ἐπιστήμη ἔχει διατυπώσει πὼς δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη τόση μεγάλη διαφορὰ ἡλικίας. Ἡ γυναίκα, βέβαια, πρέπει νὰ παντρεύεται ἀπὸ τὰ 16 ὡς τὰ 25 τὸ πολὺ καὶ ὁ ἄντρας ἀπὸ τὰ 20 ὡς τὰ 30. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη μεγάλη διαφορὰ ἡλικίας στὰ ἀντρόγυνα. Δέκα χρόνια εἶναι τὸ σωστὸ πὼς ὁ ἄντρας πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ τὴ γυναίκα ἀλλὰ ὄχι καὶ περισσότερο.

Αὐτὲς οἱ ἀντιλήψεις ἐπικρατοῦσαν στὴν Ἀθήνα καὶ σ' ἄλλες ἑλληνικὲς πολιτεῖες. στὴ Σπάρτη ὅμως εἶχαν ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια καθιερωθῆ ἄλλες ἀντιλήψεις. Ὁ ἄντρας ἐκεῖ μποροῦσε νὰ παντρευτῆ καὶ πάνω ἀπὸ τὰ 40. Κι' ἂν ἡ γυναίκα του δὲν ἔκανε παιδιά, τῆς ἐπέτρεπε νὰ πλαγιάση μὲ ἄλλον γιὰ νὰ τεκνοποιήση. Ἡ Σπάρτη εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ στρατιῶτες γιατὶ περιστοιχίζονταν ἀπὸ ἐχθρούς — κυρίως τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Εἵλωτες ποὺ ἂν καὶ δοῦλοι περίμεναν νὰ βροῦν εὐκαιρία γιὰ νὰ ἐπαναστατήσουν. Γι' αὐτὸ οἱ Σπαρτιάτες ὥς τὰ γεράματά τους ἦταν μόνιμοι στρατιῶτες.

Ἕνα ἄλλο ζήτημα ποὺ ἐνδιέφερε κυρίως τοὺς ἄντρες, γιατὶ οἱ γυναῖκες δὲν ρωτιόντανε, ἦταν ἡ ὁμορφιὰ τῆς νύφης. Παλαιότερα οἱ Ἕλληνες ἔδιναν μεγάλη σημασία στὴν ὁμορφιὰ τῆς γυναίκας τους. Μὰ ὅταν διαμορφώθηκαν ὡρισμένοι κοινωνικοὶ ὅροι, οἱ ἄντρες κύτταζαν πιὸ πολὺ ἂν ἡ γυναίκα τους ἦταν ἀπὸ καλὸ σόϊ, ἂν εἶχε καλὴ ἀνατροφὴ καὶ τὰ φερσίματά της ἦταν καλά.

Ξεκινώντας ἀπὸ τὶς ἀντιλήψεις αὐτὲς οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἀπαιτοῦσαν οἱ γυναῖκες νὰ εἶναι, ἐνάρετες γιὰ νὰ χαρίζουν τὴν ὁμόνοια στὸ σπιτικό τους. Ἡ ἀρετὴ ἦταν τὸ πιὸ μεγάλο προσὸν γιὰ τὴ γυναίκα. Ὅταν ὁ Ὀδυσσέας καραβοτσακισμένος βγῆκε θεόγυμνος στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων καὶ ἀποκοιμήθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα θάμνο κοντὰ σὲ μιὰ ἀκροποταμιὰ καὶ ξύπνησε τρομαγμένος ἀπὸ τὸ θόρυβο ποὺ ἔκαναν οἱ δοῦλες τῆς βασιλοπούλας Ναυσικάς ποὺ παίζοντας ἕνα τόπι ἔτρεξαν νὰ τὸ βροῦν γαγανίζοντας, μ' ἕνα κλαρὶ ἔκρυψε τὸ γυμνὸ σῶμα του καὶ βλέποντας τὴ Ναυσικὰ καὶ τὶς ἄλλες κοπέλλες ποὺ κι' αὐτὲς τρόμαξαν ὅταν τὸν εἶδαν μὲ ἀδαμιαία περιβολή, σηκώθηκε καὶ εἶπε στὴ βασιλοπούλα:

— Κόρη μου, εἴθε νὰ σοῦ δώσουν οἱ θεοὶ τὰ ὅσα ἡ ψυχή σου ποθεῖ: ἄντρα καὶ σπίτι καὶ ὅμορφη ΟΜΟΝΟΙΑ νὰ σοῦ χαρίσουν. Γιατὶ στὴ ζωὴ δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη εὐτυχία ἀπὸ τὸ νὰ κουμαντάρουν τὸ σπιτικό τους ὁμόγνωμα ἄντρας καὶ γυναίκα.

Ἡ Ναυσικὰ ἀπὸ τὰ μυαλωμένα αὐτὰ λόγια συγκινήθηκε, κατάλαβε πὼς ὁ ξένος δὲν ἦταν κανένας λῃστὴς ἢ κακοποιός, τοῦ ἔδειξε τὸ δρόμο πρὸς τὴν πολιτεία καὶ τὸν ἔφερε στὸ παλάτι τοῦ πατέρα της.

Μὰ δὲν εἶναι μόνον ὁ Ὅμηρος ποὺ διατύπωσε τὴ γνώμη πὼς γιὰ νὰ εὐτυχήση τὸ κάθε ἀντρόγυνο πρέπει νὰ ὑπάρχη ὁμόνοια στὸ σπίτι καὶ πὼς ἡ γυναίκα πρέπει νὰ καταλαβαίνη τὸν ἄντρα της καὶ νὰ μὴ τοῦ ἀντιμιλῆ. Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν μεγάλο ποιητὴ ὅλοι οἱ ποιητὲς καὶ οἱ φιλόσοφοι τὴν ἴδια γνώμη εἶχαν. Ὁ Σοφοκλῆς πολλὲς φορὲς στὶς τραγῳδίες του διατυπώνει γνῶμες γιὰ τὸ γάμο ποὺ καὶ σήμερα ἐπικρατοῦν. Πάντα ὅμως τόσο ὁ Σοφοκλῆς, ὅσο καὶ οἱ ἄλλοι ποιητὲς καὶ φιλόσοφοι, ρίχνουν ὅλο τὸ βάρος στὴ γυναίκα ἂν δὲν ὑπάρχη ὁμόνοια καὶ εὐτυχία στὸ σπίτι. Ἄρα ἀπὸ τὴ γυναίκα — παραδέχονταν — ἐξαρτιότανε νὰ κάνη εὐτυχισμένη τὴ ζωή της. «Ποιὸ σπίτι — τόνιζε ὁ Σοφοκλῆς — γνώρισε τὴν εὐτυχία χωρὶς καλόγνωμη γυναίκα;» Κι' ἀκόμα ἔλεγε ὁ μεγάλος ποιητὴς πὼς ἡ γυναίκα πρέπει νὰ μὴ ἀντιλέγη καὶ πάντα νὰ κάνη τὸ θέλημα τοῦ ἀντρός της. «Κόσμον ἡ σιγὴ φέρει». Ἤθελε νὰ πῆ δηλαδὴ πὼς ἡ σιωπὴ καὶ ἡ ὁμοφροσύνη εἶναι τὰ θεμέλια τοῦ γάμου. Γι' αὐτὸ ἡ γυναίκα πρέπει νὰ εἶναι ὑποχωρητική. Βέβαια οἱ ἀντιλήψεις αὐτὲς εἶναι σωστὲς μὲ τὴ διαφορὰ πὼς καὶ ὁ ἄντρας πρέπει νὰ θεωρῆ τὴ γυναίκα του ἰσότιμη, σύντροφό του καὶ ὄχι παιδοποιητικὴ μηχανή.

Ὁ ἄλλος πάλι μεγάλος ποιητὴς, ὁ Εὐριπίδης ποὺ ἦταν καὶ φιλόσοφος, τόνιζε πὼς δὲν εἶναι «ἡ ὁμορφιὰ μὰ ἡ ἀρετὴ ποὺ ἀρέσει στοὺς συζύγους».

Ὅσο καὶ ἂν κακολόγησαν πολλοὶ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι τὸν Εὐριπίδη καὶ τόνε χαρακτηρίσανε ΜΙΣΟΓΥΝΗ, ὁ μεγάλος τραγικὸς ἦταν ὁ ἀπολογητὴς καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν Ἑλληνίδων τῆς ἐποχῆς του ποὺ παρ' ὅλα τὰ ἠθικὰ διδάγματα τοῦ καιροῦ ἐκείνου περνοῦσαν ζωὴ βασανισμένη οἱ πιὸ πολλὲς γιατὶ οἱ ἄντρες τους ἦταν ξεμυαλισμένοι καὶ ΖΟΥΣΑΝ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥΣ μὲ ἄλλες γυναῖκες, τὶς ἑταῖρες καὶ τὶς ὀρχηστρίδες.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Ο ΑΝΔΡΑΣ

ΟΤΑΝ ξεφυλλίζουμε πρὸς τὰ πίσω τὸ βιβλίο τῆς ζωῆς μας, θὰ σταθοῦμε ὅλες σχεδὸν σὲ κάποια ἐποχὴ ποὺ ἦταν γιὰ μᾶς ἕνα ρομάντζο χωρὶς τέλος — ἕνα ρομάντζο ποὺ ἔμεινε ἀτέλειωτο. Λὲν εἶναι τόσο εὔκολο νὰ λησμονήση κανεὶς ἕνα τέτοιο κομμάτι τῆς ζωῆς του. Καὶ ἀκόμα δυσκολώτερο νὰ ξεχάση τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔπαιξε τὸν κύριο ρόλο στὴν ἱστορία αὐτή.

Μὰ καὶ ἂν ἀκόμα μιὰ γυναίκα κατώρθωσε νὰ κρύψη τὶς ἀναμνήσεις αὐτὲς στὴν πιὸ σκοτεινὴ γωνιὰ τῆς ψυχῆς της, γρήγορα ἢ ἀργὰ ἡ μορφὴ αὐτὴ θὰ ξυπνήση — ὁ ἄντρας τοῦ περασμένου της καιροῦ.

Θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε μεγάλη σημασία γι' αὐτήν, νὰ κάνη τόσα πολλά, ἀλλὰ — ἔκανε δυστυχῶς τόσο λίγα!....

Σήμερα ἀναρωτιέται ἡ γυναίκα αὐτή, ἂν ἡ ζωή της δὲν μποροῦσε νὰ ἦταν ἀλλοιώτικη (καὶ φυσικὰ καλύτερη) ἂν τότε, πρὶν ἀπὸ χρόνια, ἔπαιρνε ἄλλη ἀπόφασι. Ἦταν ἄραγε λάθος της νὰ δώση ἕνα τέλος μαζί του; Ἔπρεπε νὰ ἦταν πιὸ περιποιητική, πιὸ γλυκειά, ἔπρεπε νὰ ἐπιμένη περισσότερο.

... Μὰ βέβαια! Ἂν στὰ εἴκοσι χρόνια της εἶχε τὴν πεῖρα ποὺ ἔχει τώρα, μποροῦσε... να, μποροῦσε νὰ μὴ ἀφήση νὰ χαθῆ ἡ μοναδικὴ εὐκαιρία τῆς μεγάλης ἀγάπης, ἡ μεγάλη εὐτυχία τῆς ζωῆς της... συλλογίζεται.

Δὲν παίζει κανένα ρόλο ΠΟΙΟΣ ἦταν ὁ ἄντρας τοῦ παρελθόντος σας: ἡ πρώτη σας μεγάλη ἀγάπη, ὁ ἀρραβωνιστικός σας, ἢ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ εἴδατε μιὰ μονάχα φορὰ μὰ σᾶς ἔκανε νὰ νοιώσετε πὼς τὸν γνωρίζετε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς σας. Σημασία ἔχει μονάχα τί ἐντύπωσι σᾶς ἄφησε καὶ — ἂν εἴσαστε εὐχαριστημένες μὲ τὴν τωρινή σας ζωή. Γιατὶ ὁ ἄντρας τοῦ παρελθόντος σας ἀνασταίνεται μόνον ὅταν αἰσθάνεστε μοναξιά, ὅταν ἔχετε τὴν ἐντύπωσι ὅτι ὁ γάμος σας κατάντησε κάτι τὸ ἀδιάφορο, χωρὶς ἐλπίδες. Ξαναφαίνεται μόνον ὅταν ἀρχίζετε ν' ἀμφιβάλλετε γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου ποὺ παίζει ΣΗΜΕΡΑ ἕνα μεγάλο ρόλο στὴ ζωή σας. Τότε ἀρχίζετε νὰ ὀνειρεύεστε ξαφνικὰ τὸν ἄντρα τοῦ παρελθόντος σας. Τὰ ὄνειρα ὅμως δὲν δείχνουν τος ἀνθρώπους ὅπως εἶναι ἀκριβῶς — οἱ ἄνθρωποι τῶν ὀνείρων εἶναι σχεδὸν πάντα ἀλάθητα πλάσματα μὲ ἰδιότητες ἰδεώδεις. Μιὰ γυναίκα ποὺ ὀνειρεύεται τὰ πε[illegible] πολὺ συχνὰ πὼς τὸν ἄντρα ποὺ θεοποιεῖ τώρα, προτήτερα τὸν ἔβλεπε σὲ διαφορετικὸ φῶς. Ξέχασε γιατὶ ἔδωσε τέλος στὴ σχεσι της μ' αὐτόν. Τότε ἔβλεπε τὰ λάθη του καὶ τὶς ἀδυναμίες του — σήμερα ὅμως δὲν τὰ σκέπτεται πιά.

Τὸ ὄνειρο αὐτὸ εἶναι ἄδικο — ἄδικο γιὰ τὸν ἄντρα ποὺ στέκεται τώρα κοντά σας. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ὀνειρεύεστε εἶναι ἕνας ἀντίπαλος καὶ στὸν ἀντίπαλο αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ κάνη τίποτα. Μὰ φαντάζεστε, ἀλήθεια, πὼς ὁ ἄντρας τοῦ παρελθόντος σας δὲν κρύωσε ποτέ του, δὲ θύμωσε, δὲν κακοκέφιασε; Νομίζετε πὼς ἔμεινε πάντα νέος, ὅπως τότε; Δυστυχῶς δὲ μπορῶ νὰ τὸν παρουσιάσω μὲ ὀστὰ καὶ μὲ σάρκα μπροστά στὰ μάτια σας. Ἂν μποροῦσα, θὰ τὸ ἔκανα ἀμέσως, γιὰ νὰ σᾶς δώσω τὴν εὐχαριστησι νὰ τὸν συγκρίνετε μὲ τὸν δικό σας, ποὺ κάθεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὴν πολυθρόνα του καὶ διαβάζει τὴν ἐφημερίδα. Καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς ἡ σύγκρισις αὐτὴ θὰ ἦταν πρὸς ὄφελος τοῦ τελευταίου.

Εἶναι ὅμως κι' ἕνα ἄλλο ἀκόμα: Οἱ περισσότερες ἀπὸ σᾶς σκέπτεσθε τὸν ἄντρα τοῦ παρελθόντος σας, μόνο καὶ μόνο γιατὶ θυμόσαστε μὲ νοσταλγία τὸν καιρὸ ἐκεῖνο τῆς νεότητός σας. Τὶς μέρες τῆς πρώτης ἀγάπης, τὶς ἀξέγαστες μέρες ποὺ βρισκόσαστε μαζὶ μὲ χαρουμενες συντροφιές, τὴν ἐποχὴ ποὺ δὲν εἴχατε νὰ σκεφθῆτε τὰ προβλήματα τοῦ νοικοκυριοῦ σας καὶ τῶν παιδιῶν, τὴν ξένοιαστη ζωὴ ποὺ κάνατε ἀπὸ τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ.

Καὶ τώρα μπορεῖτε νὰ διαλέξετε ἕνα ἀπὸ τὰ δυό: μπορεῖτε νὰ κρύβεστε σὲ μιὰ σκοταδιαστὴ γωνιὰ καὶ μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια νὰ ὀνειρεύεστε τὸν ὡραῖο καιρὸ ποὺ πέρασε ἢ νὰ κυττάξετε τὸ παρόν, μὲ τὰ μάτια τῆς πραγματικότητας.

Τώρα ὑπάρχει μιὰ ἄλλη ἀγάπη: ἡσυχώτερη, βαθύτερη, πιὸ σεβαστή, ποὺ περιβάλλει ὅλα — ἡ ἀγάπη τῆς γυναίκας ποὺ ξέρει ὅτι ἀφοῦ ἔζησε τὶς καλὲς καὶ τὶς δύσκολες ἡμέρες τῆς ζωῆς, ἔγινε διαφορετικὴ ἀπὸ τὸ κορίτσι τῶν εἴκοσι χρονῶν ποὺ ἦταν τότε.

Μ' αὐτὸ ὅμως δὲ λέμε πὼς πρέπει ἀπαραίτητα νὰ διώξετε τὸ ρομαντισμὸ ἀπὸ τὴ ζωή σας. Τώρα μάλιστα ποὺ χρειάζεστε περισσότερο νὰ ξεχωρίζετε τὰ πραγματικὰ αἰσθήματα ἀπὸ τὶς φαντασίες.

Ἂν λοιπὸν σᾶς παρουσιαστῆ κάποτε ὁ ἄντρας τοῦ παρελθόντος σας, μὴ λυγίσετε· μείνετε ὄρθια καὶ ἀκλόνητη μπροστά του. Καὶ προσπαθήσετε νὰ τὸν δῆτε ὅπως ἦταν πραγματικὰ καὶ ὅπως θὰ ἦταν σήμερα.

Τὸ παλιὸ ἐπεισόδιο δὲν θὰ ἔχη τέλος ποτέ, τὸ σημερινὸ ὅμως ρομάντζο πρέπει νὰ τὸ ζήσετε ὥς τὸ τέλος. Κάμετε ὅ,τι καλύτερο μπορεῖτε γι' αὐτὸ καὶ προσθέστε του πολλὰ κεφάλαια εὐτυχισμένα.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ...

Ἐν ὥρα σεισμοῦ!

Τὰ ψηλὰ πατώματα δίνουν τὰ λιγώτερα καὶ τὰ ἐλαφρότερα θύματα κατὰ τοὺς σεισμούς. Ὁ κίνδυνος τῆς φωτιᾶς εἶναι τρομερός. Τί πρέπει νὰ κάνετε τὴν ὥρα τῶν δυνήσεων.

ΜΙΑ φοβερὴ θεομηνία, μιὰ τρομερὴ καταστροφὴ βρῆκε τὴ χώρα μας. Τὰ ὡραῖα νησιὰ τοῦ Ἰονίου σχεδὸν δὲν ὑπάρχουν πιά! Γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἡ ὁμορφιὰ κι' ἡ παράδοσι κι' ἡ ἱστορία καὶ τὸ καύχημα, π' ἁπλώνονταν ὡς γιδιές, ἀμέριμνα καὶ κυριαρχικά, μέσα στὶς μυρόγεμες ἀγκαλιές τους! Κειμή..α ἱστορικά, βροντοφωνήματα ἑνὸς ἀσύγκριτου παρελθόντος, γωνιὰ σὲ γωνιά, δρόμο σὲ δρόμο, σωριάστηκαν σὲ ἐρείπια! Σὲ μιὰ στιγμή, ποὺ ὅλα ἦταν ἥρεμα, ὅλα ἀνύποπτα, ὅλα χαρούμενα!

Καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ ἄνθρωποι, χιλιάδες ἄνθρωποι, οἱ συνάνθρωποί μας, οἱ συμπατριῶτες μας, ὁ Νιόνιος κι' ὁ Μεμὰς κι' ὁ Σπῦρος κι' ἡ Ματίνα κι' ἡ Ἰωάννα κι' ἡ Δέμαχητοῦ τῆς ἑπτανησιακῆς ὁμορφιάς, ἄλλοι πότισαν μὲ τὸ αἷμα τους τὰ ἐρείπια κι' ἄλλοι ράντισαν μὲ τόσα δάκρυα πόνου ὅ,τι σώριασε ἡ βάσκανη μοίρα μέσα στὸ θαραλλίκτου χρόνου!

Κι' ἄλλοτε ἡ θρυλικὴ Ἑπτάνησος εἶχε δοκιμασθῆ ἀπὸ τὴ μῆνι τοῦ Ἐγκελάδου! Κι' ἄλλοτε οἱ σεισμοὶ εἶχαν ἀνταριάσει τὴ γαλήνη τῆς ζωῆς της! Τὸ ἴδιο εἶχε συμβῆ καὶ μ' ἄλλες περιοχὲς τῆς πατρίδας μας: Τὰ Δωδεκάνησα, τὶς Κυκλάδες, τὸν Εὐβοϊκό, τὴ Χαλκιδική, τὸν Παρνασσό, τὴν Κόρινθο!

Τὸ πρόβλημα τῶν σεισμῶν στὴ χώρα μας δὲν εἶναι κάτι ποὺ ἔλησε μὲ τὴν τωρινὴ καταστροφή! Δὲν ἐκτοξεύομε ἱερεμιάδες. Ἀλλὰ οἱ σεισμοὶ δὲν θὰ πάψουν, δυστυχῶς, ν' ἀποτελοῦν μιὰ τεράστια ἀπειλὴ καὶ γιὰ τὸ μέλλον! Εἶναι τέτοια ἡ γεωγραφική μας θέσι, τέτοιο τὸ ὑπέδαφός μας, τέτοιες οἱ σχέσεις τῆς ξηρᾶς μας μὲ τοὺς βυθοὺς τῶν θαλασσῶν μας! Ἂν αὐτὸ τὸ γεγονὸς δὲν ἀποτελέση ἀντικείμενο σοβαρῆς σκέψεώς μας, ἐὰν δὲν γίνη μέλημά μας, φροντίδα καὶ πρόνοια γιὰ τὸ μέλλον, μόνο νεκροὺς καὶ χαλάσματα θὰ θρηνοῦμε καὶ θὰ ἐπανορθώνωμε καταστροφές!

Πρέπει νὰ ἐπισημανθοῦν οἱ εὐπαθεῖς περιοχές, νὰ ὑποδειχθῆ γι' αὐτὲς εἰδικὴ πολεοδομικὴ καὶ εἰδικὴ οἰκοδομική, νὰ ληφθῆ ἀνάλογη πρόνοια γιὰ τὶς ὑπάρχουσες οἰκοδομὲς καὶ ν' ἀρχίση ἀμέσως μιὰ εἰδικὴ ἐκπαίδευσι τῶν κατοίκων, μὲ ἔντυπο ὑλικὸ καὶ ἄλλα μέσα, γιὰ τὸν τρόπο τῆς σωτηρίας τους, σὲ περιπτώσεις παρομοίων μελλοντικῶν θεομηνιῶν.

Σ' ἄλλους βέβαια ἀνήκει τὸ ἔργο μιᾶς νέας πολεοδομικῆς καὶ οἰκοδομικῆς προσπάθειας, βάσει εἰδικῶν μελετημένων σχεδίων! Ἐμεῖς, μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἁρμοδιότητάς μας, προσφέρομε, ἀπὸ τὶς γεμάτες πάντα ἐπίκαιρο ..αι γόνιμο ἐνδιαφέρον στῆλες τοῦ περιοδικοῦ μας, τὶς παρακάτω πρακτικὲς συμβουλὲς καὶ ὑποδείξεις:

Οἱ φοβερώτεροι τῶν σεισμῶν εἶναι οἱ «τεκτονικοί», αὐτοὶ δηλαδὴ ποὺ ὀφείλονται στὴ διαρκῆ στοίβασι τῶν στρωμάτων τῆς γῆς σὲ ὄρη καὶ ποὺ προκαλοῦν τάσεις, μετατοπίσεις, διαρρήξεις καὶ διασχίσεις. Τέτοιοι ἦταν καὶ οἱ τωρινοὶ σεισμοὶ τῆς Ἐπτανήσου. Οἱ ἄλλοι, οἱ σεισμοὶ «κατακρημνίσεως», ὅπως λέγονται, ποὺ ὀφείλονται στὴν κατακρήμνισι ὑπογείων κοιλοτήτων ποὺ ἔχουν δημιουργηθῆ ἀπὸ τὴ διαβρωτικὴ ἐνέργεια τῶν ὑπογείων ὑδάτων καὶ οἱ «ἠφαίστειοι» ἢ «ἠφαιστειογενεῖς», ποὺ ὀφείλονται στὶς ὠθήσεις ποὺ προκαλοῦν οἱ ἐκρήξεις ἠφαιστείων, εἶναι μάλλον περιωρισμένης ἀκτῖνος καὶ συνήθως λιγώτερο καταστρεπτικοί. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος γιὰ τὸ πότε καὶ ποῦ θὰ ἐκδηλωθῆ ἕνας σεισμός, ἰδιαίτερα τεκτονικὸς καὶ γιὰ τὸ ποιὰ θὰ εἶναι ἡ ἔντασι καὶ ἡ διάρκειά του. Φρόνιμο εἶναι, στὶς ἐπισημασμένες τουλάχιστον ἀπὸ τὸ παρελθὸν περιοχές, τὶς γεωλογικὰ ὕποπτες, νὰ οἰκοδομοῦμε σπίτια χαμηλά, ἀπὸ στερεὰ ὕλη, κυρίως πέτρα μεγάλη καὶ μπετὸν - ἀρμέ — οἱ γωνιὲς κυρίως πρέπει νὰ εἶναι ἀπὸ μπετὸν - ἀρμὲ ἢ μεγάλους τετραγωνικοὺς λίθους — καὶ μὲ στέρεες «δεσιὲς» καὶ γερὰ τόξα θυρῶν καὶ παραθύρων. Σκοπιμώτατο ἐπίσης εἶναι, ὅπου τὸ οἰκόπεδο καὶ οἱ οἰκοδομικὲς συνθῆκες ἐπιτρέπουν, ἡ βάσι τῶν θεμελίων νὰ περισσεύη σημαντικὰ ἀπὸ τὰ θεμέλια, νὰ ἔχη δηλαδὴ ἐμβαδὸν ἀρκετὰ μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ ἐμβαδὸν τῶν θεμελίων τοῦ σπιτιοῦ καὶ νὰ εἶναι καμωμένη ἀπὸ μπετὸν ἀρμὲ μὲ πυκνὸ πλέγμα σιδερένιων ράβδων. Οἱ σκεπὲς τῶν τέτοιων σπιτιῶν δὲν πρέπει νὰ εἶναι βαρειές, οὔτε καμωμένες μὲ κεραμίδια, ἀλλὰ ἐλαφρότατες, ἀπὸ ἐλαφρὰ μεταλλική, ἢ ἄλλη ἀδιάβροχη οὐσία. Τὰ σπίτια ἀπὸ πλήθρες καὶ τὰ ξύλινα σπίτια εἶναι ἐπίσης ἀντισεισμικά.

Καταλληλότερα γιὰ ἀντισεισμικὰ εἶναι, ὅπως προείπαμε, τὰ χαμηλὰ σπίτια (τὸ πολὺ δίορφα). Ἂν ὅμως συμπέση μὲ τὴν ἔναρξι τῶν δονήσεων ἑνὸς σεισμοῦ νὰ βρεθῆς σκεφθῆ μέσα σὲ πολυόροφο σπίτι καὶ δὲν προλαβαίνετε νὰ βγῆτε ἔξω, τότε ὄχι στὸ κάτω, ἀλλὰ τὸ ἐπάνω πάτωμα πρέπει νὰ τρέξετε. Τὰ ψηλὰ πατώματα δίνουν τὰ λιγώτερα καὶ τὰ ἐλαφρότερα θύματα κατὰ τοὺς σεισμούς. Ἀσφάλεια ἐπίσης σχετικὴ παρέχει ἕνα βαρὺ καὶ γερὸ ἔπιπλο, ἂν κρυφθῆτε κάτω ἀπ' αὐτό.

Τὸ πιὸ σωστὸ εἶναι, μὲ τὴν πρώτη δόνησι σεισμοῦ ποὺ θὰ αἰσθανθοῦμε, νὰ πεταχθοῦμε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, ὅπως βρισκόμαστε, χωρὶς ντροπὲς καὶ ἐπιφυλάξεις ποὺ δημιουργοῦν ἐπικίνδυνες καθυστερήσεις καὶ νὰ σπεύσουμε νὰ βρεθοῦμε σὲ μέρος ἀνοιχτὸ (πλατεῖα κ.τ.λ.), ποὺ δὲν ἔχομε φόβο νὰ καταπλακωθοῦμε ἀπὸ τὴν κατακρήμνισι τῶν γύρω σπιτιῶν. Νὰ μείνωμε δὲ μακρυὰ ἀπὸ τὰ σπίτια τουλάχιστον ἐπὶ τρεῖς μέρες, γιατὶ πάντα συνεχίζονται μικρότερες δονήσεις, ποὺ κάνουν νὰ καταρρέουν οἱ ἑτοιμόρροπες οἰκοδομές.

Ἕνας τεράστιος κίνδυνος κατὰ τοὺς σεισμούς, εἶναι ὁ κίνδυνος τῆς φωτιάς. Τὰ θύματά της εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ θύματα τῶν δονήσεων. Γι' αὐτό, πρὶν ἐγκαταλείψετε τὸ σπίτι σας, σπεύστε νὰ σβύσετε κάθε ἀναμμένη φωτιά, νὰ κλείσετε τὸ ἠλεκτρικὸ καὶ τὸ γκάζι. Στὸ δρόμο ἀκόμη ὅταν βρεθῆτε, προτιμήστε νὰ σβύσετε μιὰ φωτιά, μιὰ ἀρχόμενη πυρκαγιά, πρὶν ἀπὸ κάθε προσπάθειά σας διασώσεως ἀθῴων πνεόντων θυμάτων.

Σὲ περιπτώσεις σεισμῶν, ἡ πρώτη καὶ κύρια βοήθεια ποὺ πρέπει νὰ προσφέρωμε στὰ θύματα, εἶναι νὰ τὰ μεταφέρωμε μακρυὰ ἀπὸ χώρους μὲ ὄρθια σπίτια. Αὐτὸ εἶναι περιττὸ μόνο ἂν στὸ χῶρο ποὺ βρίσκεται τὸ θῦμα ἔχουν πιὰ ὅλα κατερειπωθῆ καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νέων καταρρεύσεων. Καὶ ἐφ' ὅσον βέβαια στὸ χῶρο αὐτὸ δὲν ὑπάρχει φωτιά. Κατόπιν οἱ πρῶτες μας βοήθειες εἶναι αὐτὲς ποὺ προσφέρονται σὲ ὅσους φέρουν τραύματα, κατάγματα, ἐγκαύματα κ.τ.λ. Αὐτὲς θὰ τὶς πληροφορηθῆτε ἀπὸ τὴ σειρὰ τῶν ἄρθρων μας ποὺ δημοσιεύονται, ἐν συνεχείᾳ, στὸ περιοδικό μας, μὲ τὸ γενικὸ τίτλο: «Πρῶτες βοήθειες».

Ἰατρὸς Α. Μ. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ

ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΣΑΣ

ΜΠΛΟΥΖΑ ΧΩΡΙΣ ΜΑΝΙΚΙΑ ΚΑΙ ΜΠΟΛΕΡΟ

ΜΠΛΟΥΖΑ

ΥΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΠΛΟΥΖΑ: 250 γραμ. μαλλί ΠΕΓΚΟΥΕΝ—ΑΛΠΑΙΝ ἄσπρο καὶ 50 γραμ. μαῦρο μαλλὶ ΠΕΓΚΟΥΕΝ - ΟΛΥΜΠΙΑ. Βελόνες Νο 2.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ : Λάστιχο 2+2=2π καλή, 2π ἀνάποδη. Λάστιχο 2+3=2π καλή, 3π ἀνάποδη. Ζέρσεϋ=1 βελόνα καλή, 1 βελόνα ἀνάποδη. Μοὺς=Πλέκετε πάντοτε καλή.

ΔΕΙΓΜΑ: Γιὰ ἕνα τετράγωνο 5 ἑκατ. θὰ βάλετε 17π καὶ θὰ πλέξετε 24 βελόνες.

Μπροστινὸ

Βάλετε 154π καὶ πλέξτε 9 ἑκατ. λάστιχο 2+2π. Τ' ἀνοίγματα δὲν τὰ κάνετε ὅπως συνήθως στὴν ἀρχὴ κάθε βελόνας, ἀλλὰ θὰ βάζετε τ' ἀνοίγματα μεταξὺ τοῦ 57ου καὶ 58ου πόντου καὶ τοῦ 98ου καὶ 99ου πόντου στὴν κλωστὴ ποὺ εἶναι στὸ μέσον μεταξὺ τῶν 2 βελονῶν παίρνοντας τὴν κλωστὴ ἀπὸ τὸ πίσω μέρος τῆς βελόνας. Τὰ πρώτα ἀνοίγματα θὰ τὰ βάλετε μετὰ ἀπὸ 5 βελόνες τοῦ ζέρσεϋ. Κατόπιν θὰ συνεχίσετε νὰ βάζετε ἀνοίγματα κατὰ τὸν ἴδιο ρόπο κάθε 8 βελόνες τοῦ ζέρσεϋ. Κατόπιν θὰ συνεχίσετε νὰ βάζετε ἀνοίγματα κατὰ τὸν ἴδιο τόπο κάθε 8 βελόνες (5 φορές). Τ' ἀνοίγματα θὰ μπαίνουν τὸ ἕνα ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄλλο Σὲ 23 ἑκατ. μάκρος τοῦ ζέρσεϋ θὰ σχηματίσετε τὶς μασχάλες κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Κάθε δεύτερη βελόνα θὰ κλείνετε σὲ κάθε μεριά: 5π, 2π (3 φορές) καὶ ἀπὸ 1π (2 φορές). Συνεχίσετε ἴσια τὴ μασχάλη. Ταυτοχρόνως καὶ σὲ 27 ἑκατ. τοῦ ζέρσεϋ σχηματίσετε τὸ ντεκολτὲ κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Πλέξετε 2 βελόνες τοὺς 88 μεσαίους πόντους καὶ κλείσετέ τους σὲ μιὰ φορά. Ἡ κάθε μεριὰ θὰ πλεχθῆ χωριστὰ ἢ ταυτοχρόνως ἂν προσθέσετε ἕνα δεύτερο κουβάρι μὲ μαλλὶ στὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ ντεκολτέ. Στὴν κάθε ἐσωτερικὴ μεριὰ τοῦ ντεκολτὲ θὰ προσθέσετε ἀπὸ 3π στὴν ἀρχὴ τῆς βελόνας. Τὸ ντεκολτὲ θὰ πλεχθῆ τελείως ἴσια δηλ. χωρὶς προσθαφαιρέσεις. Σὲ 6 ἑκατ. ὕψος τῆς μασχάλης θὰ βάζετε 1π κάθε 1 ἑκατ. (10 φορές). Σὲ 16 ἑκατ. ὕψος τῆς μασχάλης θὰ σχηματίσετε τοὺς ὤμους κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Θὰ κλείνετε 12π κάθε δεύτερη βελόνα ἕως ὅτου τελειώσουν ὅλοι οἱ πόντοι ἀπὸ τὴ βελόνα σας.

Πλάτη

Βάλετε 138π καὶ πλέξετε 9 ἑκατ. λάστιχο 2+2π. Συνεχίσετε μὲ ζέρσεϋ. Κάθε 1½ ἑκατ. περίπου θὰ βάζετε 1π σὲ κάθε μεριὰ (14 φορές). Σὲ 19 ἑκατ. τοῦ ζέρσεϋ σχηματίσετε τὶς μασχάλες κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Κάθε δεύτερη βελόνα θὰ κλείνετε: 3π, 2π (2 φορές) καὶ ἀπὸ 1π (2 φορές). Συνεχίσετε ἴσια ἕως ὅτου πλέξετε 4 ἑκατ. ὕψος τῆς μασχάλης. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο βάλετε 1π σὲ κάθε μεριά. Θὰ συνεχίσετε νὰ βάζετε 1π σὲ κάθε μεριὰ κάθε 1 ἑκ. (11 φορές). Σὲ 35 ἑκ. μάκρος τοῦ ζέρσεϋ σχηματίσετε τὸ ντεκολτὲ τῆς πλάτης, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπος ὅπως καὶ τὸ ντεκολτὲ τοῦ μπροστινοῦ, προσθέτοντας τοὺς 3π στὴν ἐσωτερικὴ μεριὰ τοῦ ντεκολτέ. Ταυτοχρόνως νὰ κλείνετε γιὰ τοὺς ὤμους τοὺς 12π σὲ κάθε ἄκρη τῆς μασχάλης.

Φάσα

Βάλετε 3π μὲ μαῦρο μαλλὶ. Θὰ συνεχίσετε νὰ βάζετε 2π στὴ δεξιὰ μεριὰ κάθε δεύτερη βελόνα (9 φορές) καὶ 3π. Αὐτοὺς τοὺς πόντους ποὺ προσθέτετε θὰ τοὺς πλέκετε μὲ λάστιχο 2+3π. Κατόπιν θὰ συνεχίσετε τοὺς 24π ποὺ ἔχετε, νὰ τοὺς πλέκετε κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Θὰ πλέκετε 2π μὲ μούς, 5π καλή, *3π ἀνάποδη, 2π καλή. Θὰ ἐπαναλάβετε ἀπὸ *3 φορὲς καὶ θὰ τελειώσετε μὲ 2π μούς. Συνεχίσετε τὸ πλέξιμο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἕως ὅτου ἔχετε 15 ἑκατ. μάκρος τῶν 24π. Κατόπιν τελειώσετε τὴ φάσα σας ὅπως ἀρχίσατε ἀντικρυστὰ δηλ. κλείνετε κατὰ τὴν ἀνάποδη σειρὰ ποὺ προσθέτατε. Πλέξετε ἄλλη μιὰ τὴν ἴδια φάσα γιὰ τὸ ντεκολτὲ τῆς πλάτης καὶ δυὸ ἄλλες μικρότερες μὲ 14 ἑκατ. μάκρος ἀπὸ τοὺς 24π γιὰ τὰ δυὸ πλάγια τοῦ ντεκολτέ.

Ἐφαρμογὴ

Σιδερώσετε τὸ πλεκτό σας ἀπὸ τὴν ἀνάποδη μεριὰ μὲ νωπὸ πανί. Στὸ μπροστινὸ θὰ κάνετε ἀπὸ μιὰ πέγσα σὲ κάθε πλάϊ τοῦ στήθους κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Σὲ 13 ἑκατ. ὕψος τοῦ ζέρσεϋ στὴν πλαϊνὴ ραφὴ θὰ τσακίσετε τὴν κάθε πένσα μὲ 2 ἑκατ. βάθος καὶ 11 ἑκατ. μάκρος λοξὰ πρὸς τὰ ἐπάνω. Θὰ τελειώνη τὸ λόξεμα τῆς πένσας σὲ 19 ἑκατ. ὕψος τοῦ ζέρσεϋ. Ράψετε τὶς πλαϊνὲς ραφὲς καὶ τοὺς ὤμους. Ἑνώσετε τὶς 4 λωρίδες τῆς φάσας μεταξύ τους μὲ τὶς γωνιές τους μέβελονιὰ ζιγκ - ζάγκ. Τοποθετήσετε τὴ φάσα γύρω στὸ ντεκολτὲ καὶ ράψετέ την κουφά. Γυρίσετε σὲ κάθε μασχάλη ἕνα μικρὸ στριφωματάκι καὶ ὁδράρετέ το μὲ μιὰ λοξὴ λωρίδα ἀπὸ μεταξωτὸ ὄχι πολὺ φαρδειά.

ΜΠΟΛΕΡΟ

ΥΛΙΚΑ: 200 γραμ. μαλλὶ ΠΕΓΚΟΥΕΝ - ΑΛΠΑΙΝ καὶ 50 γραμ. μαῦρο τῆς ἴδίας ποιότητος μὲ τὸ μαῦρο τῆς μπλούζας. Βελόνες Νο 2.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ : Ζέρσεϋ=1 βελόνα καλή, 1 βελόνα ἀνάποδη. Λάσιχο 2+3π=2π καλή, 3π ἀνάποδη.

Δεξὶ μπροστινὸ

Βάλετε 48π μὲ ἄσπρο μαλλὶ καὶ πλέξετε 9 ἑκατ. Κατόπιν θὰ βάλετε 1π στὴν ἀριστερὴ μεριὰ κάθε 1 ἑκατ. (3 φορές). Συνεχίσετε νὰ βάλετε στὴν ἀριστερὴ μεριὰ ἀνοίγματα κάθε δεύτερη βελόνα ἀπό: 1π (2 φορές), 2π 4π καὶ 25π σὲ μιὰ φορά. Σὲ 13 ἑκατ. γενικὸ μά-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὴ σελίδα 66.

Ὡραιότατο ἀγγεῖο μὲ δυὸ λαβὲς ἀπὸ τὴν Κάμιρο, ἀρχαιοτάτη πόλι τῆς Ρόδου. Τὸ ἀγγεῖο βρίσκεται σήμερα στὸ μουσεῖο τοῦ Λούβρου.

Ἡ συμβολὴ τῆς Δωδεκανήσου στὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πολιτισμό

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ • ΓΡΑΜΜΑΤΑ • ΤΕΧΝΕΣ

Οἱ ΑΡΧΑΙΕΣ παραδόσεις μᾶς πληροφοροῦν ὅτι οἱ Ρόδιοι ὄχι μόνο εἶχαν μεγάλη ἐπίδοσι στὴ ναυτιλία καὶ στὸ ἐμπόριο, ἀλλὰ ἐπεδόθηκαν στὴν ἀστρονομία καὶ μετεωρολογία. Ὁ ἱστορικὸς Διόδωρος γράφει πὼς εἶχαν ἀνακαλύψει πολλὰ πράγματα ποὺ εὐνόησαν τὴν ἀνάπτυξι τῆς ναυσιπλοΐας καὶ ποὺ ἦταν σχεδόν ἀκόμα, λέει, πὼς ἤξεραν νὰ δημιουργοῦν βροχές, σύννεφα, χαλάζι καὶ χιόνια. Βέβαια αὐτὰ εἶναι θρῦλοι. Γεγονὸς ὅμως εἶναι ὅτι εἶχαν προοδεύσει πολὺ στὶς τεχνικὲς γνώσεις τους.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ εἶναι ἀπόλυτα βέβαιο εἶναι ὅτι στὴν Κῶ γεννήθηκε ὁ πατέρας τῆς Ἰατρικῆς, ὁ Ἱπποκράτης ποὺ τὴν ἰατρικὴ ἀπὸ ἐμπειρικὴ τέχνη τὴ διαμόρφωσε σὲ ἐπιστήμη. Πολλὲς ἀπὸ τὶς ἀντιλήψεις καὶ ἀρχὲς τοῦ Ἱπποκράτη ἐξακολουθοῦν, ἀκόμα καὶ σήμερα, νὰ ἀποτελοῦν βασικὲς ἀρχὲς τῆς παθολογίας καὶ τῆς χειρουργικῆς.

Ἀλλὰ καὶ στὸν τομέα τῆς φιλοσοφίας δὲν ὑστέρησαν οἱ Δωδεκανήσιοι καὶ κυρίως οἱ Ρόδιοι. Στοὺς ὑστερνοὺς ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Πλάτωνα χρόνους στὴ Ρόδο ὑπῆρχαν φιλοσοφικὲς σχολὲς στὶς ὁποῖες ἀναπτύχθηκαν νέα δόγματα. Ἀνάμεσα στοὺς λεγόμενους περιπατητικοὺς φιλοσόφους διακρίθηκαν οἱ μαθητὲς τοῦ Ἀριστοτέλη Εὔδημος καὶ Ἱερώνυμος, καθὼς καὶ ὁ Πραξιφάνης. Ἐπίσης καὶ ὁ Ρόδιος φιλόσοφος Λεωνίδης ἔγινε ἀκουστὸς καὶ πιὸ πολὺ μάλιστα ὁ Παναίτιος ποὺ ἀνήκει στὴ στωϊκὴ σχολή. Ἔγραψε πολλὰ καὶ ἔγινε ἀρχηγὸς τῶν στωϊκῶν φιλοσόφων. Μαθητής του εἶναι ὁ ἐπίσης ὀνομαστὸς στωϊκὸς Ποσειδώνιος ποὺ ἂν καὶ γεννήθηκε στὴν Ἀπάμεια, ἔδρασε καὶ δίδαξε στὴ Ρόδο.

Στὴν ἱστορία ἡ Ρόδος ἔχει νὰ παρουσιάση μερικοὺς ἱστορικούς, ποὺ ἂν σώζονταν τὰ ἔργα τους θὰ συμπλήρωναν πολλὰ κενὰ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας στὰ χρόνια τῆς παρακμῆς καὶ τῆς ρωμαϊκῆς κατοχῆς. Οἱ πιὸ γνωστοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ὁ Πολύζηλος, ὁ Ἀντισθένης, ὁ Κάστωρ, ὁ Ἐργίας, ὁ Διοκλῆς, ὁ Τιμαχίδας, ὁ Εὔδοξος, ὁ Ἀριστοκλῆς καὶ ὁ Ζήνων.

Ἡ συμβολὴ τῶν Ροδίων καλλιτεχνῶν στὶς εἰκαστικὲς τέχνες εἶναι ἐπίσης σπουδαία. Στὴ γλυπτικὴ ὁ Χάρης ἔγινε ὀνομαστὸς γιὰ τὴν τεχνοτροπία του. Μαθητὴς τοῦ μεγάλου Σικυώνιου γλύπτη Λυσσίπου, τελειοποίησε τὴν τέχνη τοῦ φημισμένου δασκάλου του καὶ τὰ χάλκινα ἔργα του σημείωσαν ἐποχὴ στὴν ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς γλυπτικῆς. Τὸ ἄγαλμά του «Κολοσσός» ποὺ στήθηκε στὸ λιμάνι τῆς Ρόδου, τὸν ἔκανε γνωστὸ στὸ πανελλήνιο γιατὶ ὡς τὰ χρόνια του τέτοιο χάλκινο γλυπτικὸ ἔργο σὲ ὄγκο καὶ σὲ ἔκτασι δὲν εἶχε γνωρίσει ἡ ἀρχαιότητα, θεωρούντανε δὲ ὡς ἕνα ἀπ' τὰ ἑπτὰ θαύματα. Τὸ χάλκινο αὐτὸ μνημεῖο, ποὺ ἤτανε ἀφιερωμένο στὸ θεὸ Ἀπόλλωνα - Ἥλιο, καταστράφηκε ἀπὸ τὸ σεισμὸ τοῦ 225 π.Χ. Κατακομματιάσθηκε καὶ ἔτσι στάθηκε ἀδύνατο νὰ ξαναστηθῆ. Ὁ Στράβων ποὺ ἐπεσκέφθηκε τὴ Ρόδο, γράφει πολλὰ χρόνια ἀργότερα πὼς «κεῖται δὲ νῦν ὑπὸ σεισμοῦ πεσών, περικλασθεὶς (ὁ Κολοσσὸς) ἀπὸ τῶν γονάτων». Καὶ προσθέτει ἀκόμη: «Τοῦτό τε δὴ τῶν ἀναθημάτων κράτιστον, τῶν γοῦν ἑπτὰ θαυμάτων ὁμολογεῖται».

Ἄλλοι Ρόδιοι γλύπτες ὀνομαστοὶ εἶναι οἱ Πολύδωρος, Ἀθηνόδωρος καὶ Ἀγήσανδρος ποὺ δοξαστήκαν μὲ τὸ περίφημο συμπλέγμα τοῦ Λαοκόοντα, τοῦ ἱερέα τῶν Τρώων, ποὺ μαζὶ μὲ τὰ παιδιά του ζωστήκαν καὶ πνίγηκαν ἀπὸ τὰ θεόρατα φίδια. Τὸ ἄγαλμα αὐτὸ θεωρεῖται ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἑλληνικῆς γλυπτικῆς.

Στὴ ζωγραφική, ἂν καὶ δὲν μνημονεύονται ὀνομαστοὶ Δωδεκανήσιοι ζωγράφοι, ὡστόσο πολλοὶ μεγάλοι καλλιτέχνες ἔζησαν στὴ Ρόδο καὶ ἐκεῖ ἐργάστηκαν καὶ φιλοτέχνησαν πολλὰ καὶ μεγάλα ἀριστουργήματα. Ὁ Πρωτογένης φημίστηκε πολύ, καθὼς καὶ ὁ Παράσιος. Ἡ παράδοσι μνημονεύει καὶ τὸ μεγάλο Ἀπελλῆ ποὺ οἱ ἀριστουργηματικές του συνθέσεις τοῦ χάρισαν τὴν ἀθανασία καὶ εἰδικὰ ὁ πίνακάς του «Ἀναδυόμενη Ἀφροδίτη» τοῦ ἔδωσε τὸν τίτλο τοῦ μεγάλου ζωγράφου ποὺ στὶς καλλιτεχνικές του δημιουργίες δὲν εἶχε δεύτερο.

Οἱ παλαιότεροι ποιητές, εἶναι ὁ Πείσινδος καὶ ὁ Πεισάνδρος, ποιητὲς μὲ ταλέντα γιὰ τοὺς ὁποίους ἐκαυχόνταν οἱ Ρόδιοι. Ποιητὴς ὅμως ἀξιόλογος ἀλλὰ καὶ νομοθέτης καὶ σοφὸς ἦταν ὁ Κλεόβουλος, Ρόδιος κι αὐτός, ποὺ τὸ ἀπόφθεγμά του «πᾶν μέτρον ἄριστον» ἔγινε δόγμα πανελλήνιο. Ὁ Κλεόβουλος συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς προσωκρατικῆ ἐποχῆς.

Ἄλλοι Ρόδιοι ποιητὲς εἶναι Ἀνθέας, ὁ Τιμοκρέων, Ἀνταγόρας, ὁ Ἀντιφάνης, ὁ Ἀναξανδρίδης.

Ἀλλὰ καὶ στὴν ἀγγειογραφία οἱ Ρόδιοι τεχνίτες διαπρέψανε. Τὰ ροδιακὰ ἀγγεῖα ποὺ σώθηκαν καὶ βρίσκονται κυρίως σὲ ξένα μουσεῖα, εἶναι πραγματικὰ κομψοτεχνήματα καὶ οἱ χρωματισμοί τους, τὰ σχήματά τους καὶ οἱ ποικιλίες τους προκαλοῦν τὸ θαυμασμό.

Τὰ ἔργα ἐπίσης τῆς ροδιακῆς κεραμευτικῆς καὶ κεραμουργίας εἶναι ἀξιόλογα καὶ δεῖχνουν πὼς ἡ ἐπεξεργασία τοῦ πηλοῦ, τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἶχε φθάσει σὲ ὑψηλὸ βαθμὸ καλλιτεχνικῆς δημιουργίας.

Μὲ δυὸ λόγια, κλείνοντας τὸ σύντομο αὐτὸ σημείωμά μας, τονίζουμε πὼς τὰ Δωδεκάνησα κατὰ πιὸ πολὺ ἡ Ρόδος, στὰ γράμματα, στὶς τέχνες καὶ στὴν ἐπιστήμη, ἔχουν προσφέρει πολλὰ στὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πολιτισμό.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

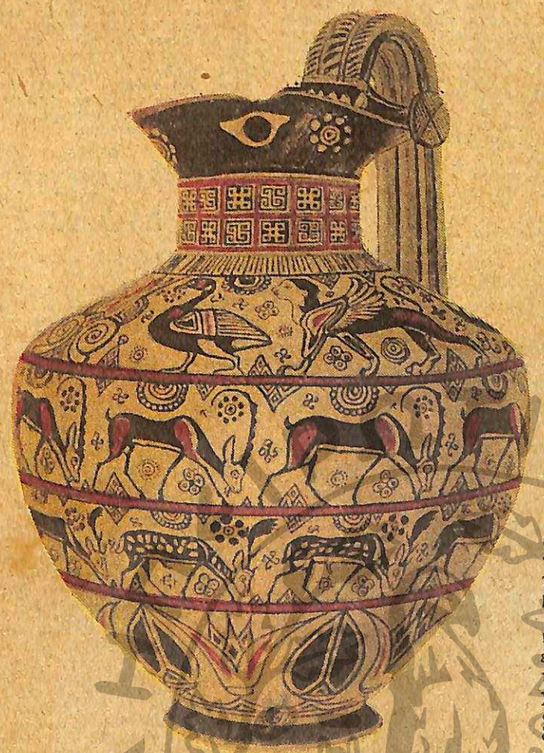

Λεπτοτάτη οἰνοχόη (δοχεῖο γιὰ κρασί), ἐπίσης ἀπὸ τὴν Κάμιρο. Τὸ στόμιό της εἶναι τρίλοβο, σχηματίζει δηλ. 3 κλίσεις ποὺ διευκολύνουν τὸ χύσιμο τοῦ κρασιοῦ.

♡

● ΟΤΑΝ ΟΙ ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΔΙΠΛΕΣ ἀλλάζετέ τους τὴ θέσι. Βάλτε τὴ δεξιὰ στὸ ἀριστερὸ μέρος καὶ τὴν ἀριστερὴ στὸ δεξί. Ἔτσι οἱ κουρτίνες σας δὲ θὰ ξεβάφουν οὔτε θὰ τρίβωνται πάντα στὸ ἴδιο μέρος, ἀλλὰ πότε ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη, πότε ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ θὰ παραμείνουν ὁμοιόμορφες ὅσο θὰ τὶς χρησιμοποιῆτε.

Η ΜΥΡΤΩ
ἀπαντᾶ:

ΜΑΝΟΥΛΑ — Αἴγυπτος. — Ἔγραψα καὶ ἰδιαιτέρως.

ΕΝΑ ΑΓΡΙΟΛΟΥΛΟΥΔΟ.—Πάντα νὰ μοῦ γράφῃς ὅταν σοῦ τυχαίνῃ τίποτα. Ἔκανες πολὺ καλὰ ποὺ χώρισες καὶ νὰ μὴ τοῦ τηλεφωνῆς. Ἂν σοῦ τηλεφωνήσῃ ἐκεῖνος μπορεῖς νὰ τὸν δῆς ἀλλὰ νὰ ἐπιμένῃς στὴ στάσι σου. Νὰ μὴ τοῦ κάνῃς καμμιὰ παραχώρησι. Εἶσαι πολὺ μικρὴ καὶ θὰ τὰ πληρώσῃς ἀκριβὰ αὐτά. Ὅσο κι' ἂν τὸν ἀγαπᾶς νὰ προσπαθῆσῃς νὰ τὸν ξεχάσῃς. Ἀργότερα ποὺ θὰ ἔχῃς περισσότερη πεῖρα καὶ κρίσι μπορεῖς ν' ἀγαπήσῃς γιατὶ τότε θὰ εἶσαι καὶ σὲ θέσι νὰ ὑπερασπίσῃς τὴν ἀγάπη σου καὶ τὸν ἑαυτό σου.

ΠΙΣΤΗ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΤΗΣ — Ἀθήνα. — Τὸ παιδὶ αὐτὸ φαίνεται πὼς εἶναι πολὺ καλὸ ἀλλὰ βαρύνεται μὲ ὑποχρεώσεις. Τὸ μόνο ποὺ ἔχεις νὰ κάνῃς εἶναι νὰ περιμένῃς ἀλλὰ στὸ διάστημα αὐτὸ φρόντισε νὰ τὸν ἐλέπῃς ὅσο μπορεῖς συχνότερα γιὰ νὰ διατηρῆς τὸ αἴσθημά του. Κύτταξε μὴ πως μπορεῖ κι' ἐσὺ νὰ βοηθήσῃς στὴν ἀποκατάστασι τῶν ἀδελφῶν του προτείνοντας κανένα γνωστό πρόσωπο, δεῖξε ἐνδιαφέρον καὶ κάνε ὅ,τι μπορεῖς γιὰ νὰ ἐξομαλύνετε τὰ ἐμπόδια ποὺ σᾶς χωρίζουν. Μὴ τ' ἀφήσῃς ὁλότελα στὴν τύχη.

ΑΝΥΠΟΜΟΝΗ ΚΑΡΔΙΑ.—Συγκινήθηκα τόσο πολὺ ἀπὸ τὸ ὄμορφο γραμματάκι σου. Ἦταν τὸ ἐξέσπασμα μιᾶς πονεμένης ψυχῆς. Ἀλλὰ ἡ ψυχρὴ λογική μοῦ ὑπαγορεύει νὰ σοῦ πῶ πὼς πρέπει νὰ ἐάλης λίγο χαλινὸ στὴ φαντασία σου καὶ στὸ αἴσθημά σου αὐτὸ ποὺ φαίνεται καταδικασμένο. Ἐκτὸς πιὰ ἂν ἐκεῖνος μπορέσῃ κι' ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερία του. Μὰ ὑπάρχῃ μιὰ τέτοια πιθανότης; Προ ἐλέπω γιὰ σένα πίκρες πολλὲς ἀπὸ ἕνα αἴσθημα χωρὶς ἀνταπόδοσι, χωρὶς ἐλπίδα. Δὲν εἶναι κρίμα στὰ νιάτα σου; Δὲν σὲ συμβουλεύω νὰ πανδρευθῆς τώρα, ἀφοῦ ἀγαπᾶς ἄλλον. Ἀλλὰ νομίζω πὼς γιὰ τὸ καλὸ σου πρέπει νὰ προσπαθήσῃς νὰ τὸ πάρῃς ἀπέφασι πὼς δὲν θὰ ζήσῃς ποτὲ μὲ τὸν ἴδιον ἀλλὰ μὲ τὴν ἀνάμνησί του. Πολλὰ κορίτσια ἔχουν ἄτυχους ἔρωτες κι' ὅμως εὐτυχοῦν ἀργότερα μὲ ἄλλους. Θὰ ὑποφέρῃς λίγο περισσότερο ἀκόμη μὰ πρέπει νὰ προοπαθήσῃς νὰ θρῆς τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς σου. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια γιὰ τὸ περιοδικὸ καὶ γιὰ μένα. Ξαναγράψε μου ἀργότερα νέα σου.

ΟΡΦΑΝΗ Α+Σ. — Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς εὐχές σου γιὰ τὸ περιοδικό μας. Φαίνεται πὼς ὁ νέος αὐτὸς σ' ἀγαπᾶ κι' ἐνδιαφέρεται γιὰ σένα. Μπορεῖς καὶ σὺ ἀφοῦ σὲ συγκινεῖ νὰ τοῦ δεῖξῃς τὴν ἀγάπη σου μὲ διάκρισι. Ὅταν ἐπιστρέψῃ νὰ τὸν ρωτήσῃς μ' ἐνδιαφέρον πῶς πέρασε, νὰ τοῦ μιλᾶς συχνὰ γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τὶς δουλειές του, δεῖξε του τὴν ἐκτίμησι σου κι' ὅλα τ' ἄλλα θὰ ἔρθουν μόνα τους. Ἅμα εἶσαι σεμνὴ καὶ προσεκτικὴ στὰ λόγια σου δὲν ἔχεις φόβο νὰ σὲ κακοχαρακτήρῃσῃ. Πάντα στὴ διάθεσί σου γιὰ ὅ,τι θέλεις.

ΟΙΝΟΗ. — Δὲν νομίζω πὼς ἀπὸ μιὰ καὶ μόνη ἐρώτησι ποὺ σοῦ ἔκανε ἔπρεπε ἐσὺ νὰ ἐγάλῃς τόσα συμπεράσματα καὶ νὰ τρελλαθῆς ἀπὸ ἀπελπισία. Μπορεῖ νὰ σοῦ τὸ εἶπε γιὰ νὰ μάθῃ τὶς προγυμνατικές διαθέσεις σου. Ὕστερα πὼς ἐσὺ ἄφησες τὸν ἑαυτό σου νὰ τὸν ἀγαπήσῃ ἔτσι χωρὶς νὰ εἶσαι βεβαία πὼς κι' ἐκεῖνος κάτι αἰσθάνεται γιὰ σένα; Ἐδῶ οἱ ἄνδρες μπορεῖ καὶ νὰ ὁποκριθοῦν χρόνια πὼς ἀγαποῦν μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰχουν τὴν εὐκαιρία νὰ περνοῦν εὐχάριστα τὴν ὥρα τους. Ἐσὺ πὼς θέλεις νὰ σ' ἐρωτευθῆ σὲ τόσο λίγο διάστημα; Οἱ γυναῖκες ἐρωτεύονται πολὺ συχνὰ καὶ μὲ τὴ φαντασία τους. Τώρα σὲ συμβουλεύω νὰ κρατήσῃς μιὰ στάσι συγκρατημένη ποὺ θὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ ψυχολογήσῃς τὰ αἰσθήματά του. Νὰ τοῦ μιλᾶς μ' ἐνδιαφέρον, νὰ τοῦ δείξῃς τὴν συμπάθειά σου, δὲν πρέπει ὅμως νὰ τοῦ γράψῃς ἢ νὰ τοῦ δείξῃς πὼς τὸν ἀγαπᾶς χωρὶς νὰσαι βεβαία πὼς σ' ἀγαπᾶ κι' ἐκεῖνος. Γιατὶ εἶναι πιθανὸν νὰ θελήσῃ νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὴν ἀδυναμία σου καὶ εἶναι κρίμα καὶ ντροπὴ σὲ σένα ποὺ εἶσαι μορφωμένη κοπέλλα. Πρέπει νὰχῃς τὴ δύναμι νὰ συγκρατῆς τὶς ἀδυναμίες σου. Περαστικὰ στὸν πατέρα σου.

ΠΟΝΕΜΕΝΟ ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΥΛΙ. — Μπορεῖς νὰ στείλῃς τὴν διεύθυνσί σου στὸ φάκελλο χωρὶς κίνδυνο νὰ παρεξηγηθῆς. Μὴ γράφεις τίποτα ἂν δὲν θέλῃς. Πάντως αὐτὸ εἶναι μιὰ φιλικὴ ἐξυπηρέτησι πολὺ συνηθισμένη στὴν ἐποχή μας καὶ δὲν πρέπει νὰ φοβᾶσαι ὅτι θὰ κακοχαρακτηρισθῆς γιὰ μιὰ εὐγενικιὰ χειρονομία σου. Μὴ δώσῃς συνέχεια ἂν ἀπαντήσῃ ἂν δὲν θέλῃς.

ΤΖΕΖΕΜΠΕΛ. — Οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους σοῦ εἶχα πῆ μπορεῖ νὰναι πολλοὶ καὶ διάφοροι. Μπορεῖ ἐν τῷ μεταξὺ ν' ἀγάπησε καὶ μιὰ κοπέλλα καὶ σταμάτησε κάθε ἀλληλογραφία μ' ἄλλη. Πιθανὸν νὰ μὴ βρίσκεται ἐκεῖ νὰ ταξίδεψε ἢ νὰ πῆγε στρατιώτης. Μπορεῖ νὰναι ἄρρωστος, ἢ καὶ νὰ θέλησε νὰ διακόψῃ ἐπίτηδες τὴν ἀλληλογραφία. Μπορεῖ νὰ μὴ πῆρε τὸ γράμμα σου μὲ τὴ φωτογραφία. Ἐσὺ μὴ ξαναγράψῃς. Ἂν ὑποτεθῆ ὅτι αἰσθανόταν κάτι γιὰ σένα καὶ ζῆ μὴ ἀνησυχῆς θὰ δώσῃ σημεῖα ζωῆς. Διαφορετικὰ παῦσε ν' ἀσχολῆσαι μ' αὐτὸν καὶ μὴ τὸν σκέπτεσαι πιά.

ΜΑΥΡΟ ΣΥΝΝΕΦΟ. — Τὶ ἐπιπολαιότητα ἦταν αὐτὴ ποὺ ἔκανες, ἀγαπητή μου φίλη; Λέγονται αὐτὰ σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ σ' ἀγαπᾶ καὶ σὲ σέβεται; Δὲν εἶναι εἰλικρίνεια αὐτό. Δὲν σὲ ρώτησε καὶ προτίμησες νὰ πῆς τὴν ἀλήθεια. Δὲν εἶσαι κὰν βεβαία ἂν σοῦ συνέβη καὶ στὴν πραγματικότητα. Τώρα θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ τὸν ἐλέπῃς καὶ θὰ σκεφθῆς νὰ διακόψῃς μόνο στὴν περίπτωσι ποὺ αὐτὸς δείξῃ πὼς θέλει νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὸ πιθανὸν πάθημά σου. Πρέπει ὅμως νὰ εἶσαι πολὺ συγκρατημένη στὶς ἐκδηλώσεις σου μήπως ἐκεῖνος φαντασθῆ πὼς ἐσὺ δὲν εἶσαι τόσο ἀγνὴ ὅσο θέλεις νὰ τοῦ παρουσιασθῆς.

ΜΙΑ ΑΠΙΘΑΝΗ ΥΠΑΡΞΙΣ. — Τὸ γράμμα σου αὐτὸ μὲ στεναχώρησε πολὺ ὅπως καὶ τὸ πρῶτο. Τὸ μόνο καλὸ εἶναι πὼς ἀναγνωρίζεις πόσο ἀσχημα φέρθηκες σ' ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπᾶς, στοὺς φίλους σου μὰ περισσότερο στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό σου. Νομίζω πὼς πρέπει νὰ ἐάλης λίγο ἢ μᾶλλον σφιχτὸ χαλινὸ στὴν ἄρρωστη φαντασία σου καὶ νὰ κοιτάξῃς νὰ προσγειωθῆς. Τὸ καταλαβαίνεις κι' ἐσὺ πὼς οἱ ἐκδηλώσεις σου αὐτὲς ὄχι μόνο δὲν εἶναι φυσιολογικές μὰ ξεπερνοῦν τὰ ὅργια κι' αὐτῶν τῶν... ὑπαρξιστῶν! Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ ἐάλης κάποιο φρένο! Τὸ ταξεῖδι θὰ σοῦ κάνῃ καλό. Προσπάθησε νὰ συγκεντρωθῆς καὶ νὰ ἐπιβληθῆς στὸν ἑαυτό σου πὼς πρέπει ν' ἀλλάξῃς ριζικά. Μὴ θεωρεῖς ὡς κέντρο τῆς γῆς τὸν ἄρρωστημένο ἑαυτό σου. Κύτταξε τριγύρω σου, Ἐνδιαφέρσου γιὰ τὸν πόνο τοῦ διπλανοῦ σου, κάνε κάτι χρήσιμο, διάβασε ἕνα βιβλίο. Αὐτὰ θὰ σὲ βοηθήσουν νὰ ξεχάσῃς τὸν ἄρρωστο ἑαυτό σου καὶ νὰ γιατρευτῆς. Ἂν ἔχῃς τὴ διεύθυνσι τοῦ γράψε του δυὸ λόγια. Ζήτησε συγγνώμην γιὰ τὴν ἄβλια συμπεριφορά σου. Ἐξήγησέ του πόσο πολὺ τὸν ἀγαπᾶς καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκανες γιατὶ νομίζες πὼς ἔτσι θὰ κέντριζες τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴ ζήλεια του. Ζήτησέ του ὄχι τὴν ἀγάπη του, γιατὶ δὲν ξεύρω ἂν ἔχῃς δικαίωμα νὰ του τὴ ζητήσῃς ὕστερα ἀπ' ὅσα τοῦ ἔκανες, ἀλλὰ τουλάχιστον νὰ σὲ συγχωρήσῃ. Μποσεῖς νὰ μοῦ γράφῃς ὅσο συχνὰ θέλεις κι' ἐγὼ θὰ σοῦ ἀπαντῶ ἀπὸ τὸ περιοδικό.

Καὶ προπαντὸς κουράγιο, κι' ὄχι ἀπαισιόδοξες σκέψεις.

ΜΟΝΑ — ΛΙΖΑ, Καστέλλα. — Δὲν εἶναι κακὸ μιὰ κοπέλλα νὰ βγαίνῃ ἔξω μὲ ἕνα νέο καὶ νὰ συνδεθῆ φιλικὰ μαζί του. Φθάνει νὰ μὴ βγαίνῃ μὲ τὸν πρῶτο τυχόντα ἀλλὰ μ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ξεύρει κάπως καὶ νὰ προσέχῃ τὴ στάσι της οὔτως ὥστε νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ τὸν σεβασμό καὶ τὴν ἐκτίμησί του. Μόνο ἔτσι θὰ μπορέσῃ νὰ γνωρισθῆ μὲ τὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ κάνῃ στὸ μέλλον σύντροφο τῆς ζωῆς της. Στὴν περίπτωσί σου δὲν μποροῦσες νὰ δεχθῆς τὴ φιλία ποὺ σοῦ πρόσφερε μὲ τὴν ἐπιφύλαξι νὰ τὴν διακόψῃς ὁποτε ἔβλεπες πὼς ἔπαιρνε τροπὴ ποὺ δὲν σοῦ ἄρεσε. Ὅταν σοῦ τηλεφωνήσῃ μπορεῖς ἂν θέλῃς νὰ δεχθῆς γιατὶ διαφορετικὰ ὁπωσδήποτε θὰ τὸν χάσῃς. Γιὰ τὴν ἡλικία σου εἶναι ὅ,τι πρέπει τὸ κραγιὸν νατυρέλ. Διάλεξε μιὰ ὁποιαδήποτε ἀκριβὴ μάρκα.

ΑΜΦΙΒΑΛΛΟΥΣΑ ΜΙΚΡΗ. — Θὰ συνεχίσῃς τὴ γνωριμία ὅπως τώρα. Θὰ τοῦ δείξῃς μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ κάθε τί ποὺ τὸν ἀφορᾶ καὶ τὸν συγκινεῖ. Θὰ τοῦ δείχνῃς πὼς τὸν θαυμάζεις καὶ πὼς ἡ παρέα του σ' εὐχαριστεῖ. Θὰ προσέξῃς πολὺ νὰ μὴ φανῆς πὼς ἐνδιαφέρεσαι κάπως περισσότερο ἀπ' ὅ,τι πρέπει. Δὲν θὰ πῆς ποτὲ τίποτα στοὺς φίλους του γι' αὐτὸν. Ἂν σ' ἐρωτήσουν τὴν ἰδέα σου γιὰ τὸ ἄτομό του θὰ τὸν ἐπαινέσῃς. Ἐλπίζω νὰ σοῦ δώσῃ τὴ διεύθυνσί του μόνος του πρὶν φύγῃ. Ἀλλὰ καὶ μόνη σου μπορεῖς νὰ τὴν μάθῃς λίγο ἀργότερα πάνω στὴ συζήτησι χωρὶς νὰ τὴν ζητήσῃς ἀπ' εὐθείας. Ἀργότερα μοῦ γράφεις πάλι νεώτερα, καὶ σὲ συμβουλεύω ἀνάλογα.

•

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ
ἀπαντᾶ:

Α. Κ. ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑ.— Ἀγαπητή μου, κάναμε ὅ,τι μπορέσαμε καὶ ὑπάρχει ἴσως πιθανότης νὰ γίνῃ κάτι μὲ τὰ καταστήματα Τσιτσοπούλου. Νὰ πᾶτε ὁποιοδήποτε πρωῒ στὸ κατάστημα τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου καὶ νὰ ζητήσετε τὸν κ. Τάσσο Τσιτσόπουλο. Νὰ πῆτε ὅτι ἔρχεστε ἐκ μέρους τοῦ κ. Πράπα. Νὰ τοῦ ἐκθέσετε μόνη σας τὸ ζήτημα μὲ τὶς ἀπαραίτητες λεπτομέρειες. Τὰ παραπέρα εἶναι πιὰ δικό σας ζήτημα. (Φυσικὰ ἂν τύχῃ καὶ δὲν τὸν βρῆτε τὴ φορὰ ποὺ θὰ πᾶτε, νὰ ξαναπᾶτε.)

ΑΝΝΑ Κ.— Δύσκολα χάνονται τὰ γαλιὰ ἀπ' τὸ βελοῦδο. Ἴσως ὅμως κάτι νὰ γίνῃ ἂν τὸ ἀχνίσετε. Πρέπει νὰ ἀγατρέξετε σὲ περασμένα μας τεύχη ὅπου λέμε ἀναλυτικὰ μεταξὺ ἄλλων καὶ πὼς σιδερώνονται τὰ βελοῦδα. Πρέπει νὰ βρῆτε τὸ δημοσίευμα: «Πῶς νὰ σιδερώνετε», ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ τεύχος 87. Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς συνέχειές του θὰ βρῆτε καὶ γιὰ τὸ βελοῦδο. Σχετικὰ μὲ τὴν κούκλα, θὰ ρωτήσουμε καὶ θὰ σᾶς ἀπαντήσουμε στὸ ἐρχόμενο, γιατὶ τὸ γράμμα σας ἐλήφθη μόλις τώρα καὶ ἡ ἀπάντησις δὲν θὰ προλάβῃ τὸ τυπογραφεῖο.

ΚΑΟΥ ΜΠΟ·Υ·Σ Μ. Ν., Πάτρας.— Αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν ἔχουμε τὸ σχέδιο ποὺ μᾶς ζητᾶτε. Μόλις μᾶς φέρουν ὅ,τι ὑπῆρξε καινούργιο θὰ τὸ δημοσιεύσουμε. Ἐν τῷ μεταξὺ ρίξετε μιὰ ματιὰ στὰ περασμένα μας τεύχη. Στὰ ἀνοιξιάτικα ἰδίως εἴχαμε δημοσιεύσει κάτι σχετικά. Γιὰ τὸ παλτὸ κατάλληλο εἶναι τὸ βελουρντὲ - λαίν, ἢ καμμιὰ καλὴ ντυβετίν. Πάντως ἕνα ὕφασμα χοντρὸ λὸ μὲ χνοῦδι. Ἂν τὸ θέλετε μόνο γιὰ σπὸρ μπορεῖτε νὰ πάρετε καὶ ἕνα ὡραῖο καρὸ μάλλινο τουΐντ.

ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ.— Ἀγαπητή μου, τὴν ἀπάντησι στὸ ἐρώτημά σας θὰ ζητήσετε στὴν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὴ σελίδα 64.

ΔΙΤΣ

• Θαυματουργὸς σκόνη πλυσίματος

"ΑΦΡΟ"

• Τὸ ἰσχυρότερον καθαριστικὸν προϊόν
• Καὶ μὲ κρύο νερὸ καθαρίζει τὰ πάντα, ροῦχα, σκεύη κλπ.
• Ζωηρεύει τοὺς χρωματισμοὺς
• Ἀγνάντ· Ἀθλαθές

• ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

"Ἥλιος!"

Μὴν ἐκλιθεῖτε πολὺ χωρὶς NIVEA

Αὐτὸ νὰ τὸ προσέχετε γιατὶ ὁ ἥλιος κι' ὁ ἀέρας ἀφαιροῦν ἀπὸ τὸ δέρμα τὰ ἀμυντικὰ του συστατικὰ καὶ τὸ ξηραίνουν. Ἡ κρέμα NIVEA προλαμβάνει τὶς βλαβερὲς αὐτὲς ἐπιδράσεις χάρις στὴν EUCERIT ποὺ ἔχει τὰ συστατικὰ τοῦ δέρματος, εἰσδύει βαθειὰ στοὺς ἱστοὺς καὶ τὸ ἀναζωογονεῖ. Ἔτσι μὲ τὴ NIVEA τὸ δέρμα διατηρεῖται ὡραῖο καὶ νέο, περιποιημένο καὶ ἀδροσερό.

Ἡ κρέμα NIVEA τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργοστασίου P. BEIERSDORF & Co πωλεῖται τώρα καὶ σὲ κυτία τῶν 20 καὶ 50 γραμμαρ.

AC.6.54

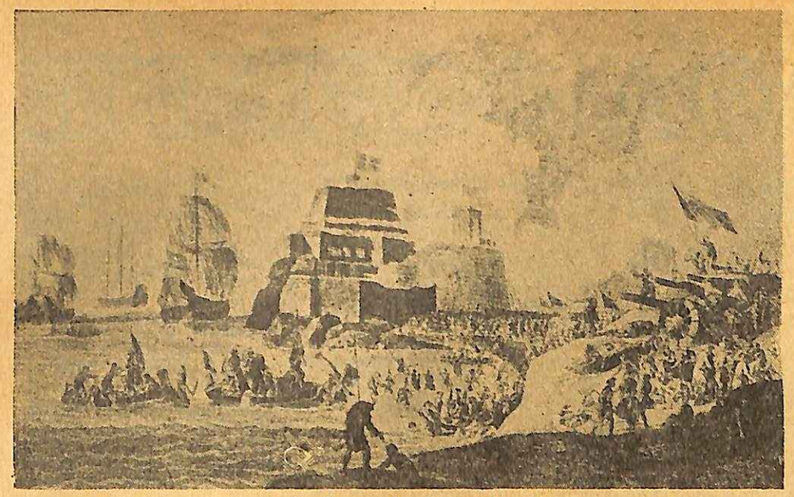

Ἡ πολιορκία τῆς Ροδου ἀπὸ τὸν Μωάμεθ (1480 μ. Χ.)

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ
ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Με τὴ γενικὴ ὀνομασία Δωδεκάνησα ἀπὸ τὸ μεσαίωνα καὶ δῶθε εἶναι γνωστὸ τὸ σύμπλεγμα τῶν νησιῶν ποὺ βρίσκονται στὸ νότιο Αἰγαῖο. Τὸ μεγαλύτερο ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἡ Ρόδος ποὺ ἔπαιξε σημαντικὸ ρόλο στὴν ἱστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καθὼς καὶ στὰ ἑλληνικὰ καὶ μεσαιωνικὰ χρονικά. Τὰ ἄλλα νησιὰ εἶναι τὰ ἑξῆς: Ἀστυπάλαια, Κάλυμνος, Κάρπαθος, Κάσος, Κῶς, Λέρος, Νίσυρος, Πάτμος, Σύμη, Τήλος, Χάλκη, Καστελλόριζο. Ἀπ' αὐτὰ ἡ Πάτμος ἔγινε πολὺ γνωστὴ στὰ πρωτοχριστιανικὰ χρόνια γιατὶ ἐκεῖ πέρασε τὰ τελευταῖα του χρόνια ὁ πολυαγαπημένος μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Ἰωάννης ποὺ κατὰ τὴν παράδοσι ἔγραψε ἐκεῖ καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν. Ἐπίσης στὰ χρόνια τῆς παρακμῆς τοῦ Βυζαντίου, οἱ Κομνηνοὶ ἔδωσαν πολλὰ προνόμια στοὺς καλογέρους τῆς Πάτμου καὶ τοὺς ἐνίσχυσαν γιὰ νὰ κτίσουν τὸ μεγάλο μοναστήρι ποὺ σώζεται ὡς σήμερα.

Γιὰ τοὺς πρώτους κατοίκους τῆς Δωδεκανήσου οἱ ἀρχαῖες μαρτυρίες δὲν εἶναι διαφωτιστικές. Ξέρουμε ὅμως πὼς ὅπως καὶ τὰ ἄλλα νησιὰ τοῦ Αἰγαίου κατοικήθηκαν καὶ τὰ Δωδεκάνησα ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ὅταν ἐγκαταστάθηκαν στὴν κυρίως Ἑλλάδα καὶ στὴ Μικρὰ Ἀσία.

Ἦταν φυσικὸ τὰ πιὸ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ νὰ ὑποταχθοῦν στὴ Ρόδο καὶ νὰ γίνουν ἐξαρτήματά της. Ἐτσι ἐξὸν ἀπὸ τὴν Κῶ, τὰ ἄλλα νησιὰ ἐπισκιάζονται ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Ρόδου ποὺ ἀνέπτυξε ἀξιόλογο πολιτισμό. Ἔχομε ὅμως πληροφορίες ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες συγγραφεῖς ποὺ μᾶς κατατοπίζουν γιὰ τὴν πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ κατάστασι τῆς Ρόδου στὰ χρόνια ποὺ αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Σπάρτη ἦταν ἀκόμα ἀσήμαντες πολιτεῖες. Οἱ δυὸ πόλεις τῆς Ρόδου: ἡ Λίνδος καὶ ἡ Ἰαλυσός εἶχαν σημαντικὴ ἀνάπτυξι.

Στὴ Λίνδο γεννήθηκε καὶ μεγάλωσε ὁ ἀκουστὸς σ' ὅλη τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα νομοθέτης, σοφὸς καὶ ποιητὴς Κλεόβουλος.

Ὅλο τὸ ἐμπόριο τὸ συγκέντρωναν οἱ δυὸ αὐτὲς πόλεις, στὶς ὁποῖες οἱ κοινωνικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ ὀλιγαρχικῶν καὶ δημοκρατικῶν πολλὲς φορὲς καταλήξανε σὲ αἱματηρὲς στάσεις. Στὸ τέλος ὅμως ἐπικράτησαν οἱ δημοκρατικοί.

Ὅπως καὶ ἂν εἶναι ὡς τὰ χρόνια ποὺ οἱ Πέρσες ἦταν κυρίαρχοι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὰ ἄλλα νησιὰ δὲν παρουσιάζουν ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρο ἀπὸ ἱστορικὴ ἄποψι. Τὸ ἐμπόριο ἐκεῖνο τὸν καιρὸ γίνονταν μὲ τὴ Μικρασία καὶ οἱ Ἕλληνες ναυτικοὶ καὶ ἔμποροι περνοῦσαν ἀπὸ τὴ Σάμο, Νάξο, καὶ Χίο. Γι' αὐτὸ τὰ τρία αὐτὰ νησιὰ πλούτισαν γιατὶ εἶχαν ἀνταλλακτικὲς ἐμπορικὲς σχέσεις μὲ τὴν κυρίως Ἑλλάδα καὶ τὶς μικρασιατικὲς περιοχές.

*

Ὅταν οἱ Πέρσες νικήθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες καὶ ἡ Ἀθηναϊκὴ Δημοκρατία κυριάρχησε στὸ Αἰγαῖο, ἡ Ρόδος ἔγινε σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων. Ἀργότερα, κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸ πόλεμο, τόσο ἡ Ρόδος ὅσο καὶ τὰ ἄλλα γύρω της νησιὰ βοήθησαν τοὺς Ἀθηναίους ἀλλὰ στὸ τέλος πῆγαν μὲ τοὺς Σπαρτιάτες. Ἡ μεγάλη ἀκμὴ τῆς Ρόδου σημειώθηκε κατὰ τὸν 5ο αἰώνα. Στὸ 407 π.Χ. ἡ Ἰαλυσός, ἡ Λίνδος ἑνώθηκαν καὶ μὲ πρωτεύουσα τὴν πόλι Ρόδο ἀποτελέσανε μιὰ πολιτεία (Κράτος). Τότε τὸ ἐμπόριο καὶ ἡ ναυτιλία ἀναπτύχθηκαν πολύ. Ὕστερα ἀπὸ κάμποσα χρόνια, τὸ 378 π.Χ. σ' ὅλα τὰ Δωδεκάνησα ἐπεκράτησαν οἱ δημοκρατικοὶ καὶ συμμάχησαν μὲ τὴν Ἀθηναϊκὴ Πολιτεία ποὺ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ κυριαρχοῦσε πάλι στὸ Αἰγαῖο.

Ἡ παρακμὴ ὅμως τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ ἄνοδος τῶν Μακεδόνων ποὺ πρωτοστατοῦν στὰ ἑλληνικὰ πράγματα, δυνάμωσαν τὰ ὀλιγαρχικὰ κόμματα. Ἔτσι τὰ Δωδεκάνησα ἐνῶ στὴν ἀρχήν, ἐχθρεύονταν τὸ Φίλιππο ὕστερα συμμάχησαν μὲ τὸν Ἀλέξανδρο. Ἀπὸ τότε ἀρχίζει ἡ μεγάλη ἀκμὴ τῆς Ρόδου, ἀλλὰ παραύστερα, στοὺς ἀνταγωνισμοὺς καὶ ἐμφυλίους πολέμους τῶν διαδόχων καὶ ἐπιγόνων, οἱ δωδεκανήσιοι θέλησαν νὰ κρατήσουν οὐδετερότητα. Οἱ κυβερνῆτες τῆς Ρόδου δὲν θέλησαν νὰ πάρουν μέρος στοὺς ἐσωτερικοὺς αὐτοὺς πολέμους καὶ γι' αὐτὸ ὁ Δημήτριος ὁ ἐπιλεγόμενος Πολιορκητὴς μὲ μεγάλο στόλο πολιόρκησε τὴ Ρόδο (305—304) χωρὶς ὅμως νὰ μπορέσῃ νὰ καταλάβῃ τὸ μεγάλο νησί. Ἀναγκάστηκε λοιπὸν «ὑπὸ ὅρους» νὰ λύσῃ τὴν πολιορκία. Τότε οἱ Ρόδιοι ἔστησαν μεγάλο μνημεῖο γιὰ τὴν ἀποτυχία τῆς πολιορκίας αὐτῆς. Τὸ μνημεῖο αὐτὸ εἶναι ὁ περίφημος Κολοσσός.

Ἡ περίοδος αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ λαμπρὴ καὶ ἡ πιὸ ἔνδοξη τῆς δωδεκανησιακῆς ἱστορίας γενικὰ καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ρόδου εἰδικά. Ἡ Πολιτεία τῆς Ρόδου ἦταν μεγάλη καὶ κραταιὰ καὶ οἱ Ρόδιοι ἀγαπητοὶ σ' ὅλο τὸν μικρασιατικὸ καὶ ἑλληνιστικὸ κόσμο. Γι' αὐτὸ ὅταν στὰ 227 π.Χ. μεγάλος σεισμὸς ἔκανε μεγάλες καταστροφὲς στὸ μεγάλο νησὶ — τότε καταστράφηκε καὶ ὁ περίφημος Κολοσσός — ἡγεμόνες καὶ πλούσιοι ἀπ' ὅλα τὰ γύρω μέρη ἔστελλαν πολλὰ βοηθήματα καὶ πολλὲς δωρεές.

Στὸν καιρὸ ὅμως ποὺ οἱ Ρωμαῖοι καταλύσανε τὴν ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία τῶν Ἑλληνικῶν Πολιτειῶν, ἡ Ρόδος ἀκολούθησε τὴν ἴδια τύχη τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Στὴν ἀρχὴ ἡ Ρώμη (164) ἔκλεισε συμμαχία μὲ τὴ Ρόδο ἀλλὰ ἀργότερα καὶ μέσα σ' ἕνα αἰώνα, καταλύθηκε καὶ ἡ ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία τῆς Ρόδου διότι εἶχαν ἐπικρατήσει οἱ ὀλιγαρχικοὶ ποὺ ἔπαιζαν προδοτικὸ ρόλο.

Κατὰ τὸν 4ον αἰώνα μ.Χ. ὅταν ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία χωρίστηκε σὲ ἀνατολικὴ καὶ δυτική, ἡ Ρόδος ἀνῆκε στὴν Ἀνατολικὴ (Βυζαντική) Αὐτοκρατορία. Ἐξ αἰτίας τῆς γεωγραφικῆς των θέσεως τὰ Δωδεκάνησα τὸν καιρὸ ποὺ ἐμφανίστηκαν στὸ Αἰγαῖο οἱ Σαρακηνοί, οἱ Πέρσες καὶ οἱ Ἄραβες, ἔπαθαν πολλὲς καταστροφὲς ἀλλὰ παρ' ὅλες τὶς ἀντίξοες περιστάσεις καὶ τὴ Λατινοκρατία μπόρεσαν νὰ παραμείνουν ἐλεύθερα. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τὴν ἅλωσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοὺς Λατίνους (1204) γιὰ κάμποσο καιρὸ ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Λέοντα Γαβαλὰ ἀνακηρύχθηκαν ἀνεξάρτητη πολιτεία, ἀλλὰ στὰ 1224 ἀναγκάστηκαν νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ἐπικυριαρχία τοῦ αὐτοκράτορα τῆς Νίκαιας Ἰωάννου Δούκα Βατάτζη. Ἡ βυζαντινὴ ὅμως Αὐτοκρατορία ἀντιμετώπισε νέους ἐχθροὺς, τοὺς Τούρκους, ἐνῶ ἡ Δύσις ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐχθρεύεται τὴν Ἀνατολὴ καὶ νὰ ἐργάζεται γιὰ τὴ διάλυσι καὶ ὑποταγὴ τοῦ Βυζαντίου. Ἔτσι στὰ 1306 ἡ Κάρπαθος καὶ ἡ Κάσος καταλήφθηκαν ἀπὸ τὸν κρητικὸ φεουδάρχη Ἀνδρέα Κορνάρο καὶ τὸ 1309 ἡ Ρόδος ὑποτάχτηκε στοὺς Ἱππότες τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ποὺ καταλάβανε καὶ τὰ νησιὰ Χάλκη, Σύμη, Τῆλο καθὼς καὶ τὴν Κῶ, Λέρο καὶ Κάλυμνο. Τὸ 1313 θέλησαν νὰ καταλάβουν καὶ τὴν Κάρπαθο καὶ Κάσο ἀλλὰ δὲν τὰ κατάφεραν γιατὶ ὁ Κορ

Ο ΝΤΙΟΡ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΕΤΕ

Γιὰ νέες γυναίκες καὶ γιὰ μεγαλύτερες. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ γιὰ νέες κοπέλλες.

● ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΑΚΡΥΑΣ Ἡ ΚΟΝΤΗΣ ΦΟΥΣΤΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΒΕΒΑΙΑ ΠΟΛΥ ΤΟΝ ΝΤΙΟΡ. ΠΑΡ' ΟΛΑ ΑΥΤΑ, Ο ΔΑΙΜΟΝΙΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ ΒΡΙΣΚΕΙ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΝΑ ΔΙΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΗ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΩΣ ΝΑ ΝΤΥΝΩΝΤΑΙ ΚΟΜΨΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΗΛΙΚΙΑ

Οἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ποὺ θέλουν νὰ εἶναι πάντα κομψὲς καὶ γοητευτικὲς πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψι τους τὸ ἑξῆς: ὅτι τὶς συμφέρει περισσότερο νὰ ἀκολουθοῦν τὸ ντύσιμο ποὺ ταιριάζει στὴν ἡλικία τους, παρὰ νὰ προσπαθοῦν νὰ ἐκδιάζουν τὴ φύσι, υἱοθετώντας ἐμφανίσεις ποὺ ἔρχονται σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν πραγματικότητα

Οἱ μεγαλύτερες γυναῖκες δὲν κερδίζουν ἀπολύτως τίποτα παριστάνοντας τὸ κοριτσάκι, ἴσα-ἴσα μάλιστα. Χάνουν τὴν ἀπέραντη γοητεία ποὺ ἔχει ἡ γυναίκα ὅταν ὡριμάσῃ, χωρὶς καὶ νὰ ξεγελᾶνε κανένα ὡς πρὸς τὴν πραγματική τους ἡλικία.

Τὰ κοριτσόπουλα πάλι ποὺ βιάζονται νὰ βαφτοῦν, νὰ φορέσουν μεγαλύστικα φορέματα, τακούνια κλπ., καταστρέφουν τὴν ὡραία ἡλικία τους καὶ χάνουν τὴ δροσιὰ τῆς ἁπλότητας.

Αὐτὸ δὲν πάει νὰ πῆ ὅτι τὰ νέα κορίτσια πρέπει νὰ ντύνωνται «ἁπλᾶ» δηλαδὴ ἀφρόντιστα ὅπως νομίζουν πολλοί.

Ἴσα-ἴσα πρέπει νὰ προσέχουν πάρα πολὺ τὴν ἐμφάνισί τους καὶ νὰ διαλέγουν συνειδητὰ τὸ τί θὰ βάλουν. Εὐτυχῶς σήμερα, πάμπολλα γυναικεῖα περιοδικὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο μαθαίνουν τὶς γυναῖκες πῶς νὰ ντύνωνται σὲ κάθε ἡλικία καὶ διαμορφώνουν σιγὰ-σιγὰ τὸ γοῦστο τους.

Ὅταν εἴπαμε πρὶν ὅτι οἱ μεγαλύτερες γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ παριστάνουν τὸ κοριτσάκι δὲν ἐννοούσαμε βέβαια ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκουν νὰ φαίνωνται νεώτερες. Τὸ οὐσιῶδες ὅμως εἶναι νὰ ξέρουν πῶς θὰ τὸ καταφέρουν.

Ἀπὸ 15—18 χρονῶν

Νέες κοπέλλες ἐσεῖς ποὺ εἶσαστε 15—18 χρονῶν, μείνετε φυσικὲς καὶ μὴ βάφεστε. Ἢ νὰ βάφεστε τουλάχιστον πολὺ ἐλαφρὰ πρὸς τὰ 17—18. Ὅταν τελειώσετε τὸ σχολεῖο προσέξτε πολὺ τὴ σιλουέτα σας. Κάντε λίγη δίαιτα ἂν ἔχετε ἀνάγκη (μὲ συμβουλὴ γιατροῦ πάντοτε), καὶ φροντίστε οἱ κινήσεις σας νὰ εἶναι χαριτωμένες καὶ ἁρμονικές. Μὴ χάσετε τὴν παιδική σας ἀφέλεια, ἐγκαταλήψτε ὅμως τὸν ἄκομψο τύπο τοῦ ἀγοροκόριτσου.

✻ Οἱ κοπέλλες στὴν ἡλικία αὐτὴ πρέπει κατὰ κανόνα νὰ φοροῦνε πλισὲ φοῦστες, πουλόβερ μάλλινα ἢ μπαμπακερά, χωρὶς μανίκια ἢ μὲ μανικάκια.

✻ Μπλοῦζες τύπου σεμιζιὲ καὶ κλασσικὰ πουκαμισάκια φρεσκοσιδερωμένα καὶ χωρὶς περιττὲς γαρνιτοῦρες.

✻ Φορεματάκια τύπου σεμιζιέ, μὲ πλισὲ φοῦστες (ἢ φαρδειὲς γενικά. Ὑφάσματα σκέτα, π.χ. τουάλ, τυσόρ, ἁλπακὰ μπαμπακερά, ἢ χαρούμενα ἐμπριμὲ μὲ πολὺ μικρὰ σχέδια.

Ἀπὸ 18—25 χρονῶν

Οἱ κοπέλλες τῆς ἡλικίας αὐτῆς πρέπει νὰ ἀγαποῦν τὰ καλοραμμένα ἀπέριττα ταγιέρ. Τὸ καλοκαίρι τοὺς ταιριάζει πολὺ ἕνα ταγιὲρ ἐμπριμέ, μεταξωτὸ ἢ μπαμπακερό.

✻ Χαρούμενα φανταχτερὰ μπαμπακερὰ φορέματα σὲ ἁπλὴ γραμμή.

✻ Μπορτερὶ — Ἀγκλαὶζ ἢ ὀργκαντίνα γιὰ τὸ δρόμο.

✻ Μικρὰ χαριτωμένα καπελάκια σὲ ἐντελῶς ἐανικὴ γραμμή.

✻ Ἐντελῶς χαμηλὰ τακούνια γιὰ τὸ πρωΐ. Μέτρια γιὰ τὸ δρόμο. Γάντια κοντὰ ἄσπρα. Πικέδενια τὸ πρωΐ, τούλινα ἢ νάϋλον γιὰ τὸ δρόμο.

Τὶ πρέπει ν' ἀποφεύγουν

Οἱ νέες κοπέλλες γενικὰ πρέπει ν' ἀποφεύγουν:

● Τὶς γοῦνες καὶ ἰδίως τὶς γούνινες σάρπες—ἐτόλ καὶ τὰ ὁλόκληρα γούνινα παλτά. Ἂς μεταχειρίζονται τὴ γούνα μόνο ὡς γαρνίρισμα.

● Τὰ πλούσια βαρειὰ ὑφάσματα, Τὰ πολλὰ κεντήματα, τὰ περίπλοκα καὶ ντραπὲ φορέματα καὶ κάθε τί ἐξεζητημένο.

● Τὰ ἐξαντρίκ καὶ βαρειὰ κοσμήματα.

● Τὰ μακρυὰ γάντια, ἰδίως ὅταν εἶναι μαῦρα.

● Τὰ «φὸν—ντὲ—ταίν», τὸ βάψιμο τῶν ματιῶν καὶ τὸ πολὺ σκοῦρο μακιγιάζ.

Ἀπὸ τὰ 25—40

Μόνο ἀπὸ τὰ 25 καὶ ἔπειτα ἀρχίζει πραγματικὰ ἡ γυναίκα νὰ καταλαβαίνῃ καὶ μόνη της πῶς πρέπει νὰ ντυθῆ. Στὰ 30 ἡ γυναίκα φτάνει στὴν ἀκμὴ τῆς ὀμορφιᾶς της καὶ ξέρει ἰδίως πιὰ πῶς νὰ τὴν ἐκμεταλλευτῆ. Ἔχει μάθει τὸν ἑαυτό της, ξέρει τί τῆς πάει καὶ τί ὄχι Μπορεῖ νὰ βάλῃ σχεδὸν ὁ,τιδήποτε ἀρκεῖ νὰ εἶναι σίγουρη ὅτι τῆς πηγαίνει.

Ἀπὸ τὰ 40 καὶ ἔπειτα

● Ἀπὸ τὰ 40 καὶ ἔπειτα πρέπει ἡ γυναίκα πολὺ νὰ προσέξῃ πῶς θὰ προσαρμόσῃ τὸ «ἁπλό» ντύσιμο στὴν ἡλικία της. Δὲν μπορεῖ νὰ φορέσῃ τὰ ἀφελῆ ἁπλᾶ φορέματα ποὺ θὰ φορέσῃ ἕνα κορίτσι ποὺ τελειώνει τὸ σχολειό, οὔτε νὰ φορέσῃ τὰ φανταχτερὰ τολμηρὰ φορέματα ποὺ φοράει μιὰ γυναίκα 30 χρόνων. Ἡ γραμμὴ της πρέπει νὰ εἶναι ἁπλὴ ἀλλὰ καλοκομμένη. Μπορεῖ νὰ φορέσῃ βαρύτερα ὑφάσματα ἀλλὰ ραμμένα πολὺ ἀπέριττα καὶ κομψά.

✻ Τὰ ταγιὲρ νὰ μὴ παραεῖναι κλειστὰ καὶ αὐστηρά, δίνουν μιὰ θλιβερὴ ὄψι.

✻ Ἀποφεύγετε τὰ σκληρά, ἄκαμπτα καὶ χοντρὰ ὑφάσματα γιατὶ γερνᾶνε

✻ Κρύβετε τὰ τυχὸν ἐλαττώματα ποὺ δημιουργεῖ ἡ ἡλικία ὅσο προχωρεῖ.

Ἀπὸ τὰ 45 καὶ ὕστερα μὴ δείχνετε τὰ μπράτσα σας ἂν ἀσχήμηναν, δέσετε μιὰ σαρπούλα στὸ λαιμό, ἂν ἐκεῖ βρίσκεται τὸ ἐλάττωμά σας. Ἂν ὅμως ἔχετε ὡραῖο ντεκολτὲ μπορεῖτε ἄφοβα νὰ τὸ δείξετε. Χωρὶς ὑπερβολὲς φυσικά, καὶ ὄχι σὲ ἀκατάλληλες ὧρες.

✻ Ἀγαπᾶτε τὰ λίγα φάρδη καὶ τὶς ἴσιες φοῦστες.

✻ Στὴν ἡλικία αὐτὴ μπορεῖτε θαυμάσια νὰ φορᾶτε καὶ μιὰ σκέτη φούστα (ἀκόμα καὶ πλισὲ στὸ ἴσιο ἂν εἶστε κομψή), μὲ μπλουζάκι ἢ μὲ ἕνα ὡραῖο ἁπλὸ πουλόβερ.

✻ Μὴ φοβόσαστε τὰ χρώματα καὶ τὰ ἐμπριμέ, σεῖς ποὺ περάσατε τὰ 50. Ἀρκεῖ νὰ εἶναι διακριτικὰ καὶ νὰ σᾶς δίνουν φρεσκάδα καὶ ὄχι κουρασμένη ὄψι.

✻ Σᾶς κολακεύουν πολὺ τὰ ὡραῖα κοσμήματα. Δὲν πρέπει νὰ εἶναι φανταχτερὰ οὔτε εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι καὶ πολύτιμα. Πρέπει ἁπλῶς νὰ εἶναι ἁρμονικὰ καὶ διαλεγμένα μὲ γοῦστο.

✻ Στὴ γοητεία τῆς ἡλικίας σας θὰ συντελέσουν τὰ ὡραῖα ἀξεσουὰρ καὶ οἱ μπουτονιέρες.

Γενικὲς ὁδηγίες

Μεγάλο ρόλο στὸ εἶδος τοῦ ντυσίματος παίζει φυσικὰ ἡ σιλουέτα. Μιὰ μεγάλη γυναίκα ποὺ ἔχει διατηρήσει τὶς γραμμὲς της μπορεῖ φυσικὰ νὰ φορέσῃ πράγματα καὶ χρώματα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ βάλῃ μιὰ παχειὰ γυναίκα.

● Ἀποφεύγετε νὰ βάφετε τὰ μαλλιά σας. Αὐτὸ δίνει κουρασμένη καὶ γερασμένη ὄψι. Ἂν ἔχετε μερικὲς ἄσπρες τρίχες ἀγνοῆστε τις. Ἂν ἔχετε περισσότερες δῶστε τους ἕνα ἐλαφρὸ χρῶμα στὸν φυσικὸ τόνο ποὺ ἔχει τὸ μαλλί σας.

● Ἂν ἔχετε πάρα πολλὲς ἄσπρες τρίχες, ἀφῆστε τὸ μαλλί σας ὅπως εἶναι. Τὸ γκρὶ μαλλί, πλαισιώνει πολὺ καλύτερα τὸ πρόσωπο καὶ κολακεύει περισσότερο, ἀπὸ τὸ στεγνὸ καὶ κουρασμένο βαμμένο μαλλί Οἱ ἡλικιωμένες ποὺ δὲν ἔχουν ὡραῖο ἄσπρο μαλλὶ μποροῦν νὰ τοὺς δώσουν ἕνα ἐλαφρὸ τόνο πρὸς τὸ μπλέ.

● Τὸ «φὸν—ντὲ—ταίν» δὲν κρύβει τὶς ρυτίδες. Ὅσο προχωρεῖ ἡ ἡλικία πρέπει νὰ ὑποχωρῆ τὸ μακιγιάζ. Ἔτσι θὰ φαίνεστε πιὸ νέα. Μὴ βάφετε τὰ μάτια σας.

Ἀξίζει νὰ δώσουμε κάποια ἰδιαίτερη προσοχὴ στὶς παραπάνω συμβουλὲς καὶ λεπτομέρειες ποὺ ἀφοροῦν τὴ μόδα, τὸ ντύσιμο καὶ τὴ γενικὴ ἐμφάνισι τῆς σημερινῆς κοινῆς γυναίκας. Δὲν εἶναι ἀρκετὰ μόνο ἡ φυσικὴ γοητεία καὶ ἡ ὀμορφιὰ στὴ γυναίκα ποὺ γνωρίζει καλὰ τὴ δύσκολη τέχνη τοῦ κομψοῦ ντυσίματος καὶ τοῦ μακιγιάζ γιὰ νὰ μπορῆ νὰ εἶναι πάντοτε ὡραία!... Καὶ στὸ χέρι κάθε γυναίκας εἶναι νὰ γίνῃ ὁμορφη. Δὲν χρειάζεται παρὰ φαντασία καὶ γοῦστο. Καὶ εὐτυχῶς, τὸ ὡραῖο φύλο εἶναι προικισμένο καὶ μὲ τὰ δυό.

ΔΙΔΑΣΚΕΙ

ΣΕ ΚΑΘΕ ΗΛΙΚΙΑ

1 Ἐμπριμὲ σὲ ἴσια γραμμή. Δὲν εἶναι κατάλληλο γιὰ κοπέλλες. Κάνει ὅμως γιὰ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἡλικία, ἀρκεῖ νὰ εἶναι λεπτὴ ἡ σιλουέτα. **2** Φόρεμα ἀπογευματινὸ - βραδυνὸ μὲ πολὺ φαρδειὰ φούστα. Γιὰ κοπέλλες καὶ γιὰ νέες γυναίκες. Μπορεῖ νὰ τὸ φορέσῃ καὶ μιὰ μεγαλύτερη, ἂν εἶναι πολὺ λεπτὴ καὶ διαλέξῃ τὸ κατάλληλο χρῶμα. **3** Πουλίνα ἐμπριμέ. Γιὰ κοπέλλες καὶ νέες γυναίκες. Γιὰ μεγαλύτερες, ἂν ἔχουν διατήρησι τὴ σιλουέτα τους. **4** Ταγιὲρ ἐμπριμὲ μὲ πλισὲ φούστα. Γιὰ νέες γυναίκες καὶ γιὰ μεγαλύτερες. **5** Βραδυνὸ γιὰ μεγαλύτερες γυναῖκες. **6** Μονόχρωμο ἀπέριττο φόρεμα, γιὰ νέες γυναικες καὶ γιὰ μεγαλύτερες. **7** Ἐμπριμὲ μὲ φαρδειὰ πολὺ χαριτωμένη φούστα, γιὰ κοπέλλες καὶ γιὰ νέες γυναίκες.

ΣΥΖΥΓΟΙ νοικοκυρές!

ΥΠΑΡΧΟΥΝ πολλοὶ σύζυγοι ποὺ θὰ θεωροῦσαν τὸν ἑαυτό τους προσβεβλημένο ἂν τοὺς παρακαλοῦσαμε νὰ φορέσουν τὴν ποδιὰ τῆς κουζίνας καὶ νὰ μᾶς βοηθήσουν στὸ σκούπισμα τῶν πιάτων ἢ στὸ τηγάνισμα μιᾶς ὀμελέτας, μᾶς λέει μιὰ νοικοκυρά. Μὰ σᾶς βεβαιῶ πῶς ποτὲ δὲν ἐκατάλαβα τὸ γιατί. Ξέρω πάλι καὶ ἄλλους ποὺ δὲν ἔχουν κανένα δισταγμὸ στὸ νὰ βοηθήσουν τὴ γυναίκα τους στὶς σπιτικὲς δουλειές, τώρα ποὺ οἱ ὑπηρέτριες ἔγιναν εἶδος δυσεύρετο καὶ ἀκριβὸ καὶ δὲν αἰσθάνονται γι' αὐτὸ κανένα εἶδος ταπεινώσεως.

Τοὺς βλέπετε στὴν ἀγορὰ νὰ ψωνίζουν καὶ στὸ σπίτι νὰ ξεσκονίζουν καὶ νὰ βοηθοῦν στὸ συγύρισμο χωρὶς νὰ ἔχουν τὴν ἐντύπωσι πῶς κάνουν κάτι τὸ ἐξαιρετικὸ ἢ τὸ ἀφύσικο. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω πῶς συμβαίνει μόνο στὰ νεαρὰ ἀντρόγυνα, ὅσο γιὰ τὰ παλιά, ἔχει χαθῆ κάθε ἐλπίδα!

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ γυναῖκες ποὺ βάζουν τὶς φωνὲς μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ ἄκουσαν πῶς ἕνας ἄνδρας κάνει δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

— Ἕνας ἄνδρας νοικοκυρά! Μὴ χειρότερα, μοῦ ἔλεγε μιὰ μεσόκοπη κυρία πῶς θέλετε νὰ τὸν σέβονται ὕστερα τὰ παιδιά του ὅταν τὸν δοῦν μὲ τὴν ποδιὰ τῆς κουζίνας!!

— Ὅπως ἀκριβῶς σέβονται καὶ σᾶς, κυρία μου, ποὺ σᾶς βλέπουν μὲ τὴν ἴδια στολὴ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ γεννήθηκαν.

Πάει ὁ καιρὸς τῆς σκλαβιᾶς ποὺ ὁ ἄνδρας πίστευε καὶ μεῖς τὸ παραδεχόμασταν καὶ ἦταν ἕνα εἶδος ἡμιθέου μέσα στὸ σπίτι. Δὲν λέω νὰ γίνουν οἱ ἄνδρες σκλάβοι τοῦ σπιτιοῦ καὶ οἱ γυναῖκες τ' ἀφεντικά. Τώρα ἦλθε ὁ καιρὸς τῆς ἰσότητας.

Σήμερα ποὺ δουλεύει κι' ἡ γυναίκα σὰν ἄνδρας ἔξω ἀπὸ σπίτι εἶναι δίκιο νὰ τὴν ξεκουράζῃ ὁ σύζυγος ὅσο μπορεῖ στὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ σύζυγος ποὺ ἀγαπᾶ τὴ γυναίκα του οὔτε καὶ θὰ διανοηθῆ ὅτι ταπεινώνεται βοηθώντας τὴν.

Καὶ οἱ δυὸ μαζὶ μὲ γέλια καὶ χαρὰ θὰ κάμουν πιὸ εὐχάριστα τὶς ἀνιαρὲς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

Οἱ δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ ὅταν δὲν μᾶς ἀπορροφοῦν τελεῖως δὲν κάνουν κανένο κακό, ἴσια - ἴσια μᾶς μαθαίνουν σὲ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ν' ἀγαποῦμε τὸ σπιτικό μας ποὺ τόσο κόπο θέλει γιὰ νὰ κρατηθῆ.

Τίποτε πιὸ συγκινητικὸ ἀπ' τὸ σπίτι εἶναι δίκιο νὰ ποῦ ἀφοῦ ἔπλυναν μαζὶ τὰ πιάτα καὶ τακτοποίησαν τὸ σπιτικό τους κάθονται τὸ ἀπόγευμα κολοβαλιένοι κι εὐχαριστημένοι στὴν αἴθουσα τοῦ κινηματογράφου.

Σ.Π.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΠΡΙΝ, ΚΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

ΔΕΝ ΘΑ ΠΟΥΜΕ τίποτε τὸ καινούργιο ἂν ἰσχυρισθοῦμε πὼς στὶς δύσκολες ὧρες φαίνεται ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου κι' ἴσως γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, ἡ δράσις τῶν Δωδεκανησίων γυναικῶν κατὰ τὰ χρόνια τῆς δουλείας τῆς πατρίδος τους νὰ παρουσιάζη τόσον ἐνθουσιασμὸ καὶ ζέσι.

Βέβαια ἡ πρώτη ὤθησις ὀφείλεται στὴ θερμουργὸ ἐμπνευσι τῆς 'Αντιγόνης Ζουρούδη, τῆς θαυμασίας γυναίκας μὲ τὴν ἀκούραστη δρᾶσι ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια. Μὰ ἂν βέβαια ἡ προσπάθειά της ἔμενε μοναχικὴ καὶ ἀπομονωμένη δὲν θὰ καρποφοροῦσε ποτέ. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἔπαινος ἀνήκει σ' ὅλες μαζὶ τὶς Δωδεκανήσιες ποὺ ζήτησαν νὰ περισώσουν τὴν ἑλληνικότητα τῆς πατρίδας τους, ὅταν ἀκριβῶς οἱ καταπιέσεις τοῦ ντέ Βέκι ἔφθαναν στὸ κατακόρυφο, καὶ τὸ ἑλληνικὸ κράτος δεσμευμένο ἀπὸ λόγους διπλωματικοὺς δὲν τολμοῦσε νὰ προστατεύση τοὺς ὁμοεθνεῖς μας.

Ἔτσι τὸ 1931 ἱδρύοταν στὴν 'Αθήνα ἡ «Δωδεκανησιακὴ Μέλισσα» ποὺχε σκοπὸ νὰ προστατεύση καὶ νὰ βοηθήση τοὺς ἐξορίστους καθὼς καὶ ὅλους ὅσους μὴ ἀντέχοντες τὴν τυραννία τοῦ ντὲ Βέκι ἐγκατέλειπαν τὰ νησιὰ κι' ἔφθαναν ἐδῶ χωρὶς νὰ ἔχουν ποῦ ν' ἀκουμπήσουν. Τὸ σπίτι τῆς ἱδρυτρίας καὶ προέδρου τοῦ Σωματείου, τῆς 'Αντιγ. Ζουρούδη, ἦτο ὁ τόπος συγκεντρώσεως ὅλων αὐτῶν καὶ ἀπὸ τότε ἡ μεγάλη πατριωτὶς ἔγινε γνωστὴ ὡς Μάνα τῆς Δωδεκανήσου.

'Η ἴδια μερικὰ χρόνια ἀργότερα, τὸ 1936, ἵδρυσε ἐπίσης τὸ Σχολεῖο τῆς Δωδεκανήσου. Ὡς γνωστὸν ἡ διδασκαλία τῶν ἑλληνικῶν ἀπηγορεύετο στὰ δουλωμένα νησιὰ κι' ἔτσι ὁ σκοπὸς τοῦ Σωματείου ἦταν ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐνισχύση τὸ ἐθνικὸ αἴσθημα τῶν νησιωτῶν κι' ἀφ' ἑτέρου νὰ διατηρήση καὶ νὰ διαφυλάξη κάθε τί σχετικὸ μὲ τὴν ἱστορία, τὴ λαογραφία τῆς παραδόσεις τῆς Δωδεκανήσου, τοὺς θρύλους καὶ τὰ ἔθιμά της, τὰ τραγούδια της, τοὺς ἥρωές της.

Τὰ σχολεῖα αὐτὰ λειτουργοῦσαν τὶς Κυριακὲς κι' ἐστεγάζοντο στὰ Δημοτικὰ σχολεῖα. 'Ησαν ἓν ὅλῳ ἕξη κι' εἶχαν κατὰ προτίμησιν ἱδρυθῆ σ' ὅσες συνοικίες ἀφθονοῦσαν οἱ Δωδεκανήσιοι ὅπως π.χ. στὸν Νέον Κόσμο, τὴν Πηγάδα, στὰ Καμίνια τοῦ Πειραιῶς καὶ ἄλλοῦ, καὶ συνεκέντρωναν τριακόσιους σχεδὸν μαθητές.

Στὰ σχολεῖα αὐτὰ γινόνταν δυὸ ὁμιλίες τῆς μιᾶς ὥρας ἑκάστη κι' ἀκολουθοῦσε μισὴ ὥρα μὲ τραγούδια καὶ χοροὺς τῆς Δωδεκανήσου ποὺ ἐδίδασκε ἡ γνωστὴ χορογράφος Ἔλλη Ζουρούδη.

Οἱ διδάξαντες ἦσαν πολλοί, ὑπερέβησαν τοὺς σαράντα. Κι' ἀνάμεσά τους συγκρατήσαμε τὰ ὀνόματα τῶν κ. κ. Μαγγούλια, Πρωτοψάλτη, Εὐσταθίου, Φραγκου, Μοῖρα, τοῦ γνωστοῦ καθηγητοῦ 'Αγαπητίδη, τοῦ δικηγόρου Γεωργιάδου καὶ τῆς κυρίας Βαρίκα Μοσχόβη, ποὺ ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰ πιὸ θερμὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου καὶ τῆς ὅλης κινήσεως τῶν δωδεκανησίων γυναικῶν.

Ὁ πόλεμος διέκοψε τὴ λειτουργία τῶν Σχολείων καὶ ἡ δρᾶσι τῶν γυναικῶν τῆς Δωδεκανήσου στράφηκε σ' ἄλλους τομεῖς. Τὴ στιγμὴ τῆς ἐπιθέσεως ἡ μικροβιοόγος κ. Π. Σαλιγγάρου ἱδρύει τὴν Ἕνωσι Δωδεκανησίων Γυναικῶν ποὺ κατὰ νέμει τὶς προσπάθειές της σὲ τρία διάφορα πεδία: Πρῶτο, στὴ διοργάνωσι ὁμιλιῶν μὲ θέματα δωδεκανησιακὰ στὸ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ ποὺ εἶχε παραχωρήσει εἰδικὴ ὥρα. Δεύτερο, στὴν ὀργάνωσι καὶ ἀποστολὴ στὸ μέτωπο ὁμάδος 20 νοσοκόμων ἀπὸ τὶς ὁποῖες πολλὲς διακρίθηκαν καὶ ἐτιμήθηκαν μὲ μετάλλιο. Τρίτο, τὴν ψυχαγωγία τῶν τραυματιῶν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψι καὶ τὴν ὀργάνωσι τῆς κ. Γεωρ. Σκαράκη. Ταυτόχρονα ἡ Ἕνωσις ἀπηύθυνεν ἐκκλήσεις πρὸς τὶς γυναῖκες ὅλου τοῦ κόσμου καὶ ἐφρόντισε νὰ δι αφωτίση τὴν ξένη κοινὴ γνώμη περὶ τοῦ ἀγῶνος μας διὰ δημοσιευμάτων εἰς τὸν ξένον Τύπον.

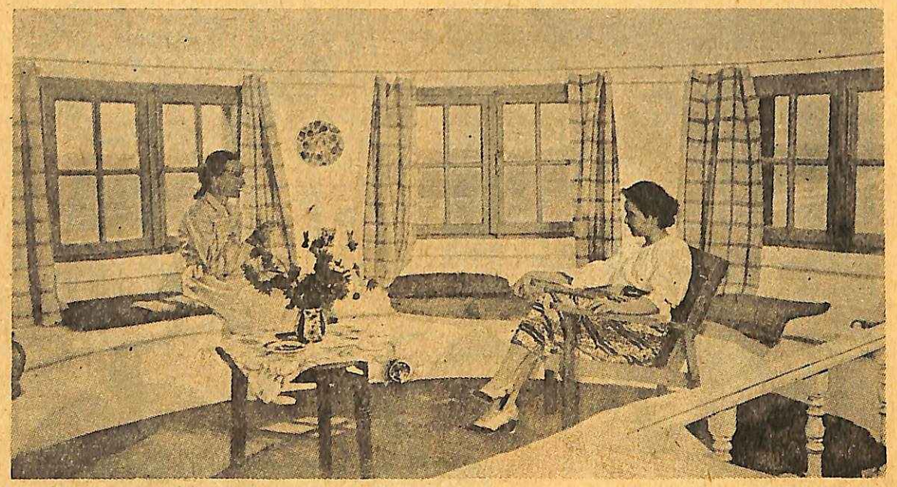

"Ενα γραφικὸ κυκλικὸ δωμάτιο ὑποδοχῆς σ' ἕνα σπίτι τῆς Ρόδου μὲ πανοραματικὴ ἄποψι πρὸς τὴ θάλασσα.

*

Φυσικὰ ἡ εἴσοδος τῶν 'Ιταλῶν προκάλεσεν αὐτομάτως τὴ διάλυσι τῆς Ἑνώσεως ἢ ἂν προτιμᾶτε τὸν ἀνασχηματισμὸ της ὑπὸ μορφὴν μυστικῆς ὀργανώσεως τῆς 'Αντιστάσεως. Θὰ ἦτανε ὑπερβολὴ νὰ ἰσχυρισθοῦμε ὅτι τὰ ὑπερδιακόσια μέλη τῆς Ἑνώσεως πέρασαν ὅλα στὴν ἀντίστασι. Πάντως καμμιὰ δεκαριὰ ἀπὸ τὰ μαχητικώτερα στελέχη ὅπως ἡ Σαλιγγάρου, ἡ Διακογιάννη, ἡ Χατζησταυρίδου, προσεχώρησαν στὴν 'Οργάνωσι Ἐλεύθεροι Ἕλληνες ποὺ ἐξέδιδε τὸ Κήρυγμα τῆς 'Ελευθερίας.

Τὸ τέλος τοῦ πολέμου καὶ τῆς ξένης κατοχῆς ἔφερε νέα ἀλλαγὴ στοὺς σκοποὺς καὶ τὶς κατευθύνσεις τῶν δωδεκανησίων γυναικῶν καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες τους ἐνέργειες ἦτο ἡ ἀνασύστασις τῆς Ἑνώσεως μὲ πρόεδρο πάλιν τὴν κ. Σαλιγγάρου, ἀντιπρόεδρο τὴν κ. Παπαθεοδώρου, γραμματέα τὴν κ. Διακογιάννη κλπ. Τώρα πιὰ ὅμως δὲν ὑπῆρχε ξένος κατακτητὴς γιὰ νὰ πολεμηθῆ — ὑπῆρχε ὅμως ἄλλος ἐχθρός: Τὸ πνεῦμα τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς ὀπισθοδρομικότητος ποὺ μοιραία κληροδοτεῖ κάθε ζυγός!

Σκοποὶ τῆς Ἑνώσεως Δωδεκανησίων Γυναικῶν εἶναι κατ' ἀρχὴν ἐξύψωσι τῆς γυναικας τῆς Δωδεκανήσου, ἡ διαφώτισι στὰ γενικὰ γυναικεῖα προβλήματα καὶ ἡ καθοδήγησί της στὸν ἐθνικὸ δρόμο.

*

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτόν, ἄρχισε τὴν ἔκδοσι μηνιαίου δελτίου ποὺ διανέμεται δωρεὰν στὶς γυναῖκες τῆς Δωδεκανήσου. Τὸ πρῶτο φύλλο μὲ χαιρετισμὸ τῆς Ἑνώσεως μοιράσθηκε σὲ δυόμισι περίπου χιλιάδες φύλλα στὰ νησιὰ καὶ ἕως τώρα ἀνελλιπῶς κάθε μήνα διανέμονται χίλια φύλλα.

Παράλληλα, ἡ Ἕνωσι ὀργανώνει ὁμιλίες μορφωτικὲς καὶ διαφωτιστικὲς ὄχι μόνο γιὰ ζητήματα καὶ πράγματα τῆς Δωδεκανήσου μὰ καὶ γιὰ θέματα γενικώτερα γυναικεῖα καὶ ἐθνικά. Κι' ἐπειδὴ ἦταν ἀνάγκη νὰ ξυπνήσουν καὶ νὰ κινηθοῦν οἱ γυναῖκες τῶν νησιῶν ποὺχαν τρομοκρατηθῆ ἀπὸ τὴ ξένη κατοχὴ ἡ μακαρίτισσα 'Αντιγ. Ζουρούδη περιώδευσε τὴ Δωδεκάνησο δημιουργώντας γυναικεῖες συγκεντρώσεις καὶ διαλέξεις καὶ κατόπιν μὲ τὴν προσωπική της ἐπιρροὴ ἵδρυσε παραρτήματα τῆς Ἑνώσεως.

'Από τὰ παραρτήματα αὐτὰ τὸ πιὸ ἀξιόλογο εἶναι τῆς Ρόδου μὲ πρόεδρο τὴν κ. Τσουβαλᾶ, ἀντιπροέδρους τὶς κ.κ. Εὐτυχιάδου καὶ 'Αμυγδαλᾶ καὶ γραμματέα τὴν κ. Θωμαΐδου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν του φθάνει τὶς διακόσιες πενῆντα καὶ ἡ ἐργασία του εἶναι κυρίως φιλανθρωπική. Σὲ στενὴ συνεργασία μὲ τὴ Μητρόπολι προσπαθεῖ κατὰ τὸ δυνατὸν ν' ἀνακουφίση τοὺς ἀπόρους τοῦ νησιοῦ μὲ χρήματα ποὺ συγκεντρώνουν ἀπὸ τὴν πώλησι εἰδῶν συλλεγομένων ἀπὸ τὰ διάφορα χωριά. Τὸ παράρτημα αὐτὸ διωργάνωσε ἐπίσης καὶ τὸ μνημόσυνο τῆς 'Ανθούλας Ζερβοῦ ποὺ ἐξετελέσθη ἀπὸ τοὺς 'Ιταλοὺς γιατὶ ἀντιδροῦσε στὶς καταπιεστικὲς διαταγές τους. Παραρτήματα ὑπάρχουν ἐπίσης στὴν Κῶ καὶ στὴ Κάσο ἂν καὶ ἡ δρᾶσι τους εἶναι σχετικὰ μικρότερη.

*

'Η Ἕνωσις Δωδεκανησίων Γυναικῶν ἐκήρυξε τὸ 1953 «ἔτος Μεγίστης» (Μεγίστη ὡς γνωστὸν ὀνομάζεται τὸ Καστελλόριζο) γιατὶ τὸ μικρὸ αὐτὸ νησάκι εἶναι τόσο κατεστραμμένο ὥστε χωρὶς σύντονη βοήθεια κινδυνεύει νὰ ἐρημωθῆ.

Παράλληλα πρὸς τὴν κρατικὴ μέριμνα ἡ Ἕνωσις συγκέντρωσε μὲ ἔρανο δέκα ἑκατομμύρια εἰς μετρητὰ καὶ τετρακόσια κιλὰ ἱματισμοῦ καὶ λοιπῶν οἰκιακῶν εἰδῶν ποὺ ἐστάλησαν ἤδη στὸ μητροπολίτη Ρόδου καὶ πρόκειται νὰ διανεμηθοῦν στοὺς κατοίκους τοῦ Καστελλόριζου στὶς 13 Σεπτεμβρίου, ἡμέρα ἀποβάσεως στὴ Δωδεκάνησο, τοῦ πρώτου ἑλληνικοῦ ἀγήματος.

Ἔτσι ἀλλάζοντας τρόπο δράσεως ἡ Ἕνωσις Δωδεκανησίων Γυναικῶν δὲν παύει νὰ ἐξυπηρετῆ ταυτόχρονα καὶ τὴ μικρὴ καὶ τὴ μεγάλη Πατρίδα

Κ. ΣΦΑΕΛΛΟΥ

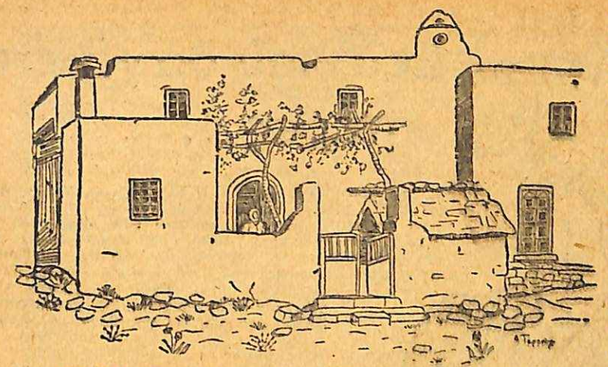

ΡΟΔΟΣ: Χωριάτικο σπίτι στ' Ἄφαντον (Σχέδιο 1)

ΤΟ ΚΑΡΠΑΘΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

ΤΗΣ κ. ΑΘΗΝΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΟΣΟΙ ταξίδεψαν στὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου καὶ κυρίως στὶς Κυκλάδες Σποράδες καὶ Δωδεκάνησα, θὰ πρόσεξαν τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῶν σπιτιῶν τους, χτισμένων, σ' ἕνα κατὰ τὸ πλεῖστο, ὁμοιόμορφο γραμμικὸ τύπο ἀπάνω σὲ σχήματα κυβιστικά. Στενόμακρα ἢ τετράγωνα, μονόπατα ἢ δίπατα, καμμιὰ φορὰ ἴσως καὶ τρίπατα, τὰ αἰγαιοπελαγίτικα σπίτια ὀρθώνουν τὴν ὕπαρξή τους χαραγμένη ἀπάνω σὲ ἴσιες, ὁριζόντιες καὶ κάθετες γραμμές, ἀπὸ τὰ θεμέλια ὡς τὴν ἀκεραμίδωτη στέγη ποὺ καταλήγει στὰ λεγόμενα δωμάτια μὲ τὴν ἐπίπεδη ἐπιφάνεια. Στὴ συνολική τους ὄψι ὅπου, μέσ' ἀπ' τὴν ἁπλή, ἁρμονικὴ διάταξι τῶν γραμμῶν, διαφαίνεται ἡ ὥριμή μας ἀπὸ βαθὺ πολιτισμένο ἐνστικτο αἰσθητικὴ καὶ ἐπίγνωση τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ πρακτικοῦ στὸ λαὸ τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου. διακρίνουμε τὸ καταστάλαγμα μιᾶς μακρότατης ἑλληνικῆς παράδοσης ποὺ δὲν ἄφησε νὰ τὴ διασπάσουν ἢ νὰ τὴ μολύνουν ξένες ἐπιδράσεις, ἀλλὰ ἐκράτησε αὐτούσιο τὸν ἀρχικό της χαρακτήρα. 'Ανάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς ζωῆς καὶ μὲ τὶς κλιματολογικὲς συνθῆκες τοῦ τόπου, οἱ Αἰγαιοπελαγίτες δημιούργησαν τὸν καλύτερο τύπο τοῦ νησιώτικου σπιτιοῦ, κατὰ τὸ πρακτικώτερο καὶ αἰσθητικώτερο τρόπο, μέσα στὸ φυσικὸ πλαίσιο ποὺ τοῦ ταιριάζει. Χωρὶς εἰδικὴ ἐπιστημονικὴ κατάρτισι σὲ Εὐρώπες, σὲ Πολυτεχνεῖα καὶ σὲ Πανεπιστήμια, ἀπὸ πατροπαράδοτη κληρονομικὴ παράδοση, ἀπὸ ἔμφυτο αἴσθημα τῆς ἁρμονίας καὶ τὴν μαθηματικὴ ἰσορροπία τῶν ὄγκων κατορθώνοντας νὰ στηρίξουν ὁλόκληρες κρεμαστὲς πολιτεῖες ἀπάνω σὲ ἀπόκρημνα βουνὰ καὶ σὲ ἄβυσσαλέους βράχους, ὅπως π.χ. στὴ Σαντορίνη, τὴ Σκύρο, στὴ Νίσυρο, στὴν Κάρπαθο — χωριὸ Ἔλυμπος — ὅπως καὶ σὲ ἄλλ' ἀκόμη νησιὰ τοῦ Αἰγαίου.

Ὅση ἀπλότητα ἔβαλαν οἱ νησιῶτες στὴν ἔκφραση τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς τῶν σπιτιῶν τους ποὺ, μὲ τὸ κατάλευκό τους χρῶμα, βρίσκονται τόσο ἁρμονικὰ συνταιριασμένα ἀνάμεσα στὸ γαλάζιο πλαίσιο τ' οὐρανοῦ καὶ τοῦ πελάγους, τόσο ἐφρόντισαν, μὲ τὸ καλαισθητικό τους ἔμφυτο αἰσθητήριο, νὰ τὸ στολίσουν ἐσωτερικὰ μέ, παρμένα ἀπὸ τοπικὲς πηγές, διακοσμητικὰ στοιχεῖα ἐμπνευσμένα ἀπὸ μιὰ μακραίωνη παραδοση καὶ βασισμένη στὴν ἁπλῆ ὅσο καὶ καλλιτεχνικὴ αἴσθηση καὶ διάταξη ἑνὸς συναρπαστικοῦ σὲ ὁμορφιὰ συνόλου, τέτοιου ποὺ δὲν τὸ συναντοῦμε σὲ κανένα ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου. Κατώρθωσαν, συνδυάζοντας τὴν οἰκονομία τοῦ χώρου, μὲ τὴν ἄνεση τῆς ζωῆς καὶ μὲ τὴν αἰσθητικὴ ἱκανοποίηση τῶν ματιῶν καὶ τῆς ψυχῆς, νὰ δημιουργήσουν τὸν ὡραιότερο καὶ ἀντιπροσωπευτικώτερο τύπο τοῦ αἰγαιοπελαγίτικου σπιτιοῦ.

"Ετσι μαζὺ μὲ τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα, τὰ μνημεῖα τοῦ λόγου, τὰ τραγούδια, τὰ παραμύθια, τὰ νανουρίσματα καὶ τὰ μοιρολόγια, ὅπως καὶ τὰ ἔργα τῆς λαϊκῆς χειροτεχνίας, συνυφάνθηκαν καὶ πῆραν ζωντανὴ μορφὴ καὶ ἔκφραση μέσ' ἀπ' τοὺς ἰδιους ψυχολογικοὺς παράγοντες, καὶ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ ἔργα τοῦ λαοῦ μας ποὺ ἐστέγασαν, στεγάζουν καὶ θὰ στεγάσουν ὁλόκληρες γενιὲς ἀγνῶν καὶ καθαροαίμων 'Ελλήνων μὲ τὸν καρποφόρο καὶ ζωογόνο σπόρο τῆς προαιώνιας καταγωγῆς τους.

"Ενας ἀπὸ τοὺς πιὸ χαρακτηριστικοὺς τύπους τοῦ αἰγαιοπελαγίτικου σπιτιοῦ ποὺ βρίσκεται γενικὰ μέσα στὰ αἰσθητικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ πλαίσια ποὺ προαναφέραμε καὶ ποὺ παρουσιάζει, ἀπὸ κάθε του ἄποψη ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον εἶναι, στὰ Δωδεκάνησα, τὸ Καρπάθικο σπίτι. 'Αποτελεῖται συνήθως ἀπὸ τρεῖς κάμαρες, «τὸ μεγάλο σπίτι» μὲ πόρτα παράθυρο καὶ φεγγίτη, τὸ μικρὸ σπίτι ἢ «παράσπιτο» μὲ πόρτα καὶ φεγγίτη, καὶ τὸ «κελλί» μὲ μιὰ πόρτα καὶ μὲ δίπλα του τὸ φοῦρνο. Εἶναι χτισμένα σὲ ἴσια γραμμὴ ἢ σὲ σχῆμα Γ ὅπως σχέδιο 1 καὶ βλέπουν σὲ μιὰ πλακόστρωτη αὐλή, συνήθως μαντρωμένη μὲ μιὰ «ξεπορτιά» — ἐξώπορτα — ποὺ βγαίνει στὸ δρόμο. 'Η αὐλὴ στολίζεται μὲ «ἀλετάνες» — λουλουδωτὲς πεζούλες — πολλὲς φορὲς καὶ ἀπὸ δέντρα καὶ κληματαριές. 'Απάνω ἀπὸ τὸ κελλί, ποὺ χρησιμεύει γιὰ ποθίκια ἢ γιὰ κουζίνα, χτίζουνε τὸ ἀνώγι ποὺ εἶνει, σὰ νὰ ποῦμε, ὁ ξενώνας τοῦ σπιτιοῦ κι' ὅπου ἀνεβαίνουν μ' ἐξωτερικὴ ξύλινη ἢ πέτρινη σκαλίτσα ποὺ καταλήγει σὲ μικρὸ μπαλκόνι εἶναι ἀκόμη καὶ ὁ «κούρπιθας» — ἀχυρώνας γιὰ τὰ ζῶα καὶ ὁ «κοῦμος» ἢ «κουμᾶς» ὅπου «κοιτάζουν οἱ πούλλες» — δηλ. τὸ κοτέτσι ὅπου κοιμοῦνται οἱ ὄρνιθες. Οἱ στέγες ὅλων αὐτῶν τῶν κτισμάτων, «τὰ δώματα», εἶναι στρωμένες μὲ «πατελιά» ἕνα εἶδος χώμα ἀδιάτραστο, ἀπὸ τὴ βροχή. Τὰ ὁρόχινα νερὰ καταλήγουν σὲ χτιστὰ τριγύρω ἀπὸ τὸ δῶμα αὐλάκια, γιὰ νὰ χυθοῦν στὴ «χαλέτρα», τὴν ὀρθιὰ χτιστὴ ἢ τσίγκινη ὑδρορροὴ ποὺ τὰ κατεβάζει σὲ μέρος κατάλληλο. Μιὰ γραφικὴ καμινάδα, ἡ «ἀνεκαρνὰ» σὲ σχῆμα ἰδιόρρυθμο, συνήθως καμωμένη ἀπὸ κόκκινο χώμα ὅπως οἱ στάμνες καὶ μὲ γύρω τρύπες σὰν αὐλοὺς, ἀπ' ὅπου βγαίνει ὁ καπνός σχέδιο 2, ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τὸ δῶμα καὶ συμπληρώνει τὴν ἐξωτερικὴ τοῦ καρπάθικου σπιτιοῦ.

Οἱ χτιστάδες τῆς Καρπάθου θημίζονται ὡς οἱ καλύτεροι μαστόροι ἀπ' ὅλα τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, γι' αὐτὸ καὶ τοὺς προτιμοῦν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλους. Καὶ ὄχι μόνο ὡς οἰκοδόμους, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄξιους τεχνῖτες ξυλουργοὺς καὶ ξυλογλύπτες ποὺ τὰ ἔργα τους ἔχουν μιὰ ξέχωρη σφραγίδα καλλιτεχνική, ὅπως θὰ δοῦμε ἀμέσως στὰ ντόπια σπίτια τους, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὶς πόρτες τοῦ σπιτιοῦ ποὺ εἶναι συνήθως καρυδένιες καὶ ὁριζόντια κομμένες, σχηματίζοντας ἕνα φύλλο στὸ ἀπάνω μέρος κι' ἄλλο στὸ κάτω, ὥστε ὅταν θέλουν, νὰ κλείνουν τὴ μισὴ γιὰ νὰ μὴ μπαίνουν μέσ' οἱ κότες. Οἱ πόρτες ἰδίως στὸ ἀπάνω φύλλο εἶναι ὁλοσκάλιστες μὲ λεπτότατα σχέδια βυζαντινά, μὲ σταυροὺς, ρόδακες, λουλούδια καὶ ἄλλα διακοσμητικὰ θέματα. 'Εκεῖ ὅμως ὅπου ὁ λαϊκὸς τεχνίτης βάζει ὅλο τὸ καλλιτεχνικὸ μεράκι του, εἶναι ἡ λεγόμενη «ἁρματωσιὰ» ἐσωτερικὸς διάκοσμος τοῦ «μεγάλου σπιτιοῦ» ποὺ τὸ χρησιμοποιοῦν γιὰ τὶς γιορτές τους, γάμους καὶ τὰ μουσαφιρλίκια. Τὸ «μεγάλο σπίτι» χωρίζεται στὰ δυὸ ἀπὸ ἕνα χαμηλό, ὡς ἑνάμισι μέτρο ὕψος ξύλινο παραπέτασμα γεμάτο ὡραῖα σκαλίσματα ὅπου στηρίζεται ἕνα δεύτερο πάτωμα σὰν προσκήνιο θεάτρο, ἢ σὰ νὰ ποῦμε ἕνας μεγάλος ἐσωτερικὸς ἐξώστης ποὺ τὴν πρόσοψή του στολίζουν χαμηλὰ πελεκητὰ καγκελάκια λεγόμενα «παρμακλίκια» ἢ «τραπουζάνια». Αὐτὸ τὸ διαμέρισμα ποὺ ὀνομάζεται «σουφᾶς» ἔχει πλάϊ του ἕνα δεύτερο ψηλότερο πατωματάκι, τὸ λεγόμενο «πανωσούφι» μὲ τὰ ἴδια καγκελάκια. 'Από τὸν «πάτο» — οἱ παλαιότεροι τὸ εἶχαν στρωμένο μὲ χτιστὰ «χοχλάκια» — βότσαλα τῆς θάλασσας — ἢ μὲ «βουτσᾶ» — κοπριὰ βοϊδίσια ἀνακατεμένη μὲ πηλὸ καὶ ἄχυρο ἀνεβαίνουν στὸ «σουφᾶ» ἀπὸ δυὸ ψηλὰ σκαλοπάτια περνώντας κάτω ἀπὸ τὴν ψηλὴ ἀνοιχτὴ αὐλή, μὲ τὸ βυζαντινὸ κόσμημα στὴν κορφή, ποὺ τὸ ἕνα στὸν τόπο «στεφανωτό» ἢ «καμαροσάνιδο».

'Από τὸ «σουφᾶ» πάλι μὲ δυὸ σκαλάκια φθάνουν στὸ «πανωσούφι». 'Ενας μεγάλος στύλος ἀνάμεσα σουφᾶ καὶ πανωσούφι, φτάνει ὡς τὸ ξύλινο ταβάνι ὑποβαστάζοντας τὸ μακρὺ μεσαῖο δοκάρι «τραδέρσα» ποὺ στηρίζει τ' ἄλλα ξύλα τῆς στέγης. 'Ορ.ζοντια λεπτὰ καδρόνια ἔρχονται ἀπὸ τοὺς πλάγιους τοίχους στηρίζοντας τὴν πύλη τοῦ «σουφᾶ». Σ' αὐτὰ τὰ καδρόνια στὰ καγκελάκια κρεμοῦν οἱ Καρπαθιῶτες τὰ περίφημα «χρέμια» — χράμια — μὲ τὰ ζωηρὰ καὶ ἁρμονικὰ χρώματα, ποὺ τὰ ὑφαίνουν καὶ τὰ ὑφαίνουν μόνες τους, τὶς πλουμιστὲς πετσέτες καὶ κατὰ μάκρος τοῦ χοντροῦ στύλου, ἀνάμεσα στὸ σουφᾶ καὶ τὸ πανωσούφι κρέμεται ἡ μακρὰ «στυλομαντήλα», εἶδος κουρτίνας κατάφορτη ἀπὸ πολύχρωμα κεντήματα μὲ σχηματοποιημένα διάφορα μοτίβα, λουλούδια, δέντρα, κυπαρισσάκια, καβούρους, πουλιὰ κ.ἄ. Ἐ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὴ σελίδα 58.

ΠΑΡΠΑΘΟΣ: Γειτονιὰ στὴν Ἔλυμπο (Σχέδιο 2)

Σεῖς πού θὰ γίνετε μητέρες...

... μὴ φροντίζετε μόνο γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ σας ἐμφάνισι. Πρέπει τὴν ἴδια προσοχὴ νὰ δώσετε καὶ στὰ ἐσώρουχά σας. Πρέπει καὶ στὸ σπίτι νὰ εἰσαστε ὅσο πιὸ κομψὴ μπορεῖτε, περιμένοντας τὸ εὐχάριστο γεγονός. Τὰ σχέδια ποὺ δημοσιεύουμε στὶς σελίδες αὐτές εἶναι τόσο καλὰ μελετημένα, ὥστε ὄχι μόνο εἶναι κατάλληλα καὶ γιὰ τὴν πιὸ προχωρημένη κατάστασι, ἀλλὰ μποροῦν νὰ φορεθοῦν καὶ μετά.

1 Ἁπλῆ φαρδειὰ ρόμπα μὲ ἄνετα μανίκια. Τὸ χειμώνα θὰ τὴν κάνετε σὲ μαλακὴ ζεστὴ φανέλλα.

2 Νυχτικιὰ μὲ ἐντελῶς ἐλεύθερο φάρδος. Τὰ φάρδη ἀρχίζουν ἀπὸ πάνω, ἔτσι ποὺ ἡ νυχτικιὰ ὅταν δὲν εἶναι δεμένη μοιάζει κάπως μὲ χωνί. Στὰ πλάγια ἔχει δυὸ ἀνοίγματα γιὰ νὰ περνάη ἡ ζώνη. Τὰ ἀνοίγματα αὐτὰ βρίσκονται ψηλότερα ἀπ' τὴ μέση. Ἔτσι ἡ ζώνη ἀγκαλιάζει τὸ μπούστο σχεδὸν κάτω ἀπ' τὸ στῆθος, καὶ δένει φιόγκο ἐμπρὸς ἀρκετὰ ψηλά, ἀφοῦ περάση μέσα ἀπὸ μιὰ μικρὴ θηλιὰ ποὺ βρίσκεται στὸ τέλος τοῦ ντεκολτέ. Στὴν ἀρχὴ μπορεῖτε νὰ δένετε τὴ ζώνη καὶ κανονικὰ γύρω - γύρω ἀπ' τὴ μέση σας. Στὸ τέλος θὰ τὴν παραλείψετε τελείως.

3 Ἡ νυχτικιὰ αὐτὴ ἔχει στὸ μποῦστο καὶ στὴν πλάτη ὅλο πιετάκια ποὺ σταματοῦν ἀκριβῶς κάτω ἀπ' τὸ στῆθος. Κάντε τα ἀρκετὰ βαθειά, ὥστε νὰ δώσετε ὅσο γίνεται μεγαλύτερο φάρδος στὴ νυχτικιά. Φτιάξτε κι' ἕνα στενὸ ζωνάκι, γιὰ νὰ τὸ δένετε γύρω σας ὅταν θέλετε.

4 Ἡ νυχτικιὰ αὐτὴ ἔχει μικρὸ νωμίτη ἐμπρὸς καὶ πίσω στολισμένο μὲ φριλάκι. Τὸ φάρδος σουρώνει γύρω-γύρω κάτω ἀπ' τὸ νωμίτη. Ἀπὸ μιὰ θηλιὰ ποὺ βρίσκεται στὴν ἄκρη τοῦ ντεκολτὲ περνάει μιὰ φαρδειὰ λουρίδα καὶ δένει φιόγκο. Τὴ ἴδια λουρίδα, ἂν θέλετε, τὴ λύνετε καὶ τὴ δένετε ζώνη.

5 Κάτω ἀπὸ τὴ μπάντα τοῦ νωμίτη σουρώνετε γύρω - γύρω ὅλο τὸ φάρδος (ἢ τὸ μαζεύετε σὲ πιετάκια ἂν τὰ προτιμᾶτε). Κάτω ἀπ' τὸ στῆθος ράβετε μὲ ἐλαφρὴ βελονιὰ ἕνα κορδελάκι (ξένο ἢ ἀπὸ λόξα τοῦ ὑφάσματος). Τὰ φάρδη τῆς μέσης τὰ μαζεύετε μὲ ἀνάλογο κορδελάκι. Ὅταν προχωρήση ἡ ἐγκυμοσύνη βγάζετε τὸ ζωνάκι. Ἂν ἐν τῷ μεταξὺ μεγαλώσ η πολὺ καὶ τὸ στῆθος σας ἀφαιρεῖτε καὶ τὸ κορδελάκι τοῦ στήθους, ξηλώνοντας τὸ ράψιμο.

Ἡ ἐμπριμὲ ρόμπα με τὸ πλουσιο φάρδος

● Ἡ ἐμπριμὲ αὐτὴ ρόμπα μὲ τὸ πλούσιο φάρδος ποὺ βλέπετε στὴν ἀπέναντι σελίδα ἔχει θαυμάσια γραμμὴ ἐμπνευσμένη ἀπὸ μοντέλα περασμένων ἐποχῶν. Γίνεται πολὺ ὡραία σὲ ἐλαφρὸ μαλακὸ μεταξωτό.

Ο ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΜΕΓΑΛΗ Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ ● ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΜΙΑΣ ΚΑΛΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ● ΒΑΣΙΚΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΠΑΝΤΟΤΕ Ο ΨΥΧΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

ΜΙΛΗΣΑΜΕ στὸ προηγούμενο γιὰ τὴν ἐπίδρασι, ποὺ ἀσκεῖ ὁ κακὸς κινηματογράφος ἐπάνω στὰ παιδιά. Καὶ πιστεύω πὼς θἄχουν πεισθῆ οἱ γονεῖς ὅτι πρέπει νὰ τὸ σκεφτοῦν λιγάκι πρὶν ἀποφασίσουν νὰ πάρουν μαζί τους στὸν κινηματογράφο τὰ παιδιά τους ἢ ὅταν θὰ τοὺς δώσουν τὰ χρήματα γιὰ τὸ εἰσιτήριο, ποὺ θ' ἀγοράσουν μόνα τους. Νὰ ἐξετάσουν δηλ. καὶ νὰ ζυγίσουν ἂν τὰ παιδιά τους θὰ βγοῦν ὠφελημένα ἀπὸ τὸ δίωρο θέαμα ἢ ἂν θὰ ζημιωθοῦν.

Σ' αὐτό, ἀκριβῶς, ἐπιθυμοῦμε νὰ διευκολύνωμε σήμερα τοὺς γονεῖς: Νὰ τοὺς βοηθήσουμε νὰ διακρίνουν τὶς κινηματογραφικὲς ταινίες ποὺ εἶναι κατάλληλες γιὰ τὰ παιδιά. Μὰ πρὶν ἀπ' αὐτό, ἂς δοῦμε κάτι ἄλλο βασικό: Ἀξίζει ν' ἀναζητοῦν, οἱ γονεῖς κι' οἱ ἐκπαιδευτικοί, μὲ ἐπιμονὴ τὸ καλὸ κινηματογραφικὸ θέαμα γιὰ τὰ παιδιά; Ἢ, πιὸ συγκεκριμένα: Πρέπει, καὶ καλά, νὰ βλέπουν τὰ παιδιὰ κινηματογράφο καὶ γιατί; Αὐτὸ ἂς ἐξετάσουμε πρώτα.

Ὁ κινηματογράφος στηρίζεται στὸ αἰσθητήριο τῆς ὁράσεως. Σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, αὐτὸ ποὺ βλέπουν, συλλαμβάνεται καὶ στερεώνεται πιὸ ἄμεσα καὶ καλύτερα. Μὰ πιὸ πολὺ γιὰ τὰ παιδιά, οἱ ὀπτικὲς παραστάσεις εἶναι σημαντικώτατες καὶ σ' αὐτὲς στηρίζεται κυρίως ὁ κλασσικώτερος τρόπος ἐπικοινωνίας τοῦ νεαροῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ περιβάλλον του. Ὁ κινηματογράφος ἐκμεταλλεύεται, σὰν τέχνη, τὴν κινουμενη εἰκόνα. Ἡ εἰκόνα αὐτή, μὲ τὴ φυσικότητά της, τὴν παραστατικότητ της, τὴ ζωηρότητ: καὶ τὴν καλλιτεχνική της ἀρχιτεκτόνισι καὶ ἰσορροπία γοητεύει κυριολεκτικά. Ἐντυπώνεται καθαρὰ καὶ ταχύτατα κι' ἀφομοιώνεται κατὰ θαυμαστὸν τρόπο ἀπὸ τὸ μικρὸ θεατή. Γίνεται βίωμα καὶ ταυτόχρονα φτερώνει τὴ φαντασία καὶ συναρπάζει κατὰ τρόπο μαγευτικό.

Ὁ κινηματογράφος ἐπιτρέπει στὸ παιδὶ νὰ γνωρίση μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια μιὰ πυκνότερη σύνθεσι τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Μπορεῖ νὰ τοῦ γνωρίση πρόσωπα καὶ γεγονότα, ποὺ δύσκολα θὰ συναντοῦσε στὸν καθημερινό του δρόμο. Ἔχει τὸν τρόπο νὰ τοῦ φέρη κοντὰ του πλῆθος παραστάσεις ἀπὸ τὴ ζωὴ ξένων τόπων, ἀνθρώπων, ζώων, φυτῶν. Ἔχει τὰ μέσα νὰ συλλάβη μυστικὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ τὰ παρουσιάση μὲ ἁπλὸ τρόπο ὥστε ν' ἀφομοιωθοῦν ἀπὸ τὸν καθένα.

Ἡ σύγχρονη ἀνάπτυξι τοῦ κινηματογράφου, ποὺ ὅλο καὶ προχωρεῖ μὲ μεγάλα γρήγορα βήματα πρὸς τελειότερους τρόπους ἐκφράσεως (στερεοσκοπικὸς κινηματογράφος κ.λ.π.) μαρτυρεῖ πόσο μεγάλη ἐκτίμησι νοιώθουν οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν ἔβδομη τέχνη. Ἡ παιδικὴ ἡλικία, τὸ σχολεῖο κι' ἡ ἀγωγὴ γενικὰ δικαιοῦνται ἕνα μεγάλο μερίδιο στὸν κύκλο τοῦ θαυμασμοῦ πρὸς τὶς κατακτήσεις τοῦ κινηματογράφου. Ἡ ὀθόνη καλεῖται ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη τῆς ψυχολογίας καὶ τῆς παιδαγωγικῆς νὰ παίξη σημαντικὸ ρόλο στὴ μόρφωσι τοῦ παιδιοῦ.

*

Γιὰ νὰ ἱκανοποιῆ τὸ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ παιδιοῦ μιὰ ταινία, πρέπει νὰ στηρίζεται στὰ ψυχολογικὰ πορίσματα, γιὰ τὸν τρόπο ποὺ λειτουργεῖ καὶ κινεῖται ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος τοῦ παιδιοῦ. Μιὰ ταινία μπορεῖ νὰ θεωρῆται καταλληλότατη γιὰ τὸν ἐνήλικο καὶ ὅμως νὰ εἶναι κακὴ γιὰ τὸ παιδί. Βέβαια στὸν τόπο μας ποτὲ δὲν ἔγινε ἀπόπειρα νὰ γυριστῆ μιὰ ταινία μὲ παιδικὸ περιεχόμενο καὶ προορισμό. Μὰ δὲν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις ἀποτυχίας τέτοιων προσπαθειῶν στὸ ἐξωτερικὸ καὶ κατασκευῆς κακῶν ταινιῶν προορισμένων δυστυχῶς, γιὰ παιδιά, γιατί, ἀκριβῶς, τόσο ὁ σεναριογράφος ὅσο κι' ὁ ὀπερατὲρ εἶδαν τὴν ταινία μὲ τὸ μάτι τοῦ ἐνήλικου.

Μιὰ ταινία μὲ ἥρωες παιδιὰ κινεῖ πιὸ πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παιδιῶν. Δέχονται μὲ περισσότερη λογικότητα τὰ ἔργα τῶν ὁμιλήκων τους καὶ διδάσκονται πιὸ ἀποτελεσματικὰ γιατὶ δὲν ὑπάρχει ὁ φραγμὸς τῆς διαφορετικῆς ψυχοσυνθέσεως, αὐτῆς ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἡλικία. Ἰσχύει κι' ἐδῶ ὅ,τι καὶ γιὰ τὸ μυθιστόρημα, τὸ διήγημα καὶ γενικὰ γιὰ τὰ καλλιτεχνικὰ δημιουργήματα τοῦ λόγου.

Τὸ περιεχόμενο ταινιῶν, ποὺ προορίζονται γιὰ παιδιά, πρέπε. νὰ στηρίζεται σὲ ὑπόθεσι ἁπλῆ, σαφῆ, δίχως σκοτεινὰ καὶ μυστηριώδη σημεῖα, ποὺ κάνουν τὸ θέαμα, ἴσως, πιὸ πικάντικο, ἀλλὰ κατώτερης ποιότητας. Νὰ στηρίζεται στὴ λογικὴ τῶν γεγονότων καὶ τῶν ἰδεῶν, ποὺ ταιριάζει στὸ παιδί. Ὁ ἥρωας νὰ ἐνεργῆ ὄχι σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες ἐνεργείας τοῦ ὥριμου ἀνθρώπου, ἀλλὰ ὅπως ἐνεργεῖ ὁ νέος, τὸ παιδί.

Ἡ κάθε ὑπόθεσι νὰ στηρίζεται σὲ συγκεκριμένο σχέδιο, ποὺ νἄχη σκοπὸ διδακτικὸ καὶ ψυχαγωγικό. Τυχοδιωκτικὲς περιπέτειες χρυσοθηρῶν, κατακτητῶν, πειρατῶν, δὲν ἔχουν θέσι σὰν κύρια, κεντρικὴ ὑπόθεσι ἀλλὰ μόνον σὰν διαβατικὰ ἐπεισόδια, μὲ δευτερεύουσα σημασία. Ὁ ἠθικός, δραστήριος, ἀλτρουιστὴς κοινωνικὸς ἄνθρωπος, ποὺ διψᾶ γιὰ τὴν πρόοδο, γιὰ τὸ ὑλικὸ καὶ πνευματικὸ ἀνέβασμα τῆς κοινωνίας, πρέπει νὰ κατέχη τὸ κέντρο σὲ κάθε ταινία, ποὺ θέλει νὰ θεωρῆται ἠθοπλαστική.

Ταινίες μὲ ἱστορικὸ περιεχόμενο, ποὺ ἀναπαριστάνουν καὶ ζωντανεύουν παλαιὰ σημαντικὰ γεγονότα ἢ ἐπεισόδια τῆς ζωῆς μεγάλων προσωπικοτήτων τονώνουν στὸ παιδὶ τὴν ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν ἀξία τῆς ζωῆς καὶ τὴν πρόοδο, ποὺ γίνεται σκοπὸς τῆς ζωῆς. Ἔξοχα παραδείγματα γιὰ μίμησι παρέχουν τέτοιες ταινίες, ποὺ διατρανώνουν τὸν ἀγώνα τοῦ ἀνθρώπου νὰ νικήση τὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς καὶ νὰ προοδεύση. Μπορεῖ ὁ καθεὶς ἐδῶ νὰ ἀναγνωρίση πόσο ἄσχημα παιδικὰ γοῦστα καλλιεργοῦν οἱ ταινίες τῶν κάου - μπόϋ μὲ τὶς πιστόλες, οἱ ἀστυνομικὲς ταινίες καὶ οἱ ὅμοιες. Τὰ παραμύθια κι' οἱ θρύλοι μὲ ἥρωες μεγάλους ἢ μικρὰ παιδιὰ καὶ ποὺ βασίζονται σὲ σωστὴ ἀντιμετώπισι τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς — μὲ προοδευτικὸ δηλ.· περιεχόμενο — μποροῦν νὰ δώσουν ἄφθονο ὑλικὸ γιὰ παιδικὲς ταινίες. Καὶ πιὸ πέρα, συμβολικὲς μορφές, ζῶα, φυτὰ κ.λ.π. ὅπως τὰ συναντοῦμε στὰ μίκυ - μάους τέρπουν μαζὶ καὶ διδάσκουν ὅταν εἶναι καλοδαλμένες. Μιλοῦν τότε, τὴν ἴδια γλώσσα τῆς παιδικῆς ψυχῆς.

Περισσότερο ἀπὸ κάθε εἴδους γεωγραφία, φυτολογία, ζωολογία, μπορεῖ νὰ μιλήση στὰ παιδιὰ μιὰ ταινία εἰδικὰ γυρισμένη γιὰ νὰ μεταδώση γνώσεις καὶ τὴ γοητεία τοῦ κόσμου τῶν ἄλλων ἠπείρων ἢ ξένων τόπων καὶ λεπτομέρειες ἀπὸ τὴ ζωὴ ζώων, φυτῶν κ.λ.π. Μὰ ὄχι ἐκεῖνες οἱ φοβερὲς ταινίες τῆς ζούγκλας, ποὺ ὠδήγησαν πολλὰ παιδιὰ στὸ βασίλειο τῆς φοβίας καὶ τοῦ τρόμου.

Δυστυχῶς σπανίζει πολὺ ὁ καλὸς κινηματογράφος στὴ χώρα μας. Ἰδιαίτερα ὁ παιδικὸς κινηματογράφος, ποὺ καλεῖται νὰ παίξη παιδαγωγικὸ ρόλο, σχεδὸν ἀπουσιάζει. Καὶ φαίνεται πὼς θ' ἀργήση ἀκόμα νἄρθη καὶ νὰ μᾶς χαρίση τὰ εὐεργετικά του ἀποτελέσματα. Ὡς τότε, εἶναι προτιμότερο νὰ μὴ βλέπουν τὰ παιδιὰ μας κινηματογράφο, προκειμένου νὰ διαφεύγωνται ἀπὸ τὸ κακὸ θέαμα.

ΧΑΡ. ΜΗΧΙΩΤΗΣ

♡

● ΜΑΖΕΥΕΤΕ ΤΑ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΑΠΟΥΝΙΟΥ σ' ἕνα δοχεῖο ἀπὸ κυνέρβα καὶ ὅταν μισογεμίση, ρίξτε μέσα λίγο νερό, θάλτε το πάνω στὴ φωτιά, ἀνακατεύοντάς το καὶ ἀφοῦ βράση, ρίξτε τὸ πηχτὸ ρευστὸ σὲ παλιὰ φλυτζάνια. Ὅταν κρυώση, θὰ ἔχετε καινούργια σαπούνια γιὰ χρῆσι σας.

● ΟΤΑΝ ΑΛΕΙΦΕΤΕ ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ τὸ πάτωμα μὴ χρησιμοποιῆτε μάλλινα πανιὰ ἀλλὰ μπαμπακερά, γιατὶ αὐτὰ δὲν ἀπορροφοῦν τόσο τὴν παρκετίνη.

● ΔΙΩΧΝΕΤΕ ΤΑ ΜΥΡΜΗΓΚΙΑ γρήγορα, βάζοντας σὲ κούπα μπύρα καὶ ζάχαρη.

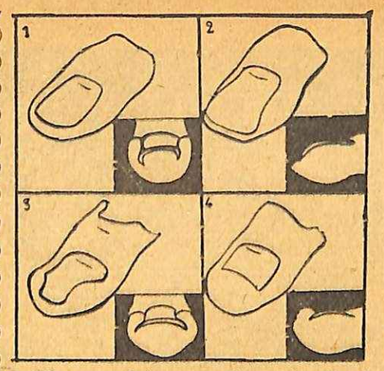

● Τέσσερις διάφοροι τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους τὸ νύχι χώνεται μέσα στὸ κρέας.

Περιποιηθῆτε τὰ πόδια σας

● Ὅταν πλένετε τὰ πόδια σας, ἀποφεύγετε νὰ τὰ κρατᾶτε ἐπὶ πολὺ βουτηγμένα στὸ νερό. Σκουπίστε τα ὕστερα πολὺ καλά.

● Μετὰ τὸ πλύσιμο, κάμετέ τους μιὰ ἐντριβὴ μὲ οἰνόπνευμα ἢ μὲ ἀλκοὸλ καμφρέ. Αὐτὸ χρειάζεται γιὰ νὰ καταπολεμηθῆ ἡ τάσις πρὸς συνεχὲς ἵδρωμα ποὺ παρουσιάζει τὸ δέρμα τῶν ποδιῶν ὡρισμένων ἀνθρώπων, καὶ ποὺ ὀφείλεται σὲ ὑπερβολικὴ ἐκκρισι ἱδρῶτος καὶ σὲ ἐνδοκρινεῖς ἀνωμαλίες ἢ σὲ κακὴ γενικὴ ὑγιεινὴ κατάστασι.

● Κάθε πρωΐ, κάνετε λίγη γυμναστική. Βαδίζετε στὶς μύτες τῶν ποδιῶν. Κάνετε κινήσεις περιστροφῆς τοῦ ποδιοῦ, μὲ ἐκτάσεις καὶ κάμψεις. Βαδίζετε πατώντας διαδοχικὰ ἐπάνω στὰ διάφορα σημεῖα τοῦ ποδιοῦ. Κάνετε κινήσεις ἐκτάσεως καὶ κάμψεως τῶν δακτύλων τῶν ποδιῶν. Ὅλες αὐτὲς οἱ κινήσεις ἔχουν σκοπὸ τὴν ἁρμονικὴ ἀνάπτυξι τῶν διαφόρων μυῶνων ποὺ ἔχουν ἀποστολὴ νὰ συγκρατοῦν τὴν «καμάρα».

● Μὴ λησμονεῖτε ὅτι τὰ νύχια ἔχουν σκοπὸ νὰ προστατεύουν τὶς ἄκρες τῶν δακτύλων τῶν ποδιῶν. Πρέπει ἑπομένως νὰ εἶναι ἀρκετὰ μακρυά, ὥστε νὰ μὴ δημιουργῆται κίνδυνος νὰ εἰσχωρήσουν μέσα στὸ κρέας ποὺ φουσκώνει γύρω, ἂν τὸ νύχι εἶναι κοντό.

● Κόβετε τὰ νύχια σας ἴσια, ἀκολουθώντας τὴ γραμμὴ μὲ τὴν ὁποία εἶναι στερεωμένα στὸ κρέας. ΜΗ ΚΟΒΕΤΕ ΠΟΤΕ ΤΙΣ ΔΥΟ ΠΛΑΓΙΕΣ ΓΩΝΙΕΣ. Κινδυνεύετε τὰ νύχια σας νὰ χωθοῦν μέσα στὸ κρέας.

ΛΙΝΔΟΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Ἀπ' τὴ σελίδα 11

τοῦ Ναζωραίου. Ἀλλὰ δὲν ἦταν στὸν ἐβραῖο ἀπόστολο, μὲ τὰ μακρυὰ ἄσπρα γένεια καὶ τὸ αὐστηρὸ βλέμμα, ποὺ πήγαινε ὁ νοῦς μου, ὅσο τὰ μάτια μου χαϊδευαν τὴν πολύτιμη ζαφειρόπετρα ἐκείνου τοῦ ὁρμίσκου. Μιὰ ἄλλη μορφή, ἀπείρως πιὸ γοητευτική, ἐπέπλεε στὴ φαντασία μου.

—Σ' αὐτὸν ἐκεῖ τὸν ὁρμίσκο, σκεφτόμουν, θὰ ἀποβιβάστηκε δίχως ἄλλο ἡ Ἑλένη τοῦ Μενελάου ὅταν, ὅπως λέει ὁ θρύλος, ἦρθε στὴ Λίνδο, ἀφοῦ ἔπεσε ἡ Τροία. Ποῦ ἀλλοῦ παρὰ σ' αὐτὴ τὴν ἀγκαλιὰ θὰ εὕρισκε καλυτερο καταφύγιο, ἀπὸ τὴν τρικυμία καὶ τοὺς ἀνθρώπους;

Εἶναι ἀλήθεια, πὼς, ὁ ἴδιος ὁ θρύλος συνεχίζει, ὅτι ἡ βασίλισσα τῆς Λίνδου Πολυδῶ, κρατώντας κακία τῆς Ἑλένης γιὰ τὸ θάνατο ποὺ βρῆκε, ἐξ αἰτίας της, στὴν Τροία ὁ ἄντρας της Τληπόλεμος, τὴν ἔπιασε μόλις ξεμπάρκαρε καὶ τὴν κρέμασε. Ἀλλὰ ξέρουμε πὼς ὁ θρύλος γελιέται σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. Ἡ Ἑλένη ξαναγύρισε στὴ Σπάρτη — κι' οὔτε ἔπαψε ἀπὸ τότες νὰ ζῆ. Ὁ Φάουστ δὲν ἀνταμώθηκε μαζί της πάνω στὴν ταράτσα τοῦ παλατιοῦ τοῦ Μυστρᾶ; Ἄλλωστε ἡ ὁποία σ' ὅλο αὐτὸ τὸ τοπίο τῆς Λίνδου δὲν ἔχει διατηρήσει τὴ φρίκη ἑνὸς τέτοιου θανάτου. Τὸ ἐναντίο: ὅ,τι πλημμύριζε τὰ πάντα — στερηές, νεφρὰ καὶ μάρμαρα — ἦταν ἡ φωτεινὴ γλυκύτητα ἑνὸς χαμόγελου, τόσο γοητευτικοῦ, ποὺ δὲ μποροῦσε νἀταν ἄλλο, ἀπὸ τὸ χαμόγελο τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου...

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ

ΥΛΙΚΑ: 350 γραμ. μαλλὶ ΠΕΓΚΟΥΕΝ — ΑΛΠΑΙΝ τετράκλωνο σὲ ζωηρὸ χρωματισμὸ ἢ ἄσπρο. Βελόνες Νο 2. 4 κουμπιὰ φιλντ.σένια.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ: Λάστιχο 1+1=1π καλή, 1η ἀνάποδη. Ζέρσεϋ πικέ = 1η ΒΕΛΟΝΑ: καλή. 2η ΒΕΛΟΝΑ: ἀνάποδη. 3η ΒΕΛΟΝΑ: *6π καλή. Κατόπιν πλέξετε τὸν 2ο πόντο τῆς ἀριστερῆς βελόνας ἀπὸ τὸ πίσω μέρος τοῦ 1ου πόντου καὶ κατόπιν πλέξετε τὸν 1ο πόντο καλή. Συνεχίσετε ἀπὸ*. 4η ΒΕΛΟΝΑ: ἀνάποδη. 5η ΒΕΛΟΝΑ: καλή. 6η ΒΕΛΟΝΑ: ἀνάποδη. Θὰ συνεχίσετε τὴν πλέξι ἐπαναλαμβάνοντας συνεχῶς αὐτὲς τὶς 6 ΒΕΛΟΝΕΣ μὲ μόνη διαφορὰ ὅτι κάθε φορὰ ποὺ θὰ σταυρώνετε τοὺς 2π, θὰ τοὺς σταυρώνετε στὸ προηγούμενο διάστημα δηλ. δὲν θὰ ἔρχεται τὸ ἕνα πικὸ ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ στὸ διάστημα κάθε σχεδίου.

ΔΕΙΓΜΑ: 16π=5 ἑκατ. 22 βελόνες=5 ἑκατ.

Μπροστινὸ

Βάλετε 133π στὶς βελόνες Νο 2 καὶ πλέξετε 10 ἑκατ. λάστιχο 1+1π. Κατόπιν συνεχίσετε τὸ πλέξιμο μὲ τὶς βελόνες Νο 2½ μὲ τὴν πλέξι ζερσεϋ—πικέ. Κάθε 2 ἑκατ. θὰ βάζετε 1π σὲ κάθε μεριὰ (10 φορές). Σὲ 23 ἑκατ. τοῦ ζερσεϋπικὲ θὰ σχηματίσετε τὶς μασχάλες κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Κάθε δεύτερη βελόνα θὰ κλείνετε σὲ κάθε μεριά: 3π (2 φορές), 2π (3 φορές) καὶ ἀπὸ 1π (3 φορές). Συνεχίσετε ἴσια. Σὲ 37 ἑκατ. γενικὸ μάκρος κλείσετε τοὺς 15 μεσαίους πόντους σὲ μιὰ φορὰ. Ἡ κάθε πλευρὰ θὰ πλεχθῆ χωριστὰ ἢ ταυτοχρόνως ἂν προσθέσετε ἕνα δεύτερο κουβάρι στὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ ντεκολτέ. Στὴ μεριὰ τοῦ ντεκολτὲ συνεχίσετε νὰ κλείνετε 3π κάθε δεύτερη βελόνα ἕως ὅτου τελειώσουν ὅλοι οἱ πόντοι. Ἂν δὲν πλέξατε καὶ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ ντεκολτὲ ταυτοχρόνως, πλέξετέ την κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἀντικρυστή. Κατόπιν σηκώσετε γύρω στὸ ντεκολτὲ 1π σὲ κάθε πόντο ποὺ ἔχετε κλείσει. Πλέξετε 1½ ἑκατ. ἁπλὸ ζέρσεϋ καὶ κλείσετε αὐτοὺς τοὺς πόντους σὲ μιὰ φορά.

Μπρετέλες

Βάλετε 10π στὶς βελόνες Νο 2½ καὶ ἀρχίσετε μὲ ζέρσεϋ - πικέ. Κάθε δεύτερη βελόνα θὰ βάζετε σὲ κάθε μεριά: 4π, 3π καὶ ἀπὸ 1π (2 φορές). Ἀφήσετε αὐτοὺς τοὺς πόντους νὰ περιμένουν. Βάλετε σὲ ἄλλες βελόνες τὸ ἴδιο νούμερο 5π καὶ ἀρχίσετε μὲ τὴν ἴδια πλέξι. Στὴ δεξιὰ μεριὰ καὶ κάθε δεύτερη βελόνα θὰ βάζετε: 4π, 3π καὶ 1π (2 φορὲς). Τοποθετήσετε αὐτοὺς τοὺς πόντους στὴν ἀριστερὴ μεριὰ τῶν πόντων ποὺ ἔχετε καὶ περιμένουν. Ἀφήσετε καὶ πάλι ὅλους αὐτοὺς τοὺς πόντους νὰ περιμένουν. Πλέξετε ἕνα δεύτερο τρίγωνο ὅπως αὐτὸ ποὺ τοποθετήσατε στὴν ἀριστερὴ μεριὰ τῶν πρώτων πόντων καὶ τοποθετήσετέ το στὴ δεξιὰ μεριὰ τῶν πόντων ποὺ περιμένουν. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ποὺ ἔχετε ὅλους τοὺς πόνους μαζί, θὰ σχηματίσετε μιὰ κουμπότρυπα κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Χωρίσετε τοὺς πόντους στὴ μέση καὶ πλέξετε τοὺς μισοὺς 2½ ἑκατ. μὲ τὴν πλέξι σας. Ἀφήσετέ τους νὰ περιμένουν καὶ πλέξετε καὶ τοὺς ἄλλους μισοὺς 2½ ἑκατ. Συνεχίσετε τὸ πλέξιμο μὲ ὅλους τοὺς πόντους ἕως ὅτου ἔχετε 24 ἑκατ. μάκρος ἀπὸ τὴν ἀρχή. Σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο δημιουργήσετε ἄλλη μιὰ τὴν ἴδια κουμπότρυπα καὶ τελειώσετε τὴν μπρετέλα σας κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως ἀρχίσατε πλέκοντας τὸ ἀντίθετο δηλ. θὰ κλείνετε πόντους ἀντὶ νὰ προσθέτετε. Πλέξετε ἄλλη μιὰ τὴν ἴδια μπρετέλα.

Ἐφαρμογὴ

Σιρεδώσετε τὸ πλεκτό σας ἀπὸ τὴν ἀνάποδη μὲ νωπὸ πανὶ πολὺ ἐλαφρά. Στὸ μπροστινὸ θὰ σχηματίσετε στὸ κάθε πλάϊ ἀπὸ μιὰ πένσα τοῦ στήθους κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Σὲ 12 ἑκατ. ὕψος τοῦ ζερσεϋ τσακίσετε τὴν πένσα μὲ 1½ ἑκατ. βάθος καὶ 11 ἑκατ. μάκρος λοξά. Ἡ λόξα τῆς πένσας θὰ καταλήγη σὲ 19 ἑκατ. ὕψος μετὰ τὸ λάστιχο. Ράψετε τὶς πλαϊνὲς ραφές. Σηκώσετε σὲ κάθε μασχάλη ἀπὸ 75π καὶ πλέξετε 1½ ἑκατ. ζέρσεϋ ἁπλό. Γυρίσετε αὐτὸ τὸ ζέρσεϋ τῆς κάθε μασχάλης στριφωματάκι καὶ ράψετέ το μὲ κρυφὴ βελονιά. Γυρίσετέ το καὶ τὸ ζερσεϋ στὸ ντεκολτὲ στριφωματάκι καὶ ράψετέ το κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο. Γυρίσετε στὶς ἐξωτερικὲς ἄκρες τῆς κάθε μπρετέλας ἕνα στριφωματάκι καὶ τσακίσετέ τις στὰ τρία, στρογγυλά. Ἑνώσετε τὶς δύο ἄκρες τῆς κάθε μπρετέλας μὲ περαστὴ βελονιά. Κάνετε τὶς κουμπότρυπες φεστόνι. Ράψετε τὰ κουμπιὰ ἐμπρός καὶ πίσω στὶς 4 ἄκρες τοῦ ντεκολτὲ καὶ κουμπώσετε τὶς μπρετέλες.

Η »ΓΥΝΑΙΚΑ« σᾶς συμβουλεύει

● Τὰ ἔπιπλα ἀπὸ ξύλο βελανιδιᾶς καθαρίζετε τρίβοντάς τα ἐλαφρὰ μὲ γλιαρὴ μπύρα καὶ κατόπιν τὰ γυαλίζετε μ' ἕνα μάλλινο πανί.

● Ἂν τὸ δέρμα ποὺ εἶναι στρωμένο μπροστὰ στὸ τζάκι σας ἢ στὸ ντιβάνι σας ἔχει φαγωθῆ, ποὺ καὶ ποῦ (δέρμα ἀρκούδας, ἀλεποῦς, λύκου) κόψετε μὲ τὸ ξυραφάκι ἀπὸ τὴ μέσα μεριὰ τὸ δέρμα κάνοντάς το λίγο μικρότερο καὶ τὰ κομματάκια αὐτὰ κολλῆστε τα στὶς φαγωμένες θέσεις.

● Μιὰ καλὴ ἀλοιφὴ γιὰ καψίματα. Ἀνάλατο βούτυρο ἀνακατεύετε μ' ἕναν κρόκο αὐγοῦ καὶ ἀλείφετε τὸ μέρος ποὺ καήκατε.

● Τὰ ἄσπρα σας πουκάμισα γίνονται πιὸ ἄσπρα ἀκόμη, ἂν τὰ βράσετε μὲ σαπουνάδα στὴν ὁποία ἔχετε ρίξει τὶς φλοῦδες ἑνὸς λεμονιοῦ.

● Τὶς χαραματιὲς πάνω σὲ λουστραρισμένα ἔπιπλα τρίβετε καλὰ μ' ἕνα μίγμα ἀπὸ λάδι, λινέλαιο καὶ οἰνόπνευμα σὲ ἴσα μέρη.

● Ὅτε κάνετε κουμπότρυπες καὶ προπάντων σὲ λεπτὰ ὑφάσματα ἀλείψετε τὸ μέρος μὲ ὑγρὸ σαπούνι. Γίνονται πολὺ εὐκολώτερα γιατὶ οἱ κλωστὲς τοῦ ὑφάσματος μένουν στὴ θέσι τους.

● Τὰ μυρμήγκια φεύγουν ἀπὸ τὰ ντουλάπια ἂν σκορπίσετε ἐδῶ κι' ἐκεῖ μουχλιασμένες φέτες λεμονιοῦ.

● Βερνικώνετε τὰ παπούτσια σας τὸ βράδυ, πρὶν κοιμηθῆτε. Τὸ πρωΐ θὰ τὰ γυαλίσετε στὸ λεπτὸ καὶ θὰ τὰ κάμετε νὰ λάμπουν σὰν καθρέφτες.

● Ἐξαφανίζετε τὴν ἄσχημη μυρωδιὰ τῶν χεριῶν σας, ἂν τὰ ἐλείψετε μὲ λίγη ὀδοντόπαστα.

● Οἱ λεκέδες τοῦ μελανιοῦ βγαίνουν ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὰ πιὸ λεπτὰ ὑφάσματα χωρὶς ν' ἀφήσουν κανένα ἴχνος, ἂν τοὺς μουσκέψετε μὲ καθαρὴ γλυκερίνη, τὴν ἀφήσετε μερικὲς ὧρες καὶ μετὰ πλύνετέ τε μὲ χλιαρὸ νερό. Οἱ παλιοὶ λεκέδες βγαίνουν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, μὲ τὴ διαφορὰ πὼς θὰ χρειαστῆ νὰ ξανακάμετε τὸ ἴδιο 2η φορά.

● Τὶς σῶες ἀπὸ κρὲπ τεχνητὸ καθαρίζετε μ' ἕνα πανάκι βρεγμένο στὴ σαπουνάδα. Τὸ φυσικὸ κρὲπ καθαρίζετε μὲ γομαλάστιχα.

Τὸ πορτραῖτο

ΣΤΕΚΟΤΑΝ σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς σάλας, ὅπως στέκει ἕνας φτωχὸς κακομοιριασμένος στὴν εἴσοδο μιᾶς ἐκκλησίας ἢ ἑνὸς πανηγυριοῦ. Τὰ κακοραμμένα καὶ πολὺ φαρδειὰ ρούχα του, τὰ πολυφορεμένα παπούτσια του, τὰ κακοκτενισμένα μαλλιά του μαρτυροῦσαν τὴ φτώχεια του. Τὰ βαθουλωμένα μάγουλά του, τὰ μεγάλα μάτια τε· ποὺ γυαλίζαν σὰ νὰ εἶχε πυρετό, λέγανε τὶς στερήσεις του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γύρισέ τὶς αἴθουσες καὶ στάθηκε κάμποσο μποροστὰ στὸν πίνακα ὅπου κάρφωνε τὰ μάτια του καὶ ποὺ δὲν τὰ χαμήλωνε παρὰ γιὰ ν' ἀποφύγη τὰ βλέμματα αὐτῶν ποὺ ἐξήταζαν λεπτομερῶς τὴ φτώχεια του.

Σὲ μιὰ ἢ ἴσως σὲ δυὸ ὧρες, θὰ γινόταν ἡ ἀπονομὴ τῶν ἀμοιβῶν στοὺς εὐτυχεῖς ἐκείνους ποὺ θὰ εἶχαν τὴν τύχη νὰ δοῦν νὰ βραβεύεται ἡ τέχνη τους.

Κάπου-κάπου, τοῦ φαινόταν πὼς ἔβλεπε στὴν κάτω δεξιὰ γωνία, ἕνα μικρὸ λευκὸ χαρτονάκι ἑπάνω στὸ ὁποῖο χορεύανε αὐτὲς οἱ λέξεις: «Ἀγοράσθηκε ἀπὸ τὸ κράτος». Τότε τὸν ἔπιασε ζάλη.

Ὁ πίνακας, ὁ δικός του πίνακας, ὁ μόνος ποὺ ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς ποὺ παρουσίασε, ἦταν τὸ πορτραῖτο μιᾶς γυναίκας. Μιᾶς γυναίκας ὄχι πολὺ ὄμορφης, ἴσως, ἀλλὰ τόσο ζωηρῆς, τόσο «ἀληθινῆς», τόσο φωτεινῆς ποὺ οἱ ἐπισκέπτες ἔμεναν ἐκπληκτοι.

Ὁ κατάλογος ἀνέφερε: «Ἀριθμὸς 127 — Τὸ πορτραῖτο μιᾶς Ἄγνωστης». Καὶ πραγματικὰ κανένα ὄνομα δὲν ἐρχόταν στὰ χείλη ἐκείνων ποὺ θαύμαζαν τὸ ἐξαιρετικὸ ἔργο.

Τὸ πλῆθος ἀνανεωνόταν ἀδιάκοπα, ὅμως ὁ χρόνος κυλοῦσε, γιὰ ἐκεῖνον, μὲ ἀπελπιστικὴ βραδύτητα.

Τί περίμενε ἄραγε; Ν' ἀκουσθῆ λίγο τὸ ὄνομά του, λίγη δόξα, ἢ λίγα χρήματα; Ἴσως καὶ τὰ δυὸ μαζί. Ἀλλὰ δὲν τολμοῦσε νὰ ἐλπίζη γιατὶ ποτέ του δὲν εἶχε τύχη.

Ξαφνικά, τινάχτηκε καὶ ἡ καρδιά του ἄρχισε νὰ κτυπᾶ ἄτακτα. Μιὰ γυναίκα πλούσια ντυμένη, εἶχε μπῆ μέσα στὴν αἴθουσα καί, χωρὶς νὰ τὸν προσέξη, ἔμεινε ἀκίνητη μπροστὰ στὸν πίνακα. Αὐτὸς πρόσεξε τὸ ἀπότομο τίναγμα τῶν ὤμων της. Εἶχε ξαφνιασθῆ καὶ ἀσφαλῶς ταραχθῆ μέσα της.

Αὐτοστιγμεὶ, οἱ ἐπισκέπτες ἔσπευσαν κοντά της, μπροστά της, ἀνίκανοι νὰ κρύψουν τὸ θαυμασμό τους. Μπροστὰ στὸ μοντέλο, ὁ πίνακας ἔπαιρνε μιὰ ἔντονη ζωή, μιὰ θαυμάσια ἀλήθεια παρ' ὅλη τὴ διαφορὰ ἡλικίας ποὺ ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς γυναίκας καὶ τοῦ πορτραίτου. Γιατὶ ἡ γυναίκα τοῦ πορτραίτου φαινόταν μόλις εἴκοσι πέντε ἐτῶν καὶ τὸ μοντέλο τριάντα.

Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ κυττοῦσαν τὸ μοντέλο — χωρὶς νὰ κρύβωνται — τὸ φαντάζονταν μερικὰ χρόνια πρὶν καὶ δὲν ἔβλεπαν πιὰ παρὰ μιὰ μόνη καὶ ἴδια εἰκόνα μὲ συναρπαστικὴ ὀμορφιά.

Ἴσως ἡ γυναίκα νὰ ἑτοιμαζόταν ν' ἀπομακρυνθῆ ὅταν ἔγινε κάποιος σάλος μέσα στὴν αἴθουσα. Ἀπὸ τὴ συνεχόμενη αἴθουσα, ἀκούσθηκαν φωνές:

— Τὸ 127! Τὸ 127!

Ὁ ζωγράφος ἀνατρίχιασε σύγκορμος. Ἀκούμπησε στὸν τοῖχο, μὲ τὸ ἕνα χέρι στὴν καρδιὰ γιὰ νὰ μπορέση νὰ κατανικήση τὴ ζάλη ποὺ τὸν κυρίευε.

Ἡ ἐπιτροπὴ ξαναγύριζε καὶ μαζί της τὸ περίεργο πλῆθος.

Ὁ πίνακας 127 εἶχε κερδίσει τὸ Πρῶτο Βραβεῖο τῆς Ἐκθέσεως καὶ εἶχε ἀγορασθῆ ἀπὸ τὸ κράτος. Σὲ λίγο, ἔφερε στὴ δεξιὰ κάτω γωνία τὸ μικρὸ λευκὸ τρίγωνο, ἀλλὰ ὁ ζωγράφος ποὺ λίγη ὥρα πρὶν τὸ ἔβλεπε στιγμὲς—στιγμὲς μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας, τότε ποὺ δὲν ὑπῆρχε, τώρα δὲν τὸ ἔβλεπε πιά.

Ἡ γυναίκα, τὸ μοντέλο, εἶχε χαθῆ ἀνάμεσα στὸ πλῆθος. Ὑπέφερε γιατὶ τῆς φαινόταν ὅτι αὐτὴν εἶχαν βραβεύσει καὶ ὅτι ἔκλεβε τὴ δόξα τοῦ καλλιτέχνου ποὺ δὲν τὸν εἶχε ἀκόμα προσέξει.

Ἄνθρωποι ποὺ δὲν τὴ γνώριζαν, τὴν εἶδαν νὰ σκουπίζη δάκρυα.

— Ἐκθέτης, σκέφθηκαν, ποὺ δὲν ἐκέρδισε τίποτε.

Ὁ ζωγράφος ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀκίνητος στὴ γωνιά του. Δὲν εἶχε ἀκόμη συλλάβει καλὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐπιτυχίας του ἀλλὰ ἤξερε, πάντως, ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ φάη ὥσπου νὰ χορτάση τὴν ἄλλη μέρα κιόλας καὶ πολλὲς ἄλλες μέρες ἀκόμη.

Τὸ πλῆθος διαλύθηκε σιγὰ-σιγά. Ἔμεναν ἀκόμη μερικοὶ ἐπισκέπτες ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ἦταν ἕτοιμος ν' ἀπομακρυνθῆ ὅταν, ξαφνικά, ἡ γυναίκα, τὸ μοντέλο ξαναγύρισε. Τὸν εἶδε καὶ φάνηκε νὰ κλονίστηκε ἀπὸ τὴν ἔκπληξι ποὺ ἔνοιωσε.

Ὡστόσο ἀνέκτησε τὴ ψυχραιμία της καὶ προχωρώντας:

— Ὥστε ἤσουν ἐδῶ, Ζάκ; εἶπε:

Δὲν τολμοῦσε ν' ἁπλώση τὸ χέρι της.

Ἐκεῖνος ἀπάντησε:

— Ἐδῶ ἤμουν καὶ περίμενα πάρα πολύ. Ἀντίο σας, κυρία.

Μιὰ παράκλησις, μᾶλλον μιὰ ἱκεσία τὸν σταμάτησε:

— Ζάκ, σὲ παρακαλῶ:

Τότε γέλασε μὲ τρόπο σκληρό:

— Κι' ἐγώ, εἶπε, παρακάλεσα, κάποια μέρα...

*

Μέσα σὲ λίγες στιγμές, ξαναζήσε τὴ σκηνή: Ἦσαν κι' οἱ δυό τους φτωχοί. Ἐκείνη μιὰ κοπελλίτσα, μιᾶς φτωχογειτονιᾶς. Αὐτός, ἕνας νεαρὸς ζωγράφος ποὺ τρεφόταν μὲ καφὲ καὶ γάλα καὶ ποὺ ὅπως ἔλεγαν ὅτι δὲν θὰ κατάφερνε νὰ κάμη ποτὲ τίποτα. Ἀγαπιόνταν ἕξη μῆνες καὶ ὕστερα, ἕνα δράδυ, ἔφυγε γιὰ ν' ἀκολουθήση ἕναν πλούσιο.

Ὁ χωρισμὸς αὐτὸς τὸν ἔκαμε νὰ ὑποφέρη. Ὄχι δέβαια καὶ παραπολύ. Ὁ πόνος του ἐκόπασε γιὰ ἕνα διάστημα. Μιὰ ἄλλη γυναίκα κατάφερε νὰ τὸν παρηγορήση ἐπὶ μερικοὺς μῆνες. Ἀλλὰ ἡ ἀνάμνησις τῆς ἄλλης δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ μυαλό του, τὸν ἔτρωγε σὰν μιὰ μυστηριώδης δύναμις. Καὶ δὲν ζοῦσε πιὰ παρὰ γιὰ νὰ ξαναζῆ μὲ τὴ σκέψι ὅλες τὶς χαρὲς ποὺ εἶχε γνωρίσει κοντὰ σ' ἐκείνη ποὺ εἶχε φύγει. Ἡ πείνα τὸν ἀνάγκασε νὰ παρουσιάση στὴν ἔκθεσι τὸ ἔργο ποὺ μὲ τόση ἀγάπη εἶχε φτιάξει στὶς ὧρες τῆς μοναξιᾶς του.

Ἀφοῦ γέλασε, ἔκλεισε τὰ μάτια του. Ἄκουσε τὴ φωνή της νὰ λέη:

— Ζάκ, σ' ἐξορκίζω!

— Τί μὲ θέλεις, Τζίνα; ρώτησε.

— Νὰ μ' ἀκούσης γιὰ λίγα λεπτά.

— Γιὰ ποιὸ λόγο;

— Σὲ ἱκετεύω...θὰ εἶναι γιὰ μένα μιὰ μικρὴ εὐτυχία αὐτή.

Ξαναγέλασε πάλι.

— Μά... δὲν εἶμαι πλούσιος, ἀκόμη!

— Ὦ! Ζάκ, ἂν ἤξερες... Εἶσαι σκληρός.

— Ἔ, λοιπόν. Ἄφησέ με. Ποιὸς σὲ ὑποχρεώνει νὰ στέκης ἐδῶ;

Ἡ Τζίνα τὸν ἱκέτευσε γιὰ τελευταία φορά:

— Λυπήσου με...

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς της συγκίνησε ἐπὶ τέλους τὸ ζωγράφο.

— Ἔστω! εἶπε, ἔλα...

Ἔφυγαν ἀπὸ τὴν ἔκθεσι καὶ μπῆκαν σ' ἕνα καφενεῖο ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά. Καὶ ὅταν ἡ Τζίνα κάθησε στὸ καναπεδάκι, πλάϊ στὸν Ζάκ:

— Πιστεύεις, εἶπε, ὅτι ἀποβλέπω στὴν αὐριανή σου δόξα; Νομίζεις ὅτι ἐπιδιώκω νὰ ὠφεληθῶ κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία σου; Ἀ! ναί... ξέρω, ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ τὸ σκέπτεσαι.

Ἐκεῖνος ρώτησε μὲ ὕφος δηκτικό:

— Ἀναρωτιέμαι ἂν θὰ μὲ εἶχες ἀναγνωρίσει, ἂν δὲν εἶχε βραβευθῆ αὐτὸς ὁ πίνακας;

Τὸν κύτταξε μέσα στὰ μάτια μ' ἕνα βλέμμα γεμᾶτο τρυφερότητα.

— Ναί, Ζάκ, τ' ὁρκίζομαι! Εἶχα μάθει ὅτι εἶχες κάμει τὸ πορτραῖτο μου, καθὼς ὅτι τὸ εἶχες ἐκθέσει. Ἤρθα νὰ τὸ δῶ. Καὶ ὅταν τὸ ἀνεκάλυψα... Ἀ! ἂν μ' ἔβλεπες! Ἕνοιωσα ἕνα ρίγος σ' ὅλο μου τὸ κορμί. Εἶπα μέσα μου: «Πόσο σ' ἀγαπροῦσε γιὰ νὰ σ' ἔχη φυλάξει τόσο πιστὰ μέσα στὴν καρδιά του! Πόσο ζωντανὴ ἔμεινες μέσα του!». Καὶ γι' αὐτό, γι' αὐτὸ μονάχα, Ζάκ, σοῦ ζητῶ νὰ μὲ συγχωρήσης καὶ σοῦ προσφέρω γιὰ μοντέλο, Πάρε το. Ποτὲ πιὰ δὲν θὰ σὲ ποοδώση!

Τὰ μάτια του εἶχαν βουρκώσει. Ἡ Τζίνα σκούπισε τὰ δικά της καὶ ὕστερα ψιθύρισε:

— Σ' εὐχαριστῶ, Ζάκ.

ΝΟΡΕ ΜΠΡΥΣΕΛ

ΜΙΚΡΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

«Ἕνα αὐγό, παρακαλῶ!»

● Στὴ Μορτάρα τῆς Ἰταλίας, συγγενεῖς καὶ φίλοι μοιρολογοῦσαν ἐπὶ δώδεκα ὧρες μὲ δάκρυα τὸν πτηνοτρόφο Πιέτρο Πότζι, ποὺ εἶχε πεθάνει, σὲ ἡλικία 90 ἐτῶν, ἀπὸ καρδιακὴ κρίσι. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅμως, καθὼς ὁ ἐργολάβος ἔπαιρνε τὰ μέτρα γιὰ νὰ ἑτοιμάση τὸ φέρετρο, ὁ Πιέτρο... ἀνακάθησε στὸ κρεβάτι του καὶ ζήτησε ἕνα αὐγὸ βραστὸ καὶ ἕνα ποτήρι γάλα! Ὕστερα, ἀφοῦ τὰ κατεβρόχθισε μὲ ὄρεξι, ζήτησε νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τί συνέβαινε καὶ βρισκόταν ὅλοι μαζεμένοι γύρω του! Κανεὶς ὅμως δὲν τόλμησε νὰ τοῦ πῆ τὴν ἀλήθεια...

Κύκνειον ἆσμα

● Ὁ γιατρὸς Χάλλινγκερ, ἀπὸ τὸ Κλίντον τῆς Ἰόβα, θεωρεῖται, χάρις στὰ 92 χρόνια του, ὁ πιὸ ἡλικιωμένος μαιευτὴρ - γυναικολόγος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Τὸν περασμένο μήνα λοιπόν, ὁ γηραιὸς ἐπιστήμων ἔκαμε κάτι ποὺ, μόνος του, τὸ ἐχαρακτήρισε σὰν «τὴν πιὸ δύσκολη ἐπέμβασι τῆς ζωῆς του»: Ἐβοήθησε τὴ γυναίκα του, ἡλικίας 33 ἐτῶν, νὰ φέρη στὸν κόσμο ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι!....

Ἡ ζήλεια τῆς Μπρέσια

● Ὁ Πασᾶς, τὸ ἀριαιότερο λεοντάρι ἑνὸς μεγάλου ἱπποδρομίου ποὺ βρίσκεται ἤδη στὴ Νεάπολι, ἐρωτεύθηκε παδρομίου ποὺ βρίσκεται ἤδη στὴ Νεάπολι, ἐρωτεύθηκε παδρομίου ποὺ βρίσκεται ἤδη στὴ Νεάπολι, ἐρωτεύθηκε παράφορα τὴ Μεσσαλίνα, μιὰ νεαρὴ λέαινα ποὺ μόλις εἶχε ἀραφιχθῆ στὸ τσίρκο. Ἀλλὰ ἡ Μπρέσια, ἡ...νόμιμη σύζυγος τοῦ Πασᾶ, ἄρχισε νὰ κάνη τρομερὲς ...σκηνὲς ζηλοτυπίας, στὶς ὁποῖες ἐλάμβαναν μέρος καὶ ἄλλα ἀπὸ τὰ θηρία τοῦ ἱπποδρομίου! Ἐδημιουργήθηκε ἔτσι μιὰ φοβερὴ κατάστασις, ποὺ κατέληξε στὸ σοβαρὸ τραυματισμὸ τῆς ζηλότυπης συζύγου καὶ τὴν ἐκτέλεσί της ἀπὸ τὸ θηριοδαμαστή...

Δὲν ἦταν ἡ ὥρα του...

● Καθὼς διέσχιζε μὲ μοτοσυκλέτα ἕνα κεντρικὸ δρόμο τῆς Τεργέστης, ὁ Φραντσέσκο Βαντσίνα, ἡλικίας 58 ἐτῶν, προσέκρουσε σὲ ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο. Τινάχθηκε ἀπὸ τὴ σέλα του καὶ ἐρρέθηκε χωμένος κάτω ἀπὸ τὶς ρόδες τοῦ μεγάλου φορτηγοῦ, ἐνῶ οἱ παριστάμενοι ἔβγαζαν κραυγὲς τρόμου. Ἀλλά... ἡ ὥρα τοῦ Φραντσέσκο δὲν εἶχε ἔρθει ἀκόμη... Εἶχε πέσει ἀνάμεσα στὶς ρόδες καὶ μόλις τὸ ψηλὸ φορτηγὸ ἐπέρασε ἀπὸ πάνω του, ὁ τυχερὸς μοτοσυκλετιστὴς σηκώθηκε γιὰ νά... ζήση τὰ ὑπόλοιπα χρόνια ποὺ τοῦ ὑπολείποντοι.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΙΚΑΣ

ἀπὸ τὴ νομική του πλευρά

Ζ'

Πῶς ἀσφαλίζεται ἡ προίκα

ΕΧΟΥΜΕ δῆ ὅτι ἡ προίκα εἶναι μιὰ περιουσία ποὺ δίδεται στὸν ἄντρα εἴτε ἀπὸ τὴ γυναίκα εἴτε ἀπὸ ἄλλο πρόσωπο γιὰ νὰ ἀνακουφισθῆ ἀπὸ τὰ βάρη τοῦ γάμου. Εἴδαμε ἀκόμη ὅτι ὁ ἄνδρας ὅταν ἀποκτᾶ τὴν κυριότητα τῶν προικώων ὀφείλει πάντοτε ὅταν λυθῆ ὁ γάμος νὰ ἐπιστρέψη τὴν ἀξία τους εἰς χρῆμα καὶ ὅταν δὲν ἀποκτᾶ τὴν κυριότητα αὐτῶν ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψη αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ προικῶα πράγματα. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἡ προῖκα εἶναι ξένη περιουσία γιὰ τὸν ἄνδρα καὶ πρέπει νὰ τὴν ἐπιστρέψη στὴ γυναίκα ὅταν λυθῆ ὁ γάμος εἶναι λογικὸ νὰ δίνη ὁ νόμος σ' αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἀσφαλίση τὴν προῖκα της. Ἔτσι θὰ εἶναι ἤσυχη ὅτι σὲ περίπτωσι κατὰ τὴν ὁποία ἤθελε λυθῆ ὁ γάμος της θὰ ὑπάρχη ἡ περιουσία αὐτὴ καὶ θὰ εἶναι δυνατὸ νὰ τὴν ζητήση καὶ νὰ τὴν λάβη ἀπὸ τὸν ἄνδρα.

Γιὰ νὰ ἐννοήσουμε καλὰ τὸ σημερινὸ θέμα πρέπει νὰ διακρίνουμε τὶς ἑξῆς δύο περιπτώσεις: α) πῶς μπορεῖ ἡ γυναίκα νὰ ἀσφαλίση τὴν προῖκα τῆς ὅταν ὁ ἄνδρας ἔχη δική του ἀκίνητη περιουσία καὶ β) πῶς μπορεῖ νὰ ζητήση ἀσφάλεια ἡ γυναίκα ὅταν ὁ ἄνδρας δὲν ἔχη ἀκίνητα στὴν κυριότητά του.

Στὴν α) περίπτωσι δίνει πάντοτε ὁ νόμος στὴ γυναίκα τὸ δικαίωμα νὰ γράψη ὑποθήκη ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ συζύγου της μέχρι τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ ὁποῖο ἀνέρχεται ἡ ἀξία τῆς προίκας. «Τίτλον ἐκ τοῦ νόμου πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἔχουσι, 1... 4, ἡ σύζυγος ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρὸς διὰ τὴν προῖκα αὐτῆς...». Ἐὰν ὑποτεθῆ ὅτι ὁ ἄνδρας ἔχει ἕνα ἀκίνητο δικό του ἀξίας 100.000.000 καὶ ἡ προῖκα ποὺ ἔλαβε εἶναι π.χ. 70.000.000, χωρὶς νὰ προηγηθῆ καμμία ἄλλη διαδικασία εἶναι δυνατὸ νὰ ὑποθηκευθῆ τὸ ἀκίνητο τοῦ συζύγου γιὰ 70.000.000. Τὴν ἐγγραφὴ αὐτῆς τῆς ὑποθήκης μπορεῖ νὰ ζητήση εἴτε ἡ γυναίκα, εἴτε ἐκεῖνος ποὺ ἔδωσε (συνέστησε) τὴν προῖκα, εἴτε οἱ γονεῖς τῆς γυναίκας, εἴτε οἱ ἀνιόντες αὐτῆς ὅταν δὲν ὑπάρχουν γονεῖς. Μπορεῖ ἐπίσης καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἄνδρας νὰ ζητήση τὴν ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης αὐτῆς.

Ἐὰν τυχὸν ἡ γυναίκα δηλώση στὸ σύζυγό της ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ δικαίωμα ποὺ τῆς χορηγεῖ ὁ νόμος νὰ ἐγγράψη ὑποθήκη γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς προίκας της ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρός, ἡ δήλωσί της αὐτὴ εἶναι ἄκυρη διότι σχετικὴ διάταξι τοῦ Ἀστ. Κώδικος ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία μεταξὺ τῶν συζύγων περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς προικός».

Γιὰ νὰ ἐγγράψη ἡ γυναίκα τὴν ὑποθήκη ποὺ ἀναφέραμε δὲν εἶναι ἀνάγκη ἡ προίκα νὰ ἀποτελῆται ἀπὸ ὡρισμένα περιουσιακὰ στοιχεῖα (π.χ. κινητά, χρήματα, μετοχὲς κλπ.). Ἀρκεῖ ὅτι ὁ ἄνδρας ἔχει ἀκίνητο περιουσία· δὲν ἔχει καμμία σημασία τὸ εἶδος τῶν πραγμάτων ποὺ ἀποτελοῦν τὴν προίκα.

Καὶ τώρα ἄς δοῦμε τί γίνεται στὴ β' περίπτωσι. Ὅταν ὁ ἄνδρας δὲν ἔχη δική του ἀκίνητο περιουσία τότε πῶς ἀσφαλίζεται ἡ προίκα; Τὸ πράγματα ἐδῶ εἶναι ἐντελῶς ἀντίθετα διότι στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἡ γυναίκα δὲν ἔχει κατ' ἀρχὴν δικαίωμα νὰ ζητήση ἀπὸ τὸν ἄνδρα ἀσφάλεια γιὰ τὴν προίκα της.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχη νὰ λάβη ἀσφάλεια ἡ γυναίκα ἐδῶ, μπορεῖ νὰ ἀποδείξη πρῶτα ὅτι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὁ ἄνδρας διαχειρίζεται τὴν προίκα ὁδηγεῖ ἀσφαλῶς στὴν ἀπώλεια αὐτῆς διαφορετικὰ πρὶν διαπιστωθῆ ὁ κίνδυνος αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἀσφαλισθῆ ἡ προίκα. «Ἡ γυνὴ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήση ἀσφάλεια παρὰ τοῦ ἀνδρός, ἂν ὑπάρχη βάσιμος φόβος ὅτι ἐκ τοῦ τρόπου διαχειρίσεως αὐτοῦ κινδυνεύει ἡ προίξ». Τί εἴδους ἀσφάλεια εἶναι δυνατὸ νὰ δοθῆ δὲν ὁρίζει ὁ νόμος (ὅπως ὁρίζει π.χ. στὴν περίπτωσι α' τὴν ὑποθήκη). Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ ληφθῆ ὁποιοδήποτε ἀπὸ τὰ ἐξασφαλιστικὰ μέσα ποὺ λαμβάνονται κατὰ τὶς συναλλαγὲς π.χ. νὰ ἐγγυηθῆ φερέγγυο πρόσωπο, νὰ δοθῆ ἐγγυητικὴ ἐπιστολή, νὰ ἐγγραφῆ ὑποθήκη ἐπὶ ἀκινήτων ὡρισμένου προσώπου, νὰ δοθῆ ἐνέχυρον κλπ. Ἡ γυναίκα καὶ ἐδῶ πάλι δὲν μπορεῖ νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ τὸ δικαίωμά της νὰ ζητήση ἀσφάλεια διότι ἐφαρμόζεται κατ' ἀναλογίαν ἡ διάταξις ποὺ εἴδαμε στὴν πρώτη περίπτωσι (δηλ. ἐκείνη ποὺ ἀπαγορεύει παραίτησιν ἀπὸ δικαιώματος ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ συζύγου).

Τώρα ἴσως γεννηθῆ ἡ ἑξῆς ἀπορία: ἐὰν ὁ ἄνδρας ἔχη ἀκίνητον περιουσία πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἀσφαλιστῆ ἡ προίκα μὲ ὑποθήκη ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ ἢ μήπως εἶναι δυνατὸ νὰ ἀσφαλιστῆ ἡ προίκα καὶ κατὰ τοὺς ὅρους ποὺ εἴδαμε στὴν β' περίπτωσι. Ὁ νόμος δὲν ἀναφέρει τίποτα γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ δεχθοῦμε ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ ἰσχύσουν τὰ τῆς β' περιπτώσεως καὶ ὅταν ὁ ἄνδρας ἔχη δική του ἀκίνητο περιουσία.

Γ. Π. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀλληλογραφία

Κ. Χ.— Ἐρωτᾶται ἐὰν μπορεῖτε νὰ γράψετε μόνος τὴν διαθήκη σας χωρὶς νὰ καταφύγετε στὸ συμβολαιογράφο. Βεβαίως μπορεῖτε ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέξετε σὲ ὡρισμένα σημεῖα ὥστε νὰ μὴν κάνετε ἄκυρη διαθήκη, δηλ. πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ τὴν γράψετε ὁλόκληρη ἰδιοχείρως (μὲ μελάνη ἢ μολύβι, δὲν ἔχει σημασία) νὰ τὴν χρονολογήσετε καὶ νὰ τὴν ὑπογράψετε. Ἡ χρονολογία νὰ εἶναι πλήρης καὶ ἀκριβὴς δηλ. νὰ περιέχη ἡμέρα μήνα καὶ ἔτος. Πρέπει ἐπίσης νὰ προσπαθήσετε νὰ ἀποφύγετε διαγραφές διορθώσεις, προσθῆκες στὸ περιθώριο ἢ σὲ ὑστερόγραφο. Ἐπίσης ὅμως πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι πάντοτε εἶναι καλυτέρα ἡ διαθήκη νὰ γίνεται ἐφ' ὅσον ὑπάρχη δυνατότης ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου.

Μ. Ν. ΚΙΜΜΕΡΓΙΑ.— Ἂς ὑποτεθῆ ὅτι κάνετε τὴν ὑποθεσία, ποὺ ἐπιθυμεῖτε. Ἐὰν δὲν συντάξετε διαθήκη κληρονόμοι σας θὰ γίνουν κατὰ τὸ ¼ ἡ σύζυγός σας καὶ κατὰ τὰ ¾ τὸ θετὸ τέκνο. Ἐὰν συντάξετε διαθήκη, πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἀφήσετε τὰ 3)8 τῆς περιουσίας σας στὸ θετό, τὸ ὑπόλοιπα 5)8 μπορεῖτε νὰ τὰ δώσετε στὴ γυναίκα σας. Ὅπως βλέπετε λοιπὸν δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ δώσετε ὅλη τὴν περιουσία στὴ σύζυγο διότι τὸ θετὸ τέκνο εἶναι ἀναγκαῖος κληρονόμος ὅπως καὶ τὸ γνήσιο καὶ ἔχει δικαίωμα νομίμου μοίρας.

Οἱ ἀδελφοί σας θὰ ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ τῆς περιουσίας σας μόνον ἐὰν δὲν ἀφήσετε διαθήκη (καὶ ἐφ' ὅσον δὲν υἱοθετήσετε τὸ τέκνο) στὸ ½ τῆς κληρονομίας. Κάνοντας ὅμως διαθήκη μπορεῖτε νὰ τοὺς ἀγνοήσετε τελείως.

Υἱοθεσία τοῦ τέκνου ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς συζύγου σας κατὰ τὸν τρόπο ποὺ θέλετε εἶναι ἀδύνατος διότι ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει υἱοθεσία ὑπὸ ὅρον ἢ προθεσμία.

ΑΔΙΚΗΜΕΝΗ Β.Μ.Π.— Κατ' ἀρχὴν σήμερα δὲν μπορεῖτε νὰ ἀξιώσετε μερίδιο ἀπὸ τὴν πατρικὴ περιουσία· πρέπει νὰ πεθάνη πρῶτα ὁ πατέρας σας καὶ κατόπιν ὡς κληρονόμος αὐτοῦ νὰ λάβετε τὸ μερίδιό σας τὸ ὁποῖο θὰ καθορισθῆ εἴτε συμφωνα μὲ τὴ διαθήκη του, εἴτε ἀπὸ τὸ νόμο.

Τὸ μόνο ποὺ εἶναι δυνατὸ νὰ ἐπιτύχετε σήμερα εἶναι νὰ ἀξιώσετε ἀπὸ τὸν πατέρα σας νὰ σᾶς συστήση προῖκα. Αὐτὸ σύμφωνα μὲ ὅσα μοῦ γράφετε τὸ βλέπω δυνατόν. Τώρα πῶς θὰ ἐνεργήσετε γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, τί ἀκριβῶς θὰ ζητήσετε καὶ πόσης ἀξίας περίπου περιουσία θὰ λάβετε, θὰ τὰ βρῆτε στὸ ὑπ' ἀριθ. 90 φύλλο τοῦ περιοδικοῦ ὅπου ἐξετάζεται τὸ θέμα «ποῖοι ἔχουν ὑποχρέωσι νὰ συστήσουν προῖκα».

Μ.Η.Κ.Ι.— Ἐφ' ὅσον συμφωνεῖτε ὅλοι οἱ κληρονόμοι νὰ γίνη διανομὴ χωρὶς νὰ καταφύγετε στὸ δικαστήριο τὰ πράγματα πρέπει νὰ τακτοποιηθοῦν ὁμαλῶς. Καθ' ἕνας ἀνάλογα μὲ τὸ κληρονομικό του μερίδιο θὰ λάβη κι' ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴν ἔκτασι γῆς ποὺ ἄφησε ὁ πατέρας σας. Θὰ ἀναθέσετε σὲ ὡρισμένα πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης σας νὰ μοιράσουν τὸ βλκ κτῆμα καὶ κατόπιν διὰ κλήρου θὰ λάβη κάθε δικαιοῦχος τὰ τεμάχια ποὺ θὰ τοῦ τύχουν. Ἐὰν δὲν γίνει συμφωνία μετὰ σας καὶ πρὸς τὸν τρόπον τῆς διανομῆς τότε ἀναγκαστικῶς ἡ ἀπόθεσι νὰ ὁδηγηθῆ στὸ δικαστήριο γιὰ νὰ διατάξη αὐτὸ τὴ διανομὴ δηλ. θὰ διατάξη στὴν περίπτωσί σας νὰ μοιραστῆ ἡ ἔκτασις σὲ τεμάχια καὶ κάθε κληρονόμος νὰ λάβη ἕνα ἢ περισσότερα σύμφωνα μὲ τὸ μερίδιό του.

Γ. Π. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

*

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

● ΑΛΕΙΦΕΤΕ ΤΟ ΜΕΣΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΦΤΕΡΝΑΣ τῶν καινουργίων παπουτσιῶν μὲ σαπούνι. Γίνονται ἔτσι πιὸ ἄνετα ὅταν τὰ φοράτε.

● ΜΕΓΑΛΩΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΤΟΧΗ ΤΗΣ ΣΚΟΥΠΑΣ ΣΑΣ, ἀν, πρὶν τὴ χρησιμοποιήσετε, τὴ βάλετε λίγες ὧρες μέσα σὲ μιὰ πυκνὴ διάλυσι ἀλατιοῦ.

● ΣΤΟ ΛΑΙΜΟ ΤΟΥ ΚΡΕΜΑΣΤΑΡΙΟΥ ΣΑΣ περάσετε ἕνα φελλό. Ὁ γιακᾶς τότε τοῦ κουστουμιοῦ σας μένει σὲ καλὴ κατάστασι.

● ΤΑ ΔΕΡΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΓΙΝΕΙ σκληρά, μαλακώνουν μὲ νερὸ ποὺ εἶναι ἀνακατεμένο μὲ γλυκερίνη.

● ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΠΟΥ ΘΑ ΠΛΥΝΕΤΕ τὰ τζάμια σας ρίξτε κάμποσο οἰνόπνευμα.

● ΤΙΣ ΚΟΥΜΠΟΤΡΥΠΕΣ στὰ μαξιλάρια σας φτιάνετε πάντα κάθετες καὶ ποτὲ ὁρίζοντιες. Τὰ κούμπιά δὲν ξυλώνονται εὔκολα.

● ΤΑ ΓΑΡΥΦΑΛΑ μ

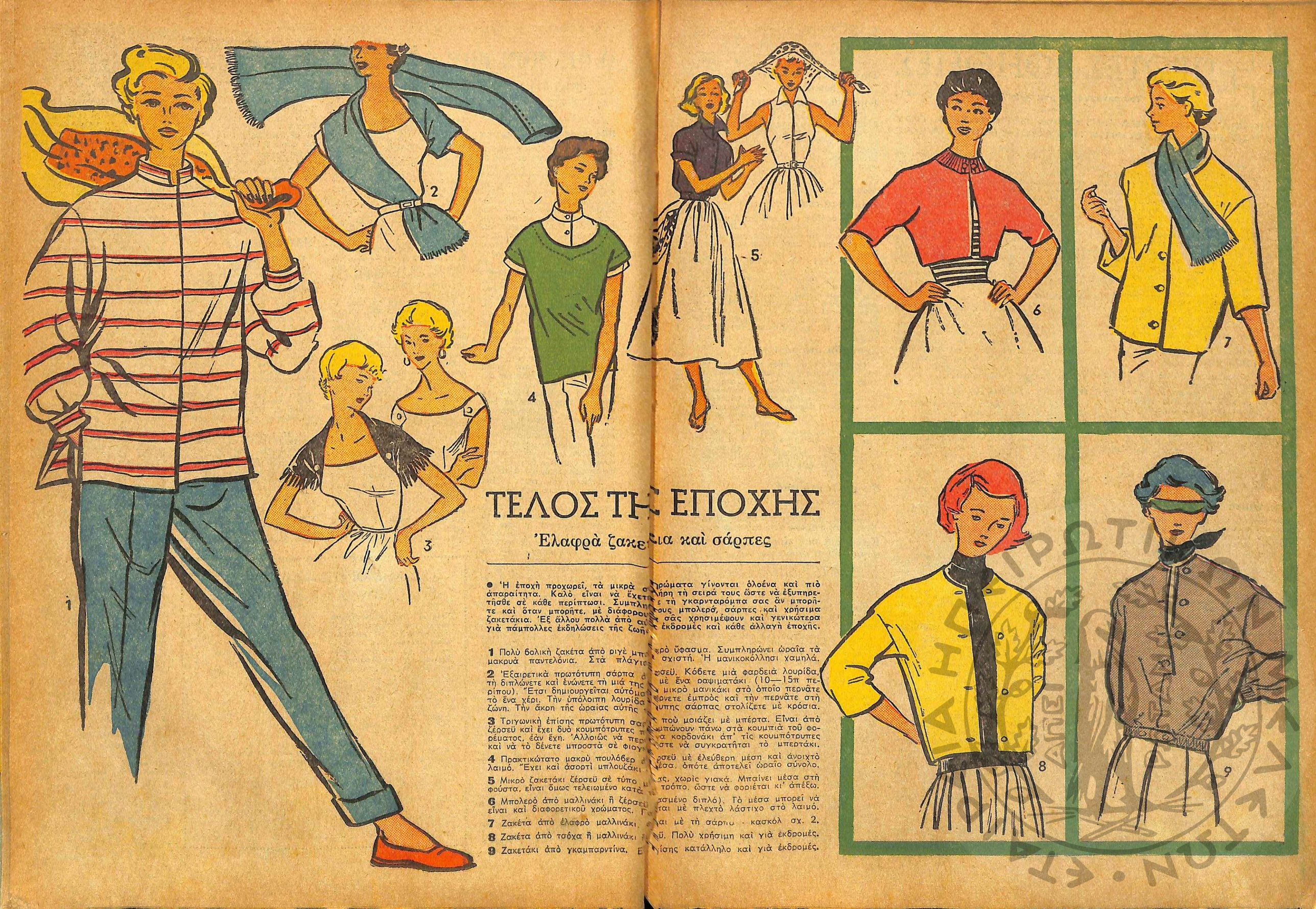

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ἐλαφρὰ ζακετάκια καὶ σάρπες

● Ἡ ἐποχὴ προχωρεῖ, τὰ μικρὰ σ
ἀπαραίτητα. Καλὸ εἶναι νὰ ἔχετ
τήσθε σὲ κάθε περίπτωσι. Συμπλη
τε καὶ ὅταν μπορῆτε, μὲ διάφορου
ζακετάκια. Ἐξ ἄλλου πολλὰ ἀπὸ αὐ
γιὰ πάμπολλες ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆ

1 Πολὺ βολικὴ ζακέτα ἀπὸ ριγὲ μπ
μακρυὰ παντελόνια. Στὰ πλάγι

2 Ἐξαιρετικὰ πρωτότυπη σάρπα
τὴ διπλώνετε καὶ ἑνώνετε τὴ μιά της
ρίπου). Ἔτσι δημιουργεῖται αὐτόμα
τὸ ἕνα χέρι. Τὴν ὑπόλοιπη λουρίδα
ζώνη. Τὴν ἄκρη τῆς ὡραίας αὐτῆς

3 Τριγωνικὴ ἐπίσης πρωτότυπη σα
ζέρσεϋ καὶ ἔχει δυὸ κουμπότρυπες
ρέματος, ἐὰν ἔχη. Ἀλλοιῶς νὰ περ
καὶ νὰ τὸ δένετε μπροστὰ σὲ φιογ

4 Πρακτικώτατο μακρὺ πουλόβερ
λαιμό. Ἔχει καὶ ἀσορτὶ μπλουζάκι

5 Μικρὸ ζακετάκι ζέρσεϋ σὲ τύπο
φούστα, εἶναι ὅμως τελειωμένο κατ

6 Μπολερὸ ἀπὸ μαλλινάκι ἢ ζέρσεϋ
εἶναι καὶ διαφορετικοῦ χρώματος. Γ

7 Ζακέτα ἀπὸ ἐλαφρὸ μαλλινάκι

8 Ζακέτα ἀπὸ τσόχα ἢ μαλλινάκι

9 Ζακετάκι ἀπὸ γκαμπαρντίνα. Ε

ρώματα γίνονται ὁλόενα καὶ πιὸ
ήρη τὴ σειρά τους ὥστε νὰ ἐξυπηρε-
ε τὴ γκαρνταρόμπα σας ἂν μπορῆ-
ους μπολερό, σάρπες καὶ χρήσιμα
σας χρησιμέψουν καὶ γενικώτερα
ἐκδρομὲς καὶ κάθε ἀλλαγὴ ἐποχῆς.

ερὸ ὕφασμα. Συμπληρώνει ὡραῖα τὰ
σχιστή. Ἡ μανικοκόλλησι χαμηλά.

σεϋ. Κόβετε μιὰ φαρδειὰ λουρίδα,
μὲ ἕνα ραψιματάκι (10—15π πε-
μικρὸ μανικάκι στὸ ὁποῖο περνᾶτε
ρνετε ἐμπρὸς καὶ τὴν περνᾶτε στὴ
υπῆς σάρπας στολίζετε μὲ κρόσια.

ποὺ μοιάζει μὲ μπέρτα. Εἶναι ἀπὸ
μπώνουν πάνω στὰ κουμπιὰ τοῦ φο-
νὰ κορδονάκι ἀπ' τὶς κουμπότρυπες
στε νὰ συγκρατῆται τὸ μπερτάκι.

σεϋ μὲ ἐλεύθερη μέση καὶ ἀνοιχτὸ
έσα. ὁπότε ἀποτελεῖ ὡραῖο σύνολο.

ας, χωρὶς γιακά. Μπαίνει μέσα στὴ
τρόπο, ὥστε νὰ φορίεται κι' ἀπέξω.

ασμένο διπλό). Τὸ μέσα μπορεῖ νὰ
ται μὲ πλεχτὸ λάστιχο στὸ λαιμό.

αι μὲ τὴ σάρπα - κασκόλ σχ. 2.

ϋ. Πολὺ χρήσιμη καὶ γιὰ ἐκδρομές.

ίσης κατάλληλο καὶ γιὰ ἐκδρομές.

Ἕως ὅτου φθάση ὁ γιατρὸς

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Τοῦ συνεργάτου μας ἰατροῦ ΑΝ. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΞΕΑ Ἢ ΤΥΧΑΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ, ΠΟΥ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΑΣ

3ον

ΕΠΙΔΕΝΟΜΕ ὕστερα μὲ ἐπίδεσμο καὶ τὸν νάρθηκα μὲ τὸ μέλος μέσα σ' αὐτόν. Στὴν ἀνάγκη μποροῦμε νὰ μεταχειριστοῦμε καὶ δυὸ σανίδια, ποὺ ἀφοῦ ἐπιδέσωμε πρῶτα τὸ μέλος μὲ βαμβάκι καὶ ἐπίδεσμο, τὰ τοποθετοῦμε ἀπὸ τὴ μιὰ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ τὰ στηρίζομε ἐκεῖ, ἐπιδένοντάς τα μὲ ἐπίδεσμο. Ἂν τὸ κάταγμα εἶναι «μικτό», τότε χρειάζεται πρῶτα νὰ γίνῃ ἡ περιποίησι τοῦ τραύματος. Προκειμένου γιὰ κατάγματα τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ τῶν μεγάλων ὀστῶν τῆς λεκάνης, ἀκινητοῦμε, μὲ τὴ ράχι κάτω, τὸ θῦμα, ἀφοῦ τοποθετήσωμε κάτω ἀπὸ τὴ θέσι τοῦ κατάγματος ἐλαφρὸ μαξιλάρι. Εἰδοποιοῦμε ἀμέσως τὸ γιατρό.

Ἂν ἡ ὄψι τοῦ θύματος, ἡ κατάστασι τοῦ σφυγμοῦ του δὲ μᾶς ἱκανοποιοῦν, τότε, περιμένοντας τὸ γιατρό, θὰ προβοῦμε καὶ σὲ καρδιοτόνωσι (ἔνεσι καμφορᾶς κ.τ.λ.).

Ἐξαρθρώσεις καὶ στραμπουλίγματα

Προκαλοῦνται συνήθως ἀπὸ μιὰ ἀδέξια κίνησι, ἀπὸ ἕνα παραπάτημα, ἀπὸ ἕνα ἄβολο πέσιμο. Συνοδεύονται ἀπὸ δυνατὸ πόνο, ἰδίως σὲ κάθε κίνησι, ἀπὸ πρήξιμο καὶ ἀπὸ ἐκχύμωσι (ὑποδόριο αἱμορραγία, μελανιά).

Σὲ τέτοιες περιπτώσεις πιέζομε γιὰ νὰ περιορίσομε τὴ διάχυσι τοῦ αἵματος. Κάνομε ἐλαφρὰ μάλαξι καὶ λουτρὸ 45 βαθμῶν. Ἐπιδένομε τὸ μέλος μὲ ἐλαφρὰ πίεσι καὶ τὸ ἀκινητοποιοῦμε.

Στὴν περίπτωσι τῆς ἐξαρθρώσεως (βγαλσίματος), βάζομε ψυχρὰ ἐπιθέματα καὶ ὄχι θερμά, εἰδοποιοῦμε δὲ ἀμέσως τὸ γιατρό.

Ἐγκαύματα

Καψίματα, ποὺ ἀνάλογα μὲ τὴν ἔκτασί τους καὶ τὴ βαρύτητά τους, εἶναι πρώτου, δευτέρου καὶ τρίτου βαθμοῦ. Τοῦ πρώτου βαθμοῦ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὸν πόνο, τὴν ἐρυθρότητα (κοκκινίλα) τοῦ δέρματος κι' ἀπὸ τὸ ἐλαφρὸ τοπικὸ οἴδημα (πρῆξιμο). Τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, πονοῦν περισσότερο, παρουσιάζουν δὲ περισσότερο πρήξιμο καὶ φλύκταινες (φοῦσκες γεμάτες ὑγρό). Στοῦ τρίτου βαθμοῦ τὰ ἐγκαύματα τὸ δέρμα καταστρέφεται, μαυρίζει, γίνεται ἀναίσθητο καὶ παθαίνει νεκρώσεις.

Τοῦ τρίτου βαθμοῦ εἶναι τὰ σοβαρώτερα ἐγκαύματα. Σοβαρὰ εἶναι ἐπίσης τὰ ἐγκαύματα ποὺ καταλαμβάνουν ἐπιφάνεια ἴση ἢ μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ 1)3 τῆς συνολικῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος, ὁπόταν συνοδεύονται καὶ ἀπὸ γενικὰ συμπτώματα, ὅπως δίψα, ὀλιγουρία, ἐμέτους, διάρροια, μικροσφυγμία, ταχύπνοια καὶ ὑποθερμία. Θανατηφόρα δὲ εἶναι τὰ ἐγκαύματα, ὅταν καταλαμβάνουν, στὰ μὲν παιδιὰ ἐπιφάνεια ἴση πρὸς τὸ 1)3 τῆς συνολικῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματός τους, στοὺς δὲ μεγάλους ἴση πρὸς τὸ ½. Ὁ κίνδυνος ὅμως τοῦ θανάτου γίνεται μικρότερος ὅσο περνάει ὁ καιρὸς καὶ μετὰ τέσσαρες ἡμέρες ἀπὸ τότε ποὺ ἔγινε τὸ ἔγκαυμα ὁ κίνδυνος τοῦ θανάτου μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὅτι ἀποσοβήθηκε.

Τὰ ἐγκαύματα, σὰν ἐκτεταμένες τραυματικὲς ἐπιφάνειες, παθαίνουν εὔκολα μολύνσεις καὶ μάλιστα κάποτε μὲ σοβαρὲς συνέπειες.

Σὲ περίπτωσι φωτιᾶς, ἂν φουντώσουν τὰ ροῦχα σας, μὴ τρέμετε. Κυλισθῆτε κάτω καὶ τυλιχθῆτε μὲ κουβέρτες, μὲ χαλιά, μὲ ὅ,τι βρῆτε πιὸ πρόχειρο.

Προκειμένου νὰ βοηθήσουμε ἄνθρωπο ποὺ ἔπαθε ἔγκαυμα, θὰ τὸν ἀπαλλάξωμε πρῶτα προσεκτικὰ ἀπὸ τὰ ροῦχα του. Θὰ καθαρίσωμε ὕστερα τὸ ἔγκαυμα ἀπὸ κάθε ἀκαθαρσία, χωρὶς νὰ τὸ βρέξωμε, μὲ ἀποστειρωμένη λαβίδα καὶ θὰ ἐπαλείψωμε μὲ ἀποστειρωμένη ἢ μὲ βορικοῦχο βαζελίνη ὅλη τὴν ἔκτασι τοῦ ἐγκαύματος. Θὰ ἐπιδέσωμε μὲ ἀποστειρωμένη γάζα, βαμβάκι καὶ ἐπίδεσμο. Ἂν ὑπάρχουν φλύκταινες, θὰ τὶς διανοίξωμε πρῶτα μὲ ἀποστειρωμένο ψαλίδι, σὲ τρόπο ποὺ νὰ φύγῃ τὸ ὑγρό, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἀφαιρεθοῦν οἱ πέτσες, γιατὶ αὐτὲς προστατεύουν τὸ ἔγκαυμα ἀπὸ διάφορες μολύνσεις. Ἂν ἔχουν δημιουργηθῆ ἐσχάρες καὶ νεκρώσεις καὶ καταστροφὲς τῶν ἱστῶν, κάμετε, ὅσο νὰ φθάσῃ ὁ γιατρός, ὑγρὰ ἐπιθέματα, καλύτερα μὲ ἔγχυμα τσαγιοῦ. Προβῆτε σὲ καρδιοτόνωσι.

Δάγκωμα

Ἂν σᾶς δαγκώσῃ ἄνθρωπος ἢ ζῶο, ποὺ τὸ ὑποπτεύεσθε μάλιστα γιὰ λυσσασμένο, δέστε σφιχτά, τὸ δαγκωμένο μέλος, πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ δάγκωμα. Πιέστε το ὕστερα νὰ τρέξῃ αἷμα. Πλύνετε τὸ τραῦμα μὲ βρασμένο νερό, μὲ οἰνόπνευμα καὶ ἀλείψετέ το μὲ βάμμα ἰωδίου. Φροντίσετε νὰ πιαστῆ τὸ ζῶο γιὰ νὰ παρακολουθηθῆ. Προσφύγετε ἀμέσως στὸ λυσσιατρεῖο.

Δάγκωμα ἔχιδνας (ὀχιᾶς)

Ἡ ἔχιδνα, φίδι δηλητηριῶδες (ἰοβόλο), εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐπικίνδυνη τὴν ἄνοιξι. Τὸ δάγκωμά της κάνει πληγή, ποὺ συνήθως αἱμορραγεῖ ἐλαφρά. Προκαλεῖ ὅμως πόνους ἀφόρητους, μεγάλο πρήξιμο καὶ βαρέα γενικὰ φαινόμενα, ὅπως λιποψυχία, δύσπνοια, ἀγωνία, ἐμέτους καὶ κρύους ἰδρῶτες.

Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐμποδίσωμε κάπως, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, τὸ δηλητήριο νὰ περάσῃ στὴ γενικὴ κυκλοφορία τοῦ θύματος καὶ γι' αὐτὸ δένομε σφιχτὰ τὸ μέλος πάνω ἀπὸ τὸ δάγκωμα. Ἀνοίγομε ἀμέσως κατόπιν τὴν πληγή, ὥστε νὰ τρέξῃ ἀρκετὸ αἷμα. Μὲ τὸ στόμα μποροῦμε νὰ πιπιλίσωμε τὴν πληγὴ καὶ νὰ ρουφήξουμε αἷμα, μόνο ἂν τὰ χείλη μας, τὰ οὖλα μας κ.τ.λ. δὲν παρουσιάζουν κανένα. ξέγδαρμα, καμμιὰ ἀμυχή, κανένα τραῦμα. Ὠφελεῖ νὰ τρίψωμε τὴν πληγὴ δυνατὰ μὲ σκόρδο. Τὴν πλένομε δὲ καὶ τὴν ἀλείφομε, ὅσο τὸ δυνατὸ βαθύτερα, μὲ διάλυμα ὑπερμαγγανικοῦ καλίου 1:100. Στὴν ἀνάγκη, ἂν τὸ μέλος εἶναι μικρὸ (π.χ. δάκτυλο κ.τ.λ.) τὸ σκαριφίζομε, γιὰ νὰ ἀφαιμαχθῆ, ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο.

Τσιμπήματα μέλισσας ἢ σφήκας

Πρόκειται γιὰ δηλητηριῶδες τσίμπημα, ποὺ κάνει νὰ πρήσκεται τὸ μέλος, νὰ ἐρεθίζεται, νὰ πονάει βασανιστικά. Εὔστοχη θὰ εἶναι ἡ ἐνέργειά μας, ἂν κατορθώσωμε νὰ βγάλωμε ἀπὸ τὸν τόπο τοῦ τσιμπήματος τὸ κεντρί, ἂν ἔχῃ μείνει μέσα, μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς βελόνας, ποὺ τὴν ἔχομε κάψει ἢ τὴν ἔχομε ἀφήσει ἀρκετὰ μέσα σὲ καθαρὸ οἰνόπνευμα. Βρέχομε τὸ μέρος τοῦ τσιμπήματος μὲ ὑγρὴ ἀμμωνία ἢ τὸ τρίβομε ἐλαφρὰ μὲ καλὸ ξύδι ἢ δένομε ἐπάνω, στὴν ἀνάγκη, φρεσκοκομμένο μαϊντανό, κοπανισμένο. Οἱ χωριάτες, ὅταν δὲν ἔχουν ἀμμωνία. οὐροῦν ἐπάνω στὴν πληγή, ἢ στὸ μαντήλι τους καὶ τρίβουν ἐλαφρὰ τὸ μέρος τοῦ τσιμπήματος μ' αὐτό. Ἂν ἡ ἐπίθεσι τῶν μελισσῶν ἢ τῶν σφηκῶν εἶναι μεγαλύτερη καὶ τὰ τσιμπήματα πολλά. εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἄμεση πρόσκλησι τοῦ γιατροῦ, γιατὶ τὸ πρᾶγμα μπορεῖ νὰ ἔχῃ σοβαρὲς συνέπειες.

Τσίμπημα σκορπιοῦ

Εἶναι κι' αὐτὸ δηλητηριῶδες, δηλητηριωδέστερο ἀπὸ τῶν μελισσῶν καὶ τῶν σφηκῶν. Οἱ πόνοι ποὺ προκαλεῖ εἶναι δριμύτατοι. Συνιστᾶται τὸ δέσιμο τοῦ μέλους, πάνω ἀπὸ τὸ τσίμπημα, καὶ τὸ ἄνοιγμα μὲ ξυράφι, ὥστε νὰ φύγῃ ἀρκετὸ αἷμα. Στὸ μέρος τοῦ τσιμπήματος βάζομε ἀμμωνία.

Τσιμπήματα ἐντόμων γενικὰ

Ὑγρὴ ἀμμωνία.

Τσίμπημα κουνουπιοῦ

Πλύνετε τὸ μέρος μὲ βρασμένη κάσσια ἢ βάλετε ἐπάνω κοπανισμένο μαϊντανὸ ἢ κοπανισμένο πράσο ἢ ἀλείψετέ το μὲ καμφοροῦχο οἰνόπνευμα. Ἡ ἐπάλειψι τοῦ σώματος μὲ βρασμένη κάσσια, προφυλάσσει ἐπίσης ἀπὸ τὸ νὰ σᾶς τσιμποῦν τὰ κουνούπια. Ὑπάρχουν ὅμως γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ εἰδικὲς κρέμες, ποὺ εἶναι καὶ γιὰ τὸν ἥλιο, ὥστε μ' αὐτὲς μπορεῖτε νὰ κάνετε καὶ ὡραῖο μελαψὸ δέρμα.

Τσίμπημα ἀπὸ ἀγκάθι

Μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς λαβίδας ἢ μιᾶς καρφίτσας, βγάζομε τὸ ἀγκάθι. Στίβομε ὥστε νὰ βγῇ ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερο αἷμα ἀπὸ τὴν πληγή. Ἐπαλείφομε μὲ βάμμα ἰωδίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙ: Ἂν, παρ' ὅλα τὰ μέτρα, ποὺ πήραμε, τὸ μέρος τοῦ ὁποιουδήποτε τσιμπήματος παρουσιάσῃ μιὰ ἐξέλιξι πρὸς τὴ μόλυνσι, κάνομε ζεστὲς κομπρέσες μὲ μιὰ διάλυσι ὀξικοῦ ἀλουμινίου 4%. Ἂν τὸ κακὸ ἐπιμένῃ ἢ μεναλώνῃ, προσφεύγομε σὲ γιατρὸ γιατὶ ἴσως νὰ χρειάζεται θεραπεία μὲ ἀντιβιωτικὰ (πενικιλλίνη κ.τ.λ.) ἢ ἄλλα μέτρα τῆς ἀποκλειστικῆς του ἁρμοδιότητας.

Σκουπίδι στὸ μάτι

Πρὸ παντὸς μὴ τρίψετε τὸ μάτι, γιατὶ θὰ τὸ πληγιάσετε καὶ μάλιστα ἴσως ἐπικίνδυνα. Περάστε τὸ κάτω βλέφαρο μέσα ἀπὸ τὸ ἐπάνω, τραβώντας τὸ τελευταῖο αὐτὸ πρὸς τὰ κάτω καὶ ἔξω. Οἱ βλεφαρίδες τοῦ κάτω βλεφάρου θὰ παρασύρουν τὸ σκουπίδι. Τὸ μάτι θὰ καθαρισθῆ κατόπιν ἀπὸ τὰ ἴδια του τὰ δάκρυα. Τὸ πλένομε καὶ ἐμεῖς μὲ χλιαρὸ νερό, βυθίζοντάς το μέσα σὲ ἕχα εἰδικὸ ποτηράκι ἢ σὲ ἕνα κοινὸ ρακοπότηρο καὶ ἀνοιγοκλείνοντας τὰ βλέφαρα. Ἂν ὁ βολβὸς τοῦ ματιοῦ ἔχῃ ἤδη πληγιάσει, ἀπαιτεῖται ἡ ἄμεση ἀντίληψι τοῦ γιατροῦ.

Σκουπίδι στὸ αὐτὶ

Μὴ σκαλίζετε τὸ αὐτί. Οἱ λιπαρὲς οὐσίες (λάδι, γλυκερίνη, λάδι, βαζελίνη) διευκολύνουν τὴν ἔξοδο τοῦ ξένου σώματος. Στὴν ἀνάγκη προσφύγετε στὸ γιατρό.

Κατάποσι καὶ εἰσρόφησι ξένου σώματος

Ἀπαγορεύεται ἡ χορήγησι ὁποιασδήποτε τροφῆς. Αὐτὸ ποὺ κάνουν νὰ δίνουν ψίχα ψωμιοῦ, πηκτὸ πουρὲ κ.τ.λ., γιὰ νὰ διευκολύνουν τὸ ξένο σῶμα νὰ περάσῃ κάτω, ἀποβαίνει πολλὲς φορὲς ὀλέθριο, γιατὶ τὸ μετακινεῖ ἐπικίνδυνα καὶ κάποτε τόσο χαμηλά, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὸ βρῆ ὁ γιατρὸς καὶ νὰ τὸ βγάλῃ ὅπως πρέπει.

Ἂν τὸ ξένο σῶμα ἔχῃ σταθῆ στὸ φάρυγγα, γαργαλίσετε τὴν ἐπιγλωττίδα γιὰ νὰ προκληθῆ ἔμετος, ἐκτὸς ἂν τὸ ξένο σῶμα εἶναι μυτερὸ ἢ κοφτερό, ὁπότε καὶ αὐτὸ ἀπαγορεύεται.

Ἂν βρίσκεται στὸ λάρυγγα καὶ προκαλεῖ δυσχέρεια στὴν ἀναπνοή, τοποθετῆστε τὸν παθόντα μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω καὶ προσπαθῆστε νὰ τοῦ προκαλέσετε βήχα. Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται ἂν τοῦ αγγαλίσετε τὸ αὐτὶ (τὸν ἔξω ἀκουστικὸ πόρο). Ἂν τὸ ξένο σῶμα ἔχῃ προχωρήσει στὴν τραχεία, ἐπαλῶστε τὸν παθόντο στὴν κοιλιά, μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω καὶ χτυπῆστε τον ἐλαφρὰ στὴν πλάτη.

Σὲ κάθε περίπτωσι ἀμηχανίας σας ἢ ἀποτυχίας σας, καλέστε ἀμέσως τὸ γιατρό.

Στραβοκατάπημα

Τὰ χλιαρὰ ποτὰ περιορίζουν τὸν ὄγκο τῆς τροφῆς ποὺ ἔχει σταθῆ στὸν οἰσοφάγο, τοῦ ὁποίου χαλαρώνουν καὶ τὸ σπασμό. Ἔτσι διευκολύνουν τὴν κατάποσι.

Ἂν ἡ τροφὴ πάῃ πρὸς τὸ ἀναπνευστικὸ σύστημα (λάρυγγα, τραχεῖα), παραγγείλετε ἀμέσως γιατρό.

μὲ συνεχίζουν κατόπιν τὸ δρόμο τους πρὸς νέες κατακτήσεις, χωρὶς καὶ νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ τὶς παλιές. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ οἱ φλογερὲς ἰδιοσυγκρασίες τους συγκρούονται. Τὴν ἐπομένη τοῦ γάμου τους καυγαδίζουν. Ἡ Μαρία Στιουάρτ κλαίει καὶ ζητάει ἕνα μαχαίρι γιὰ νὰ σκοτωθῆ. Τὴν καλοκαιρία τὴ διαδέχεται ἡ θύελλα.

Στὶς 23 Μαΐου ἡ Μαρία Στιούαρτ καταστρέφει μὲ μιὰ πράξι της ὅ,τι μὲ τόσο κόπο εἶχε πετύχει. Εἶναι μιὰ πράξι ἀπελπισίας γιὰ νὰ σταματήσῃ τὴ λαϊκὴ κατακραυγὴ ἐναντίον της ποὺ διαρκῶς ὀγκώνεται: Ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοὺς καθολικοὺς κάθε ἐλευθερία καὶ ἀποκαθιστᾶ σὰν ἀπόλυτη κυρίαρχο τὴν ἐκκλησία τῶν διαμαρτυρομένων.

Αὐτὸ ὅμως, ἐνῶ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ δὲ φέρνει κανένα ἀποτέλεσμα στὸ ἐσωτερικὸ τῆς χώρας, προκαλεῖ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ δυσφορία τῶν καθολικῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης.

Ὁ Μπόθθουελ, ἀπὸ τὴν πλευρά του, μαζεύει κάπως τὰ φτερά του. Κολακεύει τοὺς πρεσβευτάς. Γράφει στὸ Λουδίνο καὶ στὸ Παρίσι γιὰ τὰ δικαιολογηθῆ. Χαμένος κόπος! Τὸ χάσμα μεγαλώνει. Ἔξω ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα οἱ λόρδοι, συγκεντρώνονται ὅλο καὶ πιὸ συχνὰ γιὰ νὰ συζητήσουν πάνω στὴν κατάστασι. Κατὰ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ Ἰουνίου τὰ ἀνησυχαστικὰ συμπτώματα αὐξάνουν. Ἀκόμα καὶ ὁ πιὸ ἐμπιστος καὶ ἀφωσιωμένος συνεργάτης τῆς Μαρίας Στιούαρτ, ὁ Τζαίημ Μελβίλ, ὁ λεπτὸς καὶ ἤρεμος διπλωμάτης, δυσανασχετεῖ γιὰ τὴν κατάστασι. Οἱ λόρδοι ἑνώνονται, ἑτοιμάζουν στρατό.

Στὶς 6 Ἰουνίου, τὸ βασιλικὸ ζεύγος ἐγκαταλείπει ἐσπευσμένα τὸ Ἐδιμβοῦργο γιατὶ πληροφορεῖται ὅτι συνωμοσία ἑτοιμάζεται ἐναντίον του. Καταφεύγει στὸν τρομερὸ πύργο τοῦ Μπόρτουϊκ, σὲ ἀπόστασι 12 χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα. Ὁ Λέθιγκτον, γιὰ δεύτερη φορὰ προδότης, τοὺς ἐγκαταλείπει καὶ αὐτός.

Ἀπὸ τὸν πύργο τοῦ Μπόρτουϊκ ὁ Μπόθθουελ πηγαίνει ὡς τὸ Μελρόζ, ὅπου ἡ βασίλισσα κάλεσε σὲ συγκέντρωσι τοὺς συγγενεῖς της καὶ τοὺς φίλους της. Στὸ Μελρόζ ὅμως δὲν ὑπάρχει κανένας. Ἀπογοητευμένος ὁ Μπόθθουελ ἐπιστρέφει κοντὰ στὴ γυναίκα του. Στέλνει ἀμέσως ἀγγελιαφόρους νὰ εἰδοποιήσουν τὸν Χάντλεϋ, τὸν Μπάλφουρ, τὸν ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Ἄντριους: νὰ στείλουν ἀμέσως κάθε δυνατὴ βοήθεια. Στὶς δέκα Ἰουνίου τὸ δράδυ καβαλαρέοι φαίνονται μακρυά. Εἰσακούσθηκε λοιπὸν ἡ ἐκκλησί του. Ὁ Μπόθθουελ ὁρμάει στὸ παράθυρο. Τί βλέπει, ὅμως; Τὸν Λίντσαϊ, τὸν Μόρτον, τὸν Χούμ. Οἱ λόρδοι ποὺ ἐξηγέρθησαν. Ὁ Μπόθθουελ μόλις προφθαίνει νὰ τὸ σκάσῃ μέσα στὴ νύχτα. Οἱ πολιορκητάι, ὅταν μαθαίνουν τὴ φυγή του νομίζουν ὅτι πάει νὰ ζητήσῃ ἐνισχύσεις.

Ἀποχωροῦν, ἀφοῦ ἀνταλλάσσουν μὲ τὴ Μαρία Στιούαρτ, ποὺ εἶναι σκυμμένη σ' ἕνα ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ πύργου, τὶς χειρότερες ἀπειλές. Στὸ δρόμο, τὰ στρατεύματά τους μεγαλώνουν. Ἡ Μαρία Στιούαρτ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀναχώρησί τους στέλνει μήνυμα στὸ φρούριο τοῦ Ἐδιμβούργου. Μὰ ὁ διοικητής του, ὁ Τζαίημ Μπάλφουρ, ποὺ ὡς ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχε μείνει πιστὸς στὴ βασίλισσα, περνάει κι' αὐτὸς μὲ τὸ μέρος τῶν συνωμοτῶν. Θέλει ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὴν ὑποψία τῆς συμμετοχῆς του στὸ φόνο τοῦ Ντάρνλεϋ. Κι' ὅταν οἱ ἐπαναστάτες ἐμφανίζονται μπροστὰ στὴν πύλη, τὰ κανόνια μένουν δουβά.

Στὸ μεταξὺ ἡ Μαρία ἐκδίδει ἕνα διάγγελμα πρὸς ὅλους τοὺς εὐγενεῖς ἱππότες νὰ βρίσκωνται στὶς 12 τοῦ μηνὸς μὲ πολεμικὸ ἐξοπλισμὸ καὶ τρόφιμα γιὰ ἕξη μέρες στὸ ἀδδαεῖο τοῦ Μουρχέντ. Τὴν ἴδια νύχτα ἡ Μαρία Στιούαρτ, μεταμφιεσμένη σὲ ἀκόλουθο, πηγαίνει στὸν πύργο τοῦ Ντάνμπαρ νὰ συναντήσῃ τὸν ἄντρα της. Σ' αὐτὸ τὸν πύργο. πρὶν ἀπὸ λίγες ἑβδομάδες, οἱ δυὸ σύζυγοι ἔπαιξαν τὴν κωμωδία τοῦ δεσμοφύλακα καὶ τῆς αἰχμάλωτης... Μακρυνὸ ὄνειρο πιά!

Ἡ ἐλπίδα δὲν ἔχει χαθῆ ἐντελῶς. Ἡ Μαρία Στιουαρτ κατορθώνει νὰ συγκεντρώσῃ μερικὲς δυνάμεις καὶ οἱ Χάμιλτον μὲ τοὺς Γκόρντον, ποὺ τὴς ἔμειναν πιστοί, ἐργάζονται γιὰ νὰ τῆς προμηθεύσουν καὶ ἄλλο στρατό.

Οἱ λόρδοι, λιγώτερο σίγουροι τώρα ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους, προσφέρουν τὴν ὑποταγή τους, ὑπὸ ἕναν ὅρο: ἡ βασίλισσα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Μπόθθουελ. Ἡ Μαρία Στιούαρτ ἀπαντάει στὸ Γάλλο πρεσβευτὴ ντὺ Κρόκ, ποὺ κάνει τὸ μεσολαβητή;

—Δὲ δέχομαι καμμιὰ συζήτησι ἂν πρόκειται γιὰ τὸν ἄντρα μου.

Ἡ μάχη εἶναι ἀναπόφευκτη. Οἱ ἐπαναστάτες, ἀποφασισμένοι ν' ἀποκηρύξουν τὴ Μαρία Στιούαρτ, καὶ νὰ τὴν πολεμήσουν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰακώδου, κατασκευάζουν μιὰ σημαία, ἡ ὁποία παριστάνει τὸ διάδοχο γονατισμένο μπροστὰ στὸ νεκρὸ τοῦ πατέρα του. Ὁ Ντάρνλεϋ φέρεται νὰ λέῃ: «Πρέπει νὰ μὲ ἐκδικηθῆς!»

*

Χάρις σ' ἕνα πονηρὸ στρατήγημα τῶν ἐπαναστατῶν, τὸ βασιλικὸ ζεῦγος ἐγκαταλείπει τὸ ἀπάτητο κάστρο τοῦ Ντάνμπαρ καὶ οἱ δυὸ στρατοὶ βρίσκονται ἀντιμέτωποι στὶς 15 Ἰουνίου στὶς 7 ἡ ὥρα τὸ πρωΐ, σ' ἕνα παλιὸ πεδίο μάχης στὸ Πρέστον. Οἱ στρατιῶτες τῆς Μαρίας Στιουαρτ εἶναι κυρίως χωριάτες, ἀπειθάρχητοι, στρατολογημένοι ἀπὸ τὰ περίχωρα, ἀγύμναστοι ἐντελῶς. Στὸ ἀντίθετο στρατόπεδο βρίσκεται ὅλο τὸ ἄνθος τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Σκωτίας, ποὺ πέρασε τὴ ζωή του στὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Τὰ πράγματα εἶναι σκοῦρα. Τότε ὁ Μπόθθουελ προτείνει νὰ μονομαχήσῃ αὐτός, ἀντὶ νὰ χυθῆ τόσο αἷμα. Ἡ βασίλισσα ἀντιτίθεται. Ἀγαπάει πάντα μὲ πάθος τὸν ἄντρα της.

Οἱ στρατιῶτες ἀρχίζουν νὰ ἐγκαταλείπουν τὸ βασιλικὸ ζεῦγος, Κάνει ζέστη φοβερή. Οἱ στρατιῶτες θέλουν νὰ φάνε καὶ νὰ πιοῦν. Ἔρχεται ἡ στιγμὴ ποὺ ἡ Μαρία Στιούαρτ καὶ ὁ Μπόθθουελ δὲν ἔχουν ἐπαρκεῖς δυνάμεις γιὰ ν' ἀντιμετωπίσουν τοὺς ἐπαναστάτες. Καὶ ἀποφασίζουν νὰ γυρίσουν πίσω στὸν πύργο τοῦ Ντάνμπαρ. Μὰ ὁ λόρδος Κίρκαλντυ τὸ ἀντιλαμβάνεται, κάνει μιὰ κυκλωτικὴ κίνησι καὶ τοὺς φράζει τὸ δρόμο.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὸ ἑπόμενο.

ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ὁ ἔρωτας, τὸ πείραγμα, τὸ νανούρισμα τοῦ Δωδεκανησιακοῦ λαοῦ

Ἡ διάθεσι τοῦ δωδεκανησιακοῦ λαοῦ, στὴν ποίησι, εἶναι τόσο δυνατή, ὥστε τίποτε ἐκεῖ δὲ μένει ἀτραγούδιστο.

ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Στέλλω σου χαιρετίσματα
μὲ τὸ πουλὶ τ' ἀηδόνι
καὶ μὲ τὴ θάλασσα χαρτὶ
καὶ μὲ τὸ χελιδόνι.
Στέλλω σου χαιρετίσματα
μ' ὁποιον καιρὸ κι' ἂν πάρῃ
μὲ τὸ μαΐστρο ποὺ φυσᾶ
καὶ μὲ τὸ νιο φεγγάρι.
Περιστεράκια τοῦ γιαλοῦ
ποὺ χαμηλοπετᾶτε
σὰν δῆτε τὴν ἀγάπη μου
νὰ μοῦ τὴ χαιρετᾶτε

Τὰ παρακάτω δίστιχα εἶναι ὑπέροχα μὲ τὴ λεπτότητά τους.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΠΑΛΑΙΑΣ

Τὸ χείλι σου εἶναι τζίτζιφο
τὸ μάγουλό σου μῆλο
τὸ στῆθος σου παράδεισος
καὶ τὸ κορμί σου κρίνο.

ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Πάνω στοῦ κρίνου τὸν ἀνθὸ
στοῦ γιασεμιοῦ τὸν ἴσκιο
ἐκρύφτην ἡ ἀγάπη μου
καὶ τώρα δὲν τὴν βρίσκω.

ΤΗΣ ΚΩ

Λουλούδι μου παμπλούμιστο
καὶ δροσερὸ λιβάδι
τὰ δυὸ καὶ νὰ κοιμόμαστε
εἰς ἕνα προσκεφάλι.

Ἐπίσης ἡ εἰρωνία, ἡ καυστικότητα καὶ ἡ ἐξυπνάδα δὲ λείπουν ἀπὸ τὰ δίστιχα. Αὐτὰ λέγονται πειρακτικὰ δίστιχα.

ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Ἐσὲνα τὰ τραγούδια σου
μοιάζουνε τοῦ τζιτζίκου
ἀπ' ἀνεβαίνει στὴ συκιὰ
καὶ τραγουδᾶ τοῦ σύκου.

ΤΗΣ ΛΕΡΟΥ

Τί μὲ θωρεῖς καὶ κρύβεσαι
σὰν πέρδικα στὸ βάτο
δὲν εἶμ' ἐγὼ ποὺ σούκαμα
τὸν κόρφο σου ἄνω κάτω;

ΤΗΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

Κρῖμα τὰ σαπουνίσματα
ποὺ κάμες τοῦ λαιμοῦ σου
ἐγὼ δὲν καταδέχομαι
καὶ βγάλτο ποὺ τὸ νοῦ σου.

ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΣ

Πᾶς καὶ θαρρεῖς καὶ γάπουσε
καὶ εἶχες τόσον ἀέρα
μὰ ἐγὼ χιλιομετάνοιωσα
ποὺ σοῦπα καλημέρα.

ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Μωρὴ σαρδέλλα βρωμερὴ
σουπιὰ τηγανισμένη
καὶ καρακάξα τοῦ γυαλιοῦ
ποιὸς διάβολος σὲ παίρνει.

ΤΗΣ ΤΗΛΟΥ

Ὡς καὶ τὰ κρεμμυδότσουφλα
κινοῦσου κι' ἀγαποῦσι
σαράντα μέρες ἀγαποῦ
κι' ὕστερα λησμονοῦσι.

Τὰ ἐρωτικὰ δίστιχα ἐπίσης εἶναι ἀσύγκριτα μὲ τὰ δίστιχα ἄλλων ἑλληνικῶν περιοχῶν στὸ αἴσθημα καὶ τὸ πνεῦμα.

ΤΗΣ ΣΥΜΗΣ

Ἐσύ 'σαι αἰτία κι' ἀφορμὴ
ποὺ δὲν μεταλαβαίνω
κι' ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ παπᾶ
ἀντίδωρο δὲν παίρνω.

*

Νὰ μὴ χολιάς, ἀγάπη μου
κι' ἐγὼ θὰ σὲ λιμένω
κι' ἂν δὲν σὲ πῆρα λεύτερο
σὲ παίρνω χηρεμένο.

*

Μαύρη μεθήρα θὰ γενῶ
τὸν Ἅδη νὰ περάσω
νὰ κουλουριάσω ἐπάνω σου
ὡσπου νὰ σὲ χορτάσω.

ΤΗΣ ΠΑΤΜΟΥ

Ῥοδιὰ μου ὀλοπράσινη
μὲ τετρακόσια ῥόδια
ὁμορφη ποῦσαι στὴ θωριὰ
καὶ ψεύτικη στὰ λόγια.

ΤΗΣ ΚΑΣΟΥ

Ἀναθεμάσε λογισμὲ
ὅπου στὸν νοῦ μου φέρνεις
τὸν ἀγαπῶ στὸν ὕπνο μου
κι' ὕστερα μοῦ τὸν παίρνεις.

Οἱ ἐρωτευμένοι πολλὲς φορὲς ἀνακατεύουν καὶ τοὺς ἁγίους στὶς αἰσθηματικές τους ἐκμυστηρεύσεις καὶ διαχύσεις, ὁρκους παρακάλια, παρόπονα.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΠΑΛΑΙΑΣ

Ἅγιε μου Γιώργη Καστρινὲ
μὲ τὸ χρυσὸ κονταρι
βλέπε μου τὸ που

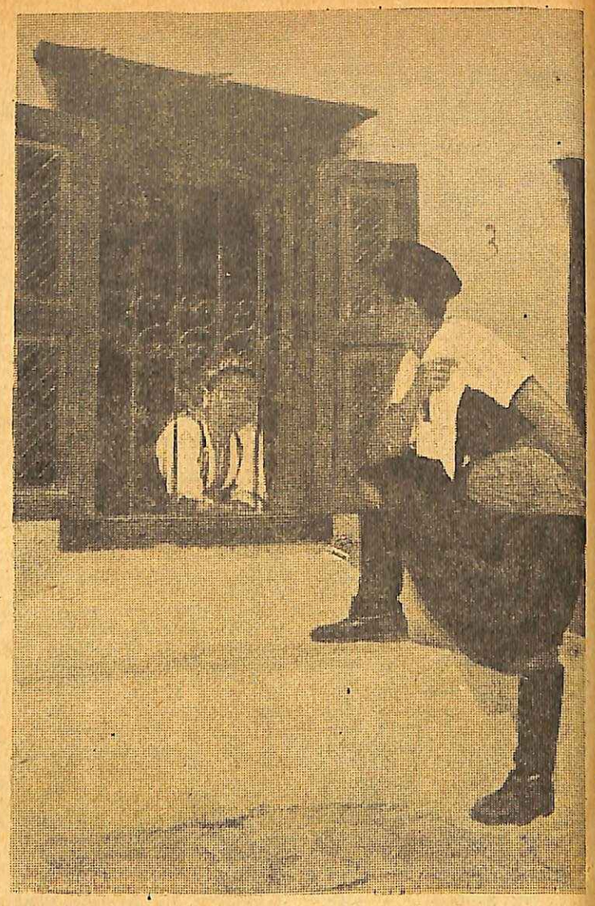

Ἀγροτικὲς σκηνὲς στὸ χωριὸ Ἔμπονας τῆς Ρόδου.

«ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΝΑΥΚΛΗΡΟΣ»

*Μιὰ ἀδελφότης τῶν γυναικῶν τῆς Κῶ * Ἡ δράσις της * Οἱ πόροι της * Τὰ ἰδιωνικά της*

Ο ΞΕΝΟΣ ποὺ ἐπισκέπτεται τὴ Δωδεκάνησο δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἐκπλαγῆ βλέποντας πὼς οἱ γυναῖκες τῶν μικροτέρων νησιῶν ἔχουν περισσότερη δράσι, περισσότερη κίνησι ἀπὸ τὶς Ροδίτισσες. Καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ὁλότελα ἀνεξήγητο ὅταν σκεφθῆ κανεὶς πὼς ὁ κατακτητὴς εἶχε συγκεντρώσε ὅλη του τὴν προσπάθεια στὴ Ρόδο. Ἔτσι, ἀπὸ μέτρον ἀμύνης οἱ Ροδίτισσες ἔμεναν κλεισμένες στὰ σπίτια τους, αὐστηρὰ περιωρισμένες κι' ἡ συνήθεια αὐτὴ δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ σβύση μέσα σὲ πέντε ἔξη χρόνια. Ἐνῶ ἀντίθετα στὰ ὑπόλοιπα νησιὰ οἱ ἐμφανίσεις τῶν ξένων ἦταν πιὸ ἀραιὲς κι' ἡ ἐλευθερία τῆς γυναίκας μεγαλύτερη.

Ἔτσι, εὐθὺς σχεδὸν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι, καὶ ὑπὸ τὴν ἔμπνευσι καὶ τὴν καθοδήγησι τοῦ μητροπολίτου ἱδρύθηκε στὴν Κῶ ἡ Ἀδελφότης Κυριῶν ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ναύκληρος, παίρνοντας τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸν τοπικὸ νεομάρτυρα Κῶο, ποὺ μαρτύρησε στὸν 17ον αἰώνα.

Ἡ ἀδελφότης εἶναι κυρίως ἀγαθοεργὸς ἀλλὰ ἔχει ταυτοχρόνως ὡς δεύτερο σκοπό της τὴν ἐξύψωσι καὶ τὴν καλλιέργεια τῶν μελῶν της, ὅπως μπορεῖ εὔκολα νὰ ἀντιληφθῆ κανείς, ἀπὸ τὴν πραγματικὰ πολυσχιδῆ δράσιν της.

Ἐπειδὴ γυναῖκα καὶ παιδὶ εἶναι πάντα στενὰ συνδεδεμένα, πρώτος σκοπὸς τῆς ἀδελφότητος ἦταν νὰ ἀναλάβη τὴν παροχὴ συσσιτίου σὲ πενήντα ἄπορα παιδιὰ τῶν σχολείων ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 15ης Ἰουνίου. Τὸ συσσίτιο αὐτὸ ἂς σημειωθῆ ὅτι τοὺς παρέχει δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα κρέας, μιὰ φορὰ ψάρι καὶ λειτουργεῖ καὶ τὴν Κυριακή.

Τὰ Χριστούγεννα ἐπίσης γιὰ νὰ διασκεδάσουν καὶ χαροποιήσουν τὰ ἄπορα παιδάκια διοργανώνουν Χριστουγεννιάτικο δέντρο καὶ μοιράζουν παιχνιδάκια σὲ ἑκατὸ περίπου μικρὰ κάτω τῶν 12 ἐτῶν. Μὲ τὴν ἴδια εὐκαιρία μοιράζουν στοὺς ἀπόρους μαθητὲς τῶν σχολείων ὑποδήματα καὶ ἐνδύματα — δῶρα πρακτικὰ ποὺ θὰ τοὺς δώσουν τὴ χαρὰ τῆς γιορτῆς ἐνῶ ταυτοχρόνως θὰ καλύψουν μιὰ ἀπαραίτητη ἀνάγκη.

Τὸ ταμεῖο τῆς Ἀδελφότητος ἀναλαμβάνει ἐπίσης τὴ παροχὴ φαρμάκων σὲ ἀπόρους ἀρρώστους, ἐπλήρωνε δὲ ἄλλοτε καὶ τὰ τροφίμα τοῦ δελτίου στοὺς τελείως ἀπόρους. Ἐπὶ πλέον συντηρεῖ σὲ σανατόρια ἕξη φυματικούς.

Ἐπειδή, ὅπως λέγαμε, ἡ Ἀδελφότης ἔχει χριστιανικὸ χαρακτήρα, κάθε μήνα ὀργανώνει μιὰ λειτουργία σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἐξωκκλήσια τοῦ νησιοῦ καὶ τὰ μέλη της ἐπισκέπτονται τακτικὰ τοὺς ἀρρώστους στὰ νοσοκομεῖα γιὰ νὰ τοὺς παρηγορήσουν καὶ νὰ τοὺς ἐνισχύσουν. Γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ ἐπισκέπτονται στὶς μεγάλες γιορτὲς καὶ τοὺς φυλακισμένους καὶ τοὺς μοιράζουν γλυκίσματα γιὰ νὰ μὴ νοιώθουν κι' αὐτοὶ τὸν ἑαυτό τους ἀποδιωγμένο καὶ ἔρημο.

Μὰ ἐκεῖνο ποὺ δείχνει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴ μέριμνα τῶν κυριῶν τῆς Ἀδελφότητος γιὰ τὴν καλυτέρευσι τῆς θέσεως τῶν γυναικῶν τοῦ νησιοῦ εἶναι οἱ δυὸ Σχολὲς ποὺ ἵδρυσε: Ἡ πρώτη ποὺ λειτουργεῖ ἤδη ἀπὸ τριετίας μὲ διδάσκουσες τὶς κυρίες Χατζηβελούδη καὶ Χατζηπέτρου εἶναι ἡ Σχολὴ Ἀναλφαβήτων.

Ἡ δεύτερη Σχολὴ τῆς ποὺ πρωτολειτούργησε πέρυσι εἶναι ἡ Οἰκοκυρικὴ Σχολή, ὅπου διδάσκονται κεντήματα, ἐργόχειρο, νοικοκυριό, στοιχεῖα βρεφοκομίας.

Ἀλλὰ γεννᾶται ἕνα ἄλλο ζήτημα: Ποῦ καὶ πῶς ἡ Ἀδελφότης βρίσκει πόρους γιὰ ὅλα αὐτὰ ἀφοῦ ἡ γυναικεία συνδρομὴ εἶναι μόλις πέντε χιλιάδες;

Μὲ ἐργόχειρα ποὺ κατεσκεύασαν μόνες τους οἱ κυρίες ὠργάνωσαν μεγάλη λαχειοφόρο ἀγορὰ ποὺ ἀπέφερεν ἀρκετὰ ἐκατομμύρια.

Ἐπὶ πλέον ἐφαρμόζουν μιὰ ἄλλη πρωτοτυπία μὲ διπλὸ ὄφελος: μορφωτικὸ κι' οἰκονομικό. Διοργανώνουν ἐκδρομὲς σὲ μέρη ὅπου ἔχουν κάτι νὰ δοῦν καὶ νὰ μάθουν καὶ τὸ εἰσιτήριο εἶναι τέτοιο ὥστε ν' ἀφίνη ἕνα κέρδος γιὰ τὸ ταμεῖο τῆς Ἀδελφότητος. Ἔτσι ἐπισκέφθηκαν διάφορα χωριὰ τοῦ νησιοῦ ποὺ παρουσίαζαν ἀρχαιολογικὸ ἐνδιαφέρον (τὸ Πυλί, τὰ Καρδάμαινα) ἢ διάφορα κοντεινὰ νησιὰ ὅπως τὴ Πάτμο καὶ τὸ μοναστήρι της, τὴ Νίσυρο κ.ἄ. Στὶς ἐκδρομὲς αὐτὲς κάποιος ἀναλαμβάνει νὰ μιλήση γιὰ τὸ μέρος ποὺ ἐπισκέπτονται καὶ ἔτσι συνδυάζεται τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου.

Μὲ τὴν πολύμορφη αὐτὴ δρᾶσι τους οἱ γυναῖκες τῆς Κῶ ὄχι ἁπλῶς δημιουργοῦν κίνησι στὸ νησί, μὰ κι' ἐξυπηρετοῦν τοὺς ἀπόρους καὶ βοηθοῦν στὴν ἐξέλιξι καὶ προαγωγὴ τοῦ τόπου τους.

ΧΩΡΙΣ ΕΛΠΙΔΑ

ΑΛΗΘΙΝΗ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΙΝΑΙ ὁ Ἀρμάνδος ποὺ γράφει, ἐνῶ ἐγὼ τοῦ ὑπαγορεύω τὴν ἱστορία αὐτή. Τὴν ἱστορία «μας».

Πρόκειται γιὰ μιὰ ἀγάπη, ποὺ ἦρθε σὰ δῶρο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ μοῦ δείξη πὼς ὑπάρχει πάντα ἕνας δρόμος πρὸς τὴν εὐτυχία. Ὑπάρχει πάντα κάτι καλὸ ποὺ μᾶς περιμένει, ἔστω κι' ἂν εἴμαστε βυθισμένοι στὴν πιὸ μαύρη ἀπελπισία.

✤

Τί θαυμάσιος ποὺ εἶναι ὁ ἀνοιξιάτικος ἥλιος. Τὸν αἰσθάνθηκα στὰ μάτια, ἐνῶ ἔπεφτα βαρειὰ στὸ ξύλινο παγκάκι τοῦ πάρκου, κι' ἄκουγα τὴ θεία Ρόζα νὰ λέη εὔθυμα:

— Φτάσαμε, Τζιαννίνα. Εἶσαι εὐχαριστημένη ἀγάπη μου ποὺ σ' ἔπεισα νὰ 'ρθῆς στὸ πάρκο; Ὁ γιατρὸς μοῦ εἶπε πὼς εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς ποὺ σοῦ χρειάζεται. Λίγος ἥλιος, καὶ λίγος καθαρὸς ἀέρας κάθε μέρα.

Ἡ φωνὴ τῆς θείας Ρόζας, ἦταν πολὺ δυνατή, πολὺ διασμένη, πολὺ εὔθυμη. Ἔγινε ἔτσι ἀμέσως μετὰ τὸ δυστύχημα, κι' ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἡ ἴδια.

— Ταχτοποιήθηκες, χρυσῆ μου; ρώτησε. Ἡ τσάντα σου εἶναι ἐδῶ δεξιά. Στὶς δύο ἀκριβῶς θὰ γυρίσω νὰ σὲ πάρω.

— Καλά, θεία Ρόζα, ἀπήντησα, ὕστερα βυθίστηκα στὴ μοναξιά μου, ἐνῶ ἄκουγα τὰ μικρὰ γρήγορα βήματά της νὰ ἀπομακρύνωνται.

Οἱ φωνοῦλες τῶν παιδιῶν ποὺ ξέφευγαν ἀπὸ τὰ μικρὰ στόματα ὅταν ἡ κούνια ἀνέβαινε πολὺ ψηλὰ ἢ ὅταν ἀναποδογυρίζονταν στὴ λίμνη οἱ χρωματιστὲς βαρκοῦλες, ἔφταναν ὡς τ' αὐτιά μου τρομαγμένες καὶ χαρούμενες.

Ἔμεινα ἐκεῖ ἀκίνητη, νοιώθοντας στὸ πρόσωπο τὸ χάδι τοῦ ἥλιου.

Ἄνοιξα ἀργὰ ἀργὰ τὰ μάτια, μὰ τὰ παιδιὰ δὲν ἦταν πουθενά, ἡ κούνια, ἡ λίμνη, οἱ χρωματιστὲς βαρκοῦλες, δὲν ὑπῆρχαν. Τριγύρω μου δὲν ὑπῆρχε τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἕνα μαῦρο πέπλο. Τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ δὲν μποροῦσα νὰ δῶ, γιατὶ εἶμαι τυφλή.

Γιὰ χιλιοστὴ φορὰ ἀναμέτρησα νοερὰ τὸ χρόνο αὐτῆς τῆς μαύρης κολάσεως. Ἦταν ἑνδεκα μῆνες ἀπὸ τότε ποὺ συνέβη τὸ κακό. Ὡς τότε ἤμουν ἕνα εὐτυχισμένο κορίτσι. Ἦταν ὅλα δικά μου. Τὰ χρυσάφια τοῦ ἥλιου, ὁ γαλάζιος οὐρανός, καὶ τὰ πράσινα μάτια τοῦ Ρίνο, ποὺ μὲ κύτταζαν λάμποντας ἀπὸ ἀγάπη, τοῦ Ρίνο ποὺ σὲ λίγο καιρὸ θὰ μὲ παντρευόταν καὶ θὰ μὲ ἔπαιρνε νὰ ζήσωμε σὲ μιὰ ὄμορφη κάτασπρη βιλίτσα. Ἤμαστε εὐτυχισμένοι ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα τοῦ Ἰουνίου, τὴν ὥρα ποὺ μπαίναμε στὸ αὐτοκίνητό του καὶ ξεκινούσαμε γιὰ κάποια ἀκρογιαλιά. Δὲν εἴχαμε προαισθανθῆ τὴν καταστροφή. Ὁ δρόμος ἦταν ἴσιος, φαρδύς, χωρὶς κανένα ἐμπόδιο. Τὸ ποδήλατο ποὺ ξεφύτρωσε ξαφνικὰ ἀπὸ μιὰ πάροδο, ἦταν κάτι ἐντελῶς ἀπροσδόκητο. Ὁ Ρίνο προσπάθησε νὰ τὸ ἀποφύγη, κάνοντας μιὰ ἀπότομη στριφή...

Δὲν κατάλιξβα τίποτε ἄλλο, ξέρω μόνο, πὼς ξανάνοιξα μιὰ μέρα τὰ μάτια μου καὶ δὲν εἶδα γύρω μου, παρὰ μιὰ σκοτεινὴ ἄβυσσο.

Στὸ νοσοκομεῖο μοῦ λέγανε πὼς μὲ τὸν καιρὸ θὰ συνήθιζα στὴ δυστυχία μου... Μὲ τὸν καιρὸ θὰ ἦταν πιὸ εὔκολο.

Ἀνώφελη παρηγοριά. Ἡ ζωή μου πιὰ δὲν εἶχε κανένα νόημα, καμμιὰ χαρά, καμμιὰ προσδοκία. Θὰ ἦταν ἔτσι ὡς τὸ τέλος, ὥσπου νὰ πεθάνω, καὶ δὲν ἤμουν παρὰ εἰκοσιδυὸ χρονῶν μονάχα.

Δὲν κατέκρινα κανένα γι' αὐτὸ ποὺ συνέβη, οὔτε τὸν Ρίνο ποὺ μόνη μου τὸν ἀπήλλαξα ἀπὸ τὸν σταυραδώνα μας.

Εἶναι ἀλήθεια, πὼς ἐκεῖνος μοῦ εἶπε πολὺ ὡραῖα λόγια, μοῦ εἶπε πὼς τὸ δυστύχημα δὲν δημιουργεῖ ἕνα ἐμπόδιο σὴν ἀγάπη μας, μὰ κάθε φορὰ ποὺ τὸ ἔλεγε, δὲν κατώρθωνε νὰ σβύση ἀπὸ τὴ φωνή του, τὸν πόνο καὶ τὴν ἀπογοήτευσι. Ἔτσι, παρ' ὅλο τὸν πόνο μου, τὸν ἐλευθέρωσα ἀπὸ τὸ δεσμό μας, λέγοντάς του πὼς δὲν ἤθελα νὰ τὸν παντρευτῶ.

✤

Τοὺς συλλογισμούς μου διέκοψε ἕνας παράξενος θόρυβος δημάτων ποὺ πλησίαζαν πρὸς τὸ μέρος μου. Σταμάτησαν κοντά μου, καὶ κάποιος ἄνδρας μὲ συμπαθητικὴ νεανικὴ φωνή, μὲ ρώτησε ἂν μποροῦσε νὰ καθήση κοντά μου.

Μάζεψα τὴν τσάντα μὲ τὸ πλεχτό, καὶ τοῦ ἔκαμα θέσι δίπλα μου, προσπαθώντας νὰ χαμογελάσω. Ἔνοιωθα τὸ χαμόγελο στὰ χείλη μου, σὰ μορφασμό. Εἶχα στ' ἀλήθεια ξεχάσει νὰ χαμογελῶ. Ὁ νέος ὅμως δὲν φάνηκε νὰ τὸ προσέχη. Σὲ λίγο τὸν ἄκουσα νὰ γελᾶη μὲ τὴν καρδιά του, σίγουρα γιὰ κάποια τρέλλα τῶν παιδιῶν.

— Διασκεδάζουν μὲ τὴν ψυχή τους οἱ πιτσιρίκοι, εἶπε.

Ἔνοιωσα ἐκεῖνο τὸ δυσάρεστο συναίσθημα, ποὺ δοκίμαζα πάντα, ὅταν ἤμουν ὑποχρεωμένη νὰ ἐξηγήσω τὸ μαρτύριό μου. Μὲ χαμηλὴ φωνὴ ψιθύρισα:

— Λυποῦμαι, δὲν μπορῶ νὰ τὰ δῶ, εἶμαι... εἶμαι τυφλή.

Ἄρπαξα τὸ πλεντό μου, καὶ ἄρχισα νὰ πλέκω διαστικά, χωρὶς διακοπή. Σκεπτόμουν τὰ λόγια τῆς θείας Ρόζας μόλις βγῆκα ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο: «Τίποτα Τζιαννίνα δὲν μαρτυρεῖ τὸ ἀτύχημά σου, καὶ τὰ μάτια σου εἶναι λαμπερὰ ὅπως πρῶτα». Οὔτε αὐτὸ ὅμως δὲν μὲ παρηγοροῦσε. Περίμενα τὸν νέο νὰ μουρμουρίζη τὰ συνηθισμένα συμπονετικὰ λόγια. Μὰ ἐκεῖνος δὲν εἶπε τίποτε ἀπὸ αὐτά, καὶ ὅταν μοῦ μίλησε ἡ φωνή του μοῦ φάνηκε ἐντελῶς φυσική.

— Τὸ κατάλαβα μόλις σᾶς πλησίασα, ὕστερα συμπλήρωσε μὲ ἐγκαρδιότητα, εἶμαι καινούργιος στὴν πόλι. Ὀνομάζομαι Ἀρμάνδο Βίλλι.

Τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴν εἰλικρίνειά του.

—Τζιάνα Λέσιι, εἶπε ἁπλά.

Ἀρχίσαμε νὰ συζητοῦμε γιὰ διάφορα. Μοῦ μίλησε γιὰ τὶς δουλειές του, γιὰ χίλια δυὸ ἄλλα πράγματα. Δὲν κατάλαβα πὼς πέρασε ἡ ὥρα, καὶ λυπήθηκα ὅταν ὁ Ἀρμάντο Βίλλι, σηκώθηκε καὶ μ' ἀποχαιρέτησε.

Μόλις ἔφθασε ἡ θεία Ρόζα, μοῦ ψιθύρισε στ' αὐτί:

— Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ψηλὸς συμπαθητικὸς νέος, ποὺ σοῦ μιλοῦσε;

— Ὁ Ἀρμάντο Βίλλι, θεία Ρόζα, καὶ μὴ ἀρνίεσ... πάλι νὰ ὀνειρεύεσαι ρομάντζα, κανεὶς δὲν πρόκειται νὰ μὲ ἐρωτευθῆ.

Ξύπνησα εὐδιάθετη τὴν ἑπομένη, ἔτσι ἡ θεία Ρόζα, ἐπέμεινε νὰ μὲ πάη πάλι στὸ πάρκα.

Ὁ Ἀρμάντο ἔφθασε ἀμέσως μόλις ἔμεινα μόνη

— Γειά σου, εἶπε μὲ φωνὴ φιλική

Κάθησε κοντά μου, κι' ἄρχισε νὰ μοῦ περιγράφη τὸ χρῶμα τῶν λουλουδιῶν ποὺ ἄνθιζαν ὁλόγυρά μας, καὶ πὼς ρυτιδωνόταν ἀπὸ τὸ ἀεράκι ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σκοτεινοῦ νεροῦ τῆς λίμνης. Μοῦ μίλησε ἀκόμη γιὰ ἕνα χοντρό, κοκκινόμαλλο ἀγόρι, καὶ μιὰ μικρὴ ξανθοῦλα ποὺ τσακωνόντουσαν ποιός θ' ἀνέβη πρῶτος στὴν κούνια

Ἐγὼ δὲν μιλοῦσα, προσπαθοῦσα νὰ δῶ, αὐτὰ ποὺ μοῦ περιέγραφε.

✤

Ἔβρεχε συνέχεια ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα. Ἡ θεία Ρόζα ἦταν ἀπελπισμένη, μὰ ἐγὼ μπορῶ νὰ πῶ πὼς ἤμουν εὐχαριστημένη, ἐνῶ τριγύριζα νευρικὰ στὸ σπίτι. Ὁ Ἀρμάντο Βίλλι εἶχε ἀρχίσει νὰ εἶναι ἕνας κίνδυνος γιὰ τὴ γαλήνη μου. Ὅσο γιὰ τὴ θεία Ρόζα, ἔπρεπε νὰ καταλάβη, ἐπὶ τέλους, ὅτι οἱ σχέσεις μου μὲ τὸν Ἀρμάντο, ἦταν μιὰ φιλία, καὶ τίποτα περισσότερο, καὶ ἔτσι ἔπρεπε νὰ διατηρηθῆ. Μὰ ὁ Ἀρμάντο μοῦ εἶχε γίνει πιὰ ἀπαραίτητος. Ἦταν ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ μποροῦσε νὰ μὲ κάνη νὰ βλέπω σχεδὸν τὸ πάρκο, τὰ λουλούδια, τὰ παιδιά, ὁ μόνος ποὺ μ' ἔκανε νὰ ξεχνῶ τὴ δυστυχία μου...

Τὴν πρώτη ἡλιοφώτιστη μέρα, τὴν ὥρα ποὺ ρέμοντας καθόμουν στὸν ξύλινο πάγκο, σκέφθηκα πὼς ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρός, ἔπρεπε νὰ εἶμαι πιὸ προσεκτική, ἂν δὲν ἤθελα νὰ ὑποφέρω ἀρότερα.

Περπατούσαμε ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο, ἀνάμεσα στὰ δέντρα τοῦ κήπου. Οἱ φίλοι μας, τὰ περιστέρια, μᾶς τριγύριζαν. Ἄπλωσα τὸ χέρι μου στὸν Ἀρμάντο, ζητώντας τροφὴ γιὰ τὰ πουλιά, ἀλλὰ ἐκεῖνος μοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι, καὶ μὲ φωνὴ πολὺ σιγανή, μοῦ μίλησε γιὰ τὴν ἀγάπη του. Γιὰ μιὰ στιγμὴ αἰσθάνθηκα μεθυσμένη ἀπὸ εὐτυχία, ὕστερα σιγὰ σιγὰ τὰ λόγια του ἄρχισαν νὰ μοῦ κάνουν κακό. Ἦταν τόσο παράλογο νὰ κάνω ὄνειρα

— Σώπα, Ἀρμάντο, εἶπα, μὴ μοῦ ξαναμιλήσης πιὰ γιὰ τέτοια πράγματα, δὲν μπορῶ, δὲν θέλω νὰ τ' ἀκούω.

Ἄφησε τὸ χέρι μου νὰ γλυστήση ἀργὰ ἀπὸ τὸ δικό του.

— Καλά. Τζιαννίνα, εἶπε, συγχώρεσέ με. Καμμιὰ φορὰ εἶναι κανεὶς τόσο ἀνόητος, ὥστε νὰ ὀνειρεύεται τὰ πιὸ ἀπίθανα πράγματα. Νόμιζα πὼς κι' ἐσύ... ἔκανα λάθος, συγχώρεσέ με.

Μὲ ὡδήγησε ὡς τὸ πάγκο μου καὶ μοῦ εἶπε «ἀντίο» μὲ φωνὴ θλιμμένη.

Θὰ ἤθελα νὰ τοῦ φωνάξω «μὴ φεύγης, δὲν γελάστηκες, μόνο ποὺ φοβᾶμαι μὴν ὑποφέρω πάλι, γιατὶ ἡ ζωὴ εἶναι γιὰ τοὺς ὑγιεῖς καὶ τοὺς δυνατούς». Μὰ δὲν εἶπα τίποτα. Μόνο ἄκουγα τὰ βήματά του νὰ ἀπομακρύνωνται, καὶ σκεπτόμουν πὼς ἡ τελευταία χαρὰ τῆς ζωῆς μὲ ἐγκατέλειπε. Ὅταν σὲ λίγο ἦρθε ἡ θεία Ρόζα, ἔνοιωθα τόσο δυστυχισμένη.

— Τσακώθηκες μὲ τὸ νεαρό σου; μὲ ρώτησε. Μὴ τὸ ἀρνηθῆς, τὸν συνήντησα πρὸ ὀλίγου, φαινότανε τόσο ἀπογοητευμένος, τὸν ρώτησα καὶ μοῦ τὰ εἶπε ὅλα.

— Μοῦ ζήτησε ἕνα ραντεβού, θεία Ρόζα, φαντάσου ἕνα ραντεβοῦ μὲ μιὰ τυφλή. Ἀστειεύτηκε ἀκόμα λέγοντάς μου νὰ πᾶμε κάπου νὰ χορέψουμε.

Ἡ φωνὴ τῆς θείας Ρόζας ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά μου, ἀλλοιώτικη, ἀποδοκιμαστική

— Καὶ τοῦ ἀρνήθηκες; Πῶς μπόρεσες ν' ἀρνηθῆς, Τζιάνα, ξέροντας τί θάρρος χρειαζόταν γιὰ νὰ σοῦ κάνη μιὰ τέτοια πρότασι;

— Θάρρος; ρώτησα. Ναί, ἔχεις δίκηο, θεία Ρόζα, χρειάζεται μεγάλο θάρρος γιὰ νὰ ὁδηγήση κανεὶς μιὰ τυφλὴ στὸ χορό.

—Μὰ ὄνι γι' αὐτό, ἀνόητη. Μὰ γιατὶ ὁ Ἀρμάντο Βίλλι εἶναι ἀνάπηρος, νά γιατί.

Ὕστερα μοῦ ἐξήγησε πὼς ὁ Ἀρμάντο εἶχε χάσει καὶ τὰ δυὸ του πόδια σ' ἕνα δυστύχημα, καὶ τώρα προσπαθεῖ νὰ συνηθίση νὰ περπατᾶ μὲ τὰ ξύλινα.

Τὰ ἀπροσδόκητα αὐτὴ λόγια ἦταν δυνατὰ χτυπήματα γιὰ τὴ φτωχή μου καρδιά. Μὰ ἐγὼ δὲν ἤξερα, εἶπα, δὲν εἶνα καταλάβει. Δὲν εἶναι ὁ τύπος ποὺ θὰ μιλοῦσε, ποτὲ γιὰ τὶς δυστυχίες του. Ποῦ νὰ φανταστῶ. Ἦταν πάντα τόσο εὔθυμος, γεμάτος ζωή, αἰσιοδοξία. Θυμήθηκα πὼς περπατοῦσε πάντα ἀργά, γραβώντας λίγο τὰ πόδια, καὶ ζητοῦσε συγγνώμη ὅταν καθόταν ἀπότομα δίπλα μου, μὰ δὲν μποροῦσα, ὄχι, δὲν μποροῦσα νὰ φανταστῶ.

Σηκώθηκα ἀπότομα.

— Πρέπει νὰ τὸν δῶ, θεία εἶπα μὲ ἀπελπισία

— Καὶ ποιὸς σὲ κρατᾶ, κόρη μου. Ξέρεις καλὰ τὸ μονοπάτι. Προχώρησε ἴσια, καὶ θὰ τὸν δῆς· ἶναι καθισμένος στὸν τελευταῖο πάγκο.

Ὕστερα ἡ θεία Ρόζα γέλασε χαρούμενα. Ἄκουγα ἀκόμα τὸ γέλιο της, ἐνῶ περπατοῦσα στὸ στενὸ δρομάκο, στὸ δρόμο αὐτὸ ποὺ μὲ ξανάφερνε στὴ ζωή, στὴ χαρά, στὸν Ἀρμάντο

ΤΖΙΑΝΝΙΝΑ Β.

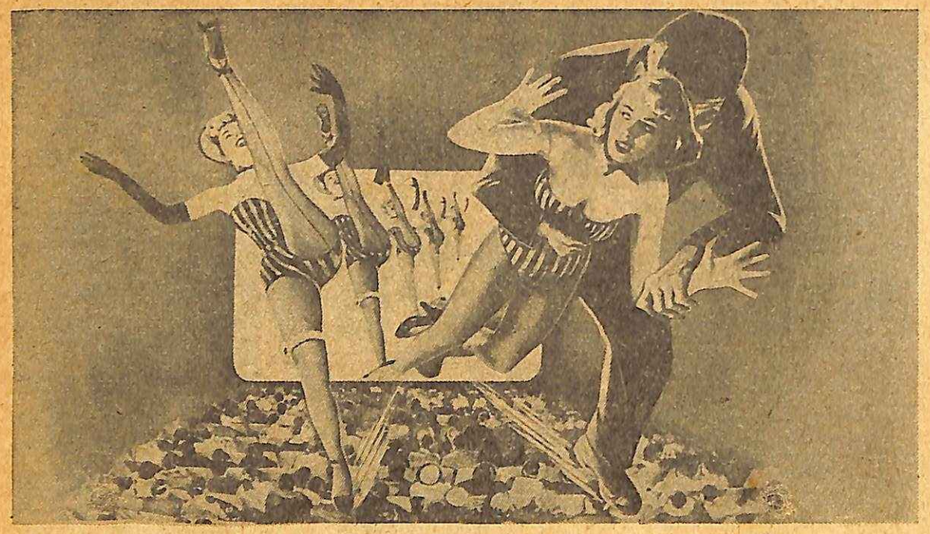

Ἔτσι θὰ φαίνεται στὴν εἰκόνα στὴν προβολὴ ταινίας 3 διαστάσεων

Ο ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΠΟΣΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ 3 ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ● ΠΟΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΝΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΤΡΙΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΙ ● ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΓΥΑΛΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ. ● ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ «ΚΟΛΟΥΜΠΙΑ» κ. ΛΑΣΥ ΚΑΣΝΕΡ

ΔΕΝ θὰ ὑπάρχη ἴσως καμμιὰ ἀναγνώστρια ποὺ νὰ μὴ ἔχη ἀκούσει κάτι γιὰ τὴν καινούργια αὐτὴ ἀναστάτωσι στὴν ὀθόνη. Διάφορες ἐφευρέσεις ἔχουν γίνει μὲ σκοπὸ νὰ δώσουν τὴν αἴσθησι μιᾶς τρίτης διαστάσεως στὸν θεατή, καὶ ἀνάλογα συστήματα ἔχουν υἱοθετηθῆ ἀπὸ τὶς ἑταιρείες παραγωγῆς. Σινέραμα, Σινεμασκόπ, Τρίτη Διάστασις, Στερεοφωνικὸς Ἦχος, Μεγάλη Ὀθόνη κ.λ.π. Ὅλα αὐτὰ φιλοδοξοῦν νὰ δώσουν ἕνα θέαμα ὁλότελα διαφορετικὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ εἴμαστε συνηθισμένοι ὡς τώρα.

Οἱ ταινίες ποὺ βλέπαμε ὡς σήμερα ἦταν ταινίες δυὸ διαστάσεων, «ἐπίπεδες» ὅπως τὶς λένε. Ἡ εἰκόνα δηλαδὴ μᾶς ἔδινε τὴν αἴσθησι τοῦ μήκους καὶ τοῦ πλάτους. Μὲ τὴ νέα ἐφεύρεσι θὰ ἔχουμε καὶ τὴν αἴσθησι τοῦ βάθους καὶ αὐτὴ θὰ μᾶς δημιουργῆ τὴν ἐντύπωσι πὼς ἡ εἰκόνα ποὺ θὰ βλέπουμε εἶναι ἀνάγλυφη, πὼς τὰ εἴδωλα εἶναι ζωντανὰ καὶ κινοῦνται ἀνάμεσά μας.

Ποιό ὅμως ἀπ' τὰ διάφορα συστήματα δίνει καλύτερα τὴν αἴσθησι αὐτὴ τοῦ βάθους; Νά, μιὰ ἐρώτησι ποὺ τὴν ἀπάντησί της θὰ τὴ δώσουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ὅταν δοῦμε τὶς διάφορες προβαλλόμενες ταινίες τὸν ἐρχόμενο χειμώνα. Γιατὶ εἶναι βέβαιο πὼς σὲ λίγο καιρὸ ἀρκετοὶ κινηματογράφοι τῶν Ἀθηνῶν θ' ἀρχίσουν νὰ προβάλλουν ταινίες τῶν τριῶν διαστάσεων.

Οἱ ξένες ἑταιρεῖες ἰσχυρίζονται ἡ κάθε μιὰ πὼς τὸ δικό της σύστημα εἶναι τὸ καλύτερο. Κάθε μέρα δὲ ποὺ περνᾶ γίνεται καὶ μιὰ νέα τελειοποίησι σ' αὐτὸ ἢ σ' ἐκεῖνο τὸ σύστημα ποὺ δὲν ξέρει κανεὶς κάθε στιγμὴ ποιό δίνει περισσότερα πλεονεκτήματα, καὶ κυρίως ποιό εἶναι οἰκονομικώτερο στὴν ἐφαρμογή του.

Σὲ παλαιότερο σημείωμά μας εἴχαμε ἀναλύσει τὴ νέα αὐτὴ ἐφεύρεσι. Θὰ ἦταν κουραστικὸ νὰ κάνουμε καὶ πάλι μιὰ νέα ἀνάλυσι τῶν διαφόρων συστημάτων καὶ νὰ σᾶς ζαλίσω μὲ τεχνικοὺς ὅρους καὶ λεπτομέρειες. Ὡστόσο μπορῶ νὰ σᾶς δώσω παρακάτω μιὰ ἐνδιαφέρουσα συνομιλία ποὺ εἶχα στὸ Παρίσι μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Κολούμπια κ. Λάσυ Κάσνερ. Ὁ κ. Λάσυ Κάσνερ παρηκολούθησε στὴν Ἀμερικὴ προβολὴ ὅλων τῶν συστημάτων καὶ οἱ δηλώσεις του εἶναι ἀρκετὰ διαφωτιστικές, πάνω σ' αὐτὸ τὸ ἐπίκαιρο θέμα.

—Τί εἶναι πραγματικὰ τρίτη διάστασις, κ. Κάσνερ, τὸν ρώτησα.

—Ἡ αἴσθησι τοῦ βάθους, ἡ ὁποία δίνει μιὰ ἀγακούφισι στὰ ὀπτικὰ ὄργανα ...ἀ' ὄχι κούρασι.

—Μποροῦμε νὰ δοῦμε τρίτη διάστασι χωρὶς τὴ χρῆσι γυαλιῶν;

—Ἀδίστακτα καὶ κατηγορηματικὰ ὄχι. Ἡ τρίτη διάστασις ἀπαιτεῖ γυαλιὰ γιατὶ ὡς τώρα ἡ ἐπιστήμη δὲν βρῆκε ἕνα τρόπο προβολῆς ποὺ νὰ μὴ κουράζη τὰ μάτια χωρὶς τὴ βοήθειά τους.

—Ποιά ἡ διαφορὰ τῶν Τριῶν Διαστάσεων ἀπὸ τὰ ἄλλα συστήματα;

—Τὰ ἄλλα συστήματα, ὅπως τὸ Σινέραμα, τὸ Σινεμασκὸπ κ.λ.π. δίδουν τὴν αἴσθησι τῆς πληρότητος γιατὶ ἔχουν μεγαλύτερη ὀθόνη μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι Τρίτη Διάστασις ἡ ὁποία ὡς σήμερα τοὐλάχιστον εἶναι ἡ μόνη ποὺ δίνει τὴν αἴσθησι τοῦ βάθους.

—Μποροῦν οἱ ταινίες τῶν Τριῶν Διαστάσεων νὰ προβληθοῦν σὲ μεγάλη ὀθόνη;

—Βέβαια, καθὼς καὶ νὰ συνδυασθῆ ἡ προβολή τους καὶ μὲ στερεοφωνικὸ ἦχο ὁ ὁποῖος προσθέτει ἀρκετὰ στὴ γενικὴ ἐντύπωσι.

—Ἔχετε τὴν ἐντύπωσι πὼς ὁ κόσμος θὰ συνηθίση μὲ τὸν καιρὸ τὶς ταινίες αὐτὲς καὶ στὸ μέλλον θὰ τὶς προτιμᾶ ἀπὸ τὶς ἐπίπεδες;

—Ἡ γνώμη ὅλων τῶν εἰδικῶν στὸ ἐπάγγελμα εἶναι ὅτι θὰ γίνη τὸ ἴδιο ὅπως καὶ μὲ τὶς ὁμιλοῦσες ταινίες.

—Θὰ ἐξακολουθήση λοιπὸν ἡ παραγωγὴ τέτοιων ταινιῶν;

—Ἤδη εἶναι εἴκοσι ἕτοιμες καὶ γυρίζονται ἄλλες εἰκοσιπέντε. Πρέπει δὲ νὰ ξεύρετε πὼς ὅλες οἱ ἀμερικανικὲς ἑταιρεῖες γυρίζουν ταινίες Τριῶν Διαστά-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὴ σελίδα 65.

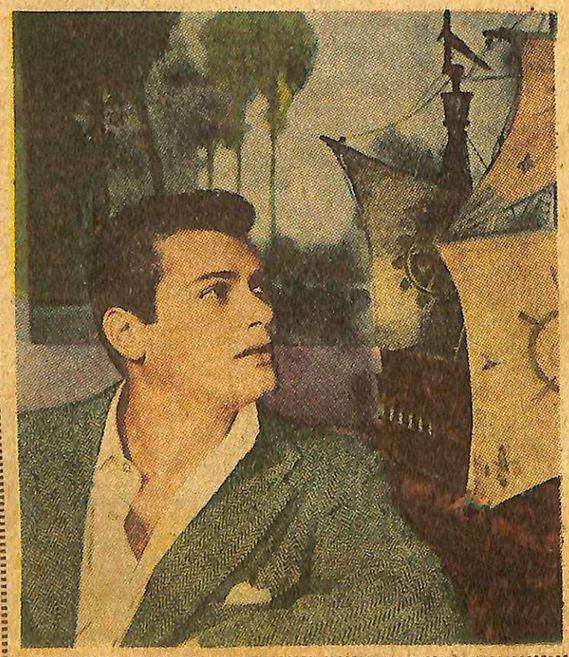

ΤΟΝΥ ΚΟΥΡΤΙΣ

Ὁ Τόνυ Κούρτις ἦταν καὶ εἶναι ὁ ὡραιότερος ἄνδρας ποὺ ζῆ στὸ Χόλλυγουντ. Μὰ πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια δὲν διέθετε τίποτε ἄλλο ἀπ' αὐτὴ τὴν ὄμορφη ἀρρενωπὴ ἐμφάνισι. Καὶ οἱ διάσημες βεντέτες τοῦ Χόλλυγουντ ὅσο καὶ ἂν ἔχουν χρήματα δὲν περιφρονοῦν τὰ πλούτη... Κι' ἔτσι ὁ ἄσημος Τόνυ περιέφερε τὴν ἀπολλώνεια ὀμορφιά του ἀπὸ στούντιο σὲ στούντιο φτωχὸς καὶ ἀπογοητευμένος.

Σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη στιγμὴ τῆς ζωῆς του γνωρίστηκε μὲ τὴν Τζάνετ Λή. Ἐκείνη γοητεύθηκε ἀπὸ τὴν ὀμορφιά του, αὐτὸς συγκινήθηκε γιατὶ κάποια γυναίκα ἐνδιαφέρθηκε γι' αὐτόν. Ἕνα εἰδύλλιο ἀναπτύχθηκε ἀνάμεσά τους ποὺ βοήθησε τὸν Τόνυ νὰ ἀναδειχθῆ.

Ὁ Τόνυ κατάγεται ἀπὸ πολὺ φτωχὴ οἰκογένεια καὶ γεννήθηκε στὴ Νέα Ὑόρκη. Πέρασε δύσκολη καὶ στερημένη παιδικὴ ἡλικία, αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἔκανε νὰ χάση τὸ θάρρος του καὶ τὴν ἀγάπη τοι γιὰ τὴ ζωή. Καὶ τώρα ἀκόμη ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἕνα μεγάλο παιδί.

Ρ. Β.

Κόκκινες πινελιές

● Πῶς θὰ ζωηρέψετε τὰ φορέματά σας τώρα στὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ; Πῶς θὰ τοὺς προσθέσετε μιὰ καινούργια νότα χωρὶς νὰ τὰ μεταποιήσετε καθόλου; Εἶναι ἁπλούστατο: μὲ μερικὲς κόκκινες πινελιές! Μ' αὐτὲς θὰ δώσετε καινούργιο ἐνδιαφέρον σὲ φορέματα ποὺ κάπως ἔχετε βαρεθῆ. Οἱ κόκκινες πινελιὲς ταιριάζουν βέβαια κυρίως στὰ μαῦρα, στὰ ἄσπρα καὶ στὰ μπλέ. Πάνε ὅμως καὶ μὲ κίτρινο, ἔντονο πράσινο κ.ἄ. Ἀκόμα ὅμως κι' ἂν δὲν ταιριάζη τὸ κόκκινο μὲ τὰ φορέματα ποὺ θὰ θέλατε νὰ φρεσκάρετε, μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε τὶς ἰδέες καὶ τὶς γαρνιτοῦρες αὐτὲς σὲ ὅ,τι δήποτε ἄλλους κατάλληλους χρωματισμοὺς καὶ σύμφωνα μὲ τὶς προτιμήσεις σας.

1 Ἕνα μπουκέτο ἀπὸ κόκκινα καὶ ἄσπρα μαντήλια μουσελίνας θὰ στολίσουν πολὺ ὡραῖα τὴν τσέπη ἑνὸς σκούρου φουστανιοῦ.
2 Μιὰ γραβάτα μὲ κόκκινες ρίγες εἶναι ὅ,τι πιὸ κομψὸ καὶ πρωτότυπο γιὰ ἕνα πουκάμισο, ἰδίως μὲ σὸρτς ἢ παντελόνια μακρυά.
3 Ἂν τυχὸν ἔχετε ἄσπρο φόρεμα μὲ τσέπη ἐπάνω καὶ κάτω, στολίστε τις τὴ μιὰ μὲ μαῦρο, τὴν ἄλλη μὲ κόκκινο μαντηλάκι.
4 Γαρνίρετε ἕνα ντεκολτὲ μὲ στενὴ λουρίδα ρίγε ἄσπρη-κόκκινη.
5 Ἡ ἐσάρπα ἀπὸ ζέρσεϋ μισὴ κόκκινη καὶ μισὴ μαύρη συμπληρώνει ἕνα ἄσπρο φόρεμα καὶ εἶναι εὐχάριστη γιὰ τὸ βραδάκι.
6 Στολίστε ὅλο τὸ ντεκολτὲ ἐμπρὸς μὲ ἄσπρα καὶ κόκκινα λουλούδια. Θὰ δώσουν ἐξαιρετικὴ χάρι καὶ ὀμορφιὰ στὸ μπούστο.

Ἀπ' τὸν ἀγώνα τῆς Δωδεκανήσου τὸ 21

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΞΟΡΙΑ

ΗΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ συνεχίζεται. Ἡ μιὰ χρονιὰ βρίσκει τὴν ἄλλη. Ἀπέναντι, κοντὰ στὸ Καστελλόριζο εἶναι ἡ τουρκικὴ Μικρὰ Ἀσία. Οἱ Καστελλοριζιῶτες φοβοῦνται μὴ βγοῦν οἱ Τοῦρκοι καὶ πατήσουν τὸ νησί τους. Εἶναι λίγοι καὶ ἀναλογίζονται ὅτι δὲν θὰ μπορέσουν ν' ἀντισταθοῦν γιὰ πολύ. Τοὺς περιμένει ἡ καταστροφὴ κι' ἡ σφαγή. Οἱ Δημογέροντες σκέπτονται. Ἡ ἔγνοια ἔχει στήσει τὸ βασίλειό της στὰ σπίτια τῶν νησιωτῶν. Ἡ μιὰ σκέψη φέρνει τὴν ἄλλη. Στὸ τέλος τ' ἀποφασίζουν...

Θὰ φύγουνε!

Θὰ πάρουνε τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά τους κι' ὅσα πράγματα ἀπ' τὰ ρουχικά τους μποροῦνε καὶ θὰ ἀφήσουνε τὸ μικρὸ νησί τους. Θὰ πᾶνε νὰ ζητήσουνε καταφύγιο σ' ἄλλα μεγαλύτερα νησιὰ τῶν Δωδεκανήσων, ποὺ θἄχουνε ἐκεῖ καὶ μεγαλύτερη ἀσφάλεια.

Καὶ μετὰ τὴν ἐπαγάστασι, ὅταν οἱ Τοῦρκοι νικηθοῦνε, ὅταν λευτερωθῆ ἡ Ἑλλάδα, θὰ ξανα γυρίσουν νὰ ζήσουν λεύτερα πιὰ στὸ πατρικό τους χῶμα!

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐλπίδα ποὺ τοὺς ζεσταίνει τὴν καρδιὰ καὶ τοὺς δίνει θάρρος! Εἶναι ἡ ἀσβυστη φλόγα τοῦ καντηλιοῦ ποὺ καίει μέσα στὴν ψυχή τους.

Μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη, μὲ τὰ μάγουλα μουσκεμένα ἀπ' τὸ κλάμα, μὲ ἀναφυλλητά, τοιμάζουνται. Ὅ,τι ἔχουνε πιὸ ἱερό, πιὸ πολύτιμο μέσα στὸ παλιὸ ἀρχοντικὸ σπίτι τους, τὸ μαζεύουν. Ὅ,τι νομίζουνε πιὸ χρήσιμο κ' εὔκολο νὰ μεταφερθῆ τὸ κάνουν μπόγο.

Κι' ἕνα πρωΐ, ἐνῶ ἡ θάλασσα εἶναι ἥσυχη καὶ τὸ πέλαγος μόλις τὸ ζαρώνει τὸ ἐλαφρὸ ἀεράκι, οἱ Καστελλοριζιῶτες, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, μπαίνουν στὰ καΐκια τους καὶ ρίχνοντας μιὰ τελευταία ματιὰ στὰ σπίτια ποὺ γεννήθηκαν, στὸ χῶμα ποὺ ἔζησαν, στὸ ἀγαπημένο τους νησί, φεύγουν, ἀφίνουν τὴν πατρίδα τους, ζητώντας πιὸ σίγουρο ἄσυλο.

Γιὰ πολλὲς ὧρες, ὁ ἄνεμος παίζοντας τοὺς θρήνους τῶν γυναικῶν καὶ τὰ κλάματα τῶν παιδιῶν, τὰ φέρνει γιὰ νὰ τ' ἀπλώση πάνω στὰ βράχια τοῦ νησιοῦ καὶ νὰ τ' ἀπιθώση στὶς στέγες τῶν ἄσπρων σπιτιῶν γιὰ στερνὴ ἀφιέρωσι. Οἱ ἄνδρες μὲ τὸ βουβὸ κλάμα τους ὁδηγοῦν τὰ καράβια στ' ἀδελφικὰ νησιὰ τῆς Δωδεκανήσου.

Καὶ φεύγουν ἔτσι οἱ Καστελλοριζιῶτες, ἄλλοι στὴ Ρόδο, ἄλλοι στὴν Κάρπαθο, ἄλλοι στὴ Σύμη, τραγουδῶντες τὴν ἐγκατάλειψι τῆς πατρίδος τους μὲ τὸ νοσταλγικὸ παραπονετικό τους τραγούδι...

Ἐπῆγα καὶ στὴν Κάρπαθο
Ἐπῆγα καὶ στὴν Κάσο·
καϋμένο Καστελλόριζο
καὶ πῶς νὰ σὲ ξεχάσω!

(Ἀπ' τὸ βιβλίο «Στὰ Ἡρωϊκὰ τὰ χρόνια» τῶν Λάμπη Βολανάκη καὶ Μανόλη Πρωτοψάλτη).

ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΜΟΣΧΑΡΙ ΒΡΑΣΤΟ & ΦΑΣΟΛΑΚΙΑ ΣΑΛΑΤΑ

Υλικά:

1½ φλυτζ. τσαγιοῦ κρέας βραστὸ κομμένο σὲ κομματάκια
1 φλυτζ τσαγιοῦ φασολάκια βρασμένα
1)3 φλυτζ. τσαγιοῦ λαδόξυδο
Κάρδαμο. 6 ἐλιὲς ψιλοκομμένες
1 τομάτα κομμένη σὲ τέταρτα
1 κλωνάρι σέλινο

Εκτέλεσις:

Βάζετε τὸ κρέας καὶ τὰ φασολάκια σὲ χωρὶστὰ μπόλ καὶ τὰ ραντίζετε μὲ τὸ λαδόξυδο. Ἀφίνετε νὰ σταθοῦν στὸ ψυγεῖο τὸ λιγώτερο ½ ὥρα. Κόβετε τὸ κάρδαμο σὲ μικρὰ κλωναράκια. Ἀναμιγνύετε ὅλα τὰ ὑλικὰ καὶ σερβίρετε τὴ σαλάτα ἐπάνω στὸ κάρδαμο. Γίνονται 4 μερίδες.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΦΑΓΗΤΟ

Υλικά:

6 αὐγὰ βρασμένα
3 ὡριμες μέτριες τομάτες
3 κουταλιὲς σούπας βούτυρο
3 κουταλιὲς σούπας (κοφτὲς) ἀλεύρι
2 κουταλ. τσαγιοῦ ἁλάτι
1½ φλυτζ. τσαγιοῦ γάλα
½ φλυτζ. τσαγιοῦ τυρὶ τριμμένο

Εκτέλεσις:

Κόβετε τὰ αὐγὰ στὴ μέση καὶ τὰ βάζετε μέσα σὲ βουτυρωμένο ταψάκι, ἀφίνοντας τὸ κέντρο ἐλεύθερο. Κόβετε τὶς τομάτες σὲ φέτες, τὶς σωτάρετε ἐλαφρὰ μὲ βούτυρο καὶ τὶς τοποθετεῖτε στὸ κέντρο τοῦ ταψιοῦ. Ἑτοιμάζετε λευκὴ σάλτσα μὲ τὸ βούτυρο, τὸ ἀλεύρι καὶ τὸ γάλα. Προσθέτετε λίγο ἁλάτι καὶ τὸ τριμμένο τυρί. Τὴ ρίχνετε ἐπάνω στὶς τομάτες καὶ στ' αὐγά. Τασπαλίζετε τὴν ἐπιφάνεια μὲ ψίχα μπαγιάτικου ψωμιοῦ τριμμένη καὶ ραντίζετε ἐπάνω λίγο βούτυρο. Βάζετε τὸ ταψάκι στὸ φοῦρνο ἐπὶ 20 λεπτά.

ΤΟΜΑΤΟΣΑΛΑΤΑ ΟΡΕΚΤΙΚΗ

Υλικά:

2 μεγάλες γερὲς τομάτες Κάρδαμο
1 κρεμμύδι μικρὸ κομμένο φέτες
6 φιλέτα ἀντζούγιας
2 κουταλ. τσαγιοῦ χυμὸ λεμονιοῦ
2 αὐγὰ βρασμένα
Λαδόξυδο

Εκτέλεσις:

Κόβετε τὶς τομάτες σὲ χονδρὲς φέτες. Τὶς βάζετε στὸ ψυγεῖο νὰ παγώσουν. Βάζετε κάρδαμο σὲ 6 μικρὰ πιατάκια σαλάτας. Τοποθετεῖτε ἐπάνω ἀπὸ μιὰ φέτα τομάτας, τὴ σκεπάζετε μὲ μιὰ φέτα κρεμμυδιοῦ καὶ ἐπάνω σ' αὐτὸ βάζετε ἀπὸ μιὰ ἀντζούγια. Ραντίζετε μὲ χυμὸ λεμονιοῦ καὶ γαρνίρετε μὲ κρόκο αὐγοῦ περασμένο ἀπὸ σίτα. Σερβίρετε τὴ σαλάτα μὲ λαδόξυδο.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

«Ντολμὰς»

μελιτζάνες, κολοκύθια, πιπεριὲς καὶ τομάτες γεμιστὰ

Ὑλικὰ γιὰ τὴ γέμισι:

300 δράμα κιμὰς ἀπὸ παχὶ ἀρνὶ ἢ βόδι
2 κρεμμύδια μέτρια ψιλοκομμένα
½ φλυτζ. τσαγιοῦ ρύζι
Δυόσμο καὶ ἄνιθο ψιλοκομμένο
2 κουταλ. σούπας σάλτσα τομάτας (προαιρετικὰ)
Ἁλάτι καὶ πιπέρι ἀνάλογο
Μαγειρ. λίπος Φυτίνη ἢ βούτυρο

Εκτέλεσις:

Διαλέγετε κοντὲς καὶ στρογγυλὲς μελιτζάνες. Κόβετε μιὰ φέτα ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κοτσανιοῦ των καὶ ἀφαιρεῖτε ἕνα μικρὸ μέρος ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό, ὥστε νὰ δημιουργηθῆ ἕνα ἄνοιγμα ποὺ νὰ χωράη μέσα ἀρκετὴ γέμισι. Τὶς ρίχνετε μέσα σὲ νερὸ ἁλατισμένο.

Κόβετε μιὰ φέτα ἀπὸ κάθε πιπεριὰ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κοτσανιοῦ καὶ τὴ φυλάγετε γιὰ καπάκι. Ἀφαιρεῖτε τοὺς σπόρους.

Κόβετε μιὰ φέτα ἀπὸ κάθε τομάτα καὶ τὶς ἀδειάζετέ. Ἀνοίγετε τὰ κολοκύθια μὲ τὸ εἰδικὸ ἐργαλεῖο ὡς συνήθως.

Βάζετε μέσα σὲ ἕνα μπὸλ τὸν κιμά. Προσθέτετε τὸ κρεμμύδι, τὸ ρύζι, ἀφοῦ τὸ πλύνετε, τὰ ἀρωματικὰ χόρτα, ἀνάλογο ἁλάτι καὶ πιπέρι, τὴν τομάτα καὶ 2 ἕως 3 κουταλιὲς σούπας Φυτίνη. Ζυμώνετε καλὰ τὸ μῖγμα.

Γεμίζετε μὲ τὸ ἀνωτέρω μῖγμα τὰ λαχανικά. Βάζετε μέσα σὲ κατσαρόλα τὶς μελιτζάνες καὶ τὰ κολοκύθια, ὅρθια. Τοποθετεῖτε ἐπάνω σ' αὐτὰ τὶς πιπεριὲς καὶ τελειώνετε μὲ τὶς τομάτες. Ρίχνετε στὸ φαγητὸ ½ φλυτζάνι τσαγιοῦ περίπου Φυτίνη, 1 φλυτζάνι τσαγιοῦ νερὸ καὶ λίγο ἁλάτι καὶ πιπέρι. Τὸ βράζετε σὲ μέτριο φοῦρνο ἐπὶ 30 ἕως 40 λεπτά, ἢ ἕως ὅτου τὰ λαχανικὰ μαλακώσουν. Ἐὰν περισσέψη γέμισι, τὴν πλάθετε σὲ μικρὰ κεφτεδάκια, τὰ ὁποῖα βάζετε ἀνάμεσα στὰ γεμισμένα λαχανικά.

«Σὶς Κεμπὰμ»

Ὑλικά:

300 δράμια μπούτι ἀρνιοῦ
2 κουταλιὲς σούπας λάδι
Χυμὸς λεμονιοῦ
Ἁλάτι καὶ πιπέρι
1 κρεμμύδι μέτριο
3 τομάτες μέτριες
Φύλλα δάφνης
Πράσινη πιπεριὰ
Μελιτζάνα

Εκτέλεσις:

Κόβετε τὸ κρέας σὲ μικρὰ κομματάκια. Ἀναμιγνύετε τὸ λάδι καὶ τὸ χυμὸ λεμονιοῦ καὶ τρίβετε τὸ μῖγμα ἐπάνω στὸ κρέας. Τὸ βάζετε μέσα σὲ ἕνα μπὸλ καὶ τὸ πασπαλίζετε μὲ ἁλάτι καὶ πιπέρι. Τὰ σκεπάζετε μὲ τὸ κρεμμύδι καὶ τὶς τομάτες, ἀφοῦ τὰ κόψετε σὲ φέτες καὶ μὲ μερικὰ φύλλα δάφνης. Ἀφίνετε νὰ σταθοῦν σὲ ψυγεῖο 4 ἕως 5 ὧρες.

Περνᾶτε σὲ σοῦβλες τὸ κρέας μαζὶ μὲ τὸ κρεμμύδι καὶ μὲ τὶς τομάτες καὶ μὲ κανένα φύλλο δάφνης. Περνᾶτε ἐπίσης μαζὶ καὶ κανένα κομμάτι πιπεριᾶς καὶ μελιτζάνας. Ψήνετε τὰ σουβλάκια στὰ κάρβουνα, ἐὰν εἶσθε στὴν ἐξοχή, ἢ μέσα στὸν ἠλεκτρικὸ φοῦρνο.

Πιλάφι

Ὑλικά:

2 φλυτζ. τσαγιοῦ ρύζι
4 τομάτες μέτριες
25 δράμια βούτυρο
3½ φλυτζ. τσαγιοῦ ὑγρὸ (νερὸ, ζωμὸ κρέατος ἢ ζωμὸ κότας)
2 κουταλ. τσαγιοῦ ἁλάτι

Εκτέλεσις:

Ἀφαιρεῖτε τὸ φλοιὸ καὶ τοὺς σπόρους ἀπὸ τὶς τομάτες καὶ τὶς κόβετε σὲ μικρὰ κομματάκια. Ζεσταίνετε μαζὶ τὶς τομάτες μὲ τὸ βούτυρο καὶ κατόπιν προσθέτετε τὸ ὑγρὸ καὶ τὸ ἁλάτι. Βράζετε τὸ μῖγμα ἐπὶ 2 λεπτὰ καὶ ρίχνετε τὸ ρύζι, ἀφοῦ τὸ πλένετε σὲ ἄφθονο νερό. Τὸ ἀνακατεύετε μιὰ φορὰ μόνο, τὸ σκεπάζετε καὶ ἀφίνετε νὰ βράση σὲ χαμηλὴ φωτιὰ ἕως ὅτου ἀπορροφηθῆ ὅλο τὸ ὑγρό. Χαμηλώνετε τὴ φωτιὰ καὶ ἀφίνετε νὰ σιγοβράση ἀκόμη 20 λεπτά. Τὸ ἀποσύρετε ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ τὸ ἀφίνετε σκεπασμένο 30 λεπτά, χωρὶς νὰ τὸ ἀνακατέψετε. Τὸ σερβίρετε μὲ προσοχὴ γιὰ νὰ διατηρηθῆ σπειρωτό.

ΤΟΜΑΤΑ «ΚΕΤΣΟΥΠ»

Υλικά:

4½ ὀκάδες ὥριμες τομάτες
5 κρεμμύδια κομμένα φέτες
1 σκελίδα σκόρδο
1 φλυτζ. τσαγοῦ ψιλοκομμένο σέλινο
2 κόκκινες γλυκειὲς πιπεριὲς
1 φύλλο δάφνης
1 κουταλ. σούπας (κοφτὴ) ἁλάτι
½ κουταλ. σούπας μπαχάρι ἀκοπάνιστο
1 κουταλάκι τσαγιοῦ πιπέρι καγιὲν
1 κομμάτι ξύλο κανέλας 5 ἑκατοστῶν
½ φλυτζ. τσαγιοῦ ζάχαρη
2 φλυτζ. τσαγιοῦ ξύδι

Εκτέλεσις:

Βράζετε μαζὶ τὰ πρῶτα 7 ὑλικὰ ἐπὶ 25 ἕως 30 λεπτά. Τὰ περνᾶτε ἀπὸ σίτα. Δένετε τὰ μπαχαρικὰ μέσα σὲ ἕνα τουλπανάκι, τὰ ρίχνετε στὸν πολτὸ καὶ τὸν βράζετε σὲ δυνατὴ φωτιὰ ἕως ὅτου ἐλαττωθῆ στὸ ἥμισυ, ἐνῶ τὸ ἀνακατεύετε συχνά. Πετᾶτε τὸ πανάκι μὲ τὰ μπαχαρικά, προσθέτετε τὸ ξύδι καὶ βράζετε τὴν τομάτα ἐπὶ 10 λεπτά. Τὴν ἀδειάζετε ζεστὴ μέσα σὲ ζεστὲς ἀποστειρωμένες μικρὲς φιάλες καὶ τὶς ταπώνετε ἀμέσως μὲ φελλοὺς ἐπίσης ἀποστειρωμένους. Ὅταν κρυώσουν βυθίζετε τὴν ἄκρη τοῦ λαιμοῦ κάθε φιάλης σὲ παραφίνη λυωμένη.

ΣΗΜ.: Ἡ ἀνωτέρω τομάτα διατηρεῖται καλύτερα ἐὰν τὴν ξαναβράσετε ὅταν τὴν ἀδειάσετε μέσα στὶς φιάλες. Τὸ βράσιμο αὐτὸ γίνεται ὡς ἑξῆς: Ἀδειάζετε τὴν τομάτα ζεστὴ μέσα σὲ ζεστὲς ἀποστειρωμένες φιάλες. Ἡ τομάτα πρέπει νὰ φθάνη 4½ ἑκατοστὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος τῆς φιάλης. Τὶς ταπώνετε μὲ φελλοὺς ἀποστειρωμένους, τοὺς ὁποίους δένετε μὲ σπάγγο στὸ λαιμὸ τῶν φιαλῶν. Κατόπιν βάζετε μέσα σὲ εὐρύχωρη κατσαρόλα μιὰ σχάρα, τοποθετεῖτε ἐπάνω τὶς φιάλες καὶ ρίχνετε τόσο νερὸ ζεστό, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ φθάση 2½ ἑκατοστὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος των. Βάζετε τὴν κατσαρόλα στὴ φωτιὰ 30 λεπτὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ νερὸ θ' ἀρχίση νὰ βράζη. Βγάζετε τὶς φιάλες ἀμέσως ἀπὸ τὸ βραστὸ νερὸ καὶ ὅταν κρυώσουν βυθίζετε τὴν ἄκρη τοῦ λαιμοῦ σὲ ζεστὴ παραφίνη.

Ἡ «κέτσουπ» εἶναι πολὺ νόστιμη σάλτσα. Πωλεῖται ἕτοιμη σὲ φιάλες στὰ μεγάλα ἐδωδιμοπωλεῖα. Εἶναι δὲ ἀμερικανικῆς προελεύσεως.

ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ ΜΕ ΤΟΜΑΤΕΣ ΨΗΤΕΣ

Πλένετε ὡρίμες τομάτες καὶ τὶς κόβετε σὲ χονδρὲς φέτες. Τὶς πασπαλίζετε μὲ ἁλάτι καὶ πιπέρι καὶ τὶς βυθίζετε σὲ λάδι. Τὶς ψήνετε στὴ σχάρα καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρὲς καὶ τὶς τοποθετεῖτε ἀνάμεσα σὲ λεπτὲς φέτες ψωμιοῦ, ἀφοῦ πρῶτα τὶς ἀλείψετε μὲ μαργαρίνη Βιτάμ καὶ βάλετε ἐπάνω μερικὰ κλωναράκια ἀπὸ ρόκα ἢ κάρδαμο.

● Στὰ μπισκοτάκια «Γαριβάλδι» μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε, ἐκτὸς ἀπὸ σταφίδα καὶ μερικὰ καρύδια ἢ ἀμύγδαλα κοπανισμένα καθὼς καὶ λίγα σῦκα ξερὰ ἢ βερύκοκα, ὅλα περασμένα ἀπὸ μηχανὴ μὲ χονδρο μαχαιράκι.

Μπισκότα «Γαριβάλδι»

Υλικά:

35 δράμια σταφίδα μαύρη ἢ ξανθὴ
75 δράμια ἀλεύρι
2½ κουταλ. τσαγιοῦ μπεϊκιν πάουντερ
Ἐλάχιστο ἁλάτι
18 δάμια ζάχαρη
18 δράμια βούτυρο Γάλα

Εκτέλεσις:

Ψιλοκόβετε τὴ σταφίδα (μαύρη, ξανθὴ ἢ καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ εἴδη). Ρίχνετε τὸ ἀλεύρι μέσα σὲ ἕνα μπόλ, ἀφοῦ τὸ κοσκινίσετε πρῶτα μὲ τὴ μπέϊκιν πάουντερ καὶ μὲ τὸ ἁλάτι. Προσθέτετε τὸ βούτυρο καὶ τὸ τρίβετε ἐλαφρὰ μὲ τὴν ἄκρη τῶν δαχτύλων. Κατόπιν ρίχνετε τὴ ζάχαση καὶ 1 ἕως 2 κουταλιὲς σούπας γάλα γιὰ νὰ γίνη ἡ ζύμη σφικτή. Τὴ βάζετε σὲ ἀλευρωμένο σανίδι καὶ τὴν ἀνοίγετε σὲ φύλλο πάχους 1)3 περίπου ἑκατοστοῦ, διατηρώντας τὸ φύλλο σὲ σχῆμα κανονικό. Τὸ κόβετε στὴ μέση καὶ πασπαλίζετε στὸ μισὸ τὴν ψιλοκομμένη σταφίδα. Ἁπλώνετε ἐπάνω τὸ ἄλλο μισὸ φύλλο. Κατόπιν ἀλευρώνετε ἐλαφρὰ τὸ σανίδι καὶ ἀνοίγετε τὴ ζύμη ξανὰ σὲ φύλλο πάχους 1)3 ἑκατοστοῦ διατηρώντας την, ὅσο τὸ δυνατόν, σὲ σχῆμα τετράγωνο. Κόβετε τὶς ἄκρες μὲ κοφτερὸ μαχαίρι, γιὰ νὰ ἰσιώσουν καὶ κατόπιν τὴ χωρίζετε σὲ μικρὰ τετράγωνα ἢ τρίγωνα μπισκοτάκια. Τὰ ψήνετε σὲ μετρίως ζεστὸ φοῦρνο (400ο Φαρενάϊτ) περίπου 15 λεπτά. Τὰ πασπαλίζετε, ἐὰν θέλετε, μὲ ζάχαρη ἄχνη.

Πεπόνι μὲ κρασί, κονιὰκ ἢ κὶρς

Υλικά:

Πεπόνι, κρασὶ μαδέρας, σαμπάνια, κονιὰκ ἢ κὶρς, ζάχαρη, πάγος.

Εκτέλεσις:

Ἀνοίγετε τὸ πεπόνι ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κοτσανιοῦ καὶ βγάζετε ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ τοὺς σπόρους του. Πασπαλίζετε κατόπιν τὸ ἐσωτερικό του μὲ ἀρκετὴ ζάχαρη καὶ λίγη βανίλια καὶ ρίχνετε μέσα ἕνα ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ σαμπάνια ἢ κρασὶ μαδέρας ἢ λιγώτερο ἀπὸ ἕνα ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ ἐκλεκτὸ κονιὰκ ἢ κὶρς. Σκεπάζετε τότε τὸ ἄνοιγμα τοῦ πεπονιοῦ μὲ τὸ κομμάτι ποὺ ἀφαιρέσατε ἀπὸ αὐτὸ καὶ τὸ βάζετε στὸ ψυγεῖο τὸ λιγώτερο 4 ὧρες, ἐνῶ τὸ μετακινεῖτε πότε - πότε γιὰ νὰ ἐμποτισθῆ μὲ τὸ ὑγρὸ σὲ ὅλες τὶς πλευρές.

Στὴν περίπτωσι ποὺ θὰ τὸ θέλατε κομμένο σὲ φέτες, τότε τὸ παρασκευάζετε ὡς ἑξῆς: Τὸ κόβετε σὲ φέτες καὶ τὸ βάζετε μέσα σὲ πιατέλα, τὴν ὁποίαν τοποθετεῖτε ἐπάνω σὲ πάγο. Τὸ ραντίζετε μὲ κρασὶ ἢ λικὲρ καὶ τὸ πασπαλίζετε μὲ ζάχαρη. Ἐὰν χρησιμοποιήσετε σαμπάνια, ταιριάζει πολὺ καὶ λίγος χυμὸς λεμονιοῦ.

Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ σερβίρετε τὸ πεπόνι ὡς ἑξῆς: Τὸ κόβετε σὲ φέτες καὶ ἀφαιρεῖτε τοὺς σπόρους. Τὶς τυλίγετε σὲ ζάχαρη καὶ τὶς βάζετε μέσα σὲ σαλατιέρα ἀργυρῆ. Ραντίζετε ἐπάνω ἀρκετὸ κονιὰκ ἢ κὶρς καὶ τ' ἀφίνετε στὸ ψυγεῖο ἐπὶ 3 ὧρες. Κατόπιν ραντίζετε τὶς φέτες πεπονιοῦ μὲ 1 ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ σαμπάνια ἢ κρασὶ μαδέρας, σκε ἀζετε τὴ σαλατιέρα καὶ τὴ βάζετε μέσα σὲ ἕνα εὐρύχωρο δοχεῖο γεμάτο πάγο καὶ μὲ ἁλάτι χονδρό. Τὸ πεπόνι, καθὼς ἐμποτίζεται μὲ τὸ ἀρωματισμένο ποτό, γίνεται πολὺ εὔπεπτο καὶ εἶναι ἐπίσης ὑπέροχο μὲ τὸν ἀρωματισμένο καὶ παγωμένο χυμό του.

Τὸ πεπόνι σερβίρεται ἀκόμη καὶ ὡς ἑξῆς: Τὸ καθαρίζετε καὶ τὸ περνᾶτε ἀπὸ σίτα ἢ μιὰ σουρωτήρι. Προσθέτετε στὸν πουρὲ τοῦ πεπονιοῦ ζάχαρη, κρασὶ καὶ λικέρ. Τὸ βάζετε μέσα σὲ ψυγεῖο ἢ ἐπάνω σὲ πάγο νὰ παγώση καὶ τὸ σερβίρετε μέσα σὲ ποτήρια παγωτοῦ.

Τὸ δημιουργοῦμε - ψῆφ

Κέϊκ οἰκονομικὸ

Υλικά:

4 φλυτζ. τσαγιοῦ ἀλεύρι
½ κουταλ. τσαγιοῦ ἁλάτι
4 κουταλ. τσαγιοῦ (κοφτὲς) μπέϊκιν πάουντερ
½ κουταλ. τσαγιοῦ (κοφτὸ) γαρύφαλα κοπανισμένα
½ κουταλ. τσαγιοῦ (κοφτὸ) μοσχοκάρυδο κοπανισμένο
2 κουταλ τσαγιοῦ (κοφτὰ) κανέλα
2)3 φλυτζ. τσαγιοῦ μαγειρ. λίπος Φυτίνη
2 φλυτζ. τσαγιοῦ ζάχαρη
1 φλυτζ. τσαγιοῦ σταφίδα ξανθὴ
1 κουταλ. τσαγιοῦ σταφίδα μαύρη
2 αὐγὰ χτυπημένα
1 1)3 φλυτζ. τσαγιοῦ γάλα

Εκτέλεσις:

Κοσκινίζετε μαζὶ τὸ ἀλεύρι, τὸ ἁλάτι, τὴν μπέϊκιν - πάουντερ καὶ τὰ μπαχαρικά. Δουλεύετε μέσα τὸ λίπος καὶ προσθέτετε τὴ ζάχαρη καὶ τὶς σταφίδες. Ὑγραίνετε τὸ μῖγμα μὲ τ' αὐγὰ καὶ μὲ τὸ γάλα γιὰ νὰ σχηματισθῆ ζύμη μαλακή. Τὴν ἀδειάζετε μέσα σὲ βουτυρωμένο ρηχὸ ταψάκι καὶ τὴν ψήνετε σὲ μέτριο φοῦρνο (350ο Φαρενάϊτ) περίπου 1 ὥρα.

Σερβίρετε τὸ κέϊκ κρύο πασπαλισμένο μὲ ζάχαρη ἄχνη.

Πόντς παγωμένο μὲ γάλα

Γιὰ κάθε ποτήρι: Ἀναμιγνύετε μέσα σὲ ἕνα μπὸλ ἢ μέσα σὲ «σάκερ» τὸν κρόκο ἑνὸς αὐγοῦ, μιὰ κουταλιὰ σούπας ζάχαρη, μιὰ πρέζα μοσχοκάρυδο τριμμένο, λίγη κανέλα καὶ μερικὰ κομματάκια πάγο. Χτυπᾶτε τὸ μῖγμα καὶ προσθέτετε 1 κουταλιὰ σούπας ρούμι, μιὰ κουταλιὰ κονιὰκ καὶ δυὸ κουταλιὲς κρασὶ μαδέρας. Ἀπογεμίζετε μὲ γάλα παγωμένο. Φιλτράρετε τὸ πόντς πρὶν τὸ ἀδειάσετε σὲ ποτήρια παγωμένα.

Πῆτα μὲ ροδάκινα

(Ἀμερικανικὴ συνταγὴ)

Γιὰ τὸ χυλό:

1)3 φλυτζ. τσαγιοῦ Φυτίνη
1 φλυτζ. τσαγιοῦ ζάχαρη
2 αὐγά, χτυπημένα
½ κουταλ. τσαγιοῦ φλοιὸ λεμονιοῦ τριμμένο
1 φλυτζ. τσαγιοῦ ἀλεύρι
1 κουταλ. τσαγιοῦ μπέϊκιν πάουντερ
¼ κουταλ. τσαγιοῦ ἁλάτι
2 κουταλ. σούπας γάλα

Γιὰ τὴ ζύμη:

1 φλυτζ. τσαγιοῦ ἀλεύρι
½ φλυτζ. τσαγιοῦ λίπος
Ἐλάχιστο ἁλάτι
Παγωμένο νερὸ

Ροδάκινα, 2 φλυτζάνια τσαγιοῦ καθαρισμένα καὶ κομμένα σὲ φέτες.

Εκτέλεσις:

Χτυπᾶτε τὴ Φυτίνη μὲ τὴ μισὴ ζάχαρη. Προσθέτετε τ' αὐγά, τὸ φλοιὸ λεμονιοῦ καθὼς καὶ τὸ ἀλεύρι, ἀφοῦ τὸ κοσκινίσετε μὲ τὴν μπέϊκιν - πάουντερ καὶ μὲ τὸ ἁλάτι. Προσθέτετε ταυτοχρόνως καὶ τὸ γάλα.

Ἑτοιμάζετε τὴ ζύμη: Τρίβετε ἐλαφρὰ μέσα στὸ ἀλεύρι τὸ λίπος. Προσθέτετε τὸ ἁλάτι καὶ τόσο νερὸ παγωμένο, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ γίνη ἡ ζύμη μάλλον σφικτή. Τὴν ἀνοίγετε σὲ ἕνα λεπτὸ δίσκο καὶ τὴν ἁπλώνετε μέσα σὲ ἕνα ταψάκι ἢ πιάτο φούρνου διαμέτρου 23 ἑκατοστῶν περίπου. Βάζετε μέσα τὰ ροδάκινα μὲ τὴν ὑπόλοιπη ζάχαρη καὶ ἁπλώνετε ἐπάνω σ' αὐτὰ τὸ χυλό.

Ψήνετε τὴν πῆτα σὲ ἀρκετὰ ζεστὸ φοῦρνο ἐπὶ 20 λεπτά. Ἐλαττώνετε τὴ θερμοκρασία τοῦ φούρνου σὲ μέτρια καὶ ἀφίνετε νὰ ψηθῆ ἀκόμη 20 λεπτά.

Ἐὰν θέλετε, χρησιμοποιεῖτε ροδάκινα κομπόστα ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλο φρούτο. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἐλαττώνετε ἀναλόγως τὴ ζάχαρη.

«Ζελὲ ἀ λὰ λικὲρ»

Ἑτοιμάζετε ἕνα σιρόπι μὲ 40 δράμια ζάχαρη, μὲ 2 ποτήρια νερὸ καὶ μὲ λίγη βανίλια. Ἀφίνετε νὰ κρυώση καὶ προσθέτετε 6 φύλλα ζελατίνας, ἀφοῦ πρῶτα τὰ λυώσετε σὲ μερικὲς κουταλιὲς ζεστὸ νερό. Περνᾶτε τὸ μῖγμα ἀπὸ λεπτὴ σίτα καὶ προσθέτετε 7 ἕως 8 κουταλιὲς σούπας λικὲρ τῆς προτιμήσεώς σας. Τὸ ἀδειάζετε σὲ μιὰ φόρμα, τὴν ὁποίαν βάζετε μέσα σὲ κοπανισμένο πάγο. Ὅταν τὸ «ζελὲ» στερεοποιηθῆ τὸ σερβίρετε σὲ μικρὰ κύπελλα ἢ σὲ ποτήρια παγωτοῦ.

Ροδάκινα καὶ δαμάσκηνα μαρμελάδα

Υλικά: 300 δράμια ροδάκινα, 300 δράμια δαμάσκηνα φρέσκα, ¾ φλυτζ. τσαγιοῦ νερό, 4 ἕως 5 φλυτζ. τσαγιοῦ ζάχαρη.

Εκτέλεσις: Πλένετε τὰ φρούτα. Ἀφαιρεῖτε τὸ φλοιὸ καὶ τὰ κουκούτσια ἀπὸ τὰ ροδάκινα καὶ τὰ κουκούτσια μόνο ἀπὸ τὰ δαμάσκηνα. Τὰ βράζετε μὲ τὸ νερὸ ἐπὶ 10 λεπτά, ἢ ἕως ὅτου μαλακώσουν καὶ τὰ περνᾶτε ἀπὸ σίτα. Μετρᾶτε τὸν πολτὸ τῶν φρούτων, τὸν ἀδειάζετε σὲ κατσαρόλα καὶ προσθέτετε ¾ φλυτζ. τσαγιοῦ ζάχαρη γιὰ κάθε φλυτζ. τσαγιοῦ πολτό. Σιγοβράζετε τὴ μαρμελάδα σὲ μέτρια φωτιὰ ἕως ὅτου δέση — περίπου 45 λεπτὰ — ἐνῶ τὴν ἀνακατεύετε συχνὰ μὲ ξύλινο κουτάλι.

ΤΟ ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ

ΕΝΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΜΑΡΓΚ. ΛΙΟΥΙΣ

12ον Πῶς μπόρεσε κι' ἔμεινε τόσον καιρὸ μακρυά του; διερωτᾶτο. Ἀλλὰ γιατὶ ἄραγε νὰ εἶχε γυρίσει πίσω στὴν Ἀγγλία; Καὶ τότε ξαφνικὰ ἡ ἀλήθεια ἔλαμψε στὸ μυαλό της. Θυμήθηκε καὶ πῶς κάποτε ἄλλοτε εἶχε ἔρθει ἐκεῖ ξαφνικά, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ πῆγε στὴ Μελβούρνη...

—Τσάρλυ, μπόρεσε μόνο καὶ τοῦ εἶπε πηγαίνοντας κοντά του καὶ πιάνοντας τὸ χέρι του μέσα στὰ δικά της.

—Μπέρρυ, πῶς εἶσαι; Μοῦ εἶπαν πὼς ἦσουν ἄρρωστη, ἀλλὰ ἐγὼ σὲ βλέπω καλά. Πῶς σοῦ φάνηκαν ὅλ' αὐτά; Ἡ Ἀγγλία ἐννοῶ. Δὲν φαντάζομαι νὰ σκέπτεσαι ἀκόμη πὼς κάναμε λάθος ποὺ σὲ στείλαμε ἐδῶ;

Μιλοῦσε νευρικά. Ἡ φωνή του ἔτρεμε.

—Εἴχατε δίκηο, εἶπε ἡ Μπέρρυ ἁπλά. Ἐγὼ ἤμουν τότε ἄπραγη καὶ δὲν ἤξερα τί ἔλεγα. Μοῦ ἔδωσες, Τσάρλυ, μιὰ πρώτης τάξεως εὐκαιρία νὰ γνωρίσω τὸν κόσμο καὶ εἶναι τὸ μεγαλύτερο πρᾶγμα ποὺ μπορεῖ κάποιος νὰ προσφέρη σ' ἕναν ἄλλον.

Λέγοντας αὐτὰ γλύστρησε τὸ χέρι της στὸ μπράτσο του, ὅπως συνήθιζε νὰ κάνη τόσες φορὲς τὶς καλὲς παλιὲς ἡμέρες καὶ τὸν παρέσυρε νὰ καθήση στὸ μικρὸ καναπεδάκι ποὺ βρισκόταν πλάϊ τους.

—Ἔλα τώρα, τοῦ εἶπε μόλις κάθησαν, πές μου. Πές μου τὰ ὅλα.

Καὶ τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα. Ὁ Τσάρλυ τῆς ἔρριξε μιὰ φευγαλέα ματιά.

—Ναί, Τσάρλυ, τοῦ εἶπε ξανά, πές μου πῶς πέθανε ὁ πατέρας.

Καὶ προσπάθησε νὰ χαμογελάση.

—Ὥστε ξέρεις; τὴ ρώτησε ὁ Τσάρλυ σὰ χαμένος.

—Τὸ μάντεψα. Τὸ μάντεψα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἀντίκρυσα τὸ βλέμμα σου. Εἶχε τὴν ἴδια ἐκφρασι ὅπως καὶ τότε ὅταν ἤρθες νὰ μοῦ ἀναγγείλης τὸ θάνατο τῆς μητ.....

Ἡ Μπέρρυ δὲ μπόρεσε νὰ συνεχίση. Δάκρυα κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια της καὶ τ' ἀναφυλλητὰ τὴν ἔπνιξαν. Ὁ Τσάρλυ πέρασε τὸ χέρι του γύρω ἀπὸ τὴ μέση της.

—Τούλάχιστον δὲν κατάλαβε τὸ θάνατό του, τῆς εἶπε. Πέθανε ἐαφνικὰ ἀπὸ συγκοπὴ τῆς καρδιᾶς. Δὲν ἀρρώστησε κἄν.

—Καταλαβαίνω, εἶπε μόνον ἡ Μπέρρυ.

Σηκώθηκε καὶ πῆγε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο κυττάζοντας ἀφηρημένη τὴν ἔξω κίνησι. Τὸ πρόσωπό της ἔμενε ἀπαθές. Εἶχε τὸ ὕφος τρελλῆς. Θὰ πέρασε καὶ μισὴ ὥρα ἔτσι καὶ τότε γυρίζοντας πρὸς τὸν Τσάρλυ, τὸν ρώτησε:

—Θὰ δίψᾶς ἴσως. Ἂς εἰδοποιήσουμε τὴ Βέρα νὰ μᾶς σερβίρη λίγο ἰσά.

Λέγοντας αὐτά, χτύπησε τὸ κουδούνι.

Στὸ μεταξὺ ὁ Τσάρλυ τῆς μίλησε γιὰ τὸ ταξίδι του καὶ τὴ ρώτησε γιὰ τὴ θεία του καὶ τὸν Ἀντριάν. Τοὺς εἶχε δὴ καὶ τοὺς δυό, τῆς εἶπε, ἀλλὰ μόνο γιὰ λίγα λεπτά, γιατὶ φοβήθηκε μήπως ἔχανε τὸ τραῖνο ποὺ θὰ τὸν ἔφερνε κοντά της.

—Καὶ πῶς ἔφτασες στὸ σταθμό; τὸν ρώτησε ἡ Μπέρρυ ρίχνοντάς του τσάϊ στὸ φλυτζάνι του, ὅπως εἶχε κάνει τόσες φορὲς στὸ Μπούραμπον.

—Ἡ μὶς Κάσσι μὲ πῆγε ὥς ἐκεῖ.

—Ἀ! ἡ Βαρβάρα! Ξέρεις, εἶναι ἡ γραμματεὺς τοῦ Ἀντριάν. Πῶς εἶναι τώρα; Καλά; Γιατὶ τελευταῖα εἶχε πάθει ἕνα μεγάλο σόκ.

—Φαίνεται, εἶπε ὁ Τσάρλυ, φέρνοντας στὸ μυαλό του τὸ χλωμὸ πρόσωπο τῆς Βαρβάρας, μὲ τὴν ὁποία δὲν εἶχε ἀνταλλάξει σχεδὸν οὔτε λέξι ἕως τὸ σταθμό.

—Καὶ πῶς τὰ πᾶς μὲ τὸν ἐξάδελφό μου; τὴ ρώτησε ὁ Τσάρλυ, φέρνοντας τὴ συζήτησι ἐκεῖ ποὺ τὴν ἤθελε αὐτός.

—Μοῦ εἶναι ἀρκετὰ συμπαθής. Στὴν ἀρχὴ τὸν φοβόμουν. Βλέπεις δὲν μοῦ τὸν εἶχες περιγράψει ὅπως πραγματικὰ εἶναι. Ἀλλὰ τώρα μόνο τὸν λυπᾶμαι.

—Μὰ δὲν ἤξερα τὴν κατάστασί του. Φαίνεται πὼς χειρότερεψε ἀπὸ τότε ποὺ ἔχω νὰ τὸν δῶ. Τὰ νεῦρα του θὰ ἔχουν σπάσει. Ἂν τὸ ἤξερα δὲν θὰ σ' ἔστελνα ποτὲ ἐδῶ.

—Τότε εἶμαι εὐχαριστημένη ποὺ δὲν τὸ ἤξερες.

Ἀνοίγοντας τὴν τσιγαροθήκη της τοῦ πρόσφερε τσιγάρο.

—Κάνει ἕνα δαιμονισμένο θόρυβο κι' αὐτὴ ἡ τσιγαροθήκη καθὼς ἀνοίγει, εἶπε νευρικά.

—Καὶ τὰ δικά σου ὅμως νεῦρα, Μπέρρυ, δὲν εἶναι ὅπως ἦταν πρίν, τῆς εἶπε μαλακά. Δὲν φαντάζομαι νὰ εἶχες συνεχῆ ἐπαφὴ μὲ τὸν Ἀντριάν, ἔ;

—Ὄχι πιὰ τώρα. Πρίν, ὅταν ἡ Βαρβάρα ἔλειπε, τὸν βοηθοῦσα στὴν ἀλληλογραφία του. Δὲ φαντάζομαι ὅμως αὐτὸ νὰ μ' ἐπηρέασε στὰ νεῦρα. Ἄλλωστε ἐγὼ αἰσθάνομαι πολὺ καλά. Ὁ κ. Γκρόουθερ, ὁ διευθυντὴς τῶν σταύλων ὅπου ἐργάζομαι μοῦ εἶπε...

—Ὥστε ἐργάζεσαι κιόλας, Μπέρρυ; Μπράβο, αὐτὸ θὰ σ' ὠφελήση πολύ.

—Ἂς μιλήσουμε τώρα, Τσάρλυ καὶ γιὰ τὰ οἰκογενειακά μας, τοῦ εἶπε ὕστερα ἀπὸ λίγο, σοβαρά.

—Ὅπως θέλεις.

—Ἔβηξε λίγο μὲ ἀμηχανία καὶ ἄρχισε νὰ τῆς ἐξιστορῆ ὅλη τὴν κατάστασι.

—Καὶ τὸ ἀγρόκτημα; τὸν ρώτησε. Ποιός ἔμεινε τώρα, ποὺ ἔφυγες;

—Τὸ Μπούραμπον πουλήθηκε Μπέρρυ, εἶπε ὁ Τσάρλυ ὅσο πιὸ ἁπλὰ μποροῦσε.

—Ἀ!, εἶπε μόνο ἡ Μπέρρυ καὶ ἔβαλε τὸ χέρι της στὸ στόμα σὰ μικρὸ παιδὶ ποὺ προσπαθεῖ νὰ πνίξη τ' ἀναφυλλητά του.

—Ἔπρεπε, Μπέρρυ. Μετὰ τὴν πυρκαϊὰ τὸ κτήμα ὅσο πήγαινε καὶ χειροτέρευε. Οἱ φόροι, οἱ ἐργάτες, δὲ μποροῦσαν νὰ πληρωθοῦν. Ὁ πατέρας σου ἦταν ἀνίκανος γιὰ δουλειὰ καὶ τώρα, μετὰ τὸ θάνατό του, φαινόταν καθαρὰ πὼς ἦταν τρέλλα νὰ κρατηθῆ ἕνα τέτοιο κτῆμα ποὺ μόνο ζημιὰ ἔφερνε. Τὸ πούλησα στὴν πιὸ συμφερτικὴ τιμὴ ποὺ μοῦ προσφέρθηκε. Δὲ θέλησα νὰ σὲ συμβουλευτῶ σ' αὐτὸ γιατὶ δὲν ἤθελα νὰ μάθης τὸ θάνατο τοῦ πατέρα σου ἀπὸ τηλεγράφημα πρώτον καὶ δεύτερον γιατὶ ἂν σοῦ τὰ ἔγραφα ὅλ' αὐτὰ ἐσύ, μὴ ξέροντας τίποτα ἀπὸ τέτοιες δουλειές, τὸ μόνο ποὺ θὰ ἤθελες θὰ ἦταν νὰ γύριζες πίσω καὶ ν' ἀναλάβαινες ἐσὺ τὴν ἐπιχείρησι τοῦ ἀγροκτήματος. Καὶ σὲ διαβεβαιῶ, Μπέρρυ, πὼς δὲ θὰ μποροῦσες νὰ τὰ βγάλης πέρα. Ἐνῶ τώρα ἔχεις στὴ διάθεσί σου τέσσαρες χιλιάδες λίρες.

—Ὁ πατέρας σὲ εἶχε κάνει πληρεξούσιο; τὸν ρώτησε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε.

—Ναί, καὶ κηδεμόνα σου, ἕως ὅτου συμπληρώσης τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας σου.

—Ποὺ θὰ πῆ πὼς θὰ μ' ἔχης στὴ ράχη σου γιὰ μερικοὺς μῆνες ἀκόμη, εἶπε ἡ Μπέρρυ καὶ δὲ μπόρεσε νὰ κρύψη τὴ χαρά της καὶ ἕνα χαμόγελο ποὺ ἄνθισε στὰ χείλη της μὲ τὴν ἰδέα πὼς ὅλους αὐτοὺς τοὺς μῆνες θὰ ἦταν κοντὰ στὸν ἀγαπημένο της, ὑπὸ τὴν προστασία του.

—Ἀλλὰ ἂς τ' ἀφήσουμε τώρα αὐτά, Μπέρρυ, καὶ ἂς μιλήσουμε λίγο καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου. Ἀλήθεια, ὑποθέτω, πὼς θὰ ἄκουσες πολλὰ πράγματα εἰς βάρος μου σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ποὺ μένεις ἐδῶ στὴν Ἀγγλία. Δὲν εἶναι ἔτσι;

Ἡ Μπέρρυ θυμήθηκε τὰ ἀποκόμματα τῶν ἐφημερίδων ποὺ βρίσκονταν στὸ δωμάτιό της καὶ κοκκίνησε ἐλαφρά.

—Ναί, εἶπε στὸ τέλος, κάτι ἄκουσα. Στὸ κάτω κάτω μπορῶ νὰ σοῦ τὸ πῶ. Τὰ ἔμαθα ὅλα, ἀλλὰ τώρα ποὺ σὲ βλέπω ξανά, ζωντανὸ μπροστά μου, κάθε ἀμφιβολία ἔφυγε ἀπὸ τὴν καρδιά μου. Σοῦ ζητῶ συγγνώμη, Τσάρλυ, ποὺ ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἄφησα νὰ μὲ κυριεύση ἡ σκέψι πὼς μπορεῖ νὰ ἦσουν ἐσὺ ὁ δολοφόνος τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Ἡ Μπέρρυ τὰ εἶπε ὅλ' αὐτὰ φανερὰ συγκινημένη. Ὁ Τσάρλυ χαμογέλασε πικρὰ καὶ μὲ ἀργὲς κινήσεις ἄναψε ἕνα τσιγάρο.

—Δηλαδή, Μπέρρυ, μὲ ἄλλα λόγια, θὰ ἤθελες, μόλις οἱ δικασταὶ μοῦ ἔρριχναν τὴν πρώτη ματιά, νὰ μὲ κήρυτταν ἀμέσως ἀθῶο, "Ὅσα ὅμως κι' ἂν μοῦ λές, ὅσο καὶ ἂν ντρέπεσαι γιὰ τὶς ὑποψίες σου, στὸ βάθος τῆς ψυχῆς σου, μὴ διαμαρτύρεσαι, ὑπάρχει ὁ σπόρος τῆς ἀμφιβολίας. Ἂν μάθαινες, π.χ., πὼς ὁ πατέρας σου σκοτώθηκε, ἀσφαλῶς θὰ σκεφτόσουν πὼς...

—Μή, Τσάρλυ, μὴ συνεχίζης, τοῦ εἶπε ἡ Μπέρρυ ἀσπρη σὰν τὸ πανὶ καὶ τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι. Με κάνεις νὰ νοιώθω ἀδύναστα.

—Δὲ θὰ τὸ ἤθελα ποτέ, ἀλλὰ δυστυχῶς αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Πρέπει ν' ἀντιμετωπίσω σ' ὅλο τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς μου τὴν ἀμφιβολία ἀκόμη καὶ αὐτῶν ποὺ μὲ πιστεύουν γιὰ ἀθῶο. Καὶ τὸ μόνο πρόσωπο ποὺ ἤξερε τὴν ἀλήθεια, πέθανε...

—Ἡ Ντιάνα!

—Ναί. Αὐτὴ ἤξερε. Πάντοτε εἶχα τὴν ἰδέα πὼς γνώριζε τὸ μυστήριο τῆς δολοφονίας τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ ἀκριβῶς στὰ τελευταῖα της τὸ παραδέχθηκε, ἀλλὰ δὲ θέλησε νὰ μοῦ πῆ. Τὴν κατεῖχε πάντοτε ἕνας φόβος ὑπερφυσικός, ποὺ τίποτα δὲ μποροῦσε νὰ τὸν διαλύση.

Ὁ Τσάρλυ σταμάτησε γιὰ λίγο καὶ μετὰ συνέχισε:

—Ξέρεις, φυσικά, πὼς ἡ Ντιάνα ἦταν γυναίκα τοῦ ἀδελφοῦ μου.

—Ναί, βέβαια, τὸ ξέρω. Καὶ εὐχαριστήθηκα τόσο πολύ!

Ἡ Μπέρρυ γύρισε καὶ τὸν κύτταξε στὰ μάτια.

—Γιατί, ἁπλούστατα, δὲν ἦταν γυναίκα σου, ὅπως εἶχα νομίσει, εἶπε ἡ Μπέρρυ κοκκινίζοντας.

Ὁ Τσάρλυ δὲν εἶπε τίποτα. Τὴν κύτταξε ἐκφραστικὰ στὰ μάτια. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ θὰ τὴν ἔσφιγγε εὐχαρίστως στὴν ἀγκαλιά του γεμίζοντάς την μὲ φιλιά, ἀλλὰ ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκε μέσα ἡ κ. Σίμψων.

Ἡ Μπέρρυ ταραγμένη ἀκόμη δὲ μπόρεσε ν' ἀρθρώση λέξι, ἀλλὰ τὴν κύτταζε σὰ χαμένη. Ἡ κ. Σίμψων πλησίασε τὸν Τσάρλυ καὶ τοῦ εὐχήθηκε τὸ «καλὸς ὥρισε», λέγοντάς του συγχρόνως πὼς τὸ σπίτι της ἦταν στὴ διάθεσί του ἂν ἤθελε νὰ μείνη γιὰ μερικὲς μέρες στὸ Λονδίνο.

Ὁ Τσάρλυ εὐχαρίστησε καὶ εἶπε πὼς αὔριο κιόλας θὰ ἔπαιρνε τὴ Μπέρρυ καὶ θὰ γύριζαν στὸ Ντεβονσάϊαρ.

*

Ἡ κ. Γκόλροζ εὐχαριστήθηκε πάρα πολύ, ὅταν ἔσφιξε ξανὰ τὴ Μπέρρυ καὶ τὸν Τσάρλυ στὴν ἀγκαλιά της. Εἶχε τόσον καιρὸ νὰ αἰσθανθῆ αὐτὸ τὸ γλυκὸ συναίσθημα!

—Ἀγαπημένα μου παιδιά, τοὺς εἶπε. Πόσο εἶμαι εὐχαριστημένη ποὺ σᾶς ἔχω κοντά μου. Φαντάζομαι Τσάρλυ νὰ μὴ μᾶς φύγης πολὺ σύντομα.

—Νὰ πάω πού, θεία; Ὅπου καὶ νὰ πάω δὲ θὰ εἶναι πουθενὰ καλύτερα ἀπὸ τὸ Ντεβονσάϊαρ. Τὸ ἀγαπῶ πολὺ καὶ εὐχαρίστως θὰ δούλευα τὴ γῆ του. Ὅσο γιὰ τὴ γνώμη τοῦ κόσμου δὲ θὰ τὴ λογαριάσω.

Ἡ Μπέρρυ καὶ ἡ κ. Γκόλροζ γύρισαν καὶ τὸν κύτταξαν παραξενεμένες γι' αὐτὴ του τὴν ἀπόφασι. Δὲ μπόρεσαν ὅμως νὰ κρύψουν καὶ τὴ λάμψι χαρᾶς ποὺ πέρασε καὶ ἀπὸ τὼν δυὸ τὰ μάτια.

—Ὁ Θεὸς νὰ δώση, παιδί μου, μπόρεσε νὰ πῆ ἡ κ. Γκόλροζ, σφουγγίζοντας μὲ τὸ χέρι της ἕνα δάκρυ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπῆκε μέσα ἡ Βαρβάρα μὲ τὸ δίσκο τὸ τσάϊ. Χαιρέτησε τὴ Μπέρρυ ποὺ αὐθόρμητα ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴ φίλησε. Καὶ ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ Τσάρλυ.

—Καὶ ὁ Ἀντριάν; ρώτησε ἡ Μπέρρυ. Ποῦ βρίσκεται;

—Στὸ δωμάτιό του κι' ἀναπαύεται, εἶπε γρήγορα ἡ Βαρβάρα. Εἶπε νὰ μὴ τὸν ἀνησυχήση κανείς.

—Ἴσως ἕνα φλυτζάνι τσάϊ νὰ μὴ τοῦ κάνη κακό, εἶπε ἡ Μπέρρυ. Τί λέτε, θεία, νὰ δοκίμαζα ἐγὼ νὰ τοῦ καλμάρω τὰ νεῦρα; Ἐλπίζω νὰ μὲ καλοδεχτῆ, ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸ ποὺ ἔχει νὰ μὲ δῆ.

—Ὅπως νομίζεις, ἀγαπητό μου παιδί, εἶπε ἡ κ. Γκόλροζ, ἀλλὰ πρόσεξε μὴν ἀργήσης;

Σὲ λίγο ἡ Μπέρρυ, κρατώντας ἕνα φλυτζάνι τσάϊ, χτυποῦσε τὴν πόρτα τοῦ Ἀντριάν. Τῆς ἄνοιξε ἀμέσως μόλις ἄκουσε τὴ φωνή της.

—Ἀλλό, τῆς εἶπε γλυκά. Τί ὄμορφη ἔκπληξις ἦταν αὐτὴ γιὰ μένα! Ἔλα μέσα καὶ κάθησε. Καὶ μοῦ ἔφερες καὶ τσάϊ...

Λέγοντας αὐτά, τῆς πῆρε ἀπὸ τὰ χέρια τὸ φλυτζάνι καὶ τῆς πρόσφερε κάθισμα.

—Μοῦ ἔλειψες πολύ, Μπέρρυ, τῆς εἶπε πιάνοντάς της τὸ χέρι. Ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες ποὺ ἔλειπες σὲ σκεπτόμουν διαρκῶς. Ἀνησύχησα πολύ, ὅταν ἔμαθα πὼς ἀρρώστησες. Πῶς εἶσαι τώρα;

—Περίφημα, Ἀντριάν, ἀλλὰ ἐσὺ φαίνεσαι κουρασμένος. Μήπως εἶχες ἀγρυπνίες πάλι;

Ὁ Ἀντριὰν κούνησε ἀδιάφορα τοὺς ὤμους του.

—Εἶχα πολλὴ δουλειὰ ὅλες αὐτὲς τὶς μέρες, τῆς εἶπε. Θὰ σοῦ τὴ δείξω αὔριο, ἂν ἐνδιαφέρεσαι.

Καθὼς τῆς μιλοῦσε, τὴν κύτταζε μέσα στὰ μάτια καὶ τῆς ἔσφιγγε τόσο δυνατὰ τὸ χέρι, ποὺ τὴν πονοῦσε. Ἡ Μπέρρυ εἶχε τὸ συναίσθημα πὼς κάτι κακὸ μποροῦσε νὰ τῆς συμβῆ ἂν δὲν ἔφευγε ἀμέσως, μά αἰσθανόταν τὸ σῶμα της σὰν παραλυμένο, τὸ μυαλό της θολό. Ξαφνικά, ἕνα χτύπημα ἀκούστηκε. στὴν πόρτα καὶ ἡ φωνὴ τῆς Βαρβάρας, ποὺ ἔλεγε:

—Μπέρρυ, ἡ κ. Γκόλροζ λέει πὼς τὸ τσάϊ σου θὰ παγώση.

—Ἔρχομαι, φώναξε ἡ Μπέρρυ καὶ ξαλαφρωμένη σηκώθηκε ἀπότομα ἀπὸ τὴν καρέκλα της. Ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ ἔβγῆκε ἔξω. Ὁ Ἀντριὰν τὴν παρακολούθησε ποὺ ἔφευγε. Στὸ μεταξὺ ἡ Βαρβάρα εἶχε ἀπομακρυνθῆ.

Δὲν εἶχε προχωρήσει ἡ Μπέρρυ στὰ μισὰ τοῦ διαδρόμου, ὅταν ἄκουσε τὸν Ἀντριὰν πίσω της νὰ τὴ φωνάζη. Ξαναγύρισε.

—Θέλεις τίποτα; τοῦ εἶπε.

Τὴν κύτταξε μὲ τὰ βαθειὰ γκρίζα του μάτια καὶ ὕστερα χαμογελώντας τῆς εἶπε:

—Τίποτα, Μπέρρυ. Ἁπλῶς ἤθελα νὰ ξαναδῶ τὸ ὄμορφο προσωπάκι σου. Τρέχα τώρα κάτω γρήγορα νὰ πιῆς τὸ τσάϊ σου καὶ ἄκου ...μὴ ξεχνᾶς ποτὲ πὼς σ' ἀγαπῶ πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὅλους, περισσότερο ἀπὸ ὅλα..

Ἡ Μπέρρυ, καθὼς προχωροῦσε στὸ διάδρομο, ἄκουσε τὴν πόρτα τοῦ Ἀντριὰν νὰ κλείνη καὶ τὰ συρτά του βήματα ἀκούστηκαν γιὰ λίγο βαρειά... μέσ' στὸ δωμάτιο. Ὕστερα τίποτα...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

—Ποιά θὰ ἤθελε νὰ μὲ συνοδεύση στὸν περίπατο; ρώτησε ὁ Τσάρλυ μετὰ ἀπὸ τὸ τσάϊ τῆς δυὸ κοπέλλες. Μήπως ἐσύ, Μπέρρυ;

—Λυπᾶμαι πολύ, Τσάρλυ, ἀλλὰ δὲ μπορῶ νὰ ἔρθω. Ἔχω νὰ πάω στοὺς σταύλους καὶ μετὰ στὸ κατηχητικό.

Ὁ Τσάρλυ δάγκωσε τὰ χείλη του, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτα. Καταλάβαινε πὼς τὰ αἰσθήματα τῆς Μπέρρυ ἀπέναντί του εἶχαν ἀλλάξει. Ἦταν βέβαια πάντοτε εὐγενικὴ μαζί του, ἀλλὰ σχεδὸν ἀπέφευγε πὴν παρέα του ὅταν δὲν ἦταν καὶ ἄλλοι μαζί. Τί νὰ εἶχε συμβῆ ἄραγε; σκεπτόταν. Μήπως τὴν εἶχαν ἐπηρεάσει ὅσα εἶχε ἀκούσει εἰς βάρος του ἢ μήπως ὁ Ἀντριὰν τῆς κινοῦσε τὸ ἐνδιαφέρον; Μολονότι αὐτὸ τὸ τελευταῖο τὸ θεωροῦσε ἀπίθανο, ὅμως καὶ δὲν τὸ ἀπέκλειε γιατὶ ἤξερε πὼς τὰ κορίτσια στὴν ἡλικία της Μπέρρυ ἔχουν μεγάλη φαντασία. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πάλι ἡ Μπέρρυ κρατοῦσε ὅλη αὐτὴ τὴν ἐπιφυλακτικὴ στάσι ἀπέναντί του γιατὶ ἦταν πιὰ βέβαιη πὼς τὰ αἰσθήματα τοῦ Τσάρλυ δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο ἀπὸ αἰσθήματα κηδεμόνος πρὸς προστατευομένη.

—Μήπως εἶσθε σεῖς ἐλεύθερη, μὶς Κάσσι; ρώτησε τώρα ξανὰ ὁ Τσάρλυ τὴ Βαρβάρα.

Ἡ Βαρβάρα ἀφηρημένη ἔτσι ὅπως ἦταν, δὲ μπόρεσε ἀμέσως νὰ τοῦ δώση ἀπάντησι. Ὅταν ὁ Τσάρλυ ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησι, κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της καὶ προσαστίστηκε πὼς ἦταν ἀπασχολημένη

—Οἱ δουλειές, Βαρβάρα, ἐπενέβη ἡ κ. Γκόλροζ, δὲν τελειώνουν ποτέ. Μποροῦν νὰ περιμένουν καὶ ἕως αὔριο, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ θαυμάσιο ἀπόγευμα δὲ θὰ σᾶς περιμένη. Ἀντε, πάρε τὸν Τσάρλυ καὶ πηγαίνετε μιὰ βόλτα ἕως τὸ βράχο.

Ἡ Βαρβάρα σηκώθηκε καὶ πῆγε νὰ ἑτοιμαστῆ. Σὲ λίγο ἡ Μπέρρυ τοὺς εἶδε ποὺ ἔφευγαν μαζὶ ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο, τόσο ταιριαζμένοι.

«Θὰ ἔκαναν ὄμορφο ζευγάρι», σκέφθηκε ἡ Μπέρρυ καὶ μιὰ μαχαιριὰ πέρασε τὰ στήθη της.

Ὅλο τὸ ἀπόγευμα τὸ πέρασε στὴν κάμαρά της. Ὅλα ὅσα εἶχε πῆ τοῦ Τσάρλυ, ἦταν προφάσεις γιατὶ ἁπλούστατα δὲν ἤθελε νὰ βρεθῆ μόνη μαζί του. Δὲν ἤθελε πιὰ νὰ ὑποφέρη ἐξ αἰτίας του. Καταλάβαινε πὼς ἂν τὰ πράγματα πήγαιναν ἔτσι, σιγὰ - σιγὰ ἡ ὑγεία της θὰ κλονιζόταν. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πάλι ἤθελε νὰ σκεφθῆ καὶ νὰ ἐξηγήση τὰ λόγια ποὺ τῆς εἶχε πῆ ὁ Ἀντριὰν καὶ νὰ κανονίση τὴν περαιτέρω στάσι της ἀπέναντί του. «Σὲ ἀγαπῶ» τῆς εἶχε πῆ, Τί εἰρωνεία! Ἂν αὐτὰ τὰ λόγια τὰ εἶχαν προφέρει ἄλλα χείλη, πόσο διαφορετικὰ θὰ ἦταν τὰ πράγματα!

Ἡ Βαρβάρα καὶ ὁ Τσάρλυ γύρισαν ἀργὰ γιὰ φαγητὸ βραδυνό. Περπάτησαν τὸ ὅλο μακρύτερα ἀπὸ ὅ,τι εἶχαν ὑπολογίσει, εἶπαν.

—Κυττούσαμε τὰ σύννεφα, εἶπε ὁ Τσάρλυ. Μαζευτήκαν πάρα πολλὰ καὶ πολὺ φοβᾶμαι πὼς τὴ νύχτα θὰ ἔχουμε καταιγίδα. Τώρα ὅμως, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἔχουμε μόνο πείνα. Δὲν εἶναι ἔτσι, Βαρβάρα;

Καὶ λέγοντας αὐτά, γέλασε.

Ἡ Βαρβάρα κοκκίνησε καὶ ἔγνεψε μὲ τὸ κεφάλι της ναί. Ἡ Μπέρρυ κατάλαβε πὼς ἡ Βαρβάρα ταράχτηκε ἐπειδὴ τῆς εἶχε μιλήσει, ὁ Τσάρλυ μὲ τὸ μικρό της ὄνομα.

Πραγματικὰ τὰ μεσάνυχτα ἡ θύελλα ξέσπασε. Πρώτη φορὰ στὸ Ντεβονσάϊαρ θυμοῦνταν τέτοια θεομηνία. Ὁ ἀέρας, μαζὶ μὲ τὴ βροχὴ κάναν ἕνα τέτοιο τρομακτικὸ θόρυβο, ποὺ νόμιζες πὼς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ ἄρπαζε στέγες, παράθυρα, πόρτες καὶ θὰ σωριάζονταν ὅλα μὲ μιᾶς ἀπάνω σου νὰ σὲ πλακώσουν.

Ὅλοι εἶχαν κατεβῆ μὲ τὰ νυχτικά τους στὴν τραπεζαρία. Ὡς καὶ ὁ Ἀντριὰν ἀκόμη δὲν ἔλειπε ποὺ μὲ ἕνα σοφιστικὸ ὕφος κορόϊδευε τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀντελήφθησαν, πρώτος ὁ Τσάρλυ, πὼς ἡ Μπέρρυ ἔλειπε. Ἀνεβαίνοντας τρία - τρία τὰ σκαλοπάτια ἔφτασε στὸ δωμάτιό της καὶ χτύπησε τὴν πόρτα. Καμμιὰ ἀπάντησις. Μὲ μιὰ σπρωξιὰ μπῆκε μέσα καὶ ἐπάνω στὸ γραφεῖο τη; εἶδε ἕνα σημείωμα. Μὲ χέρια ποὺ ἔτρεμαν, τὸ πῆρε καὶ διάβασε: «Μὴ ἀνησυχῆτε. φοβήθηκα γιὰ τὰ ἄλογα καὶ τρέχω στοὺς σταύλους. Ἴσως ὁ κ. Γκρόουθερ ἔχει τὴν ἀνάγκη μου. Ἔφυγα κρυφὰ ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, γιατὶ θὰ μὲ ἐμποδίζατε. Ἴσως γυρίσω ἀργά. Μπέρρυ».

Ὁ Τσάρλυ, ὅταν τελείωσε τὸ σημείωμα, ἔμεινε γιὰ λίγο σκεπτικός. «Μὰ -ὑτὸ εἶναι τρέλλα, σκέφθηκε. Μὲ τέτοιον καιρὸ καὶ μόνη της. Καὶ ἂν τῆς συμβῆ κανένα δυστύχημα!»

Στὴ σκέψι αὐτὴ ὅλο τὸ μυῖκό του σύστημα τέθηκε σὲ κίνησι καὶ κατεβαίνοντας τρία - τρία τὰ σκαλοπάτια μόλις πρόσταση νὰ πετάξη δυὸ - τρεῖς λέξεις στοὺς Γκόλροζ σὰν ἐξήγησι καὶ βρέθηκε στὸ δρόμο, μέσα στὴ θύελλα τρέχοντας πρὸς τοὺς σταύλους τοῦ Γκρόουθερ.

Εὐτυχῶς οἱ σταῦλοι δὲν εἶχαν πάθει καὶ μεγάλες ζημιές, ἀλλὰ ἡ Μπέρρυ βρίσκονταν σ' ἐλεεινὴ κατάστασι. Τὰ ροῦχα της ἦταν μουσκεμένα, τὰ χέρια της καὶ τὰ πόδια της μωλωπισμένα καὶ ἀπὸ τὸ μέτωπό της ἔτρεχε ἕνα αὐλάκι αἷμα.

— Ἦταν τρέλλα αὐτὸ ποὺ ἔκανες, Μπέρρυ, τῆς εἶπε ὁ Τσάρλυ σοβαρά, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μπορῆ καὶ νὰ κρύψη τὴ χαρά του ποὺ τὴ βρῆκε ζωντανή. Στὸ δρόμο διαρκῶς τοῦ ἐρχόνταν ἡ εἰκόνα τῆς μητέρας τῆς Μπέρρυ, ποὺ κάπκε ζωντανή, καὶ φανταζόταν πὼς ἴσως καὶ ἡ Μπέρρυ νὰ ἔβρισκε ἕνα παραπλήσιο θάνατο.

—Ἔπρεπε, Τσάρλυ. Ὁ κ. Γκρόουθερ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ τὰ βγάλη πέρα μόνος του. Ἐξ ἄλλου τὰ ἄλογα μ' ἔχουν συνηθίσει καὶ μὲ ἀγαποῦν καὶ μὲ ὑπακούουν συγχρόνως. Μά, γιὰ πές μου, γιατὶ ἦρθες καὶ σὺ ἐδῶ; Δὲν ἔπρεπε ν' ἀνησυχήσης γιὰ μένα. Ξέρω πολὺ καλὰ καὶ προστατεύω τὸν ἑαυτό μου.

Ὁ Τσάρλυ δὲ μίλησε. Γύρισε μόνο καὶ τὴν κύτταξε μὲ ἄπειρη καλωσύνη καὶ ἀφοσίωσι.

—Κι' ὅμως, εἶπε σὲ λίγο, ξεχνᾶς πὼς γιὰ λίγους μῆνες ἀκόμη εἶμαι ὁ κηδεμόνας σου;

Γέλασαν καὶ οἱ δυό τους καὶ ὕστερα ἀπὸ καμμιὰ ὥρα, ὅταν ἡ θύελλα κόπασε, γύρισαν μαζὶ στὸν πύργο.

—Θὰ πρέπει, Μπέρρυ, τῆς εἶπε ὁ Τσάρλυ, ὅταν ἔφτασαν στὸν πύργο, νὰ δώσης τὴν παραίτησί σου σ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Τώρα ποὺ εἶσαι κάτοχος τεσσάρων χιλιάδων λιρῶν, δὲν ἔχεις ἀνάγκη νὰ ἐργάζεσαι.

—Τέσσαρες χιλιάδες λίρες; εἶπε ἡ Βαρβάρα ἀνοίγοντας διά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ

Ἐπεξηγήσεις τῶν σχεδίων τοῦ 20οῦ Παραρτήματος κεντημάτων τοῦ παρόντος τεύχους

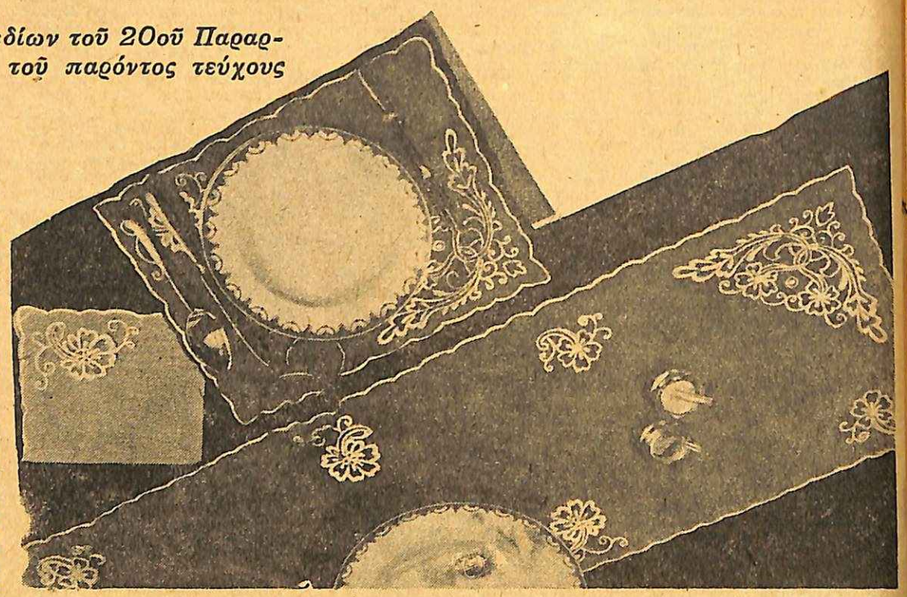

ΑΡΙΘ. 146 - 146α - 146β

ΣΕΤ

Λεπτὸ καὶ διακοσμητικὸ σχέδιο γιὰ τὸ σεμὲν—ντὲ—τάμπλ, τὰ σοὺ—πλὰ καὶ τὶς πετσέτες. Νὰ προτιμήσετε λινὸ χονδρὸ σὲ κανελὶ ἢ πράσινο χρωματισμὸ καὶ νὰ μεταχειρισθῆτε ἄσπρη κλωστή. Κεντιέται μὲ πεταχτὴ βελονιά, φίλ—τιρὲ καὶ φεστόνι γύρω—γύρω. Τὴ γωνία ὑπ' ἀριθ. 146 θὰ τὴν μεταχειρισθῆτε γιὰ τὸ σεμὲν καὶ τὰ σοὺ—πλά. Στὸ σεμὲν θὰ τὴν τοποθετήσετε στὴν ἀριστερὴ γωνία κάτω καὶ στὴ δεξιὰ ἐπάνω. Στὸ σοὺ—πλὰ θὰ τὴν τοποθετήσετε στὴ γωνία ἐπάνω ἀριστερὰ καὶ κάτω δεξιὰ θὰ τοποθετήσετε τὸ λουλούδι ὑπ' ἀριθ. 146α'. Τὸ ἴδιο λουλούδι θὰ τοποθετήσετε σὲ μιὰ γωνία τῆς πετσέτας. Τὰ λουλούδια ὑπ' ἀριθ. 146α' καὶ 1466' θὰ τὰ σκορπίσετε στὸ σεμὲν στὰ δυὸ πλάγια καὶ στὶς ἄδειες γωνίες.

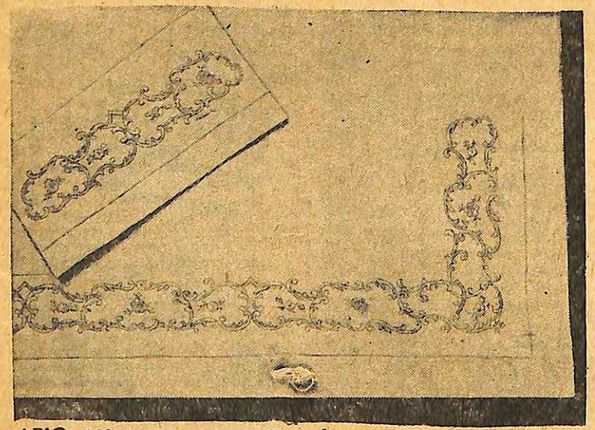

ΑΡΙΘ. 149 **Σεντόνι**

Αὐτὴ ἡ γωνία εἶναι τὸ μισὸ ἀκριβῶς μονοῦ σεντονιοῦ. Ἂν θέλετε γιὰ διπλὸ σεντόνι θὰ προεκτείνετε τὴ μπορντούρα. Κεντιέται: μὲ πουὰν ντ' ὄμπρ, φίλ—τιρὲ καὶ πλακὲ ρίζα δηλ. χωρὶς νὰ γεμίσετε τὸ ἐσωτερικὸ τῶν λουλουδιῶν καὶ φύλλων. Τὰ κλαράκια θὰ τὰ κεντήσετε μὲ λεπτὴ ριζοβελονιὰ ἢ γαζάκι στὸ χέρι. Γιὰ τὴ μαξιλαροθήκη θὰ μεταχειρισθῆτε μόνον τὴν ἴσια μπορντούρα, χωρὶς γωνιά. Εἶναι πρακτικώτατο καὶ ὡραῖο.

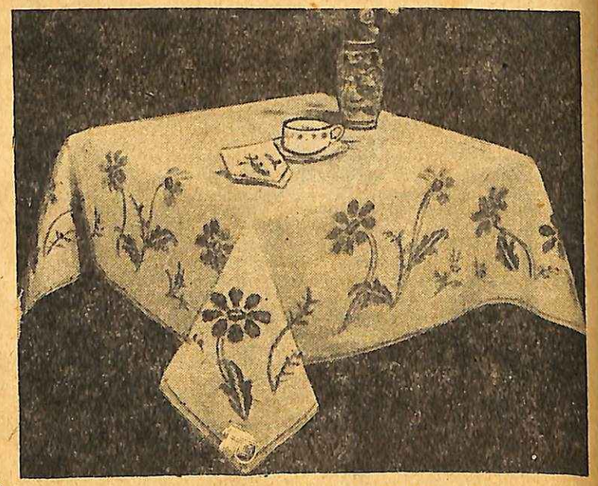

ΑΡΙΘ. 145 **Σταυροβελονιὰ καὶ ριζοβελονιὰ**

Τραπεζομαντηλάκι γιὰ τρία, τέσσερα ἄτομα γιὰ κολατσιὸ ἢ τσάϊ, γαρνιρισμένο μὲ λουλούδια σκορπιστά. Τὰ λουλούδια εἶναι κεντημένα μὲ σταυροβελονιὰ σὲ δυὸ ἀποχρώσεις ρόζ ντεγκραντέ. Τὰ φύλλα μὲ σταυροβελονιὰ σὲ δυὸ ἀποχρώσεις πράσινο σκέτο. Τὰ κλαράκια κεντιῶνται μὲ ριζοβελονιὰ σὲ χρῶμα πράσινο. Τὴ μπορντούρα θὰ τὴν κεντήσετε μὲ δυὸ-τρεῖς σειρὲς σταυροβελονιὰ σὲ δυὸ χρωματισμοὺς κόκκινο.

ΑΡΙΘ. 148

Τρία πρακτικὰ πετσετάκια

Αὐτὰ τὰ στρογγυλὰ πετσετάκια εἶναι πολὺ πρακτικὰ γιατὶ τὰ τοποθετεῖτε στὸ τραπέζι καὶ ἀκουμπᾶτε τὸ ποτήρι μὲ τὸ νερὸ ἢ τὸ βερμοὺτ ποὺ ἔχουν μέσα πάγο καὶ ἔτσι ἀποφεύγετε τὸ λέκιασμα τοῦ τραπεζιοῦ ποὺ προκαλεῖ τὸ ἵδρωμα τοῦ ποτηριοῦ. Μεταχειρισθῆτε λινὸ ἢ ἡμίλινο. Θὰ τὸ βάλετε διπλὸ καὶ θὰ τὰ κεντήσετε μὲ τριῶν εἰδῶν βελονιές: Ριζοβελονιά, περαστὴ βελονιὰ καὶ κασινάκι.

ΑΡΙΘ. 147 **Πατρὸν καὶ σχέδιο γιὰ μπαβέτα (σαλιάρα)**

Τὸ γαϊδουράκι μὲ τὸ κοκοράκι ποὺ γαρνίρουν τὴ σαλιάρα κεντιέται μὲ δυὸ τρόπους: Ριζοβελονιὰ ἢ ἁπλικασιόν. Ἂν προτιμήσετε ἁπλικασιὸν καὶ πάλι θὰ μεταχειρισθῆτε ριζοβελονιὰ στὸ σαμαράκι, νύχια, οὐρά, χαίτη, χαλινάρια καὶ ἡνία.

ΤΟ... ΑΣΘΕΝΕΣ ΦΥΛΟΝ

● Στὸ Χόλλυγουντ μιὰ νεαρὴ ξανθή, ὕψους 1 μ. 62 καὶ βάρους 56 κιλῶν, ταμίας σ' ἕνα κινηματοθέατρο, ἔρριξε καταγῆς ἕνα ἔνοπλον ἄνδρα ὕψους 1.78 καὶ βάρους 82 κιλῶν, ὁ ὁποῖος ἐπῆγε νὰ τὴ ληστέψη. Πραγματικά. ἡ μὶς Κλαυδία Κρῶφορντ καθὼς ἔμπαινε στὸ γραφεῖο της αἰσθάνθηκε ἕνα περίστροφο στὴ ράχη της κι' ἄκουσε μιὰ ἀνδρικὴ φωνὴ ποὺ τὴν καλοῦσε νὰ παραδώση ὅλα τὰ χρήματα τοῦ ταμείου της. Χωρὶς νὰ χάση τὴν ψυχραιμία της ἡ ὡραία Κλαυδία γύρισε ἀπότομα καὶ κατάφερε μιὰ τόσο δυνατὴ γροθιὰ στὸ πρόσωπο τοῦ ληστή. ὥστε αὐτὸς ἔπεσε χάμω ἀμέσως σὰν κεραυνόπληκτος.

Σὰν ἀστραπὴ ἡ μὶς Κρῶφορντ ἔπεσε ἐπάνω στὸν ἄγνωστο ληστὴ καὶ μὲ τὴν βοήθεια ἑνὸς συναδέλφου της τὸν ἔδεσε πισθάγκωνα καὶ τὸν παρέδωσε στὴν ἀστυνομία.

Ο ΣΕΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ ΣΤΑ 1637

Ὅπως τὸν εἶδε ἕνας αὐτόπτης τῆς ἐποχῆς

ΚΑΠΟΙΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΩΝ ΣΕΙΣΣΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ, Ο ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΑΒΒΑΤΙΟΣ, ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΜΕ ΠΕΡΙΣΣΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΞΕΝΗΣΕ ΣΤΟ ΑΤΥΧΟ ΝΗΣΙ ΕΝΑΣ ΑΛΛΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ, ΤΟ 1637. Ο ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΘΑ ΒΡΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΥΤΗ ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΙΚΡΗ ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΛΕΘΡΟ ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΕΜΟΥ ΙΕΡΟΘΕΟΥ ΑΒΒΑΤΙΟΥ, τοῦ ἐκ Κεφαλληνίας περὶ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ τοῦ ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ νήσῳ γενομένου τῷ αχλζ', σεπτεμβρίου λ' ἡμέρᾳ Παρασκευή, ὥρα τοῦ δείπνου.

ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ καβαλλάρης ἐγὼ Ἱερόθεος Ἀββάτιος ἀπὸ τὰ Σείσσεια εἰς τὸν Ἐλεῖον, τῇ ἄνωθεν ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ τοῦ αχλζ', ἀντάμα μὲ ἕνα διάκον καὶ ἀπερνώντας ἀπὸ τὴν βρύσιν λεγομένην Κανάλην, εἰς τὸ Ἐλεῖον, ἤλθαμεν κοντὰ εἰς τὸ Βαρυκόν, τὸ στένωμα τῶν δένδρων· καὶ ξάφνου ἐκεῖ σεισμὸς ἔγινε μὲ ἕ ἦν, μέγας καὶ φοβερὸς ὁποὺ ἀπὸ τὸ βουνὸ ἐγκρεμίζουνταν πέτραις μεγάλαις μὲ πολλὴν συντριβὴν καὶ χαλασμόν, χαλώντας σπίτια ὅθεν ἀπερνούσανε καὶ τόπους τῶν ὑποστατικῶν, σκοτώνοντας τὲ ζῶα ὁποὺ ἔβοσκαν εἰς ταῖς πλαγιαῖς. Καὶ εὑρισκόμενος τρομασμένος εἰς τ' ἄλογον ἐπάν , μετὰ βίας ἐξαπέζευσα, ὡς ἐδυνήθηκα παρευθὺς καί, ἀφόντις ἐξαπέζευσα δὲν ἠδυνόμουν νὰ περπατήσω ἀμπόνοντάς με ἡ γῆ πὸ τὸν σεισμὸν ἀπὸ δῶ καὶ ἐκεῖ, περιπλεκόμενος ἀπὸ ταῖς πέτραις ὁποὺ ἐγκρεμίζουνταν ἀπὸ τὰ κλείσματα τῶν ὑποστατικῶν.

Καὶ ἀγκαλιάζοντας ἕνα δένδρον διὰ νὰ σταθῶ, μὲ ἐκτυποῦσαν αἱ πέτραι 'ς τὰ ποδάρια ὁποὺ ἐπαλεύουνταν δυνατά· ὥστε ὁποὺ, ὡς ἠμπόρεσα ἐκάθισα χαμαί, ἀνασηκόνοντας τὴν κεφαλήν μου νὰ ἰδῶ τὰ σπίτια τοῦ θείου μου, κυρίου Δανιήλου Ἀββατίου, μὲ τὰ ἄλλα τῶν γειτόνων του, ὅλα τὰ εἴδα γκρεμισμένα, ἀκούοντας φωναῖς θλιβεραῖς καὶ θρῆνον τῶν ἀνθρώπων ὁλοῦθεν ὅθεν ἦταν τὰ χωριά, βλέποντας εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους ὡσὰν σύννεφα τὸν κορνιακτὸν τῶν ἐγκρεμισμένων σπιτίων. Καὶ κατὰ πῶς ἠμπόρεσα, τότε ἀνέβηκα εἰς τὸ μετόχιον τῶν Στροφάδων, τὸ ὁποῖον ἐκρατούσαμεν ἀντάμα πακτωμένον μὲ τὸν γέροντα πνευματικὸν Ἰωάσαφ Ἀγραπιδάκην, λεγόμενον τῆς κυρίας τῆς Θεοτόκου Γοργοτάσης ὁποὺναι κοντὰ εἰς τὸ σπίτιν μου καὶ ἠῦρα τὴν ἐκκλησί.ν ὅλην ραγισμένηνκαὶ πολλοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖ ὅπου ἐδράμασιν ἀπὸ τὰ χωρία εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτήν, καὶ ἐξεπλακόνασι τὸν γέροντα τοῦτον πνευματικόν, ὁποὺ ἦτον πλακωμένος, ἔχοντας τὴν κεφαλήν του ἐπάνω 'ςτὸ παραθύρι τοῦ κελλίου του, καὶ ἐπάνω εἰς τὸν λαιμόν του ἦτον τὸ ἀνώφλι τοῦ παραθύρου πέτρινον, τὸ ὁποῖον τὸ ἐκράτει μία μικρὴ πέτρα καὶ δὲν ἠ' ἀφινε νὰ καθίση εἰς τὸν λαιμόν του καὶ ἐγλύτωσε τὴν ζωήν του.

Καὶ παύοντας ὁ σεισμὸς ὁλίγον ἀφόντις ἐσκοτείδισε, ἀνάβηκα εἰς τὸ σπίτιν μου τὸ ἀνώγειον καὶ τὸ ἠῦρα γκρεμισμένον καὶ ξημίαν πολλὴν καὶ ἐγλύτωσα τὰ βιβλία μου ὅλα μὲ ὅ,τι ἄλλο ἐδυνήθηκα.

Καὶ πάλιν σεισμὸς σοβαρώτατος ἔγεινε, ὁποὺ λαὸς ἐσυμμαζώχθη πολὺς τριγύρου 'ς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐνορίας ἐκείνης μὲ τὰ παιδιά τους, κλαίοντες καὶ δεόμενοι μετὰ δακρύων ὅλοι ἐπαρακαλοῦσαν τὸ ἔλεος τῆς ἐσπλαχνίας τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ βυθιστοῦμεν καὶ καταποντισθοῦμεν μὲ τὸν πικρότατον θάνατον τῆς φοβερᾶς ὥρας ἐκείνης τῆς ὀργῆς του. Καί, μὴν ἠμπορῶντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ σταθοῦμεν, ἐμείναμεν ἔξω τὴν νύκτα ἐκείνην ἀποκάτω εἰς δένδρα, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν ψύχραν καὶ τρομάραν μας ἐτρέξαμεν ὅλοι ‹ οβισ:ένοι καὶ ἀνάψαμεν φωτίαν, εἰς τὰ χωράφια καὶ μᾶς ἐξέστανεν ὀλίγον τὴν νύκτα ὅλην ἐκείνην συχνοκάμνοντας ὁ σεισμός.

Καί, ἀφόντας ἐξημέρωσε, τόσον πολὺν ἔβρεξε δυνατά, μὲ βροντᾶς, ἀστραπαῖς, μὲ χαλάζι καὶ μὲ δυνατωτάτους ἀνέμους καὶ σεισμούς, μαυροσυννεφιασμένος καὶ ἀνταρεμμένος ὁ οὐρανὸς ὁποὺ τότε ἐλέγαμεν νὰ ἦλθε τὸ τέλος τοῦ κόσμου, καὶ ἐκαρτερούσαμε θάνατον καὶ καταποντισμόν, βλέποντες τὴν πλημμύραν τοῦ τόσου νεροῦ.

Τότε θρῆνος ἐγίνετο περισσότερος, καὶ δάκρυα ἐχύνονταν θλιβερώτερα καὶ ἀπαρηγόρητα, ζητοῦντες συγχώρεσιν ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ φανερὰ ἐξομολογώντες ὅλοι ταῖς ἁμαρτίαις μας, καὶ τὰ ὅσα ἐπράξαμεν κακὰ ἀπὸ νεότητά μας...

Καὶ ξημερώνοντας τὴν τρίτην ἡμέραν ἔπαυσεν ὁ κατακλυσμὸς ἐκεῖνος καὶ ἐγίνετο μόνον ὁ σεισμὸς διαφορετικός, ἤγουν πότε μικρός, πότε μεγάλος, πότε ἐκράτειε πολύ, πότε ὀλίγον. Καὶ τοιαύτης λογῆς ἤμαστεν τότε, ὁποὺ δὲν μᾶς ἔμελλε πλέον διὰ τὰ πράγματά μας, ἀμὴ ὡς ἐδυνόμασθεν ὅλοι ἀντάμα ἐκινήσαμεν ζητιανεύοντας καὶ δεόμενοι τοῦ Θεοῦ, ψάλλοντες μὲ εὐλάβειαν τοῦ εὐχολογίου τὸν κανόνα, τὸ «ὡς φοβερὰ ἡ ἀργή σου», μὲ τοῖς εὐχαῖς τοῦ αὐτοῦ εὐχολογίου. Καὶ μισσεύοντες ἀπὸ τὸν Ἐλεῖον ἀνεβήκαμεν τὰ Μαρκοπουλάτα καὶ ἐπεράσαμεν ἐκεῖθεν τὴν Βάλταν, Κορονούς, Σκάλαν καὶ ἐγυρίσαμεν ἀπὸ τὰ Σολομάτα, συχνοκάμνοντας σεισμούς. Καὶ φθάνοντας εἰς τὸν κάμπον 'ς τὰ Σολομάτα, ἔμεινεν ἕνας δυνατώτατος σεισμὸς τόσον ὁποὺ ὅλοι ἐπέσαμεν χαμαὶ καὶ γονατισμένοι ἐμπροσθεν 'ς τὴν ἐκκλησίαν, ὁποὺ ἤμαστεν τότε, τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἐπαρακαλέσαμεν τὸν Θεὸν μὲ εὐχαῖς τοῦ εὐχολογίου...

Καὶ ἀφόντις ἐτελείωσε, ἐκεῖθεν ἀπερνῶντας τὰ Σολομάτα ἀνεβήκαμεν 'ς τὸ βουνὸν ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ Ἀρακλείου, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω πάλιν ἔκαμε σεισμόν, ὡσὰν καὶ κάτω, φοβερόν, ὅπου εὑρήκαμεν καὶ κάποιους τόπους ραγισμένους καὶ βαθουλούς, ὁποὺ τοὺς ἄνοιξεν ὁ σε.σμός...

Καὶ φθάνοντας εἰς τὸ Πυργὶν πῦρομεν καὶ ἐκεῖ τὴν αὐτὴν ἰδίαν συμφορὰν καὶ ἐκεῖθεν ἀνεβήκαμεν τὴν ράχιν ἀπάνω τοῦ βουνοῦ τοῦ λεγομέου τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, ὁποὺ εἶναι τὸ ἐρημοκκλήσι τὸ ὁποῖον ἦτο ἀβλάφτον καὶ γερὸν ὡς ἦτο κτισμένον παλαιόθεν· καὶ ἐκεῖθεν ἐκατεβήκαμεν εἰς τὰ Λαλὰ 'ς τὴν νέαν Ἱερουσαλήμ, ὁποὺναι μοναστήριον παρθένων γυναικῶν, τὸ ὁποῖον μοναστήριον τὸ ἔκτισεν ὡς εἶναι τριγύρωθεν μέσον μὲ τὴν παλαιὰν ἐκκλησίαν ὁ ἅγιος Γεράσιμος Νοταρᾶς, ὁ νέος ἀσκητὴς ὁποὺ ἦτον ἀπὸ τὰ Τρίκκαλα τοῦ Δημητρίου καὶ τῆς Καλῆς υἱός, ὁ ὁποῖος τόπος ἦτον τρῶτα ἐρημοκκλήσι τῆς κυρίας τῆς Θεοτόκου ναὸς εἰς τὸ ὁποῖον μεναστήριον ἐμείναμεν τὴν νύκταν ἐκείνην μὲ δεήσεις καὶ προσευχαῖς. Καὶ ἀφόντις ἐξημέρωσε, ἐκινήσαμε, ἐκεῖθεν καὶ ἀπεράσαμεν ἀπὸ τὸ Ἀνεμοδούρι, ὁποὺναι τὸ ἐρημοκκλήσι τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ ἐκατεβήκαμεν 'ς τὸν Καραβάδον, καὶ ἀπὸ κάτωθεν τοῦ Κά·τρου ἤλθομεν εἰς τὰ μοναστήρια τοῦ Ταξιάρχου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, ὁποὺναι γυναικῶν καὶ αὐτὰ τῆς ἰδίας τάξεως τῶν μοναστηριῶν τῶν ἄνωθεν τῆς νέας Ἱερουσαλὴμ· εἰς τὰ ὁποῖα εὑρήκαμεν πολὺν λαὸν ἀπὸ τὸ Κάστρον καὶ Ληβαθόν, μαθαίνοντες καὶ ἐκείνων τὴν ἰδίαν συμφορὰν καὶ χαλασμὸν καὶ πλάκωσιν πολλῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἐλιτανεύασι 'ς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τὸν Μεταξᾶ, μὲ πολλοὺς ἱερεῖς καὶ διακόνους. Ἦταν τότε προβεδοῦρος ὁ ἐκλαμπρότατος Ἀνδρέας Μαλιπιέρος, καὶ ἦτον βαρεμένος εἰς τὸ ποδάριν ἀπὸ τὸν σεισμόν. Καὶ συντροφιασμένοι μὲ τὸν λαὸν αὐτόν, ἐπήγαμεν εἰς τὸ Ἀργοστόλιν, καὶ ἐκεῖ τὸν ἴδιον εὑρήκαμεν χαλασμόν. Ὁ δὲ σεισμὸς δὲν ἀπόλειπε ποτέ. Ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαὸν ἐπέρασε μέρος 'ς τὸ Ληξοῦριν, ὅπου τὸ ἴδιον ἦτον καὶ ἐκεῖ. Καί, γυρίζοντες ἐκεῖθεν, ἤλθομε εἰς τὴν Ληβαθόν, καὶ ἐπεριδιαβάσαμεν τοὺς τόπους καὶ ταῖς γκρεμισμέναις ἐκκλησίαις. Καὶ ἀπ' ἐκεῖθεν ἀπεράσαμεν ταῖς Ἄμμαις ἀπὸ τὸ περιγιάλιν καὶ ἤλθομεν 'ς τὴν Κοσιμίαν, καὶ φθάνοντας ἀπάνω ἀπὸ τὰ Σείσσεια, εἰς τὴν στράταν τοῦ Κάστρου, ἐξανασάναμεν ἐκεῖ ὀλίγον, καὶ ἐκεῖ ἔγεινε τοιαύτης λογῆς σεισμός, ὁποὺ ὡσὰν βροντὴ ἀκούσαμεν τὴν βοήν του, κινημένος κάτω ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ὁποὺ ἦτο μακρὰ ἀπὸ τὴν στράταν ἕως ἕνα μίλλιν· καὶ τόσος ἦτο δυνατὸς καὶ πολύς, ὁποὺ πεσμένοι εἰς τὴν γῆν μᾶς ἐπέτα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν πολλήν του ἀνάβρασιν, ταραχὴν καὶ σάλευσιν, ὁποὺ ἔσεις τὴν γῆν καὶ τὴν ἀναιβοκατέβαζε, ὡσὰν νὰ ἤθελε νὰ τὴν βυθίση. καὶ ἀφόντις ἔπαυσε ὁ-ποὺ ἐκράτησε ἕως μισὸν τοῦ «Πιστεύω» δὲν ἐμπορέσαμεν νὰ καταιβοῦμεν τοὺς βράχους ὁποὺ ἐγκρεμίζονταν ἐκεῖ.

... ...

Καί, τέλος πάντων, ἀφόντις ἐκινήσαμεν ἀπὸ τὸν ἄνωθεν τόπον τῶν Σεισσείων, ἤλθομε εἰς ταῖς Πλατυαῖς, καὶ σιμὰ 'ς τὸν ἅγιον Γεώργιον ἀπάνω εἰς τὴν στράταν, πάλιν μέγας ἔγεινε σεισμὸς μὲ βοὴν καὶ αὐτός, ὥστ ὁποὺ ἀπερνώντες ταῖς Πλατυαῖς, ἤλθομεν ὡς νεκροὶ ἀλλαξοπροσωπισμένοι καὶ ἀγανακτισμένοι εἰς τὸν Ἐλεῖον καὶ ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν μας καὶ ἀνάγκην, ἐκάμαμεν μπαράκαις, ὡς ἠμπορέσαμεν, δι' ὀλίγην μας σκέπην, ὁμοίως καὶ εἰς ταῖς γκρεμισμέναις ἐκκλησίαις διὰ νὰ προσευχόμασθε καὶ νὰ ἀκούωμεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Τοιούτης λογῆς ἀπέρασε τὸν κιλρὸν ἐκεῖνον μὲ παιδευμὸν ἀπὸ τὸν Θεὸν ὅλος ὁ τόπος τῆς Κεφαλληνίας μὲ πλάκωσιν πολλῶν ἀνθρώπων ἀνδρῶν τε, λέγω, γυναικῶν καὶ παιδίων καὶ ἀλόγων ζώων, διαφόρων, μὲ ζημίαν καὶ χαλασμὸν πολλῶν ὑποστατικῶν καὶ χαῖμὸν πραγμάτων, ἀπερνώντες ὅλοι στενοχωρημένα ὅλον ἐκεῖνον τὸν χειμῶνα, ὥστε ὁποὺ ἦλθε ἡ ἄνοιξις, κάμνοντες πάντα σεισμόν, καὶ ἀπὸ τὴν ἄνοιξιν, ἀπ' ὀλίγον, ὀλίγον ἐμακροθύμησεν ὁ Θεὸς καὶ ἔπαυσεν τῆς μεγάλης του ἐκείνης καὶ φοβερᾶς ὀργῆς του.

Λέγουσιν ὅτι καράβιν ἀρμένιζε τὴν ὥραν ἐκείνην σιμὰ 'ς τὴν Κεφαλληνίαν καὶ ἔκαμεν 'ς τὴν θάλασσαν τρία φαλάγγια μὲ πολὺν τιναγ ιὸν καὶ στριφογύρισεν ὁποὺ ἐκινδύνευε νὰ χαθῆ καὶ ἐγνώρισαν τότε τὸ πῶς νὰ ἔγεινεν πολὺ κακὸν εἰς τὴν γῆν καθὼς τὸ ἐδιηγήθηκαν εἰς τὴν Ζάκυνθον, ὁπόταν ἔφασαν ἐκεῖ, εἰς τὸ ὁποῖον νησὶ τῆς Ζακύνθου ἔκανεν καὶ ἐκεῖ ἀμμ' ὄχι ὡσὰν εἰς τὴν Κεφαλλ:νίαν καὶ Ἰθάκην. Ὁμοίως καὶ εἰς τὰ νησόπουλα τῶν Στροφάδων ἔκαμε καὶ ἐρράγισεν ὁ πύργος τοῦ μοναστηρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας, ὁποὺ ἔχρε.ασθη βοήθειαν ἀπὸ τὴν αὐθεντίαν μας καὶ ἔστουνας νὰ ἔλθη 'ς τὴν Ζάκυνθον ὁ ἐκλαμπρότατος καὶ ἐξοχώτατος ἀφέντης Ἰωάννης Καπέλλος, ὁποὺ ἦτον πεσμένος ἰγκουϊγιτώρος, σύντυχος καὶ ἀβογαδόρος εἰς τὸ Λεβάντε 'ς τὰ τρία νησιά, Κορφούς, Κεφαλληνίαν καὶ Ζάκυνθον, εἰς τοὺς αχλθ' ἐτοῦτος ἐστάθη μπάτζος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸν ὁποῖον οἱ πατέρες τῶν Στροφάδων ἐπαρακαλέσανε καὶ ἔβαλεν ἄνθρωπον πιστὸν τῆς αὐθεντίας καὶ ἐπῆγεν εἰς τὰ Στροφάδια καὶ εἶδε τὰ ὅσα ἐχρειάζοντο εἰς φτειάσιν τοῦ μοναστηρίου, παίρνοντας τὰ ἐγγράφως, διὰ νὰ δώση εἴδησιν ὁ ἄνωθεν αὐθέντης τοῦ γαληνοτάτου Πριγκίπου, τὴν ὁποίαν εἴδησιν, ἐδόθη μου ἐμένα ἐπιτροπικὸς ὡς ἀδελφὸς καὶ μέτοχος τοῦ μοναστηρίου ἐτούτου. Καὶ ἐδιάβηκα εἰς τὴν Βενετίαν εἰς τὸν ἐξοχώτατον Γενάτον καὶ ἐγύρευσα τὰ ὅσα ἦτον χρείαν ὡς ἐδίδετον ἡ εἴδησις καὶ μοῦ ἔδωσεν ἡ αὐθεντία ξυλὶν καὶ σίδερα, πάτερα, τάβλες, μαδέρια, σιδεροδεσίαις καὶ καρφία...

Τὰ ἄνωθεν ἔγραψα ἀπὸ ὅσα ἐνθυμήθηκα περὶ τοῦ σεισμοῦ τούτου καὶ μερικὰ τῶν συμβεβηκότων μου πραγμάτων.

Ἐν Λουγδούνῳ τῶν Βαταβῶν τῷ αχμη' μαρτίου α', κατὰ τὸ παλαιόν.

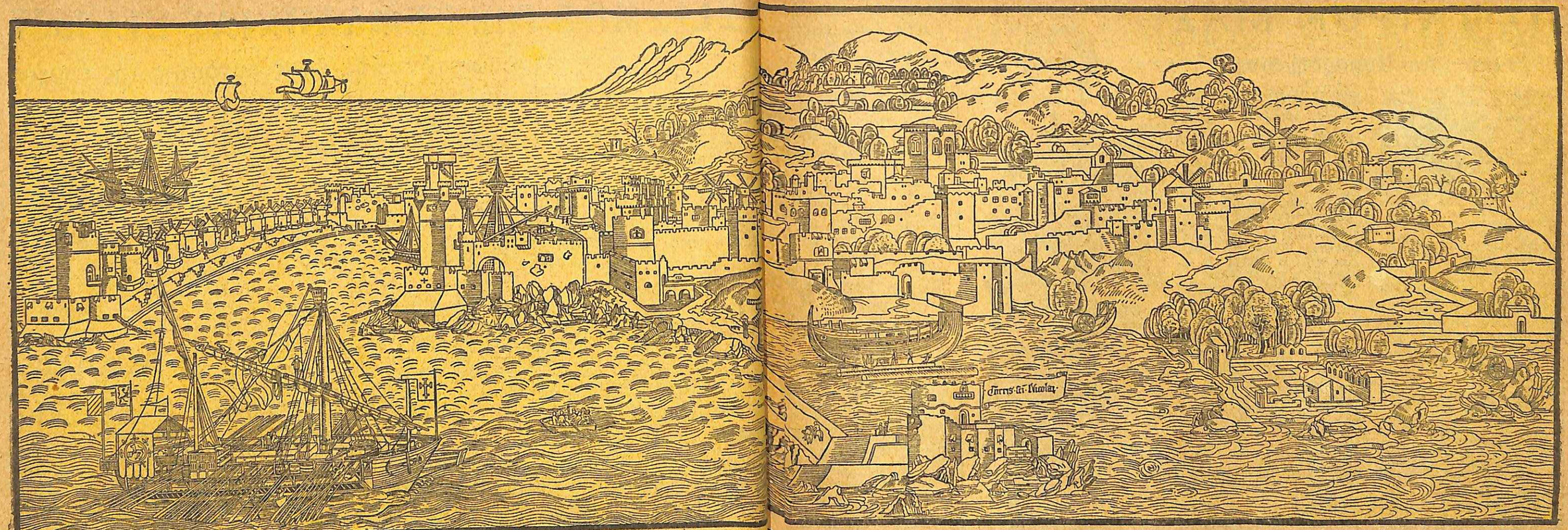

Η ΡΟΔΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ (1523) ΚΑΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ ΤΟΥ 1483

'Η Ρόδος στήν ἐποχή τῆς Φραγκοκρατίας

ΣΤΑ 1022, μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ τῆς δεύτερης Σταυροφορίας, ἱδρύθη στὰ 'Ιεροσόλυμα τὸ τάγμα τῶν ἱπποτῶν τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου τῆς 'Ιερουσαλήμ, ποὺ ἐλέγετο καὶ τάγμα τῶν Νοσοκόμων. Τὸ τάγμα αὐτὸ ἔπαιξε σπουδαῖον ἱστορικὸ ρόλο σ' ὅλη τὴ μεσαιωνικὴ ἐποχή, ἐξακολούθησε νὰ δρᾶ καὶ στοὺς νεώτερους χρόνους καὶ ζῆ ἑστω καὶ τυπικὰ ὡς σήμερα μὲ ἕδρα τὴ Ρώμη καὶ προστάτη τὸν Πάπα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. Πρώτη ἕδρα του ἦσαν τὰ 'Ιεροσόλυμα ἀπὸ τὸ 1022 ἕως τὸ 1187, δεύτερη ἡ Πτολεμαΐς ("Αγιος 'Ιωάννης τῆς "Ακρας) ἀπὸ τὸ 1187 ἕως τὸ 1191. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ ἔτος ἡ Πτολεμαΐς, ποὺ ἀνῆκε στὸ βασιλέα τῆς Κύπρου 'Ερρίκο Β' Λουζινιάν, κατεκτήθη ἀπὸ τὸ Σουλτάνο τῆς Αἰγύπτου Κελασὶν καὶ τότε οἱ σταυροφόροι μας ἱπποτες κατέφυγαν στὴν Κύπρο. Καὶ τὰ τρία ἱπποτικὰ τάγματα, ποὺ εἶχαν ἱδρυθῆ στὴν 'Αγία Γῆ, τῶν Νοσοκόμων, τῶν Τεντόνων καὶ τῶν Ναϊτῶν, ἐζήτησαν καταφύγιο στὴ μεγαλόνησο τοῦ Φοινικικοῦ καὶ ἐγκαταστάθησαν ἀπὸ τὸ βασιλέα 'Ερρίκο Β' στὴν περιοχὴ τῆς Λεμησοῦ. Οἱ 'Ιωαννίτες ἱπποτες, ποὺ ἦσαν τὸ λαμπρότερο καὶ ἐνδοξότερο ἀπὸ τὰ τρία αὐτὰ τάγματα, ζητώντας ἰδικήν τους κυριαρχίαν, ἐγκατέλειψαν τὴν Κύπρο καὶ στράφηκαν πρὸς τὴ νύμφη τοῦ Αἰγαίου, τὴν ἱστορικὴ καὶ πλουσιώτατη Ρόδο. "Οταν τὸ τάγμα ἔμενε στὴν Κύπρο, βρισκόταν ἐκεῖ κατὰ τύχην καὶ ὁ εὐγενὴς Γενουάτης Βίνιολο προσπαθώντας νὰ ἀπελευθερώση τὸν αἰχμάλωτο ἀνεψιό του 'Ανδρέα Μορέσκο. 'Εκεῖ συναντήθηκε μὲ τὸν πρωτομάγιστρο τοῦ τάγματος Φούλκ δὲ Βιλλαρέτ, στὸν ὁποῖον ἐπρότεινε νὰ τὸν βοηθήση νὰ ἐγκατασταθῆ στὴ Ρόδο ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τοῦ παραχωρηθοῦν ὁριστικὰ ἡ Κῶς καὶ ἡ Λέρος. 'Η συμφωνία ἐκλείσθηκε τὸ 1306 καὶ ὁ Βιλλαρὲτ ἄρχισε νὰ προετοιμάζεται γιὰ τὴν κατάληψι τῆς Ρόδου, ἡ ὁποία ἀποτελοῦσε τότε ἀκόμη ἐπαρχία τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1308 οἱ ἱπποτες ἔφθασαν μὲ τὸ στόλο τους ἔξω ἀπὸ τὴ Ρόδο καὶ ἐστρατοπέδευσαν στὴν ἀντικρυνὴ Μάκρη. Ἀπ' ἐκεῖ ὁ Βιλλαρὲτ ἔστειλε πρεσβεία στὸν αὐτοκράτορα 'Ανδρόνικο ζητώντας νὰ τοῦ παραχωρηθῆ ἡ Ρόδος ὡς ἕδρα τοῦ τάγματος. 'Ο αὐτοκράτωρ ἀπέρριψε τὴν πρότασι τῶν ἱπποτῶν μὲ ἀγανάκτησι κι' ἔστειλεν ἐνισχύσεις στὴ Ρόδο. 'Εν τούτοις ὁ Βιλλαρὲτ ἀπεβίβασε ὅλες τὶς δυνάμεις του στὴ Ρόδο, κατέλαβε τὸ φρούριο Φιλέρημο (τὴν ἀρχαία 'Ιαλυσὸ) καὶ τόσο ἐπίεσε τοὺς Βυζαντινοὺς καὶ τοὺς Ροδίους στὰ τείχη τους, ὥστε τοὺς ἀνάγκασε νὰ παραδοθοῦν. Τὸ 1309 οἱ ἱπποτες ἔγιναν κύριοι ὅλης τῆς Ρόδου.

Ποιά εἶναι ἡ σημασία τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν 'Ιωαννιτῶν ἱπποτῶν στὴ Ρόδο καὶ στὴν ὑπόλοιπη Δωδεκάνησο; Κατὰ πρῶτον ἐγκαταστάθηκε στὸ Αἰγαῖο μιὰ στρατιωτικὴ δύναμις κατὰ βάσιν ἀντιοθωμανική, ποὺ εἶχε σκοπὸ ν' ἀντιπαραταχθῆ στὴ θύελλα τῶν ὀθωμανικῶν ἐπιθέσεων. "Υστερα, ἡ παραμονὴ τῶν ἱπποτῶν στὴ Ρόδο ἐπὶ δυὸ καὶ πλέον αἰῶνες ἀφήκεν ἀξιόλογα ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα, ὅσα δὲν ὑπάρχουν σὲ καμμιὰ ἄλλη χώρα τῆς 'Ανατολῆς.

'Ο Βιλλαρέτ, ἀφοῦ ἐπαγίωσε τὴ θέσι του στὴ Ρόδο, κατέλαβε τὴ Χάλκη, τὴ Σύμη, τὴν Τήλο, τὴν Κῶ, τὴ Λέρο, τὴν Κάλυμνο καὶ τὸ Καστελλόριζο. 'Η 'Αστυπαλιὰ βρισκόταν ἀπὸ τὸ 1307 στὰ χέρια τῶν εὐγενῶν Βενετῶν Κουϊρίνι, ἐνῶ ἡ Κάρπαθος καὶ ἡ Κάσος ἀποτελοῦσαν ἀπὸ τὸ 1306 τὸ φέουδο τῶν Βενετῶν Κορνάρων. Μόνον ἡ Πάτμος γιὰ τὴν ἱερότητά της δὲν κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Φράγκους τυχοδιώκτας, ἀλλὰ ἔζησε ὑπὸ τὴν προστασία τῆς Βενετίας (1200) καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

*

ΑΠΟ τὸν πρῶτον μεγάλον μάγιστρον τῶν 'Ιωαννιτῶν ἱπποτῶν τῆς Ρόδου Βιλλαρέτ (1309) ἕως τὸν τελευταῖο Βιλλιὲρ δελὶλ 'Αδὰμ (1522) ἐπέρασαν ἀπὸ τὴ Ρόδο 19 "Αρχοντες τῶν ἱπποτῶν. Σήμερα ἐπισκέπτης τῆς πόλεως Ρόδου, ἐνῶ ἐλαύνει στὰ ἀπομεινάρια τοῦ ἀρχαίου κόσμου σ' ἀντά, βλέπει παντοῦ ὁλοζώντανη τὴν πάλιν τῶν ἱπποτῶν μὲ τὰ τείχη της σχεδὸν ἀκέραια, τὶς μεγαλοπρεπεῖς πύλες της, τὰ νοσοκομεῖα, τοὺς πύργους, τὰ καστέλια, τὰ ἐκκλησίες, τὰ παλάτια, τοὺς πλακοστρωμένους δρόμους, τὰ ξενοδοχεῖα, τὰ οἰκοσύνταγμα, τὶς ἐπιγραφὲς καὶ χίλια ἄλλα σημάδια τῆς ἱπποτικῆς ζωῆς τῆς Ρόδου.

Σπουδαῖοι μάγιστροι ἀφῆκαν τὰ ὀνόματά τους σὲ διάφορα ἀρχιτεκτονικὰ τμήματα, τὰ ὁποῖα σὲ κάθε ὅημα του διαβάζει ὁ περιηγητής. Τὸ τάγμα ἦταν μοιρασμένο σὲ ἑννέα τμήματα, τὶς γλῶσσες, ὅπως λεγαν, ἀναλόγως μὲ τὴ γλῶσσα ποὺ μιλοῦσαν οἱ ἱπποτες. 'Η γαλλικὴ γλῶσσα ἦταν ἡ πιὸ σημαντική, διότι οἱ περισσότεροι ἱπποτες ἦσαν Γάλλοι, γιὰ τοῦτο καὶ οἱ περισσότεροι μεγάλοι μάγιστροι ἦσαν γαλλικῆς ἐθνικότητος.

Στὸ διάστημα ποὺ ἐκυριάρχησαν οἱ Ρόδο οἱ ἱπποτες εἶχαν ν' ἀποκρούσουν πολλὲς ἐπιδρομὲς τοῦ Σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου, τοῦ τουρκικοῦ στόλου, τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἄλλων ἐχθρῶν. Πάντα ὅμως κατώρθωναν μὲ διάφορα διπλωματικὰ μέσα νὰ ματαιώνουν τὶς ἐχθρικὲς ἀπόπειρες. 'Αλλὰ μετὰ τὴν ἅλωσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Μωάμεθ ὁ Πορθητὴς ἐπεχείρησε νὰ διώξη τοὺς ἱπποτὲς ἀπὸ τὸ Αἰγαῖο. Καὶ ἀπέτυχε βέβαια ἡ ἀπόπειρα τοῦ στρατηγοῦ Χαμζαμπὲγ (1455) νὰ κυριεύση τὴ Ρόδο, ἀλλ' ἡ Νίσυρος, ἡ Κῶς, ἡ Λέρος καὶ ἡ Κάλυμνος ἔπαθαν μεγάλες καταστροφὲς ἀπὸ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν Τούρκων. 'Η πρώτη σοβαρὴ πολιορκία τῆς Ρόδου ἀπὸ τὸν ναύαρχον τοῦ Πορθητοῦ, τὸν Μεσσὶχ Πασᾶ (1479) παρ' ὀλίγο νὰ ἐπιτύχη, διότι ὁ Τοῦρκος ναύαρχος ἀπεβίβασε στρατὸ στὸ χωριὸ Τριάντα κα. συγχρόνως ἑβομβάρδιζε τὴν πόλι ἀπὸ τὴ θάλασσα. Τὴ Ρόδο ἔσωσε τότε ὁ γενναῖος πρωτομάγιστρος Γάλλος Ἀομπυσσὸν μὲ τὴ βοήθεια τῶν 'Ελλήνων Ροδίων. "Υστερα ἀπὸ πολιορκία 2 μηνῶν οἱ Τοῦρκοι ἀπεχώρησαν μὲ φοβερὲς ἀπώλειες σὲ νεκροὺς καὶ τραυματίες.

Τὴ Ρόδο ἐκυρίευσεν ἐπὶ τέλους ὁ σουλτάνος Σουλεϊμὰν ὁ Μεγαλοπρεπής, στὸν ὁποῖον ὁ πατήρ του Σελὶμ εἶχε ἀφήσει τὴ διαθήκη ἐντολή: «'Η βασιλεία σου θὰ γίνη μεγάλη καὶ δυνατή, ἐὰν ἐκδιώξης τοὺς ἱπποτὲς ἀπὸ τὴ Ρόδο καὶ ἂν κατακτήσης τὸ Βελιγράδι».

'Ο τελευταῖος μάγιστρος Δελὶλ 'Αδὰμ (1521—1522) ἀντιμετώπισε μὲ θάρρος τὴν τουρκικὴ ἐπίθεσι. 'Αλλὰ δὲν τὸν ἐβοήθησαν οἱ Χριστιανοὶ βασιλεῖς τῆς Δύσεως. Μόνο μικρὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ ἄλλα νησιά, ἀπὸ τὴν Παλαιὰν 'Ελλάδα, ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ τὴν Εὐρώπη ἔτρεξαν νὰ βοηθήσουν τοὺς ἱπποτές, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις ἦταν 600 ἱπποτες, 400 Κρῆτες καὶ 500 ἄλλων ἐθνικοτήτων. Σημαντικώτερη ἦταν ἡ βοήθεια τῶν ἰθαγενῶν Ροδίων, ἡ ὁποία ἔφθανε τοὺς 6000 ἐκλεκτοὺς ἄνδρες. 'Απέναντι ἀπὸ τοὺς ὀλίγους αὐτοὺς ὑπερασπιστὲς τῆς Ρόδου ἐστέκοντο 300 πολεμικὰ πλοῖα μὲ 100 γιλ. πεζοὺς ὑπὸ τὸν Μ. Βεζύρη Μουσταφά. 'Ο ἴδιος ὁ Σουλεϊμὰν ἦτο παρὼν στὴν ἐναρξι τῆς πολιορκίας (28 'Ιουλίου 1522). Πολλὲς ἐπιθέσεις τῶν Τούρκων ἀπέτυχαν. Οἱ ἴδιες οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ μετέφεραν καὶ κυλοῦσαν ὀγκολίθους ἀπὸ τὶς ἐπάλξεις ἢ κουβαλοῦσαν νερὸ καὶ χώμα γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τοῦ φρουρίου. 'Ο πληθυσμὸς ὅμως ὑπέφερε τὰ πάνδεινα καὶ οἱ ὑπερασπιστὲς εἶχαν ἀποδεκατισθῆ. Γι' αὐτὸ ὁ μάγιστρος ἠναγκάσθη νὰ δεχθῆ τοὺς ὅρους τοῦ Σουλεϊμὰν καὶ νὰ παραδώση τὴν πόλι καὶ τὸ νησὶ μετὰ πέντε μηνῶν φοβερὴ πολιορκία. Οἱ ὅροι τῆς παραδόσεως ἦσαν: α) 'Εκκένωσις τῆς Ρόδου ἀπὸ τοὺς ἱπποτὲς καὶ μεταφορὰ αὐτῶν μὲ σουλτανικὰ πλοῖα μὲ τὰ ὅπλα των, τὰ ἀρχεῖα των καὶ τοὺς θησαυρούς των στὴν Κρήτη. 6) Παράδοσις τῶν φρουρίων τῆς Ρόδου, τῶν νησιῶν καὶ τῆς 'Αλικαρνασσοῦ. γ) 'Αμνηστία τῶν 'Ελλήνων κατοίκων ὅσοι θὰ παρέμεναν στὴ Ρόδο καὶ ἐλεύθερη ἄσκησις τῆς θρησκείας των κ.λ. Τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1522 ὁ Σουλεϊμὰν μπῆκε στὴ Ρόδο καὶ μετέτρεψε τὴν ἐκκλησία τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου σὲ τζαμί.

'Η συνθήκη ὅμως παραβιάσθηκε ἀπὸ τοὺς Γιανιτσάρους μὲ λεηλασίες καὶ βανδαλισμούς. Τὴν 1 'Ιανουαρίου μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἐξεκινοῦσε καὶ ἡ πένθιμη νηπομπή, ποὺ μετέφερε στὴν Κρήτη τὰ λείψανα τῶν ἱπποτῶν μὲ τὸν ἀρχηγό τους καὶ μὲ ἀρκετοὺς πιστοὺς 'Ελληνες.

*

ΕΤΣΙ τέλειωσε ἡ κυριαρχία τῶν Φράγκων ἱπποτῶν στὴ Ρόδο καὶ τὴ Δωδεκάνησο μετὰ 212 ἔτη κατοχῆς. 'Η ἡμισέληνος ἐσκέπασε ἀκόμη μιὰ φορὰ μὲ τὸ ἐρυθρό της χρῶμα τὸ σταυρὸ τῶν ἱπποτῶν. 'Εν τούτοις οἱ 'Ιωαννῖται δὲν ἀπογοητεύθησαν, καὶ δὲν ἐθεώρησαν τὴν ἀποστολή τους τελειωμένη. Μετὰ τὴ Ρόδο ἄρχισαν νέες ἐπιχειρήσεις καθαρὰ τυχοδιωκτικές. Θέλησαν μὲ τὴ βοήθεια διαλεκτῶν Ροδίων νὰ καταλάβουν πάλι τὴ Ρόδο, ἀλλ' ἡ προσπάθεια αὐτὴ ὑπῆρξε συμφορὰ γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ρόδου καὶ τὸν μητροπολίτη της Εὐθύμιον, ὁ ὁποῖος εἶχε φοβερὸ τέλος (1529). Κατόπιν ἐζήτησαν νὰ καταλάβουν αἰφνιδιαστικὰ τὴ Μεθώνη, ἀλλὰ κι' ἐκεῖ ἀπέτυχαν μὲ μεγάλη καταστροφὴ τῶν κατοίκων (1531). Τὸ πρόβλημα τῆς ἐγκαταστάσεώς τους τὸ ἔλυσεν ἐπὶ τέλους ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος Ε', ὁ ὁποῖος κατὰ συμβουλὴν τοῦ Πάπα παρεχώρησε στὸ Τάγμα τῶν 'Ιωαννιτῶν τὴ Μάλτα καὶ τὰ γύρω νησάκια. 'Αλλὰ καὶ ἡ νέα των ἐγκατάστασις δὲν στάθηκε πιὸ εὐτυχής, διότι μετὰ δυόμισι περίπου αἰῶνες τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὴ Μάλτα ὁ Μέγας Ναπολέων (1797). Τὸ 1800 κατέλαβαν οἱ 'Αγγλοι τὴ Μάλτα, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐπέστρεψαν πλέον εἰς τοὺς ἱπποτές, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐγκατασταθῆ εἰς τὴν νότιον 'Ιταλίαν. "Εκτοτε οἱ 'Ιωαννῖται ζητοῦσαν νὰ βροῦν μόνιμον ἕδραν. Προτιμοῦσαν πάντοτε τὰ νησιὰ καὶ τὶς ἀκτὲς τῆς 'Ελλάδος, ὅπου εἶχαν ἄλλοτε περάσει εὐτυχισμένες μέρες. Στὸ συνέδριο τῆς Βιέννης ἐζήτησαν τὴν Κέρκυρα, ἀλλὰ τοὺς χάλασε τὰ σχέδια ὁ Καποδίστριας. 'Ανέλπιστη εὐκαιρία γι' αὐτοὺς ἦταν ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1821. Οἱ δυσκολίες τῆς προσωρινῆς διοικήσεως τῆς 'Ελλάδος τοὺς ἐνέπνευσε τὴν ἰδέα νὰ ξαναγυρίσουν καὶ πάλι στὸ Αἰγαῖον. Καὶ προσφέροντας τὴν ἀναγνώρισι τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, ὀλίγα χρήματα ποὺ θὰ ἐζητιάνευαν στὸ Λονδῖνο ἀπὸ κάποια τάχα στρατιωτικὴ δύναμι, ἐζήτησαν — τί ἄλλο — τὴ Ρόδο καὶ ὅλα τὰ νησάκια τοῦ Αἰγαίου, ὅπου οἱ προγονοί των εἶχαν περάσει τόσες ὡραῖες ἡμέρες. "Εστειλαν λοιπὸν ἀντιπροσωπεία στὴν 'Ελλάδα καὶ ζητοῦσαν μὲ ποικίλα σοφίσματα νὰ ἐξαπατήσουν τοὺς ἐπαναστατημένους 'Ελληνες. Εὐκολα ὅμως ἀποκαλύφθηκε ἡ πλεκτάνη τους καὶ διώχτηκαν.

*

Οἱ ΙΠΠΟΤΕΣ τῆς Ρόδου ὑπῆρξαν πιεστικοὶ καὶ δυναστικοὶ καὶ ὁ πληθυσμὸς ἔχυσε πολὺ ἱδρῶτα καὶ αἷμα κάτω ἀπὸ τὸ ζυγό τους. 'Από ἀπόψεως πολιτισμοῦ τίποτε δὲν ὠφέλησαν τοὺς 'Ελληνες τῶν νησιῶν. Τὰ μνημεῖα ποὺ ἐσώθηκαν ὡς σήμερα, δείχνουν τὸ μαρτύριο τῶν ὑποδούλων 'Ελλήνων, ποὺ ἐδουλεύαν μέρα νύχτα γιὰ τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴν εὐημερία τῶν σταυροφόρων ἱπποτῶν τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΟΣ

ΤΟ ΠΑΤΡΟΝ ΜΑΣ

τοῦ 19ου Παραρτήματος

ΤΑΓΙΕΡ

Ἡ γραμμὴ αὐτὴ τοῦ μοντέλου εἶναι ἀπὸ αὐτὲς ποὺ δὲν ἔχουν πέσει ποτὲ σὲ ὅλες τὶς ἀλλαγὲς τῆς μόδας. Ἡ γραμμή του εἶναι ἐγαλμένη μὲ μεγάλη προσοχὴ γιὰ νὰ γίνεται τὸ ταγιὲρ ὅπως λέμε, εὐκολοφόρετο, νὰ μὴ ὑστερῇ ἀπὸ τὴ μόδα καὶ νὰ εἶναι πάντα σίκ.

Ἐξήγησις

Ὁλόκληρο τὸ ταγιὲρ ἀποτελεῖται ἀπὸ 9 κομμάτια, ἐκ τῶν ὁποίων σᾶς δίνουμε στὸ παράρτημα τὰ κομμάτια: 1, 2, 3, 7, 8 καὶ 9. Τὰ κομμάτια 4, 5 καὶ 6 σᾶς τὰ δίνουμε στὴ μικρογραφία τοῦ πατρόν. Εἶναι: ΑΡΙΘ 4 σουφλέ. Θὰ κόψετε 2 ἴδια τετράγωνα κομμάτια 7½ Χ 7½ ἑκατ. γιὰ τὶς μασχάλες. ΑΡΙΘ. 5, μόστρα μπροστινοῦ. Θὰ κοπῇ ἐπάνω στὸ πατρὸν τοῦ μπροστινοῦ στὰ μέτρα τῆς γραμμῆς ποὺ εἶναι σημειωμένη. ΑΡΙΘ. 6 ρεβέρ. Θὰ κοπῇ λοξὸ μὲ 4 ἑκατ. φάρδος καὶ 33 ἑκατ. μάκρος. Θὰ κόψετε 2 κομμάτια τὰ ἴδια. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 κομμάτι τοῦ μπροστινοῦ θὰ κοπῇ 2 φορές. Ἡ πλάτη ὑπ' ἀριθ. 2, θὰ κοπῇ 2 φορές. Ἡ μπάσκα ὑπ' ἀριθ. 3, θὰ κοπῇ διπλὴ χωρὶς ραφὴ στὸ μέσον. Τὸ μπροστινὸ φύλλο τῆς φούστας ὑπ' ἀριθ. 7 θὰ κοπῇ διπλὸ χωρὶς ραφὴ στὸ μέσον. Τὸ πίσω φύλλο τῆς φούστας ὑπ' ἀριθ. 8 θὰ κοπῇ διπλὸ χωρὶς ραφὴ στὸ μέσον, καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 9 πίσω πλαϊνὸ φύλλο τῆς φούστας θὰ κοπῇ 2 φορές. Τὸ πατρὸν ποὺ σᾶς δίνουμε εἶναι γιὰ σῶμα μὲ τὶς ἑξῆς ἀναλογίες: Περιφέρεια στήθους 96—98 ἑκατ., περιφέρεια μέσης 66—68 ἑκατ. καὶ περιφέρεια γοφῶν 105—107 ἑκατ. Θὰ κανονίσετε ὅσο θέλετε τὸ μάκρος τῆς φούστας σας. Τὸ μάκρος τοῦ πατρὸν εἶναι 80 ἑκατ. χωρὶς τὸ στρίφωμα. Γι' αὐτὸ τὸ ταγιὲρ, θὰ χρειασθῆτε 7 πήχ. καὶ 3)8 ὑφάσματος μὲ 90 ἑκατ. φάρδος.

Ἐκτέλεσις καὶ ἐφαρμογὴ

Βγάλετε ὅλα τὰ κομμάτια τοῦ πατρὸν σὲ τσιγαρόχαρτο. Τὸ πατρὸν τοῦ μπροστινοῦ μὲ τὸ μανίκι, πρέπει νὰ τὸ μακρύνετε ὅσο καὶ τὸ μανίκι τοῦ πατρὸν τῆς πλάτης. Τοποθετήσετε τὰ κομμάτια τοῦ πατρὸν στὸ ὕφασμα κατὰ τὸν τρόπο ποὺ σᾶς ἐξηγήσαμε. Στὸ κόψιμο θ' ἀφήσετε ἐπιπλέον τὴ ραφὴ τοῦ ραψίματος καὶ τὸ στρίφωμα. Ἀφοῦ κόψετε ὅλα τὰ κομμάτια, μὴ ξεκαρφιτσώσετε τὸ πατρὸν καὶ ὅπως εἶναι διπλᾶ, περάσετε ὅλα τὰ σημάδια ὡς καὶ τὴν πιὸ μικρὴ λεπτομέρεια. Κατόπιν θὰ λέτε τὶς ψαλιδιὲς στὶς μασχάλες στὸ μέγεθος τῶν σουφλὲ καθὼς καὶ τὴν ψαλιδιὰ στὴ μέση τῶν μπροστινῶν ἕως ἐκεῖ ποὺ εἶναι ἡ γραμμὴ στὸ πατρόν. Ἡ πένσα τοῦ μπροστινοῦ πρὸς τὶς κουμπότρυπες εἶναι ἡ μισὴ στὸ πατρόν. Κάνετέ την ὁλόκληρη στὸ ὕφασμα. Στὸν ὦμο θὰ γίνουν δυὸ πιετάκια τὰ ὁποῖα θὰ στερεωθοῦν μὲ τὴ ραφὴ τοῦ ὤμου καὶ θὰ τσακίσουν μὲ τὸ σίδερο. Κάνετε τὴν πένσα μετὰ τὴν ψαλιδιὰ στὸ κάτω μέρος καὶ περάσετε μιὰ ἐλαφρὰ σούρα στὸ ἐπάνω μέρος τῆς ψαλιδιᾶς τῆς μέσης. Ράψετε τὶς πένσες στὴ μπάσκα. Στὸ κάτω μέρος τῆς πλάτης περάσετε μιὰ ἐλαφρὰ σούρα. Τοποθετήσετε τὶς μόστρες στὰ μπροστινὰ καὶ κάνετε τὶς κουμπότρυπες ρελιαστές. Τοποθετήσετε τὰ ρεβὲρ στὰ μανίκια. Ἑνώσετε τὰ φύλλα τῆς φούστας ἀφίνοντας τὴν ἀριστερὴ ραφὴ πρὸς τ' ἀπάνω ἄραφη γιὰ νὰ βάλετε τὸ ἐκλαίρ. Τὴν πιέτα πίσω θὰ τὴν τσακίσετε σὲ κουφόπιετα.

Τ. Κ.

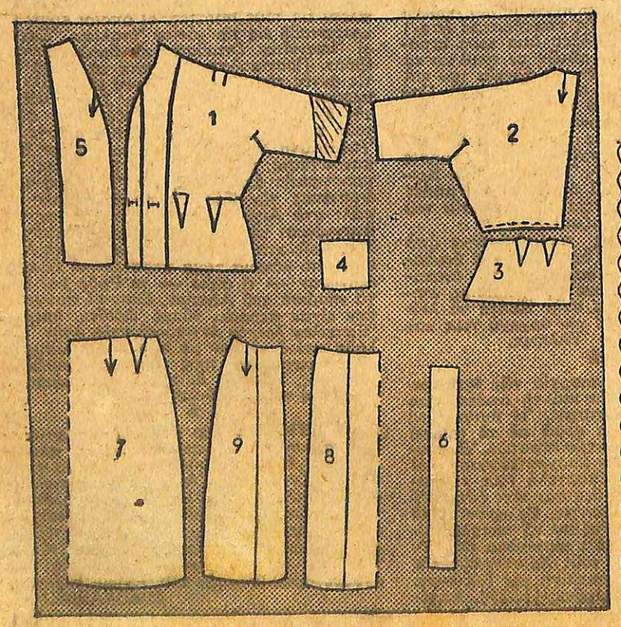

Ὅ,τι ἐνδιαφέρει ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

● Μὲ τὸ ὄνομα ντουμπλὲ ἐ φανίσθηκαν τώρα στὴ Γε μανία πλισὲ φοῦστες ἀπ περλὸν ποὺ μποροῦν νὰ φ ρεθοῦν καὶ ἀπὸ τὴν καλή κ ἀπὸ τὴν ἀνάποδη. Οἱ φ στες αὐτὲς ἔχουν διαφορετι χρῶμα στὴν κάθε τους ὄψ

● Ἂν μπορῆτε νὰ προσφ ρετε στὸν ἑαυτό σας τὴν π λυτέλεια ἑνὸς παλτοῦ ἀστρ κάν, δὲν ἔχετε πιὰ ἀνάγ νὰ διαλέξετε ἀνάμεσα σ δυὸ χρώματα, στὸ μαῦρο κ στὸ γκρίζο. Ἀπὸ τὸν καιρ ποὺ κατώρθωσαν στὴν Νο οδυτικὴ Ἀφρικὴ νὰ ἐκτρ φουν καὶ ἄσπρα πρόβα καρακιούλ, ὑπάρχουν καὶ σπροι ἀστρακάδες.

● Πολλὰ ἀμερικανικὰ κατ στήματα προπαγανδίζουν να νέο εἶδος φόρεμα τ σπιτιοῦ: πανταλόνι ὡς γόνατα καὶ μπλούζα. Ἡ πρ τίμησις σ' αὐτὴ τὴ φορεσ ἐξηγεῖται ἐπειδὴ ὁλοένα κ περισσότερα νεοπαντρεμέ ζευγάρια ἔχουν τὰ μικρ τους σπιτάκια μὲ τοὺς μ πους τους στὰ προάστε τῶν μεγάλων πόλεων, καὶ νοικοκυρὲς πρέπει νὰ κάνο μονοαχές τους τὶς δουλει στὸ σπίτι καὶ στὸν κῆπ

● Ἕνα γερμανικὸ ἐργοστ σιο ὑφασμάτων λανσάρει να ὕφασμα ἀπὸ μαῦρο τ φτὰ ἐμπριμὲ μὲ ψάρια σὲ ζ ηρὰ χρώματα. Ὁ ταφτὰς σ τὸς γίνεται μισοφόρι κ πάνω του πέφτει ἕνα φόρε ἀπὸ λεπτὸ τούλι, μαῦρο, ζ γραφισμένο μὲ χρυσὰ κ ἀσημένια... κύματα. Ἡ κυρ ποὺ τὰ φορεῖ αὐτὰ φαίνετ σὰν κινούμενο ἀκουάρι

● Μὲ ἕνα νέο χημικὸ προϊὸ τὰ ὑφάσματα ὄχι μονάχα δ προσβάλλονται ἀπ' τοὺς σκ ρους καὶ δὲν «λυώνουν» εὔκ λα, ἀλλὰ καὶ προφυλάσσο ται ἀπὸ τὰ μικρόβια. Τὰ φάσματα αὐτὰ εἶναι κατά ληλαιδιαιτέρως γιὰ κουβ τες, παπλώματα, στρώματ καὶ ἄλλα παρόμοια εἴδ

Τραγούδι τοῦ Καστελλόριζου

Στὸ πολύπαθο Καστελλόριζο, στὸ ἀκριτικὸ αὐτὸ νησί, ποὺ περισσότερο ἀπ' τ' ἄλλα του ἀδέλφια δοκιμάστηκε, ὑπάρχουν ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ὡραιότατα δημοτικὰ τραγούδια γιὰ τὴν πο θούμενη λευτεριά, γιὰ τὸν ἀβάσταχτο καημὸ τῶν σκλάβων. Ἰδοὺ ἕνα ἀπ' αὐτά:

ΑΙ ΣΚΛΑΒΟΣ

Αἰ σκλάβος ἀναστέναξεν κ' ἐστάθη, αἰ φρεγάδα.
— Ποιὸς εἶναι π' ἀναστέναξεν κ' ἐστάθην αἰ φρεγάδα;
Ἂν εἶναιν ἀφ' τοὺς ναῦτές μου, πλούτη νὰ τοὺς χαρίσω,
τσ' ἂν εἶναιν ἀφ' τοὺς σκλάβους μου νὰ τοὺς ἐλευτερώσω.
— Ἐβώ 'μαι π' ἀναστέναξα κ' ἐστάθην αἰ φρεγάδα.
— Σκλάβε πεινᾶς, σκλάβε, διψᾶς γιὰ τὸ κρασὶ σὲ λείπει;
— Μήτε πεινῶ μήτε διψῶ μήτε κρασὶ μὲ λείπει.
Τὸν τόπο θυμήθηκα καὶ βαρυναστενάζω,
ὅπου 'μου δυὸ μηνὸ γαμπρὸς καὶ δέκα χρόνια σκλάβος.
Τώρα τὰ σπίτια μου πουλοῦν, τὸ διός μου διαγουμίζουν,
τώρα καὶ τὴν Καλλίτσα μου ἄλλοι τὴν παζαρεύγουν.
Κ' αἱ σκλάβος ἀναστέναξεν τσ' ἕνας σεισμὸς ἐγίνη·
πᾶσιν αἱ πέτρες στὴ φωτιάν, τὰ ξύλα στὸ καμίνι.
— Μ' ἀφοῦ 'μαι πιὰ γιὰ λευτεριά, θέλω νὰ τραγουδήσω,
ν' ἀνοίξω τὶς καρδοῦλές σας καὶ νὰ τὶς λουλουδίσω.
Γιὰ φέρτε με τὴ διόλα μου, τὴ μαυρορημιασμένη,
νὰ σαϊτέψω νιὲς τσαὶ γιούς, βοῦλα τὰ παλληκάρια,
νὰ σαϊτέψω τοὺς ὀχτροὺς μέσα στὰ φυλλοκάρδια.

ΔΥΟ ΩΡΑΙΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Στῆς Μπουμπουλίνας τὸ νησί

Ὅλοι ἀγαπητοί μου φίλοι κα' φίλες λίγο - πολὺ θὰ ξέρετε γιὰ τὸ περήφα νησὶ τῆς Μπουμπουλίνας, τῆς ἡρωΐδας τῆς Ἱστορίας μας.

Εἶναι ἕ ἀπὸ τὰ τρία νησιὰ Σπέτσαι, Ὕδρα κ Ψαρὰ ποὺ ἀγωνίστηκε δίνοντας ἀκόμη καὶ τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν του γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ γένους μας.

Ὅσοι δὲν ξέρετε λοιπὸν γιὰ τὸ νησάκι τῶν Σπετσῶ ἢ καὶ ὅσοι ξέρετε ἐλᾶτε μαζί μου νὰ ταξιδέψουμε σ' αὐτὸ καὶ νὰ τὸ γνωρίσουμε ἀπὸ κοντά.

Εἶναι ἕνα κατάφυτο νησάκι μὲ πεντακάθαρη θάλασσα καὶ δαντελωτὲς ἀκρογιαλιές.

Εἶναι τριγυρισμένο ἀπὸ κατάλευκα σᾶν περιστέρια σπίτια ἐνῶ μικρούτσικα ἐκκλησάκια προβάλλουν δειλὰ - δειλὰ τὰ καμπαναριό τους.

Χωμένο στὸ πεῦ καὶ τὸ θυμάρ ποὺ μοσχοβολοῦν μοιάζει σᾶν ἕνα πελώριο μπουκέτο, σὰν μιὰ ζωγραφιά.

Αὐτὸ ποὺ τραβάει τὴν προσοχή μας μόλις βγοῦμε εἶναι τὰ κανόνια. Κάτι μαυρισμένα καὶ σκουριασμένα ἀπ' τὰ χρόνια ποὺ μένουν γιὰ νὰ μαρτυροῦν τὴν ἡρωϊκὴ ψυχὴ τῶν Ἑλλήνων. Εἶναι τὰ κανόνια τοῦ 1821.

Μ' αὐτὰ στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς πολεμοῦσαν οἱ προγονοί μας καὶ μ' αὐτὰ καὶ τὸν ἡρωϊσμό τους μᾶς χάρισαν τὴ λευτεριά.

Γιὰ λίγο ἀφίνουμε τὴν πλατεῖα ποὺ λέγεται Ντάπια καὶ προχωροῦμε ἀλλοῦ γιατὶ θέλουμε νὰ γνωρίσουμε ὅλα τὰ μέρη της.

Σὲ κάθε βῆμα μας ξεφυτρώνει κι' ἕνα χαρούμενο σπιτάκι τριγυρισμένο μὲ τ' ὀλάνθιστο περιβολάκι του.

Χαρούμενες καὶ καλόκαρδες νοικοκυράδες μᾶς χαιρετοῦν. Κι' ἐμεῖς τὸ ἴδιο πρόθυμοι τοὺς ἀνταποδίδουμε τὸ χαιρετισμό τους.

Τώρα βρισκόμαστε μπροστὰ σ' ἕνα μεγάλο σπίτι. Τὸ βλέμμα μας τὸ περιτυλίγει μὲ ἐνδιαφέρον.

Στὸ ἀντίκρυσμά του νοιώθουμε μιὰ παράξενη συγκίνησι. Εἶναι τὸ σπίτι τῆς Μπουμπουλίνας.

Ἀνηφορίζουμε τὸ πεντακάθαρο δρομάκι γιὰ τὸ Μουσεῖο, εἶναι ἕνα παλιὸ ἀρχοντόσπιτο τοῦ Μέξη.

Μιὰ βαθειὰ συγκίνηση αἰσθανόμαστε στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, ὅταν βλέπουμε παρατεταγμένες τὶς προτομὲς τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21, μιὰ ἱερὴ συγκίνησι νοιώθουμε καθὼ ἀντικρύζουμε τὶς ἡρωϊκὲς μορφές τους. Ἡ Μπουμπουλίνα, ὁ Ματρόζος, ὁ Μέξης, ὁ Ἀνδρούτσος κλπ.

Στὶς αἴθουσες ποὺ μᾶς συνοδεύει ὁ φύλακας τοῦ Μουσείου βλέπουμε τὰ καρυοφίλια τὶς πιστόλες, τὰ γιαταγάνια, τὶς προσωπογραφίες τῶν ἀγωνιστῶν, ξύλινες φιγοῦρες τῶ καραβιῶν κι' ἕνα σωρὸ κειμήλια τοῦ ἀγῶνος τοῦ 21.

Εἶναι ἕνα προσκύνημα ποὺ ὀφείλουμε ὅλοι μας στὸ ἡρωϊκὸ νησί.

Ἀξίζει λοιπὸν ὁ κόπος νὰ τὸ ἐπισκεφθοῦμε.

ΜΑΡΙΤΟΥΛΑ

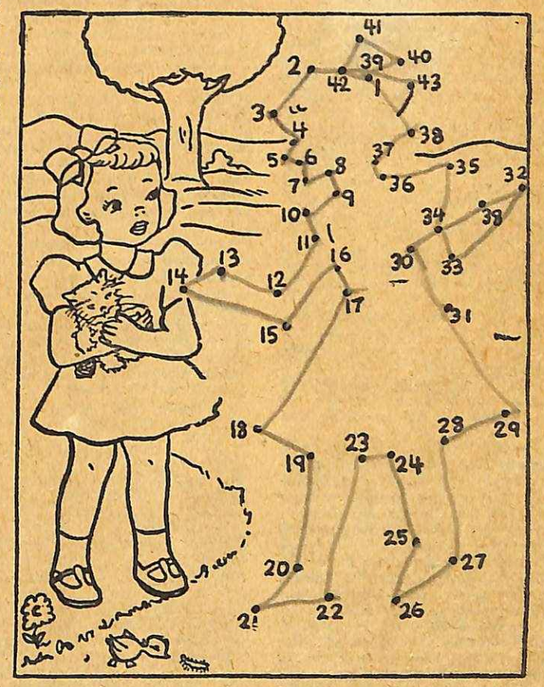

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ;

Ἡ μικρὴ Ἀννούλα βλέπει ἔκπληκτη ἕνα γνωστὸ σὲ ὅλους πρόσωπο τοῦ παραμυθιοῦ. Μήπως μπορεῖτε νὰ τὸ δῆτε καὶ σεῖς; Ἂν θέλετε, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ἑνώσετε μὲ τὴ σειρὰ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ σχεδίου. Ὕστερα, ἂν θέλετε, μπορεῖτε νὰ βάψετε τὴν εἰκόνα σας μ' ὁποιοδήποτε χρῶμα προτιμᾶτε.

Τ' ἀγαπημένα μας τὰ ζῶα

ΤΟ ΕΛΑΦΙ

«Ἐγὼ τὸ ἐλάφι, εἶμαι παιδιά μου ἕνα ζῶο κομψό, εὐγενικό, μὲ μεγάλα ἐκφραστικὰ μάτια. Ὁ λαιμός μου εἶναι μακρὺς καὶ τὰ πόδια μου λεπτὰ καὶ ψηλά. Μὰ ἐδῶ στὴν πατρίδα σας δὲν ἔχετε τὴν εὐκαιρία νὰ μὲ συναντήσετε συχνά. Γιατὶ ἐγὼ ἀγαπῶ τὰ μεγάλα δάση, πράγμα ὄχι πολὺ συνηθισμένο στὸν τόπο σας. Μὰ θὰ μὲ δῆτε καμμιὰ φορὰ στοὺς ζωολογικοὺς κήπους, νὰ πλησιάζω θαρρετὰ τὰ κάγκελα γιὰ νὰ πάρω ἀπ' τὸ χέρι τῶν ἀνθρώπων κανένα φυλλαράκι.

Ἡ χαρά μου εἶναι νὰ τρέχω, νὰ τρέχω ἀνάλαφρα καὶ γρήγορα σὰν τὸν ἄνεμο. Σὰν μὲ κυνηγοῦν καὶ προσπαθῶ νὰ ξεφύγω, τότε τὰ λεπτά μου πόδια μόλις ἀγγίζουν τὸ χῶμα, λὲς καὶ πετῶ! Γι' αὐτὸ καὶ τὸ κυνήγι τοῦ ἐλαφιοῦ εἶναι ἀπ' τὰ δυσκολώτερα. Μᾶς κυνηγοῦν πολύ, γιὰ τὸ δέρμα καὶ τὸ κρέας μας. Κι' ἔπειτα, ἀφοῦ ἡ τροφή μου εἶναι τὰ βλασταράκια καὶ τὰ δροσερὰ κλαράκια τῶν δέντρων, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς τὸ πῶ, τί ζημιὲς προξενοῦμε στὰ δάση. Μὰ τὰ ἐλαφάκια μας εἶναι χαριτωμένα. Ὅσο εἶναι ἀκόμα μικρούλια, τὸ τρίχωμά τους ἔχει ἀπάνω κάτι μεγάλες ἄσπρες βοῦλες. Παίζουν καὶ χοροπηδοῦν ὁλημερὶς γύρω ἀπ' τὴ μανούλα τους, ὁλόχαρα κι' εὐτυχισμένα.

Καὶ τώρα, καλά μου παιδάκια, γιὰ σᾶς. Πηγαίνω πάλι νὰ κρυφτῶ στὸ δροσερό μου δάσος καὶ νὰ πιῶ νεράκι ἀπ' τὴν κρουσταλλένια πηγή».

Τ. Μ. Παπ.

●

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Νάνι, νάνι
τὸ παιδάκι μου.
Κι' ἂν τύχη καὰ πλαγιάση
θὰν τ' ἀνεβάσω στὴ μηλιά,
νὰ κυνηγήση τὰ πουλιά,
τὰ μῆλα της νὰ μάση.
Νάνι, νάνι
τὸ παιδάκι μου.
Κι' ὁ ὕπνος ἂν τὸ πάρη
θὰν τ' ἀνεβάσω στὸ βουνὸ
νὰ φτάση τὸν αὐγερινό,
τὴν πούλια, τὸ φεγγάρι.

Ζ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ἕνα περίεργο δέντρο

Στὴν Ἀμερική, ποῦ ἀλλοῦ, στὴ χώρα τῶν παραδοξοτήτων, ὑπάρχει αὐτὸ τὸ περίεργο δέντρο ποὺ βλέπετε. Βρίσκεται στὴ Νεβάδα τῆς Καλιφορνίας, καὶ ἀπὸ μιὰ καταπληκτικὴ φυσικὴ σύμπτωσι, τὸ δέντρο αὐτό, ἢ μᾶλλον τὰ δύο δέντρα εἶναι δίδυμα, δηλαδὴ ἑνωμένα μεταξύ τους ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς Σιαμαίους ἀδελφούς.

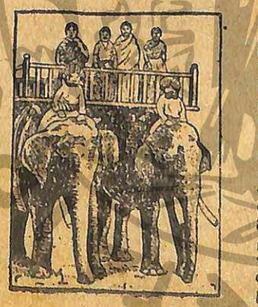

Τὸ ἰνδικὸ θέατρο

Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, ὑπῆρχε ἕνα κινητὸ θέατρο ποὺ γύριζε τὶς πόλεις κι' ἔδινε παραστάσεις κι' ἔτσι δινόταν ἡ εὐκαιρία στοὺς κατοίκους τῶν ἀπομακρυσμένων περιοχῶν ποὺ δὲν εἶχαν θέατρο, νὰ παρακολουθοῦν μιὰ καλὴ παράστασι. Τὸ θέατρο αὐτὸ εἶναι γνωστὸ «Ἅρμα τῆς Θέσπιδος». Τὴ λαμπρὴ αὐτὴ ἰδέα, ἐμιμήθησαν οἱ Ἰνδοί.

Σὲ πολλὲς περιοχὲς τῶν Ἰνδιῶν ὑπάρχουν πλανόδια θέατρα. Ἡ σκηνὴ εἶναι τοποθετημένη στὴν πλάτη δύο ἐλεφάντων καὶ ἐπάνω ἐκεῖ χορεύουν καὶ παριστάνουν οἱ ἠθοποιοί. Τὰ θέατρα αὐτὰ γυρίζουν ἀπὸ πόλι σὲ πόλι, ὅπως τὸ δικό μας ἀρχαῖο «Ἅρμα τῆς Θέσπιδος».

Τὸ παραμυθάκι μας

Ο ΑΤΥΧΟΣ

ΜΙΑ φορὰ κ' ἕναν καιρό, ἦταν ἕνας ἄνθρωπος τόσο φτωχὸς καὶ τόσο ἄτυχος, ὅσο λίγοι στὸν κόσμο. Ὅποια δουλειὰ κι' ἂν ἔπιανε, ἔχανε τὸν κόπο του καὶ τὰ λεφτά του, ὥσπου δὲν τοὺμεινε τίποτα—τίποτα ἔξω ἀπὸ ἕνα σπιτάκι ποὺ καθόταν μὲ τὴ γυναίκα του.

Ἕνα βράδυ ποὺ γύριζε στὸ σπίτι του, εἶδε στὸ δρόμο μιὰ σκούσα πέτρα ποὺ ἀλίζε. Ἔσκυψε καὶ τὴ σήκωσε. Ἦταν ἕνα κομμάτι μολύβι.

—Καλὸ εἶναι κι' αὐτὸ ἀπὸ τὸ τίποτα, εἶπε. Αὔριο θὰ τὸ πουλήσω καὶ θὰ πάρω ψωμί.

Ἔφτασε στὸ σπιτάκι του, ἔδωσε τῆς γυναίκας του λίγο ψωμάκι ποὺ τῆς εἶχε φέρει ἀπὸ τὸ παζάρι κι' αὐτὸς ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ νηστικός.

Σὲ λίγο ἀκούστηκε χτύπος στὴν πόρτα τους. Ὁ ἄντρας σηκώθηκε κι' ἄνοιξε. Εἶδε ἕνα γειτονά τους ψαρά.

—Μὲ συγχωρεῖς ποὺ ἤρθα τέτοια ὥρα, τοῦ λέει, μὰ φτιάνω τὰ δίχτυα μου καὶ χρειάζομαι ἕνα κομμάτι βάρος. Μὴν ἔχεις νὰ μοῦ δώσης τίποτα;

—Ἔχω, εἶπε ὁ ἄντρας ποὺ θυμήθηκε τὸ μολύβι.

Τοῦ τόδωσε λοιπὸν κι' ὁ ψαρὰς τὸν εὐχαρίστησε ... ἔφυγε.

Τὴν ἄλλη μέρα ξανάρθε κρατώντας ἕνα μεγάλο ψάρι.

—Σοῦφερα αὐτὸ τὸ ψάρι νὰ τὸ βράσετε, εἶπε ὁ ψαράς. Εἶναι φρέσκο καὶ νόστιμο — τὸ πρῶτο ποὺ ἔπιασα.

Ὁ φτωχὸς ἄνθρωπος δὲν πίστευε στὰ μάτια του.

—Σ' εὐχαριστῶ, εἶπε στὸν ψαρὰ καὶ τόδωσε στὴ γυναίκα του νὰ τὸ καθαρίση καὶ νὰ τὸ βράση. Αὐτὴ τὸ πῆρε χαρούμενη καὶ πῆγε στὴν κουζίνα. Σὲ λίγο ὅμως ἔβγαλε μιὰ φωνή:

—Ἔλα νὰ δῆς, ἄντρα μου, τί βρῆκα μέσα στὸ ψάρι!

—Τί βρῆκες γυναίκα;

—Ἔλα σοῦ λέγω γρήγορα νὰ δῆς.

Τρέχει ὁ ἄντρας της καὶ τί βλέπει! Τρία δαχτυλίδια δεμένα σὲ μιὰ κλωστὴ καὶ τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ εἶχε τρία διαμάντια μεγάλα σὰ φουντούκια. Τέτοια, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἔβλεπαν στὰ μάτια τους οἱ φτωχοὶ καὶ πεινασμένοι ἄνθρωποι.

—Πώ! Πώ! ἔκαμε τότε! Πλουτίσαμε ὀρὲ γυναίκα! Τὸ ἕνα μονάχα, ἂν πουλήσουμε, θὰ πάρουμε τόσα φλουριά, ποὺ θὰ μᾶς φτάσουν νὰ ζήσουμε σὰν ἄρχοντες. Τὸ δεύτερο θὰ τὸ πάω τοῦ ψαρᾶ ποὺ μοῦφερε τὸ ψάρι καὶ τὸ τρίτο θὰ τὸ πουλήσω καὶ θὰ μοιράσω τὰ λεφτὰ στοὺς φτωχούς, γιατὶ ξέρω ἀπὸ φτώχια καὶ λυπάμαι.

—Καλὰ θὰ κάνης, ἄντρα μου, εἶπε ἡ γυναίκα.

Αὐτὸς τότε πῆρε τὰ δαχτυλίδια καὶ τράβηξε στὴν καλύβα τοῦ ψαρᾶ. Μόλις ἄκουσε τὴν ἱστορία ὁ κακομοίρης ἐκεῖνος κόντευε νὰ παλαβώση.

—Βλέπεις, εἶπε, ἂν δὲ μοῦδινες τὸ μολύβι σου, δὲ θὰ σοῦφερνα τὸ ψάρι, παρὰ θὰ τὸ πουλοῦσα στὴν ἀγορὰ κι' οὔτε σὺ θὰ καζάντες, οὔτε γώ.

Ὁ ἄνθρωπος τοῦδωσε τὸ δαχτυλίδι, πούλησε τὸ δεύτερο καὶ μοίρασε τὰ λεφτὰ στοὺς φτωχοὺς καὶ τὸ τρίτο τὸ πούλησε καὶ πῆρε τόσα πολλὰ φλουριὰ ποὺ ἔφτασαν νὰ ζήσουν κι' αὐτὸς καὶ ἡ γυναίκα του σὰν ἄρχοντες ὅλη τὴ ζωή τους.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

● Στὴν Ἀμερικὴ ἕνας κηπουρὸς μπόλιασε ἕνα δέντρο μὲ 16 διαφορετικοὺς βλαστοὺς ἀπὸ ἄλλα δέντρα. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτανε νὰ βγάλη τὸ ἴδιο δέντρο διάφορους καρπούς.

● Ἡ μεγαλύτερη κατανάλωσις χάρτου γίνεται στὴν Ἀγγλία. Ἔχει ὑπολογισθῆ ὅτι ἡ κατανάλωσις ἀνέρχεται σὲ εἴκοσι ἑξ κιλὰ κατ' ἄτομο τὸ χρόνο.

● Τὸ 1884 πῆρε φωτιὰ στὴν Ἀμερική, ἕνα μεγάλο ἀνθρακωρυχεῖο. Ἡ πυρκαϊὰ ἐξακολουθοῦσε συνεχῶς ἐπὶ πενήντα σχεδὸν ὁλόκληρα χρόνια, ὡσπου νὰ σβυσθῆ τελείως.

● Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ὑπάρχουν περὶ τοὺς τρεῖς χιλιάδες οὐρανοξύστες οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦνται ἀπὸ εἴκοσι ἕως ἑκατὸν εἴκοσι πατώματα.

● Παρὰ τὶς προόδους καὶ τὶς ἀνακαλύψεις, ὑπάρχουν ἀκόμη στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανὸ περὶ τὰ 200 νησιὰ ποὺ δὲν ἔχουν ἐξερευνηθῆ.

● Τὸ 1879, κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς πτώσεως χιονιοῦ στὸ Παρίσι, χρησιμοποίησαν 12.000 τόννους ἀλατιοῦ γιὰ νὰ καθαρίσουν τοὺς δρόμους.

Πνευματικὰ παιχνίδια

ΟΛΕΣ ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 6

Σταυρόλεξο

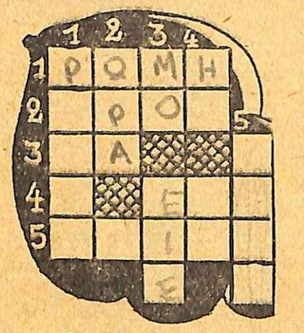

Ὁριζοντίως:

1. Αὐτὴ ἡ εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα εἶναι πολὺ δυνατή.
2. Γεωγραφικὸς... ὅρος.
3. Μόριο τῆς δημοτικῆς.
4. Χρονικὸν ἐπίρρημα
5. Πολλὲς φορὲς εἶναι σωτηρίας.

Καθέτως:

1. Ἰδοὺ ἡ...
2. Τὴ βλέπουμε στὸ ρολόϊ.
3. ΜΟ — Πρόθεσις.
4. Ἀντωνυμία θηλυκή — Νότα.
5. Δὲν τὰ φοράνε ὅποιοι κι' ὅποιοι.

✻

Ξέρετε ὅτι...

...Τὸ μικρόβιο τῆς φυματιώσεως ἀνακαλύφθηκε τὸ 1882 ἀπὸ τὸν Κώχ;

...Τὸ ἐμβόλ. τῆς λύσσας ἀνακαλύφθηκε τὸ 1886 ἀπὸ τὸν Παστέρ;

...Ὑπάρχουν 4.500 εἴδη μελισσῶν;

...Ἡ παγωμένη ἐπιφάνεια τῆς Γροιλανδίας εἶναι 2 ἑκατομμύρια τετραγωνικὰ μέτρα περίπου;

...Κάθε παλμὸς τῆς καρδιὰ κάνει νὰ ρέχουν 180 γραμμάρια αἷμα μέσα σὲ σῶμα 80 κιλῶν;

Πόσο ζοῦν τὰ διάφορα ζῶα καὶ ἔντομα

Μιὰ μέρα, τὸ ἐφήμερον (ἔ τομο). "Ἑξη ἑβδομάδες ἡ μηλάνθη (ἔντομο). Δυὸ μῆνες πεταλούδα. Τρεῖς ὧς τέσσερ μῆνες ὁ ψύλλος. Ἡ μυίγα ἑ μῆνες. Τὸ κουνούπι ἕνα χρό Τὸ μυρμήγκι, ὁ γρύλλος, ἡ μ λισσα, τρία χρόνια. Ὁ λαγ ὁ—10 χρόνια. Τὸ κουνέλι 8-10 χρόνια. Τὸ πρόβατο, ἡ χιδνα 10—15 χρόνια. Ὁ σκ λος 12—14. Ὁ λύκος, ἡ γ τα 15. Ὁ βάτραχος 18, ἡ κα δερίνα καὶ τὸ καναρίνι 20. ὁ βόδι 25—30. Τὸ ἄλογο 3 Ὁ ἀετὸς 35—40. Τὸ ἐλάφι, πελαργός, ἡ καμήλα 40. σύρακοτάκος 50. Ὁ παπαγ λος καὶ ἡ χελώνα 100.

✻

Λεξίγριφος

Τὸ ἕνα ἀπαγορευτικὸ
τὸ ἄλλο γεωμετρικό.
Καὶ τὰ δυὸ μαζὶ
κάνουνε γνωστὸ νησί.

✻

Ὀπτικὴ ἀπάτη

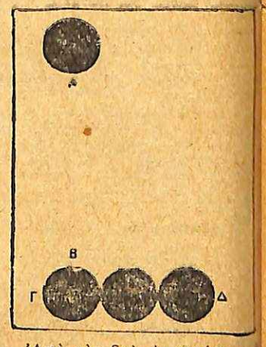

Ἀπὸ τὶς δυὸ ἀποστάσεις —Β καὶ Γ—Δ ποιὰ εἶναι ἡ μ γαλύτερη;

Τὰ μεγαλύτερα πράγματα τοῦ κόσμου

● Ἡμεγαλύτερη κρεμαστὴ γέφυρα τῆς γῆς βρίσκεται μεταξὺ Νέας Ὑόρκης καὶ Μπρούκλιν. Τὸ κεντρικὸ τόξο της ἔχει μῆκος 486 μέτρα καὶ τὸ συνολικὸ μῆκος της εἶναι 1823 μέτρα.

● Τὸ ὑψηλότερο ἐν ἐνεργεία ἠφαίστειο εἶναι τὸ Ποποκατεπέτλ (τὸ βουνὸ ποὺ καπνίζει) ποὺ βρίσκεται 35 μίλια μεσημβρινοδυτικὰ τῆς Πουέμπλα τοῦ Μεξικοῦ. Ἔχει ὕψος 5420 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης καὶ περιφέρεια κρατῆρος 5 χιλιόμετρα.

● Ἡ μεγαλύτερη λίμνη γλυκοῦ νεροῦ εἶναι ἡ Σουπεριόρ ποὺ ἔχει 400 μίλια μῆκος, 160 πλάτος καὶ ἐπιφάνεια 32605 τετραγωνικὰ μίλια.

● Ἡ μεγαλύτερη ἔρημος εἶναι ἡ Σαχάρα ποὺ ἐκτείνεται ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ Ὠκεανὸ ὡς τὶς πεδιάδες τοῦ Νείλου. Ἡ ἐ τασίς της καταλαμβάνει 60 000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρ Κάθε πέντε, δέκα καὶ εἴκο χρόνια πέφτουν στὴ Σαχάρ κοσμογονικὲς βροχές. Τὸ κ λοκαίρι, τὴν ἡμέρα ἡ ζέστη ναι φοβερή, ἀλλὰ τὴ νύχ κάνει κρύο. Τὸ χειμώνα ἡ θ μοκρασία πολλὲς φορὲς κατ χεται στὸ μηδέν.

● Ἡ μεγαλύτερη πυραμὶς ναι τοῦ Χέοπος. Ἔχει ὑψ 137 μέτρα, βάρος 5.052.50 000 ὀκάδες καὶ χωρητικότη 2.325.000 τετραγωνικὰ μέτρ

● Τὸ σπουδαιότερο φρούρ τοῦ κόσμου εἶναι τὸ Γιβραλτάρ. Βρίσκεται σὲ βραχω χερσόνησο ποὺ προεξέχει σ θάλασσα σὲ μῆκος 5 χιλιο τρων καὶ πλάτος 1200 μ. κεντρικὸς βράχος ὑψώνετ 43,7 μέτρα πάνω ἀπὸ τὴ θ λασσα.

Γιὰ ν' ἀποφύγετε τὴ σύγχυσι...

ΟΙ ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ

Ἄρθρο τοῦ συνεργάτου μας Δρ ΝΙΚ. Ι. ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ εἰδικοῦ παθολόγου ἰατροῦ

Α'

ΕΛΑΤΕ λοιπὸν μαζί μου κυρίες μου νὰ δώσουμε κάποια προσοχὴ σὲ μερικὲς κουβέντες ποὺ ἀκοῦμε καθημερινὰ γύρω μας, ἢ ἂν θέλετε ἀναπολήσετε ἢ ἀδιάφορες μερικὲς σκηνὲς σὰν τὶς πάρα κάτω, ποὺ σίγουρα θὰ ἔχετε θελητὰ ἢ ἀθέλητα παρακολουθήσει...

✻

Στὸ τράμ... κόσμος πολύς, ζέστη, ἱδρῶτες, δυσφορία, «προχωρῆτε στὸ βάθος», «μὴ σπρώχνετε κύριε», «χάθηκε ... ὁ σεβασμός, νὰ δώσ' κανεὶς τὴ θέσι του στὴ γριὰ κυρία», καὶ πολλὰ ἄλλα γνωστὰ κι' ἄγνωστα... ὅπλα σας ὅρθιες κρατημένες ἀπὸ τὰ παράθυρα δυὸ κυρίες —τὶ ἄλλο;— κουβεντιάζουν. Ἡ μιὰ λέει γιὰ τὸν Κωστάκη, τῆς ποὺ ἶναι «κοτζὰμ παλληκαράκι, καὶ τί καλὸς μαθη τῆς μὰ λίγο τζαμπέτης ὁ παλιανθρωπάκος, καί, ὁ καύμενούλης φοβερὰ ἀδύνατος. Δὲν λέει νὰ πάρη ἀπάνω του, καὶ εἶναι στὴν ἀνάπτυξί του, καὶ διαβάζει κιόλας. Καὶ τί δὲν τοῦ ἔχουν κάνει, μὰ αὐτὸς τίποτα.» Ἡ ἄλλη ἀκούει ἄφου φυσικὰ δὲν μποροῦν νὰ μιλοῦν κι' οἱ δυὸ μαζί, κα στὸ τέλος τοῦ λόγου τῆς πρώτης τὴν ἐπιτιμᾶ... «Μὰ δὲν τοῦ δώσατε βιταμῖνες... ὥστε τοῦ καλὲ βιταμῖνες... ἐμένα ὁ Γιωργάκης μου πού.. κτλ. πῆρε ἕνα μήνα πολυβιταμῖνες κι' ἔγινε περδίκι...» Ἡ ἀπάντησι ἔρχεται ἀπὸ τὴν πρώτη κυρία ἀπογοητευτική. «Βιταμῖνες; δὲ βαρυέσαι, δὲ κάνουν τίποτα! χιλιάδες ἔνει πάρει ὁ Κωστάκης... ἂν πῆς γιά... σουλφαμινες ἄλλο τίποτα!!».

✻

Τὸ πρωῒ στὸ σπίτι Η Λουκία καὶ ... Ἄλκης ἑτοιμάζονται γιὰ τὸ σχολεῖο. Ἡ μαμὰ γυρίζει σὰ σβούρα νὰ τοὺς προφτάση... τὶς σάκκες, τὰ βιβλία, τὴ χωρίστρα τοῦ μικροῦ, τὸ φιόγκο τῆς μικρῆς, «πήρατε τὰ μολύβια σας;», «ναὶ μαμά», «νὰ προσέχης τὴ Λουκία», «καλὰ μαμά», «μὴ κάνετε ἴδιη φασαρία» ἀπὸ μέσα ὁ πατέρας, καὶ ἐπιτέλους πόρτα ἀνοίγει καὶ τὰ παιδιὰ βρίσκονται στὸ κεφαλόσκαλο... ὡς ποὺ ξεσπάει ἡ θύελλα! Μιὰ φωνὴ διαπεραστικὴ ἀκούγεται ἀπὸ τὴ κουζίνα κι' ἡ μαμὰ τρέχει κρατώντας στὰ χέρια της ἕνα πελώριο μπουκάλι. «Παιδιά... Ἄλκη, Λουκία, τὸ μουρουνέλαιό σας!!» Φωνές, φασαρία, κακό, τὰ παιδιὰ πσιρίζουν, ἡ μαμὰ μὲ τὸ κουτάλι στὸ ἕνα χέρι καὶ τὸ ... κάλι στὸ ἄλλο προσπαθεῖ νὰ τὰ ποτίση, ἐνῶ ὁ σουρὴ προβάλλει ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς μέσα κάμαρας ἡ κεφάλα τοῦ πατέρα. Κι' ἐνῶ τὸ κουτάλι μπαίνει στὸ στόμα τοῦ ἀτυχοῦς Ἄλκη καὶ τὸ μισὸ περιεχόμενό του χύνεται στὸ σαγόνι του καὶ στὴν ποδιά του, ἡ μαμὰ ἐξαντλεῖ καὶ τὸ τελευταῖο της ἐπιχείρημα. «Τὸ μουρουνέλαιο ἔχει βιταμῖνες... γιατὶ δὲν τὸ πίνετε ὀρὲ τύραννοι;». Κι' ὁ βαρυενῶ ὁ κύριος Βαγγέλης τοῦ ἀπαντάει «βιταμῖνες Ε γιὰ τὴν πίεσι, Παναγή», ἐ Παναγῆς, τὸ γκαρσόνι, τρέπεται εἰς φυγὴν ψιθυρίζοντας: «ἄλλο πάλι τοῦτο... βιταμῖνες γιὰ τὴν πίεσι... μίσθητί μου κύριε! γιὰ ὅλες τὶς ἀρρώστειες κάνουνε λοιπὸν αὐτὲς οἱ βιταμῖνες;»

✻

Στὸ σχολεῖο τὸ κουδούνι ἔχει χτυπήσει ἀπὸ πολὺ ὥρα, ὅμως τὰ παιδιὰ δὲν μπαίναν στὶς τάξεις. Ἡ αὐλὴ γεμάτη κι' οἱ μικροὶ ἄγγελοι μὲ τὰ φτερὰ τῆς ἀγνότητας καὶ τῆς ἀγνοιας στὴν ψυχή, τρέχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ χαρούμενοι, πηδᾶνε, σπρώχνονται, γελᾶνε, καὶ γαίρονται τὴν πρωϊνὴ χειμωνιάτικη λιακάδα. Μάθημα δὲν θὰ γίνη αὐτὴν τὴν ὥρα, κι' αὐτὸ γιατὶ θὰ ἔρθουν «οἱ κυρίες» νὰ τοὺς μοιράσουν φάρμακα. Τί φάρμακα; δυναμωτικά. Ὅλα τὰ παιδιὰ ἔξουν ἀπ' ἔξω τὸ ὄνομά τους. «Βιταμῖνες», οὔτε ξέρουν φυσικὰ τί θὰ πῆ αὐτό. Ξέρουν μόνο πὼς χάρις σ' αὐτὸ δὲν θὰ κάμουν μάθημα τὴ δεύτερη ὥρα, κι' αὐτὸ τοὺς ἀρκεῖ. «Ζήτω λοιπὸν οἱ βιταμῖνες!!!»

Οἱ κυρίες ἔρχονται ἐπὶ τέλους. Ἄσπρες ποδιές, σταυροί, κατάλογοι μὲ τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν, ἕνα τραπέζι κι' ἀπάνω του πολλὰ - πολλὰ μπουκαλάκια, οἱ μαθητὲς στὴ γραμμή, κρυφοσπρωξίματα καὶ κρυφογέλια, «κυρία ὁ Σταμάτης μὲ πειράζει» καί... ἀρχίζει ἡ διανομή. «Παιδιά, αὐτὰ εἶναι βιταμῖνες» λέει ἡ μιὰ κυρία. «Εἶναι δυναμωτικὰ φάρμακα καὶ πρέπει ὅλοι νὰ τὰ παίρνετε. Τρία τὴν ἡμέρα. Ἕνα πρωΐ, ἕνα μεσημέρι, ἕνα βράδυ, τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Θὰ σᾶς δώσουμε ἀπὸ τριάντα στὸν καθένα. Προσέξτε νὰ μὴ τὰ πετάξετε...». Τὰ παιδιὰ ἀνοίγουν τὶς χουφτίτσες τους καὶ παίρνουν... Τρεῖς, ἕξη, δέκα, εἴκοσι, τριάντα. Ξεμακραίνουν καὶ ἀρχίζουν τὸ τρεχαλητό, τὰ γέλια καὶ τὰ παιχνίδια. Μερικὰ πάνε κατ' εὐθεῖαν στὴ βρύσι καὶ παίρνουν τὸ φάρμακο. «Ἕνα» φωνάζει κάποιο. «Ὄχι, ἐγὼ θὰ πάρω τρία τώρα καὶ τρία τὸ μεσημέρι» λέει τὸ τρίτο. «Ἕνα τέταρτο τὰ πετάει στὸν ὑπόνομο, καὶ δυὸ ἄλλα τὰ παίζουν στοὺς βώλους... Τὸ μεσημέρι, στὰ σπίτια τους λίγα τὰ ἔχουν. Πέντε - δέκα. Καὶ τὰ σχόλια ἀπὸ τοὺς γονεῖς ποικίλλουν. «Ναί, εἶναι καλὰ φάρμακα. Δῶσ' τα μου νὰ στὰ δίνω ἐγώ» λέει ἡ μητέρα τοῦ Παντελῆ. «...Σαχλαμάρες. Πέταξέ τα ἀπὸ κεῖ. Δὲν κάνουν τίποτα» λέει ὁ πατέρας τοῦ Γιωργάκη. «Καλά. Ἄς τα. Δὲ σᾶς δίναμε καλύτερα ἀπὸ μιὰ σοκολάτα;» λέει ὁ πατέρας τοῦ Γιαννάκη... «Καλά, καὶ τί βιταμῖνες εἶναι; Ἄλφα, βῆτα, κάπα; Γιατὶ ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν. Ἡ μήπως πολυβιταμῖνες» λέει ἡ Καίτη, ἡ μορφωμένη μεγάλη ἀ, δελφὴ τοῦ μπέμπη... Μιὰ φορὰ οἱ βιταμῖνες μοιράστηκαν καὶ τὰ παιδιὰ τὶς πῆραν.

✻

Στὰ ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα ἑνὸς νοσοκομείου. Σ' ἕνα πάγκο, μελαγχολικὸ καὶ θλιμμένο κάθεται ἕνα παιδάκι. Ὠχρό, ἀδύνατο, θυρικό. Πότε - πότε τινάζει ἀκαθόριστα τὸ κεφάλι του. Τὸ ἕνα του γόνατο εἶναι λίγο πρησμένο. Μερικὰ μαλλιὰ του πεσμένα καὶ τὸ σῶμα του γεμάτο κοκκινίλες. Τὸ ἀγόρι ὅλο καὶ ξύνεται. Δίπλα του κάθεται ἡ μάνα του. Μιὰ ἄλλη κυρία τὴ ρωτάει, ὅπως γίνεται συνήθως: «Τί ἔχει, κυρία μου τὸ παιδί σας;» «Ἔρω κι' ἐγώ;» ἀπαντάει ἡ μάνα. «Ὁ γιατρὸς λέει «ὑπερβιταμίνωσι». Ἔπαιρνε δηλαδὴ πολλὲς βιταμῖνες κι' ἀπὸ αὐτὲς ἀρρώστησε». Σταυροκοπιέται ἡ ἄλλη καὶ τρομάζει. Κι' αὐτνῆς ὁ γυιὸς παίρνει βιταμῖνες, ἕνα μήνα τώρα. Λὲς νὰ πάθη τίποτα; Ἄχ, νὰ διαστῆ νὰ πάη σπίτι νὰ τοὺς τὶς κόψη. Τί τὰ θέλει ἀλήθεια κανεὶς τὰ δηλητήρια στὸν ὀργανισμό τους; Βέβαια, πρέπει νὰ διαστῆ...

✻

Τί γίνεται λοιπὸν μὲ τὶς βιταμῖνες κυρίες μου; Τί συμβαίνει μὲ τὰ φάρμακα αὐτὰ γιὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ὁ κόσμος μιὰ τόσο «κοινὴ» καὶ τόσο συγκεχυμένη γνώμη; Κένουν καλὸ ἢ κακό, βλάφτουν ἢ ὠφελοῦν, καὶ πῶς μπορεῖ νὰ δρῆ κανεὶς ἕνα σίγουρο προσανατολισμὸ γιὰ νὰ ξέρη τί νὰ κάμη; Εἶναι χρήσιμες γιὰ τὰ παιδιὰ σας καὶ μπορεῖτε νὰ τὶς πάρετε ἀδιάκριτα ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο καὶ νὰ τοὺς δώσετε, ἢ εἶναι βλαβερές; Ἢ εἶναι δίκοπο μαχαίρι ποὺ χρειάζεται προσοχή; Τί εἶν' αὐτὰ τὰ φάρμακα ποὺ τὰ ἀκοῦμε κάθε ἡμέρα, ποὺ μᾶς μπερδεύουν μὲ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, ποὺ κάνουν καλὸ στὴν ἀδυναμία καὶ στὶς αἱμορροΐδες καὶ ποὺ δὲν ξέρουμε τίποτα γι' αὐτά; Ἐλᾶτε νὰ τὰ δοῦμε μαζὶ καὶ ἁπλὰ ὅλα αὐτὰ στὸ ἑπόμενο φύλλο.

Δρ. Ν. Ι. Ζ.

● ΤΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΚΑΘΑΡΙΖΕΤΕ μὲ μιὰ πυκνὴ διάλυσι ἁλατιοῦ στὴν ὁποίαν ἔχετε προσθέσει καὶ λίγο ξύδι. Ἢ μ' ἕνα πανάκι βουτηγμένο στὸ πετρέλαιο.

"Ἕλλεν Νιουσέφερ
ΤΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΒΕΡΝΙΚΙ ΟΝΥΧΩΝ ΜΕ PLASTEEN
Ὑπερέχει εἰς
ΠΟΙΟΤΗΤΑ-ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ
ΛΟΓΩ ΤΗΣ PLASTEEN
ΙΩΙΚΙΛΙΑΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ
ΟΣΟΤΗΤΑ ΑΝΑ ΦΙΑΛΙΔΙΟΝ
PINK POODLE
Helen Neushaefer
PLASTEEN
Helen Neushaefer

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

ἀπαντᾶ:

Σ.Λ.Λ.— Τὸ ζήτημα τὸ δικό σας εἶναι μία φυσιολογικὴ κατάστασις καὶ δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἀνησυχῆ. Ὅσο γιὰ τὴν κόρη σας εἶναι ἀρκετὰ ἀξιοπρεπὴς λόγω ἀνατροφῆς καὶ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἐλάττωμα. Ἄλλος θὰ ἐπιθυμοῦσε καὶ θὰ λαχταροῦσε τὴ στάσι της. Πάντως πολὺ σύντομα νομίζω ὅτι θὰ βρεθῆ ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος.

ΠΕΤΡΙΝΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ 128.— Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν αὐτὸ νὰ σᾶς ἔχη συμβῆ ἄλλα δυστυχῶς γίνονται καὶ λάθη. Γι' αὐτὸ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ κάνετε ἀκόμη μιὰ ἰατρικὴ ἐξέτασι, ἔτσι μόνο μπορεῖ νὰ διαπιστωθῆ ἡ ἀλήθεια.

ΘΡΑΚΙΩΤΙΣΣΑ. — Δυστυχῶς εἶναι ἡ φυσιολογικὴ ἐξέλιξις τῆς γυναικός, ἄλλοτε γὰ σταματοῦν στὰ 40 χρόνια καὶ ἄλλοτε στὰ 50, πάντως εἶναι μιὰ φυσιολογικὴ κατάστασις. Ἐπειδὴ ἐπιμένετε μπορεῖτε νὰ συνεχίσητε τὰς ἐνέσεις προζυνὸν, καθὼς καὶ τὶς βιταμίνες Ε ἐπὶ 4—5 μῆνες. 5—6 ἐνέσεις τὸ μήνα.

ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΗ Μ.— Ἐφ' ὅσον μὲ τὴ ζώνη ἀνακουφίζεσθε καὶ δὲν ἔχετε ἐνοχλήσεις τότε θὰ πρόκειται περὶ σπλαχνοπτώσεως καὶ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ φορῆτε τὴ ζώνη. Ἐὰν ὅμως καὶ μὲ τὴ ζώνη ἐξακολουθοῦν οἱ ἐνοχλήσεις, τότε θὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ γυναικολόγο ποὺ σᾶς ἔκανε τὴν ἐπέμβασι γιατὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχουμ πάθει κάτι τὰ ἐξαρτήματα (σάλπιγγες κτλ.), ὁπότε ἔχετε ἀνάγκην διαφορετικῆς θεραπείας.

ΓΙΟΧΑΝΑ.— Ἔτσι ὅπως γίνονται δὲν ἔχουν ἐπίδρασι καὶ μπορεῖ νὰ πάθετε ἔγκυαμα. Θὰ κάνετε ἀραιὴ διάλυσι. μιὰ κουταλιὰ τοῦ γλυκοῦ ἀπὸ τὸ φάρμακο σὲ 300 δράμια νερὸ καὶ θὰ κάνετε τὴν πλύσι.

ΜΙΚΡΗ ΕΠΑΡΧΙΩΤΙΣΣΑ.— Ἀσφαλῶς θὰ εἶναι τριχομονάδες. Τὸ καλύτερο θὰ ἦταν νὰ γινόταν μιὰ ἐξέτασις. Ἐφ' ὅσον ὅμως εἶναι ἀδύνατη, τότε θὰ περιορισθῆτε στὶς ταμπλέτες Ντεβεγκὰν ἢ ζυνοπλὶζ τὶς ὁποίες θὰ τοποθετῆτε στὸν κόλπο μία κάθε βράδυ.

Ρ. Κ., Πάτρας.— Οἱ γιατροὶ ποὺ παρακολουθοῦν πρέπει νὰ ἔχουν πιὸ ἔγκυρη γνώμη. Τὸ ὅτι ἔχουν ἐπίδρασι στὸ νευρικὸ σύστημα εἶναι γεγονὸς καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ στὴ γεννητικὴ σφαῖρα. Πάντως πρέπει νὰ τεθῆ τέρμα. Ἐὰν εἶναι σκωληκοειδίτις ἢ ἔχετε ἀμοιβάδες ὁπότε νὰ κάνετε τὴν ἀνάλογη θεραπεία. Ἡ ἔξοχὴ καὶ ἡ καλὴ τροφὴ ἐπιβάλλονται.

Φ. Β. Α., Πάτρας.— Ἐὰν συμβαίνουν ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως μοῦ τὰ ἐκθέτετε, δὲν ὑπάρχει κανένας κίνδυνος. Ἐὰν ὅμως γίνονται καὶ λάθη, τότε ἀσφαλῶς ὑπάρχει κίνδυνος. Ὅσο γιὰ τὸ δεύτερο ἐρώτημά σας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐλαστικότητα τοῦ ὑμένος. Φάρμακα ἀποτελεσματικὰ δὲν ὑπάρχουν, ἐκτὸς τῆς ἐγχειρήσεως.

ΑΒ+ΓΔ.— Νὰ πάρετε Ἐστινύλ, ὅπως πρίν δὲν ὑπάρχει φόβος.

ΛΑΣΣΗ.— Δὲν νομίζω ὅτι σᾶς ἔβλαψε τὸ Καλμὸλ ποὺ μπορεῖτε ἐλεύθερα νὰ τὸ πάρετε. Ἡ ἄλλη κατάστασι μᾶλλον ἐβελτιώθη καὶ εἶναι μέσα στὰ πλαίσια τοῦ φυσιολογικοῦ ἐκτὸς ἐὰν ἔχη ἐλαττωθῆ καὶ ἡ ποσότης ὁπότε ἔχετε ἀνάγκην ὁρμονοθεραπείας. Παρακολουθήσατε τὴν κατάστασίν σας καὶ ἀναλόγως θὰ πράξετε. Πρὸ παντὸς μὴ εἴσθε βιαστική.

ΤΕΡΕΖΑ .Α Ο.— Ἡ ἡλικία παίζει κάποιο ρόλο, ἀλλὰ εἶναι δυνατὸν νὰ διεξανθῆ ὁ τοκετὸς φυσιολογικά. Ἐν παση περιπτώσει γίνεται καὶ καισαρική. Δὲν εἶναι τὸ ζήτημα ποὺ πρέπει νὰ σᾶς ἀπασχολῆ αὐτό. Ἔχετε ἀνάγκην ὁρμονοθεραπείας μὲ ἐνέσεις ἢ ταμπλέτες τσικλοεστρὸλ ἢ προζυνὸν τῶν 10.000 μονάδων 4—5 ἐνέσεις τὸ μήνα ἢ 2 ταμπλέτες τὴν ἡμέρα ἐπὶ 8 ἡμέρες καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν περίοδο.

ΑΝΗΣΥΧΗ ΚΟΡΗ 333.— Ἀσφαλῶς ἔχετε μιὰ ἀνεπάρκεια τῶν ὠοθηκῶν. Οἱ ἐνέσεις ποὺ κάνατε εἶναι λίγες. Θὰ κάνετε 5 ἐνέσεις προζυνὸν μετὰ τὴν περίοδο μία τὴν ἡμέρα καὶ 5 ἐνέσεις προλουτὸν τῶν 5 μιλιγ. πρὸ τῆς ἀναμενομένης περιόδου 7—8 ἡμέρας. Θὰ πάρετε ἐπίσης καὶ 3 ταμπλέτες τὴν ἡμέρα βιταμίνη Ε. Ὅσο γιὰ τὸ δεύτερο ἐρώτημά σας πρέπει νὰ κάνετε μιὰ ἐξέτασι κοπράνων γιὰ παράσιτα (ἀμοιβάδες κτλ.).

ΓΙΟΧΑΝΑ Π. 15.— Τὸ προτιμότερο εἶναι νὰ γίνη μιὰ μικροβιολογικὴ ἐξέτασις τῶν ὑγρῶν, διότι πολλὲς φορὲς εἶναι καὶ καθαρῶς ζήτημα ὀργανισμοῦ καὶ κυρίως τοῦ συμπαθητικοῦ συστήματος, χωρὶς νὰ ὀφείλονται σὲ μικροβιακὴ αἰτιολογία. Γι' αὐτὸ ἡ ἐξέτασις θέτει ἕνα τέρμα. Ὅσο γιὰ τὸ δεύτερο ζήτημα νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἀπασχολῆ καὶ νὰ τελειώσετε τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ ταχύτερον, δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς λόγος ἀνησυχίας.

Α. Β. Γ. 14—16.— Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ στὰ ἐρωτήματά σας. Διαβάσετε τὴν Μαιευτική, νὰ μορφωθῆτε ἐγκυκλοπαιδικῶς ἐφ' ὅσον σᾶς ἀρέσει.

ΜΑΡΑΜΕΝΟ ΚΡΙΝΟ.— Δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῆτε εἶναι ἀκριβῶς ἡ περίοδος τῆς ἥβης ποὺ φέρνει αὐτὲς τὶς νευρικὲς ἀνωμαλίες. Θὰ περάσουν μετὰ ἀπὸ ἕνα δύο ἔτη νὰ τρῶτε καλὰ καὶ νὰ ἡρεμήσετε. Ὅλα αὐτὰ εἶναι τῆς ἡλικίας σας.

ΣΠΑΣΜΕΝΑ ΦΤΕΡΑ.— Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνη ἀμέσως μετὰ τὴν περίοδο μὲ παραμονὴ 8 ἡμερῶν. Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα ζητήματα θὰ κανονισθοῦν.

ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ Ε. Α.— Ἡ μέθοδος τοῦ Ὄτσινο - Κνάους εἶναι καλή. Ἐπίσης οἱ κολοκὲς πλύσεις μὲ ὄξινο περιεχόμενο. Ὅσο γιὰ τὸ δεύτερο ἐρώτημά σας δὲν ὑπάρχουν κανόνες ἐξαρτῶνται ἀπὸ πολλοὺς παράγοντες.

Ο ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

ἀπαντᾶ:

ΘΑ ΧΑΣΩ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ ΜΟΥ; Α.Μ.Ω.— Τὴν ἀγωνία σας φανερώνει καὶ τὸ ψευδώνυμο σας. Τὸ ἐλάττωμα ποὺ ἄφησε ἕνα ἐρέθισμα περαστικό, φανερώνει τὴν διέγερσι στὴν ὁποίαν βρίσκεται τὸ νευρικό σας σύστημα. Ἑπομένως δὲν εἶναι θέμα τοπικῆς θεραπείας, ἀλλὰ γενικώτερο νευρικοῦ συστήματος. Νὰ καταφύγετε στὸ νευρολόγο τῆς ἐμπιστοσύνης σας καὶ αὐτὸς θὰ σᾶς δείξη τὸν ἴσιο δρόμο. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ κολακευτικὰ λόγια σας.

Α.Α.Β.Γ. 26, Α.— Νὰ κάμετε Καλτσιμπρομίν σὲ συνδυασμὸ μὲ Νέο - Μούλτι - Β. Ἐπίσης νὰ πάρετε κατευναστικὰ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἂν ἐπιμένουν τὰ ἐνοχλήματα παρὰ τὴν ἀπόστασι τῶν 800 χιλιομέτρων, θὰ πρέπει νὰ ἐπισκεφθῆτε ὁπωσδήποτε τὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ ἐξετασθῆτε νευρολογικῶς.

ΠΟΝΕΜΕΝΑ ΝΕΙΑΤΑ.— Ἀπὸ τὸ 1951 μέχρι σήμερα δυνατὸς πόνος στὸ πρόσωπο, πρήξιμο καὶ σχήσιμο τῆς ἐπιδερμίδος, κοκκίνισμα καὶ τελευταίως οἰδήματα στὰ πόδια. Ἐπιπροσθέτως ἄρχισαν νὰ πέφτουν καὶ τὰ μαλλιά. Οὔτε φρονιμίτης εἶναι, οὔτε νευραλγία τοῦ Τριδύμου ποὺ σᾶς εἶπαν. Ἂν δὲν πρόκειται γιὰ καθ' ἕξιν ἐρυσίπελας, εἶναι φόβος πιὸ σοβαρῆς ἀρρώστειας τῶν ἀδένων ἔσω ἐκκρίσεως καὶ συγκεκριμένως γιὰ μυξοίδημα. Πρὶν νὰ κάμετε ὁποιαδήποτε θεραπεία πρέπει νὰ ἐξετασθῆτε λεπτομερῶς ἀπὸ εἰδικοὺς καὶ σύντομα μάλιστα. Ἀρκετὰ χρόνια περιμένετε ἕως σήμερα. Τέτοια ἀδιαφορία σὲ ζητήματα ὑγείας δὲν συγχωρεῖται.

ΧΤΥΠΗΜΕΝΗ ΜΑΝΑ.— Ἡ σχιζοφρενία εἶναι μιὰ σοβαρὴ ψυχικὴ ἀρρώστεια, ποὺ δὲν θεραπεύεται μὲ ἔξοχὴ καὶ λουτρά, οὔτε μὲ ἀνάπαυσι. Εἶναι δύσκολη ἡ θεραπεία. Μὴ τὴν κάνετε ἀκόμη πιὸ δύσκολη μὲ τὶς καθυστερήσεις σας. Ἀμέσως ἡ κόρη σας νὰ εἰσαχθῆ σὲ ψυχιατρικὴ κλινικὴ καὶ ἐκεῖ θὰ τῆς γίνη ἡ θεραπεία ποὺ πρέπει. Ὅσο γιὰ τὸ ποσοστὸν ἐπιτυχίας δὲν μπορῶ νὰ σᾶς δώσω νούμερα, γιατὶ κάθε περίπτωσι ἔχει καὶ τὸ δικό της ποσοστόν, ἀναλόγως τῆς μορφῆς, τῆς βαρύτητος καὶ πολλῶν ἄλλων παραγόντων.

ΑΔΙΚΗΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ.— Γιὰ νὰ συνταξιοδοτηθῆτε, δὲν εἶναι ἀρκετὸ τὸ ὅτι ἀρρωστήσατε στὸ στρατὸ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας σας. Πρέπει ἡ ἀρρώστεια σας νὰ εἶναι ἀπότοκος τῆς ὑπηρεσίας σας καὶ νὰ ἔχη σχέσιν αἰτίου πρὸς ἀποτέλεσμα μὲ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσία. Ἡ νόσος τοῦ Πάρκινσον δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐξωτερικὰ ἐρεθίσματα. Εἶναι ἀρτηριοσκλήρυνσις τῶν ἀρτηριῶν τοῦ ἐγκεφάλου. Ἢ πολὺ τῆς εἶσαι, ἢ στρατιώτης θὰ τὴν πάθης. Ἀπὸ θεραπευτικὴς ἀπόψεως ὑπάρχουν φάρμακα, ποὺ κατευνάζουν τὰ ἐνοχλήματα. Ἐπισκεφθῆτε τὸ νευρολόγο σας νὰ σᾶς καθορίση ἐπακριβῶς τὴ θεραπεία.

ΑΝΗΣΥΧΗ ΜΗΤΕΡΑ, Παλαιὸν Φάληρον.— Περισσότερες λεπτομέρειες μοῦ εἶναι ἀπαραίτητες σχετικὰ μὲ τὴ ζωὴ τῆς κόρης σας. Κυρίως ἂν ὑπάρχη σεξουαλικὴ ἱκανοποίησι ἢ ὄχι. Ὁ ἀντιδράσεις ἀπὸ τὸ στομάχι, ὁ ζαλάδες, ἡ πίεσι καὶ τὸ ψυχικὸ βάρος, μὲ συνεχῆ τάσι γιὰ κλόματα, μπορεῖ νὰ εἶναι νευρωσικὲς ἐκδηλώσεις, μπορεῖ ὅμως ἡ ἀποτελοῦν τὴν ἀρχὴ μιᾶς ὀξείας ψυχώσεως. Ἡ λεπτομερὴς νευρικὴ ἐξέτασίς της εἶναι ἀπαραίτητη, ἐφ' ὅσον ἀκόμη εἶναι καιρός. Μὴ βασισθῆτε στὶς ἴδιες δυνάμεις της γιατὶ ἐκεῖνο ποὺ πάσχει εἶναι ἀκριβῶς ἡ θέλησίς της.

ΑΝΝΑ Κ.— Ἐνέσεις Ἰωδίου στὴν περίπτωσί σας θὰ κάμουν πολὺ καλό. Μόνον νὰ συνεννοηθῆτε μὲ τὸν γιατρό σας, μήπως ὑπάρχη καμμιὰ ἀντένδειξις γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς θεραπείας αὐτῆς. Χάπια μὲ τέτοιες ἰδιότητες ποὺ ζητᾶτε, δὲν ὑπάρχουν. Πάντως μιὰ νευρολογικὴ ἐξέτασι πολὺ θὰ διαφώτιζε τὴν περίπτωσί σας.

ΑΥΓΟΥΣΤΑ Σ., Σέρρας.— Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνη σας. Ὁλόκληρη ἡ σειρὰ τῶν ἐνοχλημάτων ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 10 χρονῶν ἕως σήμερα, δείχνει ὅτι πρόκειται γιὰ διαταραχὴ τῶν ἀδένων ἔσω ἐκκρίσεως, ποὺ ἄμεσα ἔχει τὸν ἀντίκτυπό της στὸ νευρικὸ σύστημα. Ἔτσι δικαιολογοῦνται ὅλα τὰ νευρικὰ ἐνοχλήματα. Μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε κορτιζόνη ἢ ἄλλα φάρμακα πολλά. Πλὴν ὅμως ὅλα αὐτὰ εἶναι δίκοπο μαχαίρι καὶ πρέπει ὑπὸ αὐστηρὸν ἐπιστημονικὸν λεγχον νὰ χρησιμοποιοῦνται. Ἡ περίπτωσί σας εἶναι πολύπλευρη καὶ ἔχει ἀνάγκην κλινικῆς ἐξετάσεως πλήρους μὲ ἐργαστηριακὰς ἐξετάσεις, βασικὸ μεταβολισμὸ κλπ. Πρέπει παρ' ὅλες τὶς δυσκολίες νὰ καταφύγετε σὲ κέντρον.

ΕΥΑΙΣΘΗΤΗ ΡΟΖΙΤΑ.— Τὸ κοκκίνισμα μπροστὰ σὲ ξένους ἐστω καὶ σὲ μεγάλο βαθμὸ ἂν γίνεται γιὰ τὴν ἡλικία τῶν 15 χρόνων, εἶναι κάτι ποὺ μόνο του ξεχωριστὰ δὲν ἔχει καὶ τόσο μεγάλη σημασία. Ὅμως οἱ μελαγχολίες, οἱ στεναχώριες καὶ τὰ ἐπίμονα ἀναίτια κλάματα δίνουν κάποια ξεχωριστὴ σημασία στὸ πρᾶγμα. Τὸ ζήτημά σας δὲν εἶναι ἀπὸ κεῖνα ποὺ λύονται μὲ ἀλληλογραφία, ἢ μὲ μιὰ συμβουλή. Νὰ παραδώσετε τὸν ἑαυτόν σας στὸν ψυχίατρο τῆς ἐμπιστοσύνης σας καὶ τότε μόνον θ' ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ψυχικὲς καὶ νευρικὲς ἀνωμαλίες.

ΜΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΑ Μ.Π.— Οἱ φωνές, τὰ τραντάγματα ποὺ σᾶς ξυπνοῦν, ἡ διαρκὴς ἀγωνία, οἱ ἀϋπνίες, οἱ ταχυπαλμίες, τὸ ἀσήκωτο βάρος τῆς ψυχῆς κλπ εἶναι ἡ μοιραία κατάληξις ἑνὸς νευρικοῦ συστήματος, ποὺ τὸ ἔχει πολὺ σφυροκοπηθῆ ἀπὸ τὴ ζωή. Νὰ πάρετε κατευναστικὰ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, βιταμίνες Β καὶ ν' ἀλλάξετε περιβάλλον γιὰ λίγον καιρό. Τὸ πιὸ καλὸ ὅμως εἶναι νὰ ἐξετασθῆτε ἀπὸ τὸ νευρολόγο τῆς ἐμπιστοσύνης σας.

ΠΕΡΝΑΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ

Τὸ Σταυρόλεξο

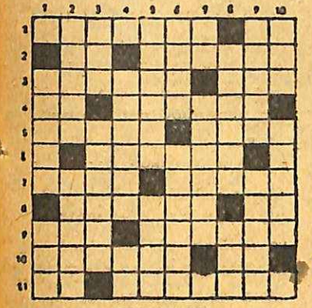

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Ἔγινε διάσημος μὲ τὴν «πεῖνα» — Προσωπικὴ ἀντωνυμία.
2) Προφερόμενα ἕλκουν—Τὸ τοῦβλο εἶναι οἰκοδομικό.
3) Δὲν πραγματοποιοῦνται πάντα— Κάνω ὅ,τι κι' ἐσύ.
4) Γράμμ — Σὲ κάνει νὰ κοκκινίζης.
5) Ἀσιατικὴ πρωτεύουσα— Μὲ τὸν τόνο στὴ λήγουσα δὲν εἶναι ποταμός.
6) Εὐτυχισμένει.
7) Τῆς ρουλέτας — Τιμωρεῖται.
8) Παιδιὰ ποὺ δὲν θὰ προδεύσουν — Ὑποθέτει.
9) Τίποτα, καθόλου — Ἀπαραίτητα στὴν ὁμιλία.
10) Δὲν πρέπει νᾶναι οἱ νεκροὶ — Ἀνάποδα δείχνει.
11) Ἀρχαῖκὸν μόριον — Ρῆμα συνώνυμον τοῦ ζῶ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Λέγεται ὁ πολὺς λαὸς— Γυιὸς τοῦ Ἰακώβ.
2) Θύματα Πασχαλινὰ—Εἶναι τὰ Χριστούγεννα.
3) Φωνὴ ζώου — Εἶναι συνήθως στενόμακρα.
4) Ἐκεῖ ἐκήρυξεν ὁ Ὑψηλάντης τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν — Νότα.
5) Ὁ ἄντρας τῆς Βηθσαβέε —Τὸν ἀκοῦμε.
6) Φίλος τοῦ Ἡρακλῆ—Ἦταν ἡ Πυθία.
7) Γράμμα — Ρινικαὶ ὑπάρχουν δυό.
8) Περίφημος Κροάτης μικρογράφος — Στρατηγὸς τοῦ Ναπολέοντος.
9) Σήμερα θὰ τὸ δῆς σ' ἐλάχιστους ἀνθρώπους — Διάσημος Γερμανὸς λυρικός.
10) Χρονικὸν ἐπίρρημα — Χρήσιμη στοὺς ξυλοκόπους.

✽

Στὴ βοσκὴ

Δυὸ γεωργοὶ ἐνοίκιασαν συντροφικὰ μιὰ βοσκή, πληρώνοντας γιὰ νοίκι 10.800.000 δραχμὲς τὸ χρόνο. Ὁ πρῶτος ἔβαλε νὰ βόσκουν ἐκεῖ 8 ἀγελάδες, καὶ ὁ δεύτερος 150 πρόβατα. Στὸ τέλος τοῦ χρόνου, ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ μοιράσουν τὰ ἔξοδα καὶ νὰ πληρώσουν τὸ νοίκι, οἱ δυὸ συνεταῖροι ἐλογάριασαν ὅτι μιὰ ἀγελάδα ἔτρωγε τόσο, ὅσο ἔτρωγαν 15 πρόβατα.

Ποιὸ ποσὸν πρέπει λοιπὸν νὰ πληρώση ὁ καθένας, μὲ τὴν ἀναλογία του;

Καὶ λίγη ἐπιστήμη

Εἴσθε «ἐπιστημονικὰ» μορφωμένοι — σεῖς, οἱ φίλες σας, ὁ ἄνδρας σας, οἱ φίλοι του; Εἴσθε δηλαδὴ σὲ θέσι νὰ ἀπαντήσετε μ' ἕνα ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ στὶς ἁπλὲς αὐτὲς ἐπιστημονικὲς — ἢ μᾶλλον ἐγκυκλοπαιδικὲς — ἐρωτήσεις ποὺ ἀκολουθοῦν; Διαβάστε τὶς προσεκτικὰ καὶ ἐκτιμήστε ἂν, κατὰ τὴ γνώμη σας, ἡ ἐρώτησις εἶναι σωστὴ ἢ λανθασμένη.

1. Ὁ καθηγητὴς Β. ὑποστηρίζει: «Ἡ Σαχάρα, ποὺ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἔρημος τοῦ κόσμου, μὲ ἐπιφάνεια 7 ἑκατομ. τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ πιὸ ἐπίπεδη ἔκτασις τοῦ κόσμου. Οἱ μόνες προεξοχὲς ποὺ ὑπάρχουν στὴν τεράστια ἐπιφάνειά της εἶναι κινητοὶ λόφοι ἀπὸ ἄμμο, ποὺ φθάνουν σὲ ὕψος μερικῶν μόνον ἑκατοντάδων μέτρων ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης». Σᾶς φαίνεται σωστό;

ΝΑΙ—ΟΧΙ

2. Ὁ καθηγητὴς Χ. βεβαιώνει: «Ὁ πλανήτης ποὺ περνᾶ πλησιέστερα ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἄλλον ἀπὸ τὴ Γῆ, εἶναι ἡ Ἀφροδίτη. Πράγματι, ἡ Ἀφροδίτη φθάνει καμμιὰ φορὰ σὲ ἀπόστασι 40 ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων ἀπὸ τὴ Γῆ. Ἡ ἀπόστασις αὐτὴ εἶναι πράγματι μικρή, ἂν σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ὁ Ἄρης, ὁ ἄλλος πλησιέστερος πρὸς τὴ Γῆ πλανήτης, φθάνει σὲ ἀπόστασι 56 ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων ἀπὸ τὴ Γῆ». Σᾶς φαίνεται σωστό;

ΝΑΙ—ΟΧΙ

3. Ὁ τεχνικὸς Γ. βεβαιώνει: «Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν διαμαντιῶν ποὺ ἐξάγονται ἀπὸ τὰ ἀδαμαντωρυχεῖα, σὲ ὅλον τὸν κόσμο, προορίζεται γιὰ βιομηχανικοὺς σκοπούς. Μόνον τὰ 10% τῶν διαμαντιῶν φθάνει στὸ ἐμπόριο ὑπὸ μορφὴν πολυτίμων λίθων γιὰ κοσμήματα». Σᾶς φαίνεται σωστό;

ΝΑΙ—ΟΧΙ

4. Ὁ τεχνικὸς Ε. ὑποστηρίζει: «Ἕνας δύτης, ποὺ φορεῖ τὸ κανονικὸ σκάφανδρο μπορεῖ νὰ φθάση σὲ βάθος 50 μέτρων καὶ νὰ μείνη κάτω ἀπὸ τὸ νερὸ τρεῖς ὧρες. Ἐν τούτοις, φορώντας μιὰ εἰδικὴ ἐνδυμασία ἀπὸ ἀτσάλι, ἕνας δύτης μπορεῖ νὰ φθάση σὲ βάθος 200 μέτρων ὑπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ». Σᾶς φαίνεται σωστό;

ΝΑΙ—ΟΧΙ

ΑΤΕΛΕΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Καθημερινά, ἡ ζωὴ μᾶς προσφέρει πολυάριθμες ἀτελεῖς εἰκόνες στὶς ὁποῖες δὲν δίνουμε συνήθως παρὰ ἐλάχιστη προσοχή.

Ὁ σχεδιαστής μας ζωγράφισε γιὰ σᾶς μιὰ σειρὰ ἀπ' αὐτὲς καὶ σᾶς καλεῖ νὰ ἀναγνωρίσετε τί παριστάνει ἡ καθεμιὰ ἀπ' αὐτές.

Γιὰ νὰ σᾶς βοηθήσουμε, ἐμεῖς ποὺ... διαβάσαμε ἤδη τὶς ἀπαντήσεις, σᾶς πληροφοροῦμε ὅτι ἡ ὑπ' ἀρ. 1 εἰκόνα παριστάνει... μιὰ γάτα ποὺ σκαρφαλώνει σ' ἕναν τηλεγραφικὸ στύλο! Μπορεῖτε νὰ βρῆτε τί παριστάνουν οἱ ὑπόλοιπες εἰκόνες;

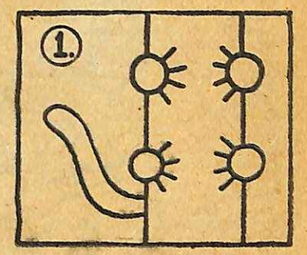

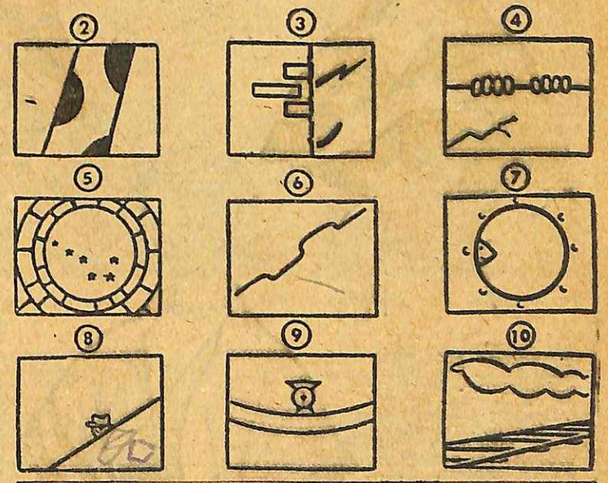

ΙΠΤΑΜΕΝΟΙ ΔΙΣΚΟΙ

Τὸ σχέδιο ποὺ σᾶς δίνουμε ἐδῶ, εἶναι παρμένο ἀπὸ ἕνα ἀμερικανικὸ «Ἐγχειρίδιο Ἀεροπορικῆς Ἐκπαιδεύσεως» (σὲ διαπλανητικὸ ἐπίπεδο). Ἀντικειμενικὸς σκοπός του εἶναι νὰ δείξη τὰ πλεονεκτήματα τῆς πτήσεως σὲ πυκνὸ σχηματισμό.

Ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ σμήνη τῶν ἰπταμένων δίσκων, ἀναμφισβήτητα ἐκεῖνο ποὺ φαίνεται πιὸ πυκνὸ εἶναι τὸ ἀριστερό.

Πόσοι εἶναι, κατὰ τὴ γνώμη σας, οἱ ἰπτάμενοι δίσκοι ποὺ ἀποτελοῦν τὸ σμῆνος αὐτό; Καὶ εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τοὺς δίσκους τοῦ δεξιοῦ σμήνους; Ἀφοῦ ἀπαντήσετε, ἐλέγξετε τὴν ἀπάντησί σας.

Οἱ παρείσακτοι

Σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ἀκόλουθες ὁμάδες λέξεων, σημειώστε ἐκείνη ποὺ δὲν ταιριάζει μὲ τὶς ἄλλες, εἶναι δηλαδὴ παρείσακτη:

1. (α) σκύλος, (β) καρέκλα, (γ) γάτα, (δ) λέων, (ε) ἀρκούδα.
2. (α) γυιός, (β) μητέρα, (γ) πατέρας, (δ) ἐξάδελφος, (ε) κόρη.
3. (α) διαμέρισμα, (β) καλύβα, (γ) σπίτι, (δ) καμπίνα, (ε) παραλία.
4. (α) Κρόνος, (β) Ἀφροδίτη, (γ) Ὠρίων, (δ) Ἑρμῆς, (ε) Ζεύς.
5. (α) Μᾶρκ Τουαίν, (β) Τσάρλς Ντίκενς, (γ) Ντέηβιντ Κόπερφηλντ, (δ) Ρόντγυαρ Κίπλινγκ, (ε) Ἐμὶλ Ζολά.
6. (α) δραχμή, (β) φράγκο, (γ) λίρα, (δ) σελλίνι, (ε) δολλάριο.
7. (α) βροχή, (β) χιόνι, (γ) πάχνη, (δ) ἄνεμος, (ε) ὁμίχλη.
8. (α) μετάξι, (β) βαμβάκι, (γ) λινό, (δ) ραγιόν, (ε) μαλλί.

✽

Τὸ ὑπόλοιπο

Τὸ ὑπόλοιπο τῆς διαιρέσεως ἑνὸς ἀριθμοῦ μὲ τὸ 8 εἶναι 2. Τὸ ὑπόλοιπο τῆς διαιρέσεως τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ μὲ τὸ 11 εἶναι 9. Ποιὰ ἀρκετὰ ἁπλῆ σκέψι μποροῦμε νὰ κάνουμε γιὰ νὰ βροῦμε ποιό εἶναι τὸ ὑπόλοιπο τῆς διαιρέσεως τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ μὲ 88; Καὶ ποιός εἶναι ὁ ἀριθμός;

ΓΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΑΚΙ

1 Ἐσάρπα ἀπὸ λεπτὸ μαλλινάκι. Τὰ κρόσια ψαλιδίζονται γύρω-γύρω ἂν τὸ ὕφασμα ξεφτάει. Ἀλλοιῶς κόβονται ἀπ' τὸ ἴδιο ὕφασμα, ράβονται, γυρίζονται καὶ προστίθενται στὴν ἐσάρπα ὡς ἰδιαίτερη φράντζα. Οἱ γαρνιτοῦρες γίνονται ἰδιαιτέρως μὲ τὸ βελονάκι καὶ χρωματιστὰ μαλλάκια ἢ κεντιοῦνται ἀπ' εὐθείας μὲ χρωματιστὰ μαλλιὰ πάνω στὴν ἐσάρπα.

2 Ἐσάρπα ἀπὸ λεπτὸ μαλλινάκι. Εἶναι κι' αὐτὴ κεντημένη μὲ δυὸ χρώματα μαλλί. Τὸ κέντημα ἐδῶ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἁπλὲς παράλληλες γραμμὲς καμωμένες μὲ πλοτειὰ ριζοβελονιά. Τὰ κρόσια γίνονται ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τοῦ ὑφάσματος.

3 Ἐσάρπα καλοκαιρινή. Ἀπὸ μπαμπακερὸ ἐμπριμέ, τριγυρισμένη μὲ σκέτη μπάντα στὸ χρῶμα τοῦ φόντου. Γύρω - γύρω κομπαράκια ἀπὸ πασμαντερί.

4 Σκέτη ἐσάρπα ἀπὸ λεπτὸ μαλλινάκι. Γαρνίρεται μὲ ἕνα πολὺ φαρδὺ ἀζούρ, καμωμένο ἀπὸ πολὺ στενὰ γυρισμένα λουρίδακια τοῦ ὑφάσματος. Γύρω - γύρω κρόσια ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ ὕφασμα ἢ ἀπὸ μαλλὶ στὸ ἴδιο χρῶμα. Ἂν τὸ ὕφασμα εἶναι κατάλληλο γιὰ ξέφτισμα μπορεῖτε νὰ τὸ ξεφτίσετε, ἂν θέλετε, γύρω - γύρω.

5 Κλασσικὴ καὶ ὡραία ἐσάρπα ἀπὸ ζέρσεϋ γαρνιρισμένη μὲ μαύρα μάλλινα κρόσια.

6 Ἐσάρπα ἀπὸ ζέρσεϋ κομμένη γύρω - γύρω φεστόνι καὶ τελειωμένη μὲ μάλλινη φράντσα. Πρόσθετη γαρνιτοῦρα ἀποτελεῖ ἕνα στενὸ γαλόνι πασμαντερὶ στὸ ἴδιο χρῶμα ἢ σὲ ἀντίθεσι. Τὸ γαλόνι μπορεῖ νὰ κεντηθῆ καὶ μὲ μαλλί.

ΤΟ ΚΑΡΠΑΘΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Ἀπὸ τὴ σελίδα 52

πειδὴ τὸ «πανωσοῦφι» χρησιμοποιεῖται ὡς νυφικὴ κρεβατοκαμαρη ἡ «στυλομαντήλα» τραβιέται κι' ἀνοίγει γιὰ νὰ κρύβεται ὅταν θέλουν, τὸ ὑπνοδωμάτιο. Στὸ «σουφᾶ» τοποθετοῦνται τὰ καλὰ στρωσίδια, τὰ μεταξωτὰ μαξιλάρια καὶ ὁ πολυτελέστατος στολισμὸς τοῦ νοικοκυριοῦ. Τοὺς γύρω τοίχους γαρνίρουν μὲ δαντελωτὰ ράφια, λεγόμενα «ἀράφια ξυλίτικα», ἔργα κι' αὐτὰ τῆς λαϊκῆς ξυλογλυπτικῆς τέχνης τοῦ τόπου, ὅπως καὶ τὸ περίφημα «ντουλαπάκια» τὸ τοίχου ὅπου ὁ ἕνας τεχνίτης συναγωνίζεται τὸν ἄλλον σὲ γοῦστο σχεδίων καὶ σὲ μερακλίδικη δουλειὰ γιὰ νὰ βγοῦν ἀπὸ τὰ χέρια τους ἀληθινὰ ἀριστουργήματα. Τὰ «ξυλίτικα ἀράφια» ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ στολίζουν καὶ τὸ κάτω ἀπὸ τὸ «σουφᾶ» καὶ τὸ «πανωσοῦφι» διαμέρισμα. Ἕνα εἶδος λίβιγκ ροῦμ εἶναι ξέχειλα ἀπὸ πολύχρωμα πιάτα διακοσμητικὰ ἀπὸ λουλουδωτὰ λαήνια ἀπὸ παλιὰ κουσταλλα, ἀσημένια πανιά, κα κάθε λογῆς τζοβαϊρικὰ ποὺ σε λαγίζουν μέσα στὸ μισόφωτο τῆς κάμαρας κι' ἑνώνουν τὶς ἀναλαμπές τους μὲ τὰ γλυκὰ χρωμα ὑφαντὰ καὶ τὰ πλουμιδια σ' ἕν' ἁρμονικὸ σύνολο, ποὺ συναρπάζει τὴν ὅραση καὶ τὴ ψυχή. Ἡ γυναικεία χειροτεχνία καὶ ἡ φανταχτερὴ νοικοκυρωσύνη μὲ τὰ κάθε λογῆς στολίδια της ἔρχεται νὰ συμπληρώσει τὴν ἀντοίκια ξυλογλυπτικὴ διακόσμηση ποὺ δὲ σταματάει ἐδῶ.

*

Εἶναι κι' ἄλλα σπίτια ποὺ ἔχουν καὶ «μουσάντρα», ὅταν ὁ χῶρος τὸ ἐπιτρέπει, δηλαδὴ ἕνα ψηλότερο πατάρι, μὲ καφασωτὸ κιγκλίδωμα, ὅπου κρεμοῦν τὶς φορεσιές τους, φυλάνε ρουχισμό, ἀκόμα καὶ κοιμοῦνται. Στὶς «μουσάντρα» ἀνεβαίνουν ἀπὸ τὸ πανωσοῦφι μ' ἐσωτερικὴ σκαλίτσα. Ὅλος αὐτὸς ὁ ξυλικὸς διάκοσμος, καμωμένος, κατὰ τὸ περισσότερο ἀπὸ ἥμερο πεῦκο τῆς Μικρασίας ποὺ τὸ ἀφίνουν ἄβαφο στὸ φυσικό του χρῶμα μελί, ἀλειμμένο μόνο μὲ λάδι προσδίδει μι' ἀφάνταστη καὶ παρθένα ὁμορφιὰ στὸ σύνολο. Εἶναι κι' ἄλλα σπίτια ἀπλούστερα ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς καλλιτεχνικῆς μορφῆς, ἡ ἐσωτερικὴ ὅμως διάταξή τους εἶναι πάντα ἡ ἴδια.

Τὸ «μικρὸ σπίτι» ἢ «παρόσπιτο» εἶναι μιὰ ἐπανάληψη τοῦ μεγάλου ἁπλοποιημένη μὲ σκέτο σουφᾶ καὶ πανωσοῦφι ὅπου κοιμοῦνται. Στὸ κάτω μέρος ἔχουν «γούδα»,—τὸν ἀργαλειό—ὅπου ἡ «λεφαντοῦ» — ἀφάντρα — ὑφαίνει τὰ πανιά της. Ἐκεῖ ἐργάζονται οἱ γυναῖκες, τρώει ἡ οἰκογένεια καὶ γενικὰ περνοῦν τὶς ὧρες τους. Τὸ κελλὶ χρησιμεύει γιὰ κουζίνα μὲ ὅλα τὰ χρειαζούμενα γιὰ τὴ λάτρα τοῦ σπιτιοῦ. Τὰ ντουλάπια τοῦ τοίχου, τὴ «σταμνοθούκα» ὅπου βάζουν τὶς στάμνες, μὲ τὸ νερό, τὴν «πιατοθούκα», τὴ «ψωματούκα», τοὺς «καύκαλους» καὶ τὶς «μουρκοῦτες», μεγάλες ξύλινες καὶ πήλινες γαβάθες, ὅπου ζυμώνουν τὸ ψωμί. Τὸ ἀνώι, ὅταν ὑπάρχει δὲν ἔχει κανένα ἰδιαίτερο χαρακτήρα.

ΑΘΗΝΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

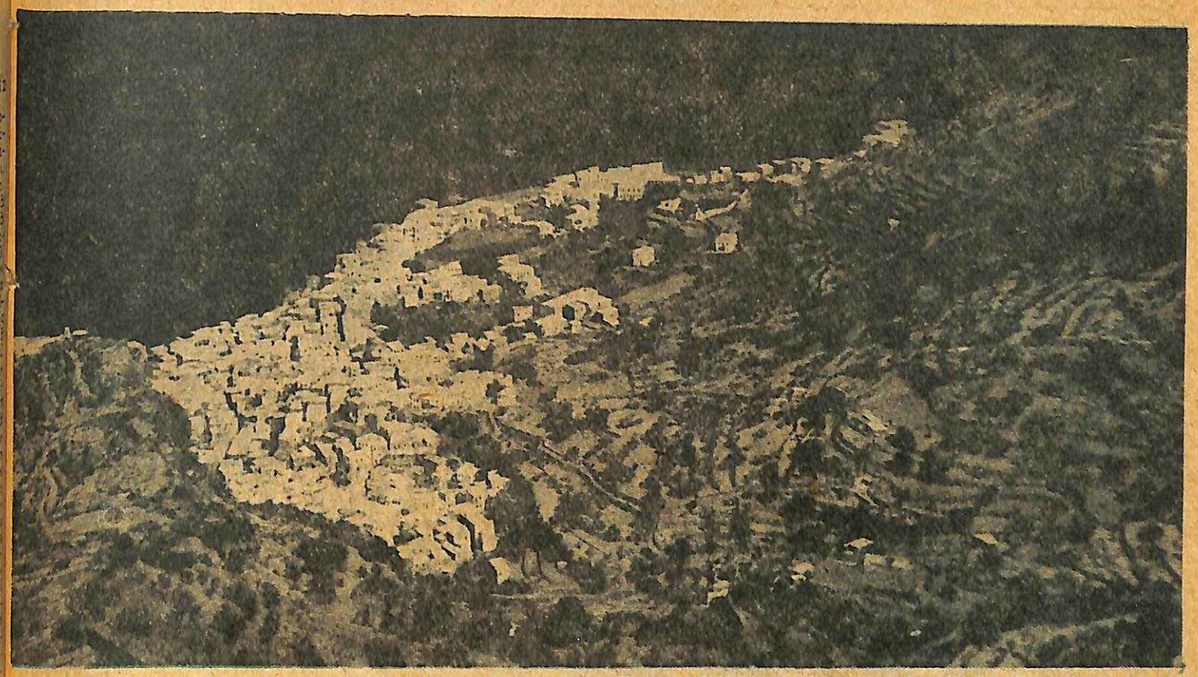

ΣΑΝ ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ ΦΑΝΤΑΖΟΥΝ ΤΑ ΣΠΙΤΑΚΙΑ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ ΣΤΟ ΣΚΟΥΡΟ ΦΟΝΤΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Οἱ ἀπελευθερωτικοὶ ἀγῶνες τῶν Δωδεκανησίων

Οἱ ψεύτικες δηλώσεις τῶν Ἰταλῶν στρατιωτικῶν ἡγετῶν ποὺ κατέλαβαν τὴ Δωδεκάνησο, μικρὸ μονάχα διάστημα παρεπλάνησαν τοὺς κατοίκους τοῦ νησιοῦ. Εὐθὺς ὁλίς ἔγιναν ἀντιληπτὲς οἱ ἀληθινὲς προθέσεις τῶν νέων κατακτητῶν ἀρχισε καὶ ἡ ἀντίστασις τῶν Δωδεκανησίων. Ἡ πρώτη σημαντική τους ἐνέργεια ἔγινε τὸ πρῶτο ἀκόμη ἔτος τῆς Ἰταλικῆς κατοχῆς· ἦταν τὸ Πανδωδεκανησιακὸ συνέδριο ποὺ ὠργανώθηκε στὴν Ἱερὴ Μονὴ τοῦ Θεολόγου στὴν Πάτμο τὸν Ἰούνιο τοῦ 1912. Στὸ συνέδριο αὐτὸ πῆραν μέρος ἀντιπρόσωποι ἀπὸ ὅλα τὰ νησιὰ καὶ ἀπασχολήθηκαν μακρὲς ἡμέρες γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀποκατάστασι τῆς Δωδεκανήσου. Τὸ ψήφισμα ποὺ ἐξέδωσε τὸ συνέδριο τῆς Πάτμου παρομένει ἀληθινὸ μνημεῖο τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν Δωδεκανησίων.

«Τὸ κοινὸν τῶν Νησιωτῶν τοῦ Αἰγαίου ἀποτελούμενον ἐκ τῶν πληρεξουσίων τῶν ὑπὸ τῆς Ἰταλίας καταληφθεισῶν Νήσων, συνελθὸν ἐν τῷ ἐν Πάτμῳ Ἱερῷ τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, συμφώνως πρὸς τὴν θέλησιν καὶ ἐντολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ αὐτῶν

ψηφίζει:

Α΄) Ἐκφράζει πρὸς τὸ Ἰταλικὸν Ἔθνος, τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην τῶν κατοίκων τῶν εἰρημένων Νήσων ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει αὐτῶν.

Β΄) Διαδηλοῖ τὴν στερρὰν ἀπόφασιν τοῦ λαοῦ τῶν χριστιανικῶν τούτων Νήσων, ὅπως ὑποστῇ πᾶσαν θυσίαν, ἵνα μὴ ἐπανέλθῃ ὑπὸ τὸ καταλυθὲν τουρκικὸν καθεστώς.

Γ΄) Διακηρύσσει τὸν προαιώνιον ἐθνικὸν τῶν Νησιωτῶν πόθον τῆς ἑνώσεως αὐτῶν μετὰ τῆς μητρὸς των Ἑλλάδος.

Δ΄) Κηρύσσει μέχρι τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν Δωδεκανησίων, τὴν πλήρη αὐτονομίας τῶν ἀπελευθερωθεισῶν Νήσων, βασιζομένην ἐπὶ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων τε καὶ προφορικῶν δηλώσεων τοῦ στρατηγοῦ Ἀμέλιο καὶ τῶν ναυάρχων καὶ κυβερνητῶν τοῦ στόλου τῆς Ἰταλίας, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἀπ' αἰώνων κεκτημένων προνομίων αὐτοδιοικήσεως καὶ τοῦ καθιερωθέντος δόγματος τῆς μὴ ἐπανόδου ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἄπαξ ἀπαλλαγεισῶν τούτων χριστιανικῶν χωρῶν.

Ε΄) Ὀνομάζει τὸ σύνολον τῶν οὕτω αὐτονομουμένων νήσων «Πολιτείαν τοῦ Αἰγαίου».

ΣΤ΄) Ὁρίζει ὡς σύμβολον μὲν τῆς Πολιτείας ταύτης σημαίαν κυανῆν μετὰ λευκοῦ ἐν τῷ μέσῳ σταυροῦ ὡς ἔμβλημα δὲ τὸν Ἀπόλλωνα Ἥλιον.

Ζ΄) Καθιεροῖ μετὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἰδιαιτέρων κοινοτικῶν νόμων καὶ ἐθίμων τοὺς νόμους τῶν λοιπῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν Ἑλλήνων.

Η΄) Ἐπικαλεῖται τὴν εὐμενῆ ἀποδοχὴν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ παρόντος ψηφίσματος ὑπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν λοιπῶν πεπολιτισμένων δυνάμεων πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἐγγύησιν τῆς Πολιτείας Αἰγαίου.

Θ΄) Ἀναβάλλει εἰς εὔθετον χρόνον τὴν ἀπόφασιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος τῆς Πολιτείας.

Ι΄) Διακόπτει ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ καὶ ἐπιφορτίζει τοὺς πληρεξουσίους Ρόδου Γεράσιμον Δρακίδην, Καλύμνου Μιχαὴλ Ὀλυμπίτην καὶ Σύμης Νικήταν Πετρίδην, ὅπως ἐπιδώσωσι τὸ παρὸν ψήφισμα ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὸν ἐν Ρόδῳ ἀρχηγὸν τῶν Ἰταλικῶν στρατευμάτων μετὰ τῆς παρακλήσεως, ἵνα οὗτος εὐαρεστούμενος διαβιβάσῃ τοῦτο πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Ἰταλίας, τὰς Βουλὰς τοῦ φιλελευθέρου Ἰταλικοῦ Ἔθνους καὶ τὴν Βασιλικὴν Ἰταλικὴν Κυβέρνησιν, ἔτι δὲ οἱ αὐτοὶ πληρεξούσιοι μεριμνήσωσιν εἶτα πρὸς ἐπίδοσιν ἀντιγράφου ὡσαύτως τοῦ παρόντος πρὸς τὰς λοιπὰς Μεγάλας Δυνάμεις.

Ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη ἐν Πάτμῳ τῇ 4η Ἰουνίου 1912».

Τότε ὑψώθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ κυανόλευκη πάνω στὸ κωδωνοστάσιο τῆς Μονῆς, στὸ Ἱερὸ Σπήλαιο καὶ στὰ καράβια τ' ἀραγμένα στὸ λιμάνη τῆς Πάτμου. Ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τῶν Δωδεκανησίων ἐξηρέθισε τὸ στρατηγὸν Ἀμέλιο, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ μάτσια ἐπεχείρησε νὰ νοθεύσῃ τὴς ἀποφάσεις του, διέλυσε τὸ ὀνομαστὸ συνέδριο.

Ἔκτοτε συνεχίσθησαν οἱ προσπάθειες τῶν Δωδεκανησίων, ὅλο ἕνα καὶ περισσότερες, ὅλο ἕνα καὶ ζωηρότερες. Ἡ Ἰταλικὴ διοίκησις ἀπέβαλε τὸ προσωπεῖο τοῦ κηδεμόνος ποὺ φοροῦσε στὴν ἀρχὴ καὶ ἀποκάλυψε τοὺς κατακτητικοὺς της σκοπούς. Κατεδίωκε τοὺς πατριῶτες Δωδεκανησίους ὅσοι ἀπεδοκίμαζαν τὴν Ἰταλικὴ πολιτικὴ καὶ ἐργάζονταν γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀποκατάστασι. Καμμιὰ εὐκαιρία δὲν ἄφηναν οἱ Δωδεκανήσιοι ποὺ νὰ μὴ ἐφανέρωναν τοὺς ἐθνικούς των πόθους. Πρὸς τὴν πρεσβευτικὴ διάσκεψι τοῦ Λονδίνου, ποὺ συζητοῦσε τὸ Δωδεκανησιακόν, ἔσπευσαν νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἐθνικήν τους θέλησι μὲ συλλαλητήρια καὶ δημοψηφίσματα. Ἀδιαφορώντας γιὰ τὰ σκληρὰ μέτρα τῶν Ἰταλῶν.

Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ἐπεισόδιο ποὺ συνέβη σὲ μερικὰ νησιὰ ἐξ αἰτίας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ, ποὺ διέταξαν οἱ Ἰταλικὲς ἀρχές. Ὁ πληθυσμὸς ἀρνήθηκε νὰ ὑπακούσῃ, σὲ μερικὰ δὲ νησιὰ σημειώθηκαν στάσεις καὶ αἱματηρὰ γεγονότα, τῶν ὁποίων θύματα δέβαια ἦσαν οἱ ταλαίπωροι Δωδεκανήσιοι. Ἀξίζει ν' ἀναφερθῆ ἐδῶ τὸ «αἱματηρὸν Πάσχα» στὰ 1919, ὅταν ὁ λαὸς τῆς Ρόδου καὶ τῶν ἄλλων νησιῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν μητροπολίτην του, ποὺ ἦταν ἀρχηγὸς τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος, κατέβηκε σὲ πανδημα συλλαλητήρια καὶ μὲ ψηφίσματα πρὸς τὰς Δυνάμεις διετράνωσε τὸν πόθο τῆς Ἑνώσεως μὲ τὴν Ἑλλάδα. Οἱ Ἰταλικὲς ἀρχὲς ἐπεχείρησαν νὰ διαλύσουν διὰ τῆς βίας τὰ συλλαλητήρια καὶ νὰ φιμώσουν τὸν φιλελεύθερο αὐτὸ λαό, δὲν ἐδίστασαν δὲ νὰ βάψουν τὴν Ἱερώτατη ἡμέρα τοῦ Χριστιανισμοῦ μὲ αἷμα. Στὴ Βιλλανόβα (Παραδείσι) τῆς Ρόδου ἐσκότωσαν τὸ παπᾶ Λοικά, ὁ ὁποῖος ἔμεινε ἑκτὸς σύμβολο τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων.

Ὁ πιὸ χαρακτηριστικὸς ὅμως ἐκπρόσωπος τοῦ φασισμοῦ ὁ Καῖσαρ ντὲ Βέκκι, μόλις ἀνέλαβε γενικὸς διοικητὴς Δωδεκανήσου, ἐδήλωσε στοὺς Ροδίους: «ἐὰν εἶσθε 25 θὰ σᾶς ἀγνοήσω, ἐὰν εἶσθε 50 θὰ σᾶς περιφρονήσω· ἀλλ' ἐὰν εἶσθε 100 θὰ σᾶς τουφεκίσω». Ἀλλὰ οὔτε τοῦ ντὲ Βέκκι τὰ σκληρὰ μέτρα ἔκαμψαν τοὺς καρτερικοὺς νησιώτες.

Μόλις κηρύχθηκε ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, ἀνεπτερώθησαν οἱ ἐλπίδες τῶν Δωδεκανησίων. Καὶ ὅταν ἡ Ἰταλία μπῆκε στὸν πόλεμο ἐναντίον τῆς Ἀγγλίας, οἱ Δωδεκανήσιοι ἀντελήφθησαν, ὅτι ἐσήμανε ἡ ὥρα τους. Πολλοὶ ἔγιναν πράκτορες τῶν Ἄγγλων στὰ νησιὰ καὶ πολλοὶ βρῆκαν τὸ θάνατο στὸ μυστικὸ πόλεμο τῆς κατασκοπείας καὶ τοῦ σαμποτάζ.

Παράλληλα οἱ Δωδεκανήσιοι ποὺ κατοικοῦσαν στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα, στὴν Αἴγυπτο, στὴν Ἀμερικὴ ἀγωνίσθηκαν κατὰ τῶν Ἰταλῶν μὲ κάθε τρόπο. Σημαντικοὶ ἦσαν οἱ ἀγῶνες τοῦ Κεντρικοῦ Δωδεκανησιακοῦ Συλλόγου, τῆς Δωδεκανησιακῆς Νεολαίας, τοῦ Δωδεκανησιακοῦ Σχολείου.

Ἀξιοσημείωτος ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ συμβολὴ τοῦ δωδεκανησιακοῦ τύπου στὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα· ἀναφέρω ἐδῶ τιμητικὰ τὴν «Δωδεκανησιακὴν Αὐγὴν» τῶν Ἀθηνῶν (1912), τὴν «Φωνὴν τῆς Δωδεκανήσου» τοῦ ἀειμνήστου Γ. Οἰκονόμου (1922), τὸν «Ἀγῶνα τῆς Δωδεκανήσου» (1932—33), τὴν «Δωδεκανησιακήν», μαγητικὸ ὄργανο τῆς Δωδεκανησιακῆς Νεολαίας Ἀθηνῶν, τὴν «Φωνὴν τῆς Καρπάθου» κ.λ.π.

Μιά πολύτιμη συμβουλή πού πρέπει νά διαβάσι Κάθε γυναίκα

Θέλετε τούς ἄνδρες σας καί τούς δικούς σας νά τούς βλέπετε διαρκῶς φρέσκους καί δροσερούς; Συμβουλεύσατέ τους νά μεταχειρίζωνται ἀποκλειστικά τήν πασίγνωστη πλέον

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΟΧΗ

ΞΥΡΙΣΤΙΚΗ ΛΕΠΙΔΑ

ΑΣΤΟΡ

διότι ἡ ξυριστική ΛΕΠΙΣ ΑΣΤΟΡ εἶναι ἡ μόνη πού προσφέρει ἕνα τέλειο, ἀπαλό καί γρήγορο ξύρισμα σ' ὅλες ἀνεξαιρέτως τίς ἐπιδερμίδες.

Κατασκευάζεται κατόπιν ἐπισταμένων ἐρευνῶν πού ἔγιναν ἀπό κορυφαίους ἐπιστήμονας ὅλου τοῦ κόσμου ἀπό εἰδικόν Σουηδικόν χάλυβα καί μέ τά πλέον σύγχρονα μηχανικά μέσα τύπου 1953 γιά νά γίνῃ ὁ πιό ἀπαραίτητος σύντροφος τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς.

★

Ἡ λεπίς ΑΣΤΟΡ προσφέρεται στήν κατανάλωσι ὡς ἡ ἀνωτέρα λεπίς ξυρίσματος στόν κόσμο καί πρό παντός πωλεῖται εἰς τήν χαμηλήν τιμήν τῶν

★

600 ΔΡΑΧ. ΕΚΑΣΤΗ

ΛΙΑΝΙΚΩΣ

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΤΗΛ. 610715

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑ

26 Αὐγούστου - 8 Σ)βρί

26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1821: Μ
χη στά Βασιλικά. 1600 πε
ληκάρια μ' ἀρχηγούς τόν Γκε
ρα, Δισβουνιώτη, Πανουργ
ἀποδεκατίζουν κυριολεκτι
8000 Τούρκους τοῦ Μπεύ
πασᾶ μέ καταπληκτικά μικρ
ἀπώλειες.

27 ΑΥΓ. 1071: Ὁ αὐτοκρ
τωρ τοῦ Βυζαντίου Ρωμα
Δ' ὁ Διογένης ἀφοῦ ἔχα
τήν κερδισμένη μάχη τοῦ Μ
τζικέρτ λόγω πανικοῦ τ
στρατοῦ αἰχμαλωτίζεται κ
προσάγεται στόν Σουλτ
τῶν Σελτζούκων Ἀλή - Ἀ
σλάν, ὁ ὁποῖος τόν μετα
ρίζεται μέ βασιλικές τιμές

28 ΑΥΓ. 1950: Ἡ κυβ
νησις Σοφ. Βενιζέλου διε
νεται.

29 ΑΥΓ. 1926: Κίνημα ἐνα
τίον τῆς δικτατορίας τοῦ στ
τηγοῦ Θ. Πάγκαλου πετυχα
καί ὁ δικτάτωρ συλλαμβά
ται, καθαιρεῖται καί φυλα
ζεται στήν Κρήτη.

30 ΑΥΓ. 1952: Τά θύ
τα ἐκκρήξεως πυρομαχικῶν σ
Ναύσταθμο φθάνουν τά 50
πό τούς ὁποίους 14 νεκρο

31 ΑΥΓ. 1876: Σέ ἡλικ
34 ἐτῶν ἀνεβαίνει στόν το
κικό θρόνο ὁ Σουλτάνος
ἑδοῦλ Χαμίτ Β'.

1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 193
Πέντε χρόνια καί δυό ἑδο
δες ἀκριβῶς ἀπό τότε που
γινε Φύρερ τοῦ Γερμανικ
Ράϊχ ὁ Χίτλερ, ἐξαπολύει
Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο

2 ΣΕΠΤ. 1945: Μέ τήν
πογραφή τῆς ἄνευ ὅρων πα
δόσεως τῆς Ἰαπωνίας πα
στό ἀμερικανικό θωρηκτό «Μ
σούρι», 3 μῆνες μετά τήν π
ράδοσι τῆς Γερμανίας, τελ
ώνει ὁ Δεύτερος Παγκόσμι
Πόλεμος. 6 χρόνια καί 1 μή
ἔχουν περάσει ἀπό τότε π
ἄρχισε.

3 ΣΕΠΤ. 1783: Τελειώ
ὁ ἀμερικανικός πόλεμος ἀ
ξαρτησίας μέ τήν ὑπογρα
στό Παρίσι τῆς ὁριστικῆς σ
θήκης εἰρήνης μέ τήν ὁποία
Ἀγγλία ἀναγνωρίζει τήν ἀ
ξαρτησία τῶν Η.Π.Α.

4 ΣΕΠΤ. 1870: Ἡ εἴδη
τῆς πανωλεθρίας καί αἰχμαλ
σίας τοῦ αὐτοκράτορος ἀ
τούς Γερμανούς στή μάχη τ
Σεντάν προκαλεῖ στό Παρ
ἐπανάστασι πού πετυχαίν
ἐκθρονίζει τόν Ναπολέοντα
καί ἀνακηρύσσει τήν Γ' Γε
λική Δημοκρατία.

5 ΣΕΠ. 1905. Μέ τή μεσο
βησι τοῦ Ἀμερικανοῦ προέδ
Θεοδώρου Ρούσβελτ ὑπογρα
ται ἡ συνθήκη τοῦ Πόρτμ
κι' ἔτσι τελειώνει ὁ Ρωσο
πωνικός πόλεμος τοῦ 1904
1905 μέ ρωσικές παραχω
σεις.

6 ΣΕΠΤ. 1860: Γεννιέ
στήν Κέρκυρα ὁ εὐγενικός π
ητής Λορέντζος Μαβίλης.

7 ΣΕΠΤ. 1087: Σέ ἡλικ
59 ἐτῶν πεθαίνει ὁ βασιλ
τῆς Ἀγγλίας Γουλιέλμος
Κατακτητής ἢ Νόθος.

8 ΣΕΠΤ. 1796: Μάχη
Μπασσάνο: Ὁ ἀρχηγός
στρατιᾶς τῆς Ἰταλίας στ
τηγός Ναπολέων Βοναπάρτ
νικάει τούς Αὐστριακούς κ
πιάνει 4000 αἰχμαλώτους.

Τ.Π.

Η κ. ΤΟΝΥ ΓΙΑΝΝΗΛΟΥ ἀπαντᾶ στίς ἀναγνώστριες τῆς «ΓΥΝΑΙΚΑΣ» γιά κάθε ζήτημα πού ἀφορᾶ τήν. .

ΟΜΟΡΦΙΑ

ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

ΑΓΡΙΟΛΟΥΛΟΥΔΟ, ΜΥΡΕΙΓ, ΜΙΑ ΑΡΡΩΣΤΗ, Βόλον.— 'Ιδού ἡ συνταγή τονωτικῆς κρέμας πού ζητᾶτε γιά τό δέρμα τοῦ προσώπου σας: Λανολίνη ἄνυδρος 100 γραμμάρια. Λάδι ἐλιᾶς ραφιναρισμένο ἀπόλυτα 30 γραμ. χαμομηλόνερο 30 κυβικά ἑκατοστ. βάμμα βενζόης 4 γραμ. 1 φιαλίδιο βιταμινῶν Α καί Ντέ, τύπου 'Αντεβίτ ἤ 'Αντεζολίν. Χρῆσις: Κάθε νύκτα μετά ἀπό ντεμακιγιάρισμα τοῦ προσώπου μέ παραφινέλαιο (μέ βαμβάκι) καί ἀμέσως κατόπιν ξέπλυμα μέ νερό ὥστε νά φύγῃ τελείως τό παραφινέλαιο καί ἐπακόλουθο στέγνωμα. Νά ἐπαλείφετε σ' ὅλο τό δέρμα προσώπου καί λαιμοῦ ὅση ἀκριβῶς ποσότητα χρειάζεται γιά νά ἀπλωθῇ παντοῦ. Μπορεῖτε νά τήν φορᾶτε καί ἔξω γιά νά προφυλάγεσθε ἀπό τόν ἥλιο, κάτω ἀπό πούδρα.

ΚΑΤΙΝΑ, Ζαγορά.— Νά ἐπαλείφετε τό μέρος ὅπου ἔχετε τή φαγούρα μέ τήν ἑξῆς ἀλοιφή: Λανολίνη 5 γρ., βαζελίνη 5 γρ., ὀξύντ ντέ ζένκ 2 γρ., ἰχθυόλη 2 γρ.

ΜΑΡΑΜΕΝΟ ΓΙΑΣΕΜΙ Τ. Λ. — Λυποῦμαι πολύ ἀγαπητή μου πού ἡ νόσος ἀπό τήν ὁποίαν πάσχετε ἐκφεύγει ἀπό τήν ἀρμοδιότητά μου τῆς αἰσθητικῆς φυσιοθεραπευτρίας.

ΕΥΑΝ Ν. Μ. Νά μή στενοχωρῆσθε γιά τά σημάδια στά μπράτσα σας διότι αὐτά διορθώνονται τελείως ἀνώδυνα μέ πλαστικές ἐπεμβάσεις. Ὅταν ἔλθετε, θά σᾶς ἐπιδειχθῆ στό Θεραπευτήριο σειρά ἀναλόγων ἐγχειρισθεισῶν περιπτώσεων. Τό ὕψος σας 1,71 εἶναι τό πιό ζηλευτό ὕψος γιά γυναίκα. Σᾶς εὐχόμαστε νά φθάσῃ καί τό κοριτσάκι σας στό δικό σας ὕψος. Ὡς ἰδανικό τύπο γυναικείας ὁμορφιᾶς ὑποδεικνύουμε τό σῶμα σέ ὕψος 1.72. Μετρήστε τίς ἀναλογίες σας καθώς καί τῆς κόρης σας καί νά μοῦ τίς στείλετε γιά νά σᾶς ξαναγράψω.

ΝΤΟΡΙΣ, Ροδεσίαν.— Γιά τό ὕψος σας 1.50 πρέπει νά ζυγίζετε 51 κιλά. Ἡ περιφέρεια στήθους πρέπει νά εἶναι, ἐφ' ὅσον εἶσθε ἀκόμη 17 ἐτῶν, 80 ἕως 85 ἑκ. ὅταν γίνετε 20 ἐτῶν. Ἡ περιφέρεια μέσης 53—54 ἑκ. (βλέπετε προηγούμενα ὅ,τι γράφω σχετικά μέ τή ζώνη πού χρειάζεσθε.) Περιφέρεια γλουτοῦ 85—86. Γιά νά φηλώσετε νά ἐπιδίδεσθε καθημερινά σέ ἀσκήσεις αἰωρήσεως, μέ ἔντονες ἀπαγωγές καί ἐκτινάξεις τῶν ποδιῶν στό κενό, ἐπί 30' μέ ἀνάλογες ἐνδιάμεσες ἀναπαύσεις.

ΘΛΙΜΜΕΝΗ Κ.Ε.Γ. 100.— Γιά τά ἐξογκώματα στίς πτέρνες σας πού ἀνοίγουν σάν χιονίστρες τόν χειμώνα. Καθημερινά ποδολουτρα ὅσο πιό ζεστά τά ἀνέχεσθε ἐπί 20'—30' μέ ἀλάτι καί ξύδι. Ἀκολουθα ἐντριβές καί μασάζ μέ χυμό λεμονιοῦ. Αὐτό ἐπί 2μηνο τούλάχιστο. Ἀποφεύγετε νά σᾶς πιέζῃ τό παπούτσι. Νά κοιμᾶσθε μέ τά πόδια ψηλά. Καί ξαναγράψτε μου, ὑπενθυμίζοντας ὅλα τά σχετικά.

ΤΣΙΓΓΑΝΑ.— Ἐναντίον τῶν διεσταλμένων πόρων τοῦ δέρματος τοῦ προσώπου σας: Ἀτμόλουτρο καί ἐξαγωγή μπιμπικιῶν κάθε δύο μῆνες περίπου. Ἐπαλείψεις κάθε βράδυ μέ χυμό λεμονιοῦ σκέτο ἤ ἀραιωμένο μέ χαμομηλόνερο ἀνάλογο μέ τήν ἀντίδρασι καί ἀντοχή τοῦ δέρματος. Ἀμέσως κατόπιν, ἀπαραίτητα, χρῆσις τῆς τονωτικῆς κρέμας «Κολντίνα». Τήν ἡμέρα, ὅταν βγαίνετε ἔξω χρησιμοποίησις τῆς κρέμας «Ἀλμπάτρ» κάτω ἀπό τήν πούδρα.

ΚΟΚΚΙΝΟΜΑΛΛΑΝ Σ.— Νά μείνετε ἀγαπητή μου ἀπολύτως ἥσυχη ὅτι οἱ κρεατοελιές στό μέτωπό σας θά φύγουν ἀμέσως καί χωρίς κανένα σημάδι ὅταν ἔρθετε. Ἡ ὅλη αὐτή μικροϋπόθεσις δέν θά σᾶς στοιχίσῃ, ἐπειδή εἶσθε ἀναγνώστριά μου, παρά ὅσο καί μιά ἁπλῆ ἰατρική ἐπίσκεψις. Οἱ ἐλιές θά ἐξαφανισθοῦν, αὐτοστιγμεί καί δέν θά χρειασθῆ νά παραμείνετε διόλου στήν Ἀθήνα. Γιά τά μαλλιά σας, βέβαια μπορεῖτε νά μεταχειρίζεσθε τό Κινά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝΗ.— Γιά τήν τόνωσι τοῦ προσώπου σας νά χρησιμοποιήσετε τήν κρέμα «Κολντίνα» καί «Ἀντιρίντ» τοῦ Θεραπευτηρίου. Ἐπίσης νά ἀκολουθήσετε διαθερμοθεραπείες μέ εἰδικές μάσκες γιά τό πρόσωπο. Ὅταν εἶναι ἀνάγκη καί ἄσχετα μέ τήν ἡλικία, θά ὑποβληθῆτε σέ μιά τελείως ἀνώδυνη καί ἄκοπη αἰσθητική ἐπέμβασι πού μέ κανένα πιά σημάδι, θά ἀνασκήσῃ ὅλο τό πεσμένο δέρμα καί θά σᾶς ἐπαναδώσῃ ὅλη τή νεότητά σας. Αὐτά ὅλα σᾶς τά συμβουλεύω τελείως ὑπεύθυνα. Ὅταν ἔλθετε στήν Ἀθήνα θά ἔχετε ὅλες τίς εὐκαιρίες νά δῆτε ἐγχειρισμένες νέες γυναῖκες καί νά ἐκτιμήσετε τά πραγματικά ἐκπληκτικά ἀποτελεσματα. —Ἡ λοσιόν «Τόνι» γιά τήν περμανάντ τῶν μαλλιῶν σας εἶναι ἀπό τίς καλύτερες.

ΜΙΚΡΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΤΙΣΣΑ.— Μοῦ γράφετε ὅτι ἐνῶ εἶσθε 22 ἐτῶν μόνον, σᾶς συνεστήθη ἀπό 'Ινστιτοῦτον Καλλονῆς νά ὑποβληθῆτε σέ καθημερινά μασάζ τοῦ προσώπου. Καί μέ λύπη σας παρατηρήσατε ὅτι ὕστερα ἀπό αὐτά τό δέρμα σας ἄρχισε νά χαλαρώνῃ. Λοιπόν τοποθετῶ τά λόγια σας κάτω ἀκριβῶς ἀπό ὅσα ἀναφέρω γιά τήν καταστρεπτικῆ ἐπίδρασι τῶν μασάζ. Διαβάστε καί σεῖς τήν πρός 'Αλεξανδρειανήν ἀπάντησίν μου. Φυσικά οὐδέποτε ἄλλοτε θά κάνετε μαλάξεις στό δέρμα τοῦ προσώπου σας. Συμφωνῶ γιά ἕνα καθάρισμα κάθε 2 μῆνες καί γιά χρῆσι συνεχῆ μιᾶς καλῆς τονοτωτικῆς κρέμας.

ΣΤΑΘΟΥΛΑΝ ΔΗΜ., Παγκρ.— Εἶναι ἀνάγκη γιά τήν περίπτωσί σας νά περάσετε νά ἐξετασθῆτε ἀπό τόν εἰδικόν χειρουργόν τοῦ Θεραπευτηρίου 7—8 μ. μ. Θά σᾶς γίνῃ κάθε δυνατή εὐκολία.

ΤΖΕΛΛΑ Ε.— Ἐπειδή μοῦ γράφετε ὅτι δυσκολεύεσθε οἰκονομικῶς, θά σᾶς δεχθῶ εὐχαρίστως ἐντελῶς φιλικά 7—8 μ.μ.

ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑΝ.— Ἐφ' ὅσον εἶσθε ἀκόμη 16 ἐτῶν ἔχετε ὅλες τίς ἐλπίδες ν' ἀναπτυχθῆ τό στῆθος σας. Γι' αὐτό θά σᾶς συμβούλευα νά περιμένετε ἀκόμη ἕνα χρόνο. Μετρῆστε τήν περιφέρεια τοῦ στήθους σας στίς θηλές γιά νά παρακολουθῆτε μέ ἀκρίβεια τήν ἐξέλιξι. Ὅταν ἔλθετε στήν 'Αθήνα ἐλάτε νά μέ ἐπισκεφθῆτε γιά κάθε ἄλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ Ο ΜΠΡΑΙΑΝ. — Εὐχαριστῶ γιά τά καλά σας λόγια. Τό ὕψος σας 1.63 γιά τήν ἡλικία σας τῶν 15 ½ ἐτῶν ὑπόσχεται ὅτι θά ψηλώσετε ἀκόμη μερικούς πόντους, ὁπότε θά ἔνετε ἕνα ὡραιότατο ἀνάστημα. Τό βάρος σας πρέπει νά εἶναι πρός τό παρόν 50 ἕως 51 τό πολύ κιλά. Οἱ κυριώτερες ἀναλογίες σας μέ ἐπιφυλάξεις λόγω τοῦ νεαροῦ τῆς ἡλικίας σας: Περιφέρεια στήθους 90. Περιφ. μέσης 58 ½. Περιφέρεια εἰς τό πλέον προέχον μέρος τῶν γλουτῶν 92. Ὥστε βλέπετε ὅτι ἐκτός ἀπό τήν περιφέρειαν τῆς λεκάνης κατά τά ἄλλα εἶσθε ἀρκετά κανονική.

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ. — Γιά τό ὕψος σας 1.52 τό κανονικό βάρος σας πρέπει νά εἶναι 47 ἕως 50 κιλά. Γράφετε ὅτι εἶσθε μόνον 40 κιλά. Αὐτό θά πρέπει νά τό προσέξετε. Οἱ ἰδανικές κυριώτερες ἀναλογίες σας θά ἔπρεπε νά εἶναι: Περιφέρεια συνήθως στίς θηλές 84 ἕως 86. Ἡ περιφέρεια μέσης 53 ἕως 55. Καί ἡ περιφέρεια τῆς λεκάνης στό πλέον προέχον μέρος τῶν γλουτῶν 83 ἕως 86. Οἱ πανάδες τοῦ προσώπου δέν ἐξαλείφονται πάντοτε, γι' αὐτό πρέπει καλύτερα νά προλαμβάνωνται. Πάντως διά τό ζήτημα αὐτό καθώς καί γιά ἄλλα πού ἐρωτᾶτε θά πρέπει νά ἐξετασθῆτε. Γιά τό ὕψος βλέπετε ἀμέσως κατωτέρω.

ΣΕΡΡΑΙΟΠΟΥΛΑ Κ.— Καί σεῖς γιά νά ψηλώσετε, βλέπετε σχετικήν ἀπάντησιν ἀμέσως ἀνωτέρω.

ΣΟΦΗ 16.— 'Εφ' ὅσον εἶσθε ἀκόμη 15 ἐτῶν μέ ἤδη ὕψος 1.55, ἔχετε ἐλπίδες νά ψηλώσετε περισσότερο. Σᾶς συνιστῶ καθημερινές ἀσκήσεις, ἐπί 30 λεπτά αἰωρήσεις στό κενό ἀπό ὁποιαδήποτε καί ὁπουδήποτε ἐγκατεστημένο μονόζυγο. Θά προβαίνετε σέ ἔντονες ἐκτινάξεις καί ἀπαγωγές τῶν κάτω ἄκρων, μέ ἀνάλογες ἐνδιάμεσες διακοπές μικροαναπαύσεως.

ΡΙΑΝ Π. Γ.— Γιά τούς λεκέδες τοῦ προσώπου σας, νά μοῦ στείλετε ἀκριβῆ διεύθυνσί σας, ὑπενθυμίζοντας τό ὡς ἄνω ψευδώνυμό σας γιά νά σᾶς ἀπαντήσω ἰδιαιτέρως.

ΠΟΠΗΝ ΜΗΤΣΟΤ.— Ἐάν ἡ εὐρεῖα περιφέρεια τῆς λεκάνης σας ὀφείλεται στό σκελετό, φυσικά καταλαβαίνετε ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά γίνῃ τίποτε καί μή προσθῆτε σέ καμμιά δαπάνη. Ἐάν ὑπάρχουν τοπικές συσσωρεύσεις λίπους, εἶναι δυνατόν νά ὑποχωρήσουν μέ καθημερινό καί ἐντονώτατο μασάζ καθώς αὐτό πού ἐπιτυγχάνεται στό Θεραπευτήριο μέ ἠλεκτρικό μοτέρ. Γιά τά φορέματα πού μέ ἐρωτᾶτε, θά ἀποταθῆτε στή συντάκτιδα τῆς μόδας.

ΚΕΧΡΗ.— Γιά ὅλα αὐτά πού μέ ἐρωτᾶτε ἀγαπητή μου, θά ἔπρεπε καλύτερα νά σᾶς ἔχω ἐμπρός μου γιά νά μπορέσω νά σᾶς συμβουλεύσω ὑπεύθυνα στό κάθε τι. Ἰδίως γιά τό ἀτροφικό στῆθος καί τό σχηματισμό μέσης καί γλουτῶν. Πάντως καθώς συμβουλεύω καί ἀνωτέρω οἱ τοπικές ὑπεολιπώσεις εἶναι ἀπόλυτα κατορθωτό νά ἐξαλειφθοῦν. Γιά τά βλέφαρα σᾶς συνιστῶ τήν τονωτικῆ κρέμα «Κολντίνα» πού θά προλάβῃ κάθε πρόωρη ρυτίδωσι. Τά πρηξίματα καί μαυρίσματα τῶν κάτω βλεφάρων προέρχονται ἀπό λίπος πλούσιο σε αἱμοφόρα ἀγγεῖα πού κατεβαίνει ἀπό μέσα ἀπό τόν κόγχο τοῦ ματιοῦ. Πάντως ἀποφεύγετε κάθε σύγχυσι καί ἄλλη αἰτία πού προκαλοῦν τά πρηξίματα. Νά διαιτᾶσθε μέ εὔπεπτα φαγητά καί νά κοιμᾶσθε ἤ νά παραμένετε ξαπλωμένη στό κρεβάτι τούλάχιστο 9 ὧρες τό 24ωρο. Τοπικά ὠφελοῦν πολύ οἱ κρύες κομπρέσες καί ἐπακολουθες ἐπαλείψεις μέ χυμό λεμονιοῦ, σκέτον ἤ ἀραιωμένον ἀνάλογα μέ τήν ἀντίδρασι καί τήν ἀντοχή τοῦ δέρματος. Ἀμέσως δέ μετά νά ἀκολουθῆ ἡ ἐπάλειψις μέ τήν ὡς ἄνω τονωτικῆ κρέμα. Λοιπόν γιά ὅλα τά ἄλλα θά σᾶς περιμένω 7—8 μ.μ. μόλις καταφέρετε νά ἔλθετε στήν Ἀθήνα.

ΤΟΝΥ ΓΙΑΝΝΗΛΟΥ

Διευθύντρια τοῦ Φυσιοθεραπευτικοῦ Τμήματος τοῦ Αἰσθητικοῦ καί Χειρουργικοῦ Θεραπευτηρίου Ἀθηνῶν. — Γιάν Σμάτς 38.

Τηλέφωνον 611-009

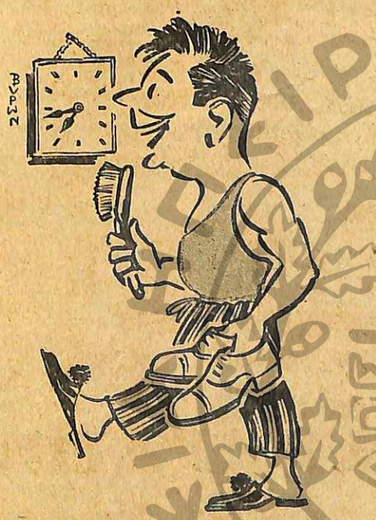

Προφταίνω ν'ἀσπρίσω τά παπούτσια μου!

ΠΟΛΤΟΣ **Κάμελ**

Διά τά Λευκά Ὑποδήματα

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ

ΜΕ ΤΙΣ ΓΚΡΕΝΑ ΝΤΑΛΙΕΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΡΑΚΗ

23ον

Ἄλλαξε τρόπο.

—Πάντως ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐδῶ νὰ μαλώσουμε. Μ' ἔστειλε ἡ Κάκια γιὰ τὸ καλό σου. Οὔτε ἐκείνη οὔτε ἐγὼ πιστεύουμε πὼς ἐσὺ εἶναι δυνατὸ νὰ ἔχῃς σχέσι μὲ τὸ θάνατο τοῦ Ἀνυφαντῆ... Ξέρουμε πὼς εἶσαι ἀθῶα. Μὰ οἱ πολιτισμένοι βάζουνε στὸ νοῦ τους τὰ πιὸ παράξενα πράγματα. Λοιπὸν τὸ πιὸ σωστὸ εἶναι νὰ μὴ πᾶς στὴν ἀστυνομία. Ἂν τοὺς καπνίσῃ καὶ σὲ κρατήσουν δὲ θάναι ἀθόλου ὄμορφα... Ἔπειτα δὲ χρειάζεται νὰ ἐκτεθῆς. Ἐμεῖς σοῦ φτιάξαμ' τὸ ἄλλοθι. Γιατὶ θέλεις τώρα νὰ τὰ στραπατσάρῃς ὅλα καὶ νὰ μᾶς βάλῃς σὲ καινούργιες σκοτοῦρες;

—Ἔχεις τίποτα ἄλλο νὰ μοῦ πῆς; τὸν ρώτησε. Δὲ μοῦ χρειάζονται συμβουλές...

Ἐκεῖνος ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους.

—Ναί. Ἔχω καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα νὰ σοῦ πῶ. Ἡ Κάκια ἔμαθε πὼς ἀρραβωνιάστηκες τὸ δημοσιογράφο ποὺ σὲ ὑποστήριξε στὴ δίκη καὶ χάρηκε πολύ. Σοῦ εὐχεται καλὰ στέφανα καὶ βίο εὐτυχισμένο...

—Εὐχαριστῶ!, ἀποκρίθηκε καὶ τὸ ὕφος της ἦταν σὰ νὰ τὸν ἐβριζε. Νὰ τῆς πῆς πὼς τὴν εὐχαριστῶ...

Τοῦ γύρισε τὶς πλάτες καὶ κρατώντας τὴν κορούλα της ἀπ' τὸ χέρι μπῆκε στὸ σπίτι. Αὐτὴ ἡ πρωϊνὴ ἐπίσκεψι τὴν εἶχε ἀναστατώσει. Δὲ θὰ πήγαινε σήμερα στὸ γραφεῖο. Ἔχασε κάθε διάθεσι. Κι' εἶχε ἐυπνήσει τόσο καλά! Ἄχ, τ. τοῦ χρωστοῦσε ναρθῆ πρωΐ - πρωΐ νὰ τῆς θυμήσῃ ἕνα σωρὸ δυσάρεστα πράγματα, νὰ τὴ γεμίσῃ φόβο καὶ ταραχή; Ἀφοῦ δὲν ἔφταιξε σὲ τίποτα γιατί, Θεέ μου, δὲν τὴν ἀφίνουν νὰ χαρῆ τὴν εὐτυχία της; Ἔπρεπε νὰ τὸ εἶχε πῆ στὸν Πετρο. Ἔπρεπε νὰ εἶχε μιλήσει στὸν ἀρραβωνιαστικό της γιὰ τὴν παγίδα ποὺ τῆς εἶχε στήσει ἡ Κάκια ἐκεῖνο τὸ βράδυ σπίτι της. Μὰ δὲν τοῦ εἶπε τίποτα. Δὲν τόλμησε νὰ τοῦ ἐξομολογηθῆ τὴ βρωμιὰ αὐτὴ ἱστορία ποὺ τόσο πολὺ τῆς κόστισε. Δέ θέλησε νὰ ἐκθέσῃ στὰ μάτια τοῦ Μαρλάτου τὴν ἀδελφή της. Νά, ὅμως, ποὺ τώρα ζητοῦν νὰ τὴν ἐκβιάσουν, ποιός ξέρει ποῦ ἀποβλέποντας. Ναί, δὲν ἔκανε καλὰ ποὺ τὸ κράτησε μυστικό. Πὼς ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα της νὰ τοῦ πῆ τώρα τί τῆς συμβαίνει; Τὰ μάτια της βουρκώσανε. Πέταξε τὸ καπέλο της στὸν καναπέ. Ἡ Ἄννα εἶδε τὰ δάκρυα.

—Γιατί κλαῖς, μανούλα; τὴ ρώτησε.

Ἐκείνη τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴ φίλησε.

—Ὦ, χρυσό μου παιδί!, τῆς εἶπε. Ὑπάρχουν καλοὶ καὶ κακοὶ ἄνθρωποι. Ὅταν μεγαλώσῃς, θὰ καταλάβῃς. Νά, τώρα δὲν κλαίω! Βλέπεις;...

Σκούπισε τὰ μάτια της καὶ προσπάθησε νὰ χαμογελάσῃ. Μέσα της ὅμως φτερουκοπούσε τρομαγμένα ἕνα πουλί. Εἶχε τὴν αἴσθησι κάποιου ἀόρ.στου κινδύνου ποὺ τὴ ζύγωνε...

ΚΕΦΑ. ΑΙΟ 47

Ὁ Σαρτάκος πῆγε στὴ στάσι τῶν λεωφορείων. Τὸ μοῦτρο του ἦταν στυφό. Στὸ βάθος εἶχε μετανοιώσει ποὺ μπερδεύτηκαν ἔτσι τὰ πράγματα. Γιατί νὰ καθήσῃ νὰ τῆς πῆ ὅλη τοῦτη τὴν ψεύτικη ἱστορία γιὰ τὸν Ἀνυφαντή; Τί τοῦ ἦρθε νὰ καθήσῃ νὰ τῆς ἀραδιάσῃ ἕνα σωρὸ ψέματα; Κι' ἂν πήγαινε στὴν ἀστυνομία καὶ σκάλιζε τὴν ὑπόθεσι κι' ἀνακάτευε ὀνόματα καὶ μπέρδευε αὐτὸν καὶ τὴν Κάκια σὲ μιὰ ἱστορία ποὺ τόσο καλὰ καὶ χωρὶς κανένα θόρυβο εἶχε τελειώσει; «Εἶμαι ἕνας ἠλίθιος», σκέφτηκε. Εἶχε βέβαια τὸ σκοπό του ποὺ ἔκανε αὐτὴ τὴν πρωϊνὴ ἐπίσκεψι. Ἤθελε πρῶτα - πρῶτα νὰ δῆ τὸ παιδὶ τῆς Μαρίας. Ἔπειτα ἤθελε νὰ κατατοπιστῆ στὰ καθέκαστα τοῦ σπιτιοῦ, νὰ δῆ πῶς ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ. Ἤθελε νὰ πατάῃ σίγουρα μιὰ καὶ ἀνέλαβε τὴ δουλειά. Νὰ μάθῃ ἂν ὁ δημοσιογράφος Μαρλάτος, ὁ ἀρραβωνιαστικός της, ἔμενε μαζί της. Γι' αὐτὸ κι' ἀς πῆγε τόσο νωρίς. Εἶχε λοιπὸν τοὺς λόγους του. Μὰ ὅλα αὐτὰ ἔπρεπε νὰ γίνουν μὲ γλυκο τρόπο. Μποροῦσε νὰ βρῆ μιὰ ἄλλη ὁποιαδήποτε δικαιολογία γιὰ τὴ βίζιτα ποὺ τῆς ἔκανε, ὄχι ὅμως τὸ θάνατο τοῦ Ἀνυφαντῆ. Ἔκανε λάθος. Τὴν ἐξαγρίωσε καὶ τῆς ἔφερε πάλι στὸ νοῦ τὴν ἱστορία τοῦ Σέφερῃ. Ὁ Σαρτάκος ἦταν ἕνας δειλὸς ὅπως ὅλοι οἱ ἐγκληματίες. Καὶ τοῦτο τὸ πρωΐ ἡ ἀπειλὴ ποὺ ξεστόμισε ἡ κοπέλλα, τὸν γέμισε φόβο.

—Ὅμως μπορεῖ νὰ μὴ πάῃ στὴν ἀστυνομία, εἶπε μονολογώντας καθὼς βάδιζε. Ἴσως φοβηθῆ τὸ σκάνδαλο. Ποιός θὰ τὴν πιστέψῃ ὅτι τάχα πῆγε νὰ συναντήσῃ τὸν Ἀνυφαντὴ χωρὶς τὴ θέλησί της καὶ χωρὶς νὰ ξέρῃ τί ἀκριβῶς ζητοῦσε αὐτὸς ὁ μεσόκοπος ἄντρας ἀπ' αὐτήν; Δὲν ἦταν δὰ καὶ κανένα ἀνήλικο παιδάκι νὰ τὸ ξεγελάσῃ μὲ καραμέλες! Μιὰ γυναίκα ποὺ ἔχει κάνει τέσσερα χρόνια στὴ φυλακὴ γιὰ φόνο δὲν παρασύρεται σὲ παγίδες. Ὅσο γιὰ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ Παραδείσου καὶ πάλι δὲ θὰ τὴν πίστευαν. Μιὰ τέτοια καταγγελία δὲ μποροῦσε νὰ σταθῆ. Θὰ τῆς ποῦν στὴν ἀστυνομία καὶ πολὺ σωστά: «Κυρά μου, τόσον καιρὸ ποῦ ἤσουνα; Γιατί τόσα χρόνια δὲν ἤρθες νὰ ὑποβάλῃς μιὰ μήνυσι νὰ ἐξετάσουμε τὸ δίκηο σου, ἂν δέβαια ἔχῃς κάποιο δίκηο; Τώρα ποὺ τὸ θυμήθηκες εἶναι ἀργά. Δυστυχῶς! Κάτι ἄλλο εἶναι στὴ μέση καὶ ζητᾶς νὰ μπερδέψῃς τὸν ἄνθρωπο. Ἀρκετά! Πήγαινε στὴ δουλειά σου!» Ἔτσι θὰ τῆς ποῦν καὶ θὰ βάλῃ κάτω τὸ κεφάλι καὶ θὰ φύγῃ...

Τοῦτος ὁ μονόλογος τὸν καθησύχασε. Βρῆκε πὼς ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνουν τὰ πράγματα σὲ περίπτωσι ποὺ ἡ Μαρία θὰ πήγαινε στὴν ἀστυνομία. Ἀλλὰ αὐτὸς εἶχε πολλὲς ἀμφιβολίες καὶ πίστευε πὼς δὲ θὰ τολμοῦσε νὰ πάῃ...

—Δὲ θὰ πάῃ! συνεπέρανε.

Ὅταν μπῆκε στὸ λεωφορεῖο, εἶχε ἥσυχη καρδιά. Ἄνοιξε τὴν ἐφημερίδα του καὶ ρίχτηκε στὸ διάβασμα. Σὲ μισὴ ὥρα ἦταν στὴν Ἀθήνα. Κύτταξε τὸ ρολόϊ του. Ἦταν ἡ ὥρα ὕ ραντεβοῦ. Ὁ Τζόνυ θὰ τὸν περίμενε στὴ «Γκλόρια». Κάλεσε ἕνα ταξί. Τώρα μποροῦσε νὰ πληρώνῃ καὶ ταξί...

—Στὴν ὁδὸ Κεραμεικοῦ!, εἶπε στὸ σωφέρ. Μπὰρ «Γκλόρια».

Δὲν ἤθελε νὰ καθυστερήσῃ. Ὁ Τζόνυ ἦταν τζαναμπέτης σὲ κάτι τέτοια καὶ μποροῦσε νὰ θυμώσῃ καὶ νὰ χαθῆ ἡ δουλειά. Νὰ τὴν ἀναθέσῃ σὲ ἄλλον. Μὲ τὸ Τζόνυ Κάρτο ἦταν παλιοὶ φίλοι. Δούλευαν στὸ ἴδιο ξενοδοχεῖο. Στὸ ἀσανσὲρ ὁ ἕνας, στὸ θυρωρεῖο ὁ ἄλλος. Ἀπὸ κάτι μικροκλοπὲς ποὺ σκάρωσαν δέβηκαν περισσότερο. Ὁ ἕνας κατάλαβε τὸν ἄλλο κι' ἔγιναν ἀχώριστοι. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ὁ Σαρτάκος δὲν ἦταν ὄμορφος καὶ δὲ μπόρεσε ποτὲ νὰ ἔχῃ ἐπιτυχία μὲ τὶς πλούσιες πελάτισσες. Ἀργότερα, στὸ στρατό, ὑπηρέτησαν μαζί. Ὁ Κάρτος δὲν εἶχε γίνει ἀκόμα Τζόνυ οὔτε εἶχε παντρευτῆ τὴν κ. Πετρίδη. Τὸ 194. στὴν ὑποχώρησι, κάνανε τὴν πρώτη χοντρὴ δουλειά. Ἦταν μιὰ στρατιωτικὴ ἀποθήκη μὲ φάρμακα. Τὴ λεηλατήσανε καὶ ρίξανε ἀργότερα τὸ ἐμπόρευμα στὴ μαύρη ἀγορά. Σ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ ὑπῆρχε κἠ ἕνας νεκρός. Ἕνας νεαρὸς ὑπίατρος ποὺ θέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴ λεηλασία. Τοῦ ρίξανε κι' οἱ δυὸ μὲ τὰ αὐτόματα καὶ τὸν γαζώσανε. Ἀλλὰ τοῦτο τὸν ὑπίατρο τὸν ἐξάσασαν σχεδὸν ἀμέσως. Γὴν ἄλλη μέρα μπῆκαν οἱ Γερμανοὶ στὴν Ἀθήνα καβάλα σὲ μοτοσυκλέτες καὶ μὲ χρωματιστὰ φουλάρια στὸ λαιμό. Ὁ καθένας δὲν μποροῦσε τώρα νὰ κάθεται νὰ ψάχνῃ ποιοί σκότωσαν ἕνα ἀμούστακο γιατρουδάκι ποὺ φοροῦσε στολὴ Ἕλληνα ἀξιωματικοῦ...

Ὕστερα χώρισαν. Ὁ καθένας πράβηξε τὸ δικό του δρόμο. Τυχερὸς στάθηκε ὁ Κάρτος. Ξαναγύρισε στὸ ἀσανσὲρ μὰ πολὺ σύντομα τὸ ἄφησε γιὰ νὰ ἐγκατασταθῆ στὸ μέγαρο Πετρίδη τῆς λεωφόρου Ἀμαλίας. Ὁ Σαρτάκος ὅταν σπατάλησε τὰ χρήματα ποὺ εἶχε κερδίσει ἀπὸ τὰ κλεμμένα φάρμακα, συνεργάστηκε μὲ τοὺς Γερμανούς. Δὲν κατάφερε ὅμως πολλὰ πράγματα. Στὸ τέλος τὸν διώξανε ἀπὸ κοντά τους καὶ ἕνα βράδυ πληρώθηκε ἀπὸ μιὰ ὀργάνωσι γιὰ νὰ σκοτώσῃ κάποιον ποὺ τοῦ ὑποδείξανε καὶ ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ τὸν ἔβλεπε. Ἦταν ἕνα γερεντάκι μὲ μυτερὸ μούσι. Τὸν παραφύλαξε ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι του καὶ πυροβόλησε. Ὕστερα τοῦ εἶπαν πὼς σκότωσε ἕνα προδότη. Ἀπό τότε ἄρχισε τὸ κατρακύλισμα. Μετὰ γνώρισε τὴν Κάκια Ζορμπᾶ. Ἦταν μιὰ φτωχὴ κοπέλλα ποὺ δούλευε γιὰ νὰ ζήσῃ σὲ κάποιο μοδιστρόδικο. Ἡ ἀδελφή της ἐπισκόταν στὴ φυλακὴ γιὰ φόνο. Ἤξερε ποιά ἦταν αὐτὴ ἡ ἀδελφή. Ὁ Σέφερης τὸν εἶχε πληρώσει κάποτε νὰ τὴν ξεκάνῃ. Μὰ δὲν τὰ κατάφερε. Γλύστρησε μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του. Στὴν Κάκια εἶπε πὼς ἤταν πλασιὲ φαρμάκων. Τὴν παντρεύτηκε καὶ κατόπιν ἔδειξε τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό του. Πλαστογράφησε τὴν ὑπογραφὴ τῆς Μαρίας Ζορμπᾶ καὶ ὑποχρέωσε τὴ γυναίκα του νὰ πουλήσῃ τὸ πατρικὸ σπίτι. Τὰ λεφτὰ τὰ πῆρε αὐτὸς στὰ χέρια του καὶ σὲ λίγο δὲν εἶχε πάλι πεντάρα. Ἔτσι ἀποτέ σκέφτηκε νὰ νοικιάζῃ δωμάτια σὲ ἐρωτικὰ ζευγάρια. Κάκια δὲν ἔφερε ἀντίρρησι, ἀφοῦ ἦταν κι' αὐτὴ φτιαγμένη ἀπὸ τὴ ἴδια πάστα. Ἄρχισαν νὰ ζοῦνε κάπως πιὸ ἄνετα. Ἡ δουλειὰ ἄφινε. Μὰ ὁ Σαρτάκος ἤθελε πολλὰ λεφτά.

Καὶ μιὰ μέρα, πρὶν ἀπὸ μιὰ βδομάδα, ἀντάμωσε ἐντελῶς τυχαῖα, τὸ Τζόνυ. Τὰ κουβέντιασαν. Ὁ καθένας τὰ δικά του. Ἀδειασαν καὶ μερικὰ ποτήρια κι' ἡ παλιὰ φιλία ξαναζωντάνεψε. Τότε ὁ Κάρτος τοῦ ἔκανε τὴν πρότασι:

—Εἶναι μιὰ δουλειά, τοῦ εἶπε, ποὺ θὰ πληρωθῆ καλά. Λές, μπορεῖς νὰ τὴν ἀναλάβῃς;

Ὁ Σαρτάκος χαμογέλασε.

—Ἂν εἶναι νὰ πληρωθῶ. Γιατί ὄχι;

—Ἐκείνη ποὺ ἐνδιαφέρεται πληρώνει ἡγεμονικά. Φτάνει τὰ καταφέρῃς...

—Εἶναι γυναίκα, λοιπόν, σ' μέση;

—Ναί. Μὰ ἐσὺ θὰ ἔχῃς νὰ κάνῃς μὲ μένα...

Τοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία τῆς μικρῆς. Συμφώνησε.

—Θὰ τὰ καταφέρω. Νὰ εἶσαι ἥσυχος... Πῶς τὴ λένε μικρή;

—Δὲν ξέρω. Ξέρω μονάχα τὸ ὄνομα τῆς μητέρας της. Τὴ λένε Μαρία Ζορμπά...

Ὁ Σαρτάκος ξαφνιάστηκε.

—Μαρία Ζορμπά;

—Ναί.

Τότε ἐκεῖνος βάλθηκε νὰ γελάῃ. Ξεκαρδίστηκε.

—Μὰ αὐτὸ εἶναι περίφημο. Μὰ τὸ Θεό, θαρρῶ πὼς κορδεύεις...

Ὁ Τζόνυ ἀπόρησε.

—Μὰ γιατί; Τί ἔπαθες;

—Ξέρεις ποιά εἶναι ἡ Μαρία Ζορμπά; Εἶναι ‹ουνιάδα μου.

Τώρα ξαφνιάστηκε μὲ τὴ σειρά του ὁ Κάρτος.

—Κουνιάδα σου;

—Ναί. Ἀδελφὴ τῆς γυναικός μου...

—Τότε... Τότε ἔκανα μιὰ φοβερὴ γκάφα!

—Καθόλου!, εἶπε σοβαρὰ ὁ Σαρτάκος. Δὲν ἔκανες καμμιὰ γκάφα. Ἡ δουλειὰ θὰ γίνῃ...

Ἀδειασε τὸ ποτήρι του καὶ ἔμεινε γιὰ λίγες στιγμὲς σκεπτικός.

—Μονάχα ποὺ ὅπως καταλαβαίνεις, μιὰ καὶ εἶναι νὰ βγῶ ἀπὸ τὴ μέση τὴν ἀνηψιά μου... Πῶς νὰ στὸ πῶ γιὰ τὸ καταλάβῃς. Θὰ ἔχω περισσότερες τύψεις καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ πῆς στὴ κυρία πὼς πρέπει νὰ πληρωθῶ κάπως καλύτερα...

Ὁ Τζόνυ γέλασε.

—Εἶσαι ἐν τάξει, Ἀντρέα, τοῦ εἶπε. Θὰ ἔχῃς καὶ ρεγάλο.

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες ὁ Σαρτάκος γνώρισε καὶ τὴ Κάθριν. Πῆρε προκαταβολή. Ἡ συμφωνία ἔκλεισε καὶ καταστρώθηκε τὸ σχέδιο. Τὸ ἄλλο πρωΐ πῆγε στὸ Χαλάντρι.

Καὶ καθὼς τὸ ταξὶ τὸν πῆγαινε στὸ μπὰρ «Γκλόρια» κ τὰ ξανάφερνε ὅλα τοῦτα τὰ πράγματα, νὰ ζητήσω αὐτὸ τὸ παλιὸ χρέος ἀπὸ τὴν ἀδελφή του... Ὁ Τζόνυ ἔρριξε λίγη σόδα στὸ ποτήρι του. Νεύριασε.

—Ἐκβιασμὸς λοιπόν; ρώτησε χωρὶς νὰ τὸν κυττάξῃ.

—Πῶς σοῦ πέρασε αὐτὴ ἡ ἰδέα!, διαμαρτυρήθηκε. Εἶναι ἕνα μεροκάματο εἴκοσι χιλιάδες δραχμὲς φτύνει αἷμα...

Βρῆκε τὸ Τζόνυ νὰ τὸν περιμένῃ.

—Λοιπόν; τὸν ρώτησε καθὼς ἔφτασε κοντά του. Πῆγες;

—Πῆγα, εἶπε καὶ κάθησε. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔρχομαι. Ἔκανα μιὰ ἐπίσκεψι καὶ τώρα ξέρω πὼς θὰ γίνῃ ἡ δουλειά. Ἔφερες τὸ χρῆμα;

—Τὰ λεφτὰ εἶναι σὰ νὰ τάχης στὴν τσέπη σου!, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Θὰ πάρῃς ἀπόψε τὰ μισά. Ὕστερα, ὅταν τελειώσῃ ἡ δουλειά, θὰ πάρῃς καὶ τὰ ὑπόλοιπα. Αὐτὴ εἶναι ἡ συμφωνία...

—Ἐν τάξει, Τζόνυ! Ἤθελα μονάχα πρὶν βάλουμε μπροστά, νὰ μιλήσω μὲ τὴν κυρία...

Ἐκεῖνος παραξενεύτηκε.

—Τί νὰ τὴν κάνῃς τὴν κυρία;

—Θὰ τῆς πῶ μιὰ ἱστορία!, ἔκανε αὐτὸς χαμογελώντας. Εἶναι μιὰ ἱστορία ποὺ ἔγινε ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια. Ἔχει πολὺ ἐνδιαφέρον...

Κι' ἐπειδὴ ὁ ἄλλος ἔδειχνε πὼς δὲν καταλάβαινε, συνέχισε:

—Θὰ σοῦ ἐξηγήσω ἀμέσως. Πρὶν τέσσερα χρόνια ὁ Ἄλκης Σέφερης μοῦ εἶχε ἀναθέσει μιὰ δουλειὰ πάνω κάτω σὰν αὐτὴ ποὺ ἑτοιμάζουμε. Ἤθελε νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὴ μέση μιὰ κοπέλλα ποὺ κάθε τόσο μπερδευόταν στὰ πόδια του καὶ τοῦ ἔκανε ἕνα σωρὸ φασαρίες. Τὴν εἶχε βαρεθῆ καὶ τὴν εἶχε κάνει πέρα. Ἔλα ὅμως ποὺ ἐκείνη εἶχε ἕνα παιδὶ στὴν κοιλιὰ καὶ δὲν τὸν ἄφινε ἥσυχο! Τότε ὁ μακαρίτης ἀποφάσισε νὰ ξεμπερδέψῃ μιὰ καὶ καλὴ μαζί της καὶ μοῦ ἀνέθεσε τὴν ὑπόθεσι. Μοῦ λέει: «Θὰ πληρωθῆς καλά. Μονάχα βγάλτην ὅσο μπορεῖς πιὸ γρήγορα ἀπ' τὴ μέση!» Δέχτηκα μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ἔβαλα μπροστὰ τὴ δουλειά. Μὰ τὴν τελευταία στιγμὴ ἡ κοπέλλα γλύστρησε ἀπὸ τὰ χέρια μου. Ὅλα ἤρθανε ἀνάποδα καὶ ξαναγύρισε ζωντανὴ στὸ σπίτι της. Ξέρεις ποιά ἦταν ἡ κοπέλλα;

Ὁ Τζόνυ ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους.

—Ποῦ θέλεις νὰ ξέρω;

—Νὰ στὸ πῶ λοιπὸν ἐγώ. Ἡ κοπέλλα ἦταν ἡ Μαρία Ζορμπᾶ. Ἡ μάνα τοῦ παιδιοῦ ποὺ εἶναι νὰ περιποιηθοῦμε αὐτὲς τὶς μέρες.

—Μὰ καλά!, ἀπόρησε ὁ ἄλλος. Τί σχέσι ἔχει αὐτὴ ἡ παλιὰ ἱστορία μὲ τὴ δουλειὰ ποὺ πρόκειται νὰ κάνουμε;

Ὁ Σαρτάκος χαμογέλασε κι' ἄδειασε μονοσοῦφι τὸ ποτήρι του.

—Ἔχει καὶ παραέχει! Ὁ Σέφερης ἀρνήθηκε τότε νὰ μὲ πληρώσῃ. Δὲ μὲ πλήρωσε ἂν κι' ἐγὼ εἶχα ρισκάρει τὸ κεφάλι μου γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω...

Ὁ Τζόνυ πάλι δὲ μπόρεσε νὰ καταλάβῃ ποῦ ἤθελε νὰ καταλήξῃ.

—Λοιπόν; ρώτησε.

Ὁ Σαρτάκος ἄναψε τσιγάρο καὶ φύσηξε τὸν καπνὸ πρὸς τὸ ταβάνι.

—Εἶμαι φτωχός, Τζόνυ!, ἀναστέναξε. Καταλαβαίνεις λοιπὸν πὼς ἔχω ἀνάγκη καὶ τὴν πεντάρα ἀκόμη. Σκέφτηκα λοιπὸν μιὰ κι' ἤρθανε ἔτσι τὰ πράγματα, νὰ ζητήσω αὐτὸ τὸ παλιὸ χρέος ἀπὸ τὴν ἀδελφή του...

Ὁ Τζόνυ ἔρριξε λίγη σόδα στὸ ποτήρι του. Νεύριασε.

—Ἐκβιασμὸς λοιπόν; ρώτησε χωρὶς νὰ τὸν κυττάξῃ.

—Πῶς σοῦ πέρασε αὐτὴ ἡ ἰδέα!, διαμαρτυρήθηκε. Εἶναι μιὰ τακτοποίησι παλιοῦ χρέους. Νομίζω πὼς ἔχω δίκηο...

Ζάρωσε τὰ φρύδια του. Καὶ πάλι δὲ τὸν κύτταξε. Τὰ μάτια του ἦταν καρφωμένα στὸ μπουκάλι μὲ τὴ σόδα.

—Καὶ πόσο εἶναι αὐτὸ τὸ παλιὸ χρέος;

—Ἂς ποῦμε ἑκατὸ λίρες!

Τὸ παιδιάστικο μοῦτρο τοῦ Τζόνυ ἔγινε ξαφνικὰ στυφό. Ἀνασήκωσε τὰ μάτια καὶ τὸ βλέμμα του γέμισε κακία.

—Δὲν εἶναι πολλά; ρώτησε. Μήπως κάνεις λάθος;

—Ὄχι. Δὲν κάνω λάθος! Θυμᾶμαι πολὺ καλά. Ἐγὼ τὸ ξέρεις πὼς δὲ λέω ψέματα. Οὔτε κιόλας θὰ βαστοῦσε ἡ καρδιά μου νὰ γελάσω ἕνα φίλο σὰν καὶ σένα...

Γύρισε πρὸς τὸν πάγκο.

—Στεῖλτε δυὸ κονιὰκ στὸ τραπέζι μας ἀκόμα!, φώναξε στὸν μπάρμαν.

Ὕστερα ἄναψε τσιγάρο.

—Λοιπόν, πὲς τῆς κυρίας πὼς πρὶν μπῆ μπροστὰ ἡ ἄλλη δουλειά, δὲ θάταν ἄσκημα νὰ τακτοποιήσουμε κι' αὐτὸ τὸν παλιὸ λογαριασμό. Ἂν πάλι δὲ θέλει νὰ κουβεντιάσῃ ἡ ἴδια μαζί μου, τότε σοῦ δίνει ἐσένα τὰ λεφτὰ καὶ μοῦ τὰ φέρνεις...

—Θὰ τῆς τὸ πῶ, τὸν ἔκοψε ὁ Τζόνυ.

Ἀπὸ τὸ ὀλέμμα του πέρασε μιὰ ἀστραπή. Ἀστραψε κι' ἔσβυσε πρὶν προφτάσῃ ὁ ἄλλος νὰ τὴν προσέξῃ.

—Θὰ τῆς τὸ πῶ κι' ἐλπίζω νὰ σὲ ξοφλήσῃ...

—Σ' εὐχαριστῶ!, ἔκανε ἐνθουσιασμένος. Εἶσαι ἕνας ἀληθινὸς φίλος καὶ δὲ σοῦ ἀρέσει τὸ ἀδίκο! Κι' ἐγὼ πάλι δὲ θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ...

Ὁ Τζόνυ εἶχε χάσει τὸ κέφι του. Μέσα του εἶχε φουντώσει ἕνα φοβερὸ μῖσος γι' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο ποὺ στεκόταν ἀπέναντί του καὶ ποὺ ζητοῦσε τώρα ποὺ ἤξερε τὸ μυστικό του νὰ τὸν ἐκβιάσῃ. Ὅμως δὲν ἄφησε νὰ φανῆ τίποτα. Ἀδειασε τὸ ποτήρι του καὶ χαμογέλασε.

—Θαρρῶ πὼς εἶναι ὥρα νὰ κουβεντιάσουμε καὶ τὶς λεπτομέρειες τῆς δουλειᾶς, τοῦ εἶπε.

—Ναί, φυσικά!, συμφώνησε ἐκεῖνος. Πρέπει νὰ κουβεντιάσουμε...

Καταστρώσανε τὸ σχέδιο. Ἡ δουλειὰ θὰ γινόταν μὲ τὸ αὐτοκίνητο τῆς Κάθριν.

—Θὰ πᾶμε μαζί!, εἶπε ὁ Τζόνυ.

—Γιατί; παραξενεύτηκε. Εἶμαι καλὸς ὁδηγὸς καὶ μπορῶ νὰ τὰ καταφέρω μόνος μου...

—Ὄχι, θαρθῶ κι' ἐγώ, ἐπέμεινε. Πρέπει ναρθῶ...

Τὸν κύτταξε λοξά.

—Δὲ μοῦχεις ἐμπιστοσύνη; παραπονέθηκε ὁ Σαρτάκος.

Ὁ ἄλλος, κούνησε τὸ κεφάλι.

—Γνωριζόμαστε καλά, τοῦ εἶπε. Δὲν πρέπει νὰ λὲς τέτοιες κουβέντες. Ἂν ἔρχομαι μαζί σου εἶναι γιὰ νὰ σὲ βοηθήσω σὲ περίπτωσι ἀνάγκης. Δὲν ξέρεις τί σοῦ συμβαίνει. Ἄνθρωποι εἴμαστε...

Σηκώθηκαν. Ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ μπὰρ ἔδωκαν τὰ χέρια.

—Λοιπόν σύμφωνοι;

—Σύμφωνοι!

Τὴν τελευταία στιγμὴ ποὺ ἦταν νὰ χωρίσουν, ὁ Σαρτάκος τοῦ τὸ θύμησε πάλι.

—Σὲ παρακαλῶ, Τζόνυ, μὴ μὲ ἐεχάσῃς. Ἐκεῖνο τὸ παλιὸ χρέος πρέπει νὰ ἐξοφληθῆ.

Αὐτὸς χαμογέλασε γλυκά.

—Νὰ εἶσαι ἥσυχος, Ἀντρέα! Ὅλα θὰ γίνουν ἐν τάξει...

Χώρισαν. Ὁ καθένας πῆρε τὸ δικό του δρόμο. Δὲν ἤθελαν νὰ τοὺς βλέπουν ἔξω μαζί. Ὁ Τζόνυ κάλεσε ἕνα αὐτοκίνητο. Μπῆκε μέσα κι' ἔδωσε στὸ σωφὲρ τὴ διεύθυνσι τοῦ σπιτιοῦ του. Τώρα ποὺ βρέθηκε πάλι μόνος τὰ μάτια του γέμισαν σκοῦρα σύννεφα καὶ τὸ ἀγγελικὸ του πρόσωπο πῆρε μιὰ σατανικὴ ἔκφρασι.

—Κάποτε θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃς ἀκριβὰ αὐτό, Σαρτάκο, εἶπε μέσα ἀπ' τὰ δόντια. Ὁ Τζόνυ Κάρτος δὲν εἶναι κανένα κορόϊδο. Αὐτὸ νὰ τὸ ξέρῃς...

Στὸ νοῦ του στριφογύριζε κάμποσην ὥρα τώρα μιὰ ἰδέα. Ἦταν ἕνα καρφὶ πυρωμένο ποὺ τοῦ τρυποῦσε τὸ μυαλό... Κι' ὅταν κατέβηκε ἀπ' τὸ ταξί, εἶχε πάρει κιόλας τὴν ἀπόφασί του.

—Ὀκέϊ!, εἶπε σὰ νάδινε μιὰ ἀπάντησι στὸν ἑαυτό του. Ὅλα θὰ γίνουν ἐν τάξει...

Πέρασε τὴν εἴσοδο τῆς πολυκατοικίας μ' ἕνα παράξενο χαμόγελο κρεμασμένο στὰ χείλη καὶ χαιρέτησε τὸ θυρωρό. Ὕστερα σφυρίζοντας ἔβαλε ἕνα εὔθυμο σκοπό, πάτησε τὸ κουμπὶ τοῦ ἀσανσὲρ ποὺ θὰ τὸν ἔφερνε στὸ διαμέρισμά του...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48

Τὸ σχέδιο μπῆκε σ' ἐφαρμογὴ ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες. Ὅλα μελετήθηκαν προσεχτικὰ καὶ εἶχε γίνει προβλεψι γιὰ τὸ κάθε ἀπρόοπτο.

Πρὶν ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸ σπίτι ὁ Τζόνυ πῆρε ἀπ' τὸ συρτάρι τὸ περίστροφό του. Ἐξέτασε τὸ γεμιστήρα κι' εἶδε ὅτι ὅλες οἱ σφαῖρες ἦταν στὴ θέσι τους. Τόριξε στὴν τσέπη του.

—Γιὰ ὅλα πρέπει νάναι ἕτοιμος κανείς, ψιθύρισε.

Κυττάχτηκε γιὰ τελευταία φορὰ στὸν καθρέφτη κι' ἔκανε ἕνα τηλεφώνημα στὴν Κάθριν.

—Ξεκινάω, τῆς εἶπε. Πέρασε μὲ τ' αὐτοκίνητο ἀπὸ τὸ σπίτι νὰ μὲ πάρῃς. Ἔχεις νέα ἀπὸ τὸ γέρο;

—Ἡ ἴδια κατάστασι! ἀποκρίθηκε ἐκείνη ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σύρματος. Οἱ γιατροὶ περιμένουν νὰ τὰ τινάξῃ σήμερα - αὔριο. Τὸ εὐχάριστο εἶναι ποὺ εἶχε δυὸ - τρεῖς σοβαρὲς κρίσεις αὐτὲς τὶς τελευταῖες μέρες καὶ σταμάτησε νὰ ψάχνῃ γιὰ τὴ μικρὴ τῆς Ζορμπᾶ. Φαντάζομαι πὼς ὅσο ποὺ νὰ πεθάνῃ δὲ θὰ τὴν ξαναθυμηθῆ πιά... Λοιπὸν ἔρχομαι...

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα τέταρτο τὸ μεγάλο ἀεροδυναμικὸ ἁμάξι τῆς Κάθριν σταμάτησε ἔξω ἀπὸ τὴν πολυκατοικία ὅπου ἔμενε ὁ Τζόνυ. Τοῦ τηλεφώνησε ἀπ' τὸ θυρωρεῖο.

—Ἀλλ

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

ἀπαντᾶ:

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Ἀπὸ τὴ σελίδα 52

ἀλληλογραφία τοῦ τμήματος πλεκτῶν καὶ κεντημάτων, στὸ ὁποῖο διαβιβάσαμε τὸ γράμμα σας, γιατὶ ἐκεῖνο εἶναι ἁρμόδιο νὰ σᾶς ἀπαντήση στὰ ἐρωτήματα αὐτά.

ΓΑΡΔΕΝΙΑ Π.Ρ.Σ.— Ἀγαπητή μου, σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Ἀφοῦ θέλετε κάτι τὸ ἀμπιγὲ τύπου κοκτέιλ, θὰ κάνετε τὸ ἑξῆς σχέδιο: λοξὴ φαρδειὰ φούστα, στενὴ μπουστίνα ἔξωμη ἢ ἀρκετὰ ντεκολτὲ πάντως. Κι' ἀπὸ πάνω ἕνα μπολερὸ γιὰ συμπλήρωμα. Ὡς ὕφασμα μπορεῖτε νὰ διαλέξετε ἕνα ἐλαφρὸ ταφταδάκι σκέτο ἢ καὶ μὲ φιλὸ - φιλὸ καρεδάκι. Ἂν πάρετε καρεδάκι μπορεῖ νὰ εἶναι κόκκινο, πράσινο ἀνοιχτὸ ἢ σιέλ. Ἂν εἶναι σκέτος ταφτὰς μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ σκοῦρος π.χ. μπλὲ σκοῦρο, ὁπότε θὰ τὸ φορᾶτε μὲ ἕνα δυὸ κόκκινα γαρύφαλα. Κάνει ὡραία ἀντίθεση. Ἄλλο ὕφασμα ποὺ φορίεται χειμώνα - καλοκαίρι ἐπίσης εἶναι ἡ μουσελίνα (στὸ σχέδιο ποὺ εἴπαμε, πάντοτε). Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ μεταχειρισθῆτε ἕνα σκέτο «συρὰ» μεταξωτό. Ἡ μουσελίνα ποὺ σᾶς εἶπα προηγουμένως εἶναι ὡραία, ἀλλὰ ἔχει τὸ κακὸ ὅτι χρειάζεται καὶ δεύτερο μισοφόρι στὸ χρῶμα της ἀπὸ μέσα, γιατὶ φεγγίζει

Α. Κ. ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑ.— Θὰ πάρουμε πληροφορίες καὶ θὰ δοῦμε πῶς θὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουμε καλύτερα. Ἐὰν κατ' ἀρχὴν μποροῦμε νὰ κάνουμε κάτι γιὰ σᾶς θὰ σᾶς ποῦμε ποῦ πρέπει νὰ πᾶτε, (ἔχοντας φυσικὰ καὶ μερικὰ σχέδια μαζί). Ἀπάντησί μας πάνω στὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ λάβετε στὸ ἐρχόμενο τεῦχος.

ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ.— Ἀγαπητή μου, τὴν ἀπάντησι στὸ ἐρώτημά σας θὰ ζητήσετε στὴν ἀλληλογραφία τοῦ τμήματος πλεκτῶν καὶ κεντημάτων, στὸ ὁποῖο διαβιβάσαμε τὸ γράμμα σας, γιατὶ ἐκεῖνο εἶναι ἁρμόδιο νὰ σᾶς ἀπαντήση στὰ ἐρωτήματα αὐτά.

ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑ ΝΙΚΟΛΕΤΑ.— Ἀγαπητή μου οἱ πληροφορίες ποὺ μᾶς ζητᾶτε δὲν εἶναι δυστυχῶς τῆς ἁρμοδιότητάς μας καὶ μᾶς εἶναι δύσκολο νὰ σᾶς δώσουμε σωστὲς πληροφορίες. Παρ' ὅλ' αὐτὰ ρωτήσαμε ἕνα - δυὸ χρυσοχόους, οἱ ὁποῖοι μᾶς εἶπαν ὅτι δὲν μποροῦν νὰ ποῦνε πόσο κάνει ἕνα δέσιμο ἀπὸ πλατίνα, ἂν δὲν συννενοηθοῦν ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ πρόσωπο, γιατὶ οἱ τιμὲς ἐξαρτῶνται ἀπ' τὸ εἶδος τοῦ δεσίματος ποὺ θὰ θελήσετε. Ἡ τουρκουὰζ χάντρα εἶναι πέτρα γαλάζια μὲ μιὰ ἐλαφρὴ πρασινωπὴ ἀπόχρωσι. Εἶναι πέτρα ὄχι διαφανής.

ΙΒΗ Ν. Κ.— Μπορεῖτε νὰ τὰ φορέσετε μὲ γόβα ἀσπρόμαυρη, ἂν καὶ ἴσως τὸ σκέτο μαῦρο λουστρίνι νὰ πήγαινε καλύτερα. Φορίεται θαυμάσια καὶ τὸ πρωΐ μὲ τὰ συμπληρώματα ποὺ λέτε. Γιὰ φόρεμα ἀμπιγέ μπορεῖτε νὰ πάρετε «ὁτομάν» μπλὲ σκοῦρο, ποὺ σηκώνει ὁ,τι δήποτε γαρνιτούρα καὶ χρώματα καὶ γίνεται περισσότερο ἢ λιγώτερο ἀμπιγέ, ἀνάλογα μὲ τὰ ἀξεσουὰρ ποὺ τὸ συνοδεύουν. Ἀλλοιῶς πάρτε κανένα «συρὰ» μεταξωτὸ π.χ. βαθὺ πράσινο ἢ κανελὶ ποὺ πάει ὡραία μὲ χρυσὰ κοσμήματα. Μπορεῖτε ὅμως ἂν δὲν βρίσκετε τίποτα ἀπ' αὐτὰ νὰ πάρετε κανένα κρὲπ ντὲ σὶν ποὺ εἶναι πάλι ἀρκετὰ τῆς μόδας. Ὡραία θὰ εἶναι ἐπίσης μιὰ σκούρα βαρειὰ ζωρζέτα. Ὁπότε μπορεῖτε τὴ φούστα νὰ τὴ κάνετε πλισὲ καὶ τὸ ντεκολτὲ μυτερό. Γαρνιτοῦρες διάφορες.

ΑΝΝΟΥΛΑ.— Τὸ λινό σας εἶναι ἀπολύτως κατάλληλο γιὰ ταγιέρ. Μὲ τὸ παλτό σας πάει τὸ κίτρινο, τὸ κανελί, τὸ πορτοκαλί. Ἂν εἶναι καλοκαίρι καὶ ἐν γένει ἂν κάνη ἀκόμα ζέστη δὲν θὰ φορέσετε δέβαια κάλτσες στοὺς ἀρραβῶνες. Σὲ περιπτώσεις τέτοιες φοριοῦνται κάλτσες μόνον ὅταν τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου τὸ ἐπιβάλλουν, ἢ ἂν οἱ συγγενεῖς ἀποδίδουν ἰδιαίτερη σημασία στὸ σημεῖο αὐτό. 4) Ὁ μνηστήρας νὰ εἶναι ἀριστερά, ἂν καὶ μερικοὶ συνηθίζουν τὸ ἀντίθετο. Ὅταν ἀνεβαίνετε στὸ βαπόρι ἢ ὁπουδήποτε ὑπάρχει συνωστισμὸς πρέπει νὰ πηγαίνη πρῶτος. διότι ὑποτίθεται ὅτι πρέπει ν' ἀνοίγη δρόμο γιὰ νὰ μὴ κακοπάθη ἡ κοπέλλα. 5) Σὲ ἐστιατόριο ὅμως π.χ. πρέπει νὰ τὴν ἀφίνη τιμητικῶς νὰ περναῖ πρώτη, καὶ νὰ διαλέξη ἐκεῖνη τὸ τραπέζι ποὺ προτιμάει. 6) Χειραψίες δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σκορπᾶτε σὲ ὅλους, ἐφόσον σφίξατε τὸ χέρι τῆς οἰκοδέσποινας. Χαιρετῆστε ἕνα γύρω μ' ἕνα θερμὸ χαμόγελο κι' ἕναν κατάλληλο λόγο. Ἂν ὅμως χαιρετῆστε μὲ χειραψία ἕνα-δυὸ πρόσωπα δὲν πρέπει νὰ βαρεθῆτε νὰ χαιρετήσετε καὶ τοὺς ὑπολοίπους κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἐπίσης ἐὰν βλέπετε ὅτι ὁ ἄλλος θέλει σαφὼς νὰ σᾶς δώση τὸ χέρι του, πρέπει νὰ συμμορφωθῆτε κι' ἐσεῖς γιὰ νὰ μὴ νομίση ὅτι δὲν θέλετε. 7) Ἡ νύφη πρέπει νὰ ἀνοίξη τὰ δῶρα καὶ μάλιστα νὰ δείξη ἰδιαίτερη χαρὰ γιὰ τὸ καθένα. Ἂν ὅμως αὐτὸ δὲν τὴν βολεύη ἐκείνη τὴ στιγμὴ, νὰ τὸ κάνη μετὰ μὲ πρώτη εὐκαιρία καὶ νὰ στεύση ἀμέσως νὰ πῆ ἕνα δεύτερο εὐχαριστῶ στὸ δωρητή. 8) Τὸ σερβίρισμα ἐξαρτᾶται ἐπίσης ἀπὸ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, καὶ καλύτερα σχετικὰ μὲ αὐτὸ νὰ ρωτήσετε τοὺς δικούς σας, ὥστε νὰ κάνετε κι' ἐσεῖς ὅ,τι ὅλος σας ὁ κύκλος γιὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῆ κανείς.

ΜΑΡΑΚΙ, Πάτρας. — Τὸ ταγιεράκι ποὺ σχεδιάζετε νὰ κάνετε καθὼς καὶ τὰ συμπληρώματα μὲ τὰ ὁποῖα λέτε νὰ τὸ συνοδεύσετε εἶναι ἀπολύτως κατάλληλα γιὰ σᾶς. 2) Τὴν μπλουζίτσα ποὺ θέλετε νὰ φορᾶτε μὲ τὴν πράσινη καρὸ φούστα νὰ τὴν κάνετε κίτρινη ἢ κόκκινη. 3) Ἡ φάσα γιὰ τὸ κόκκινο φόρεμα μάλλον δὲν θὰ πρέπει νὰ διαφέρη. Ἂν ὅμως δὲν βρῆτε, τὸ ἴδιο ἀκριβῶς νὰ προτιμήσετε πάντως σκουρότερο τόνο παρὰ ἀνοιχτότερο. 4) Ἡ γραμμὴ τοῦ παλτοῦ θὰ εἶναι μάλλον ρηχτή, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται καὶ ἡ μεσάτη. 5) Γιὰ καλὸ φορεματάκι νὰ πάρετε μιὰ μάλλινη ζωρζέτα σὲ ὁ,τι χρῶμα σᾶς πάει καὶ λύτερα. Μπλέ, πράσινο ζωηρὸ πῆ γαίνουν συνήθως στὶς ξανθές. Δοκιμάστε διάφορα χρώματα στὸν καθρέφτη πρὶν ἀποφασίσετε. 6) Γιὰ τὰ πάρτυ ποὺ λέτε ἢ τὶς ἐπισκέψεις πολὺ κατάλληλο εἶναι τὸ βελοῦδο σὲ ἕνα ὡραῖο χρῶμα π.χ. μπλὲ ρουὰ ἢ μπλὲ μαρέν. Παπούτσι λουστρίνι. 7) Τὸ καστόρινο καπέλλο φορίεται μὲ ὅλα. 8) Δὲν ξέρουμε ἀκόμα ἂν θὰ φορεθοῦν φέτος τὰ περσινὰ σκουφάκια. Ἂν καὶ θὰ δημοσιεύσουμε ὁπότε θὰ πληροφορηθῆτε. 9) Βεβαίως ὁ ἀλπακὰς εἶναι καλὸς γιὰ ποδιά. Ἀλλοιὼς πάρτε τυσόρ. Μπλὲ ὑπάρχει. 9) Τὴν παρακλησι γιὰ τὴ ζώνη θὰ διαβιβάσω στὸ τμῆμα κεντημάτων καὶ ἂν ὑπάρχη θὰ δημοσιευθῆ.

Λ. Φ., Πατήσια.— Δυστυχῶς γιὰ διαφόρους λόγους δὲν μποροῦμε νὰ ἀσχοληθοῦμε εὐρύτερα στὸ περιοδικὸ μὲ τὸν τομέα ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει. Σχετικὰ δὲ μὲ τὴ δημοσιογραφικὴ ταυτότητα ποὺ κυρίως σᾶς ἀπασχολεῖ, μάθετε ὅτι δὲν ἔχουμε ἐμεῖς καμμιὰ ἁρμοδιότητα νὰ παραχωροῦμε τέτοιες. Οἱ ταυτότητες δίνονται ἀπὸ τὶς Ἑνώσεις Συντακτῶν καὶ μόνο, μετὰ ἀπὸ τρία χρόνια ἐνεργὸ δημοσιογραφικὴ δραστηριότητα, ἀλλὰ καὶ τότε μόνο ἂν τὸ ἐγκρίνη τὸ συμβούλιο. Ἴσως ἂν κατορθώσετε νὰ πάρετε μιὰ στήλη σὲ ἐφημερίδα νὰ μπορῆτε νὰ πηγαίνετε δωρεὰν ἐκ μέρους τῆς ἐφημερίδος. Ἀλλὰ αὐτὰ πιὰ θὰ τὰ ἐξετάσετε μόνη σας. Σὲ περιοδικὸ δὲν γίνονται συνήθως αὐτά.

·ΓΚΡΕΚΑ·

Τὰ καλλυντικὰ **ZINNIA** προσφέρουν χάριν διαφημίσεως ἕνα ἀνεξίτηλον κραγιὸν **ZINNIA** σὲ νέα κομψοτεχνικὴ περιστροφικὴ δήκη, μαζὶ μὲ ἕνα κομψὸ κοσμηματάκι τσάντας ἐκ πλαστικῆς ὕλης, στὴν ἀξία τῆς ἀνταλλακτικοῦ κραγιόν, ἤτοι Δρχ. 9.000.
Ζητήσατε ἀπὸ τὸν προμηθευτήν σας τὸ **ΔΩΡΟ ΔΙΑΦΗΜΙΣΙΝ** τῆς **ZINNIA ΚΡΑΓΙΟΝ ΚΑΘΡΕΠΤΑΚΙ** ἐπὶ πλρωμῇ τῆς ἀξίας ἑνὸς ἀνταλλακτικοῦ, ἤτοι Δρχ. 9

Zinnia

Τὰ καλλυντικὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς ὀμορφιᾶς **ΠΟΥΔΡΑ, ΚΡΕΜΑ, ΡΟΥΖ, ΓΑΛΑ, ΑΡΩΜΑ, ΛΟΣΙΟΝ** καὶ τὸ ἀνεξίτηλον **ΚΡΑΓΙΟΝ ZINNIA** δημιουργοῦν ἕνα χοητευτικὸ σύνολο.

★

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΣ ΠΛΕΚΤΩΝ

ἀπαντᾶ:

ΜΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑ.— Τὸ μαλλὶ ΠΕΓΚΟΥΕΝ ὑπάρχει σὲ ὅλα τὰ καταστήματα ποὺ πουλᾶνε μαλλιὰ στὴν ὁδὸ Ἀγ. Μάρκου, Ἑρμοῦ κτλ. Θὰ ζητᾶτε μάρκα ΠΕΓΚΟΥΕΝ καὶ κατόπιν τὴν ποιότητα. Π. χ. ΠΕΓΚΟΥΕΝ Ἀλπαίν. Τὸ Ἀλπαὶν εἶναι ἡ ποιότης τοῦ μαλλιοῦ.

Ν. Μ.— Θὰ προσπαθήσω γρηγορώτερο νὰ δημοσιεύσω τὸ ποὶ μοῦ ζητᾶτε.

ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ Στὸ τεῦχος 83 σελ. 10 θὰ βρῆτε μιὰ μπλούζα ἀμπιγέ κοκτ. Ἂν ξεφυλλίσετε μερικὰ προηγούμενα περιοδικὰ θὰ βρῆτε πολλὲς στὸ εἶδος ποὺ ζητᾶτε.

ΜΑΙΡΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥΛΟ Θεσ)νίκη.— Πολὺ γρήγορα θὰ δημοσιεύσουμε ἕνα λεξικὸ μὲ τρόπο τοῦ κεντήματος κάθε βιβλιοθήκης. Ἐλπίζω ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ μπορέσετε καὶ ἐσεῖς νὰ μάθετε νὰ κεντᾶτε ὅλες τὶς δαντέλλες. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα θὰ δημοσιεύσουμε αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητᾶτε σὲ μικρὸ μέγεθος μὲ κανονικὲς διαστάσεις. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια.

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Οἱ λύσεις τῶν πνευματικῶν παιχνιδιῶν ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΡ. 54

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Ὁριζοντίως: 1) ΡΩΜΗ. 2) ΟΡΟΣ. 3) ΔΑ. 4) ΑΜΑ. 5) ΣΑΝΙΣ.

Καθέτως: 1) ΡΟΔΟΣ. 2) ΩΡΑ. 3) ΜΟ — ΑΝΑ. 4) — ΜΙ. 5) ΡΑΣΑ.

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Μύκονος (ΜΗ-ΚΩΝΟΣ).

ΟΠΤΙΚΗ ΑΠΑΤΗ

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ΑΒ φαίνεται σχεδὸν διπλασία. Ἂν τὶς μετρήσετε ὅμως θὰ δῆτε ὅτι εἶναι ἴσες.

•

Ἀλληλογραφία Συντάξεως

ΕΛΕΝΗΝ ΜΠΟΝΤΑ Κέρκυρα. — Ἔχουν κάποιον παλμό, ἀλλὰ εἶναι τελεῖως ἄτεχνα. Ἐπίσης τὰ θέματα ποὺ διαλέγετε εἶναι πολὺ κοινὰ καὶ μελοδραματικά. Διαβάστε καὶ ξαναστείλτε κάτι πιὸ ζωντανὸ πιὸ σύγχρονο.

ΑΝΤ. ΣΙΜΥΓΔΑΛΑΝ.— Ὁ στίχος εἶναι ἄτεχνος κι' ἔχει πολλὲς χασμωδίες. (Σὲ ποιὰ ἀγνὴ ἀνθρωπιὰ θὰ γείρη ἐκείνη τὴν ἀγκάλη). Τὰ ἀνέκδοτά σας εἶναι ξέχασε πρὸς τὸ «κασὲ» τοῦ περιοδικοῦ ποὺ εἶναι γυναικεῖο καὶ τὰ θέματά του πρέπει νὰ εἶναι σχετικὰ μὲ τὴ ζωὴ τῆς γυναίκας.

ΜΑΡΙΑΝ Μ.— Προσπαθοῦμε κι' ἐμεῖς ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ κατάσταση εἶναι τέτοια... Γράψτε μας ὅμως πιὸ συγκεκριμένα, ἡλικία καὶ σὰν τί δουλειὰ καθὼς καὶ χρόνο διαθέσιμο.

ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΝ.— Θὰ χρειασθῆ νὰ περιμένετε λίγο γιατὶ εἶναι πολλὰ αὐτὰ ποὺ ζητᾶτε καὶ θέλουν ἐπαλήθευσι. Πάντως θὰ γράψουμε.

ΜΑΡΙΑΝ.— Κρατᾶμε τὸ τηλέφωνό σας καὶ θὰ σᾶς εἰδοποιήσουμε ἂν προκύψη περίπτωσι.

•

Ο ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ἀπαντᾶ:

ΠΑΡΙΝ Κ. Θεσσαλονίκην.— Θὰ ἔπρεπε, εἰς εἰδικὸν ἰατρόν, νὰ κάμετε «βασικὸν μεταβολισμόν». Ἐπίσης ἀνάγκη νὰ ἀκτινογραφηθοῦν τὰ μέρη τῶν ὀστῶν ποὺ παρουσιάζουν τὴν ἀνωμαλία, γιὰ τὴν ὁποία μᾶς γράφετε. Τότε θὰ μπορέσωμε ν' ἀποφανθοῦμε καὶ γιὰ τὸ βάρος σας καὶ γιὰ τὴν ἀνώμαλίαν.

ΜΑΡΙΑΝΝΑΝ.— Νὰ κάμετε μία γενικὴ ἐξέτασι αἵματος, μία γενικὴ ἐξέτασι οὔρων καὶ νὰ μᾶς ξαναγράφετε, προσθέτοντας πόσων ἐτῶν εἴσθε, ἂν εἴσθε παχεία ἢ ἀδύνατη καὶ τί ἀρτηριακὴν πίεσιν ἔχετε. Ἐπίσης ἂν ἔχετε ἐντελῶς εἰδικὲς ἀνωμαλίες.

ΑΤΥΧΗΝ ΖΑΝΟ.—Κανένα κίνδυνο, τέτοιον ποὺ φαντάζεσθε, δὲν διατρέχετε ἀπὸ τὰ τοπικὰ ἐνοχλοῦντα τῶν ἐνέσεων. Τὸ ἄλλο ποὺ μᾶς γράφετε εἶναι δυστυχὴς ὑπόθεσι διαστροφικοῦ πάθους, γιὰ τὸ ὁποῖο ἀδυνατοῦμε νὰ συμβουλεύσωμε. Γιὰ τὶς αἱμορροΐδες χρησιμοποιήσατε τὴν εἰδικὴ ἀλοιφὴ ΑΝΕΞ.

ΑΝΑΙΜΙΚΗΝ 32, Ἀμαρούσιον.— Νὰ πάρετε ἐσωτερικῶς Στενόλ, τρία ρακοσπότηρα τὴν ἡμέρα πρὸ τοῦ φαγητοῦ. Νὰ κάμετε καθημερινὸς, ἐνδομυϊκῶς, ἀνὰ μία ἔνεσι Μπεταξὶν φορτίσιμα τῆς Μπάγερ καὶ Νέο - Μούλτι μυσὶ τῆς Χρωπεῖ, στὴν ἴδια σύριγγα. Τοπικῶς, στὶς κνῆμες, χρησιμοποιήστε τὸ καλμοπὸν τῆς Φαρέλ, κατὰ τὴν ἐσωκλειστὸν ὁδηγίαν.

Ο ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Ἀπὸ τὴ σελίδα 42

σεων, ἔστω κι' ἂν ἔχουν ἄλλο σύστημα υἱοθετήσει.

—Καὶ σ' ἄλλες χῶρες γυρίζονται τώρα τέτοιες ταινίες;

—Σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖες ἐκθέσεις ποὺ ἔχομε, γυρίζονται τέτοιες ταινίες στὸ Μεξικό, στὴν Ἱσπανία, Ἰταλία, Γαλλία καὶ Ἀγγλία.

—Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὸ κυριώτερο κίνητρο γιὰ τὴν ἐφεύρεσι αὐτὴ ἦταν νὰ κτυπηθῆ ὁ συναγωνισμὸς τῆς τηλεοράσεως;

—Ὄχι ἀπόλυτα. Οἱ ἰθύνοντες τῆς βιομηχανίας μας ἤθελαν ἀπὸ καιρὸ νὰ προσφέρουν κάτι καινούργιο στὸ κοινό, νὰ βελτιώσουν τὸ θέαμα καὶ πιστεύω πὼς πολὺ γρήγορα τὰ ἀποτελέσματα θὰ δικαιώσουν τὶς ἐπιδιώξεις τους.

Φαίνεται καθαρὰ ἀπ' ὅλα αὐτὰ πὼς βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ ἐπανάστασι, καὶ πὼς τώρα βρισκόμαστε ἴσως ἀκόμη σὲ μιὰ μεταβατικὴ περίοδο. Δὲν θέλω νὰ πῶ πὼς εἴμαστε στὸ στάδιο τοῦ πειραματισμοῦ ἀφοῦ ἡ ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευσι τῆς νέας ἐφευρέσεως ἄρχισε μ' ἐπιτυχία σ' ὅλο τὸν κόσμο ἀλλὰ ὅτι μᾶς περιμένουν πολλὲς εὐχάριστες ἐκπλήξεις στὸ μέλλον.

Πάντως φέτος τὸ χειμώνα μὲ γυαλιὰ ἢ χωρὶς γυαλιὰ πρόκειται νὰ δοῦμε τὶς παρακάτω ταινίες:

«Ἄνθρωπος στὸ σκοτάδι» μὲ τὸν Πὰτ Ὀ' Μπράϊαν.

«Ὀχυρὸν Τάϊ», ἔγχρωμο, μὲ τὸ Τζὼρτζ Μοντγκόμερυ.

«Ὁ ἀγνωστος μὲ τὸ ὅπλο» ἔγχρωμο, μὲ τὸ Ράντολφ Σκὼτ.

Αὐτὰ εἶναι τριῶν διαστάσεων τῆς Κολούμπια. Ἐπίσης τῆς Γουὼρνερ «Τὸ κέρινο σπίτι».

Χωρὶς γυαλιά, μὲ σύστημα Σινεμασκόπ, θὰ προβληθῆ «Ὁ χιτὼν», ταινία ἀρχαϊκῆς ὑποθέσεως.

Μὰ μήπως τὸ καλοκαίρι δὲ φοράμε γυαλιὰ γιὰ νὰ προφυλάξωμε τὰ μάτια μας ἀπ' τὸν ἥλιο; Τὸ ἴδιο θὰ κάνωμε καὶ στὸν κινηματογράφο γιὰ νὰ τὰ προφυλάξωμε ἀπὸ τὸ δυνατὸ φὼς ποὺ θ' ἀντανακλᾶ ἡ ἀσημένια ὀθόνη.

ΡΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΠΕΡΝΑΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΣΑΣ

(ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΕΛΙΔ. 57)

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Ὁριζοντίως:

1) ΧΑΜΣΟΥΝ — ΜΕ 2) ΡΠΥΛΙΚΟΝ. 3) ΟΝΕΙΡΑ — ΛΥΩ. 4) ΧΙ — ΑΙΣΧΟΣ. 5) ΛΑΣΣΑ — ΟΒΙΣ. 6) ΑΙΣΙΑΙ. 7) ΣΕΚΟ — ΕΝΟΧΗ. 8) ΟΚΝΗΡΑ — ΑΝ 9) ΓΡΙ — ΧΕΙΛΙΑ. 10) ΑΤΑΦΟΙ — ΑΝ. 11) ΔΗ — ΑΝΑΠΝΕΩ.

Καθέτως:

1) ΟΧΛΟΣ — ΓΑΔ. 2) ΑΡΝΙΑ — ΕΟΡΤΗ. 3) ΜΠΕ — ΣΑΚΚΙΑ 4) ΙΑΣΙΟΝ — ΦΑ. 5) ΟΥΡΙΑΣ — ΗΧΟΝ. 6) ΥΛΗΣ — ΙΕΡΕΙΑ. 7) ΝΙ — ΧΟΑΝΑΙ. 8) ΚΛΟΒΙΟ — ΛΑΝ. 9) ΜΟΥΣΙ — ΧΑΙΝΕ. 10) ΕΝΩ — ΣΦΗΝΑ.

ΟΙ ΠΑΡΕΙΣΑΚΤΟΙ

1 (β) — 2 (σ) — 3 (ε) — 4 (γ) οἱ ἄλλοι εἶναι πλανῆται — 5 (γ) ἥρως βιβλίου, ἐνῶ οἱ ἄλλοι εἶναι συγγραφεῖς 6 (δ) ὑποδιαίρεσις νομίσματος — 7 (δ) — 8 (δ) τεχνητό.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ...

1. Ὄχι. Ἂν καὶ εἶναι ἐπίπεδη στὸ μεγαλύτερό της μέρος, ἡ ἐρήμος τῆς Σαχάρας περιλαμβάνει ἐπίσης ἀρκετὲς ὀροσειρὲς καὶ μεμονωμένα βουνά. Μερικὰ ἀπὸ τὰ βουνὰ αὐτὰ ἄγονα καὶ ξηρὰ ὅπως εἶναι καὶ τὸ περιβάλλον τῆς ἐρήμου, φθάνουν ἢ καὶ ὑπερβαίνουν τὶς 3.000 μέτρα. 2. ΝΑΙ. — 3. ΝΑΙ. — 4. ΝΑΙ.

ΑΤΕΛΕΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

2. Μιὰ καμηλοπάρδαλη περνᾶ μπροστὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο. 3. Ὁ στρατιώτης καὶ ὁ σκύλος του στρίβουν τὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου. 4. Ἕνας ἄνθρωπος σκαρφαλώνει στὸν τοῖχο. 5. Ἡ «Μεγάλη Ἄρκτος», ὅπως φαίνεται μέσα ἀπὸ ἕνα πηγάδι. 6. Μιὰ παραμάνα.

7. Ἕνα φάρι ποὺ κυττάζει ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ πλοίου. 8. Ἕνας ναός.

9. Ἕνα πουλὶ καθισμένο πάνω στὸ σχοινὶ τῆς μπουγάδας. 10. Πῶς φαίνεται στὶς 8.17 τὸ τραῖνο τῶν 8.15.

ΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ

Τὸ ὑπόλοιπον εἶναι 42, καὶ ὁ ἀριθμὸς 130. Ὁ ἀριθμὸς εἶναι πολλαπλάσιον τοῦ 8, + 2, καθὼς καὶ τοῦ 11 + 9. Τὸ ὑπόλοιπο τῆς διαιρέσεως διὰ τοῦ 88 εἶναι ἐπίσης πολλαπλάσιο τοῦ 8 + 2, καὶ πολλαπλάσιο τοῦ 11 + 9. Εἶναι ἀριθμὸς ζυγός, ἑπομένως πολλαπλάσιον τοῦ 11 (μονοῦ) + 9. Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς 11 + 9, δηλαδὴ τὸ 20, δὲν ταιριάζει, ὅπως δὲν ταιριάζει καὶ ὁ δεύτερος, τὸ 22 + 9. Ὁ τρίτος ὅμως, 33 + 9 = 42, ταιριάζει γιατὶ εἶναι πολλαπλάσιο τοῦ 8, + 2. Ἑπομένως ὁ ἀριθμὸς εἶναι 88 + 42 = 130.

ΣΤΗ ΒΟΣΚΗ

Ὁ πρῶτος πρέπει νὰ πληρώση 4.800.000 δραχ. καὶ ὁ δεύτερος 6.000.000. Τὰ 150 πρόβατα, σύμφωνα μὲ τὸ λογαριασμὸ ποὺ ἔκαναν οἱ δυὸ συνεταῖροι, ἀντιστοιχοῦν μὲ 150:15=10 ἀγελάδες. Ἑπομένως οἱ δυὸ ἄνδρες δὲν ἔχουν παρὰ νὰ κάνουν τὸν ὑπολογισμό, λογαριάζοντας ὅτι στὴ βοσκὴ ὑπῆρχαν 10 + 8=19 ἀγελάδες. Ἑπομένως, στὴν κάθε μιὰ ἀναλογοῦν 10.800.000 : 18 = 600.000 δραχ.

Ἰνστιτοῦτο Καλλονῆς
Mme RITA
ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗ
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ τοῦ προσώπου
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ τοῦ σώματος
ΤΕΡΠΟΙΗΣΙΣ τοῦ δέρματος
ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΜΕΣΑ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΖΗΝΩΝΟΣ 4Α. Τηλ. 51-565
6ος Ὄροφος ★ ΑΘΗΝΑΙ

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ
Ἰατροῦ
Σόλωνος 116, Ἀθῆναι
Τηλέφωνα: 20.538, 26.889, 30.430

Τὸ καλύτερο χωνευτικό
Σόδα ΚΑΡΑΝΤΑΝΗ

ΕΝΑ ΜΟΝΟΝ ΦΙΑΛΙΔΙΟΝ
SEBORINE
ἀρκεῖ νὰ σταματήση τὴν πτῶσιν τῶν μαλλιῶν σας καὶ νὰ σᾶς ἐξαλείψη τὴν πιτυρίδα (λιπαρὰν ἢ ξηράν).
Τελείως ἀβλαβὴς καὶ ἐγκεκριμένη ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον.
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα.
Παρακαταθήκη Φαρμ. Ι. ΖΑΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Σόλωνος 35.—Τηλέφωνον 610.764

ΜΗΧΑΝΑΙ ΜΑΝΤΑΦΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΛΤΣΩΝ
PROTARI
Ἡ μόνη ἀγνωγωμίστος
Εὐνοία Πληρωμῆς
ΔΩΡΕΑΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ Δ. ΜΠΑΡΜΠΑΤΟΣ
ΓΕΡΑΝΙΟΥ 21 (ΟΜΟΝΟΙΑ)
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 215 (ΣΤΑΣΙΣ ΛΥΣΣΙΑΤΡΕΙΟΥ)

ΡΟΥΣΑ ΠΛΑΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Ἰατρὸς
Μαιευτὴρ Γυναικολόγος.
Δέχεται καθ' ἑκάστην 9—12, 5—7 ὡς καὶ ἐπὶ συνεντεύξει.
Χαρ. Τρικούπη 113, Τηλ. 613.610

ΕΠΙΠΛΑ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
Γ. ΚΕΖΙΡΗΣ
Μενάνδρου 75 — Τηλ. 55.638

ΜΙΛΟΥΝ Τ' ΑΣΤΡΑ

καὶ προλέγουν τὸ μέλλον γιὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 27 Αὐγούστου — 9 Σεπτεμβρίου γι αὐτὲς ποὺ γεννήθηκαν στοὺς παρακάτω ἀστερισμοὺς

Κριός

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (21—30 Μαρτίου): Ὅλη ἡ κατάστασι γενικὰ βελτιώνεται μὲ πολλὲς πιθανότητες ἐπιτυχίας.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (31 Μαρτίου — 9 Ἀπριλίου): Τὸ ἐμπόδιο παραμένει, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ στάσι σας ἐξαρτᾶται ἡ παραμέρησίς του.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (10—19 Ἀπριλίου): Ἕνα γραπτὸ κείμενο ποὺ περιπλέκει τὴν κατάστασι.

Ταῦρος

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (20—30 Ἀπριλίου): Συναισθηματικὴ ἀβεβαιότης.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (1—10 Μαΐου): Μιὰ προδιάθεσι γιὰ ν' ἀποτινάξετε ἀπὸ πάνω σας ὅ,τι σᾶς βαραίνει.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (11—20 Μαΐου): Θὰ χρειασθῆ νὰ πάρετε μία σοβαρὴ ἀπόφασι. Μὴ διστάζετε.

Δίδυμοι

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (21—31 Μαΐου): Ἀβεβαιότητα ποὺ δημιουργεῖ κατάθλιψι.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (1—10 Ἰουνίου): Διορθώνεται ἡ κατάστασι καὶ πολὺ σύντομα θὰ ἐπανέλθετε στὴν προηγούμενη θέσι σας.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (11—22 Ἰουνίου): Τὸ ἀποκορύφωμα τῆς χαρᾶς σᾶς προσμένει αὐτὸ τὸ δεκαπενθήμερο.

Καρκῖνος

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (23 Ἰουνίου — 1 Ἰουλίου): Συνεχίζεται ἡ ψυχική σας ἀναστάτωσι, ἀλλὰ σύντομα θὰ δοκιμάσετε τὴν αἰσθηματικὴ ἱκανοποίησι.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (2—11 Ἰουλίου): Εὐχάριστη διάθεσι ποὺ δὲν θὰ εἶναι χωρὶς αἰτία.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (12—22 Ἰουλίου): Μιὰ ἔκπληξι, ποὺ θὰ δονήσῃ εὐχάριστα τὸ συναισθηματικό σας κόσμο.

Λέων

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (23 Ἰουλίου — 1 Αὐγούστου): Δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀναζητᾶτε.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (2 — 11 Αὐγούστου): Μιὰ χαρὰ ποὺ θὰ σᾶς προξενήσουν παιδιά.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (12—22 Αὐγούστου): Οἰκονομικὲς δυσχέρειες.

Παρθένος

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (23 Αὐγούστου — 2 Σεπτεμβρίου): Ὁ ἔρως γιὰ σᾶς θὰ εἶναι εὐεργετικός. Ἀφῆστε τὸν ἑαυτό σας ἐλεύθερα νὰ τὸν ὑποδεχθῆ.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (3—12 Σεπτεμβρίου): Ἦταν ἁπλῶς μιὰ ἐπίφασι χωρὶς κανένα βάθος.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (13—22 Σεπτεμβρίου): Ἡ ἀναποφασιστικότητα εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι.

Ζυγός

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (23 Σεπτεμβρίου — 1 Ὀκτωβρίου): Θὰ ἔρθετε σὲ σύγκρουσι μ' ἕναν ἄντρα.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (2—12 Ὀκτωβρίου): Προσέχετε τὴν ὑγεία σας.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (13—21 Ὀκτωβρίου): Ἀναπάντεχη ἐξομολόγησι.

Σκορπιός

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (21 Ὀκτωβρίου — 2 Νοεμβρίου): Ἕνας δεσμὸς θὰ δημιουργηθῆ ἀνάμεσα σὲ σᾶς καὶ ἕναν ἄντρα. Ὄχι ἀναγκαστικὰ ἐρωτικός.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (3—11 Νοεμβρίου): Οἱ σχέσεις σας μὲ ὡρισμένα ἄτομα θὰ ὀξυνθοῦν.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (12—21 Νοεμβρίου): Μὴν προχωρῆτε περισσότερο. Μάταιος κόπος.

Τοξότης

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (22 Νοεμβρίου — 1 Δεκεμβρίου): Ἡ εὐτυχία σας συνεχίζεται.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (2—11 Δεκεμβρίου). Ἄστοχη ἐνέργεια ἀπὸ μέρους σας.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (12—22 Δεκεμβρίου): Θὰ βρεθῆ διέξοδος.

Αἰγοκέρως

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (23 Δεκεμβρίου — 1 Ἰανουαρίου): Ἀνάπαυλα μὲ χαρούμενη διάθεσι.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (2—11 Ἰανουαρίου): Πρέπει νὰ σᾶς διακρίνῃ ἡ ἁπλότητα σὲ ὅλες σας τὶς ἐνέργειες.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (12—21 Ἰανουαρίου): Μακρυὰ ἀπὸ τὴ φωτιά.

Ὑδροχοός

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (22—30 Ἰανουαρίου): Δὲν θὰ γίνῃ τίποτα ἀπ' ὅσα ἐπιδιώκετε αὐτὴ τὴ στιγμή.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (31 Ἰανουαρίου — 9 Φεβρουαρίου): Ἡ ἐπιτυχία εἶναι δική σας.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (10—20 Φεβρουαρίου): Δὲν θὰ πραγματοποιηθῆ ἀπὸ ὑπαιτιότητά σας.

Ἰχθεῖς

1ο ΔΕΚΑΗΜ. (21—29 Φεβρουαρίου): Ἀπογοητεύσεις, μὰ μὴν ἀφεθῆτε σ' αὐτές.

2ο ΔΕΚΑΗΜ. (1 — 10 Μαρτίου): Συνεχίστε παρ' ὅλ' αὐτὰ τὸ δρόμο σας.

3ο ΔΕΚΑΗΜ. (11—20 Μαρτίου): Ὅλο καὶ πιὸ στενὸς γίνεται ὁ δεσμός σας.

ΣΙΒΥΛΛΑ

Μπλούζα καὶ Μπολερὸ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Ἀπὸ τὴ σελίδα 18

κρος θὰ ξαναβάλετε στὴν ἀριστερὴ μερ.ὰ κάθε 1 ἑκατ. περ- που 1π (15 φορές). Σὲ 21 ἑ- κατ. γενικὸ μάκρος θὰ κλεί- τε 1π στὴ δεξιὰ μεριὰ κάθε ἑκατ. (7 φορές). Σὲ γενικὸ μάκρος 26 ἑκατ. θὰ σχηματί- σετε τὸν ὦμο κατὰ τὸν ἑξῆς τρό- πο: Θὰ κλείνετε στὴν ἀριστε- ρὴ μεριὰ κάθε δεύτερη βελόνα 3π (19 φορὲς) καὶ ἀπὸ 4π ἕως ὅτου τελειώσουν ὅλοι οἱ πόντοι. Πλέξετε καὶ τ' ἀριστερὸ μπροστινὸ κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἀντικρυστό.

Πλάτη

Βάλετε 146π μὲ ἄσπρο μαλλὶ καὶ πλέξετε 6 ἑκατ. ἴσα ζέρσεϋ. Κατόπιν θὰ βάλετε 1π σὲ κάθε μεριὰ 1 ἑκατ. (5 φορὲς) καὶ κάθε δεύτερη βελόνα ἀπὸ 2π (2 φορὲς) καὶ 26 σὲ μιὰ φορά. Κατόπιν θὰ συνεχίσετε νὰ βάζετε 1π σὲ κάθε μεριὰ κάθε 1 ἑκατ. (15 φορές). Σὲ 26 ἑκατ. γενικὸ μάκρος θὰ κλείνετε κάθε δεύτερη βελόνα 3π (21 φορές). Σὲ αὐτὸ τὸ ὕψος, κλείσετε τοὺς 3 μεσαίους πόντους σὲ μιὰ φορά. Ἡ κάθε μεριὰ θὰ πλεχθῆ χωριστὰ ἢ ταυτοχρόνως ἂν ἐφαρμόσετε τὸν τρόπο ποὺ σᾶς ὑποδεικνύουμε στὸ ντεκολτὲ τῆς μπλούζας. Στὴ μεριὰ τοῦ ντεκολτὲ θὰ συνεχίσετε νὰ κλείνετε σὲ κάθε μεριά, κάθε δεύτερη βελόνα: 5π, 4π καὶ ἀπὸ 2π (5 φορές). Ταυτοχρόνως θὰ συνεχίσετε νὰ κλείνετε στὶς ἐξωτερικὲς μερὶς κάθε δεύτερη βελόνα: 3π (2 φορὲς) καὶ 4π ἕως ὅτου τελειώσουν ὅλοι οἱ πόντοι.

Φάσα

Βάλετε 24π μὲ μαῦρο μαλλὶ καὶ πλέξετε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως καὶ γιὰ τὴ φάσα τοῦ μπροστινοῦ (Αὐτὴ ἡ φάσα θὰ τὴν ἀρχίσετε μὲ 24π γιατὶ ὅπως θὰ δῆτε θὰ τσακίσῃ στὰ τρία). Θὰ τὴν πλέξετε 86 ἑκατ. μάκρος στὴν ἴσια μεριά. Στὰ δύο πλάγια θὰ γυρίσετε ἕνα στὸ φωματάκι μὲ 5π. Κατόπιν σηκώσετε στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος τῆς λωρίδας ἀπὸ 17π καὶ πλέξετε 2½ ἑκατ. ζέρσεϋ. Κλείστε τὲ σὲ μιὰ φορὰ τοὺς 17π.

Ἐφαρμογὴ

Σιδερώσετε τὰ κομμάτια τοῦ πλεκτοῦ σας μὲ νωπὸ πανί. Στὰ δυὸ μπροστινὰ θὰ κάνετε ἀπὸ μιὰ πένσα τοῦ στήθους κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Σὲ 8 ἑκατ. ὕψος τῆς πλαϊνῆς ραφῆς θὰ τσακίσετε τὴν πένσα μὲ 1½ ἑκατ. βάθος καὶ 9 ἑκατ. μάκρος λοξά. Θὰ καταλήγῃ δὲ τὸ λοξεμα σὲ 12 ἑκατ. ὕψος ἀπὸ κάτω. Ράψετε τὶς πλαϊνὲς ραφὲς μὲ ραφὲς μανικιῶν καὶ μόνους. Τοποθετήσετε τὴ φάσα γύρω στὸ μπροστινὸ καὶ νὰ κολτὲ τῆς πλάτης ἀκουμπιστὰ καὶ ράψετέ την μὲ κρυφὴ ραφὴ λονιά. Στὸ κάτω μέρος τοῦ μπολεροῦ καὶ τὰ μανίκια θὰ γυρίσετε ἕνα μικρὸ στριφωμάκι ὡς 3 ἑκατ. φάρδος. Ράψετέ το μὲ περαστὴ βελονιά.

ΑΔΕΔ

— Τί νὰ σοῦ πῶ, κυρία Εὐανθία μου, σὲ λυπᾶμαι! Ἐγώ, ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ἀποκτήσαμε ψυγεῖο τῆς ΙΖΟΛΑ, ψωνίζω μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα.

ΤΡΕΙΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ
ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

Ιζολα

ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΣΩΡΟΥΧΑ — ΚΑΛΤΣΕΣ
ΣΙΛΚΑ Α. Ε.
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 446 ✪ ΤΗΛΕΦ. 27.697
«ΑΘΗΝΑ»

"ΑΘΗΝΑ"

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΣ
ΕΝΤΟΣ 20 ΛΕΠΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΝΤΕΚΟΛΟΡΑΣΙΟΝ
ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΜΕ ΚΡΕΜΑ

Ἐκτελεῖται ἀπὸ εἰδικευμένους τεχνίτας εἰς τὸ
ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ
«ΛΟΥΞ»
Α) ΦΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΙ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59α ✧ ΤΗΛΕΦ. 23.776

Η ΓΥΝΑΙΚΑ

ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ